KATE QUINN

REȚEAUA ALICE

MOON

„Kate Quinn creează o poveste captivantă, cu o narațiune care îți taie respirația și care transpune cititorul în mijlocul acțiunii, alături de certăreața Eve și de curajoasa Charlie, în aventura lor secretă. Pasionantă și plină de suspans, *Rețeaua Alice* este o carte care nu trebuie ratată."
Heather Webb

„Una dintre cele mai bune cărți pe care le-am citit în ultima vreme. Loiale și curajoase, femeile din *Rețeaua Alice* sunt prezentate în mod strălucit în proza extraordinară a lui Kate Quinn. Mi-a plăcut fiecare cuvânt! O carte obligatorie pentru fanii romanelor despre Primul și cel de-al Doilea Război Mondial."
Renee Rosen

„Această poveste palpitantă este plină de eroine curajoase, personaje negative detestabile și mize pe viață și pe moarte. Un amestec convingător de ficțiune istorică, acțiune și de ficțiune pentru femei, povestea complexă și personajele antrenante ale lui Quinn vor fi pe placul oricărui cititor."
Library Journal

„Kate Quinn se anunță a fi unul dintre cei mai buni scriitori ai genului. Intriga este perfectă, ritmul uluitor, iar proza este vie și plină de detalii. Fanii ficțiunii istorice, ai romanelor de spionaj și ai dramelor palpitante vor îndrăgi fiecare moment."
BookPage

„Amuzantă și sfâșietoare, această călătorie epică a două femei curajoase este o poveste de neuitat despre glorie și sacrificiile mai puțin cunoscute din timpul războiului. Quinn dă lovitura cu această carte impresionantă!"
Stephanie Dray

„O poveste intensă, plină de îndrăzneală și aventură, *Rețeaua Alice* îi va captiva pe cititori încă de la prima pagină și îi va purta într-o călătorie de neuitat."
Chanel Cleeton

„Un grup de spioane curajoase, cunoscute sub numele de *Rețeaua Alice*, a lăsat o moștenire încărcată de sânge și trădări. Două femei care își plâng pierderile provocate de două războaie trebuie să își unească forțele, una pentru a-și găsi vocea și izbăvirea, cealaltă, pentru a-și înfrunta temerile și un vechi dușman. Kate Quinn atinge coardele fiecărei emoții umane, cu două linii narative care se întind peste continente și peste decenii, pentru a converge într-un final exploziv."
Marci Jefferson

KATE QUINN
REȚEAUA ALICE

Traducere din limba engleză ADINA și GABRIEL RAȚIU
Titlul original: *The Alice Network,* 2017

Editura Litera, 2019

Versiune ebook: v1.0, octombrie 2019

Mamei mele
Primul cititor, primul critic, primul fan
Această carte îți este dedicată.

Marea Nordului
MAREA BRITANIE
Amsterdam
OLANDA
Londra
Southampton
Folkestone
Calais
Roubaix
Bruxelles
Köln
Siegburg
Lille
Tournai
BELGIA
Canalul Mânecii
GERMANIA
LUX
Le Havre
Rouen
Paris
FRANȚA
ELVEȚIA
Oceanul Atlantic de Nord
Geneva
Oradour-sur-Glane
Limoges
Grenoble
ITALIA
Grasse
Nisa
Marsilia
ANDORRA
SPANIA
Marea Mediterană
Copyright hartă © MMXVI Springer Cartographics LLC

PARTEA ÎNTÂI

Capitolul 1
CHARLIE

Mai 1947
Southampton

Prima persoană pe care am întâlnit-o în Anglia a fost o halucinație. Am adus-o cu mine, la bordul transatlanticului care mi-a purtat, domol, ființa încremenită de durere de la New York la Southampton.

Stăteam în fața mamei, la masa din răchită, printre palmierii de la hotelul Dolphin, și mă căzneam să nu dau atenție imaginii care mi se înfățișa dinaintea ochilor. Fata blondă de la recepție nu era cine credeam eu că e. *Știam* asta. Era o simplă englezoaică care aștepta lângă bagajele părinților ei, o persoană pe care n-am mai văzut-o niciodată, deși mintea mea se încăpățâna să îmi spună că e altcineva. Am întors privirea spre cei trei tineri britanici de la masa alăturată, care nu știau ce motive să mai scornească, pentru a nu-i lăsa bacșiș chelneriței.

— Cinci sau zece la sută? a întrebat băiatul a cărui cravată purta însemnele unei universități, fluturând nota de plată, spre amuzamentul amicilor săi. Eu nu las bacșiș decât dacă sunt frumoase. Asta avea niște picioare de ziceai că-s bețe…

Le-am aruncat o privire furioasă, dar mama habar nu avea ce se petrece în jur.

— *Mon Dieu*, ce zi rece și umedă pentru luna mai! Și-a întins șervetul în poală: un freamăt feminin de fustă învăluit în parfum de levănțică, în mijlocul acelui munte de valize. În contrast izbitor cu mine, care aveam hainele șifonate și stăteam îmbufnată. Trage umerii, *chérie.* Deși locuia la New York de când se căsătorise cu tata, tot mai strecura câte un cuvânt franțuzesc pe ici, pe colo. Nu mai sta cocoșată.

— N-am cum să stau cocoșată îmbrăcată așa.

Aveam strânsă în talie o cingătoare, ca un corset din oțel, nu pentru că aș fi avut nevoie, căci eram slabă scândură, dar, fără ea, fusta n-ar fi arătat înfoiată. Așa că, vrând-nevrând, trebuia să

port centura chinuitoare. Fie blestemat Dior și noile lui creații. Mama ținea întotdeauna morțiș să se îmbrace după ultima modă, iar stilul modern se potrivea de minune cu fizicul ei: era înaltă, subțirică în talie, avea forme voluptuoase, arăta ca un tort în costumul ei de călătorie, cu fustă largă. Purtam și eu un costum cu volane, dar mă pierdeam în acele stofe. Anul 1947 era un coșmar pentru tinerele slabe ca mine, care nu se puteau îmbrăca după ultima modă. În același timp, anul 1947 era un coșmar pentru orice fată care prefera să rezolve probleme de aritmetică decât să citească revista *Vogue*, pentru orice tânără care prefera să asculte Edith Piaf decât Artie Shaw, și pentru orice tânără fără bărbat, dar cu un copil în pântec.

Eu, Charlie St. Clair, mă încadram la toate cele trei categorii. Acesta era celălalt motiv pentru care mama insista să îmi strâng talia cu centură. Eram însărcinată abia în trei luni, dar nu voia să riște ca burta mea să trădeze cumva faptul că adusese pe lume o desfrânată.

Am mai aruncat o privire prin curtea hotelului. Fata blondă era la locul ei, iar mintea mea tot încerca să mă convingă că e altcineva. Am clipit și am întors capul; în acel moment am văzut-o pe chelneriță venind zâmbitoare spre noi.

— Serviți un ceai, doamnă?

Chiar că avea picioare ca niște bețe, iar, după ce ne-a luat comanda și a plecat, băieții de la masa vecină încă dezbăteau dacă să-i lase bacșiș sau nu.

— Cinci șilingi de căciulă, pentru ceai. Lasă-i o monedă de doi penny…

Ceaiul a sosit repede, într-un clinchet de porțelan înflorat. Mama i-a mulțumit chelneriței cu un surâs.

— Încă puțin lapte, te rog. *C'est bon.*

Deși nu prea era *bon*. Niște biscuiți tari, sendvișuri uscate și niciun pic de zahăr. Anglia suferea în continuare de pe urma raționalizării, cu toate că trecuseră doi ani de la Ziua Victoriei, dar până și meniurile celor mai luxoase hoteluri afișau încă prețuri de criză, cel mult cinci șilingi alocați pentru fiecare masă zilnică principală. Urmele războiului erau mult mai vizibile decât la New York. Prin curtea hotelului, mișunau încă soldați

în uniforme și flirtau cu cameristele, iar, cu doar o oră în urmă, când am coborât de pe vas, am remarcat clădirile bombardate de pe chei, niște guri căscate încremenite într-un rânjet știrb. Prima mea întâlnire cu Anglia. Din port până la hotel, totul părea mohorât și secătuit de vlagă din pricina războiului, întreg peisajul purtând urmele șocului profund. Exact ca mine.

Am băgat mâna în buzunarul sacoului gri ecosez și am atins foaia de hârtie pe care o aveam întotdeauna la mine, indiferent dacă eram îmbrăcată în haine de stradă sau în pijama. Nu știam ce să fac cu ea. *Ce puteam* să fac cu ea? Habar nu aveam, dar parcă atârna mai greu decât copilul pe care îl purtam în pântec. Pe acesta nu îl simțeam deloc, nu îmi trezea niciun fel de emoție. Nu aveam grețuri matinale, nu pofteam la supă de mazăre cu unt de arahide și nu simțeam nimic din ce ar trebui să simți când ești gravidă. Eram amorțită și atât. Nu reușeam să mă conving de existența acestui copil, fiindcă nimic nu se schimbase. Cu excepția întregii mele vieți.

Băieții s-au ridicat de pe scaune și au aruncat câteva monede pe masă. Am văzut-o pe chelnerița care venea cu laptele, șontâcăind de parcă o dureau picioarele, apoi m-am întors spre cei trei tineri care plecau.

— Mă scuzați, am zis și am așteptat să se uite la mine. Cinci șilingi de persoană pentru ceai înseamnă un total de cincisprezece șilingi, adică un bacșiș de cinci la sută din nouă penny. Zece la sută ar însemna un șiling și șase penny.

S-au uitat la mine șocați. Eram obișnuită cu privirea aceea. Nimeni nu-și închipuia că fetele se pricep la socoteli, cu atât mai puțin să le facă în minte, chiar și cu niște cifre atât de ușoare ca acestea. Dar eu am studiat matematica la Bennington; cifrele au logică și, spre deosebire de oameni, sunt exacte, raționale și ușor de înțeles; nu exista notă de plată pe care să n-o pot calcula mai repede decât orice mașină de calcul.

— Nouă penny sau un șiling și șase, le-am repetat, pe un ton obosit, băieților care mă priveau năuciți. Fiți gentlemeni și lăsați un șiling și șase penny.

— Charlotte, mi s-a adresat mama, șuierând printre dinți, după ce au plecat băieții, cu expresii ofensate pe chipuri. Te-ai

purtat ca o mojică.

— De ce, mă rog? am zis. Scuză-mă.

— Nu toată lumea lasă bacșiș. Nu trebuia să te amesteci în treburile altora. Fetele băgăcioase sunt dezagreabile.

La fel și fetele care studiază matematica, și cele care rămân cu burta la gură, și… M-am abținut de la comentarii, fiindcă eram prea obosită ca să mă angrenez într-o dispută. Petrecuserăm șase zile în cabina unui vapor, mai mult decât era prevăzut, din cauza vremii nefavorabile, iar cele șase zile se scurseseră printre nenumărate certuri, presărate cu momente de politețuri încă și mai insuportabile. Toate acestea, pe fondul tăcerilor mele îngreunate de rușine și al furiei ce mocnea nerostită în mama. Din acest motiv, profitaserăm de prima ocazie să coborâm de pe vas, chiar și pentru o noapte – dacă nu ieșeam din cabina aceea înghesuită, ne-am fi luat la bătaie.

— Maică-ta e tot timpul pusă pe harță, îmi zisese, acum zece ani, verișoara mea din Franța, Rose, când *maman* ne ținuse o predică de zece minute, pentru că ascultam Edith Piaf.

Asta nu-i muzică de domnișoare! E necuviincioasă!

Uite că am făcut ceva și mai necuviincios decât să ascult jazz franțuzesc. Singura soluție era să îmi înăbuș emoțiile, până când nu mai simțeam nimic, și să țin oamenii la distanță cu o înclinare sfidătoare a bărbiei, care sugera *Puțin îmi pasă.* Dădea rezultate destul de bune în cazul băieților nepoliticoși, care nu lăsau bacșiș chelneriților, dar mama reușea mereu să-mi străpungă carapacea.

Acum trăncănea întruna și se plângea de călătorie.

— Știam eu că nu trebuia să ne îmbarcăm pe vasul ăsta. Mai bine așteptam unul care să ne ducă direct la Calais, fără să mai facă ocolul ăsta ridicol prin Anglia.

Am rămas tăcută. Urma să rămânem o singură noapte la Southampton, după care, a doua zi, plecam spre Calais, de unde luam trenul până în Elveția. Mama îmi făcuse o programare la o așa-numită consultație discretă, la o clinică din Vevey. *Fii recunoscătoare, Charlie,* mi-am zis pentru a mia oară. *Putea să nu vină cu tine.* Putea să mă trimită în Elveția, sub supravegherea secretarei tatei sau a altui însoțitor plătit, căruia nu-i păsa de

mine. Nu era obligată să renunțe la vacanța ei obișnuită la Palm Beach, doar ca să îmi fie alături la o consultație. *A venit cu tine. Se străduiește.* Eram conștientă de asta, chiar dacă rușinea și furia îmi întunecau judecata. Avea tot dreptul să fie supărată pe mine, să mă considere o desfrânată, care i-a adus numai necazuri. Așa erau privite fetele care ajungeau în situația mea. Trebuia să mă obișnuiesc cu această etichetă.

Maman pălăvrăgea în continuare, afișând o veselie prefăcută.

— Mă gândeam să mergem la Paris, după Consultația ta.

De câte ori spunea asta, auzeam majuscula.

— Să-ți cumpărăm o garderobă frumoasă și să-și aranjăm cumva părul.

În realitate, spunea: *La toamnă, o să te întorci la școală cu o ținută atât de șic, încât nimeni n-o să afle de mica ta Problemă.*

— Nu prea văd cum ar putea ieși la socoteală, *maman.*

— Ce tot spui acolo?

Am oftat.

— O studentă în anul al doilea minus un mic impediment, împărțit la șase luni, înmulțit cu zece rochii de la Paris și o coafură nouă nu rezultă ca prin minune o reputație reabilitată.

— Viața nu e o ecuație matematică, Charlotte, mi-a replicat mama.

Dacă era, eu m-aș fi descurcat mult mai bine. De multe ori regretam că nu reușesc să îi înțeleg pe oameni la fel de ușor pe cât înțeleg aritmetica: să-i aduc pe toți la un numitor comun și să rezolv problema. Cifrele nu mint; există întotdeauna o soluție, iar soluția este corectă sau greșită. Simplu. În viață însă, nimic nu e simplu, iar răspunsul nu poate fi descoperit prin calcule. Doar neroada de Charlie St. Clair ședea la masă, alături de mama ei, cu care nu avea *niciun* numitor comun.

Maman a sorbit din ceaiul slab, fața fiindu-i luminată de un zâmbet larg, încărcat de ură la adresa mea.

— Mă duc să întreb dacă sunt pregătite camerele. Nu sta cocoșată! Și fii cu ochii pe valiză; ai în ea colierul de perle al bunicii.

S-a îndreptat grațios spre biroul de recepție, placat cu marmură, unde angajații alergau grăbiți dintr-o parte în alta.

Am luat geanta de voiaj pătrățoasă și jerpelită; nu avusesem timp să îmi comand un set nou de valize elegante. Ascunsesem o jumătate de pachet de Gauloises sub cutia turtită în care se găseau perlele (numai mama ar fi fost în stare să mă pună să iau perlele într-o călătorie la o clinică din Elveția). Aș fi fost fericită să-mi fure cineva bagajul *și* perlele, numai să ies de acolo și să trag dintr-o țigară. Eu și verișoara mea, Rose, am fumat prima țigară la vârsta de unsprezece, respectiv treisprezece ani, după ce am șterpelit un pachet de la fratele meu mai mare și ne-am cățărat într-un pom, ca să încercăm acest viciu de adult.

— Semăn cu Bette Davis? m-a întrebat Rose, căznindu-se să sufle fumul pe nas.

A fost cât pe ce să cad din copac, râzând și tușind amândouă, după ce am tras primul fum. Rose a scos limba la mine.

— Prostuța de Charlie!

Rose era singura care îmi spunea Charlie, în loc de Charlotte, cu o dulce pronunție franțuzească. *Șar-li*, cu accent pe ambele silabe.

Rose era cea pe care o zărisem mai devreme privindu-mă din partea opusă a curții hotelului. Dar *nu* era Rose, ci doar o englezoaică, care stătea abătută lângă un maldăr de bagaje, dar creierul meu se încăpățâna să creadă că era verișoara mea: la vârsta de treisprezece ani, blondă și frumoasă ca o păpușă. Atât avea în vara în care am văzut-o pentru ultima oară, cocoțată într-un copac, trăgând din prima ei țigară.

Acum ar fi avut douăzeci și unu de ani, iar eu nouăsprezece…

Dacă mai trăia.

— Rose, am murmurat, conștientă că ar trebui să îmi abat privirea în altă parte, dar neizbutind. Of, Rose.

În imaginația mea, mi-a aruncat un zâmbet poznaș și mi-a făcut semn din cap să ies în stradă. *Haide.*

— Unde? am întrebat, cu glas tare.

Știam deja răspunsul. Am băgat mâna în buzunar și am pipăit hârtia pe care o purtam la mine de o lună. La început, era tare și foșnea, dar devenise moale și flexibilă de atâta folosit. Hârtia aceea conținea o adresă. Puteam să…

Nu fi nebună, s-a revoltat conștiința mea, dezaprobatoare. *Te duci în cameră, nu altundeva.* Mă aștepta un dormitor cu cearșafuri imaculate, pe care nu trebuia să-l împart cu mama și să îndur accesele ei de furie. Un balcon pe care puteam fuma în tihnă. Un alt vas pe care aveam să mă îmbarc a doua zi, și, mai târziu, Consultația, cum o numeau eufemistic părinții mei. Consultația care avea să îmi rezolve Mica Problemă, după care lucrurile aveau să revină la Normal.

Sau aveam opțiunea să recunosc că nimic nu e Normal și nimic nu va fi Normal. Și s-o apuc, chiar în acel moment, pe drumul care începea acolo, în Anglia.

Ai plănuit asta, mi-a șoptit Rose. *O știi foarte bine.* Chiar așa era. În ciuda nefericirii mele pasive, pe care o îndurasem în tăcere în ultimele săptămâni, insistasem să ne îmbarcăm pe vasul ce urma ruta ocolitoare prin Anglia și să nu îl mai așteptăm pe cel care ne ducea direct în Franța. Am insistat, fără să îmi îngădui să mă gândesc vreo clipă *de ce* insist: pentru că aveam în buzunar adresa din Anglia, iar acum, când nu ne mai despărțea un ocean, nu trebuia decât să găsesc curajul de a merge acolo.

Între timp, necunoscuta, care nu era Rose, a dispărut. A luat-o pe trepte, în spatele hamalului încărcat de bagaje. M-am uitat la locul gol în care stătuse Rose. Am pipăit foaia de hârtie din buzunar. Frânturi de sentimente îmi străpungeau amorțeala. Teamă? Speranță? Hotărâre?

O adresă mâzgălită în grabă plus un strop de hotărâre, ridicate la puterea a zecea. Rezolvă ecuația, Charlie.

Descompune-o.

Găsește-l pe X.

Acum ori niciodată.

Am tras aer în piept. Am scos bilețelul și, odată cu el, o bancnotă boțită de o liră sterlină. Fără să stau pe gânduri, am trântit-o pe masa unde stătuseră băieții gălăgioși care se zgârciseră la bacșiș și am părăsit incinta hotelului, cu geanta de voiaj și pachetul de țigări în mână.

— Mă scuzați. Îmi puteți spune cum ajung la gară? l-am întrebat pe portar.

N-a fost cea mai înțeleaptă decizie din viața mea: o fată singură într-un oraș necunoscut. De câteva săptămâni, mă simțeam atât de copleșită de ghinionul meu interminabil – Mica Problemă, reproșurile în franceză ale mamei, tăcerea glacială a tatei –, încât eram dispusă să plec oriîncotro mă ducea viața. Să mă arunc de pe o stâncă și să nu-mi pun problema sau să-mi pese de ce, până când nu ajungeam la jumătatea căderii în gol. Eram deja la jumătatea prăpastiei în care se transformase viața mea și mă răsuceam neputincioasă în aer. Dar acum îmi găsisem un sprijin de care să mă agăț.

E drept că sprijinul acesta era o halucinație, o vedenie care îmi apărea cu intermitențe de câteva luni, căci mintea mea se încăpățâna să o vadă pe Rose pe chipul oricărei fete blonde care îmi ieșea în cale. Prima dată, am tras o sperietură soră cu moartea, nu pentru că m-aș fi gândit că Rose era stafie, ci de teamă că înnebunesc. Poate chiar mă țicnisem, dar stafii nu vedeam. Căci, indiferent ce mi-ar fi spus părinții mei, nu nutream pe deplin convingerea că Rose e moartă.

Cu această speranță în suflet, am pornit în grabă spre gară, încălțată cu pantofii incomozi, cu talpă înaltă, din plută („Fetele mărunțele ca tine, *ma chère,* sunt obligate să poarte tocuri înalte, altfel arătați ca niște copile"). Mi-am croit drum prin mulțimea de oameni, muncitori obraznici și bădărani care se îndreptau spre docuri, vânzătoare gătite, soldați care se vânzoleau fără rost pe la colțuri de stradă. Mi-am văzut de drum în pas alert, până când am rămas fără suflu, și am lăsat acea speranță să înflorească, să crească în mine cu o durere care îmi ardea ochii.

Întoarce-te, m-a dojenit vocea aspră a rațiunii. *Încă ai timp să te întorci.* La camera de hotel, la mama care lua toate deciziile în numele meu, la protecția ei. Dar am iuțit pasul și mai mult. Am auzit sirena unui tren, iar în nări mi-a pătruns mirosul de cenușă și fum. Terminalul Southampton. Puhoiul de pasageri se revărsa din vagoane, bărbați cu pălării de fetru, copii neastâmpărați și rumeni la față, femei cu ziare deasupra capetelor, ca să își protejeze părul de burnița slabă. Când a început oare să burnițeze? Îmi simțeam părul negru pleoștit sub

pălăria verde pe care mi-o alesese mama și care mă făcea să semăn cu un spiriduș. Am intrat în fugă în gară.

Un conductor striga un anunț. Trenul spre Londra pleca în zece minute.

M-am uitat din nou la hârtia pe care o strângeam în palmă. *Strada Hampson nr. 10, Pimlico, Londra. Evelyn Gardiner.*

Habar nu aveam cine e această persoană.

Între timp, mama mă căuta, probabil, la hotelul Dolphin, lansându-se în tirade autoritare la adresa angajaților. Prea puțin îmi păsa. Mă despărțeau doar o sută douăzeci de kilometri de strada Hampson nr. 10, Pimlico, Londra, iar trenul se afla chiar în fața mea.

— Cinci minute! a zbierat conductorul.

Pasagerii au urcat repede în vagoane, cu bagajele în brațe.

Dacă nu mergi acum, n-o să mai mergi niciodată, mi-am zis.

Așa că mi-am cumpărat bilet, am urcat în tren și m-am făcut nevăzută într-un nor de fum.

Spre seară, s-a lăsat frigul în vagon. Mi-am strâns pe lângă corp pardesiul negru, vechi, ca să mă încălzesc. Împărțeam compartimentul cu o femeie încărunțită și cu cei trei nepoți smiorcăiți ai săi. Bunica a aruncat o privire dezaprobatoare la mâna mea, fără mănușă și verighetă, parcă întrebându-se ce femeie merge la Londra neînsoțită. Probabil multe fete circulau cu trenul, forțate de criza războiului – dar ceva anume nu îi plăcea la *mine*.

— Sunt gravidă, i-am spus, când a scos pentru a treia oară un sunet dezaprobator la adresa mea. Vreți să vă schimbați locul?

S-a crispat toată și a coborât la prima stație, târându-și după ea nepoții care țipau că nu trebuie încă să coboare. Am ridicat bărbia în semn de nepăsare și i-am susținut privirea plină de dezgust. Când am auzit ușa trântindu-se și am rămas singură, m-am prăvălit pe spătarul banchetei. Mi-am prins în palme obrajii încinși, cuprinsă de un amestec de neastâmpăr, năuceală, speranță și vinovăție. Atât de multe emoții mă încercau, încât aveam senzația că mă înec; îmi era dor de carapacea mea amorțită. Ce naiba mă apucase?

Pfu! Câtă minte să ai să pleci haihui prin Anglia, cu doar o adresă și-un nume în buzunar? mi-a spus vocea interioară. *Ce crezi c-o să rezolvi? Ești o nătângă și-o neajutorată, cum vrei să ajuți pe altcineva?*

M-am strâmbat. *Nu sunt neajutorată.*

Ba ești. Uite ce-a ieșit ultima oară când ai încercat să ajuți pe cineva.

— Iar acum o să încerc din nou, am zis, cu glas tare, în compartimentul gol.

Neajutorată sau nu, am ajuns până aici.

Când am coborât la Londra, epuizată și lihnită de foame, se înnoptase deja. Am pornit agale pe străzi, și orașul mi-a apărut în față, într-un imens nor de fum negru; în zare, se deslușea silueta turnului cu ceas de la Palatul Westminster. Am rămas pe loc câteva clipe, în vreme ce automobilele șuierau prin băltoacele de pe șosea, și m-am întrebat cum o fi arătat Londra, cu doar câțiva ani mai înainte, când perdeaua aceasta de pâclă era brăzdată de avioane Spitfire și Messerschmitt. M-am trezit rapid din reverie. Nu știam unde se află strada Hampson nr. 10 și mai aveam doar niște mărunțiș în buzunar. Am chemat un taxi, rugându-mă să fie suficient pentru achitarea cursei. N-aș fi vrut să scot o perlă din colierul bunicii, ca să plătesc călătoria cu taxiul. *Nu trebuia să-i las o liră chelneriței…* Dar nu-mi părea rău.

Șoferul de taxi m-a dus în cartierul Pimlico, după spusele lui, și m-a lăsat în fața unui șir de case înalte. Deja turna cu găleata. M-am uitat în jur, după halucinația mea, dar n-am văzut nici urmă de păr blond. Doar o stradă întunecoasă, ploaia torențială, treptele tocite ale casei de la nr. 10 care duceau la o ușă veche, scorojită. Am luat geanta, am urcat și am ciocănit repede, ca să nu-mi piară curajul.

Niciun răspuns. Am mai bătut o dată. Ploua tot mai tare, iar deznădejdea creștea în mine, ca un talaz. Am bătut, și-am bătut, până mi-a amorțit pumnul, până când am zărit draperia de lângă ușă fluturând ușor.

— Știu că e cineva înăuntru! am strigat, zgâlțâind mânerul, orbită de ploaie. Lăsați-mă să intru!

Spre mirarea mea, mânerul s-a răsucit și am aterizat

înăuntru, căzând, în cele din urmă, de pe pantofii incomozi. M-am prăbușit în genunchi, în holul întunecos, și mi-am rupt ciorapii. Apoi am auzit ușa trântindu-se și pocnetul unui trăgaci de pistol.

Vocea femeii a răsunat grav și răgușit, ca un mârâit feroce.

— Cine ești și ce mama dracului cauți în casa mea?

Lumina felinarelor stradale se strecura palidă printre draperii, învăluind holul într-o lumină difuză. Deslușeam silueta înaltă și slabă, un smoc ciufulit de păr, capătul incandescent al unei țigări. O rază de lumină reflectată din țeava pistolului, ațintită direct spre mine.

Ar fi trebuit să fiu îngrozită, să mă sperii de armă și de tonul pe care îmi vorbea femeia respectivă. Furia însă îmi alungase și ultima fărâmă de amorțeală, așa că eram pregătită să mă ridic în picioare, cu dresul deșirat pe mine.

— O caut pe Evelyn Gardiner.

— Mă doare-n cot pe cine cauți. Dacă nu-mi spui ce caută o afurisită de americancă în casa mea, te împușc. Sunt bătrână și băută, iar ăsta e un Luger P08 de nouă milimetri, în stare perfectă de funcționare. Beată sau trează, îți zbor creierii de la distanța asta.

— Mă numesc Charlie St. Clair, am spus, dându-mi părul ud din ochi. Verișoara mea, Rose Fournier, a dispărut în Franța, în timpul războiului, și e posibil ca *dumneata* să știi cum s-o găsesc.

Lampa electrică de pe perete s-a aprins brusc. Am clipit de câteva ori, orbită de lumina intensă. Deasupra mea, stătea o femeie înaltă și uscățivă, într-o rochie decolorată și cu părul cărunt, ciufulit, încadrându-i fața zbârcită. Putea să aibă cincizeci de ani, sau, la fel de bine, putea să aibă șaptezeci. Într-o mână, ținea Lugerul, în cealaltă, țigara; a dus țigară la buze și a tras cu nesaț din ea, fără să clintească pistolul de la fruntea mea. Mi s-a întors stomacul pe dos când i-am văzut mâinile. Dumnezeule, ce pățise la *mâini*?

— Eu sunt Eve Gardiner, mi-a zis, în cele din urmă. Dar nu știu nimic despre verișoara ta.

— Ba e posibil să știi, am stăruit, deznădăjduită. Cred că ți-ai putea aminti… dacă vorbești cu mine.

— Ăsta-i planul tău, americanco? m-a întrebat, studiindu-mă cu ochii ei cenușii, de pasăre de pradă. Să dai buzna, noaptea, în casa omului, fără un plan în minte și, bag mâna-n foc, fără o lețcaie în buzunar, în speranța că știu eu ceva despre prietena ta di-dispărută?

— Da.

Pusă în fața armei și a disprețului ei, nu știam să-i explic *de ce*, de ce ideea de a o găsi pe Rose devenise deodată atât de obsedantă în existența mea răvășită. Nu-i puteam explica această disperare stranie și nebunească, nici de ce mă lăsasem condusă de ea până acolo.

— Hm, a spus Eve Gardiner, coborând pistolul. Presupun că vrei un c-ceai.

— Da, ar fi…

— N-am niciun fel de ceai.

Mi-a întors spatele și a luat-o prin holul întunecos, cu pași mari, lipsiți de grație. Picioarele ei desculțe semănau cu niște gheare de uliu. Mergea puțin împleticit, legănând Lugerul pe lângă corp. Am remarcat că nu luase degetul de pe trăgaci. *Nebună*, mi-am zis. *Băbătia e nebună de legat.*

Cât despre mâinile ei… erau niște cioturi hâde și noduroase, fiecare oscior fiind deformat și grotesc. Păreau mai degrabă niște clești de homar, decât mâini de om.

— Mai repejor, mi-a spus, fără să întoarcă privirea spre mine, așa că am luat-o la fugă după ea.

A deschis o ușă și a aprins lumina. Am dat cu ochii de o sufragerie friguroasă – o încăpere în care domnea debandada, focul nu ardea, draperiile erau trase în așa fel încât să nu pătrundă vreo rază de lumină din stradă, iar peste tot zăceau împrăștiate ziare vechi și căni murdare.

— Doamnă Gardiner…

— Domnișoară, m-a corectat. S-a trântit într-un fotoliu ponosit, din care se vedea tot dezastrul din cameră, și a aruncat pistolul pe măsuța de lângă el. Am tresărit, dar, din fericire, nu s-a descărcat. Poți să-mi spui Eve. Ai i-intrat hoțește în casa mea, așa că am ajuns la un nivel de intimitate care te face deja antipatică. În definitiv, ce importanță are un nume?

— N-am vrut să-ți sparg locuința…

— Ba da. Vrei ceva, și o vrei cu tot dinadinsul. Despre ce e vorba?

Mi-am scos cu greu pardesiul ud și m-am așezat pe o pernuță, neștiind de unde să încep. Mă gândisem doar cum să ajung acolo, dar nicio clipă cum să încep povestea. *Două fete de înmulțit cu unsprezece veri, împărțit la un ocean și un război…*

— Hai o-odată. Eve părea să sufere de o ușoară bâlbâială, dar nu-mi dădeam seama dacă e din vina băuturii sau era un defect de vorbire. A întins mâna spre carafa de cristal de lângă pistol, i-a scos dopul cu degetele ei tremurânde și diforme și a adulmecat whisky-ul. Nu mai am multe ceasuri de trezie, așa că nu le irosi.

Am oftat. Nu era doar o băbătie nebună. Era o băbătie nebună și *beată.* Numele Evelyn Gardiner îmi evocase imaginea unei persoane cu părul coafat într-un coc, care locuia într-o căsuță împrejmuită cu un gard din lemn, nicidecum a uneia care mă va întâmpina cu o carafă de whisky și cu o armă încărcată.

— Te deranjează dacă fumez?

A ridicat din umerii săi osoși și, în timp ce scoteam pachetul de Gauloises, a căutat din priviri un pahar. Negăsind niciunul la îndemână, a turnat într-o cană înflorată câteva degete din lichidul chihlimbariu. O, *Doamne,* mi-am zis și mi-am aprins țigara, pe jumătate fascinată, pe jumătate oripilată. *Cine e ființa asta?*

— Nu-i frumos să te zgâiești la oameni, mi-a atras atenția, fixându-mă cu o privire la fel de insistentă. Da' multe volane mai ai pe tine. Așa se împopoțonează acum femeile?

— Tu nu ieși din casă? nu m-am putut abține să întreb.

— Rareori.

— Asta e noua modă. Așa se poartă la Paris.

— Pare al n-naibii de incomod.

— Chiar este, am răspuns și am tras posomorâtă un fum. S-o luăm cu începutul. Mă numesc Charlie St. Clair, Charlotte, mai exact, și abia am sosit de la New York… Ce-o fi în mintea mamei acum? Sigur e nervoasă și panicată, în stare să-mi ia gâtul. Mi-am alungat gândul acesta din minte. Tata e american, dar mama

e franțuzoaică. Înainte de război, ne petreceam verile în Franța, cu verișorii mei. Locuiau la Paris, dar aveau o casă de vacanță în Rouen.

— Ce copilărie desprinsă dintr-un tablou de Degas! a comentat Eve și a mai luat o dușcă. Îmi trebuie ceva m-mai interesant, altminteri, beau și mai repede.

Era, într-adevăr, desprinsă dintr-un tablou de Degas. Dacă închideam ochii, verile acelea se contopeau într-un anotimp nesfârșit, vag: străduțele întortocheate, exemplarele vechi din *Le Figaro* împrăștiate prin imensa casă de vacanță, cu mansarde îmbâcsite și canapele tocite, desișul de verdeață prin care se furișau razele soarelui și făceau să sclipească firicelele de praf.

— Rose Fournier, am zis, abia stăpânindu-mi lacrimile, mi-e verișoară primară, dar mi-a fost ca o soră. E cu doi ani mai mare decât mine, dar niciodată nu m-a respins. Împărțeam totul, nu ascundeam nimic una de cealaltă.

Două fetițe, în rochii pătate de iarbă, care se jucau leapșa, se cățărau în copaci și duceau lupte eroice împotriva fraților lor. Apoi două fete mai mari, Rose, căreia începeau să-i crească sânii, și eu, încă slăbănoagă și cu genunchii juliți, ciripind pe ritmuri de jazz și înamorate de Errol Flynn. Rose cea curajoasă, care punea la cale tot soiul de planuri care mai de care mai bizare, iar eu, umbra ei devotată, pe care o proteja ca o leoaică, ori de câte ori intram în bucluc din pricina poznelor noastre. Mi-a revenit în minte atât de clar vocea ei, încât aș fi zis că e lângă mine: „Ascunde-te în camera mea, Charlie. Îți cos eu rochia, ca să nu observe mama ta că s-a rupt. Nu trebuia să te las să te cocoți pe bolovanii ăia…”

— Te rog să nu plângi, mi-a spus Eve Gardiner. Nu suport femeile care plâng.

— Nici eu. Nu vărsasem o lacrimă de câteva săptămâni bune. Eram prea amorțită, dar acum mă usturau ochii. Am clipit de câteva ori. Ultima oară, am văzut-o pe Rose în vara lui ’39. Toată lumea își făcea griji din cauza Germaniei… mai puțin noi. Rose avea treisprezece ani, eu, unsprezece. Nu ne gândeam decât cum să mergem la cinema în fiecare după-amiază, fiindcă era mult mai important decât ce se întâmpla în Germania. Nici n-

am apucat să ajungem bine în America, și am aflat că Polonia a fost invadată. Părinții mei și-ar fi dorit ca familia lui Rose să vină în America, dar ei au tot stat în cumpănă…

Mama lui Rose, mai exact, convinsă că e prea fragilă ca să suporte o asemenea călătorie.

— N-au mai apucat, fiindcă a căzut și Franța sub ocupație.

Eve a mai luat o gură de whisky, fără să clipească, iar eu am mai tras un fum, ca să mă îmbărbătez.

— Am primit mai multe scrisori, am continuat eu povestea. Tatăl lui Rose era un industriaș important, cu multe relații, așa că reușeau să trimită vești, din când în când. Rose părea voioasă. Vorbea întruna despre momentul în care ne vom revedea. Dar toată lumea știa ce se petrece: zvasticile atârnau pretutindeni prin Paris, oamenii erau urcați în camioane și dispăreau de pe fața pământului. I-am scris în mai multe rânduri și am rugat-o să fie sinceră și să-mi spună dacă e, într-adevăr, bine, și mereu mi-a zis că e, dar…

În primăvara lui ’43, ne trimiseserăm fotografii, pentru că nu ne mai văzuserăm de mult timp – Rose împlinise șaptesprezece ani și se făcuse foarte frumoasă. Zâmbea către aparatul de fotografiat și poza ca fetele din reviste. Păstram acea fotografie în buzunar, ferfeniță și cu marginile zdrențuite.

— În ultima scrisoare, mi-a povestit despre un băiat cu care se întâlnea pe ascuns. Mi-a zis că era o perioadă *foarte palpitantă*, am spus cu un oftat. Asta se întâmpla pe la începutul anului 1943. După aceea, n-am mai primit nicio veste de la Rose sau de la familia ei.

Eve mă urmărea, cu chipul ei zbârcit, impasibil ca o mască. Nu-mi dădeam seama dacă mă compătimește, mă disprețuiește sau puțin îi pasă de mine.

Țigara mea era pe terminate. Am tras un ultim fum și am stins-o într-o farfurioară deja plină ochi cu mucuri de țigară.

— Știam că nu e cazul să trag concluzii pripite. E greu să corespondezi în vreme de război. Trebuia să avem răbdare să se termine războiul și poșta să își reia activitatea normală. Dar s-a terminat războiul și… tot nimic.

S-a lăsat o tăcere apăsătoare. Nu îmi închipuiam că va fi atât

de greu să povestesc toate acestea.

— Ne-am interesat în stânga și-n dreapta. A durat o veșnicie, dar, până la urmă, am prins un fir. Unchiul murise în 1944, împușcat în timp ce încerca să cumpere medicamente de contrabandă pentru mătușa. Cei doi frați ai lui Rose s-au prăpădit la sfârșitul lui '43, într-un bombardament. Mătușa e încă în viață – mama a rugat-o să vină să locuiască cu noi, dar n-a vrut. S-a baricadat în casa de la Rouen. Iar Rose… Mi s-a pus un nod în gât. Parcă o și vedeam țopăind în fața mea, printre copaci. Înjurând în franceză, în timp ce trăgea de peria încâlcită în buclele rebele de păr. La bistroul provensal, în cea mai fericită zi din viața mea… Rose a dispărut de pe fața pământului. A plecat de lângă familie în '43 și nici măcar nu știu *de ce.* Tata s-a tot interesat de soarta ei, dar, din primăvara lui '44, i s-a pierdut urma cu desăvârșire. Nimeni nu mai știe nimic de ea.

— Multe au rămas nelămurite în războiul ăsta, a spus Eve.

Am rămas surprinsă să îi aud vocea gravă, după lungul meu monolog.

— Au dispărut mulți oameni. Doar nu-ți imaginezi că mai trăiește? Au trecut doi ani de când s-a sfârșit b-blestematul ăsta de război.

Am scrâșnit din dinți. Părinții mei ajunseseră de mult la concluzia că Rose murise în haosul acelor vremuri, și existau șanse mari să aibă dreptate, dar…

— N-avem de unde ști sigur.

Eve și-a dat ochii peste cap.

— Nu-mi spune că ai f-fi simțit dacă murea.

— Nu-ți cer să mă crezi, doar să mă ajuți.

— De ce? Ce treabă are asta cu m-mine?

— Pentru că, ultima oară, tata s-a interesat la Londra, în ideea că, poate, Rose a fugit din Franța. La un birou care ajuta la găsirea refugiaților, am zis și am tras aer în piept. Dumneata ai lucrat acolo.

— În '45 și '46, a răspuns Eve și a mai turnat niște whisky în cana înflorată. M-au dat afară anul trecut, de Crăciun.

— De ce?

— Pentru că veneam băută la muncă. Ori, poate, fiindcă am

făcut-o pe șefa mea târâtură bătrână și ranchiunoasă.

M-a trecut un fior. Nu mai auzisem pe nimeni să înjure ca Eve Gardiner, cu atât mai puțin o femeie.

— Adică, a zis, agitând cana cu whisky, dosarul verișoarei tale a ajuns pe biroul meu? Nu m-mai țin minte. Cum am mai spus, de multe ori mă duceam băută la serviciu.

Nu mai pomenisem vreo femeie care să bea atât de mult. Mama bea sherry, cel mult două păhărele. Eve dădea whisky-ul pe gât ca pe apă și începea să i se împleticească limba. Poate că defectul acela de vorbire se datora băuturii.

— Am o copie a raportului despre Rose, am stăruit disperată, înainte ca alcoolul sau plictiseala să îi distragă definitiv atenția de la mine. E semnat de dumneata. Așa te-am găsit. Am sunat și m-am dat drept nepoata dumitale din America. Așa mi-au dat adresa. Am vrut să-ți scriu, dar…

Tot pe atunci mă pricopsisem și cu Mica Problemă.

— Sigur nu-ți amintești dacă s-a aflat ceva despre Rose? E foarte…

— Ascultă, fato. N-am cu ce să te ajut.

— Orice amănunt, cât de mic. A părăsit Parisul în ’43 și, în primăvara următoare, a plecat la Limoges. Asta e tot ce-am aflat de la mama ei.

— Repet, n-am cu ce să te ajut.

— *Trebuie!* Eram deja în picioare, dar nu-mi aduc aminte să mă fi ridicat. Simțeam cum deznădejdea mi se adună ca un ghem tare în pântec, mult mai palpabil decât prezența iluzorie a pruncului meu. Trebuie să mă ajuți! Nu plec până când nu mă ajuți! Era prima dată când mă răsteam la un adult. Rose Fournier a fost la Limoges. Avea șaptesprezece ani…

Se ridicase și Eve. Era mult mai înaltă decât mine și mă împungea în piept cu unul dintre degetele ei hidoase.

— Nu țipa la mine în casa mea, mi-a zis pe un ton înfricoșător de calm.

— Ar trebui să aibă douăzeci și unu de ani acum. E blondă, frumoasă și veselă…

— Putea să fie și Ioana d’Arc. Nu mă interesează nici de ea, nici de tine!

— Lucra la un restaurant numit Le Lethe, deținut de *monsieur* René. După asta, nimeni nu mai știe…

În clipa aceea, pe chipul lui Eve a apărut o schimbare. Nu i s-a clintit niciun mușchi, dar ceva s-a schimbat. Ca o creatură care plutește pe fundul unui lac adânc, stârnind la suprafață unde imperceptibile. Nu auzi niciun clipocit, dar știi că e ceva acolo. M-a săgetat cu privirea.

— Ce e?

Gâfâiam de parcă alergasem doi kilometri, îmi ardeau obrajii de emoție și simțeam că plesnesc în cingătoarea nemiloasă din talie.

— Le Lethe îmi sună cunoscut, a spus pe un ton blând. Cum spuneai că-l c-cheamă pe proprietar?

Am băgat mâna în geanta de călătorie și am scotocit printre haine după buzunarul din căptușeală. Am scos două coli de hârtie împăturite și i le-am întins.

Eve s-a uitat pe rezumatul raportului la sfârșitul căruia apărea semnătura ei.

— Nu e pomenit nicăieri numele restaurantului.

— L-am aflat mai târziu. Uită-te pe a doua pagină, la notițele mele. Am sunat la birou, în speranța că voi lua legătura cu dumneata, dar nu mai lucrai acolo. Am rugat un funcționar să caute informația originală în documentele lor. Așa am ajuns la Le Lethe și *monsieur* René. Nu-i știu numele de familie. Era ilizibil, poate de-asta nici nu l-au notat în raport. Am presupus, totuși, că, dacă dumneata ai semnat raportul, ai văzut și informația originală.

— N-am văzut-o. Dacă o vedeam, n-aș fi s-semnat, a zis Eve, studiind îndelung cea de-a doua pagină. Le Lethe… știu numele ăsta de undeva.

Speranța e un sentiment atât de dureros, mult mai dureros decât furia.

— De unde?

Eve s-a întors și a luat sticla de whisky. Și-a turnat în cană și a dat băutura pe gât dintr-o suflare. A umplut din nou cana, după care a rămas nemișcată, cu ochii pierduți în gol.

— Pleacă din casa mea.

— Dar…

— Poți dormi la mine, dacă n-ai unde te d-duce. Dar, mâine-dimineață, să nu te mai văd aici, americanco.

— Dar… știi ceva.

Și-a luat pistolul și a trecut pe lângă mine. M-am agățat de brațul ei uscățiv.

— Te rog.

Mâna mutilată a lui Eve s-a mișcat surprinzător de rapid și, pentru a doua oară într-o seară, m-am trezit cu pistolul ațintit spre mine. M-am tras înapoi, dar a făcut un pas mic și mi-a pus țeava armei la frunte. M-a trecut un fior la atingerea fierului rece.

— Băbătie țicnită, am murmurat.

— Da, a mârâit ea. Și te împușc, dacă nu dispari înainte să mă trezesc.

A ieșit din cameră cu pași împleticiți și a luat-o pe dușumeaua goală a holului.

Capitolul 2
EVE

Mai 1915
Londra

Șansa i-a surâs lui Eve Gardiner, îmbrăcată în costum de tweed.

Întârziase la serviciu în acea dimineață, dar șeful său nu a observat-o când s-a furișat pe ușa biroului de avocatură, la ora nouă și zece minute. Eve știa că sir Francis Galborough rareori observa ceva în afară de articolele despre pariuri pe curse de cai.

— Uite dosarele, drăguță, i-a spus el când a intrat.

Eve a luat teancul în mâinile ei delicate, imaculate: o fată înaltă, cu păr castaniu, piele catifelată și ochi nevinovați, de căprioară.

— Da, d-d-domnule.

D-ul era o literă greu de pronunțat; era un succes dacă reușea din doar două încercări.

— Iar căpitanul Cameron, aici de față, are rugămintea să îi dactilografiezi o scrisoare în franceză. S-o vezi cum turuie pe limba broscarilor, a adăugat el, adresându-i-se militarului deșirat din fața lui. E o comoară la casa omului domnișoara Gardiner. Pe jumătate franțuzoaică! Eu nu știu o boabă de broscărească.

— Nici eu, a zis căpitanul, jucându-se cu pipa. Mă depășește total. Mersi că mi-o împrumuți pe fata ta, Francis.

— N-ai pentru ce.

Nimeni nu i-a cerut părerea lui Eve. De ce-ar fi făcut-o? În definitiv, secretarele erau privite ca niște obiecte de mobilier, ceva mai agere decât o ferigă, dar tot surdo-mute.

Ai noroc că ai găsit slujba asta, s-a consolat Eve. Dacă nu venea războiul, pe un post ca acesta, la un birou de avocatură, ar fi fost angajat un tânăr cu recomandări mult mai bune și cu părul pomădat. *Ești norocoasă.* Foarte norocoasă, la drept vorbind. Nu se omora cu munca. Scria adrese pe plicuri, îndosaria

documente și, din când în când, mai dactilografia câte o scrisoare în franceză; câștiga suficient cât să se întrețină; iar, dacă tot era criză de zahăr, smântână și fructe proaspete, măcar ducea o viață ferită de primejdii. Putea să fi rămas blocată în nordul Franței și să moară de foame sub ocupație germană. Londra trăia în frică, toată lumea mergea cu ochii ațintiți pe cer, după zepelinele inamice – însă Lorena, regiunea în care copilărise Eve, se transformase într-o mocirlă plină de oase, lucru pe care îl știa din ziarele pe care le citea cu regularitate. Avea noroc să se afle aici, la adăpost de toate acele suferințe.

Mare noroc.

Fără să scoată o vorbă, Eve a luat scrisoarea din mâna căpitanului Cameron, care trecea destul de des pe la birou în ultima vreme. Purta costume șifonate de tweed în locul uniformei kaki, dar ținuta dreaptă și mersul milităresc îi trădau gradul mai bine decât orice decorație. Căpitanul Cameron avea în jur de treizeci și cinci de ani și un vag accent scoțian. În rest, era imaginea englezului tipic, lungan, încărunțit și șleampăt, încât ar fi putut apărea în romanele lui Conan Doyle drept prototipul gentlemanului britanic. Chiar trebuie să fumezi pipă? E musai să porți costume de tweed? De ce să fii *atât de* banal? îi venea lui Eve să-l întrebe.

Căpitanul s-a lăsat pe spătarul scaunului, legănând din cap, în timp ce ea se îndrepta către ușă.

— Aștept scrisoarea, domnișoară Gardiner.

— Da, d-domnule, a murmurat Eve și a ieșit.

— Ai întârziat, a întâmpinat-o domnișoara Gregson, în arhivă, pufnind nemulțumită.

Era cea mai vârstnică dintre secretare și avea tendința să le trateze pe celelalte cu superioritate. Eve s-a întors spre ea, cu o privire inocentă și nedumerită. Își detesta înfățișarea – fața cu ten catifelat și neted, pe care o vedea în oglindă, avea un soi de frumusețe inexpresivă și imatură, nimic memorabil, cu excepția aspectului tineresc, din cauza căruia oamenii nu-i dădeau mai mult de șaisprezece ori șaptesprezece ani, dar asta îi era de mare ajutor când făcea vreo prostie. De când se știa, era suficient să facă ochii mari și să fluture din gene, cu un aer nevinovat și

mirat, și scăpa nepedepsită. Domnișoara Gregson a scos un oftat exasperat și a lăsat-o în pace. Mai târziu, Eve a surprins-o când îi șoptea altei secretare:

— Uneori, mă întreb dacă nu cumva fata asta, pe jumătate franțuzoaică, e cam grea de cap.

— Doar ai auzit-o vorbind, nu-i așa? i-a răspuns cealaltă, ridicând din umeri.

Eve și-a împreunat mâinile și le-a presat de două ori cu putere una de alta, ca să nu strângă pumnii, după care și-a îndreptat atenția spre scrisoarea căpitanului Cameron, pe care a tradus-o într-o franceză ireproșabilă. Din acest motiv fusese angajată, pentru originile ei englezești și franceze. Aparținea ambelor națiii, dar nu-și găsea locul în niciuna din ele.

În ziua aceea, domnea un fel de plictiseală irascibilă, după cum avea să-și amintească Eve mai târziu. A dactilografiat, a îndosariat, și-a mâncat sendvișul la prânz. Seara, în timp ce mergea spre casă, a stropit-o pe rochie un taxi. Pensiunea din Pimlico mirosea a săpun Lifebuoy și a ficat prăjit rânced. I-a zâmbit respectuoasă unei alte chiriașe, o soră medicală care se logodise de curând cu un locotenent și își etala ostentativ inelul cu diamant pe masa din sufragerie.

— Ar trebui să-ți cauți o slujbă la spital, Eve. Acolo îți găsești un soț, nu într-o arhivă.

— Nu-mi caut s-soț, a replicat Eve, spre nedumerirea asistentei, a gazdei și a altor două chiriașe.

Ce vă surprinde? și-a zis Eve, în sinea ei. *Nu vreau să mă mărit, nu vreau copii, nu vreau covoare persane, nici inel de logodnă. Vreau…*

— Doar n-oi fi și tu sufragetă? a zis gazda, înainte să ducă lingura la gură.

— Nu.

Eve nu dorea să bifeze un pătrățel pe un buletin de vot. Erau în război; voia *să lupte.* Să dovedească că Eve Gardiner cea bâlbâită nu era cu nimic mai prejos decât miile de persoane fără defect de vorbire, care o trataseră toată viața ca pe o idioată. Dar, oricâte pietre ar fi aruncat sufragetele în ferestre, Eve nu avea cum să ajungă pe front, nici măcar ca voluntar sau șofer de

ambulanță, pentru că fusese deja respinsă din cauza bâlbâielii sale. A împins farfuria cât colo, și-a cerut scuze și s-a retras în camera ei ordonată, mobilată cu un birou șubred și un pat îngust.

Tocmai își desfăcea părul, când a auzit un miorlăit la ușă. A zâmbit și i-a dat drumul înăuntru pisicii gazdei.

— Ți-am păstrat puțin ficat, i-a zis, scoțând bucățica înfășurată într-un șervet.

Animăluțul și-a încovoiat spinarea și a început să toarcă. Era un cotoi ținut doar ca să prindă șoareci, supraviețuind doar cu firimiturile de la bucătărie și cu ce reușea să vâneze, dar îi simțise slăbiciunea lui Eve și se îngrășase datorită resturilor pe care i le aducea de la masă.

— Mi-ar plăcea să fiu pisică, a spus Eve, ridicându-l pe genunchi. Pisicile nu trebuie să v-v… să vorbească decât în basme.

Sau, poate, mai bine mi-aș dori să fiu bărbat. Pentru că, dacă era bărbat, putea măcar *să plesnească* pe oricine ar fi îndrăznit să se lege de bâlbâială ei, în loc să zâmbească din politețe.

Cotoiul torcea, în timp ce Eve îi mângâia blana.

— Visez cai verzi pe pereți.

O oră mai târziu, cineva a ciocănit la ușă. În prag, stătea gazda, cu buzele atât de strânse, încât aproape că nu i se mai distingea forma gurii.

— Ai un musafir, a anunțat-o, pe un ton acuzator. Un musafir *bărbat.*

Eve a pus jos pisica nemulțumită.

— La ora asta?

— Lasă privirea asta de mironosiță, domnișoară. Știi bine regula mea. N-aveți voie să primiți bărbați în vizită seara. Îndeosebi militari. I-am explicat domnului cu pricina cum stau lucrurile, dar susține că e urgent. L-am condus în salon. Puteți servi ceai, dar vreau să lăsați ușa întredeschisă.

— Militar? a întrebat Eve, și mai nedumerită.

— Un anume căpitan Cameron. Tare ciudat că te caută un căpitan acasă, la o oră atât de târzie!

Eve a încuviințat, și-a prins părul la loc și și-a pus sacoul

peste cămașa încheiată până la gât, de parcă pleca la birou. Bărbații de o anumită teapă se uitau după orice vânzătoare sau secretară – orice femeie care *muncea* – și aveau senzația că e disponibilă. *Dacă a venit să-mi facă avansuri, îl călmuiesc. Nu mă interesează dacă mă părăște lui sir Francis și-mi pierd slujba.*

— Bună seara, a salutat Eve, intrând pe ușa salonului, hotărâtă să afișeze o atitudine cât mai protocolară. Mă surprinde vizita dumitale, domnule c-c-c… A încleștat pumnii și a izbutit să pronunțe cuvântul. C-căpitan. Cu ce îți pot fi de f-folos?

Ținea fruntea sus, străduindu-se să nu roșească de rușine.

Spre mirarea ei, căpitanul i-a răspuns în franceză.

— Preferi să conversăm în altă limbă? Te-am auzit vorbind franceza cu celelalte fete și am remarcat că te bâlbâi mult mai puțin.

Eve se uita bulversată la englezul neaoș din fața ei, tolănit, picior peste picior, într-un fotoliu inconfortabil, și cu un zâmbet mijit pe sub mustăcioara îngrijită. Nu știa franceză. Chiar el recunoscuse cu gura lui, în acea dimineață.

— *Bien sûr*, i-a răspuns ea. *Continuez en français, s'il vous plaît.*

Căpitanul s-a conformat.

— O să crape de ciudă gazda dumitale, care trage cu urechea pe hol.

Eve s-a așezat, și-a aranjat fusta albastră din serj și s-a întins după ceainicul înflorat.

— Cum servești ceaiul?

— Cu lapte și două cuburi de zahăr. Spune-mi, domnișoară Gardiner, cu germana cum stai?

Eve a ridicat brusc ochii. Evitase să menționeze această abilitate printre cunoștințele ei, pe vremea când își căuta de lucru – 1915 nu era cea mai potrivită perioadă să declari că știi limba inamicului.

— Nu vorbesc germana, a zis, întinzându-i ceașca.

— Hm, a mormăit el, studiind-o pe deasupra cești cu ceai.

Eve și-a pus mâinile în poală și i-a aruncat o privire ingenuă și inexpresivă.

— Ai o figură nemaipomenită, a continuat căpitanul. Nu se citește nimic pe ea. Iar eu chiar mă pricep să citesc fețele

oamenilor. Mușchii din jurul ochilor îi trădează cel mai des. Dumneata ți-i controlezi aproape perfect.

Eve a făcut din nou ochii mari, fluturând din gene cu o mirare ingenuă.

— Nu știu ce vrei să spui.

— Îmi permiți să îți pun câteva întrebări, domnișoară Gardiner? Nimic indecent, promit.

Cel puțin nu se apropiase de ea și nu încercase să îi pună mâna pe genunchi.

— Desigur, domnule c-c-căpitan.

Bărbatul s-a lăsat pe spătarul fotoliului.

— Am înțeles de la sir Francis că ești orfană, dar știi ceva despre părinții dumitale?

— Tata era englez. A plecat să lucreze la o bancă franceză din Lorena, unde a cunoscut-o pe mama.

— Ea era franțuzoaică? Așa se explică că ai moștenit accentul perfect.

— Da.

De unde știi dumneata că accentul meu e perfect?

— Bănuiesc că o fată din Lorena vorbește și germana. E foarte aproape de graniță.

Eve a plecat ochii.

— N-am învățat-o.

— Ești o mincinoasă desăvârșită, domnișoară Gardiner. Nu mi-ar plăcea să joc cărți cu tine.

— Doamnele nu joacă cărți.

Instinctul îi dicta să fie prudentă, dar Eve era calmă. Se calma ori de câte ori simțea o primejdie. În clipele când stătea pitită în stuf, la vânătoare de rațe, înainte să tragă: degetul pe trăgaci, pasărea nemișcată, glonțul gata să țâșnească de pe țeavă – inima își încetinea mereu bătăile, până într-un punct de liniște deplină. La fel și acum. Eve a lăsat capul într-o parte și s-a uitat la căpitan.

— Dacă tot m-ai întrebat despre părinții mei, pot să-ți spun că tata lucra la Nancy, iar mama se ocupa de gospodărie.

— Și dumneata?

— Mergeam la școală, veneam acasă, serveam ceaiul în

fiecare după-amiază. Mama m-a învățat franceza și să brodez, tata m-a învățat engleza și să vânez rațe.

— Ce educație distinsă!

Eve a zâmbit binevoitor, amintindu-și de țipetele din spatele draperiilor de mătase, de înjurăturile birjărești și certurile aprige. Învățase bunele maniere, dar mediul din care provenea nu era câtuși de puțin distins: zbierete nesfârșite, farfurii aruncate, tatăl, care urla la mama ei că arunca banii pe fereastră, mama, care îi reproșa tatălui că își făcea iar de cap cu vreo chelneriță. Genul de casă în care un copil învață rapid să se furișeze pe nesimțite și să dispară ca o umbră în bezna nopții, de îndată ce apar primii nori în spectrul familial. Să asculte și să analizeze întreaga situație și, în tot acest timp, să rămână neobservat.

— Am avut, într-adevăr, o copilărie foarte instructivă.

— Îmi cer scuze că te întreb… bâlbâială aceasta, ai avut-o dintotdeauna?

— Când eram mică, era ușor mai p-p-p-pronunțată.

De când se știa, i se împleticea și poticnea limba. Singura porțiune a trupului ei care nu era delicată și discretă.

— Presupun că ai avut niște profesori pricepuți, care te-au ajutat să treci peste acest defect.

Profesorii? Pfui! O vedeau că se chinuia să pronunțe cuvintele până când se făcea roșie ca racul la față, dar treceau la următorul elev, capabil să răspundă mai repede. Majoritatea o credeau și slabă de minte, nu doar bâlbâită; rareori catadicseau să îi mustre pe copiii care se strângeau în jurul ei și o necăjeau. „Zi cum te cheamă! Zi G-g-g-g-g-gardiner!" Uneori, râdeau și profesorii.

Nu. Eve reușise să își controleze defectul de vorbire printr-o voință de fier, citind poezii cu glas tare, în camera ei, poticnindu-se în câte un vers, insistând pe consoanele dificile, până când le articula corect. Își amintea că îi lua zece minute ca să termine introducerea de la *Les Fleurs du mal* de Baudelaire – iar franceza era idiomul *mai ușor*. Baudelaire afirmase că a scris *Les Fleurs du mal* cu furie și răbdare. Iar Eve îl înțelegea pe deplin.

— Unde se află părinții dumitale acum? a reluat căpitanul Cameron.

— Tata a murit în 1912, din cauza unui b-blocaj coronarian. Tot un fel de blocaj este când te trezești cu un cuțit de măcelărie înfipt în inimă de mâna unui soț încornorat. Mama a decis să ne mutăm la Londra, din cauza frământărilor din Germania.

Fugea de scandal, nu de nemți.

— A răpus-o gripa, anul trecut, Dumnezeu s-o odihnească.

Furioasă, vulgară și pusă pe harță, până în ultima clipă, aruncând cu cești după Eve și înjurând ca un birjar.

— Dumnezeu s-o odihnească, a zis și căpitanul, cu prefăcută pioșenie. Deci, ai rămas doar dumneata. Evelyn Gardiner, orfană, vorbitoare fluentă de engleză și franceză – sigur nu și de germană? – angajată la biroul amicului meu, sir Francis Galborough, ca să aibă o ocupație, până ce își va găsi un soț. O fată frumușică, dar care nu vrea să se facă remarcată. Poate din sfială?

Cotoiul s-a strecurat pe ușă, cu un miorlăit curios. Eve l-a chemat să i se urce în poală.

— Căpitane Cameron, a spus ea, cu un zâmbet ce îi dădea un aer adolescentin, în timp ce mângâia pisoiul sub bărbie, încerci să mă seduci?

Replica ei l-a lăsat cu gura căscată. Bărbatul s-a rezemat de spătar, roșu la față de rușine.

— Domnișoară Gardiner, nici prin gând nu mi-ar…

— Atunci, ce cauți aici? l-a întrebat verde-n față.

— Am venit să te evaluez. Bărbatul și-a încrucișat picioarele la glezne, regăsindu-și siguranța de sine. Te urmăresc de câteva săptămâni, de când am intrat prima oară în biroul amicului meu, prefăcându-mă că nu știu franceză. Pot să fiu sincer cu dumneata?

— Până acum n-am fost sinceri?

— Nu cred că dumneata ești vreodată pe deplin sinceră, domnișoară Gardiner. Te-am auzit cum îți găsești scuze față de colegele dumitale, ca să te eschivezi de la muncile plictisitoare. Te-am auzit când le-ai mințit cu nonșalanță, când ți-au cerut socoteală pentru c-ai întârziat azi-dimineață. Mi se pare că ai dat

vina pe taximetristul care te-a reținut cu avansurile lui nedorite. Nu te emoționezi niciodată, nu-ți pierzi stăpânirea de sine, dar știi să te prefaci emoționată într-un mod cât se poate de încântător. N-ai întârziat din pricina unui taximetrist prea curtenitor; ai stat și te-ai uitat la afișul de recrutare de la ușa biroului timp de zece minute. Te-am văzut pe fereastră și am cronometrat.

Era rândul lui Eve să roșească de rușine. Se uitase, într-adevăr, la afiș: înfățișa un grup de soldați britanici, disciplinați, cu înfățișare identică, în mijlocul căruia era un loc liber. *Încă e loc pentru TINE!* scria titlul de deasupra. *VREI SĂ-L OCUPI*? *Nu,* răspunsese Eve, cu sufletul plin de amărăciune. Pentru că, în spațiul gol, stătea scris cu litere mărunte: *Locul acesta este rezervat unui bărbat viguros!* Așadar, Eve nu avea cum să-l ocupe, deși avea douăzeci și doi de ani și era în deplinătatea forțelor.

Cotoiul din poală a mârâit nemulțumit, simțindu-i degetele încleștate în blana lui.

— Deci, domnișoară Gardiner, a reluat căpitanul Cameron, credeți că îmi puteți răspunde sincer dacă vă adresez o întrebare?

Nu-ți face iluzii, a spus Eve în sinea ei. Mințea și se eschiva cu o dezinvoltură ieșită din comun, ca și când, toată viața, numai asta făcuse. Mințea, mințea și iar mințea, cu o figură nevinovată. Nici nu mai ținea minte când fusese ultima oară pe deplin sinceră cu cineva. Minciunile erau mai ușor de digerat decât adevărul crud și supărător.

— Am treizeci și doi de ani, a zis căpitanul.

Părea mai în vârstă, din cauza feței ridate și obosite.

— Sunt prea bătrân ca să mai lupt în război. Am altă treabă acum. Din cer, suntem atacați de zepelinele germane, din apă, de submarinele germane, domnișoară Gardiner. În fiecare zi, suntem atacați.

Eve a dat aprobator din cap. Cu două săptămâni în urmă, fusese scufundată nava *Lusitania* – zile în șir, echipajul de la bord a suspinat în batiste. Eve devorase toate articolele de presă, mâniată la culme, dar fără să verse o lacrimă.

— Ca să respingem aceste atacuri, avem nevoie de oameni, a

continuat căpitanul Cameron. Sarcina mea e să descopăr oameni cu diverse abilități – de pildă, care vorbesc franceza și germana. Care știu să mintă. Inocenți în aparență, dar cu spirit brav. Trebuie să-i identific și să-i pun la treabă, ca să aflăm ce pun nemții la cale. Dumneata, domnișoară Gardiner, ai un mare potențial. Așa că te întreb, ești dispusă să aperi Anglia?

Întrebarea a lovit-o pe Eve ca un ciocan în moalele capului. A pus cotoiul jos, cu un pufăit, și a răspuns, fără să stea pe gânduri:

— Da.

Nu știa ce înseamnă *să apere Anglia,* dar răspunsul era afirmativ.

— De ce?

Fata a început să încropească o explicație banală și previzibilă, declarându-și antipatia față de nemții infami și dorința de a veni în sprijinul băieților din tranșee. Încetul cu încetul, a renunțat la minciuni.

— Vreau să le dovedesc că sunt capabilă tuturor celor care m-au considerat proastă ori neputincioasă din cauza defectului meu de vorbire. Vreau să l-l-l… vreau să l-l-l… Se poticnea atât de rău, încât se înroșise la față. Căpitanul Cameron însă nu s-a grăbit să termine propoziția în locul ei, așa cum procedau ceilalți semeni, spre exasperarea ei. A așteptat răbdător până când Eve s-a lovit cu pumnul peste genunchi și a izbutit să pronunțe cuvântul. L-a rostit printre dinți, cu asemenea înflăcărare, încât până și cotoiul a fugit din cameră. Vreau să *lupt.*

— Ești convinsă?

— *Da.*

Trei răspunsuri sincere la rând. Era un record pentru Eve. Tremura, cu ochii în lacrimi, sub privirea lui gânditoare.

— Te mai întreb pentru a patra și ultima oară. Vorbești germană?

— *Wie ein Einheimischer,* a răspuns ea, ca un vorbitor nativ.

— Minunat. Căpitanul Cecil Aylmer Cameron s-a ridicat din fotoliu. Evelyn Gardiner, dorești să lucrezi ca spion, în slujba Coroanei?

Capitolul 3
CHARLIE

Mai 1947

Am avut vagi coșmaruri cu gloanțe care explodau în pahare cu whisky, fete blonde care dispăreau în spatele vagoanelor de tren, și o voce care-mi șoptea „Le Lethe". După aceea, am auzit un glas de bărbat spunându-mi: „Tu cine mai ești, fătucă?"

Mi-am dezlipit pleoapele cu un geamăt. Adormisem pe canapeaua jerpelită din salon, căci îmi era prea frică să umblu prin casă, în căutarea vreunui pat, din cauza femeii țicnite și a pistolului ei. Îmi scosesem costumul de călătorie plin de volane, mă ghemuisem sub o pătură tricotată, zdrențuită și căzusem într-un somn profund, iar acum, se vede treaba, s-a făcut dimineață. Printre draperiile groase se strecura o rază de lumină, iar cineva se uita la mine din prag: un bărbat brunet, cu o jachetă veche și uzată, sprijinit în cot de tocul ușii.

— Cine ești? am întrebat, încă toropită de somn.

— Eu am întrebat primul. Avea o voce profundă, cu un accent pronunțat de scoțian. N-am pomenit ca Gardiner să primească musafiri.

— Sper că nu s-a trezit, am zis, uitându-mă speriată peste umărul lui. A amenințat că mă împușcă dacă mă mai prinde aici când se trezește.

— Nu mă surprinde, a replicat scoțianul.

Voiam să-mi adun hainele, dar nu mă puteam da jos din pat în furou în fața unui bărbat necunoscut.

— Trebuie să plec de-aici.

Și unde să te duci? mi-a șoptit Rose și am simțit cum îmi zvâcnește tot capul la gândul acesta. Nu știam încotro s-o apuc; aveam doar un petic de hârtie, cu numele lui Eve scris pe el. Ce-mi rămânea de făcut? Îmi ardeau ochii.

— N-are rost să pleci pe furiș, mi-a zis scoțianul. Dacă Gardiner s-a făcut turtă aseară, n-o să-și mai amintească nimic, a adăugat și și-a scos jacheta. Mă duc să fac un ceai.

— Cine ești? am dat să-l întreb, dar ușa s-a închis în urma lui.

După câteva clipe de șovăială, am ieșit de sub pătură, dârdâind de frig. M-am uitat la mormanul de haine boțite și am strâmbat din nas. Mai aveam o rochie în valijoară, dar era la fel de înfoiată și incomodă. Așa că am tras pe mine un pulover vechi și o pereche de pantaloni de stambă, ponosiți, pe care mama îi detesta, și am plecat desculță în căutarea bucătăriei. Nu mâncasem nimic de douăzeci și patru de ore, iar chiorăitul din stomac întrecea orice, chiar și spaima de pistolul lui Eve.

Am găsit o bucătărie neașteptat de curată și luminoasă. Ceainicul era pe foc, și masa aranjată. Scoțianul își aruncase jacheta pe un scaun și rămăsese într-o cămașă fără mâneci, la fel de jerpelită.

— Cine ești? am întrebat, neputându-mi stăpâni curiozitatea.

— Finn Kilgore, a răspuns, în timp ce scotea o tigaie. Omul lui Gardiner bun la toate. Toarnă-ți ceai.

Era ciudat că îi spunea „Gardiner", ca unui bărbat.

— Om bun la toate? am murmurat, luând o cană ciobită de lângă chiuvetă.

În afară de bucătărie, casa nu părea deloc îngrijită.

Individul a scotocit prin frigider, de unde a luat ouă, șuncă, ciuperci și jumătate de pâine.

— I-ai văzut mâinile?

— Aa… da.

Ceaiul era tare și aromat, exact cum îmi plăcea.

— Ce crezi că mai poate face cu mâinile alea?

Am eliberat un hohot scurt de râs.

— Din câte-am văzut aseară, poate foarte bine să armeze pistolul și să destupe sticla de whisky.

— Da, la astea două se descurcă singură. Pentru celelalte treburi, mă plătește pe mine. Îi fac comisioanele. Îi aduc corespondența. Sunt șofer, când vrea să iasă din casă. Fac și ceva mâncare. Dar nu mă lasă să fac curățenie decât în bucătărie.

A adăugat feliile de șuncă în tigaie, una câte una. Era înalt, zvelt și se mișca cu o grație degajată. Avea în jur de douăzeci și nouă sau treizeci de ani, o barbă neagră, neîngrijită, și un păr negru care îi ajungea până la guler și trebuia neapărat tuns.

— Ce treburi te-au adus aici, domnișoară?

Nu știam dacă se cade să-i răspund sau nu. Mama ar fi zis că e foarte necuviincios din partea unui servitor să pună asemenea întrebări unui musafir. Eu însă nu eram tocmai un musafir, iar el era mai îndreptățit decât mine să se afle în bucătărie.

— Charlie St. Clair, m-am prezentat.

În timp ce mi-am băut ceaiul, i-am explicat pe scurt ce anume m-a adus la ușa lui Eve (și pe canapeaua ei). M-am ferit să pomenesc despre țipete și pistolul pus la frunte. Pentru a nu știu câta oară, m-am întrebat cum reușisem să îmi dau viața peste cap în doar douăzeci și patru de ore.

Pentru că te-ai luat după o nălucă și ai plecat din Southampton, mi-a șoptit Rose. *Pentru că ești puțin nebună.*

Nu sunt nebună, i-am replicat. *Vreau să te* salvez. *Asta nu înseamnă că sunt nebună.*

Tu vrei să salvezi pe toată lumea, scumpa mea Charlie. Pe mine, pe James, orice câine pe care-l găseai pe stradă când erai mică…

James. Am tresărit, și vocea nesuferită a conștiinței mele mi-a șoptit: *Grozavă treabă ai făcut când a fost vorba să-l salvezi pe el!*

Mi-am alungat gândul din minte înainte să mă cuprindă sentimentul inevitabil de vinovăție, și am așteptat ca omul lui Eve să-mi pună întrebări, pentru că, până și eu trebuia să recunosc, povestea mea era cel puțin bizară. Dar el stătea tăcut deasupra tigăii în care turna ciupercile și o conservă de fasole. Era prima oară când vedeam un bărbat că face mâncare; tata nu-și întindea nici măcar untul pe pâine. Scoțianul însă amesteca îndemânatic fasolea și bucățile de șuncă, fără să-i pese de grăsimea care-i sărea pe antebrațele dezgolite.

— De când lucrezi pentru Eve, domnule Kilgore?

— De patru luni, a spus, în timp ce felia pâinea.

— Și înainte de asta?

S-a oprit câteva secunde, cu cuțitul în mână.

— Am făcut parte din Artileria Regală, Regimentul 63 Antitanc.

— Ce schimbare radicală!

Mă întrebam de ce stătuse în cumpănă înainte de a-mi răspunde. Poate că îi era rușine că dintr-un militar care luptase

împotriva naziștilor ajunsese menajera unei nebune ca Eve.

— Cum e… Nu mi-am dus întrebarea la capăt, neștiind foarte bine ce răspuns vizam să aflu. Cum e să lucrezi pentru ea? Cum a ajuns în halul ăsta? Cum și-a rănit mâinile? am întrebat, în cele din urmă.

— Nu mi-a povestit niciodată, a răspuns, spărgând ouăle în tigaie, spre disperarea stomacului meu. Dar am o bănuială.

— Și care ar fi aceea?

— Că i-au fost zdrobite toate oasele degetelor.

M-am cutremurat.

— Ce accident oribil trebuie să fi suferit, ca să pățească asta?

Pentru prima dată, Finn Kilgore m-a privit în ochi. Ochii negri de sub sprâncenele negre, drepte trădau o privire deopotrivă vigilentă și pierdută.

— Cine-a zis c-a fost un accident?

Am strâns degetele (întregi și nevătămate) pe cană. Ceaiul îmi părea deodată rece.

— Mic dejun englezesc. A luat tigaia încinsă de pe plită și a așezat-o lângă pâinea feliată. Trebuie să repar o țeavă spartă, dar dumneata poți mânca liniștită. Numai să-i lași și lui Gardiner o porție zdravănă. O să se trezească cu o migrenă oribilă și nu există remediu mai bun împotriva mahmurelii, la noi, în Insulele Britanice, decât o masă copioasă. Dacă mănânci tot, chiar că îți zboară creierii.

A ieșit fără să se mai uite la mine. Am luat o farfurie și m-am apropiat de tigaia care sfârâia. Îmi lăsa gura apă. Dar, cum mă uitam eu așa la amestecul apetisant de ouă, șuncă, fasole și ciuperci, m-a apucat deodată greața. Am dus palma la gură și am întors capul dinspre plită, de teamă să nu vomit peste cel mai bun remediu împotriva mahmurelii din Insulele Britanice.

Știam ce se întâmplă, deși nu mai pățisem vreodată asta. Muream de foame, dar era un asemenea zbucium în stomacul meu, încât n-aș fi putut lua un dumicat nici cu Lugerul lui Eve pus din nou la frunte. Mă apucaseră grețurile matinale. Pentru prima oară, Mica Problemă hotărâse să își facă simțită prezența.

Nu îmi era doar greață. Respiram greu și îmi transpirau palmele. Mica Problemă avea trei luni, dar, până acum, o

percepusem doar ca pe o idee abstractă – n-o simțeam, nu mi-o imaginam, nu vedeam niciun semn că ar exista. Era ceva care se năpustise până-n centrul vieții mele, ca un tren. După ce au intervenit mama și tata, a devenit o simplă problemă care trebuia eliminată, ca o ecuație greșită. O Mică Problemă plus un drum în Elveția este egal cu zero, zero, zero. Mai simplu nici că se putea.

Acum însă, îmi părea mai mult decât o Mică Problemă, și nicidecum simplă.

— Ce mă fac? am murmurat.

De mult nu îmi mai pusesem această întrebare. Nu mă mai gândeam cum o scot la capăt cu Rose, cu părinții mei, cu școala; întrebarea era cum o scot la capăt cu *mine*?

Nu știu cât am stat nemișcată până să mă trezească din meditație o voce aspră.

— Văd că invazia americană nu s-a terminat.

M-am răsucit. În pragul ușii, stătea Eve, îmbrăcată cu același capot de seara trecută, cu părul cărunt vâlvoi și ochii injectați. M-am pregătit pentru ceea ce avea să urmeze, dar, poate, domnul Kilgore avusese dreptate și nu-și mai amintea amenințările din seara anterioară, fiindcă nu părea foarte preocupată de persoana mea, ci mai degrabă să-și maseze tâmplele.

— Am o durere de cap, de zici că se bat dracii în el, a zis, și un gust de pisoar în gură. Sper c-a pregătit ceva de mâncare afurisitul de scoțian.

Am făcut semn din mână, nereușind încă să scap de senzația de greață.

— Tigaia miraculoasă.

— Să-i dea Dumnezeu sănătate, a zis Eve, scoțând o furculiță dintr-un sertar, și s-a apucat să înfulece direct din tigaie. Deci, ai făcut cunoștință cu Finn. Chipeș bărbat, nu? Dacă nu eram o hodoroagă urâtă ca noaptea, ce-l mai călăream pe armăsarul ăsta.

M-am îndepărtat de plită.

— Nu trebuia să vin aici. Îmi cer scuze că am dat buzna în casa dumitale. Plec imediat…

Unde? Mă întorc la mama, cu coada-ntre picioare, îi îndur țipetele și reproșurile și mă urc cuminte pe altă navă, ca să ajung la Consultație? Ce altceva puteam face? Simțeam că mă cuprinde din nou acea amorțeală impenetrabilă. Voiam să pun capul pe umărul lui Rose și să închid ochii; voiam să mă chircesc lângă un vas de toaletă și să-mi vărs mațele. Mă simțeam atât de bolnavă și neajutorată.

Eve a înfipt o bucată de pâine într-un gălbenuș.

— S-stai jos, americanco.

În ciuda bâlbâielii, vocea sa își păstra tonul autoritar. M-am așezat.

Și-a șters degetele pe un șervet de vase, a băgat mâna în buzunarul capotului și a scos o țigară. A aprins-o și a tras cu poftă din ea.

— Prima țigară a zilei, a spus, dând fumul afară. E întotdeauna cea mai plăcută. Aproape că mă face să uit de mahmureală. Cum ziceai c-o cheamă pe v-verișoara ta?

— Rose, am zis, cu inima cât un purice. Rose Fournier. A…

— Am o nelămurire, m-a întrerupt ea. Fetele ca tine provin din familii de bogătași. De ce nu se zbat părinții tăi să dea de urma mielușelei rătăcite?

— Au încercat. S-au interesat peste tot, am răspuns. Chiar dacă eram furioasă pe ei, știam că făcuseră tot ce le stătuse în putință. După doi ani de căutări zadarnice, tata a ajuns la concluzia că Rose a murit.

— Isteț om, taică-tu.

Chiar așa era. În poziția lui de avocat specializat în drept internațional, avea toate relațiile și cunoștințele pentru a pune în mișcare o investigație peste ocean. Își dăduse toată silința, dar, cum nimeni nu primise o telegramă de la Rose – nici măcar eu, cea pe care o iubea mai mult decât pe oricine –, tata se văzuse nevoit să tragă concluzia logică: murise. Până acum șase luni, păruse chiar plauzibil.

— Fratele meu mai mare s-a întors de la Tarawa cu un picior pe jumătate amputat. Acum șase luni, și-a pus capăt zilelor.

Mi s-a pus un nod în gât. Când eram mici, nu am avut o relație foarte apropiată cu James; eram sora mai mică, pe care o

chinuia după bunul lui plac. Dar, odată ce a trecut de faza în care mă trăgea de păr, șicanele lui s-au mai domolit; glumea că o să bage spaima în băieții care mă vor curta, iar eu râdeam de tunsoarea pe care o s-o aibă el când se va înrola în Infanteria Marină. Era fratele meu; îl iubeam, iar mama și tata aveau impresia că nu există băiat mai minunat pe fața pământului. După aceea a murit și, tot pe atunci, a început să-mi apară Rose în fața ochilor. Orice fetiță care îmi ieșea în cale devenea Rose, la vârsta de șase, opt sau unsprezece ani; fiecare cap blond pe care îl vedeam în campus era o Rose mai matură, înaltă și cu o siluetă mai voluptuoasă… Îmi tresărea inima în piept de câteva ori pe zi și, tot de atâtea ori, rămâneam dezamăgită de faptul că mintea îmi juca feste într-un mod nemilos.

— Știu că e posibil să fie o cauză pierdută, am reluat, uitându-mă în ochii lui Eve, parcă pentru a o forța să mă înțeleagă. Știu că verișoara mea e probabil… Știu că sorții nu sunt de partea mea. Crede-mă, aș putea calcula probabilitățile până la ultima zecimală. Dar trebuie să încerc. Nu pot să ignor niciun indiciu, oricât de neînsemnat. Dacă există o posibilitate cât de infimă ca Rose să fie încă în viață… Mi s-a tăiat din nou răsuflarea înainte să termin fraza. Pierdusem deja un frate în războiul acesta. Dacă exista și cea mai mică șansă de a o readuce pe Rose la viață, trebuia să profit de ea. Ajută-mă, am rugat-o încă o dată pe Eve. Te rog. Dacă n-o caut eu, altcineva n-o va face.

Eve a oftat prelung.

— Ziceai că lucra la un restaurant numit Le Lethe. Unde anume?

— În Limoges.

— Hm. Cine era proprietarul?

— Un anume *monsieur* René. Am dat câteva telefoane, dar n-am găsit pe nimeni cu numele ăsta de familie.

Eve a strâns buzele. A rămas câteva secunde cu ochii ațintiți în gol, îndoindu-și și întinzându-și degetele monstruoase. Într-un sfârșit, s-a întors spre mine, cu o privire impenetrabilă, ca un geam opac.

— Cred că te-aș putea ajuta.

Convorbirea telefonică a lui Eve nu părea foarte promițătoare. Auzeam frânturi de discuție, în vreme ce ea zbiera în receptor și se învârtea de la un capăt la altul al holului, agitându-și țigara precum coada unei pisici nervoase. Dar chiar și aceste frânturi erau suficiente pentru a-mi face o idee de ansamblu.

— Nu mă interesează cât costă să sun în Franța, conțopistă imbecilă ce ești. Fă-mi legătura odată.

— Pe cine suni? am întrebat pentru a treia oară, dar m-a ignorat ca și primele două dăți și a continuat să se ciorovăiască cu centralista.

— Nu mă mai lua pe mine cu „doamnă" și fă-mi odată legătura cu maiorul…

Încă îi auzeam vocea răzbătând prin ușă, când m-am furișat afară din casă. Vremea mohorâtă și umedă de cu o zi în urmă dispăruse, iar, peste Londra, se înălța acum un cer senin, presărat cu doar câțiva nori răzleți și dominat de un soare puternic. Cu mâna streașină la ochi, m-am uitat după silueta pe care o zărisem aseară pe geamul taxiului, la colțul străzii. Aha, iat-o. Una dintre acele cabine telefonice roșii, tipic englezești în asemenea măsură încât păreau ușor ridicole. Imediat ce am pornit spre ea, a început iar să mi se revolte stomacul. Înghițisem cu de-a sila puțină pâine prăjită, după ce Eve ieșise să îl sune pe misteriosul maior, ceea ce îmi mai potolise grețurile cauzate de Mica Problemă. Acum însă, mă apucase o stare diferită de rău. Aveam și eu de dat un telefon și nu se preconiza a fi mai ușor decât cel al lui Eve.

După o ciorovăială cu centralista, a urmat alta cu recepționera de la hotelul Dolphin din Southampton, căreia i-am spus cum mă numesc. Într-un final, am auzit:

— Charlotte? *Allo, allo?*

Am îndepărtat receptorul de ureche și m-am uitat la el, brusc indispusă. Mama nu răspundea niciodată așa la telefon, decât dacă era cineva prin preajmă. Te-ai fi gândit că, după escapada nocturnă la Londra a fiicei sale gravide, avea alte griji decât să facă impresie bună în fața recepționerei de la hotel.

Încă se auzeau miorlăielile ei în receptor. L-am dus la ureche.

— Bună, *maman,* am spus, pe un ton vioi. Nu m-a răpit nimeni și, evident, n-am murit. Sunt la Londra, teafără și nevătămată.

— *Ma petite,* ți-ai pierdut mințile? M-ai speriat de moarte când ai dispărut!

A urmat un smiorcăit, apoi un *merci* abia șoptit; mi-am dat seama că recepționera îi oferise o batistă, ca să se șteargă la ochi. Nu aveam niciun dubiu că machiajul îi rămăsese intact. Eram răutăcioasă, dar nu mă puteam abține.

— Spune-mi unde anume în Londra ești. Spune-mi imediat, Charlotte.

— Nu, am replicat prompt și, în afară de greață, am mai simțit ceva în stomac. Îmi pare rău, dar nu-ți spun.

— Nu fi prostuță. Trebuie să vii înapoi.

— O să vin, după ce aflu ce s-a întâmplat cu Rose.

— Cu Rose? Ce Dum…

— Promit să te sun cât mai repede, am zis și am pus receptorul în furcă.

Finn Kilgore s-a întors spre mine în momentul în care am intrat înapoi în casă și în bucătărie.

— Fii drăguță și dă-mi un șervet de vase. Mi-a făcut semn din bărbie, căci freca tigaia, cu mâinile băgate în apă până la cot. Am rămas din nou cu gura căscată. Tata avea impresia că ceștile murdare de cafea se spală singure. E tot la telefon, mi-a zis, arătând spre hol, când i-am întins ștergarul. A încercat să vorbească cu nu știu ce ofițer englez din Franța, dar e plecat în concediu. Acum țipă la o femeie. N-am idee cine e.

— Domnule Kilgore, ai spus că ești șoferul lui Eve, am zis, după câteva clipe de șovăială. Se poate… să mă duceți undeva? Nu cunosc Londra suficient de bine ca să merg pe jos și n-am bani de taxi.

Mă așteptam la un refuz din partea lui, ținând cont că nu mă cunoștea, dar a ridicat din umeri și s-a șters pe mâini.

— Trag imediat mașina în fața casei.

M-am uitat la puloverul și la pantalonii de stambă cu care eram îmbrăcată.

— Trebuie să mă schimb.

Când am terminat, Finn mă aștepta în fața ușii deschise, bătând din picior, cu privirea ațintită spre stradă. La auzul bocănitului de tocuri, s-a uitat peste umărul lui subțire și a ridicat din sprâncenele lui negre, drepte. Nu era o privire admirativă. Era singura ținută curată pe care o aveam în valijoară și arătam în ea ca o ciobăniță din porțelan: fustă albă, înfoiată, peste nesfârșite straturi de crinolină; pălărie roz cu voaletă; mănuși imaculate; taior roz, strâmt, care s-ar fi mulat pe toate rotunjimile trupului, dacă aveam așa ceva. Am ridicat bărbia și mi-am tras voaleta caraghioasă peste ochi.

— E o bancă internațională, l-am informat și i-am întins adresa. Mulțumesc.

— Domnișoarele gătite în asemenea fuste nu prea catadicsesc să-i mulțumească șoferului, mi-a atras atenția Finn, în timp ce îmi ținea ușa în așa fel încât să trec pe sub brațul lui și să ies din casă.

Deși eram pe tocuri, am reușit să trec, fără să trebuiască să mă las în jos.

Glasul lui Eve răsuna din capătul opus al holului.

— Franțuzoaică idioată și chioară, să nu-ndrăznești să-mi închizi telefonul în nas că…

Am rămas locului câteva secunde, neștiind dacă pentru mine se zbate atât. Aseară, mă refuzase categoric. M-am abținut, totuși, să îi cer detalii, chiar dacă îmi venea s-o apuc de umeri și s-o zgâlțâi, până când îmi spunea tot ce știe. Nu îndrăzneam s-o supăr cu insistențele mele, fiindcă era limpede că știe *ceva.* Nu aveam nicio îndoială în această privință.

Așa că am lăsat-o să-și vadă de treabă și am ieșit împreună cu Finn. Mașina m-a frapat: o decapotabilă bleumarin, veche, dar lustruită oglindă.

— Grozavă mașină. E a lui Eve?

— E a mea.

Imaginea automobilului nu se potrivea deloc cu barba lui nerasă și coatele peticite.

— E Bentley?

Tata avea un Ford, dar îi plăceau mașinile englezești și mi le

arăta mereu pe stradă, când veneam în Europa.

— Lagonda LG6, a răspuns Finn, deschizându-mi portiera. Poftiți, domnișoară.

Am zâmbit când a urcat la volan și a dus mâna la schimbătorul de viteze, pe jumătate ascuns sub fustele mele. Era reconfortant să mă aflu printre necunoscuți care nu îmi știau trecutul scandalos, îmi plăcea să mă uit în ochii oamenilor și să văd oglindindu-se în ei o persoană demnă de a fi numită domnișoară. De câteva săptămâni, când mă uitam în ochii părinților mei, vedeam doar *târfă – dezamăgire – rușine.*

Ești o rușine, mi-a șoptit vocea lăuntrică, dar am înăbușit-o brutal.

Londra se perinda prin fața mea ca o pâclă; mohorâtă, pietruită, încă plină de moloz, acoperișuri năruite și ziduri găurite, de parcă mușcase cineva din ele. Toate rămase din timpul războiului, deși ne aflam în anul 1947. Mi-l amintesc pe tata pufăind mulțumit, cu nasul în ziarele apărute după Ziua Victoriei, și comentând: „Minunat, acum lucrurile pot reveni la normal". Ca și când acoperișurile, clădirile și geamurile sparte se reparau singure, la o zi după ce a fost declarată pacea.

Finn făcea un slalom incredibil pe strada ciuruită ca o bucată de șvaițer. Mi-a trecut prin minte un gând.

— La ce-i trebuie mașină lui Eve? Nu-i mai ușor să umble cu tramvaiul, ținând cont că e criză de benzină?

— Nu-i place să circule cu tramvaiul.

— De ce?

— Habar n-am. Nu suportă tramvaiele, spațiile închise, mulțimile. Ultima oară când s-a urcat într-un tramvai, a fost cât pe ce să explodeze ca o grenadă. A început să țipe și să le îmbrâncească pe gospodinele încărcate cu plase cu cumpărături.

Am legănat mirată din cap. Lagonda a oprit cu un huruit în dreptul fațadei impozante, din marmură, a băncii la care doream să ajung.

— Vrei să te însoțesc, domnișoară? m-a întrebat Finn, probabil citindu-mi neliniștea pe chip.

Voiam, dar scoțianul lungan și nebărbierit nu m-ar fi ajutat să fac o impresie respectabilă. Așa că am clătinat din cap și am

coborât din mașină.

— Mulțumesc.

M-am străduit să imit ținuta degajată a mamei, în timp ce traversam podeaua din marmură lucioasă a băncii. Mi-am declinat identitatea și am spus ce doresc și, nu mult după aceea, cineva m-a condus în biroul unui domn cu înfățișare de bunicuț, îmbrăcat în costum pepit. Funcționarul a ridicat ochii din tabelul în care nota niște cifre.

— Vă pot ajuta cu ceva, domnișoară?

— Așa sper, am spus, zâmbitoare, străduindu-mă să afișez o atitudine cât mai degajată. La ce lucrați? am întrebat, arătând spre tabel și coloanele cu cifre.

— Procente, cifre. Chestiuni anoste. S-a ridicat și a arătat spre un scaun. Luați loc, vă rog.

— Mulțumesc, am zis și am tras aer în piept, pe sub voaletă. Aș dori să retrag niște bani.

Înainte să moară, bunica din America deschisese un cont pe numele meu. Nu era cine știe ce sumă, dar mulțumitoare, și, începând de la vârsta de paisprezece ani, când îmi luasem prima slujbă de vară, la biroul tatei, pusesem cu conștiinciozitate bani în el. Nu mă atinsesem de acel cont; la colegiu, banii de cheltuială pe care îi primeam de acasă îmi erau mai mult decât suficienți. În general, lăsam libretul de economii într-un sertar, ascuns sub lenjeria intimă. De data asta, îl băgasem în geantă, în ultima clipă, când îmi făceam bagajele pentru voiajul peste ocean. Din același impuls care mă făcuse să iau la mine adresa lui Eve și raportul întocmit cu privire la ultimul loc în care fusese văzută Rose. Nu plănuisem nimic, ci doar îmi ascultasem intuiția care îmi șoptea: *S-ar putea să-ți fie de folos, dacă-ți iei inima-n dinți și faci ceea ce îți dorești…*

Mă bucuram că îmi ascultasem instinctul și luasem libretul de economii la mine, fiindcă eram lefteră. Habar nu aveam cum de se hotărâse Eve să mă ajute, dar mă îndoiam că o făcea din prea multă mărinimie. Eram dispusă să-i pun banii în palmă – ei sau oricui îmi putea oferi informații despre Rose dar, pentru asta, aveam nevoie de bani. Așa că i-am întins zâmbitoare bancherului libretul și actele de identitate.

Zece minute mai târziu, îmi păstram zâmbetul pe buze printr-un mare efort de voință.

— Nu pricep, am spus pentru cel puțin a patra oară. Aveți documentul care atestă cum mă numesc și ce vârstă am și, evident, sunt destui bani în cont. De ce…

— Oamenii nu obișnuiesc să retragă sume atât de însemnate, domnișoară. Aceste conturi sunt păstrate pentru a vă fi de folos pe viitor.

— Dar nu e constituit pentru a fi folosit doar în viitor. Sunt și economiile mele acolo…

— Poate ar fi mai simplu dacă am discuta cu tatăl dumitale.

— Tata e la New York. Și nici măcar nu e vorba de cine știe ce sumă…

Bancherul mi-a curmat vorba din nou.

— Nu trebuie decât să ne dați numărul lui de telefon. Dacă vorbim cu dumnealui și își dă consimțământul…

De data asta, l-am întrerupt eu.

— Nu e nevoie de consimțământul tatei. Contul e pe numele meu. Trebuie să am optsprezece ani ca să am acces la el, iar eu am *nouăsprezece,* am zis și i-am împins iar actele de identitate sub nas. Nu e nevoie decât de consimțământul meu.

Bancherul s-a foit ușor iritat în jilțul din piele, dar și-a păstrat aceeași figură bonomă.

— Vă asigur că vom găsi o soluție, după ce discutăm cu tatăl dumitale.

Am scrâșnit din dinți de zici că mi se încleștaseră fălcile.

— Vreau să retrag suma de…

— Îmi pare rău, domnișoară.

M-am uitat la lanțul ceasului de buzunar, la mâinile lui dolofane, la lumina care îi lucea pe creștetul chel. Nici măcar nu mă mai privea; își trăsese tabelul în față și se apucase iar să noteze și să taie cifre.

A fost nedemn din partea mea, dar am întins brațul peste masă, i-am smuls tabelul din mâini și am aruncat o privire pe cifrele din coloane. Înainte să aibă vreo reacție, am luat un ciot de creion de pe marginea biroului, i-am tăiat calculele și am notat rezultatele corecte.

— Ai greșit cu un sfert de procent, am zis și i-am înapoiat foaia. De-asta nu-ți ieșea bilanțul. Verifică, totuși, și la mașina de socotit, ca să fii sigur. Câtă vreme eu nu prezint încredere când vine vorba de bani.

I s-a șters rânjetul de pe figură. M-am ridicat, cu bărbia îndreptată în cel mai sfidător mod cu putință, și am ieșit valvârtej din birou. Banii mei. Nu doar moșteniți, ci banii mei *munciți*, iar eu nu mă puteam atinge de ei, fără aprobarea tatei. Mă simțeam atât de nedreptățită, încât scrâșneam în continuare din dinți de indignare, dar era oarecum de așteptat.

Tocmai de-asta îmi făcusem un plan de rezervă.

Finn a înălțat ochii în momentul în care m-am repezit în mașină, prinzându-mi cam jumătate de fustă în portieră.

— Nu mi-o lua în nume de rău, dar nu pari un om prea respectabil, am zis, redeschizând portiera ca să-mi trag fusta. Chiar așa ești, domnule Kilgore, sau doar detești briciul?

A închis cartea jerpelită pe care o citea.

— Și una, și alta, cred.

— Bun. Trebuie să găsesc o casă de amanet. Una unde să nu fiu luată la întrebări dacă vreau să vând ceva.

A căzut pe gânduri câteva clipe, după care a pornit motorul și ne-am reîncadrat în traficul zgomotos al Londrei.

Bunica din America îmi lăsase o sumă de bani într-un fond fiduciar. Bunica din Franța avusese un șirag dublu de perle superb, pe care îl împărțise, înainte să moară, în două coliere separate: „Unul pentru fiecare, pentru *petite Charlotte* și *la belle Rose!* Ar trebui să le las moștenire mamelor voastre, dar, *Mon Dieu*, tare rele de gură au ieșit amândouă", ne spusese cu obișnuita-i candoare franțuzească, făcându-ne să chicotim complice. „Să le purtați, când va veni vremea să vă măritați, *mes fleurs*, și să vă gândiți la mine."

M-am gândit la ea când am băgat mâna în poșetă și am mângâiat șiragul delicat de perle. Slavă Domnului, bunica din Franța a murit cu mult înainte ca adoratul ei Paris să fie invadat de zvastici. *Pardonnez-moi, grandmere,* am spus, în gând. *Nu am încotro.* Nu aveam acces la economiile mele, dar aveam perlele la îndemână. Datorită mamei, care ținea morțiș să mă târască la

Paris, după Consultație, ca să ne înnoim garderoba și să mergem în vizită la prieteni, explicându-mi cât se poate de clar că mergem în Europa din pure *rațiuni sociale,* nimic scandalos. Prin urmare, perlele erau esențiale. Am aruncat o ultimă privire mărgelelor alburii, prinse cu o încuietoare făcută dintr-un smarald pătrat, și am intrat în casa de amanet la ușa căreia oprise Finn. Am trântit colierul pe tejghea și am spus:

— Cât îmi dai pe el?

Ochii angajatului au sclipit, dar mi-a răspuns pe un ton calm:

— Aveți puțină răbdare, domnișoară. Trebuie să termin niște comenzi importante.

— Șiretlicul clasic, a murmurat Finn, care, spre surprinderea mea, venise după mine. Te lasă să aștepți până îți pierzi răbdarea și te mulțumești cu cât îți oferă. O să dureze ceva timp.

— Stau aici toată ziua, dacă e nevoie, am zis, ridicând bărbia.

— M-aș duce să văd ce face Gardiner. Suntem destul de aproape de casă. Sper că nu dispari până mă întorc, da, domnișoară?

— Nu-i nevoie să-mi tot spui *domnișoară,* i-am atras atenția. Deși îmi plăcea, părea ridicol de protocolar. Doar nu mă însoțești prin Palatul Buckingham.

A ridicat dintr-un umăr și a plecat.

— Am înțeles, domnișoară, a zis, chiar înainte să închidă ușa.

Am scuturat din cap și m-am așezat pe un scaun inconfortabil, ținând în mână perlele bunicii. A durat mai bine de o jumătate de oră până să mă bage în seamă angajatul. A luat șiragul și l-a studiat sub lupa de bijutier.

— Din nefericire, ai fost trasă pe sfoară, domniță, m-a anunțat, oftând. Sunt perle din sticlă. Sticlă de calitate, ce-i drept, dar tot sticlă e. Mai mult de câteva lire nu vă pot oferi. Nu prea cred…

Cunoșteam prea bine suma pentru care fusese asigurat. Am făcut rapid în minte conversia între dolari și lire sterline, am adăugat zece la sută și i-am spus ce sumă pretind.

— Aveți vreun act de proveniență? Măcar o chitanță? a cerut, privindu-mă prin lupa pe care o ținea în dreptul ochilor.

Degetele îi alunecau agitate spre încuietoarea din smarald. I-

am luat colierul și am continuat să ne târguim. S-a mai scurs o jumătate de oră interminabilă. El nu ceda, eu începeam să ridic tonul tot mai mult, fără să vreau.

— Mă duc în altă parte, m-am stropșit la el în cele din urmă.

Angajatul s-a uitat la mine, cu un zâmbet inexpresiv.

— Ofertă mai bună n-o să primești, domniță, dacă n-ai un act de proveniență. Dar, dacă ar veni tatăl sau soțul dumitale, o persoană care să confirme că ai permisiunea să le înstrăinezi…

Aceeași poveste de mai devreme. Traversasem Atlanticul, și iată că eram tot dependentă de tata. Am întors capul spre vitrină, ca să-mi ascund furia, și am zărit fugitiv, în mulțimea de pe trotuar, părul blond al lui Rose. O clipă mai târziu, m-am dumirit că era doar o școlăriță grăbită. *Of, Rosie*, mi-am zis, îndurerată, uitându-mă după fata respectivă. *Ți-ai părăsit familia și ai plecat la Limoges. Cum oi fi reușit? Fetele n-au voie să facă nimic pe lumea asta.* N-au voie să-și cheltuiască propriii bani, să-și vândă lucrurile, să-și trăiască viața așa cum găsesc de cuviință.

Mă chinuiam disperată să găsesc un argument, când s-a deschis ușa prăvăliei și a răsunat o voce de femeie.

— Charlotte, ce Dumnezeu… doar ți-am spus să mă aștepți. Ai vrut să mă cruți de durere, fiindcă știai că mi se rupe inima să mă despart de z-zorzoanele mele?

O priveam înmărmurită. Eve Gardiner dăduse buzna în centrul de amanet, cu o figură radioasă, de parcă eram lumina ochilor ei. Purta același capot înflorat din acea dimineață, șifonat și ponosit, dar își pusese dres și o pereche de pantofi respectabili. Mâinile diforme îi erau ascunse în niște mănuși peticite, din piele de ied, iar părul ciufulit, vârât sub o pălărie cu boruri largi, cândva elegantă, și cu o jumătate de pană prinsă de calotă. Spre mirarea mea, arăta ca o doamnă. O doamnă excentrică, ce-i drept, dar în tot cazul o doamnă.

În pragul ușii, stătea discret Finn, cu mâinile în sân și un zâmbet abia mijit pe chip.

— Of, mă doare inima să mă despart de ele, a oftat Eve, mângâind perlele din mâna mea ca pe un cățel, după care s-a întors spre angajat, cu un surâs placid. Sunt perle din Marea Sudului, de la răposatul meu s-soț.

A fost cât pe ce să leșin, când am văzut-o că scoate batista și se șterge la ochi.

— Smaraldul e din India. De la Kanpur. E moștenire *veche* de familie. Dragul meu bunic a fost în armata r-reginei Victoria. I-a pus cu botul pe labe pe dracii ăia tuciurii de șipai, a adăugat cu o eleganță princiară. Uite ce luciu minunat au. Oferă-ne un preț corect, stimate domn.

Angajatul casei de amanet îi studia mănușile cârpite cu grijă și pana ce flutura la pălărie. Imaginea aristocrației scăpătate; o doamnă de viță nobilă, ajunsă la ananghie și nevoită să își amaneteze bijuteriile.

— Un act de proveniență, doamnă? O dovadă care să…

— Da, da. E pe-aici, pe undeva, a spus Eve și a trântit ditamai gentoiul pe tejghea, azvârlind cât colo lupa de bijutier. E… hm… nu, nu-i asta. Ochelarii mei, Charlotte…

— Sunt în geantă, bunico, am răspuns, reușind, în sfârșit, să mă dezmeticesc din năuceală.

— Credeam că sunt la tine. Uită-te mai bine în poșetă. Ba nu, ia ține asta, te rog. Asta e? Nu, e chitanța pentru șalul chinezesc. Ia să vedem… Actul de proveniență… n-are unde altundeva să fie.

Mormane de hârtii se revărsau peste tejgheaua angajatului. Eve răscolea prin ele, ca o coțofană, în tot acest timp, sporovăind în engleza aceea ireproșabilă, de ziceai că abia servise ceaiul cu regina. Căuta ochelarii inexistenți și ridica în lumină fiecare petic de hârtie, ca să vadă mai bine.

— Mai uită-te o dată în poșeta ta, Charlotte. Sunt *convinsă* că ți i-am dat ție.

— Doamnă, a intervenit angajatul, dregându-și vocea, în momentul în care a mai intrat un grup de clienți.

Eve nu i-a acordat atenție, ci a continuat să trăncănească precum o văduvă din romanele lui Jane Austen.

— Nu te impacienta, domnule. Aha, asta e… ba nu… sigur e pe-aici. Pana de la pălărie tremura periculos, împrăștiind în jur o sumedenie de fulgi cu miros de naftalină. Bărbatul de dincolo de tejghea a dat să se ocupe de ceilalți clienți, dar Eve l-a lovit peste degete cu lupa de bijutier. Nu pleca, stimate domn. Nu ne-

am încheiat socotelile. Charlotte, scumpo, citește tu ce scrie pe asta. Nu mă mai ajută ochii.

După minute bune de așteptare, ceilalți clienți au decis să părăsească centrul de amanet.

Stăteam acolo, ca o figurantă într-un film. În cele din urmă, angajatul a ajuns la limita răbdării.

— Nu face nimic. N-am nevoie de actul de proveniență. Aș fi bădăran să nu cred pe cuvânt o doamnă ca dumneata.

— Minunat, a zis Eve. Cât îmi oferi?

După câteva minute de târguială, mi-am dat seama cine avea să câștige. O secundă mai târziu, angajatul, învins, mi-a bătut în palmă un teanc de bancnote noi-nouțe, iar șiragul de perle a dispărut sub tejghea. Ne-am întors amândouă și l-am văzut pe Finn, care ne ținea ușa; doar ochii îi râdeau.

— Doamnă, a zis, cu o figură serioasă, iar Eve a ieșit țanțoșă, ca o ducesă bătrână, pana legănându-i-se la pălărie.

Era complet diferită de cotoroanța turmentată de seara trecută, care bea whisky din cană și mă amenința cu pistolul. Era complet diferită chiar și de babornița mahmură de azi-dimineață. Părea trează, vioaie și extrem de amuzată. Ochii cenușii îi sticleau, iar umerii slabi parcă se descotorosiseră de povara vârstei și a sărăciei ca de un șal incomod.

— Cum ai reușit? am întrebat-o, strângând în mână teancul de bancnote.

Eve Gardiner și-a scos mănușa, dezvelindu-și din nou mâna hidoasă, și a extras din geantă nelipsitul pachet de țigări.

— Oamenii sunt proști. Dacă le îndrugi o poveste cât de cât verosimilă și le fluturi o hârtie pe sub nas, și nu te pierzi cu firea, îi păcălești foarte ușor.

Părea să reproducă niște instrucțiuni învățate pe de rost.

— Întotdeauna? am întrebat.

— Nu, mi-a răspuns și sclipirea din ochi i s-a stins. Nu întotdeauna. Dar n-aveam nimic de pierdut. Înfumuratul ăla ticălos știa că iese în c-câștig. N-am făcut altceva decât să-l irit în asemenea hal încât să își dorească să scape de mine cât mai repede.

Mă întrebam care era cauza defectului ei de vorbire și cum

scăpa de el atât de brusc. Nu se poticnise niciun pic pe durata mascaradei de la casa de amanet. Dar cel mai important, *de ce* acceptase să intervină? Am privit-o atent în timp ce stătea cu țigara întinsă și aștepta să i-o aprindă Finn.

— Nu mă placi, am zis, într-un final.

— Așa e, a răspuns și mi-a aruncat din nou acea privire misterioasă, de vultur care se uită înspre pământ de la înălțimea cuibului său.

O privire amuzată, dar lipsită de orice urmă de simpatie și afecțiune.

Nu-mi păsa. Chiar dacă nu mă plăcea, mă trata ca pe un adult, nu ca pe un copil sau o târfă.

— De ce m-ai ajutat? am întrebat-o cu aceeași privire inexpresivă. De ce mă ajuți?

— Poate că o fac pentru bani, a răspuns. S-a uitat la bancnotele din mâna mea și a cerut o sumă care m-a lăsat fără grai. P-pot să te duc la o persoană care e posibil să știe ceva despre verișoara ta. Dar te costă.

Am mijit ochii, simțindu-mă extrem de măruntă între scoțianul înalt și englezoaica înaltă.

— Nu vezi niciun ban până nu-mi spui pe cine ai sunat azi-dimineață.

— Un ofițer britanic cantonat la Bordeaux, mi-a răspuns, fără șovăială. Ne cunoaștem de treizeci de ani, dar acum e în concediu. Așa că am încercat să iau legătura cu o altă cunoștință, o femeie care știe destul de multe. Am întrebat-o dacă a auzit de un restaurant numit Le Lethe și de proprietarul acestuia, și mi-a trântit telefonul în nas, a spus, pufnind disprețuitor. Nemernica știe ceva. Dacă îi facem o vizită, scot eu de la ea tot ce știe. Iar, dacă nu reușim, sigur aflu de la ofițerul britanic, după ce se întoarce de la vânătoarea de rațe, din Le Marche. Ce zici, merită să cheltuiești câteva lire?

Nu era vorba doar de câteva lire, dar m-am abținut de la comentarii.

— Ce ți-a stârnit curiozitatea când am pomenit de *monsieur* René? am întrebat, în schimb. Cum de e posibil să-l cunoști, dacă nu-i știu nici măcar numele de familie? Sau ți-a atras

atenția numele restaurantului?

Eve a zâmbit printr-un norișor de fum.

— Du-te-n mă-ta de americancă, mi-a zis pe un ton prietenesc.

Nici urmă de bâlbâială. Nu mai auzisem asemenea vorbe din gura unei femei. Finn se uita la cer, atent să-și mascheze orice expresie.

— Bine, fie, am zis și i-am numărat bancnotele în palmă.

— E doar jumătate din cât am cerut.

— Îți dau și restul după ce discutăm cu prietenii dumitale, i-am zis, la fel de prietenește. Altminteri, mi-e teamă că iar te îmbeți și mă lași cu buza umflată.

— Se prea poate, a spus Eve.

Cu toate astea, aveam în continuare dubii. Era clar că dorea ceva mai mult decât banii mei.

— Deci, unde o găsim pe amica dumitale? am întrebat după ce ne-am înghesuit în automobilul decapotabil Lagonda, Finn la volan, Eve la mijloc, cu un braț întins nonșalant pe umerii lui, eu strivită de portieră, căznindu-mă să îndes bancnotele în poșetă. Încotro?

— La Folkestone. Eve a dat să stingă țigara pe bordul mașinii, dar Finn i-a luat-o din mână și a aruncat-o peste portieră, cu o privire furioasă. După Folkestone, mergem în Franța.

Capitolul 4
EVE

Mai 1915

Franța. Acolo avea să lucreze Eve ca spioană. *Spioană,* a meditat Eve, încercând să se obișnuiască cu ideea, așa cum un copil încearcă să se obișnuiască cu golul lăsat de un dinte scos. Avea un nod în stomac, în parte, de teamă, în parte, de entuziasm. *O să fiu spioană în Franța.*

Dar, înainte de Franța, la Folkestone.

— Crezi că pot să te iau de la arhivă și să te arunc direct în teritoriul inamic? a întrebat-o căpitanul Cameron, în tren, în timp ce îi căra valiza burdușită.

Toate acestea se petreceau la doar o zi după ce o recrutase, la o ceașcă de ceai, în salonul pensiunii unde era cazată. Ar fi plecat cu el chiar atunci, îmbrăcată cum era, uitând de orice bunăcuviință, dar căpitanul insistase să vină după ea în după-amiaza următoare, așa cum se cădea, și să meargă braț la braț la gară, de parcă plecau în vacanță. Singura ființă de la care și-a luat la revedere Eve a fost cotoiul, pe care l-a sărutat pe nas și i-a șoptit: *Treci pe la doamna Fitz, de vizavi. Mi-a promis că te hrănește în lipsa mea.*

— Dacă întreabă cineva, a zis căpitanul Cameron, după ce s-au instalat în compartimentul gol de tren, sunt unchiul tău și îmi duc nepoata preferată la Folkestone, ca să stea la soare.

A trântit ușile cu putere, ca să fie sigur că nu intră nimeni peste ei, și a mai verificat încă o dată dacă trăgea cu urechea vreun curios.

Eve a lăsat capul într-o parte, analizându-i fața slabă și pantalonii șifonați.

— Ești cam tânăr, ca să-mi fi unchi.

— Ai douăzeci și doi de ani, dar arăți de șaisprezece. Eu am treizeci și doi și arăt de patruzeci și cinci. Sunt unchiul tău, Edward. De acum încolo, asta e acoperirea noastră.

Eve aflase între timp că numele lui complet era Cecil Aylmer

Cameron. Absolvise liceul și Academia Militară Regală, fusese detașat o vreme la Edinburgh, de unde și slabul accent scoțian – în momentul în care acceptase propunerea, Eve aflase deja toate informațiile publice despre el, enumerate cu meticulozitate. În domeniul lor, informațiile personale erau dezvăluite doar la nevoie. Iar acum, o aflase pe prima: un nume de cod. „Unchiul Edward". I s-a pus încă un nod în stomac.

— Care o să fie numele meu de c-cod?

Citise Kipling, Childers și Conan Doyle – până și în romanele siropoase precum *Macul roșu*, spionii aveau nume de cod și umblau deghizați.

— O să afli.

— Unde o să m-m… unde o să merg în Franța?

Nu o mai deranja că se bâlbâia în prezența lui.

— Ai răbdare și vei vedea. Mai întâi, trebuie să te antrenezi, i-a răspuns colonelul, zâmbind, și pielea din jurul ochilor i s-a încrețit. Ai mare grijă, domnișoară Gardiner. Emoțiile te dau de gol.

Eve a luat o figură de păpușă nevinovată.

— Așa mai merge.

Folkestone. Înainte de război, era un orășel de coastă adormit. Acum, se transformase într-un port aglomerat, în care trăgeau zilnic feriboturile încărcate cu refugiați. Pe docuri, răsunau mai mult franceza și belgiana decât engleza. Căpitanul n-a mai scos un cuvânt până n-au scăpat de forfota din gară și au luat-o pe pasarelă, unde se bucurau de o oarecare intimitate.

— Folkestone e prima oprire pentru cei care vin din Olanda, de la Vlissingen, a zis el, impunând un ritm de mers care le permitea să se țină la distanță de restul cuplurilor. Una dintre atribuțiile mele e să am grijă ca toți refugiații să fie chestionați, înainte de a-i lăsa să intre în Marea Britanie.

— Cauți persoane ca mine?

— Și persoane ca tine care lucrează pentru *cealaltă* tabără.

— Câte ai g-găsit până acum din cele două categorii?

— Șase din prima și tot cam atâtea din a doua.

— Sunt multe femei? a întrebat Eve, curioasă. Printre recruți, vreau să spun? Oare cum îi numeau? Spioni-ucenici? Spioni în

devenire? Suna complet ridicol. Lui Eve aproape că nu-i venea să creadă ce se întâmplă. Nu mi-am imaginat niciodată că femeile ar putea fi selectate pentru un asemenea post, a mărturisit ea cu sinceritate.

Căpitanul Cameron *(Unchiul Edward*) avea cele mai neobișnuite tehnici de a scoate adevărul de la ea. Probabil obținea rezultate excepționale la interogatorii, se gândea ea. Știa să îți smulgă informația cu atâta subtilitate, încât nici nu-ți dădeai seama când aceasta îți ieșea din gură.

— Dimpotrivă, a spus el. Îmi place să recrutez femei. De multe ori, au abilitatea de a trece neobservate în situații în care un bărbat ar trezi imediat bănuieli și ar fi oprit. Acum câteva luni, am recrutat o franțuzoaică, a zis, cu un zâmbet tandru, de parcă i-ar fi revenit în minte o amintire dragă, care coordonează o rețea de peste o sută de informatori și, dacă o vezi cât de bine se descurcă, ai impresia că e floare la ureche ceea ce face. Rapoartele ei cu privire la pozițiile artileriei inamice sunt atât de prompte și de exacte, încât, în câteva zile, îi bombardăm. E absolut remarcabilă. N-avem pe cineva mai priceput decât ea. Bărbat *sau* femeie.

Spiritul de competiție a pus imediat stăpânire pe Eve. *Eu o să fiu cea mai bună.*

Căpitanul Cameron a chemat un taxi.

— Strada Parade nr. 8.

O căsuță părăginită, nu foarte diferită de pensiunea în care locuise Eve și care, probabil, tot drept pensiune trecea pentru vecinii mai curioși. Dar, în momentul în care au intrat și s-au oprit pe covorul decolorat din salon, nu le-a ieșit în întâmpinare o domnișoară bătrână scorțoasă și ursuză, ci un maior înalt, în uniformă militară.

Acesta s-a uitat neîncrezător la Eve, în timp ce își răsucea vârfurile ceruite ale mustății impresionante.

— Prea tânără, a bombănit dezaprobator, măsurând-o din cap până-n picioare.

— Ai încredere în ea, a răspuns împăciuitor căpitanul Cameron. Domnișoară Gardiner, dumnealui este maiorul George Allenton. Te las în grija lui.

După plecarea căpitanului, Eve a simțit un fior de panică, dar l-a alungat imediat. *Nu trebuie să mă tem de nimic,* și-a repetat în sinea ei. *Altminteri, o să dau greș.*

Maiorul nu părea deloc entuziasmat. Eve intuia că acesta nu împărtășea predilecția căpitanului Cameron pentru recruții femei.

— Camera dumitale e prima de la etaj. Să te prezinți aici peste un sfert de oră.

Și astfel, cât ai bate din palme, Eve a pătruns în lumea secretă a spionajului.

Cursul de la Folkestone a durat două săptămâni. Două săptămâni petrecute în camere strâmte și neaerisite, cu ferestre izolate, ca să nu pătrundă căldura de mai. Camere pline de învățăcei care nu arătau a spioni și care învățau lucruri dintre cele mai ciudate și mai sinistre de la oameni care nu arătau a militari.

În ciuda preferințelor căpitanului Cameron, Eve a descoperit curând că era singura femeie. Instructorii o ignorau, se uitau mai întâi la bărbații prezenți și abia apoi îi permiteau ei să răspundă, dar asta nu o descuraja, căci avea mai mult timp la dispoziție să își evalueze colegii. Erau doar patru, dar extrem de diferiți unul de altul. Asta o frapa cel mai mult. Toate afișele de recrutare ale armatei înfățișau câte un șir de soldați identici, voinici și dârji, extrem de asemănători. Așa arăta soldatul ideal: un șir, un regiment, un batalion de bărbați puternici și identici. Pe de altă parte, afișul de recrutare pentru spioni, a realizat ea, ar fi înfățișat un șir de oameni, complet diferiți, niciunul cu înfățișare de spion.

Printre colegii ei se numărau un belgian cu barbă căruntă, doi francezi, unul cu accent lyonez, celălalt, șchiop de un picior, și un flăcăiandru englez, în care mocnea o asemenea ură față de nemți, încât aproape că dogorea. *N-o să fie bun de nimic,* și-a zis Eve. *Nu se poate controla.* Nici francezul șchiop nu-i inspira prea multă încredere; își încleșta pumnii la cel mai mic stimul iritant. Întregul *curs* era un exercițiu de rezistență, un ansamblu de abilități centrate pe atenția la detalii, pe care le deprindeai printr-o infinită răbdare: cum să spargi încuietori, să scrii coduri

și să înveți cifruri. Diversele tipuri de cerneală invizibilă, cum se fabrică și cum pot fi citite. Cum să interpretezi și să trasezi hărți, cum să ascunzi mesaje – și lista continua la nesfârșit. Belgianul a înjurat în barbă când au învățat să scrie rapoarte pe petice minuscule de hârtie de orez, fiindcă avea degete groase ca niște cârnați. Eve a deprins imediat arta scrisului mărunt, de dimensiunea unei virgule de la mașina de scris. Iar instructorul, un londonez uscățiv, care până atunci nici n-o băgase în seamă, a început să-i zâmbească și să fie mult mai atent la ea.

Eve se minuna de cât de mult se schimbase în doar două săptămâni. Ori, poate, nu se schimbase, ci doar devenea persoana care era deja? Avea senzația că se ușura de învelișul inutil, de balastul care îi îngreuna mintea și trupul. În fiecare dimineață, se trezea cu poftă de muncă, dădea plapuma la o parte și sărea din pat, nerăbdătoare să afle ce îi rezerva ziua respectivă. Manipula cu agilitate bucățelele de hârtie și știa cum să convingă o încuietoare să își dezvăluie secretele, și s-a înfiorat de o mai mare plăcere când a auzit prima oară păcănitul mecanismului de deschidere decât atunci când fusese sărutată de un bărbat.

Sunt făcută pentru asta, se gândea. *Sunt Evelyn Gardiner și aici e locul meu.*

La finalul primei săptămâni, a venit în vizită căpitanul Cameron.

— Ce mai face protejata mea? a întrebat el, intrând neanunțat în sala de clasă improvizată și sufocantă.

— Foarte bine, unchiule Edward, a răspuns sfios Eve.

Ochii căpitanului râdeau.

— La ce lucrezi?

— Exersez ascunderea mesajelor.

Cât de repede se făcea o tăietură în tivul de la manșetă și se vâra bilețelul rulat, și cât de repede se scotea. Era nevoie de viteză și dexteritate, iar Eve le avea pe amândouă.

Căpitanul s-a aplecat peste marginea mesei. Era prima oară când îl vedea în uniformă, și îl prindea de minune.

— În câte locuri poți ascunde un mesaj în hainele pe care le porți azi?

— În manșete, în tivuri, în vârful degetelor de la mănuși, a reprodus Eve pe de rost. În agrafele din păr, firește. Pe interiorul unui inel sau în tocul de la p-pantof.

— Asta din urmă nu merge. Am auzit că nemții s-au prins de șmecheria cu tocul.

Eve a încuviințat din cap și a tăiat de pe listă ultima variantă. A desfăcut bilețelul gol și l-a strecurat iute în tivul batistei.

— Colegii tăi sunt la poligon, a remarcat căpitanul. De ce nu te-ai dus cu ei?

— Maiorul Allenton a zis că nu e nevoie.

Nu văd cum să ajungă o femeie în situația de a trage cu arma, fuseseră cuvintele lui. Așa că Eve rămăsese în clasă, în vreme ce bărbații plecaseră la poligon, înarmați cu Webley-uri de împrumut. Mai avea doar trei colegi – băiețandrul englez fusese respins, pe motiv de incompetență, și dat afară, printre lacrimi și înjurături. *Du-te-n armată, dacă vrei să lupți împotriva nemților,* a zis Eve, în sinea ei, fără pic de compasiune.

— Ți-ar prinde bine să înveți să tragi cu arma, domnișoară Gardiner.

— Nu încălcăm ordinele maiorului Allenton?

Eve observase încă din prima zi că Allenton și Cameron nu se simpatizau.

— Vino cu mine, i-a răspuns sec căpitanul.

Nu a dus-o pe Eve la poligon, ci pe o plajă pustie, departe de forfota de pe docuri. A luat-o spre apă, cu o raniță pe umăr, care zornăia la fiecare pas, iar Eve l-a urmat, înotând prin nisipul moale, în timp ce vântul îi sufla prin părul frumos pieptănat. Era o dimineață caldă. Eve ar fi vrut să-și scoată sacoul, dar nu îndrăznea, căci deja depășise limitele bunei-cuviințe prin faptul că se afla pe o plajă izolată, în compania unui bărbat care, evident, nu era unchiul ei. *Domnișoara Gregson și celelalte secretare ar fi indignate de purtarea mea.* Și-a alungat imediat gândul acesta din minte și s-a dezbrăcat în cămașă, judecând că pudoarea nu își are locul în viața unui spion.

Căpitanul a găsit un buștean, a scos câteva sticle goale din raniță și le-a înșirat pe el.

— Merge. Dă-te zece pași înapoi.

— N-ar trebui să știu să trag de la distanță mai mare? a întrebat Eve, aruncându-și sacoul pe un smoc de iarbă.

— Dacă vrei să împuști pe cineva, cel mai probabil e aproape de tine. Căpitanul a măsurat distanța, după care a scos pistolul din toc. E un Luger P08 de nouă milimetri.

— Un pistol german? a spus Eve, strâmbând din nas.

— Nu-l subestima, domnișoară Gardiner. E mai precis decât pistoalele noastre englezești. Soldații noștri trag cu Webley-uri Mk IV. Tot cu ele se antrenează și colegii dumitale, deși n-are niciun rost, fiindcă durează câteva săptămâni bune până ajungi să tragi bine cu un Webley, din cauza reculului. Cu Lugerul, îți trebuie doar câteva ore de antrenament ca să nimerești ținta.

Căpitanul Cameron a demontat repede pistolul, i-a explicat cum se numesc piesele, apoi a pus-o pe Eve să-l asambleze și să-l reasambleze, până când i-a dispărut orice urmă de stângăcie. După ce a căpătat dexteritate și a început să-l mânuiască cu viteză, a cuprins-o aceeași bucurie pe care o simțea de când ajunsese acolo ori de câte ori izbutea să descifreze vreo hartă sau să decodeze vreun mesaj. *Mai mult,* își spunea. *Vreau mai mult.*

Cameron a pus-o să încarce și să descarce arma, iar Eve își dădea seama că el așteaptă ca ea să-l implore să tragă, nu doar să se joace cu piesele pistolului. *Îmi testează răbdarea.* Și-a dat o șuviță de păr după ureche și i-a urmat instrucțiunile, fără să crâcnească. *Pot să aștept toată ziua, căpitane.*

— Gata, a zis el, într-un final, și i-a arătat sticlele înșirate pe buștean. Ai șapte gloanțe. Ține ochii pe țeavă. Nu e la fel de nărăvaș ca Webley-ul, dar tot are un ușor recul.

A atins-o pe umeri, bărbie, degete, ca să-i corecteze poziția. Nimic intim în gesturile lui. Eve își amintea de familiaritate francezilor din Nancy, când mergea la vânătoare de rațe. *Stai să-ți arăt eu cum se face!,* după care o prindeau în brațe.

Căpitanul a dat aprobator din cap și s-a tras câțiva pași înapoi. Briza sărată îi zburlea părul scurt și agita apa cenușie a Canalului Mânecii din spatele lui.

— Foc!

A tras toate cele șapte gloanțe, ale căror pocnete au

reverberat pe plaja pustie, dar nu a nimerit nici măcar o sticlă. Dezamăgirea ei era foarte mare, dar știa că nu are voie s-o arate. A reîncărcat arma.

— De ce dorești să faci asta, domnișoară Gardiner? a întrebat-o Cameron și i-a făcut semn să tragă din nou.

— Vreau să-mi aduc contribuția, a răspuns Eve, fără să se bâlbâie nici măcar o dată. E chiar atât de ciudat? Vara trecută, când a izbucnit războiul, toți tinerii din Anglia ardeau de nerăbdare să se înroleze, să-și dovedească curajul. I-a întrebat cineva de ce?

A ridicat Lugerul și a mai tras șapte focuri, la intervale regulate. De data asta, a ciobit o sticlă, dar tot n-a spart-o. Altă dezamăgire. *Într-o zi, o să fiu cea mai bună*, și-a jurat Eve. *Mai bună decât spioana de la Lille, cine-o mai fi și aia.*

— Îi urăști pe nemți? a continuat căpitanul.

— Erau aproape de Nancy, locul în care am copilărit, a răspuns Eve, în timp ce reîncărca pistolul. Pe vremea aia, nu îi uram. Dar au invadat Franța, au distrus-o și au furat tot ce era mai b-b-bun în ea, a adăugat, aruncând pe țeavă și ultimul glonț. Ce drept aveau să facă asta?

— Niciunul, a răspuns căpitanul, privind-o cu atenție. În cazul tău, totuși, cred că e mai puțin o pornire patriotică, cât mai mult dorința de afirmare.

— Așa e, a recunoscut ușurată Eve.

Era dorința ei cea mai arzătoare.

— Încearcă să-ți relaxezi degetele. Tu tragi de trăgaci în loc să apeși pe el. Din cauza asta îți deviază ținta spre dreapta.

Al doilea glonț a spart o sticlă. Eve zâmbea cu gura până la urechi.

— Nu e un joc, i-a reproșat căpitanul. Văd atâția tineri care se aprind la gândul de a-i bate pe porcii de nemți. E normal pentru niște simplii soldați; le trece entuziasmul după prima săptămână în tranșee, când își dau seama cât de naivi au fost. Spionii, pe de altă parte, n-au voie să *se aprindă* din niciun motiv. Spionii care își fac impresia că ăsta e un joc plătesc cu viața și, din cauza asta, și tovarășii lor. Nu pleca urechea la cei care spun că nemții sunt proști; sunt isteți și cruzi și, din

momentul în care pui piciorul în Franța, nu se vor da în lături de la nimic ca să te prindă. Din cauză că ești femeie, poate că n-or să te pună la zid și să te execute, cum a pățit un băiat pe care l-am trimis la Roubaix, luna trecută. Dar o să putrezești într-o închisoare germană, moartă de foame printre șobolani, și nimeni n-o să te poate ajuta – nici măcar eu. Pricepi ce-ți spun, Evelyn Gardiner?

E tot un test, și-a zis Eve, cu inima bubuindu-i în piept. Dacă eșua, nu ajungea în Franța. Dacă eșua, se întorcea acasă, la camera închiriată și la postul de secretară. *Nu.*

Dar care era răspunsul corect?

Căpitanul Cameron aștepta, fără să o slăbească din ochi.

— Nu m-am gândit niciodată că e un joc, a spus Eve, în cele din urmă. Eu nu mă j-joc. Jocurile sunt pentru copii și, deși arăt de șaisprezece ani, n-am fost *niciodată* copil. S-a apucat să reîncarce pistolul. Nu-ți pot promite că nu voi da greș, dar, dacă se va întâmpla, nu va fi din cauză că sunt neserioasă.

I-a răspuns cu aceeași privire dârză, deși mai avea puțin și îi sărea inima din piept. *Dăduse răspunsul corect?* Habar n-avea. Dar de altul mai bun nu era în stare.

— Vei fi trimisă la Lille, aflat sub ocupație germană, a anunțat-o căpitanul Cameron, și puțin a lipsit ca Eve să nu cadă din picioare de ușurare la auzul acelor cuvinte. Dar, mai întâi, te duci la Le Havre, ca să te întâlnești cu persoana de contact. Te va chema Marguerite Le François. Obișnuiește-te să răspunzi la acest nume, când te strigă cineva.

Marguerite Le François. În engleză, s-ar traduce prin „Daisy French", iar gândul acesta a făcut-o să zâmbească. Un nume perfect pentru o tânără inocentă, o fetișcană care să treacă neobservată și nebăgată în seamă. O micuță margaretă inofensivă, care pândește candid din iarbă.

A zâmbit și căpitanul.

— Mi s-a părut un nume potrivit. Apoi a arătat spre șirul de sticle, în care mai rămăseseră doar șase. Avea mâini subțiri și bronzate, iar, pe cea stângă, licărea o verighetă aurie. Încă o dată.

— *Bien sûr, oncle* Édouard.

Pe înserat, reușise să spargă toate sticlele. După câteva zile de antrenament, sub îndrumarea lui, nimerea cele șapte sticle din șapte lovituri.

— Multă atenție îți mai acordă Cameron, a comentat maiorul Allenton, într-o după-amiază, când Eve a revenit la cursuri, la finalul antrenamentului. De când se afla acolo Eve, maiorul nu catadicsise să vorbească cu ea, dar acum o studia cu o privire curioasă. Ai mare grijă, drăguțo.

— Nu știu ce v-vreți să insinuați. Eve a luat loc la pupitru, fiind prima sosită la cursul de spargere a codurilor. Căpitanul e un gentleman desăvârșit.

— N-aș zice chiar *desăvârșit.* A stat trei ani în pușcărie, din cauza scandalului în care a fost implicat.

A fost cât pe ce ca Eve să cadă de pe scaun. Cameron, cu vocea lui politicoasă și accentul scoțian melodios, cu gramatica lui impecabilă, privirea blândă și grația mlădioasă? Să fac*ă pușcărie?*

Maiorul își răsucea mustața ceruită, nerăbdător ca Eve să îi ceară detalii incitante. Tânăra și-a netezit fusta, fără să scoată o vorbă.

— Pentru fraudă, a explicat el în cele din urmă, vădit încântat să își bârfească subalternul. În caz că erai curioasă. Nevastă-sa a mințit că i-a fost furat colierul de perle, ceea ce se încadrează la fraudă contra asigurărilor și e o treabă tare urâtă. Cameron a luat vina asupra lui, dar cine știe care e adevărul? a adăugat maiorul, entuziasmat de expresia de pe chipul lui Eve. Bănuiesc că nu ți-a spus că a fost condamnat? a adăugat, făcându-i cu ochiul. Nici că e însurat.

— Nu, nu mi-a zis, a replicat Eve, cu răceală, pentru că nu e t-treaba mea. Și, de vreme ce a fost reîncadrat în armata Maiestății Sale, într-o funcție de răspundere, nu e în c-c-căderea mea să-i c-contest autoritatea.

— E mult spus funcție „de răspundere", drăguțo. În război, te faci frate și cu dracu'. Avem nevoie de oameni, chiar dacă sunt compromiși. O fi fost Cameron grațiat și repus în funcție, dar n-aș lăsa nicio domnișoară să umble singură pe plajă cu el. Un bărbat care a stat în spatele gratiilor, ei bine…

Eve se gândea la mâinile lui Cameron în timp ce îi încărca Lugerul. Nu-și imagina că mâinile acelea ar fi putut fura vreodată ceva.

— Asta-i t-tot, domnule?

Firește, ardea de curiozitate să afle mai multe, dar mai bine murea decât să-i ceară alte detalii clevetitorului aceluia ranchiunos, cu mustața lui caraghioasă. Maiorul a plecat, vizibil dezamăgit. A doua zi, Eve l-a studiat discret pe Cameron. Nu l-a întrebat nimic, fiindcă, la Folkestone, toată lumea avea secrete. Iar, în ziua în care au încheiat antrenamentul de tir, căpitanul i-a pus pistolul în geantă și i-a spus:

— Mâine-dimineață, pleci în Franța.

PARTEA A DOUA

Capitolul 5
CHARLIE

Mai 1947

Nu știu cât a durat să traversez Canalul. Minutele păreau nesfârșite când nu făceai altceva decât să vomiți.

— Nu ține ochii închiși, s-a auzit accentul scoțian al lui Finn Kilgore, în spatele meu, în timp ce stăteam agățată de balustradă. Îți agravează greața dacă nu vezi din ce direcție vin valurile.

Am închis ochii și mai strâns.

— Nu mai spune cuvântul ăla, te rog.

— Care cuvânt?

— Valuri.

— Uită-te în zare și…

— Prea târziu, am icnit și m-am aplecat peste balustradă. Dădusem totul afară, dar stomacul meu se încăpățâna să mă chinuie. Cu colțul ochiului, am zărit doi francezi spilcuiți, care se îndepărtau de mine, strâmbând din nas. O pală de vânt a măturat puntea, smulgându-mi de pe cap pălăria verde-închis, cu un bor răsucit oribil și rostogolind-o pe jos.

— Las-o-ncolo, am gemut, când Finn s-a repezit să o prindă. Oricum nu-mi plăcea.

Finn a zâmbit și mi-a prins părul ciufulit de vânt, înainte să vomit pentru o ultimă oară. Când am vomitat prima dată în fața lui, am crezut că intru în pământ de rușine, dar acum mă simțeam prea rău ca să-mi mai pese.

— N-am mai pomenit american cu un stomac atât de sensibil, a remarcat el. Ținând cont de hotdogii și cafeaua pe care le consumați, nu credeam să vă fie greață de ceva.

M-am îndreptat de spate, probabil verde la față, ca o conservă de mazăre expirată.

— Nu pronunța cuvântul „hotdog", te rog.

Mi-a dat drumul la păr.

— Cum dorești.

Mă retrăsesem în capătul opus al punții, departe de Eve, care făcea un asemenea haz pe seama suferinței mele, încât îmi venea s-o omor. După un timp, mi se alăturase și Finn. Se săturase, probabil, de înjurăturile și fumul țigărilor ei, deși cu greu erau mai insuportabile decât nesfârșitele mele vomismente.

S-a rezemat cu coatele pe balustradă și a dat capul pe spate, ca să se uite la puntea superioară, scundă, a navei.

— De la Le Havre, încotro mergem, domnișoară?

— Eve zice că femeia cu care trebuie să vorbim e la Roubaix. Presupun că o să trecem pe acolo, în drum spre Limoges. Mă gândeam, totuși…

— La ce?

— Oare să mergem mai întâi la Rouen? Din tonul meu răzbătea o asemenea șovăială, încât îmi venea să-mi dau palme. Nu trebuia să cer permisiunea cuiva ca să merg într-un loc anume. În fond, era aventura mea, deși suna cam exagerat. Misiunea mea? Obsesia mea? Indiferent cum o numeam, cert e că eu finanțam întreaga călătorie, deci eu hotărâm ce facem. Finn și Eve păreau mulțumiți de situație, ceea ce nu putea decât să mă bucure, după atâtea săptămâni în care mă simțisem ca o frunză într-un vârtej. Mergem la Rouen, am declarat categoric. Mătușa mea a plecat din Paris, după război, și s-a mutat definitiv în casa de vacanță. E mama lui Rose. În scrisori, era destul de reținută, dar, dacă se trezește cu mine la ușă, n-o să aibă încotro și o să vorbească cu mine.

Gândul mi-a fugit la mătușa mea franțuzoaică și la poșeta ei în care zornăiau o sumedenie de flacoane de medicamente, pentru toate bolile fatale de care era convinsă că suferea, și nu voiam decât s-o apuc de brațele acelea uscățive și s-o zgâlțâi, până îmi spune tot ce voiam să aflu. *De ce a plecat Rose de acasă în 1943? Ce s-a întâmplat cu fiica ta?*

M-am uitat spre capătul punții și am văzut-o pe Rose, la opt ani, slabă ca un țâr și pistruiată, țopăind pe lângă balustradă. Mi-a zâmbit, și atunci am observat că nu era Rose. Nici măcar nu era blondă ca ea. O priveam pe copila care alerga spre mama ei, aflată la prora, iar mintea încerca să mă convingă că, pe umerii aceia firavi, săltau codițele blonde ale lui Rose,

nicidecum cele castanii ale unei copile necunoscute.

— Rouen, am repetat. Rămânem la Le Havre peste noapte și plecăm de dimineață. Cu trenul, am ajunge până seara…

Eve nici nu voia să audă de alt mijloc de transport în afară de automobil, așa că plătisem o sumă considerabilă ca să încarc Lagonda lui Finn pe același vas cu noi. De parcă eram niște nobili englezi plecați la un picnic de lux pe continent. Cu banii pe care îi plătisem pentru transportul mașinii, motiv pentru care a trebuit să luăm feribotul mai lent, care mergea la Le Havre, în locul celui care acosta la Boulogne, puteam duce *șase* persoane până în Franța și înapoi.

— Nu poate și cotoroanța să lase ifosele și să meargă cu trenul? am mormăit.

— Nu cred, a răspuns Finn.

Am aruncat o privire spre capricioasa mea aliată, aflată în capătul opus al punții. În mașină, ba mă insultase, ba mă ignorase, și refuzase categoric să coboare la Folkestone, astfel că Finn se văzuse nevoit să meargă cu mine ca să cumpăr bilete pentru feribot. Când ne-am întors la mașină, Eve dispăruse. După ce-am căutat-o în lung și-n lat, am găsit-o în fața unei case părăginite, pe strada Parade numărul 8. Nu făcea altceva decât stătea acolo, cu o privire mânioasă pe chip.

— Mă întreb și acum unde s-o fi dus englezul ăla slăbănog, a zis din senin. Ăla pe care l-au dat afară de la curs. O fi plecat pe front și și-a lăsat mațele pe-acolo? Norocosul naibii!

— Ce curs? am întrebat exasperată, dar mi-a răspuns cu râsul ei dogit și a zis: Nu ne îmbarcăm odată?

Acum, ședea în colțul opus al punții, îmbrăcată într-un palton jerpelit, nu purta pălărie și fuma țigară de la țigară, părând, de la distanță, surprinzător de firavă.

— Frate-miu stătea mereu așa, am zis. Cu spatele la colț. Mai ales, după ce s-a întors de la Tarawa. Într-o seară, s-a îmbătat și mi-a spus nu se simte bine decât dacă vede toate punctele din care îl poate ataca inamicul.

Mi s-a pus un nod în gât, când mi-am amintit chipul bărbătesc și chipeș al lui James, sluțit de alcool, și zâmbetul silit, pentru că ochii îi erau atât de goi…

— Mulți soldați fac asta, mi-a răspuns sec Finn.

— Știu, am spus și am înghițit nodul din gât. Nu am văzut asta doar la fratele meu, la toți soldații care intrau în cafeneaua unde lucram.

Finn mi-a aruncat o privire mirată.

— Ce te uiți așa? Crezi că, dacă sunt o americancă bogată, n-am muncit o zi în viața mea?

Era limpede că asta crezuse.

— Copiii trebuie să cunoască valoarea banului, așa zicea tata. Am lucrat la firma lui, de la paisprezece ani. O firmă de avocatură, specializată în drept internațional, la telefoanele căreia se vorbea la fel de multă germană și franceză pe cât se vorbea engleză. La început, udam florile și făceam cafea, dar, în scurt timp, am ajuns să îndosariez documente, să ordonez notițele tatei și chiar să îi țin contabilitatea, odată ce s-a lămurit că sunt mai eficientă și mai pricepută decât secretara lui. Când am plecat la Bennington, am reluat, și am scăpat de mama, care nu m-ar fi lăsat nici în ruptul capului, m-am angajat la o cafenea. Am văzut mulți soldați în perioada aia.

Finn părea complet nedumerit.

— De ce-ai munci, dacă nu ești obligat?

— Îmi place să mă simt utilă. Aș face orice, numai să scap de mănușile albe și balurile de societate. Când lucrezi la o cafenea, vezi o mulțime de oameni, poți să-ți imaginezi tot soiul de povești despre ei. Ăla de-acolo e spion nazist, iar domnișoara aia e o actriță care merge la o audiție pentru un spectacol pe Broadway. Mă pricep la socoteli, așa că mă descurc de minune într-o prăvălie – calculez restul în minte, țin registrele. Am studiat matematica la colegiu.

Cum se mai încruntase mama, când auzise că m-am înscris la analiză matematică și algebră.

— *Ma chère,* știu că asta îți place. Ce nu știu e cum o să-mi țin socoteala cheltuielilor, după ce pleci la Vermont! Încearcă să nu vorbești prea mult despre cifre când ieși la întâlniri. Nu te-apuca să calculezi nota de plată în minte, ca să vezi dacă ești mai rapidă decât ospătarul. Băieților nu le place asta.

Poate tocmai din acest motiv mă angajasem la cafenea,

imediat ce ajunsesem la Bennington. Din spirit de frondă împotriva listei de reguli despre ce e frumos și ce nu, ce se cuvine și ce nu, ce le place băieților și ce nu. Mama m-a trimis la colegiu, ca să-mi găsesc un soț, dar eu căutam cu totul altceva. Un alt drum decât cel care îmi fusese ales: să călătoresc, să muncesc, și cine mai știe ce altceva. Încă nu mă dumirisem ce îmi doresc, după care a apărut Mica Problemă și s-a ales praful de planurile mamei *și* de ale mele.

— Să dai rest la cafea, a zis Finn, zâmbind. Grozavă viață pe timp de război!

— Nu e vina mea că eram prea tânără ca să mă fac soră medicală. Șovăiam, dar mi-am luat inima-n dinți și am întrebat. Nu-mi trecuse greața, iar discuția mă ajuta să-mi iau gândul de la ea. Dumneata ce-ai făcut în război?

Fiecare trecuse peste război în felul său. Eu eram ocupată cu temele la algebră, ieșeam la întâlniri cu diverși băieți și așteptam, în fiecare zi, scrisori de la Rose și de la James. Părinții mei erau preocupați să cultive legume în curte, să adune obiecte din metal, iar mama să se plângă că trebuie să își deseneze o linie neagră pe picioare, în lipsa dresurilor de nailon. Cât despre fratele meu… el nu mi-a spus niciodată cum a fost războiul lui, cert e că, din cauza lui, a ajuns să își pună pistolul în gură.

— Ce-ai făcut în război? l-am mai întrebat o dată pe șoferul lui Eve, alungându-mi din minte chipul lui James, înainte să mă copleșească emoțiile. Mi-ai zis că ai făcut parte din Regimentul Antitanc.

— Am scăpat fără nicio rană. M-am distrat de minune. Splendidă perioadă!

Tonul lui Finn era batjocoritor, dar nu cred să fi fost îndreptat la adresa mea. Voiam să-l întreb, dar avea o figură atât de mohorâtă, încât n-am îndrăznit. În fond, nu-l cunoșteam aproape deloc; era omul de nădejde al lui Eve, scoțianul care pregătea micul dejun. Nu știam dacă mă place cu adevărat sau e doar politicos.

Îmi doream să mă placă. Nu doar el, ci și Eve, chiar dacă, de multe ori, purtarea ei mă surprindea și mă irita. Alături de ei doi, simțeam că încep o nouă viață. Pentru ei, eram Charlie St.

Clair, conducătoarea celei mai bizare echipe de căutări din lume. Nu Charlie St. Clair, oaia neagră a familiei și femeie ușoară.

După un timp, Finn a plecat de lângă mine și m-a apucat iar greața. Mi-am petrecut ziua, uitându-mă în zare și chinuindu-mă să nu vomit. Într-un final, a răsunat strigătul – *Le Havre!* – și am coborât prima pe chei, târându-mi valiza după mine, atât de fericită să simt din nou pământul sub picioare, încât îmi venea să-l sărut. A durat câteva minute bune, până să observ peisajul din jurul meu.

Le Havre era chiar mai afectat de război decât Londra. Portul fusese nimicit de bombele inamice, *furtuna de fier și foc,* cum i se spunea. Pretutindeni vedeai numai moloz și clădiri distruse. Mai mult decât atât, oamenii din jurul meu păreau istoviți, căzuți într-o stare de deznădejde profundă. Londonezii pe care îi întâlnisem afișau un soi de umor negru, vrând parcă să spună: *E drept că n-avem smântână să punem pe pâine, dar am scăpat fără să fim invadați, nu?*

Franța, pe de altă parte, despre a cărei voioșie citisem în ziare – generalul De Gaulle care defila victorios pe bulevardele pariziene, în uralele mulțimii – părea secătuită de vlagă.

Până să mă ajungă Eve și Finn din urmă, îmi alungasem sentimentul subit de melancolie și număram teancul de franci pe care îi procurasem la Folkestone. („Tatăl dumitale, drăguță, știe că schimbi atâta bănet?") Finn a adus-o pe Eve cu valiza ei jerpelită, după care a dat fuga să asiste la descărcarea prețioasei sale Lagonda, ca nu cumva să pățească ceva.

— Trebuie să găsim un hotel, am zis pe un ton absent, numărându-mi din nou banii și luptându-mă cu oboseala care mă cuprinsese deodată. Știi vreunul mai ieftin?

— *Ieftine* sunt pe toate drumurile, în localitățile de coastă, a răspuns Eve, privindu-mă amuzată. Ești dispusă să împarți camera cu Finn? Două camere sunt mai ieftine decât trei.

— Nu, mersi, i-am răspuns rece.

— Mironosițe mai sunt americancele astea! a chicotit Eve.

Apoi am așteptat în tăcere, până când și-a făcut apariția, de după colț, automobilul Lagonda bleumarin.

— Cum a reușit să-și cumpere o mașină atât de scumpă? m-am minunat cu glas tare, gândindu-mă la cămașa peticită a lui Finn.

— O fi făcut el vreo nelegiuire, a răspuns Eve, nepăsătoare.

— Glumești? am zis, șocată.

— Nu. Ai impresia că lucrează de plăcere pentru o babă ciufută ca mine? Nimeni n-a vrut să-l angajeze. Poate că a fost o greșeală din partea mea, dar am o slăbiciune pentru bărbații frumoși, cu accent scoțian, care-au făcut pușcărie.

— *Poftim?!* am exclamat, cât pe ce să cad de pe pantofii cu tocuri.

— Nu te-ai prins? a spus, ridicând o sprânceană. Finn a făcut pușcărie.

Capitolul 6
EVE

Iunie 1915

Marguerite Le François a intrat din ploaia de-afară și s-a așezat la o masă izolată într-o cafenea din Le Havre: o tânără respectabilă, cu mănuși și pălărie, care i-a cerut chelnerului o limonadă, în franceza ei cu accent nordic. Dacă te uitai în poșeta lui Marguerite, îi găseai toate actele de identitate perfect ordonate: era născută la Roubaix, avea șaptesprezece ani și toate permisele de muncă necesare. În rest, Eve nu știa prea multe despre Marguerite – identitatea sa era încă incertă, lipsită de detaliile care să îi desăvârșească existența. La îmbarcare, căpitanul Cameron – unchiul Edward – nu îi dăduse lui Eve decât un pachet cu documente false; o geantă ponosită, dar respectabilă, și o valiză încă și mai ponosită, burdușită cu haine vechi, dar respectabile; și o destinație.

— Când ajungi la Le Havre, i-a precizat pe chei, o să te întâlnești cu persoana de contact. Ea o să-ți dea toate informațiile necesare.

— E vorba de vedeta dumitale? a întrebat Eve. Cea mai bună agentă?

— Da. Ochii lui Cameron s-au încrețit într-un zâmbet. Dezbrăcase uniforma kaki, impecabilă, și revenise la banalul costum de tweed. Nu există persoană mai potrivită să te instruiască.

— O să fiu la fel de bună ca ea, a declarat Eve, fixându-l cu o privire hotărâtă. O să fii m-mândru de mine.

— Sunt mândru de voi toți, a răspuns Cameron. Sunt mândru, din clipa în care unul dintre recruții mei acceptă o misiune. Pentru că nu e doar o meserie periculoasă, ci și murdară și dezagreabilă. Nu e nimic onorabil în a trage cu urechea pe la uși ori a deschide corespondența cuiva, fie el și dușman. Chiar și în vreme de război, lumea nu o privește ca pe o îndeletnicire demnă de un gentleman, cu atât mai puțin de o

doamnă.

— Ce inepție! a replicat Eve, sec, spre amuzamentul lui Cameron.

— Da, mare inepție. Totuși, activitatea pe care o facem nu se bucură de prea mult respect, nici măcar în rândul celor care depind de rapoartele noastre. Nu avem parte de aplauze, faimă sau laude. Doar de primejdii, a zis și i-a aranjat mai bine pălărioara lui Eve pe părul prins într-un coc îngrijit. Așa că nu-ți face griji că nu sunt mândru de dumneata, domnișoară Gardiner.

— *Mademoiselle* Le François, l-a corectat Eve.

— Ai dreptate, a spus, și zâmbetul i-a dispărut de pe buze. Fii cu băgare de seamă.

— *Bien sûr.* Cum o cheamă pe femeia din Le Havre? Vedeta pe care o s-o detronez?

— Alice, a răspuns căpitanul, amuzat. Alice Dubois. Se subînțelege, firește, că nu e numele ei real. Iar, dacă te dovedești mai bună decât ea înseamnă că, în șase luni, pui capăt războiului.

A rămas multă vreme pe chei, uitându-se după vasul ce se îndepărta pe marea agitată. S-a uitat și ea după el, până când n-a mai zărit silueta îmbrăcată în tweed. A simțit o strângere de inimă odată cu dispariția lui – prima persoană care a avut încredere în ea, care i-a recunoscut calitățile, dar și ultima legătură cu lumea pe care o lăsa în urmă. În scurt timp însă, entuziasmul a învins nostalgia. Eve Gardiner a părăsit Anglia; Marguerite Le François a debarcat la Le Havre. Și a așteptat, cu o limonadă în față și o curiozitate chinuitoare, să o cunoască pe misterioasa Alice.

Era aglomerație mare în cafenea. Chelnerii cu figuri acre se strecurau printre mese, încărcați cu farfurii murdare și sticle de vin; iar clienții intrau și își scuturau umbrelele ude de ploaie. Eve studia fiecare femeie care îi apărea în față. O clientă corpolentă, cu gesturi energice, avea acea alură obscură și competentă a unui conducător de spioni… Ori, poate, tânăra ciolănoasă, care își sprijinise bicicleta afară, apoi se oprise în ușă, ca să își șteargă ochelarii. Poate că își ascundea ochii

vulturești care văzuseră zeci de planuri germane…

— *Ma chère* Marguerite, a răsunat un glas strident de femeie.

Eve a întors iute capul, ca un câine dresat să răspundă când își aude numele. A avut impresia că o înghite o pălărie, dar nu orice pălărie, ci una mare cât o roată de căruță, îmbrăcată în organza roz și trandafiri de mătase, după care posesoarea pălăriei a învăluit-o într-un nor de parfum de lăcrămioare și a sărutat-o zgomotos pe ambii obraji.

— Ce bine arăți, *chérie!* Ce mai face *oncle* Édouard?

Știa că urma să fie întâmpinată cu aceste cuvinte, dar scena o lăsase pe Eve fără grai. *Asta e conducătoarea rețelei de spionaj de la Lille?*

Franțuzoaica minionă avea în jur de treizeci și cinci de ani, osatură delicată și abia dacă îi ajungea până la bărbie. Purta un costum elegant, de un lila-aprins, iar, pe cap, uriașa pălărie roz. S-a așezat pe scaun, înconjurată de sacoșe de cumpărături, trecând rapid de la franceza fluentă la o engleză la fel de fluentă. În zona aceasta a Franței, auzeai deseori vorbindu-se engleză, datorită soldaților și asistentelor medicale aflați în permisie.

— *Mon Dieu,* toarnă cu găleata afară! Mi-a stricat frumusețe de pălărie. Poate că e mai bine că a stricat-o. N-am reușit să mă hotărăsc dacă e oribilă sau splendidă, așa că a trebuit să o cumpăr. Și-a scos câteva ace de păr cu perle și a azvârlit pălăria pe scaunul liber, dezvelindu-și părul blond, coafat în stil *pompadour.* De câte ori trec pe aici, îmi cumpăr o pălărie dubioasă. Firește, nu le pot lua cu mine în nord. Acolo, dacă te vede santinela germană că porți o pălărie mai drăguță, ți-o confiscă pentru pațachina lui. Din cauza asta, la Lille, port mereu haine vechi și pălărie de paie și mă descotorosesc de tot ce e elegant imediat ce mă întorc. Cred că am lăsat pălării dubioase prin toată Franța. Un coniac, i-a comandat chelnerului, care apăruse în spatele ei și i-a aruncat un zâmbet seducător. Am avut o zi de tot rahatul, a mărturisit sincer. Mai bine adu-mi un coniac dublu, *monsieur,* și nu mai sta cu mutra aia posacă. Deci, a zis și și-a îndreptat din nou atenția către Eve, care asistase tăcută și ușor șocată la tot acest monolog, analizând-o cu o privire serioasă. *Merde.* Unchiul Edward a ajuns, mai nou,

să recruteze țânci în fașă?

— Am douăzeci și doi de ani, a replicat rece Eve. Nu era să se lase umilită de o pariziancă îmbrăcată în haine pompoase, care asorta movul cu roz, ca o fetișcană. *Mademoiselle* Dubois…

— Oprește-te.

Încremenită, Eve a aruncat o privire temătoare prin cafeneaua gălăgioasă.

— Ne ascultă cineva?

— Nu, suntem în siguranță. Chiar de-ar fi să înțeleagă cineva engleza, ceea ce e puțin probabil, e atâta gălăgie în jur, încât n-ar avea cum să audă ceva. Te-am întrerupt, pentru că nu suport să mai aud numele ăla oribil, a spus și s-a cutremurat cu un gest teatral. *Alice Dubois.* Cu ce-am greșit să merit un asemenea nume? Trebuie să-mi întreb duhovnicul. Când zici Alice Dubois, te gândești la o directoare de școală, slăbănoagă și cu o față de tomberon. Zi-mi Lili. Nici ăsta nu e numele meu adevărat, dar măcar e mai stilat. L-am bătut la cap pe unchiul Edward, până când l-am convins să-l folosească. Cred că îi place, fiindcă a început să-și boteze „nepoatele" doar cu nume de flori. Mai întâi, Violette, pe care o s-o cunoști curând. Vezi c-o să te urască, dar așa e ea, urăște pe toată lumea. Acum tu, Marguerite, micuța margaretă. Noi suntem grădinița lui și se foiește în jurul nostru ca o fată bătrână care-și udă toată ziua florile.

Deși Alice/Lili se trăsese cât mai aproape de urechea lui Eve, ca să nu tragă nimeni cu urechea la discuția lor, s-a oprit în momentul în care chelnerul i-a adus coniacul.

— *Merci,* a zis, cu un zâmbet larg, făcând abstracție de figura lui morocănoasă.

Eve nu mai văzuse niciodată o femeie educată care să bea tărie, exceptând cazul în care i se prescria de către doctor, dar n-a zis nimic și a continuat să își învârtă paharul cu limonadă. Căpitanul Cameron o prevenise că meseria aceasta nu e o glumă, dar spioana lui favorită nu părea să ia nimic în serios. *Sau dimpotrivă*? Dincolo de pălăvrăgeala nonșalantă, Lili manifesta o prudență instinctivă: se oprea ori de câte ori se apropia cineva de masa lor, cu toate că vorbea atât de încet, încât Eve trebuia să se aplece spre ea ca să audă ce spune.

Arătau ca două femei care au un secret, ceea ce era adevărat.

Lili nu părea deranjată de privirile iscoditoare pe care i le arunca Eve. La rândul său, o studia la fel de atent, cu ochii ei ce se mișcau aproape ca un lichid.

— Zici că ai douăzeci și doi de ani? a repetat ea. Nu ți-aș fi dat atâția.

— Tocmai de-asta în acte scrie că am șaptesprezece.

Eve a făcut ochii mari, fluturând din gene, cu o expresie nedumerită, spre deliciul lui Lili, care a izbucnit în aplauze.

— Poate că unchiul nostru chiar e genial. Ești adorabilă, *chérie.* Aș putea băga mâna-n foc că ești o școlăriță prostuță.

Eve a lăsat sfioasă ochii în pământ.

— M-m-mulțumesc mult.

— Unchiul Edward mi-a zis că te bâlbâi. Cred că e groaznic printre oamenii normali, dar aici o să-ți prindă bine. Oamenii sunt slobozi la gură de față cu femeile, și mai ales cu tinerele. Or să trăncănească vrute și nevrute în prezența unei fete care nu pare prea ageră la minte. Sfatul meu e să profiți de calitatea asta din plin. Hai să comandăm niște baghete! N-ai să găsești pâine bună la Lille. Toată făina albă, de calitate, merge la nemți, așa că, de câte ori vin în sud, mă răsfăț cu pâine bună și pălării șic. Ador orașul ăsta!

Abia după ce Lili a dat pe gât și ultima picătură de coniac și a comandat baghete cu dulceață, a apărut un zâmbet și pe chipul lui Eve.

— Unchiul Edward a spus că o să-mi dai toate amănuntele.

Era mai flămândă de informații decât de pâine.

— Îți place să intri direct în subiect, a remarcat Lili, ciugulind din prima baghetă ca o vrăbiuță delicată. O să mergi la un restaurant elegant din Lille. Genul de local unde n-ai să vezi că servesc coniacuri duble unei doamne cu pălărie caraghioasă, a spus, fluturându-și paharul gol. Încă unul, *oui* sau non? *Oui,* firește. Când ai luxul de a dormi liniștit noaptea, trebuie neapărat să bei coniac din belșug. A ridicat un deget spre chelnerul aflat la trei mese distanță, arătând spre paharul gol. Bărbatul s-a uitat la ea, consternat. Restaurantul se numește Le Lethe, a reluat ea, pe un ton și mai scăzut. Comandantul neamț

ia masa acolo de cel puțin două ori pe săptămână, iar peste jumătate din ofițerii din zonă se țin după el, fiindcă bucătarii de la Le Lethe primesc jumătate din alimentele care se vând pe piața neagră din Lille. Era un chelner acolo, un băiat dezghețat, care îmi pasa informații. *Mon Dieu,* ce de lucruri îi auzeau urechile după ce domnii ofițeri se aghesmuiau bine cu șnaps! Trebuia să-i găsesc un înlocuitor, după ce l-au prins și *voilà:* unchiul Edward mă anunță că a cules margareta perfectă!

— *L-au prins?*

— Când fura provizii, a zis Lili, clătinând dezaprobator din cap. Avea urechi bune, dar nu prea multă minte. Ce imbecil fură carne de pui, zahăr și făină de la oamenii pe care îi spionează? *Merde.* Îți dai seama că l-au dus în cel mai apropiat gang și l-au împușcat.

Cu un nod în stomac, Eve a lăsat bagheta pe masă. *Împușcat.* Totul devenea atât de real, mult mai real, în cafeneaua aceea micuță decât pe plaja însorită din Folkestone.

Lili a zâmbit cu jumătate de gură.

— Ți-e rău, știu. E firesc. Îți mănânc eu bagheta. Oricum, ar fi bine să mai slăbești puțin, înainte să mergi la interviu. Arăți cam sănătoasă pentru cineva abia sosit de la Roubaix. În nord, toată lumea e slabă ca o scândură. Uită-te la mine, un schelet ambulant, cu pielea precum cenușa.

Eve observase deja cearcănele de la ochii lui Lili, iar zâmbetele nu reușeau să îi ascundă paloarea. *Așa o să arăt și eu peste câteva luni?* s-a întrebat Eve și a împins bagheta pe farfuria lui Lili.

— Ce interviu? a întrebat.

— Pentru slujba de la Le Lethe. Proprietarul a anunțat că e dispus să angajeze chelnerițe în loc de chelneri. În mod normal, ar leșina să vadă o femeie că servește în localul său, dar chelnerii sunt singurul lucru pe care nu-l poate cumpăra pe piața neagră. Din cauza războiului, e mai mare criză de bărbați decât de făină, chiar și pentru un profitor mizerabil ca René Bordelon. Omul e un monstru, te avertizez. Dacă ar ști că are de câștigat, și-ar da și mama pe mâna nemților. Nu c-ar avea mamă. Satana nenorocită a ieșit, probabil, din propriul rahat, după o noapte de beție cu

Iuda, a comentat Lili, ciugulind și ultimele firimituri din bagheta lui Eve. Va trebui să-l convingi pe *monsieur* Bordelon să te angajeze. E isteț, așa că nu-ți imagina că va fi ușor.

Eve a încuviințat din cap. Personajul Marguerite Le François începea să prindă contur. O fată de la țară, naivă și nu prea deșteaptă, nici prea educată, dar îndemânatică, liniștită și destul de grațioasă ca să servească *beouf en daube* și stridii *en brochette,* fără să atragă atenția asupra sa.

— Odată ce te angajezi – *dacă* te angajezi –, îmi transmiți tot ce auzi, a spus Lili, scoțând din poșetă o tabacheră din argint. Iar eu îi transmit mai departe unchiului Edward.

— Cum fac asta? a întrebat Eve, încercând să nu se holbeze la chibritul aprins din mâna lui Lili.

Doar femeile vulgare fumează, spunea mereu mama lui Eve, dar, în ciuda pălăriei roz și a coniacului, Lili nu putea fi catalogată *vulgară.*

— Asta e treabă de curier, a răspuns Lili, ambiguu. E treaba *mea.* Pot să joc multe roluri și să merg oriunde vreau. Tu însă, din cauza bâlbâielii, vei fi recunoscută, orice-ai face. Așa că vom încerca să ne folosim de atuurile tale.

Eve nu s-a simțit ofensată. În fond, acesta era purul adevăr. Și-o imagina pe Lili strecurându-se pe la punctele de control, trăncănind verzi și uscate, și a zâmbit.

— Slujba ta e mai p-p-periculoasă decât a mea.

— *Aiurea.* Mă descurc eu cumva. Dacă ai documentele necesare și sânge-rece, nu-ți pune nimeni piedici. Mai ales dacă ești femeie. Uneori, iau cu mine o grămadă de colete și genți și le scap din brațe, în timp ce-mi caut actele, și turui ca o moară stricată, până când mi se face semn să trec, numai să scape de mine, a zis Lili, scoțând un norișor de fum. Sinceră să fiu, munca asta specială pe care o facem e chiar plictisitoare de multe ori. Probabil, tocmai de-asta femeile se pricep mai bine la ea. Viața noastră e oricum plictisitoare. Acceptăm oferta unchiului Edward, pentru că nu mai suportăm să lucrăm într-un birou sau să predăm alfabetul la o ceată de mucoși. După aceea descoperim că și meseria asta e la fel de anostă, dar, măcar, ne mai animă gândul că nu știm niciodată când ne trezim cu un

pistol la tâmplă. Oricum, e preferabil decât să ne zburăm *singure* creierii, ceea ce sigur s-ar întâmpla dacă ar trebui să mai dactilografiem câte o scrisoare sau să mai băgăm câte un verb latinesc în capul sec al vreunui copil.

Eve se întreba dacă Lili fusese învățătoare înainte de război. Era curioasă cum ajunsese căpitanul Cameron să o recruteze, dar știa că nu va afla aceste răspunsuri. Nici numele reale, nici informații personale, decât dacă era absolut necesar.

— Unchiul Edward spune că ești cea mai bună, a zis Eve.

Lili a izbucnit din nou în hohote de râs.

— Omul ăsta e un romantic incurabil! Sfântul Gheorghe în costum de tweed. Mor după el. E mult prea onorabil pentru branșa noastră.

Eve era întru totul de acord, deși știa că făcuse închisoare. În clipele libere, se gândea la acel mister – Cameron, închis pentru *fraudă*? –, dar nu îi dădea importanță. Indiferent de faptele din trecut, ea și Lili aveau încredere deplină în el.

— Hai să mergem, a spus Lili, după ce și-a stins țigara. Vreau să faci cunoștință cu Violette Lameron. Zice că e locotenenta mea, dar dac-am avea grade reale, eu aș certa-o pe ea în loc să mă certe ea toată ziua. Cred că e defect profesional. A fost soră medicală. E bine să ai una prin preajmă, în caz că trebuie să-ți trateze vreo rană. Chiar dacă s-a săturat să mai pună bandaje și a plecat de la Crucea Roșie, știe ce are de făcut când vede oase rupte sau plăgi sângerânde și te primește imediat, dacă ești rănit. Te previn însă că n-o să-ți placă. N-am cunoscut femeie mai cicălitoare, a adăugat pe un ton afectuos. Se pare că, *orice*-ar face, asistentele nu se dezbară de defectul de a fi cicălitoare.

Lili și-a pus la loc pe cap pălăria roz, și-a adunat sacoșele și a ieșit împreună cu Eve pe străzile din Le Havre. Era o vreme călduță, deși ploua, iar mamele îmbujorate își zoreau copiii acasă, în vreme ce caii de la trăsuri tropăiau prin băltoacele de pe marginea drumului. Eve a observat că Lili arăta mai firavă și mai obosită decât toate persoanele care le ieșeau în cale. Probabil același gând i-a trecut și lui Lili prin cap, fiindcă și-a deschis umbrela, cu un gest nervos, și a răbufnit:

— Urăsc orașul ăsta!

— P-parcă ziceai să-l adori.

— Îl și ador, îl și urăsc. Le Havre, Paris. Le iubesc pentru pălăriile și baghetele lor, dar, *merde*, lumea habar n-are ce se întâmplă în nordul țării. Sunt complet ignoranți. Chipul ei expresiv parcă a împietrit preț de câteva secunde. Lille e invadat de bestii, iar ăștia de-aici strâmbă din nas dacă vrei un coniac și-o țigară, ca să uiți de ziua oribilă pe care-ai avut-o.

— Lili? a întrebat Eve, instinctiv. Ți-e frică vreodată?

Lili s-a întors sub umbrela de pe marginile căreia se scurgeau stropii de ploaie, ca o perdea argintie între ea și Eve.

— Da, toată lumea se teme. Dar numai după ce a trecut primejdia; înainte de ea, frica e un lux pe care nu ți-l permiți, a spus și și-a strecurat mâna pe sub brațul lui Eve. Bine-ai venit în Rețeaua Alice!

Capitolul 7
CHARLIE

Mai 1947

Vară, aproape ca acum zece ani. Aveam nouă ani, iar Rose, unsprezece, când familiile noastre au plecat să se plimbe cu mașina prin Provența… și au sfârșit prin a ne lăsa singure, preț de șase ore, la un bistro de pe marginea drumului.

A fost un accident, firește. Două mașini, una în care se aflau adulții, cealaltă venea în urmă, cu copiii și dădaca. Am poposit la un bistro de unde ți se înfățișau podgoriile încărcate de struguri în pârg, părinții noștri au plecat în căutare de toalete și vederi, eu și Rose ne-am furișat în bucătărie, urmând mirosul de pâine proaspătă, frații noștri s-au pus pe șotii… iar, când a venit vremea să mergem mai departe, dădaca s-a zăpăcit și a crezut că am urcat în mașină cu părinții, părinții au crezut că suntem cu dădaca, așa că au plecat fără noi.

A fost singura dată când am văzut-o pe Rose speriată și nu pricepeam de ce. Nu eram în pericol; bucătăreasa dolofană și mămoasă nu știa cum să ne mai cocoloșească după ce a aflat ce pățiserăm.

— Nu vă faceți griji, *mesdemoiselles!* Acușica vin mamele voastre după voi!

Ne-a așezat repede la o masă, sub un umbrar vărgat, și ne-a servit cu limonadă și sendvișuri groase cu brânză de capră și prosciutto.

— O să vezi că vin imediat, am zis, printre îmbucături.

Din punctul meu de vedere, era mult mai plăcut decât să stau înghesuită și să mor de cald pe bancheta din spate a Renaultului, în mușchiuleile dădacei și ciupiturile fraților noștri.

Rose însă nu-și lua ochii de la șosea și nu zâmbea deloc.

— Poate că n-or să se mai întoarcă, a zis. Mama nu mă place prea mult.

— Nu-i adevărat.

— Mai ales acum, când… am mai crescut, a spus Rose, privindu-și corpul. Deși avea doar unsprezece ani, începuseră să-i crească sânii. Mamei nu-i place. Zice că se simte bătrână din cauza asta.

— Pentru că o să te faci mai frumoasă decât ea. Eu n-o să fiu la fel de frumoasă ca mama, am oftat, dar amărăciunea mi-a dispărut rapid.

Era o zi superbă, iar bucătăreasa tocmai ne pusese în față o farfurie cu madlene aburinde.

— Ce importanță are frumusețea? a exclamat Rose, uitându-se mohorâtă la cer și la priveliștea minunată din față.

— Nu-ți place să fii frumoasă? Eu aș vrea să fiu.

— Bineînțeles că-mi place. Dar, când oamenii se întâlnesc cu frații mei, nu le spun ce frumoși sunt; îi întreabă cum se descurcă la școală, dacă joacă fotbal. Pe noi nu ne întreabă nimeni așa ceva.

— Fetele nu joacă fotbal.

— Nu te face că nu înțelegi, a zis Rose, iritată. Părinții noștri nu i-ar fi uitat niciodată pe *băieți.* Băieții sunt mereu pe primul plan.

— Și ce dacă?

Asta era viața, nu aveai de ce să te simți prost sau să-ți bați capul cu asemenea probleme. Mama și tata râdeau îngăduitor de fiecare dată când James mă trăgea de păr sau mă băga cu capul sub apă, până când începeam să plâng. Băieții aveau voie să facă orice doreau, fetele nu puteau decât să stea cuminți, ca niște bibelouri frumoase. Eu nu eram cine știe ce frumusețe, dar părinții mei aveau visuri măreț în ceea ce mă privește: să fiu o domnișoară desăvârșită, să urmez o școală bună și, într-o zi, să devin o Mireasă încântătoare. *Maman* ținuse să-mi spună că, dacă am noroc, până la douăzeci de ani, o să fiu logodită, exact ca ea.

Rose își răsucea pe deget codița blondă.

— Când mă fac mare, nu vreau să fiu doar frumoasă și-atât. Vreau să fac ceva deosebit. Să scriu o carte. Să traversez Canalul Mânecii înot. Să merg în safari și să împușc un leu…

— Sau să rămâi aici pentru totdeauna.

Parfumul de levănțică și rozmarin adus de briza văratică, căldura razelor de soare, pălăvrăgelile în franceză ale celorlalți clienți, brânza de capră și pâinea crocantă – bistroul acela micuț era raiul pe pământ pentru mine.

— Nu rămânem aici pentru totdeauna, a spus Rose, neliniștită din nou. Nu mai vorbi așa.

— Glumeam. Doar nu-ți închipui c-or să ne lase aici?

— Nu. Se vedea că încearcă să fie rațională, să se comporte ca o fată mai mare, de unsprezece ani, care știa mult mai multe decât mine. Dar nu s-a putut abține și mi-a șoptit: Dacă nu se mai întorc după noi?

În clipa aceea, am realizat de ce era atât de prietenoasă cu mine. Era cu doi ani mai mare și ar fi putut să nu mă bage în seamă, dar nu părea niciodată supărată că mă țin după ea. Am înțeles totul acolo, la bistroul acela minunat: frații ei aveau jocurile lor, mama îi purta un strop de pică, tatăl lucra tot timpul. În afară de verile când veneam în vizită și mă țineam după ea ca o umbră, Rose era complet singură.

Aveam doar nouă ani. La vârsta aceea, nu reușeam să exprim acest sentiment sau măcar să-l înțeleg la fel de bine pe cât am făcut-o mai târziu. Dar intuiam ceva, văzându-i teama că părinții ei nu vor catadicsi să vină după ea.

— Chiar dacă nu vin, mă ai pe mine, am încurajat-o și am strâns-o de mână. Eu nu te părăsesc.

— Domnișoară?

Am clipit și am revenit din vara lui ’37, în mai 1947. Amintirile mă târâseră cu asemenea forță în trecut, încât am avut un șoc să văd ochii negri și părul ciufulit al lui Finn, în locul codițelor blonde și al ochilor azurii ai lui Rose.

— Am ajuns, m-a anunțat Finn. Asta-i adresa pe care mi-ai dat-o.

M-a trecut un fior. Mașina se oprise. M-am uitat la aleea cu pietriș ce ducea la imensa casă în care îmi petrecusem toate verile, înainte ca Germania să invadeze Franța: casa mătușii și a unchiului meu, de la marginea Rouenului. Cu toate astea, în fața ochilor, îmi apărea tot bistroul din Provența, unde două fetițe

petrecuseră șase ore, până să le observe părinții absența; trei ore mai târziu, la următorul popas, aceștia făcuseră cale întoarsă și veniseră în goană să le recupereze. Șase ore magice, în care ne-am îndopat cu brânză de capră și madlene, ne-am jucat leapșa prin vița-de-vie, ne-am înfășurat în șorțuri, ca să o ajutăm pe bucătăreasă să spele cănile, și ne-am simțit ca niște adulți, când femeia ne-a dat fiecăreia câte un pahar de vin roze îndoit cu apă. Am admirat, toropite de somn, apusul de soare peste podgorii, cu capetele sprijinite una pe umărul celeilalte. Am plecat cu amărăciune în suflet, odată ce au revenit părinții noștri, înnebuniți de grijă, și ne-au sufocat cu îmbrățișări și scuze. Cea mai frumoasă zi din viața mea și a lui Rose. Cu adevărat cea mai frumoasă zi din viața mea, datorită celei mai simple ecuații din lume: Rose plus eu egal fericire.

Eu n-o să te părăsesc, i-am promis. Dar nu mă ținusem de cuvânt, iar Rose nu mai era.

— Te simți bine? m-a întrebat Finn.

Ochii lui negri nu scăpau nimic.

— Da, am răspuns și am coborât din mașină. Rămâi aici cu Eve.

Femeia ațipise pe bancheta din spate, iar sforăielile sale răsunau peste corul vesel al greierilor. Avuseserăm un drum lung de parcurs, după o noapte petrecută la un hotel ieftin din Le Havre. Plecaserăm cu întârziere, fiindcă Eve fusese, bineînțeles, mahmură; urmaseră câteva ore de zgâlțâieli și hurducăieli pe șoselele denivelate din Franța, din care pricină ne opriserăm din oră în oră, ca să cobor din mașină și să vomit. Am mințit că am rău de mișcare, când, de fapt, Mica Problemă era de vină. Sau poate mi se întorcea stomacul pe dos la gândul a ceea ce urma. M-am mai uitat o dată la casă și la ferestrele oblonite, ca niște ochi morți.

— Du-te. Finn a scos de sub scaun un exemplar jerpelit din revista *The Autocar* și s-a pus pe citit, cu cotul rezemat de geam. După ce termini, mergem la Rouen și căutăm un hotel.

— Mulțumesc.

M-am întors cu spatele la Lagonda albastră și lucioasă și am pornit pe alee.

Am bătut la ușă, dar n-a răspuns nimeni. Am mai bătut o dată. Tocmai când mă pregăteam să arunc o privire pe fereastră, am auzit sunet de pași înăuntru și cineva a crăpat puțin ușa.

— *Tante* Jeanne, am zis, înainte să amuțesc la vederea persoanei din față.

Mătușa mea din Franța fusese mereu o femeie suplă, parfumată și blondă, exact ca Rose. O invalidă, dar în stilul Gretei Garbo, gătită în neglijeuri de mătase, care tușea delicat din când în când. Femeia din pragul ușii era numai piele și os, căruntă, îmbrăcată într-un pulover murdar și o fustă decolorată. Puteam să trec pe lângă ea pe stradă și n-aș fi recunoscut-o, iar, judecând după privirea ei goală, îmi dădeam seama că nici ea nu mă recunoștea.

Mi s-a pus un nod în gât.

— *Tante,* sunt eu, Charlotte… nepoata dumitale. Am venit să vorbim despre Rose.

Nu m-a servit cu ceai ori fursecuri, ci doar s-a trântit pe un divan vechi, uitându-se la mine cu ochi goi. M-am așezat pe marginea unui fotoliu ponosit din fața ei. *A pierdut totul,* mi-am zis, privindu-i chipul îmbătrânit înainte de vreme. *Văduvă… doi băieți morți… Rose dispărută.* Nici nu știam cum de se mai ține pe picioare. Știam că o iubea pe verișoara mea, în ciuda temerilor copilărești pe care mi le mărturisise Rose.

— Îmi pare rău, *tante,* am îngăimat. Pentru… pentru tot ce s-a întâmplat.

A trecut un deget peste măsuța de cafea, lăsând o dâră în stratul de praf. În camera întunecoasă, totul era acoperit cu praf, ca într-o mantie.

— Războiul.

Trei silabe atât de meschine și încărcate de deznădejde, care să redea o pierdere de proporții incomensurabile. Mi-am împreunat degetele înmănușate, cu lacrimi în ochi.

— *Tante,* nu mai putem face nimic nici pentru *oncle,* nici pentru Jules sau Pierre… Dar ne-a mai rămas Rose. Știu că sunt slabe speranțe, dar e posibil să fie încă…

În viață. Eve râdea de speranțele mele, dar trebuia să sper.

Poate că eșuasem în multe privințe, dar când venea vorba de optimism, nimeni nu mă întrecea.

— Ce crezi că poți afla de la mine? Ultima oară când am primit vești de la ea, era la Limoges, a spus mătușa, ca și când orice discuție ar fi inutilă. Nu mi-a mai scris de cel puțin trei ani. De pe la mijlocul lui 1944, dacă-mi aduc bine aminte.

— De ce-a plecat? am întrebat, încercând să descopăr o scânteie, un licăr, orice, în ochii mătușii mele. De ce?

— Pentru că era o scandalagioaică și o destrăbălată, a mormăit cu amărăciune mătușa. N-avea pic de rușine.

A căzut cerul pe mine, la auzul acelor cuvinte.

— P-poftim?

Tante Jeanne a ridicat din umeri.

— Nu merge așa, am zis, clătinând din cap. Nu arunci asemenea vorbe și pe urmă ridici din umeri.

— Fata aia și-a pierdut mințile. Parisul colcăia de naziști, dar ea nici gând să stea în banca ei. La început, fugea de-acasă, ca să asculte tot soiul de cuvântări. Umbla prin cluburi unde nebunii instigau la violență și venea acasă în miez de noapte. Dumnezeule, ce scandaluri trăgea cu taică-su… Nemții ne-au cerut o listă cu toți socialiștii și evreii angajați la compania lui. Ce era să facem, să-i refuzăm? Dac-ai știi numai ce lucruri urâte i-a strigat lui taică-su…

Mă uitam la mătușa mea și simțeam cum îmi zvâcnește sângele în urechi.

Și-a continuat istorisirea, cu aceeași voce lipsită de inflexiuni.

— La început, nu făcea decât să pună pamflete pe mașini, după care s-a apucat să spargă geamuri. Probabil ar fi ajuns să pună bombe și sfârșea împușcată, dacă n-ar fi fost băiatul ăla.

Mi-am amintit ultima scrisoare primită de la Rose. Era înamorată de un băiat cu care se întâlnea pe ascuns.

— Care băiat?

— Étienne și nu mai știu cum. Avea nouăsprezece ani și era vânzător la o librărie. Un nimeni. L-a adus și acasă o dată, ca să-l cunoaștem. Radiau când se uitau unul la altul, se vedea că sunt… a dat să spună, cu un pufnet de nemulțumire. Ce scandal a mai ieșit și atunci!

Am scuturat din cap, amorțită până în vârful degetelor.

— De ce nu ne-ai spus și nouă când te-a întrebat tata?

— Ba i-am spus. Probabil n-a vrut să auzi toate astea.

— Ce s-a întâmplat după aceea? am întrebat, cu un nod în gât.

— L-au prins pe iubitul lui Rose că făcea parte din Rezistență, și Dumnezeu știe unde l-au trimis. Jumătate din populația Parisului a dispărut peste noapte. Probabil la fel ar fi pățit și Rose – a fost cât pe ce să o aresteze că a lovit un nazist cu piciorul pe Rue de Rivoli, așa că am dus-o la Rouen. Dar…

— Dar ce? am spus, aproape țipând. *Ce?*

— Ce crezi? a spus mătușa, strâmbând din gură, de parcă mușcase dintr-o lămâie. Rămăsese gravidă.

Nu-mi amintesc cum am ajuns la fagul din fața casei. Știu doar că m-am trezit sprijinită de trunchiul lui aspru, abia reușind să respir. Nu îndrăzneam să mă uit la creanga de deasupra capului, de teamă să nu văd două fetițe cocoțate pe ea. Era copacul nostru, locul în care ne refugiam, ca să scăpăm de răutățile fraților noștri, înainte ca James să se maturizeze și să se cumințească. Eu și Rose, cocoțate pe ramura de deasupra mea, cu picioarele atârnate în aer, așa cum stătuserăm și la bistroul din Provența. Niciodată singure, câtă vreme ne aveam una pe cealaltă.

Rose. Of, Rose…

„Vreau să fac altceva." Era o fată capabilă – normal că umbla pe străzile Parisului, noaptea, ca să spargă geamuri și să lovească naziști. Trebuia să-mi închipui că o să se alăture Rezistenței. Dar, ca și mine, căzuse într-o capcană veche de când lumea. Nu avea să scrie o carte sau să traverseze înot Canalul Mânecii ori să facă *altceva* – pentru că, odată ce rămâneai gravidă, viața ta se încheia.

Voiam să-mi salvez verișoara, dar nimeni n-o putea salva de asta. Eu însămi eram prinsă în aceeași capcană. Neputincioasă.

Am eliberat un suspin prelung și atât de intens, încât m-am speriat până și eu. O fi stat oare singură, pe ramura noastră, în seara în care le-a spus adevărul părinților? După ce maică-sa a

sfătuit-o să facă o baie fierbinte și să bea un gin tare, doar-doar *îl lepăda*? După ce taică-su a zbierat la ea, acuzând-o că a pătat onoarea familiei? *Tante* Jeanne îmi povestise toate acestea, sub privirile mele stupefiate.

Tata n-a țipat la mine când i-am spus. A țipat mama și pentru el; el doar a stat deoparte, uitându-se fix la mine. Când am ieșit din cameră, a întors capul și a zis șocat: „Târfă".

Uitasem asta.

Mă întrebam dacă și pe Rose o făcuseră târfă.

Am lovit cu pumnii în fag, regretând că nu pot să plâng sau să mă retrag la loc în vechea mea amorțeală protectoare. Lacrimile însă erau captive înăuntrul meu, iar furia și durerea mă străpungeau ca niște pumnale. Așa că am continuat să lovesc copacul, până când am simțit că mă ustură degetele prin mănuși.

Când am întors capul, îmi ardeau ochii. Mătușa, firavă și gârbovită, mă urmărea din pragul ușii din spate.

— Spune-mi toată povestea, i-am zis, pe același ton plat ca al ei.

Unchiul o trimisese pe Rose într-un orășel de lângă Limoges, ca să nască departe de ochii lumii. Nu le-a scris când a venit copilul pe lume, nu le-a spus nimic despre el, iar ei n-au întrebat. Patru luni mai târziu, Rose le-a trimis o scurtă scrisoare, în care îi anunța că își caută de lucru în Limoges și că le va restitui toți bani pe care îi cheltuiseră cu îngrijirea ei în perioada de lăuzie. Ei primiseră banii și mai schimbaseră încă două rânduri de corespondență, prin care o înștiința despre moartea tatălui și apoi a fraților ei, pentru fiecare primind înapoi câte un mesaj de condoleanțe stângaci, stropit de lacrimile lui Rose. *Tante* Jeanne nu-și amintea adresa ei; nu păstrase nici scrisorile, nici plicurile, iar, de la jumătatea lui 1944, nu mai primise nicio veste de la ea.

— Nu știu dacă mai e la Limoges, a zis mătușa, după care a făcut o scurtă pauză. Să știi că am rugat-o să se întoarcă acasă. Cât a fost în viață, taică-su n-a vrut să audă de asta, dar, după ce-a… Eu am rugat-o, dar nu mi-a răspuns.

N-am întrebat dacă invitația îi era adresată și copilului.

Tremuram mult prea tare.

— Rămâi peste noapte? m-a întrebat *tante* Jeanne pe un ton tânguitor. Mă simt atât de singură aici.

A cui e vina? Îmi venea să urlu. *Tu ai aruncat-o pe Rose ca pe un gunoi. Mai bine-o abandonai la bistroul din Provența.* Cuvintele îmi stăteau pe buze, abia reținute, dar m-am abținut. Mătușa era atât de slabă, încât o lua pe sus o pală de vânt. Ajunsese, în sfârșit, cu adevărat neputincioasă. Îi muriseră soțul și cei doi băieți. Pierduse enorm.

Fii îngăduitoare.

Nu voiam să fiu îngăduitoare, dar am reușit măcar să nu spun ce îmi trecea prin minte în acele momente.

— Nu, *tante,* i-am răspuns rece, nu pot să rămân. Trebuie să merg la Roubaix.

— În regulă, a oftat ea.

Nu m-a răbdat inima s-o îmbrățișez. Nu suportam gândul. Mi-am luat la revedere de la ea cu răceală și am traversat peluza invadată de buruieni, îndreptându-mă cu pași împleticiți spre silueta albastră a Lagondei.

Finn a ridicat ochii din paginile jerpelite ale revistei. Nu știu ce se citea pe chipul meu, dar a coborât imediat din mașină.

— Domnișoară?

— De ce-ai fost condamnat la închisoare? m-am pomenit întrebând.

— Am furat o căciulă din blană de urs de pe capul uneia dintre gărzile de la Palatul Buckingham, mi-a răspuns sec. Ești bine?

— Minți.

— Da. Hai, urcă în mașină.

Am pornit spre decapotabilă, dar m-am împiedicat în pietrișul de pe alee. Finn m-a prins de mijloc, înainte să cad, m-a ridicat și m-a ajutat să urc pe scaunul din față.

Eve se trezise și mă studia cu ochii ei vulturești.

— Ei bine?

Mi-am pus palma rece pe obrazul fierbinte, așteptându-l pe Finn să se așeze la volan.

— Am aflat de ce-a plecat Rose. Pentru că… era gravidă.

S-a așternut o tăcere apăsătoare.

— Ei, a spus Eve, într-un final, uitându-se țintă la burta mea, dacă nu mă înșel, și tu ești.

Capitolul 8
EVE

Iunie 1915

Eve a rămas înmărmurită, nu din cauza grozăviilor din Lille – și acestea erau la tot pasul –, ci a unui afiș. Flutura în vânt, atârnat de o biserică, iar mesajul era scris în franceză și germană:

Orice cetățean, inclusiv angajații civili ai guvernului francez, care ajută trupele inamice Germaniei sau care, prin faptele sale, aduce atingere Germaniei și aliaților săi, va fi condamnat la moarte.

— Ah, le-ai văzut și tu, a zis Lili, pe un ton placid. Le-au împânzit pe la sfârșitul anului trecut. La început, nu cred că le-a luat cineva în seamă. Dar, în ianuarie, a fost împușcată o femeie, pentru că adăpostea doi soldați francezi, și toată lumea s-a lămurit că nu e de glumă.

Eve și-a amintit afișul de recrutare din Londra, în fața căruia se oprise, urmărită în tot acest timp de căpitanul Cameron. Soldații dârji, spațiul gol din mijloc: *Încă e loc pentru TINE! VREI SĂ-L OCUPI?*

Iată că îl ocupase. Iar acum, stătea în fața afișului care o amenința cu moartea, dacă era prinsă, și totul devenise extrem de real. Mai real decât promisiunea pe care i-o făcuse căpitanul Cameron, pe o plajă vântoasă din Folkestone, cum că naziștii nu împușcă femei.

Eve s-a uitat la ochii încercănați de pe chipul zâmbitor al lui Lili.

— Suntem chiar în g-g-gura bestiei, nu?

— Da.

Lili a prins-o de braț și a tras-o de lângă afișul ce flutura în vânt. Părea cu totul altă femeie aici decât la Le Havre: renunțase la pălăriile extravagante și la coafurile cochete. Avea o înfățișare îngrijită și cuminte, în costumul simplu, din serj, cu mănușile peticite și răspeticite, și cu o poșetă pe braț. În actele de identitate false se menționa că e croitoreasă, iar, în poșetă, căra o

sumedenie de papiote și ace de cusut. Tot acolo, ținea și câteva hărți, ascunse în căptușeală, pe care erau însemnate diverse ținte. Slavă Domnul că Eve a aflat asta abia *după* ce au trecut de punctele de control și au intrat în Lille. A fost cât pe ce să leșine când a auzit-o pe Lili chicotind amuzată:

— Ce le-ar mai fi plăcut nemțălăilor să le găsească! Am marcat toate pozițiile artileriei lor, ca să le bombardeze ai noștri.

— Făceai glume cu soldații care-ți verificau actele, și tu aveai *asta* la tine?

— *Oui,* a răspuns Lili, senin.

Eve o privea cu un amestec de groază și admirație. A realizat, în clipa aceea, că nu o va putea întrece pe neprețuita spioană a căpitanului Cameron, așa cum se lăudase, căci nimeni nu avea tupeul lui Lili. Eve se întreba dacă nu cumva superioara ei e chiar puțin nebună, dar, în același timp, o admira enorm.

La fel simțea și Violette Lameron, pe care au găsit-o într-o cameră dezolantă, închiriată, de pe lângă Grand Place. Violette era o femeie voinică și ursuză, cu părul prins într-un coc îngrijit și purta ochelari rotunzi. A strâns-o pe Lili în brațe, vizibil ușurată, mustruluind-o în tot acest timp.

— Trebuia să mă lași pe mine să mă duc după fata nouă. Or să te ia la ochi, dacă te tot vânturi pe la punctele de control.

— *Tais-toi,* panicoaso! a spus Lili, trecând de la franceză la engleză, așa cum o instruise și pe Eve să procedeze, când erau singure.

În caz că le auzea cineva, era mai ușor să explice de ce vorbeau în engleză decât dacă erau surprinse că discută despre mesaje secrete și coduri britanice în franceză. Engleza lui Lili era ireproșabilă, dar îi plăcea s-o condimenteze cu înjurături franțuzești.

— Înainte să mergem la graniță, să predăm rapoartele, trebuie s-o punem la curent pe Marguerite, a spus, zâmbindu-i lui Violette. Noua noastră prietenă are o fețișoară delicios de prostuță și-o să se descurce de minune, dar mai are nevoie de exercițiu.

Cursurile pe care le urmase Eve la Folkestone fuseseră mai degrabă formale: instructorii, pupitrele din sala de clasă,

uniformele, drapelele. De-acum urma o cu totul altă instrucție. Într-o cămăruță plină de igrasie, cu un pat îngust, un lavoar și o crăpătură care străbătea tavanul de la un capăt la altul, în care totul mirosea a mucegai, din cauza burniței interminabile de afară. O încăpere aleasă nu pentru confortul pe care îl oferea, ci pentru protecția împotriva curioșilor, căci una dintre laturi era izolată de zidul gros al unei capele, cealaltă, de un bloc părăsit, iar deasupra, de mansarda goală. Acolo stăteau trei femei și beau un lichid respingător, preparat din frunze de nuc fierte cu lemn-dulce, fiindcă nemții confiscaseră toată cafeaua, și discutau calm despre lucruri abominabile.

— Ești pe stradă și vine spre tine un ofițer neamț, a zis Violette, după ce a verificat ferestrele și ușa. Părea morocănoasă, în comparație cu voioșia lui Lili; dacă șefa ei refuza să fie serioasă, ea se purta cu destulă sobrietate cât pentru amândouă. Ce faci în această situație?

— Îl las să treacă, nu mă uit la el…

— Greșit! Îl saluți. Altminteri, riști să primești amendă și trei zile de arest, a spus Violette, uitându-se la Lili. Îi învață *ceva* la Folkestone?

— Ne învață destule, s-a stropșit Eve.

— O pregătim noi, și-a liniștit Lili subordonata. Un neamț îți cere documentele la control, după care începe să te pipăie. Ce faci?

— Nimic, a răspuns Eve, la nimereală.

— Nu. Zâmbești, fiindcă, dacă nu reușești să mimezi o minimă cordialitate, ai toate șansele să încasezi câteva palme și să fii percheziționată. Un neamț te întreabă de ce ții mâinile în buzunar. Ce faci?

— Le scot repede.

— Nu. Ai grijă să nu ții niciodată mâinile în buzunar, fiindcă barbarii or să creadă că vrei să scoți cuțitul și bagă baioneta în tine.

Eve a zâmbit stânjenită.

— Nu cred că…

Palma lui Violette s-a abătut peste obrazul ei, ca pocnetul unei arme.

— Ai impresia că exagerăm? Săptămâna trecută, a pățit-o un băiat de paisprezece ani!

Eve a dus mâna la obrazul fierbinte. S-a uitat la Lili, care stătea calmă, ținând cana între mâinile ei delicate.

— Ce-i? a zis Lili. Crezi că suntem prietene? Ai venit aici ca să te antrenezi, micuță margaretă.

Eve a simțit o împunsătură de mânie – mai mult decât mânie, trădare. La Le Havre, Lili se purtase atât de prietenos și cald; aici, totul era exact pe dos.

— M-am antrenat deja.

Violette a dat ochii peste cap.

— Mai bine o trimiți de unde-a venit. Nu ne e de niciun folos.

Eve a dat să riposteze, dar Lili i-a pus un deget pe buze.

— Marguerite, a zis ea, pe un ton impasibil, habar n-ai ce se petrece aici. La fel și unchiul Edward. Te-a instruit îndeajuns cât să *ajungi* aici. Eu și Violette trebuie să te învățăm cum să te faci *utilă* aici… și să rămâi în viață. Avem doar câteva zile la dispoziție. Dacă nu te ții de treabă, ești doar o povară.

Avea o privire fermă și neînduplecată. Semăna cu un maistru care îi ține morală unui ucenic, iar Eve simțea că îi ard obrajii de rușine. A expirat prelung, și-a descleștat dinții și a încuviințat înțelegătoare din cap.

— Salut toți ofițerii germani. Mă las pipăită, fără să protestez. Nu bag mâinile în b-b-buzunar. Altceva?

Au pus-o să exerseze la nesfârșit. Scenarii de întâlnire: *Ce faci dacă…?* Scenarii de ascundere: *Dacă dau peste tine, înainte să apuci să ascunzi un raport, ce faci ca să le distragi atenția și să tragi de timp?* I-au explicat tot ce era de știut despre regulile vieții la Lille.

— Să nu crezi nimic din ce spun ziarele și comunicatele. Tot ce e tipărit e minciună, a precizat Lili.

— Să ai mereu asupra ta actele de identitate, dar să ascunzi bine pistolul. Violette avea un Luger pe care îl mânuia cu o ușurință firească. Civilii n-au voie să poarte armă.

— Ferește-te de ofițerii germani. Au impresia că toate femeile sunt la dispoziția lor, fie că vor, fie că nu. Iar, dacă pățești asta, mulți oameni cumsecade vor zice că ești trădătoare și că te-ai

culcat cu ei, ca să obții diverse favoruri.

— O să locuiești în camera asta. Până acum am folosit-o pe post de ascunzătoare, pentru șederi de scurtă durată. Acum, că o să locuiești tu aici, va trebui să pui o plăcuță pe exteriorul ușii, cu numele și vârsta ta, în caz că se strigă apelul.

— Nu sunt permise întrunirile de grupuri mai mari de zece persoane.

— Cum trăiește l-lumea în halul ăsta? a întrebat Eve, a doua zi, luându-și inima-n dinți, după ce a primit câteva cuvinte de laudă, rostite cu jumătate de gură.

— Viața e de căcat aici, a zis Lili. Și tot așa o să fie, până îi dăm afară pe nemți.

— Când îți dau raportul? a întrebat Eve. D-d-dacă aflu ceva.

— Eu și Violette o să trecem regulat pe la tine, a spus Lili, rânjind către subordonata ei. O să dormim aici, când trebuie să rămânem în oraș peste noapte. Dar noi suntem mereu pe fugă, dintr-un loc în altul, așa că o să fii mai mult singură.

Violette i-a aruncat lui Eve o privire neîncrezătoare.

— Sper să te descurci.

— *Salope!* a zis Lili, trăgând-o pe Violette de coc. Nu mai fi zgripțuroaică.

Sub guvernarea germană, Lille era un loc îngrozitor, după cum avea să se lămurească repede Eve. Înainte de război, era, probabil, un oraș frumos, vesel și plin de viață – turlele bisericilor se înălțau până la cer, porumbeii zburau peste Grand Place, felinarele desenau în amurg rotocoale de lumină caldă. Acum, orașul arăta tern și devastat; toate fețele erau plecate în pământ și supte de foame. Erau destul de aproape de tranșee, de soldați și de război – armele bubuiau precum tunetele în depărtare, iar câte un biplan rătăcit zumzăia pe deasupra, ca o viespe otrăvitoare. Nemții aveau sub ocupație orașul Lille din toamna anului trecut și își făcuseră bine simțită prezența: pe toate bulevardele amplasaseră indicatoare cu denumiri în limba germană; pe caldarâm răsunau apăsat cizmele nemțești; nu exista spațiu public în care să nu auzi germană. Singurele fețe rumene și bine hrănite erau ale nemților, ceea ce a făcut-o pe Eve să treacă rapid de la o antipatie impersonală la o ură

profundă față de Inamic.

— Stinge-ți focul din priviri, a sfătuit-o Lili, în timp ce o ajuta să se îmbrace pentru interviu. O fustă veche și ponosită și o cămașă, dar impresia exterioară nu consta doar în haine. Cu ajutorul unui machiaj strategic, pe bază de cretă și funingine, i-a atenuat culoarea sănătoasă din obraji. Trebuie să arăți abătută și obosită, micuță margaretă. Asta le place nemților să vadă. Le atragi atenția dacă ai o privire prea vie.

— Abătută, a repetat Eve, pe un ton sumbru. *Oui.*

Ochii lui Violette o studiau din spatele ochelarilor rotunzi.

— Îi strălucește părul.

I-au dat cu puțin pământ peste el, ca să îi mai diminueze luciul. Eve s-a ridicat în picioare și și-a tras mănușile peticite.

— Sunt o ț-țărăncuță abia venită de la Roubaix, a reprodus ea. Nu sunt prea școlită și îmi caut cu disperare un loc de muncă. Sunt ordonată, îndemânatică și cam p-p-prostuță.

— Chiar arăți ca o proastă, i-a trântit Violette, și Eve i-a aruncat o privire dușmănoasă.

Nu-i plăcea deloc Violette, dar era evident că se pricepea la ceea ce face. Evelyn Gardiner nu mai exista; în singura oglindă nelustruită din cameră se reflecta imaginea palidă și flămândă a lui Marguerite Le François.

Eve se uita la Marguerite și simțea cum o apucă tracul, ca pe o actriță care se pregătește să intre pe scenă.

— Dacă d-d-dau… dacă dau greș? Dacă nu mă angajează patronul de la Le Lethe?

— Te trimitem acasă. Lili nu era crudă, ci doar spunea lucrurilor pe nume. N-avem ce face cu tine, micuță margaretă. Așa că vinde-i ce gogoși vrei tu, încearcă să obții slujba și ai grijă să *nu* te împuște careva.

Chiar dacă René Bordelon era o bestie, avea un bârlog foarte elegant. A fost primul gând care i-a trecut prin minte lui Eve, în timp ce aștepta la Le Lethe.

Șase fete, printre care și Eve, se înghesuiau între mesele acoperite cu fețe de olandă și lambriurile din lemn de culoare închisă, așteptând să intre la interviu. Mai fuseseră două, dar,

întrebate fiind de șeful de sală dacă vorbesc germana, au recunoscut și au fost imediat respinse.

— Angajații nu trebuie să vorbească fluent limba clienților noștri, care doresc intimitate totală în locurile în care discută liber.

Eve nu pricepea cum ar fi putut locuitorii orașului să nu învețe germana, dacă ocupația inamică se mai prelungea mult, dar s-a abținut să întrebe. A mințit că nu știe o iotă de germană, în afară de *ja* și *nein*, și i s-a făcut semn să ia loc.

În Lille-ul mohorât și obidit, Le Lethe era o oază de eleganță: candelabrele de cristal aruncau scântei discrete, covorul sângeriu înăbușea zgomotul pantofilor, iar fețele de pe mesele perfect distanțate, ca să ofere intimitate, erau de un alb imaculat. Fereastra din față era arcuită și ornată cu foiță de aur și dădea spre râul Deûle. Eve înțelegea ce îi atrăgea pe nemți să ia cina acolo. Era un spațiu civilizat, în care te puteai relaxa după o zi în care ai călcat în picioare populația cucerită.

În momentul acela însă, nu domnea o atmosferă prea civilizată. Era tensionată și feroce, căci cele șase fete se studiau una pe cealaltă, întrebându-se care vor fi cele două selecționate și cine va pleca acasă. Un loc de muncă acolo făcea diferența între a mânca și a muri de foame – Eve se afla de doar câteva zile la Lille, dar văzuse deja ce înseamnă să trăiești pe muchie de cuțit. Într-o lună, avea să ajungă la fel de pământie ca Violette. În două luni, avea să fie la fel de trasă la față ca Lili.

E bine așa, a zis în sinea ei. *Foamea îți ascute simțurile.*

Pe rând, fetele au fost conduse la etaj. Eve aștepta răbdătoare, cu poșeta în brațe, neîngăduindu-și să dea semne de nervozitate sau să-și facă griji dacă va fi angajată. *Va fi* angajată, și cu asta, basta!

N-o să se întoarcă acasă cu coada-ntre picioare, fără să demonstreze de ce e capabilă.

— *Mademoiselle* Le François, *monsieur* Bordelon te așteaptă.

A urcat pe niște trepte îmbrăcate în mochetă și s-a oprit în dreptul unei uși masive, din lemn lucios de stejar. Se vede treaba, domnul Bordelon locuia într-un apartament spațios, chiar deasupra restaurantului. Când s-a deschis ușa, a dat cu

ochii de o încăpere privată de birou de-a dreptul obscenă.

Acesta a fost cuvântul care i-a venit în minte când a intrat. Obscen, dar totodată frumos, cu un ceas poleit cu aur așezat pe o poliță de abanos, un covor Aubusson și fotolii tapițate cu piele în nuanța mahonului. Etajerele din lemn de satin erau ticsite cu cărți legate în piele, sticlă decorativă de la Tiffany și bustul micuț, din marmură, al unui bărbat cu capul plecat. Încăperea tapetată cu mătase de un verde jad emana bogăție, rafinament, lux și extravaganță. Iar în Lille-ul asuprit, care se întrezărea printre draperiile imaculate de muselină, o asemenea opulență era obscenă.

Eve detesta biroul și pe proprietarul acestuia încă dinainte de a schimba vreo vorbă cu el.

— *Mademoiselle* Le François, a zis René Bordelon. Ia loc.

I-a făcut semn spre cel de-al doilea fotoliu. Apoi s-a lăsat pe spătarul fotoliului său, cu o grație mlădioasă; era îmbrăcat într-o pereche de pantaloni călcați la dungă, cămașă albă și o jiletcă impecabilă, croită cu o precizie pariziană. Părea să aibă în jur de patruzeci de ani, era înalt și zvelt, iar părul încărunțit la tâmple era pieptănat pe spate, scoțându-i în evidență fața slabă, impenetrabilă. Dacă, în mintea lui Eve, căpitanul Cameron era imaginea englezului neaoș, René Bordelon era imaginea francezului neaoș.

Cu toate astea, seară de seară, cobora la parter și își întâmpina curtenitor clienții germani.

— Pari foarte tânără, a remarcat domnul Bordelon, urmărind-o cum se așază pe marginea fotoliului. Ești din Roubaix?

— Da, *monsieur.*

Violette, care crescuse în acel orășel, îi dăduse toate amănuntele necesare.

— De ce n-ai rămas acolo? Lille e cam mare pentru o orfană de… șaptesprezece ani, a zis el, verificându-i actele.

— Nu există locuri de muncă. M-am gândit că-mi g-g-găsesc o slujbă la Lille.

Eve și-a strâns genunchii, cu degetele încleștate pe poșetă, prefăcându-se copleșită de luxul care o înconjura. Marguerite Le François nu avea unde să fi văzut un ceas poleit cu aur ori o

colecție de zece volume, legate în piele, din Diderot sau Rousseau, așa că se uita în jur cu gura căscată.

— Să nu-ți imaginezi că munca la restaurant e ușoară. Trebuie să așezi tacâmurile, să aduni farfuriile. Nu-i deloc ușor. Vocea lui nu avea inflexiunile unei voci normale. Părea metalică, îți dădea un vag sentiment de răceală. Vreau ca totul să fie perfect, *mademoiselle.* De la mâncarea care iese din bucătărie, la chelnerii care o servesc și până la atmosfera în care este consumată. Scopul meu e să creez un spațiu civilizat – o oază de pace în plin război. Un loc în care să uiți, pentru câteva ore, că *e* război. De unde și numele Le Lethe.

Eve a căscat ochii mari, compunându-și o figură ingenuă, de căprioară.

— Nu știu ce înseamnă asta, *m-m-onsieur.* Se aștepta la un zâmbet, la o privire disprețuitoare, chiar agasată, dar bărbatul o analiza atent. Am mai lucrat în c-c-cafenele, *monsieur,* a adăugat repede Eve, prefăcându-se emoționată. Sunt p-priceputăși sp-sprintenă. P-prind repede totul. Muncesc din greu. Vreau d-d-d-d…

Se bâlbâia rău. În ultimele săptămâni, aproape că nu-și observase defectul – poate pentru că vorbise mai mult cu căpitanul Cameron și cu Lili, care nu păreau să-i dea atenție –, dar acum silaba aceea neînsemnată i se oprise pe limbă și refuza cu obstinație să se lase rostită. René Bordelon ședea în fotoliu și o urmărea cum se chinuie. Precum căpitanul Cameron, nici el nu se grăbea să intervină pentru a-i termina propoziția. Spre deosebire de căpitanul Cameron însă, bărbatul acesta nu o făcea din politețe.

Eve Gardiner ar fi încleștat pumnul și s-ar fi lovit furioasă peste coapsă, până pronunța cuvântul. Marguerite Le François însă se înroșise ca racul și îi venea să intre în covorul gros de rușine.

— Te bâlbâi, a zis domnul Bordelon, dar nu cred că ești proastă, *mademoiselle. O* limbă înceată nu înseamnă și o minte înceată.

Viața lui Eve ar fi fost mult mai ușoară dacă toată lumea ar fi gândit la fel, dar nu *acum,* pentru Dumnezeu! *Ce simplu ar fi dacă*

m-ar considera grea de cap, și-a zis și, pentru prima oară, emoțiile au pus stăpânire pe ea. *Trebuia* s-o considere prostănacă. Nu numai din cauza bâlbâielii, ci pentru că, de când intrase pe ușă, jucase atent rolul lui Marguerite, în așa fel încât să îl păcălească. Dacă un șiretlic atât de simplu ca bâlbâială nu dădea rezultate, avea nevoie de un alt plan. A lăsat ochii în pământ, fluturând din gene, și a luat o figură neștiutoare.

— *Monsieur?*

— Uită-te la mine.

Eve a înghițit în sec și a ridicat privirea. Ochii bărbatului aveau o culoare nedefinită și parcă nu clipeau niciodată.

— Crezi că sunt trădător? Vreun profitor?

Da.

— E război, *monsieur,* a răspuns ea. Fiecare face ce trebuie, ca să supraviețuiască.

— Așa e. Ești dispusă să faci ce trebuie și să-i servești pe nemți? Pe cei care ne-au invadat și ne-au cucerit? Încerca să o prindă în capcană. Eve a încremenit. Dacă Bordelon îi observa focul din priviri – cum spunea Lili –, pierdea orice șansă. Patronul restaurantului nu și-ar fi asumat niciodată riscul de a angaja o fată care să scuipe în *boeuf bourguignon-ul* nemților. Dar care era răspunsul potrivit? Nu mă minți, a zis el. Miros minciunile de la o poștă, *mademoiselle.* Îți va fi greu să servești clienții germani și, mai ales, să-i servești cu zâmbetul pe buze?

„Nu" ar fi fost o minciună prea gogonată. „Da" ar fi fost un răspuns mult prea sincer.

— G-g-greu mi-e să mor de foame, a spus ea în cele din urmă, exagerându-și puțin bâlbâială. N-am t-t-timp de alte probleme, *monsieur.* Asta e singura care mă preocupă. Dacă nu mă angajezi dumneata, altundeva nu găsesc de lucru. Nimeni nu angajează o b-b-bâlbâită. Acesta era purul adevăr. Eve își amintea de perioada petrecută la Londra și cât de greu își găsise slujba de secretară-arhivistă, fiindcă posturile care să nu necesite abilități de exprimare fluentă erau puține. Își amintea căutările anevoioase și nu și-a ascuns această amărăciune de domnul Bordelon. Nu pot să răspund la telefon sau să dau indicații, din cauza bâlbâielii. Dar pot să car farfurii și să așez tacâmurile în t-

t-tăcere, *monsieur*, și pot s-o fac *perfect*.

I-a aruncat din nou privirea aceea nevinovată de fată flămândă, deznădăjduită și rușinată. Bordelon și-a împreunat degetele – degetele sale incredibil de lungi, pe care nu se vedea nicio verighetă – și s-a uitat la ea.

— Ce neglijență din partea mea, a zis el într-un final. Dacă ți-e foame, te hrănesc eu.

Se simțea o asemenea nepăsare în glasul lui, de parcă vorbea despre o pisică vagaboandă, căreia îi dă un castron cu lapte. Doar nu le tratase pe toate fetele cu gustări? *Nu-i a bună dacă m-a ales tocmai pe mine*, și-a zis Eve, dar bărbatul sunase deja la clopoțel, iar acum discuta cu un chelner care venise de la parter. După câteva șușoteli, chelnerul a plecat și s-a reîntors cu o farfurie. Pâine prăjită aburindă. Se vedea că e pâine albă, de bună calitate, cum nu mai găseai în Lille, unsă cu un strat gros de unt – unt adevărat. Eve nu era într-atât de flămândă încât să înmărmurească în fața pâinii prăjite, dar Marguerite era, iar Eve a dus triunghiul de pâine la gură, cu mână tremurândă. Bordelon aștepta să vadă dacă înfulecă, dar ea a mușcat delicat dintr-un colț. N-o putea lăsa pe Marguerite să pară chiar o țărăncuță needucată; era limpede că René Bordelon își dorea o fată mai rafinată pe postul de chelneriță. Eve și-a mestecat dumicatul, a înghițit, după care a mai luat o mușcătură. Dulceața de căpșune era, evident, făcută cu zahăr adevărat. Și-a amintit de sfecla fiartă pe care o folosea Lili în loc de îndulcitor.

— Ai avantaje, dacă lucrezi pentru mine, a reluat domnul Bordelon, după o vreme. În fiecare seară, resturile de la bucătărie se împart egal între angajați. Ei nu sunt obligați să respecte ora stingerii. N-am avut niciodată chelnerițe în localul meu, dar, pentru că e inevitabil, te asigur că nimeni nu-ți va cere să… *distrezi* clienții. Asemenea lucruri fac să scadă eleganța unui restaurant, a adăugat pe un ton dezgustat. Sunt om civilizat, *mademoiselle* Le François, și am pretenția ca ofițerii care iau masa sub acoperișul meu să se comporte la fel de civilizat.

— Da, a murmurat Eve.

— Dar, a continuat el, nepăsător, dacă furi de la mine – mâncare, argintărie, chiar și o gură de vin –, te dau pe mâna

nemților. Și ai să te convingi că nu sunt întotdeauna foarte civilizați.

— Am înțeles, *monsieur.*

— Bun. Începi munca de mâine. O să te pregătească adjunctul meu. Te prezinți aici dimineață la opt.

Nu a pomenit nimic despre salariu. Știa că tânăra ar fi acceptat oricât îi oferea; toate ar fi acceptat. Eve a înghițit și ultimul dumicat de pâine, delicat, dar rapid, fiindcă nu exista om în oraș care să-și lase pâinea cu unt în farfurie, a făcut o reverență și a ieșit iute din birou.

— Deci? a întrebat Violette, ridicând ochii din hârtia de orez pe care scria un mesaj, în momentul în care Eve a intrat în cameră.

Eve s-a abținut cu greu să nu chiuie de fericire, ca să nu pară o fetișcană aiurită, și a încuviințat scurt din cap.

— M-a angajat. Unde-i Lili?

— A ieșit să ia un raport de la una dintre persoanele de legătură de la gară. Pe urmă se duce la graniță, a spus Violette, clătinând din cap. Nu știu cum reușește să scape neîmpușcată. Au montat niște reflectoare care văd până și-un purice amărât, dar ea face ce face și se fofilează neobservată.

Până când n-o să-i mai meargă, și-a zis Eve, în timp ce-și desfăcea ghetele. Dar nu-i ajuta la nimic să se gândească prea mult la modurile în care puteau fi prinse. *Ascult-o pe Lili: teme-te după ce-a trecut primejdia. Înainte de asta, e un lux pe care nu ți-l permiți.*

Iar acum, că se afla departe de René Bordelon, cu mâinile lui manichiurate și ochii care nu clipeau, Eve simțea teama mângâindu-i pielea, ca o briză otrăvitoare. A eliberat un oftat prelung.

— Te ia deja cu palpitații? a zis Violette, ridicând sprâncenele în spatele lentilelor rotunde care sclipeau în lumină.

Eve se gândea că îi prind bine ochelarii – nu trebuia decât să încline capul în lumină și nu i se mai distingeau ochii.

— Stai să vezi cum e să te oprească la punctul de control și să trebuiască să te milogești de santinelă ca să te lase să treci.

— René Bordelon, a zis Eve, întinzându-se pe salteaua tare,

cu mâinile sub cap. Ce știi despre el?

— E un trădător ordinar, a răspuns Violette, reluându-și treaba. Altceva nici nu mai contează.

Nu mă minți, a șoptit vocea lui metalică. *Miros minciunile de la o poștă,* mademoiselle.

— Cred, a spus Eve, și sentimentul de teamă a mai crescut puțin în intensitate, că o să-mi fie foarte greu să spionez sub nasul lui.

Capitolul 9
CHARLIE

Mai 1947

— Nu, a zis Eve. Urăsc Lille-ul. Nu stăm o noapte între zidurile alea blestemate.

— Nu prea avem de ales, a răspuns Finn, cu blândețe, scoțând capul de sub capota Lagondei. Până reușesc s-o repar, o să se facă ora să oprim.

— Nu în nenorocitul de Lille. Mergem pe întuneric până la Roubaix.

După douăzeci și patru de ore, mi se acrise de mofturile lui Eve.

— Facem popas la Lille.

Mi-a aruncat o privire dușmănoasă.

— De ce, mă rog? Fiindcă-ți joacă iar plodul în burtă?

I-am răspuns cu o privirea la fel de dușmănoasă.

— Nu. Pentru că eu plătesc hotelul.

Eve mi-a trântit câteva vorbe mai vulgare decât înjurăturile ei obișnuite și a început să se plimbe nervoasă pe marginea șoselei. *Oribilă zi,* m-am gândit, în timp ce Finn meșterea răbdător la mașină. O noapte aproape albă, la un hotel ieftin din Rouen, presărată cu vagi vise triste, în care Rose dispărea pe coridoare nesfârșite, în șuierăturile mamei sale: „Târfă". Un drum lung și greu de dimineață, ironiile lui Eve, ori de câte ori trebuia să cobor ca să vomit, și tăcerea lui Finn, parcă și mai insuportabilă.

Târfă, șoptea mătușa în coșmarurile mele, și tresăream întruna. Eram nespus de bucuroasă la începutul călătoriei, la gândul că niciunul dintre pasagerii mașinii nu știa cine sunt și ce nor negru plutește deasupra mea. Ei bine, această pagină nouă a vieții mele s-a dovedit a fi o iluzie; Charlie St. Clair *era* o târfă, și toți cei de față știau asta din cauza cotoroanței de Eve și a gurii ei sparte.

În apropiere de Lille, a început să iasă fum de sub capota Lagondei. Finn a oprit pe marginea șoselei și a scos din

portbagaj o trusă de scule.

— Poți s-o faci să meargă? am întrebat, după ce ne-a anunțat că s-a depus ulei pe valve ori a intrat apă la motor, sau – habar n-am – că s-au strecurat un pui de girafă în cutia de viteze. Măcar să ne ducă până la Lille.

Finn își ștergea mâinile pe o cârpă murdară, în vreme ce Eve se învârtea de colo până colo și înjura.

— Posibil, dacă mergem încet.

Am încuviințat din cap, evitând să-l privesc în ochi. De când ieșise la iveală existența Micii Probleme, abia dacă îndrăzneam să mă uit la el. Cu Eve eram mai îndrăzneață – dacă se purta grosolan, intram din nou în carapacea mea cinică și îi răspundeam și mai obraznic. Finn însă nu scotea o vorbă și nu aveam cum să-l învinge la o competiție de genul cine vorbește mai puțin. Singura soluție era să mă prefac nepăsătoare.

Am urcat la loc în mașină și ne-am reluat drumul în ritmul melcului. Lille părea un oraș plăcut, cu casele sale aliniate, peticele de cărămidă flamandă peste piatra franceză, amintind de apropierea de Belgia, și întinderea grațioasă a Grand Place-ului. Fusese asediat în timpul războiului, dar supraviețuise bombardamentelor. Domnea o atmosferă mai veselă decât la Le Havre, și erau mai sprintene picioarele localnicilor care forfoteau pe străzi, cu sacoșe de cumpărături sau cu terierii lor micuți. Cu toate astea, Eve devenea tot mai posacă, pe măsură ce înaintam prin oraș.

— *Orice cetățean,* spunea, evident citând un anume pasaj de undeva, *inclusiv angajații civili ai guvernului francez, care ajută trupele inamice Germaniei, sau care, prin faptele sale, aduce atingere Germaniei și aliaților săi, va fi condamnat la moarte.*

Am clătinat din cap.

— Naziștii…

— Aici n-a fost mâna naziștilor.

Eve a întors din nou ochii spre geam, cu chipul împietrit într-o mască impenetrabilă. Lagonda a trecut prin dreptul unei cafenele cu o copertină dungată și mese întinse pe trotuar, cu vedere la râul Deûle. M-am uitat visătoare la ea, amintindu-mi de bistroul provensal, unde petrecusem după-amiaza aceea

magică, împreună cu Rose. Mă întrebam dacă există loc pe pământ în care să mă fi simțit mai fericită decât acolo. La cafeneaua aceasta, lucra o chelneriță cam de-o seamă cu mine. Ducea baghete și o carafă cu vin și o invidiam nespus. Nu avea nicio Mică Problemă, doar un nas pistruiat, un șorț în carouri roșii și aroma de pâine proaspătă.

Glasul tăios și rece al lui Eve m-a smuls din reverie.

— Trebuiau să ardă clădirea din temelii, după ce s-a dus el, și să împrăștie sare pe pământ. Trebuiau să-l inunde cu apele adevăratului Lethe, ca să uite toată lumea ce-a fost.

Se uita la aceeași cafenea cochetă, cu fereastra arcuită, decorată cu foiță de aur.

— Gardiner? a zis Finn, uitându-se peste umăr.

În ciuda tonului aspru, Eve părea tulburată și firavă, cu degetele ei strâmbe încolăcite unul peste altul, ca pentru a le stăpâni tremurul. Am schimbat o privire nedumerită cu Finn. De atâta mirare, uitasem că evit să ridic ochii la el.

— Trebuie să găsim un hotel, a spus el încet. Cât mai repede.

A tras la primul *auberge* care ne-a ieșit în cale și a închiriat trei camere. Recepționerul a greșit calculele și, ca un făcut, după ce i-am atras atenția, n-a mai înțeles franceza mea americanizată. În cele din urmă, Eve s-a aplecat peste tejghea și a început să turuie într-o franceză cursivă, care m-a lăsat cu gura căscată. Recepționerul a refăcut socotelile numaidecât.

— Habar n-aveam că vorbești franceza așa bine, am zis.

Eve a ridicat din umeri și ne-a pus câte o cheie în palmă.

— Mai bine decât tine, americanco. Noapte bună.

M-am uitat la cer. Începea să se însereze, iar noi nu mâncaserăm nimic.

— Nu luăm cina?

— Eu o să consum niște lichide, a răspuns ea, bătându-se peste gentuța de umăr. Dinăuntru, s-a auzit zăngănitul ploștii. O să mă fac criță, dar, dacă vă prind că, mâine-dimineață, așteptați până-mi revin, vă *omor.* Ne trezim cu noaptea-n cap și urcăm direct în mașină. O iau pe jos, numai să plec din orașul ăsta blestemat.

Imediat ce a dispărut în camera ei, m-am retras și eu. Nu

aveam niciun chef să rămân în hol, în compania lui Finn.

În loc de cină, am mâncat un pachet de biscuiți ieftini, în patul meu îngust. Mi-am spălat în chiuvetă lenjeria intimă și bluza, gândindu-mă că, în scurt timp, o să trebuiască să-mi mai cumpăr haine. Într-un final, mi-am luat inima-n dinți și am coborât la parter, ca să telefonez de la recepția hotelului. Nu intenționam să-i spun mamei unde merg, de teamă să nu vină cu poliția după mine – eram încă minoră –, dar nici nu voiam să se îngrijoreze pentru soarta mea. Recepționerul de la Dolphin m-a anunțat că nu mai e cazată la hotel. I-am lăsat, totuși, un mesaj, am pus nedumerită receptorul telefonului în furcă și am plecat spre cameră, simțindu-mă deodată vlăguită. Nu făcusem altceva decât să stau în mașină toată ziua, dar nu-mi aminteam să fi fost vreodată atât de obosită. De câteva săptămâni, mă apucau aceste stranii momente de oboseală, neîndoielnic tot din cauza Micii Probleme.

În timp ce mă îndreptam spre cameră, am alungat-o pe M.P. din minte. A doua zi, urma Roubaix. Nu-mi prea ardea să merg acolo. Eve insista să discute cu cineva, cu o femeie care știa probabil ceva, dar, datorită mătușii mele, aflasem deja unele informații. Știam că părinții o trimiseseră să nască într-un orășel din sud și mai știam că, după aceea, plecase să-și caute de muncă la Limoges. Acolo voiam și eu să ajung, nu la Roubaix și la cine știe ce cunoștință dubioasă a lui Eve.

M-am așezat pe marginea patului și am simțit cum speranța îmi inundă sufletul. Deși insuportabilă, ora petrecută alături de *tante* Jeanne îmi dăduse speranță. Pentru că, oricât aș fi încercat să mă conving că Rose e încă în viață, o părticică din mine ajunsese să creadă că mama și tata aveau dreptate și Rose murise. Pentru că fata pe care o iubeam ca pe o soră – fata aceea speriată de singurătate – s-ar fi întors până acum printre noi.

Dar, dacă întreaga familie o respinsese, trimițând-o să-și nască bastardul departe de casă și spălându-se pe mâini de amândoi… O cunoșteam prea bine pe Rose. Era orgolioasă și aprigă. N-ar mai fi pus *în veci* piciorul în casa din Rouen, după ce fusese izgonită de acolo.

Înțelegeam până și motivul pentru care nu-mi scrisese despre

încurcătura în care se afla. De ce s-o facă? Ultima oară când ne-am văzut, eram doar o copilă, o ființă neajutorată care trebuia protejată, nu împovărată cu problemele ei sordide. Chiar de aș fi știut adresa ei, nu eram convinsă că m-ar fi lăsat inima să-i povestesc despre Mica Problemă. Dacă ne vedeam față în față, i-aș fi plâns pe umăr, dar să aștern acele lucruri pe hârtie era ca și cum mi-aș fi expus propria rușine în alb și negru.

Dacă mai trăia, poate că locuia la Limoges. Poate că avea și copilul cu ea. *O fi băiat sau fată?* m-am întrebat și m-a cutremurat un hohot de râs. Rose avea copil. Mi-am privit abdomenul, plat și inofensiv, care îmi dădea ba stări de oboseală, ba de greață, și mi s-a încețoșat privirea. „Of, Rosie", am murmurat. „Cum de-am făcut asemenea boacănă?"

De fapt, eu făcusem boacăna. Rose descoperise iubirea în persoana unui vânzător de librărie, membru al Rezistenței. Părea genul de băiat pe gustul lui Rose. Mă întrebam dacă Étienne al ei era blond sau brunet și dacă pruncul i-a moștenit culoarea. Mă întrebam unde ajunsese, după ce fusese arestat, și dacă mai e în viață. Puțin probabil. Dispăruseră și își pierduseră viața atâția oameni, încât abia acum începeam să înțelegem amploarea înfiorătoare a pierderilor suferite. Iubitul lui Rose, probabil, murise; în cazul în care ea mai trăia, era singură. Părăsită, uitată, cum se întâmplase la bistroul din Provența.

Nu mai durează mult, Rose. Jur că vin după tine. Nu am izbutit să-mi salvez fratele, dar încă o puteam salva pe ea.

— Poate că atunci o să știu ce să fac cu tine, am vorbit către propriul abdomen.

Nu îmi doream acea sarcină și habar nu aveam ce să fac. Dar grețurile din ultimele zile îmi demonstraseră dureros de clar că nu o mai puteam ignora.

Noaptea franceză se întindea nesfârșită, blândă și caldă, la fereastra mea. M-am întins în pat; aveam pleoapele grele de somn. Nu mi-am dat seama că am adormit, până când n-am auzit un țipăt răsunând în noapte.

Am sărit ca arsă din pat. Stăteam în picioare, cu gura uscată și inima bubuindu-mi în piept, iar urletul acela lugubru nu se mai sfârșea. Un urlet de femeie, îngrozit și agonizant, care m-a

făcut să ies în goană din cameră.

Tot atunci a ieșit și Finn în hol, desculț și cu brațele dezgolite.

— Ce-i *asta?*, am întrebat în clipa în care a mai scârțâit o ușă spre capătul coridorului.

Finn nu mi-a răspuns. S-a dus direct la ușa dintre camerele noastre, pe sub care se strecura un firicel de lumină galbenă. Țipătul venea dinăuntru.

— Gardiner! a strigat, trăgând cu putere de mâner.

Țipătul a încetat, de parcă un cuțit tăiase o beregată încordată. Apoi s-a auzit sunetul inconfundabil al Lugerului armat.

— Intru, Gardiner!

Finn s-a aruncat cu umărul în ușă și a împins în ea cu toată puterea. Butucul ieftin s-a smuls din perete, cu un scârțâit îngrozitor, și lumina s-a revărsat în holul hotelului. Eve stătea în picioare, înaltă, cu părul cărunt despletit și ochii ca două găuri negre și tulburi. Când ne-a văzut pe Finn în prag și pe mine în spatele lui, a ridicat pistolul și a tras.

Am țipat și m-am ghemuit la pământ, dar încărcătorul era gol. În momentul în care Finn i-a smuls Lugerul din mână, Eve i-a tras o înjurătură și s-a repezit să-i scoată ochii. Finn a aruncat pistolul pe pat și a prins-o cu ambele mâini de încheieturile subțiri. Când s-a uitat la mine, am remarcat cu surprindere că era foarte calm.

— Du-te la recepție și zi-le că nu s-a întâmplat nimic, până nu cheamă cineva poliția, mi-a cerut, imobilizând-o pe Eve, care înjura în franceză și în germană. N-am chef să căutăm alt hotel în miez de noapte.

— Dar… am bâiguit, nereușind să-mi dezlipesc ochii de la pistolul de pe pat.

A tras în noi. Atunci am realizat că îmi țineam brațele împreunate peste Mica Problemă.

— Spune-le că a avut un coșmar, a zis Finn, uitându-se la Eve.

Femeia încetase să mai înjure și respira greu și sacadat. Ochii îi erau ațintiți goi către perete. Nu știu unde își imagina că se află, dar sigur nu aici.

Din spate, s-a auzit un bombănit morocănos, iar, când m-am întors, am dat nas în nas cu proprietara hotelului, iritată și somnoroasă.

— *Pardonnez-moi,* am spus și am închis iute ușa dintre ea și scena stranie din cameră. *Ma grandmère, elle a des cauchemars…*

Am îmbunat-o în franceza mea cu accent american, până când i-a trecut supărarea, strecurându-i și câțiva franci, drept consolare. În cele din urmă, proprietara a plecat spre camera ei și am îndrăznit să bag iar capul pe ușă.

Finn o calmase pe Eve, dar nu o așezase pe pat, ci în colțul cel mai îndepărtat, de unde avea vedere perfectă spre ușă și fereastră. Trăsese un scaun lângă ea, ca să stea ghemuită lângă perete, și îi învelise umerii cu o pătură. Stătea pe vine și îi vorbea pe un ton blând, punându-i plosca de whisky în poală, cu mișcări lente și precaute.

Eve a bolborosit ceva. Un nume. Parcă *René,* și mi s-a făcut pielea de găină.

— Nu-i aici René, a liniștit-o Finn.

— Eu sunt monstrul, a șoptit ea.

— Știu, a zis Finn și i-a întins pistolul, cu patul orientat spre ea.

— Ești nebun? i-am șoptit, dar mi-a făcut semn să tac.

Eve nici n-a ridicat ochii din pământ. Se calmase, dar privirea ei rătăcită alerga în continuare între ușă și fereastră. A apucat Lugerul între degetele ei strâmbe și Finn i-a dat drumul.

S-a ridicat și a venit desculț înspre mine. Am ieșit în coridor, iar el m-a urmat, închizând ușa încet și răsuflând ușurat.

— De ce i-ai dat pistolul înapoi? am întrebat. Dacă era încărcat, unul din noi era mort acum!

— Cine crezi că i-a scos gloanțele? a zis el, uitându-se la mine. Așa fac în fiecare noapte. Mă-njură de toți sfinții, dar, ținând cont că era să-mi zboare urechea din prima noapte în care m-a angajat, nu prea are cu ce să mă-nduplece.

— Era să-ți zboare *urechea*?

Finn s-a întors către ușă.

— O să stea cuminte până mâine-dimineață.

— Pățește des asta?

— Din când în când. Trebuie s-o sperie ceva – se trezește într-o gloată de oameni și intră în panică, ori cade vreo schelă, și crede că e o explozie. E imprevizibil.

Mi-am dat seama că încă îmi țineam brațele împreunate în jurul pântecului. În mintea mea, Mica Problemă nu reprezenta mai mult decât… o problemă, dar, în clipa în care am văzut pistolul lui Eve, am simțit instinctiv nevoia să îl protejez. Am lăsat brațele pe lângă corp, tremurând din toate încheieturile. Nu mă mai simțisem atât de vie – fiecare mușchi, fiecare centimetru de piele, fiecare firicel de păr palpita de viață – de foarte mult timp.

— Trebuie să beau ceva.

— Și eu.

L-am urmat pe Finn, în camera lui, ceea ce nu era deloc cuviincios, având în vedere că eram pe jumătate despuiată, în furoul de nailon pe care îl foloseam pe post de cămașă de noapte. Dar mi-am alungat din minte vocea nesuferită și atotștiutoare și am închis ușa după mine. Finn a aprins o veioză și a început să scotocească prin raniță. Mi-a întins o ploscă, mult mai mică decât a lui Eve.

— Scuze, n-am pahare.

Gata cu „domnișoară". Am înălțat indiferentă din umeri, căci nici nu mă așteptam la altceva. Știam prea bine care era ecuația în acel moment.

— Cui îi trebuie pahar? am zis și am luat o dușcă de whisky, savurând tăria de foc. Și-acum spune tot. Ce-i cu *René?* E limpede că Eve cunoaște numele. Dacă e aceeași persoană care apărea în raport și pentru care a lucrat Rose…

— Nu știu. Doar că îl rostește de multe ori, când o apucă toanele.

— Mie de ce nu mi-ai *spus?*

— Pentru că lucrez pentru ea, a răspuns și a luat o gură de whisky. Nu pentru tine.

— Grozavă pereche mai faceți, am pufnit. Sunteți un păienjeniș de secrete.

— Pe bună dreptate.

Gândul mi-a fugit la glasul tremurând al lui Eve, când recita

fragmentul acela despre moartea care îi pândea pe toți dușmanii Germaniei. Ceva îmi spunea că femeia fusese pe front. Îmi văzusem fratele întors din război, îl văzusem cum se transformă, sub ochii mei îngrijorați și plini de iubire, iar James nu era singurul soldat întors de pe front care îmi ieșise în cale. Dansasem cu ei la baluri, vorbisem cu ei la petrecere, mă obișnuisem să îi studiez cu atenție, în speranța că voi descoperi vreun indiciu care să mă îndrume să îl ajut pe James. Dădusem greș însă; niciun efort nu dăduse roade și încă mă uram pentru asta – dar, chiar și așa, știam cum arată un combatant, iar Eve avea toate semnalmentele.

— Își revine până mâine?

După astfel de episoade, James stătea închis în cameră toată dimineața.

— Probabil, a răspuns Finn. S-a aplecat peste pervazul ferestrei, s-a uitat la felinarele înșirate de-a lungul străzii și a mai tras o dușcă. În general, a doua zi se poartă de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic.

Aș fi vrut să-l întreb mai multe, dar toată acea încâlceală de ițe din jurul lui Eve și secretele ei îmi dădeau dureri de cap. Am renunțat pentru moment și m-am dus lângă Finn, la fereastră. Oricum, asta urma și în ecuație: o fată plus un băiat, de înmulțit cu whisky. La care se mai adună și apropierea fizică.

— Deci, mâine ajungem la Roubaix, dacă nu se strică iar mașina.

Ni se atingeau umerii.

— Am eu grijă de ea, mi-a zis și mi-a întins plosca.

— Te pricepi la mecanică. Unde-ai învățat?

În pușcărie? Mă rodea rău curiozitatea.

— Am umblat prin garaje de când eram de-o șchioapă. M-am jucat cu cheile fixe încă din leagăn.

Am mai luat o dușcă.

— Mă lași și pe mine să conduc mâine, sau ești prea orgolios ca să lași mașina pe mâinile altcuiva?

— Știi să conduci? a întrebat, privindu-mă cu aceeași mirare ca atunci când aflase că muncisem. Mă gândeam că aveți mașină cu șofer.

— Nu suntem tocmai familia Vanderbilt, Finn. Normal că știu să conduc. M-a învățat fratele meu. Ce amintire plăcută și, totodată, dureroasă! James fugise de la picnicul familiei și mă târâse după el, în Packard, după care îmi dăduse prima lecție de șofat. Cred că a făcut-o mai mult ca să scape de rudele noastre gălăgioase. Dar a fost un instructor bun.

Îmi ciufulise părul, spunând: *Conduci tu până acasă, ești expertă acum.* Și, după ce am demarat mândră, cu scârțâit de roți, am mai hoinărit o vreme, înainte de a ne întoarce în vacarmul familiei. Îl întrebasem atunci pe James dacă e de acord să-mi fie partener la următorul bal. *N-o să găsesc alt partener, James, și, dacă mergem împreună, putem sta pe margine și râdem de fetele din frăția studentelor.* Mi-a aruncat un zâmbet strengăresc și a zis: *Cu mare plăcere, surioară.* Mă amăgisem cu gândul că îl ajutasem măcar o dată să depășească una dintre dispozițiile lui sumbre.

Nici trei săptămâni mai târziu, și-a tras un glonț în cap.

Am clipit de câteva ori, ca să alung acea amintire dureroasă.

— Poate o să te las cândva să conduci, a spus Finn, privindu-mă peste umărul lui zvelt, părul negru scânteindu-i în lumină. Trebuie să fii răbdătoare cu ea. E o doamnă plină de nazuri. Ușor irascibilă, așa că trebuie să știi cum s-o iei. Dar nu te dezamăgește niciodată.

— Nu mă lua pe mine cu basme de-astea, am zis și am mai luat o gură de whisky, după care i-am înapoiat plosca, atingându-i degetele în treacăt. E trecut de două dimineața.

A zâmbit și a îndreptat din nou privirea către felinarele care străluceau în noapte. Așteptam să vină mai aproape de mine. Dar și-a terminat whisky-ul și s-a așezat pe băncuța de lângă perete.

Vocea mea interioară continua să mă cicălească. Înainte de a deveni și mai zgomotoasă, am rezolvat ecuația: un băiat plus o fată, înmulțit cu whisky și apropiere fizică, egal… Am luat plosca din mâna lui Finn, m-am urcat pe genunchii lui și l-am sărutat. Avea gust de whisky pe buzele moi, iar obrazul nebărbierit îmi zgâria pielea. După aceea s-a îndepărtat de mine.

— Ce faci?

— Ce ți se pare că fac? am zis și i-am cuprins gâtul cu brațele. Mă ofer să mă culc cu tine.

M-a studiat atent cu ochii lui negri. Am lăsat nonșalantă în jos umărul, și breteaua furoului mi-a alunecat pe braț. Mâinile lui mi-au mângâiat genunchii goi, între care îl prinsesem, apoi au urcat pe deasupra furoului, nu pe sub el, și m-au strâns bine de talie exact când voiam să mă aplec și să-l sărut iar.

— Măi să fie, a zis. Se țin lanț surprizele în seara asta.

— Serios? îi simțeam palmele prin nailonul subțire, mari și calde pe mijlocul meu. Numai la asta m-am gândit toată ziua.

De când îl văzusem că își suflecă mânecile cămășii, ca să repare Lagonda. Avea brațe mult mai frumoase decât majoritatea studenților, care erau, în general, slăbănogi și neputincioși.

Vocea îi suna ușor răgușit, dar foarte calm.

— Ce să caute o fată cuminte ca tine în patul unui fost pușcăriaș?

— Știi că nu sunt cuminte. Doar ai auzit-o pe Eve. În afară de asta, nu e ca și cum ne afișăm împreună în lume, am spus pe un ton placid. Nu te duc acasă, să te prezint părinților. E doar o partidă de sex.

A ridicat sprâncenele.

— Dar trebuie să recunosc, sunt curioasă ce-ai făcut, am adăugat, trecându-i un degete peste ceafă, de-ai ajuns la pușcărie.

— Am furat o lebădă din Grădina Botanică Kew.

Încă mă ținea bine de talie și nu mă lăsa să mă apropii de el.

— Mincinosule.

— Am șterpelit o diademă cu diamante din Bijuteriile Coroanei, din Turnul Londrei.

— Iar minți.

În lumina difuză, ochii îi păreau un hău negru.

— Atunci, de ce mă mai întrebi?

— Îmi place să te-aud mințind. L-am cuprins din nou de gât și mi-am înfipt degetele în părul lui. De ce mai stăm la taclale?

Toți băieții pe care îi cunoscusem începeau să mă pipăie imediat ce stingeam lumina. De ce nu făcea și Finn la fel? Din

momentul în care Eve a scos la iveală ce fel de femeie sunt, mă așteptam ca Finn să renunțe la maniere și să încerce să mă bage în pat. Eram obișnuită cu asta. Aveam de ales între a-l respinge sau a ceda avansurilor sale, și hotărâsem deja să cedez. Nu eram însă obișnuită să fac eu primul pas. N-oi fi fost eu cine știe ce frumusețe, dar eram accesibilă; iar, din experiența mea, bărbații nu aveau nevoie de altceva ca să încerce să mă dezbrace.

Dar Finn nu făcea nicio mișcare, ci doar se uita la mine. A coborât ochii spre talia mea și a zis:

— N-ai și tu un iubit? Un logodnic?

— Vezi vreun inel pe degetul meu?

— Atunci, cine-a fost?

— Harry S. Truman.

— Cine-i mincinosul acum?

Aerul era apăsător și cald. Am mișcat din șolduri și l-am simțit că reacționează. Știam ce își dorește. De ce nu profita de ocazie?

— Ce-ți pasă ție cine m-a lăsat gravidă? am murmurat, frecându-mă și mai mult de el. Cel mai important e că nu mai poți să mă lași *tu* gravidă. Poți să te culci liniștit cu mine.

— Ce urât sună! a spus pe un ton calm.

— Ăsta-i adevărul.

În momentul acela, m-a tras spre el, aproape lipindu-și fața de a mea, și m-am înfiorat toată.

— La urma urmei, de ce-ai sărit pe mine?

Târfă. Cuvântul îmi răsuna în minte, rostit de mama, sau, poate, de mătușa mea. Am tresărit, apoi am ridicat din umeri.

— Fiindcă sunt o curvă, am răspuns cu seninătate. Toată lumea știe că târâturile se culcă cu cine apucă. Iar tu ești un drăguț. De ce să n-o fac?

A zâmbit, un zâmbet autentic, nu strâmbătura aceea din colțul gurii, pe care i-o văzusem până atunci.

— Charlie, fetițo, a zis, și mi-am dat seama cât de mult îmi plăcea să îmi aud numele rostit cu accentul lui scoțian, trebuie să găsești un motiv mai bun.

M-a dat la o parte de pe genunchi, ca pe o marionetă, și m-a așezat în picioare. După aceea s-a ridicat și el, s-a dus la ușă, a

deschis-o larg și am simțit că mă trece un fior fierbinte pe gât.

— Noapte bună, domnișoară. Somn ușor.

Capitolul 10
EVE

Iunie 1915

Două seri mai târziu, Eve și-a făcut debutul, atât ca spioană, cât și ca ospătăriță la Le Lethe. Cea de-a doua activitate era mai epuizantă: René Bordelon voia perfecțiune, iar, în două zile de instruire, nu prea aveai cum să atingi perfecțiunea. Eve a reușit. Nici nu avea încotro. Și-a însușit toate regulile noului șef, care le recapitula, cu vocea sa metalică, chiar înainte ca cele două chelnerițe proaspăt angajate să își înceapă prima tură.

Rochie neagră, părul frumos pieptănat.

— Trebuie să treceți neobservate, să fiți ca o umbră.

Pași ușori și mărunți.

— Vreau să vă văd că plutiți. Nu cumva să deranjați discuțiile oaspeților mei.

Tăcere deplină; fără șușoteli ori conversații cu clienții.

— Nu e nevoie să memorați meniul de vinuri sau să luați comenzi. Duceți farfuriile la mese și le debarasați.

Vinul trebuia turnat cu o arcuire grațioasă a brațului.

— La Le Lethe, totul se face cu grație, chiar și ceea ce trece neobservat.

Iar ultima și cea mai importantă regulă: „Cine încalcă regulile, e concediat. Lille-ul e plin de fete flămânde, care abia așteaptă să vă ia locul".

Seara, Le Lethe prindea viață, un petic nefiresc de lumină și căldură, într-un oraș care se cufunda în beznă odată cu asfințitul. Eve stătea în colțișorul care-i fusese repartizat, îmbrăcată în rochia neagră, și se gândea la poveștile cu vampiri. Francezii din Lille se culcau imediat ce se înserа, nu doar din cauză că se dădea stingerea, ci și pentru că nu aveau destulă parafină și cărbuni ca să își lumineze casele. Doar nemții ieșeau noaptea pe străzi, ca niște strigoi, ca să își sărbătorească dominația necontestată. Se adunau la Le Lethe, într-o mare de uniforme imaculate, medalii lustruite și larmă de glasuri, iar

René Bordelon îi întâmpina, în smochingul său impecabil croit și cu un zâmbet deloc forțat. Exact ca Renfield, s-a gândit Eve, din romanul lui Bram Stoker: un om josnic și laș, transformat în slugoiul vampirilor.

Începi să aiurezi, și-a zis Eve. *Ciulește urechile și nu-ți mai frământa mintea.*

A trecut peste orele de program, ca un robot grațios, debarasând farfurii într-o liniște deplină, scuturând firimiturile și umplând pahare goale. Nici n-ai fi zis că e război: erau lumânări peste tot, chifle albe și unt adevărat, pe fiecare masă, și paharele pline ochi. Jumătate din alimentele de pe piața neagră ajungeau acolo, fiindcă nemților le plăcea să se ospăteze bine.

— Ce de mâncare! a șoptit cealaltă ospătăriță, o văduvă tânără și șolduroasă, cu doi copii acasă. E un chin numai să mă uit la ea.

Înghițea în sec în timp ce ducea la bucătărie o farfurie cu *resturi de mâncare*, într-un oraș în care francezii adunau și ultima firimitură din farfurie. O baltă de sos *béchamel* și câțiva dumicați de carne de vită… Deși flămândă, Eve i-a aruncat celeilalte femei o privire mustrătoare.

— Nu te-atinge de ele, i-a zis, uitându-se în spate, la domnul Bordelon, care se învârtea prin restaurant ca un rechin dichisit. N-ai voie să iei niciun dumicat până nu se termină t-t-tura.

La finalul programului, se strângeau toate resturile de la bucătărie și se împărțeau angajaților. Oricare dintre ei l-ar fi pârât bucuros pe colegul care șterpelea mâncare înainte de împărțeala corectă, căci toți sufereau de foame. Dintr-o perspectivă cinică, Eve admira sistemul acesta: domnul Bordelon născocise cu succes o răsplată care îi încuraja pe angajați să rămână cinstiți, dar și să se spioneze unii pe alții.

Dar, dacă personalul era încordat și neprietenos, clienții erau și mai insuportabili. Era atât de ușor să îi detești pe nemți, când vedeai cu ochii tăi risipa pe care o făceau. Comandantul Hoffman și generalul von Heinrich au venit de trei ori la cină, în prima săptămână de muncă a lui Eve. Au comandat șampanie și friptură de prepeliță, în cinstea ultimelor victorii obținute de Germania, și s-au distrat copios, înconjurați de o mulțime de

aghiotanți. Domnul Bordelon, pe care îl invitau mereu la coniacul de după masă, se așeza indolent, picior peste picior, și le oferea trabucuri dintr-o casetă cu monogramă de argint. Eve se căznea să tragă cu urechea la discuția lor, dar nu putea zăbovi prea mult când le turna apă în pahare. Oricum, nu vorbeau despre planuri și strategii de luptă, ci despre amantele lor, comparându-le calitățile fizice și contrazicându-se dacă iubita generalului e blondă naturală sau nu.

În cea de-a patra seară însă, comandantul Hoffman a comandat coniac, iar Eve a apărut pe nesimțite cu carafa.

— …bombardat, îi spunea bărbatul, în germană, unuia dintre aghiotanții săi. Dar noua baterie de artilerie va fi pe poziție peste patru zile. În ce privește amplasamentul…

Inima lui Eve fremăta de emoție. A luat păhărelul comandantului și l-a umplut cât a îndrăznit de lent, lăsând băutura să se prelingă încet, în vreme ce bărbatul dezbătea noul amplasament al artileriei. A remarcat că nu îi tremură mâinile. I-a așezat paharul la loc în față, rugându-se în sinea ei să i se dea un motiv să mai zăbovească. Unul dintre aghiotanți i-a împlinit dorința, pocnind din degete să-i mai aducă un coniac, exact în momentul în care acesta întreba despre performanțele noilor arme. Eve s-a întors să îi ia paharul și l-a observat pe domnul Bordelon urmărind-o de la masa vecină, unde se saluta cu un căpitan german și cu doi locotenenți. A strâns paharul între degete, întrebându-se dacă se citea pe fața ei că a înțeles cuvintele comandantului. Dacă Bordelon suspecta că Marguerite Le François vorbește germana…

Nu bănuiește nimic, s-a îmbărbătat Eve, luând o figură inexpresivă și amintindu-și să țină brațul frumos arcuit când toarnă băutura. Patronul a încuviințat din cap mulțumit, comandantul i-a făcut semn să plece, iar Eve s-a retras în colțișorul ei, cu ochi inexpresivi și urechile pline de informații vitale: pozițiile exacte ale noii artilerii germane, în jurul Lille-ului.

A petrecut restul serii, recapitulând în gând febril informațiile, numerele, numele, capacitățile și rugându-se să nu uite ceva. Odată ajunsă acasă, le-a transcris iute pe un bilețel din

hârtie de orez, cum învățase la Folkestone, l-a înfășurat pe o agrafă de păr, a vârât agrafa în coc și s-a prăbușit ușurată pe pat. În seara următoare, a sosit Lili, în vizita obișnuită la Lille, și, cu un gest ceremonios, ca la decernarea unei medalii, Eve a plecat capul, a scos agrafa din păr și i-a întins-o conducătoarei Rețelei Alice.

Lili a citit mesajul, a scos un chiuit, după care a prins-o pe Eve de gât și a sărutat-o cu foc pe ambii obraji.

— *Mon Dieu*, știam eu c-o să te descurci de minune.

Dacă era de față Violette cea ursuză, cu ochelarii ei rotunzi și figura nemulțumită, Eve și-ar fi temperat frenezia, dar văzând voioșia lui Lili, a eliberat hohotul de râs pe care și-l reprima încă de seara trecută.

Lili studia bilețelul cu ochi mijiți.

— O să chiorăsc când o să transcriu asta în raportul complet. Data viitoare, codează-l pe scurt.

— Mi-a luat patru ore să-l scriu, a zis Eve, dezamăgită.

— Începătoarele muncesc întotdeauna de șase ori mai mult la primul mesaj, a râs Lili, mângâind-o pe obraz. Nu te bosumfla. Ai făcut treabă bună. I-l trimit unchiului Edward și, până joia viitoare, noua baterie a nemților va fi bombardată.

— Până joi? Se poate să b-b-b… să bombardați o poziție așa repede?

— *Bien sûr.* Am cea mai rapidă rețea din Franța, a răspuns Lili, înfășurând bilețelul la loc pe agrafă și vârând-o în cocul ei blond. Iar *tu,* margareto, vei fi un agent minunat. Sunt convinsă de asta.

Chipul expresiv îi strălucea de atâta bucurie nereținută, încât lumina cămăruța aceea sărăcăcioasă ca un far, iar Eve nu și-a putut stăpâni un zâmbet. Reușise; se folosise de cunoștințele acumulate; își îndeplinise datoria. Era *spion.*

Parcă simțind mândria din sufletul lui Eve, Lili a râs din nou și s-a trântit pe singurul scaun din cameră.

— E foarte plăcut, nu-i așa? a zis, ca și când mărturisise un secret rușinos. N-ar trebui să fie așa. E o treabă serioasă să aperi *la belle France* împotriva dușmanilor ei. Dar e și *distractivă.* Nu există meserie care să-ți dea mai mare satisfacție decât cea de

spion. Mamele ar zice că cea mai mare mulțumire ți-o aduc copiii, dar, *merde,* a zis Lili, cu sinceritate, cât de plictisitor trebuie să fie să faci mereu același lucru! Mai bine înfrunt riscul gloanțelor decât să stau la adăpost și să schimb scutece murdare toată ziua.

— Știi ce mi-a plăcut cel mai mult? a spus Eve. Momentul când am plecat de la masa acelor monștri în uniformă și i-am lăsat cu coniacurile și trabucurile lor, fără ca măcar unul să bănuiască ceva.

Era atât de fericită, încât nu se mai bâlbâia deloc. Până și ea a rămas surprinsă când a realizat asta, mai târziu.

— Dă-i încolo de nemți, a zis Lili și a întins un petic de furou vechi pe masă. Hai să-ți arăt cum transcriu eu coordonatele geografice. E un simplu caroiaj, mult mai eficient în transmiterea pozițiilor…

Cămăruța mohorâtă strălucea mai tare decât restaurantul Le Lethe luminat de o mie de lumânări. Au stat treze mult timp după ce s-au încheiat lecțiile de cartografiere, la povești și la un pahar de coniac șterpelit de Lili.

— O dată, am strecurat niște telegrame furate pe sub nasul unei santinele curioase, ascunzându-le sub un tort. Trebuia să vezi ce față a făcut unchiul Edward, când i-am dat mapa plină de glazură.

— Să mă lauzi, când îi dai raportul meu, a rugat-o Eve. Vreau să fie mândru de mine.

Lili a lăsat capul într-o parte, cu o privire strengărească pe chip.

— Te-ai înamorat, micuță margaretă?

— Un pic, a recunoscut Eve. Are o voce frumoasă…

Și văzuse în ea potențialul de a se afla *acolo* și de a face *asta.* Era destul de greu să nu se îndrăgostească, măcar un pic, de căpitanul Cameron.

— *Merde,* a râs Lili. Până și eu aș putea ajunge să nutresc o oarecare *tendresse* față de el. Dar nu te teme, te voi lăuda cu nerușinare. E posibil să-l revezi la un moment dat. Din când în când, trece pe teritoriul ocupat de nemți, cu cine știe ce misiune secretă. Dacă vă întâlniți, promite-mi că-i smulgi costumul de

tweed de pe el.

— Lili! a zis Eve, zguduindu-se de râs. Nici nu mai ținea minte când râsese ultima oară cu asemenea poftă. E însurat!

— Și ce-i cu asta? Nevastă-sa e o scorpie care nu l-a vizitat nici măcar o dată în închisoare.

Deci, Lili știa de condamnarea la închisoare.

— Parcă nu aveam voie să dăm informații personale, decât dacă e absolut necesar.

— Toată lumea cunoaște trecutul unchiului Edward. Au scris toate ziarele, așa că nu mai e niciun secret. A luat toată vina soției asupra lui, iar ea, din câte știu, nu s-a dus o dată să-l viziteze în pușcărie.

Eve nu și-a putut stăpâni un pufnet indignat, și Lili a zâmbit.

— Eu zic să-ți folosești nurii și să-l vrăjești. Iar, dacă te macină conștiința pentru un fleac cum e adulterul, te spovedești, spui Tatăl Nostru de câteva ori, și-ți trece.

— Noi, p-p-protestanții, credem în asumarea vinovăției, nu în mântuire prin câteva rugăciuni.

— De-asta englezii nu sunt amanți buni, a decretat Lili. Mai puțin în timp de război, fiindcă războiul le oferă o scuză ca să se distreze. Când știi că poți muri în orice clipă de o baionetă nemțească, lasă moralitatea și bucură-te de o partidă ca lumea de sex cu un fost pușcăriaș însurat, în costum de tweed.

— Nu te mai ascult, a chicotit Eve și și-a acoperit urechile cu palmele.

Restul nopții s-a scurs într-o atmosferă glumeață, marcată de triumf. Eve s-a trezit cu zâmbetul pe buze și a descoperit că Lili dispăruse deja și, odată cu ea, hârtiuța de orez cu mesajul scris de ea. Lăsase în urmă peticul de furou și câteva cuvinte mâzgălite pe el: *Întoarce-te la muncă și nu te fuduli prea tare! Ne vedem peste cinci zile.*

Cinci zile, a meditat Eve, după ce și-a pus rochia neagră și a pornit spre Le Lethe. *O să mai strâng informații până atunci.* Era convinsă de asta. O făcuse o dată și o va face din nou.

Poate că era un pic cam infatuată, gândindu-se la laudele lui Lili și la zâmbetul din ochii unui englez îmbrăcat în tweed, când a intrat pe ușa din dos a restaurantului. Au întâmpinat-o silueta

destinsă a lui René Bordelon și vocea plată a acestuia.

— Spune-mi, *mademoiselle* Le François, de unde ești, de fapt?

Eve a încremenit. Nu se vedea asta; de fațadă, și-a scos iute pălăria, și-a împreunat mâinile înmănușate și a luat o figură nedumerită. Masca inocenței i s-a așternut imediat pe chip. Dar, în spatele ei, euforia i s-a transformat cât ai clipi într-un sloi de gheață.

— *Monsieur?* a spus.

René Bordelon s-a întors către scările care duceau la apartamentul lui.

— Vino cu mine.

Revederea biroului nerușinat de opulent, cu draperiile trase, ca să ascundă tabloul mohorât al orașului, și lămpile aprinse, într-o risipă frapantă de parafină, pe timpul zilei, a fost ca o palmă peste față. Eve s-a așezat în fața fotoliului moale, din piele, pe care stătuse când obținuse slujba, cu nicio săptămână în urmă, și a înmărmurit, ca un animal ascuns în desiș, care așteaptă să treacă vânătorul. *Ce-o fi știind? Ce-*ar putea *să știe*?

Nu știe nimic, s-a îmbărbătat. *Pentru că nici Marguerite Le François nu știe nimic.*

Bordelon a luat loc pe scaun, și-a împreunat degetele incredibil de lungi și s-a uitat la ea cu o privire sfredelitoare. Eve și-a păstrat figura inocentă și nedumerită.

— Am greșit cu ceva, *m-m-monsieur*? a spus ea, într-un final, înțelegând că bărbatul așteaptă ca ea să rupă tăcerea.

— Dimpotrivă, i-a replicat. Te-ai descurcat de minune. Nu trebuie să ți se explice de două ori ce să faci și ai o grație înnăscută. Cealaltă fată e tare nătângă, așa că am decis s-o înlocuiesc.

Atunci, de ce mă interoghezi pe mine? și-a zis Eve în sinea ei, îndurerată pentru soarta colegei sale șolduroase și a copiilor săi.

— Mi-a plăcut mult de tine, cu excepția unui lucru, a spus el, cu aceeași privire fixă. Cred că m-ai mințit în legătură cu orașul din care vii.

Imposibil, și-a zis Eve. Nu avea niciun motiv să o suspecteze că e pe jumătate englezoaică. Vorbea o franceză fără cusur.

— De unde ziceai că ești?

Știe.

Nu știe nimic.

— Roubaix, a răspuns Eve. Am aici actele de identitate.

I-a întins documentele, bucuroasă să aibă un motiv să se miște, în loc să se uite în ochii aceia imperturbabili.

— Știu prea bine ce scrie în acte, a spus Bordelon, fără să se uite pe ele. Scrie că Marguerite Duval Le François trăiește în Roubaix. Dar nu-i adevărat.

— Ba de-acolo sunt, a replicat ea, controlându-și expresia feței.

— Minți.

Răspunsul lui i-a zdruncinat puțin încrederea în sine. Trecuse mult timp de când n-o mai prinsese cineva cu minciuna. Probabil, văzându-i surprinderea, oricât de teatrală ar fi fost, Bordelon i-a aruncat un zâmbet glacial.

— Ți-am spus că miros imediat mincinoșii, *mademoiselle.* Vrei să știi cum te-am prins? Nu vorbești franceza din zonă. Dacă nu mă înșel, ai accent de Lorena. Merg des acolo, ca să cumpăr vin pentru restaurant, și cunosc accentul din regiune la fel de bine cum știu podgoriile de-acolo. Așadar, de ce scrie în acte Roubaix, când accentul spune că vii mai degrabă din… Tomblaine?

Individul avea o ureche excepțională. Tomblaine era situat pe partea cealaltă a râului de Nancy, orașul în care copilărise Eve. În cele câteva clipe de șovăială, i-a răsunat în minte glasul grav și calm al căpitanului Cameron, cu accentul lui ușor scoțian. *Când ești obligată să minți, e bine să nu te abați prea mult de la adevăr.* Cuvinte învățate la antrenament, în după-amiezile când mergeau împreună pe plaja aceea pustie, ca să împuște sticle.

René Bordelon aștepta să audă adevărul.

— Nancy, a murmurat Eve. Acolo m-am n-n-n-n…

— Născut?

— Da, *m-m-m…*

El a întrerupt-o cu un gest din mână.

— De ce-ai mințit?

Un răspuns sincer construit pe un motiv fals. Eve spera să fie suficient de convingător, căci altceva nu-i venea în minte.

— Nancy e la doi pași de G-G-G-Germania, a spus repede, pre- făcându-se rușinată. Toți francezei ne consideră t-t-t-trădători, simpatizanți ai nemților. Când am venit la L-L-Lille, știam că o să fiu privită cu ură… știam că n-o să găsesc de 1-1-lucru. Aș fi murit de foame. Așa că am m-m-m… am mințit.

— Cum ai făcut rost de acte false?

— De nicăieri. Am p-p-plătit un funcționar să scrie alt oraș. I s-a făcut m-m-milă de mine.

Patronul restaurantului s-a lăsat pe spătarul fotoliului, bătând ușor din vârfurile degetelor.

— Povestește-mi despre Nancy.

Eve se felicita că nu se încurcase în minciuni și că nu i-a menționat alt oraș. Cunoștea Nancy-ul ca-n palmă, mult mai bine decât informațiile pe care le memorase despre Roubaix. I-a înșirat nume de străzi, monumente, biserici, toate reprezentând amintiri ale propriei copilării. Se bâlbâia atât de rău, încât se înroșise la față ca racul, dar a vorbit mai departe, cu voce blândă și ochi mari.

Bordelon i-a curmat vorba, evident convins de relatarea ei.

— E limpede că știi bine Nancy-ul.

Eve nici nu a apucat să-și tragă sufletul, fiindcă bărbatul și-a lăsat capul îngust într-o parte și a continuat:

— Fiind atât de aproape de granița cu Germania, populația din zonă e destul de amestecată. Ia spune, *mademoiselle,* vorbești germana? Dacă mă minți, te dau afară.

Eve a înghețat iar, până în măduva oaselor. Bordelon refuza categoric să angajeze fete vorbitoare de limba germană. Mare parte din profiturile restaurantului veneau, probabil, din faptul că Le Lethe era o oază de intimitate pentru clienții săi. Ochii bărbatului o sfredeleau ca două pumnale, observând totul: fiecare mișcare, fiecare tresărire a mușchilor, fiecare emoție de pe chipul ei.

Minte, Eve, s-a încurajat ea. *Minte-l cum n-ai mai mințit pe nimeni niciodată în viața ta.*

S-a uitat în ochii patronului său, cu toată sinceritatea, și a declarat, fără umbră de șovăială.

— Nu, *monsieur.* Tata îi ura pe nemți. Nu voia să le audă

limba la noi în casă.

A urmat încă un moment prelung de tăcere, acompaniat de ticăitul ceasului aurit. Cu toate că simțea că leșină, Eve a reușit să se țină tare.

— Și dumneata îi urăști pe nemți? a întrebat-o Bordelon.

Nu îndrăznea să mintă de două ori la rând. A lăsat ochii în pământ și, cu buze tremurânde, a răspuns evaziv:

— Când lasă în farfurie jumătate de *b-b-boeufen croûte,* da, e greu să nu-i urăsc. Dar m-m-m… m-am săturat de atâta dușmănie, *monsieur.* Trebuie să mă înțeleg cu oamenii printre care trăiesc, altminteri n-apuc sfârșitul războiului.

Bordelon a izbucnit în râs.

— E un mod de-a gândi foarte diferit, nu-i așa? Și eu sunt de aceeași părere, *mademoiselle.* Numai că eu îmi doresc mai mult decât doar să *mă înțeleg* cu oamenii din jur, a spus, desfăcând brațele și arătând spre biroul luxos. Vreau să prosper.

Eve nu avea niciun dubiu că i se va împlini dorința. Când pui profitul mai presus de orice – de țară, de familie, de Dumnezeu –, nu prea mai are ce să-ți stea în cale.

— Spune-mi, Marguerite Le François, a reluat patronul, pe un ton aproape glumeț, dar Eve a rămas precaută, vrei să prosperi? Sau vrei doar să supraviețuiești?

— Sunt o fată s-s-simplă, *monsieur.* Am ambiții modeste, a spus ea și a ridicat spre el niște ochi mari, deznădăjduiți. Vă rog să nu le spuneți celorlalți că sunt din N-N-Nancy. Dacă se află că vin de-acolo…

— Te înțeleg. Oamenii din Lille sunt foarte aprigi când vine vorba de patriotism, a zis Bordelon cu o privire complice. S-ar putea să nu fie foarte îngăduitori. Stai liniștită, nu-ți va afla nimeni secretul.

Eve intuia că e un om căruia îi plac secretele. Dar numai atunci când le păstra *el.*

— M-m-mulțumesc, *monsieur.* Eve i-a strâns mâinile, stânjenită, a plecat capul în pământ și s-a mușcat de interiorul obrazului până i-au dat lacrimile. Lui Bordelon nu-i plăceau doar secretele, ci și o atitudine supusă. Mulțumesc.

I-a dat drumul, înainte să-l enerveze cu o asemenea

familiaritate din partea unei angajate, după care a făcut un pas în spate și și-a netezit fusta.

— E uimitor cum reușești să-ți păstrezi grația, chiar și atunci când ți-e frică, a făcut el remarca în limba germană.

Eve a ridicat capul și s-a uitat în ochii lui. Bordelon o sorbea din priviri, căutând și cel mai mic indiciu că fata îl înțelesese. Eve a fluturat dezorientată din gene.

— *Monsieur?*

— Nu-i nimic, a zis el și i-a zâmbit, în sfârșit.

Eve a răsuflat ușurată, de parcă scăpase de la moarte.

— Poți pleca.

Până să coboare la parter, își făcuse răni în palme cu unghiile, dar a realizat că trebuie să descleștеze pumnii, înainte de a-i da sângele. Pentru că René Bordelon ar fi observat imediat. Sigur ar fi observat.

Ți-a trecut glonțul pe la ureche, s-a gândit, după ce a început tura. Se aștepta să i se facă rău, odată ce trecuse primejdia. Dar stomacul ei nu dădea semne de agitație. Pentru că primejdia nu trecuse nici pe departe; câtă vreme trebuia să lucreze și să spioneze sub privirile de vultur ale patronului ei, era în pericol constant. Fusese mereu o mincinoasă talentată. Acum însă, nu putea să nu se întrebe dacă e cu adevărat atât de bună pe cât se credea.

N-ai timp să-ți fie frică, și-a zis. *Frica e un lux. Ciulește urechile și nu-ți mai frământa mintea.*

Capitolul 11
CHARLIE

Mai 1947

— Măi, măi! a zis Eve, ridicând din sprâncene, când m-a văzut urcând pe bancheta din spate a mașinii, și nu pe scaunul de lângă Finn. Subit, nu mai suporți să respiri același aer cu un pușcăriaș?

— Nu vreau să mai stau cu spatele la tine, i-am spus în replică. Ai uitat că ai încercat să mă împuști azi-noapte?

Eve s-a uitat la ea, cu ochi mijiți și congestionați, în lumina dimineții.

— Evident, am ratat. Hai să plecăm odată din mizeria asta de oraș și să mergem la Roubaix.

Previziunile lui Finn se adeveriseră: Eve era pământie și trasă la față și a urcat în mașină ca o bătrână anchilozată, dar n-a scos o vorbă despre scena din noaptea anterioară. Finn a meșterit ceva sub capotă, bombănind cu accentul lui scoțian, care devenea mai puternic și melodios pe măsură ce motorul Lagondei era mai îndărătnic – „Băbuță șmecheră ce ești, nu mai trage de timp" –, după care a urcat la volan și s-a apucat să regleze diversele cadrane de la bord și timpul de aprindere.

— O luăm ușurel, ne-a anunțat, când am plecat din fața hotelului, cu un huruit asurzitor.

Am întors capul și m-am uitat pe geam. Charlie St. Clair nu știa ce înseamnă s-o *ia ușurel.* Niciun ușurel, dai pe gât o dușcă de whisky, sari pe un scoțian de treizeci de ani și-i ceri să se culce cu tine.

Puțin îmi pasă ce crede despre mine, mi-am zis. *Nu mă interesează.* Dar umilința încă mă sufoca.

Târfă, mi-a șoptit insuportabila voce interioară, făcându-mă să tresar. Poate că nu mai aveam nevoie de Eve și de Finn de acum încolo. Eve cunoștea pe cineva la Roubaix, care ne putea da câteva informații despre restaurantul din Limoges, unde lucrase Rose. După aceea, de ce-ar mai vrea Eve să rămână cu

mine? Nu părea să mă placă prea mult. Puteam să-i dau banii pe care i-i datoram și s-o trimit înapoi acasă, împreună cu Lugerul și șoferul ei infractor, pe urmă să urc în tren, ca o persoană civilizată, și să merg la Limoges, în căutarea lui Rose. Dacă scoteam din ecuație un scoțian și o englezoaică înarmată și periculoasă, puteam să-mi continui călătoria nebunească în nebunia mea, nestingherită de niște tovarăși și mai țicniți.

— Azi, am zis, și Finn mi-a aruncat o privire peste umăr. Vreau să ajungem azi la Roubaix.

Cu cât mai repede, cu atât mai bine.

Bineînțeles, ziua în care mașina și tovarășii mei de drum m-au dus la exasperare s-a dovedit o zi splendidă de plimbare: soarele de mai strălucea pe cerul presărat doar cu câțiva nori răzleți. Era distanță scurtă până la Roubaix, așa că nimeni n-a protestat când Finn a decapotat automobilul; până și Mica Problemă a decis să nu mai facă nazuri, astfel că, măcar de data asta, n-am mai vomitat tot drumul. Mi-am rezemat bărbia pe brațe și m-am uitat la câmpurile care mi se perindau prin fața ochilor, întrebându-mă de ce îmi părea cunoscut peisajul. Într-un final, m-am dumirit. Altă plimbare cu mașina, împreună cu familia mea și a lui Rose, la vreo doi ani după ce ne uitaseră la bistroul din Provența. Trecuserăm de Lille și eram în zona rurală, iar, după o zi de vizite solemne la biserici și monumente vechi, Rose a strâns covorul din camera de hotel și m-a învățat să dansez Lindy Hop.

— Haide, Charlie, nu mai ține picioarele așa țepene…

Se mișca atât de repede, încât îi săltau buclele pe cap, înaltă și cu un piept proeminent, la cei treisprezece ani ai ei, abia mai târziu mărturisindu-mi că se sărutase deja cu un băiat.

— Georges, băiatul grădinarului. A fost oribil. Limbă, limbă și iar limbă!

Bănuiesc că am zâmbit la amintirea acelui moment, pentru că am auzit-o pe Eve spunând:

— Mă bucur că măcar unuia dintre noi îi place peisajul.

— Dumitale nu-ți place? am zis, înclinând capul spre soare. Cine n-ar vrea să fie aici decât să admire molozul din Londra sau din Le Havre?

— *Cu mult mai bine corbii îi voi pofti pe rând, să-mi curețe de cărnuri, flămânzi, întreg scheletul,* a zis Eve. E un citat din Baudelaire, americancă incultă ce ești, a adăugat, observându-mi nedumerirea. Dintr-o poezie intitulată „Le Mort Joyeux".

— Mortul vesel? am tradus, strâmbând din nas. Oribil.

— E cam sinistru, a convenit și Finn.

— Foarte sinistru, a spus Eve. Bineînțeles că era una dintre preferatele lui.

— A cui? am întrebat, dar, firește, nu mi-a răspuns.

Trebuia neapărat s-o facă pe misterioasa atunci când nu înjura? Parcă aveam alături un sfinx bețiv. Finn m-a surprins când am dat ochii peste cap și a zâmbit. Mi-am îndreptat din nou atenția către câmp.

În scurt timp, a apărut Roubaix la orizont. Un oraș mai mic, mai prăfos și mai tăcut decât Lille-ul. Am trecut pe lângă clădirea frumoasă a primăriei și pe lângă turlele unei catedrale cu aspect gotic. Eve i-a întins lui Finn biletelul cu adresa și, în cele din urmă, am tras lângă trotuarul îngust, pietruit, în dreptul unui soi de anticariat.

— Aici e persoana cu care vrei să vorbești? am întrebat, dezorientată. Cine-i femeia asta?

Eve a coborât vijelios din mașină și a aruncat țigara în rigolă cu o mișcare abilă a degetelor ei strâmbe.

— Una care mă urăște.

— Toată lumea te urăște, nu m-am putut abține să-i spun.

— Asta mă urăște mai mult decât alții. Poți să vii cu mine sau nu. Treaba ta.

A intrat în prăvălie, fără să privească în urmă. Am fugit după ea, în vreme ce Finn a pus cotul pe geamul deschis și s-a apucat să răsfoiască din nou revista *The Autocar.* Cu inima tremurându-mi în piept, am urmat-o pe Eve în anticariatul răcoros și slab luminat.

Era un spațiu înghesuit și intim. Vitrinele înalte, din lemn de mahon, se întindeau pe toți pereții; partea din spate era separată printr-o tejghea lungă, și, oriîncotro te uitai, vedeai doar porțelanuri lucioase. Urne de Meissen, seturi de ceai de Spode, ciobănițe de Sevres, și câte și mai câte. În spatele tejghelei, stătea

o femeie îmbrăcată în negru și scria într-un registru contabil cu un ciot de creion. Când ne-a auzit, a ridicat ochii.

Era o femeie robustă, cam de-o seamă cu Eve, cu niște ochelari perfect rotunzi și părul negru strâns în coc. Ca și în cazul lui Eve, chipul ridat spunea povestea unei vieți grele.

— Vă pot ajuta cu ceva, *mesdames*?

— Depinde, a zis Eve. Te știi foarte bine, Violette Lameron.

Era prima oară când auzeam acel nume. M-am uitat la femeia de la tejghea, dar expresia ei a rămas neschimbată. A înclinat capul ușor, până ce lentilele rotunde ale ochelarilor ei au refractat lumina.

Eve a eliberat un hohot de râs.

— Șiretlicul tău ca să îți ascunzi ochii! Uitasem de el.

Violette, sau cine-o fi fost persoana respectivă, a răspuns pe un ton calm.

— De mult n-am mai auzit numele ăsta. Cine ești?

— Sunt o epavă cu părul alb. Timpul n-a fost prea milos cu mine, dar încearcă să-ți aduci aminte. Fata cu ochi de căprioară? Nu m-ai plăcut niciodată din cale-afară, dar tu oricum nu plăceai pe nimeni, în afară de *ea.*

— Cine? am întrebat, din ce în ce mai perplexă.

De data asta, am văzut o tresărire pe chipul femeii. S-a aplecat peste tejghea, uitându-se nu la fața lui Eve, ci prin ea, ca și când ridurile erau doar o mască. I s-a scurs tot sângele din obraji, ceea ce o făcea să pară izbitor de palidă, în contrast cu gulerul negru, înalt.

— Ieși, a zis. Ieși din magazinul meu.

O, Doamne, mi-am spus. În ce belea am mai intrat acum?

— Colecționezi cești de ceai, Violette? a spus Eve, examinând etajerele ticsite cu porțelanuri. Ce ocupație insipidă! Dacă te apucai să colecționezi capetele dușmanilor, aș mai fi înțeles… dar, în cazul ăsta, mă vânai și pe mine.

— Dac-ai venit pân-aici înseamnă că vrei să te omor, a mârâit Violette printre dinți. Javră lașă și slabă de înger!

M-am tras înapoi, de parcă primisem o palmă peste obraz. Dar cele două cotoroanțe au rămas față în față, despărțite doar de tejghea, neînduplecate, ca și când ar fi discutat despre linguri

de porțelan. Două femei complet diferite, una înaltă, uscată și distrusă de vicii, cealaltă, voinică, îngrijită și respectabilă. Dar se uitau una la alta, drepte și neclintite, ca niște coloane de granit, iar ura țâșnea din fiecare celulă a trupului lor, în valuri negre, ca fumul. Stăteam năucită și otrăvită în prezența ei.

Cine sunteți? mă gândeam. *Cine naiba sunteți?*

— Vreau să te întreb un singur lucru. Eve renunțase la umorul ei cinic; era prima oară când o vedeam atât de serioasă. O singură întrebare și plec. Te-aș fi întrebat la telefon, dar mi-ai trântit receptorul în nas.

— Nu afli nimic de la mine, a răspuns femeia, pe un ton tăios ca o lamă. Pentru că, spre deosebire de tine, eu nu sunt o javră fricoasă și-o gură spartă.

Mă așteptam ca Eve să se repeadă la ea. Mie îmi pusese pistolul la cap doar pentru că o făcusem „baborniță nebună". Eve însă îndura acum jignirile, de parcă stătea în fața plutonului de execuție, neclintită și dârză.

— O singură întrebare.

Violette a scuipat-o în față.

Am scos un icnet și am făcut un pas timid înainte, dar cele două femei nici nu s-au sinchisit de mine. Eve a rămas câteva clipe cu saliva care i se prelingea pe obraz, după care și-a scos mănușile și s-a șters cu un gest stăpânit. Violette o privea prin lentilele scânteietoare. Am mai înaintat un pas. Nu mai asistasem la o asemenea ceartă între femei – eram obișnuită cu ciondănelile pline de mici răutăți și bârfele veninoase, nelipsite din căminele de fete. Asta însă era genul de răfuială care se soldează cu un duel în zori de zi.

De ce trebuie să fie totul complicat? mi-am zis, panicată.

Eve a aruncat mănușa pe jos și a lovit cu pumnul în tejghea; s-a auzit precum pocnetul unui glonț. Violette se uita oripilată la degetele diforme ale celeilalte femei.

— René Bordelon a murit în 1917? a spus Eve, pe un ton scăzut. Da sau nu? Oricum ar fi, scapi de mine.

Mi s-a făcut pielea de găină. *René…* numele acesta era prezent pretutindeni. În raportul despre Rose. În coșmarurile lui Eve. Acum, aici. *Cine e, cine e…*

Violette nu-și mai dezlipea ochii de la mâna lui Eve.

— Uitasem de degetele tale.

— La momentul acela, mi-ai zis că am meritat să pățesc asta.

Disprețul se citea pe chipul lui Violette.

— Văd că ți s-a mai dres bâlbâială. De la whisky ți se trage? Duhnești ca o bodegă.

— Și whisky-ul, și ura sunt remedii excelente împotriva bâlbâielii, iar mie nu-mi lipsește niciunul, a mârâit Eve. Zi-mi despre René Bordelon, acriturǎ ce ești. Ce s-a întâmplat cu el?

— De unde să știu eu? a zis Violette, ridicând din umeri. Am plecat amândouă odată din Franța. Era încă patron la Le Lethe și scotea bani buni de pe urma lui.

Le Lethe, restaurantul la care lucrase Rose. Dar asta era în *Limoges,* nu în Lille, m-am gândit, nedumerită. Iar eu căutam informații din 1944, nu din Primul Război Mondial. Am dat să intervin în discuție, apoi am renunțat. Nu voiam să mă amestec între cele două femei și privirile lor ostile.

Ochii cenușii, de vultur ai lui Eve au rămas neclintiți.

— După război, ai revenit o perioadă la Lille. Am aflat de la Cameron…

Acum și Cameron? Câți actori jucaseră în toată drama asta? Îmi venea să urlu, dar m-am abținut. Mă uitam fix la Eve, de parcă aș fi putut să-i smulg răspunsurile cu cleștele. *Terminați odată cu întrebările și treceți dracului la răspunsuri.*

— …și tot Cameron mi-a spus că René Bordelon a murit în 1917, împușcat de locuitorii din Lille, pentru că a fost un colaboraționist abject.

— Chiar a fost un colaboraționist abject, a fost de acord Violette. Dar nu l-a împușcat nimeni. Aș fi aflat, dacă s-ar fi întâmplat asta. Ar fi dansat lumea pe străzi, dacă murea așa cum merita. Din câte-am auzit, mizerabilul și-a făcut bagajele și-a fugit imediat ce s-au retras nemții, fiindcă știa că ar fi avut noroc să scape doar cu un glonț în ceafă. Ce știu sigur e că n-a mai pus piciorul în Lille de atunci. Dar în 1918, cel puțin, era viu și nevătămat. Individul avea un instinct de supraviețuire nemaipomenit, a adăugat, cu un zâmbet dezgustat. Dacă ai auzit altceva de la Cameron, a fost o minciună gogonată. Și tu,

care te lăudai că nu poți fi mințită.

Nu pricepeam nimic din discuția lor, dar am văzut cum umerii drepți ai lui Eve se încovoaie. S-a agățat cu mâinile ei deformate de marginea tejghelei. Înainte să mă dezmeticesc, m-am trezit lângă Eve și am prins-o de mijloc, de teamă să nu cadă. Mă așteptam să primesc vreo remarcă plină de sarcasm, dar ea stătea cu ochii închiși.

— Mincinosul, murmura și clătina din cap, agitându-și șuvițele cărunte. Mincinosul blestemat, cu costumele lui de tweed.

— Acum, a zis Violette, scoțându-și ochelarii de la ochi, ca să le șteargă lentilele, te rog să ieși din prăvălia mea.

— Ai puțină răbdare, m-am răstit.

Ce-i drept, Eve mă scotea din minți uneori, dar nu puteam permite unei negustorese mioape să o brutalizeze, când era și așa șocată și fragilă.

— Nu mai am răbdare nicio secundă, a răspuns femeia, uitându-se pentru prima dată la mine.

A băgat mâna sub tejghea și a scos un Luger, identic cu cel al lui Eve.

— Știu să-l folosesc, fetițo. Scoate-o pe ticăloasă din prăvălia mea, altminteri o târăști de picioare.

— Care-i treaba cu voi, babele, și cu pistoalele voastre? am zbierat.

Eve s-a îndreptat de spate, cu o figură palidă ca moartea.

— Nu mai avem ce face aici, a spus încet și a pornit spre ușă.

I-am cules mănușa de jos și am fugit după ea, cu inima tremurându-mi în piept.

Din spate, s-a auzit glasul lui Violette.

— Visezi, Eve?

Eve s-a oprit, dar nu a întors capul. Ținea umerii drepți și țepeni.

— În fiecare noapte.

— Sper să te sugrume, a zis Violette. În fiecare seară, mă gândesc la ea și sper să te sugrume, până stoarce toată viața din tine.

Din câte se pare însă, Violette era cea care se sufocă în urma

noastră. Am închis ușa, în suspinele ei înăbușite, înainte să apuc să întreb cine e *femeia aceea.*

— Îmi pare rău, a spus Eve, pe neașteptate.

M-a șocat atât de tare, încât a fost cât pe ce să vărs cafeaua pe mine. Ședea pe scaun, cu degetele ei noduroase în jurul cănii, galbenă la față precum ceara. După ce am ieșit din prăvălie, iar Eve a urcat în Lagonda, cu privirea pierdută în gol, i-am șoptit lui Finn:

— Du-ne la un hotel.

A găsit un *auberge,* vizavi de clădirea drăguță a primăriei din Roubaix, iar acum era plecat să parcheze mașina, în vreme ce eu și Eve ședeam la una dintre măsuțele din curtea în aer liber a hotelului. Ea a comandat o cafea, în franceza ei impecabilă, făcând abstracție de privirile dezaprobatoare ale chelnerului, când a văzut-o că își golește plosca de argint în ceașcă.

Apoi a ridicat ochii și aproape că m-am tras înapoi la vederea privirii ei rătăcite.

— Nu trebuia să te-aduc aici. Ți-am irosit banii. Nu o căutam pe verișoara ta. Căutam pe altcineva.

— Pe femeia de mai devreme?

— Nu, a răspuns Eve, luând o înghițitură din cafeaua cu alcool. Pe un bărbat pe care-l credeam mort de treizeci de ani… Probabil, Cameron m-a mințit că a murit, pentru liniștea mea, a adăugat ea, legănând din cap. Cameron avea un suflet prea nobil, ca să înțeleagă o ființă veninoasă ca mine. Singura șansă să-mi găsesc liniștea era să văd capul lui René înfipt într-un par.

Rostea cuvintele sacadat, uitându-se la recepționerii și hamalii care forfoteau în jurul ghivecelor cu ferigi.

— La prăvălie, ai pronunțat numele René… Bordelon.

Aflasem, în sfârșit, numele misteriosului domn René.

— Era proprietarul restaurantului Le Lethe. Al celui din Lille.

— Cum ai ajuns să-l cunoști?

— Am lucrat pentru el, în Primul Război Mondial.

Am căzut pe gânduri. Al Doilea Război îl eclipsase atât de mult pe cel dintâi, încât nu știam mai nimic despre ce se întâmplase la prima invazie germană.

— Cât de greu a fost, Eve?

— Nemții călcau pe beregata flămânzilor, oameni împușcați prin ganguri. A fost urât.

Așadar, de aici i se trăgeau coșmarurile. I-am privit mâinile mutilate și m-am cutremurat.

— Să înțeleg că erau două restaurante Le Lethe?

— Așa se pare, de vreme ce verișoara ta a lucrat la cel din Limoges.

Amintirea îmi dădea fiori reci pe șira spinării.

— O mai fi existat și un al doilea René? Sau e posibil ca tot René Bordelon să fi fost proprietarul restaurantului din Limoges?

A trântit palmele pe masă.

— Nu, a zis, categoric nu.

— Eve, nu pot să cred că există atâtea coincidențe și sunt sigură că nici tu nu crezi. Femeia de la prăvălie a zis că a supraviețuit și a fugit din Lille. Nu e exclus să fi fost încă în viață, în 1944, când a ajuns Rose la Limoges. Poate că trăiește și acum.

Mă încerca un amestec de speranță și groază. Angajatorul lui Rose, o persoană care a cunoscut-o, deși un monstru, avea un *nume.* Odată ce îi știam numele, îi puteam da de urmă.

Eve a scuturat vehement din cap.

— Ar însemna să aibă peste șaptezeci de ani. E… Continua să scuture mecanic din cap. Poate că a supraviețuit Primului Război Mondial, dar n-are cum să mai fie în viață *acum.* Au trecut treizeci de ani de atunci. Cineva sigur i-a tras un glonț în creierul ăla diabolic.

Am coborât privirea la cana de cafea, refuzând să îmi pierd speranța.

— Oricum ar fi, bănuiesc că restaurantul din Limoges e tot acolo. Asta-i următoarea oprire.

— Distracție plăcută, americanco! mi-a zis, cu o voce aspră. Drumurile noastre se despart aici.

Am rămas surprinsă de replica ei.

— Acum câteva minute, ziceai că vrei să-i vezi capul înfipt într-un par. Cum e posibil să nu-ți dorești să dai de urma unui

vechi dușman?

— Ce-ți p-p-p-pasă ție? Nu ești nerăbdătoare să scapi de mine?

Fusesem, dar asta înainte să înțeleg că și miza ei, în toată această căutare, era la fel de mare ca a mea. Și ea căuta o persoană. Nu o puteam exclude dintr-un proiect atât de important. Abandonasem deja planul de a-mi continua călătoria fără Eve și eram convinsă că va insista să ne încheiem căutările, și când colo, ea ce făcea? Voia să renunțe?

— Fă ce vrei. Eu nu mai alerg după cai verzi pe pereți, mi-a zis pe un ton hotărât și cu o privire descurajant de goală. René a murit sigur. La fel și verișoara ta.

De data asta, eu am izbit cu palma în masă.

— *Taci,* am mârâit. Nici să nu-ndrăznești. N-ai decât să-ți vâri capul în nisip și să te-ascunzi de demonii tăi. Eu mă duc după ai mei.

— Eu vâr capul în nisip? Au trecut doi ani de la război și tu încă te amăgești că verișoara ta mai trăiește.

— Știu că sunt șanse mici, i-am replicat, la fel de tăios. Dar, câtă vreme mai există un licăr de speranță, prefer să mă agăț de el, decât să cad pradă deznădejdii.

— Nu există nici măcar un licăr, a spus Eve și s-a aplecat peste masă, aruncând flăcări din ochii ei cenușii. Oamenii buni nu scapă niciodată. Mor prin șanțuri ori în fața plutonului de execuție, sau pe vreun pat împuțit de pușcărie, pentru o crimă pe care n-au comis-o. Oamenii buni întotdeauna mor. Ticăloșii trăiesc bine mersi până la adânci bătrânețI.

Am ridicat bărbia, sfidător.

— De ce ești atât de convinsă că René Bordelon e mort? De ce-ar fi mort, dacă ticăloșii scapă mereu basma curată?

— Pentru că aș simți dacă mai era în viață, mi-a răspuns calm. La fel cum și tu ai simți dacă verișoara ta ar fi moartă. Poate că suntem amândouă nebune, cert e că ne-am încheiat socotelile.

M-am uitat la ea și am spus apăsat:

— Lașo!

Credeam că o să explodeze. Dar n-a schițat niciun gest, ci a

rămas nemișcată, parcă pregătită pentru acea lovitură, iar în ochi i se citea panica. Nu *voia* ca vechiul ei dușman să mai fie în viață. Așa că hotărâse că nu mai trăia. Simplu ca bună ziua.

— Cum dorești. Puțin îmi pasă. Am băgat mâna în poșetă și am numărat banii pe care i-i datoram, din care am scăzut suma pe care tocmai o plătisem pentru camera ei. Gata, m-am achitat de datorie. Vezi să nu-i bei pe toți odată.

Eve s-a ridicat de pe scaun și a adunat bancnotele. Fără să își ia rămas-bun, a luat cheia de la cameră și a plecat spre scări.

Nu știu la ce mă așteptam. Poate că o să-mi povestească mai multe despre Lille și despre Primul Război Mondial. De ce avea mâinile așa… Habar n-am. Am rămas singură la masă, ca o caraghioasă neajutorată și părăsită, regretând că o prinsesem de mijloc, în prăvălia de antichități, și o lăsasem să se sprijine pe mine. Pentru că, chiar și după ce descoperise existența Micii Probleme și avusese grosolănia de a-mi divulga secretul în gura mare, o parte din mine încă își dorea să o respecte. Nu mai întâlnisem o femeie ca ea; nu mă trata ca pe un copil, ci ca pe un om în toată firea; cu toate astea, nu a ezitat să se lepede de mine, ca de un muc de țigară. *Puțin îmi pasă,* îi zisesem. Dar îmi păsa.

N-ai nevoie de ea, m-am mustrat singură. *N-ai nevoie de nimeni.*

A apărut Finn, cu geanta mea de voiaj pe un umăr.

— Unde-i Gardiner?

— Mi-a spus că ne-am încheiat socotelile, am răspuns și m-am ridicat.

I s-a șters zâmbetul de pe față.

— V-ați despărțit?

— Am achitat deja camerele, așa că puteți dormi aici peste noapte. Dar nu m-ar mira ca mâine să vrea să se întoarcă la Londra.

— Tu încotro mergi?

— La Limoges. E posibil ca verișoara mea să fie acolo. Sau măcar cineva care a cunoscut-o, am spus, cu un zâmbet larg și impersonal, ferindu-mă să-l privesc în ochi.

— Acum?

— Nu, mâine.

Eram prea vlăguită ca să plec în aceeași după-amiază, așa că

rezervasem o cameră și pentru mine.

— Am înțeles.

Și-a dat părul din ochi și mi-a întins geanta de voiaj. Mă întrebam dacă e ușurat sau regretă că scapă de mine. Probabil ușurat. *Îmi pare rău,* aș fi vrut să-i spun. *Îmi pare rău că ți-am dat impresia că sunt o târfă. Îmi pare rău că nu m-am culcat cu tine. Deci, chiar sunt o târfă. Îmi pare rău.* Dar, în loc să-i spun toate astea, am trântit singurul lucru care mi-a trecut prin minte și nu avea legătură cu felul în care îi sărisem în brațe și mă frecasem de trupul lui.

— Până la urmă, de ce-ai fost închis?

— Am furat *Mona Lisa* chiar din Muzeul Britanic, mi-a răspuns, cu o față serioasă.

— *Mona Lisa* nici măcar nu e expusă la Muzeul Britanic, am zis.

— Nu *mai* este.

M-a pufnit râsul. Ba chiar am reușit să mă uit în ochii lui, pentru o fracțiune de secundă.

— Mult noroc, domnule Kilgore!

— Mult noroc, domnișoară!

Mi-a săltat inima puțin la auzul cuvântului „domnișoară".

Dar, după plecarea lui Finn, nu m-am îndurat să urc încă în cameră. Mă simțeam sleită de puteri, iar gândul de a sta singură într-o cameră de hotel era mai deprimant decât să stau la masă, în curtea aceea aglomerată. Am mai comandat o cafea și am rămas cu privirea pierdută la ea, cufundată în gânduri.

O *să-ți fie mai ușor de una singură,* m-am îmbărbătat. *Gata cu băbătia nebună care să te amenințe cu pistolul. Gata cu jignirile și cu întârzierile, din cauză că e Eve mahmură și că nu poate călători decât în mașina aia hodorogită. Gata cu infractorul scoțian, din cauza căruia mă comportam ca o fetișcană care caută cu lumânarea exact încurcăturile în care intrasem deja. Gata cu apelativul „americanco". Poți s-o cauți în voie pe Rose.*

Singură-singurică. N-ar fi trebuit să mi se pară ciudat, doar eram obișnuită cu singurătatea. Eram singură încă de când mă despărțisem de Rose, înainte să înceapă războiul. Singură în mijlocul unei familii numeroase, care abia dacă mă băga în

seamă; singură, în căminul zgomotos, printre alte studente care nici nu știau că exist.

Fii tare, mi-am zis hotărâtă, în momentul în care a trecut un hamal pe lângă mine. *Fii tare. Nu-ți plânge de milă, Charlie St. Clair, fiindcă e al dracului de* plictisitor.

Mă molipsisem de la Eve. Înjuram tot timpul, exact ca ea. Chiar dacă numai în gând.

Stai cuminte, am zis către stomacul meu. Ești o iluzie. Nu te aud.

Cine-a zis asta?

Grozav. Acum a prins glas și Mica Problemă. Mai întâi, halucinațiile, acum aud voci.

În momentul acela, a răsunat un strigăt melodios în spatele meu.

— Charlotte! Of, *map'tite,* cum ai putut…

Am întors capul, cu broboane reci de sudoare pe frunte, și am descoperit că mama mi-a dat de urmă.

Capitolul 12
EVE

Iulie 1915

A fost un jaf metodic și bine organizat. Au venit la ora amiezii; un ofițer german, cu un dosar la subraț, și doi soldați care îl flancau. S-a auzit un ciocănit, la fel de brutal și autoritar precum tonul ofițerului care a spus:

— Inspecție de cupru!

Nu era altceva decât un pretext. Era evident că în cameră nu existau table ori țevi de cupru, spre a fi confiscate pentru rezervele de metal ale Germaniei.

Eve fusese bine instruită de Lili și Violette, așa că știa cum să procedeze. I-a înmânat actele de identitate și a stat cuminte lângă perete, în timp ce soldații îi dădeau locuința cu susu-n jos, deși știa că nu au ce să găsească și să confiște. În afară, firește, de Lugerul ascuns pe fundul fals al poșetei sale jerpelite. La fel și ultimul raport pentru Lili, statisticile următorului transport de avioane care urmau să fie aduse, pentru a supraveghea spațiul aerian al orașului Lille, și datele de sosire ale piloților. Detalii pe care le auzise pe când ducea *crème brûlée* și *kirschtorte* la masa ocupată de doi căpitani nemți, care discutau probleme serioase la desert. Le transcrisese, ca de obicei, pe foița din hârtie de orez, înfășurată pe agrafa din părul ei.

Ce le-ar mai plăcea ofițerului și subalternilor lui să le descopere.

Așa că Eve ținea ochii în pământ, prefăcându-se profund rușinată, în timp ce bărbații îi răscoleau hainele și salteaua de pe pat. A înghețat câteva clipe, când i-au scuturat poșeta, dar pistolul era bine prins în căptușeală, așa că n-au găsit nimic în neregulă.

Unul dintre soldați a smuls galeria draperiei, ca să o inspecteze.

— Inutilă, a zis și a azvârlit-o cât colo, nu înainte de a îndesa draperiile într-un sac, cu o uitătură piezișă, parcă așteptând să

vadă dacă Eve îndrăznește cumva să protesteze.

N-a protestat, ci doar și-a înghițit furia și a expirat prelung. Abuzurile mărunte la care asista zi de zi o exasperau mult mai mult decât cele de amploare. Nu o deranja nici pe departe faptul că nemții aveau voie să o împuște, cât o deranja că îi intrau în casă și îi furau draperiile.

— Ai ceva de ascuns, *Fraulein*? a întrebat-o soldatul, punându-i o mână pe ceafă. Alimente proaspete? Carne, cumva?

Doar câțiva centimetri îi despărțeau degetele de agrafa din părul lui Eve. Tânăra s-a întors spre el, cu o privire nevinovată, fără să dea atenție faptului că o pipăia, câtă vreme nu-i descoperea hârtiuța rulată.

— Nu, *monsieur*.

La plecarea celor trei, Eve și-a adus aminte să facă o reverență și să mulțumească ofițerului, care a notat totul în dosar și i-a dat un bon în schimbul draperiilor. Bonurile nu aveau nicio valoare, dar regulile erau reguli și trebuiau respectate. Era lecția pe care o învățaseră francezii de la invadatori.

Trecuse aproape o lună de când Eve jongla cu cele două identități diferite. În fiecare dimineață, de când cobora din așternuturi, intra în rolul lui Marguerite Le François cu asemenea ușurință, încât uita, uneori, că *nu* e Marguerite. Marguerite stătea mai mult în camera ei, cu excepția cazurilor în care ieșea să cumpere mâncare, străduindu-se să atragă cât mai puțin atenția asupra ei. Marguerite saluta discret familia care locuia vizavi, o mamă istovită, cu o liotă de copii costelivi, și îi zâmbea sfios brutarului, când acesta își cerea scuze pentru pâinea tare ca piatra. Firea ei tăcută nu o deosebea cu nimic de ceilalți. Majoritatea locuitorilor din Lille erau la fel de retrași, căzuți în letargie, din pricina foamei și a plictiselii, a monotoniei și a fricii.

Astfel se scurgeau zilele lui Eve, dar nopțile o ajutau să treacă peste situația ei sumbră. Trudea la Le Lethe șase nopți pe săptămână, și, cel puțin o dată pe săptămână, îi ajungea la urechi o informație îndeajuns de importantă pentru a i-o transmite lui Lili.

— Mi-ar plăcea să știu dacă toate astea f-folosesc la ceva, i-a mărturisit, într-o noapte lungă de iulie, conducătoarei Rețelei Alice. Scurtele vizite pe care i le făcea Lili erau ca niște stropi de șampanie într-o existență hrănită cu ceai slab – clipe în care se lepăda de Marguerite, ca de o rochie veche, și redevenea Eve. De unde știm că s-s-s… servesc la ceva?

— Nu știm, a răspuns Lili, vârând în căptușeala genții ultimul raport al lui Eve. Noi transmitem informațiile pe care le considerăm utile, pe urmă nu ne rămâne decât să sperăm că vor servi la ceva.

— Ai transmis vreodată o informație care știai că poate schimba lucrurile? a stăruit Eve.

— De câteva ori. Doamne, ce sentiment minunat! a spus, sărutându-și vârfurile degetelor și legănând încântată din mână, ca italienii. Stai liniștită. Unchiul Edward mi-a zis că faci o treabă *de mare clasă.* De ce v-o fi plăcând vouă, englezilor, să categorisiți totul pe *clase*? Parcă ați rămas blocați în școlile voastre private, a adăugat, cu un zâmbet șugubăț. Na, că te-am făcut să roșești.

Treabă de mare clasă. Seara, Eve a adormit cu acele cuvinte în minte. Salteaua era subțire și tare; nopțile erau toride și tulburate de exploziile îndepărtate ale bombardamentelor, dar, în Lille, în ciuda primejdiilor care o pândeau la tot pasul, Eve dormea ca un prunc. Nu îi ajungea niciodată mâncarea, deși primea rația de resturi de la restaurant; trudea până cădea din picioare și trăia cu frica-n sân; slăbise și îi dispăruseră bujorii din obraji, și, uneori, ar fi fost în stare să facă moarte de om pentru o cană de cafea; cu toate astea, adormea cu zâmbetul pe buze și se trezea, dimineața, animată de acel gând care o ajuta să mai intre încă o zi în pielea lui Marguerite.

Aici mi-e locul.

Nu era singura animată de același sentiment.

— *Putain de merde,* a oftat Lili într-o seară, în timp ce se uita prin teancul de acte de identitate, încercând să se hotărască dacă a doua zi, când pleca, să se transforme în Marie, cusătoreasa, sau în Rosalie, spălătoreasă. Cum naiba o să mă descurc după ce se termină războiul și va trebui să fiu doar eu? Pfui, ce

plictisitor!

— Tu n-ai cum să fii p-plictisitoare, a spus Eve, uitându-se zâmbitoare la tavan, în timp ce stătea întinsă pe salteaua plină de cocoloașe. Eu sunt plictisitoare. Am îndosariat scrisori și-am trăit într-o pensiune, unde împărțeam cina cu o pisică.

Abia dacă îi venea să creadă că trăise vreodată așa.

— Asta nu înseamnă că erai plictisitoare, *map'tite.* Doar plictisită. Majoritatea femeilor sunt plictisite, fiindcă e plictisitor să fii femeie. Ne măritățm pentru că trebuie, facem copii, după care descoperim că aceștia sunt și mai plictisitori decât femeile.

— O să murim de plictiseală când se termină războiul și rămânem fără slujbe? a zis Eve, într-o doară.

Războiul părea atotcuprinzător; aproape că nu-și imagina că se va încheia vreodată. În august, toată lumea era sigură că se termină până la Crăciun, dar când te aflai la doar câțiva kilometri de front, de împușcături și de ceasurile fixate pe ora Germaniei, vedeai altfel lucrurile.

— O să primim alte slujbe, când se termină, a zis Lili, răsfirându-și actele de identitate, ca pe un evantai. Mi-ar plăcea să fac ceva măreț. Ție nu? Ceva extraordinar.

Lili *era* deja extraordinară, s-a gândit Eve. *Nu ca mine.* Gândul acesta nu îi trezea niciun strop de invidie; din cauza asta, erau atât de pricepute la ceea ce făceau. Rolul lui Lili era să se transforme în oricine, să se metamorfozeze, prin câteva modificări de postură și vorbire, într-o altă persoană, fie că aceasta era croitoreasă, spălătoreasă sau lăptăreasă. Iar, dacă rolul lui Lili era să se transforme în oricine, al lui Eve era să rămână anonimă și să treacă mereu neobservată.

Din pricina asta, era tot mai îngrijorată, pe măsură ce se scurgeau săptămânile. Pentru că cineva o observase.

În seara aceea, René Bordelon a mai rămas un timp în restaurant, după ce au plecat și ultimii clienți. Nu era prima oară. De regulă, își aprindea un trabuc și îl savura de unul singur, în vreme ce angajații trebăluiau în liniște împrejurul lui. În prezența clienților germani, își juca rolul de gazdă *bon vivant,* dar, în realitate, părea înclinat să înoate solitar, ca un rechin. Locuia singur; uneori, lăsa restaurantul în grija șefului de sală și

mergea la piese de teatru și concerte, ori ieșea la o plimbare de după-amiază, îmbrăcat într-un palton impecabil, de cașmir, și cu un baston cu măciulie din argint. Eve se întreba ce îi trecea prin minte, în serile acelea când rămânea singur în restaurant și zâmbea, cu privirea pierdută la ferestrele negre. Poate că era, pur și simplu, mulțumit de profitul făcut. Eve îl evita cu obstinație. De când îi ghicise accentul și o strânsese cu ușa până îi mărturisise originile, se ținea la distanță de el.

Uneori însă, nu era așa simplu.

— Pune discul la locul lui, a spus Bordelon, când Eve s-a apropiat să debaraseze mesele.

Gramofonul din colț, care îl delecta câteodată pe câte un client neamț, nostalgic după muzica țării sale, fâșâia.

— Sunt sătul de Schubert.

Eve s-a dus spre aparatul amplasat undeva la periferia câmpului lui vizual. Era trecut de miezul nopții; patronul restaurantului ședea la lumina lumânărilor, la masa din colț, cu un pahar de coniac în față. Toate celelalte mese erau goale, cu fețele lor albe, pline de pete de vin, firimituri și câteva pahare răzlețe. Zarva bucătarilor care dereticau în bucătărie răzbătea vag prin ușă, fără să tulbure liniștea profundă.

— Să pun alt disc, *monsieur*? a murmurat Eve.

Abia aștepta să își încheie tura, să ajungă acasă și să aștearnă pe hârtie orarele trenurilor care aduceau trupele rănite de pe front, informație pe care o aflase chiar în acea seară…

Bordelon a dat la o parte coniacul.

— Ce-ar fi să mă delectez chiar eu cu puțină muzică?

— *Monsieur?*

Era un pian în colț, unul cu coadă scurtă, drapat cu o țesătură splendid brodată și împodobit cu lumânări, ceea ce îți dădea impresia că Le Lethe nu este un restaurant, ci o reședință particulară, care angajase cei mai buni maeștri bucătari. Patronul s-a dus agale spre instrument, s-a așezat pe scăunel și și-a trecut degetele incredibil de lungi peste clape. A început să cânte o melodie delicată, ale cărei note se înălțau și cădeau precum picăturile de ploaie.

— Satie, a precizat. Una dintre Gymnopedii. Ai auzit de ele?

Eve auzise. Marguerite nu avea de unde.

— Nu, *monsieur,* a răspuns ea, strângând pe o tavă șervețelele murdare și furculițele rătăcite. Nu mă pricep deloc la m-m-muzică.

— Vrei să te învăț? a spus Bordelon, continuând să cânte melodia lentă, ca un cântec de leagăn. Satie e impresionist, dar mai riguros decât Débussy. Din punctul meu de vedere, are o claritate și o eleganță unice, tipice francezilor. Știe să trezească melancolia, fără înfloriturile inutile. Ca o femeie frumoasă, îmbrăcată într-o rochie simplă, care știe că nu trebuie să se împopoțoneze cu prea multe eșarfe, a adăugat, aruncând o privire fugitivă spre Eve. Nu cred că ai purtat vreodată o rochie elegantă.

— Nu, *monsieur.*

Eve a pus pe tavă două pahare cu vin, dintre care unul încă mai avea câteva înghițituri din licoarea aurie ispititoare. Nu a ridicat ochii de la pahar, pentru că prefera să se uite oriunde altundeva decât la patronul ei. În orice alt restaurant, bucătarii ar fi dat vinul rămas pe gât, imediat ce era adus în bucătărie, dar nu și aici. Aici, scurgeau cele trei înghițituri de vin într-o sticlă, căci, până și într-un local unde fructele de contrabandă erau din belșug, nu-și permiteau să irosească băuturile. Spre deosebire de resturile de mâncare, vinul rămas nu era împărțit frățește între angajați, la sfârșitul programului. Toată lumea, de la cel mai posac bucătar și până la cel mai înfumurat chelner, știa că René Bordelon nu va ezita să-i concedieze pentru trei guri nepermise de vin alb.

Patronul lui Eve continua să mediteze cu voce tare, pe acordurile pianului, atrăgându-i din nou atenția.

— Dacă metafora unei rochii elegante, fără zorzoane, nu ți se pare suficient de edificatoare, am putea compara muzica lui Satie cu un superb Vouvray sec. Elegant, dar sobru, a zis, arătând din cap spre paharul de pe tava lui Eve. Gustă și vezi dacă am dreptate.

Avea un zâmbet șters pe buze. Poate că își permitea un moft trecător. Eve spera ca asta să fie explicația, și nu altceva. Indiferent ce urmărea, Eve nu putea să-l refuze, așa că a dus

paharul la gură și a luat o înghițitură, ca o fetișcană timidă. O bătea gândul să simuleze că se îneacă, dar se temea să nu pară exagerat, așa că a zâmbit stânjenită și a pus paharul la loc.

— Mulțumesc, *monsieur.*

Spre marea ei ușurare, Bordelon i-a făcut semn că poate pleca. *Nu mă observa,* îi venea să implore, aruncând o privire furișă spre silueta singuratică de la pian. *Sunt un nimeni.* Dar nu era sigură că patronul ei e de aceeași părere. Îi dejucase planul de a rămâne în anonimat din ziua în care hotărâse că accentul ei nu e în acord cu informațiile din actul de identitate și nu părea să-și fi satisfăcut curiozitatea. Se întreba, probabil, dacă Marguerite Le François nu ascunde cumva și alte secrete.

Două zile mai târziu, proprietarul restaurantului Le Lethe s-a retras în apartamentul lui imediat ce s-a încheiat seara. Dar chelnerul-șef a trimis-o pe Eve la etaj, cu încasările din acea noapte. A întâmpinat-o același zâmbet șters când a intrat în biroul luxos.

— *Mademoiselle,* a spus Bordelon, coborând cartea de la ochi și punând semn la pagină. Ai adus încasările?

Eve a încuviințat din cap și i-a întins registrul. Bărbatul l-a răsfoit, mâzgălind, pe ici, pe colo, câteva ceva, notând câte o rezervare ciudată ori vreo însemnare, după care a zis, ca din senin:

— Baudelaire.

— Poftim, *monsieur*?

— Bustul din marmură la care te uiți. E o copie a bustului lui Charles Baudelaire.

Eve nu se uita la el din admirație, ci pentru că prefera să se uite la orice alt obiect din încăpere decât la patronul ei. A analizat bustul micuț de pe etajeră și a clipit.

— Da, *monsieur.*

— Ai auzit de Baudelaire?

Marguerite ar fi trezit suspiciuni, s-a gândit Eve, dacă era *prea* ignorantă – din nefericire, domnul Bordelon hotărâse deja că nu e proastă.

— Am auzit d-d-de el.

— *Florile răului* e unul dintre cele mai reușite volume de

poezii scrise vreodată, a spus Bordelon și a mai notat ceva în registru. Poezia e precum pasiunea: nu e suficient să fie plăcută, trebuie să ardă și să mistuie. Baudelaire a înțeles asta. Îmbină suavul cu obscenul, dar o face cu eleganță, a adăugat, zâmbind. Doar francezii stăpânesc arta de a da obscenității o aură de eleganță. Se chinuie și nemții, dar ei sfârșesc prin a fi vulgari.

Eve se întreba dacă obsesia lui pentru tot ce e *elegant* e la fel de intensă ca pasiunea pentru tot ce e *franțuzesc.*

— Da, *monsieur.*

Bordelon părea amuzat.

— Ești contrariată, *mademoiselle.*

— Da?

— Nu înțelegi de ce îi servesc pe nemți, dacă îi consider vulgari, a spus, ridicând din umeri. Chiar sunt vulgari. Iar când ai de-a face cu oameni vulgari, nu poți decât să încerci să te îmbogățești pe seama lor. Ar trebui să înțeleagă asta mai mulți. Majoritatea locuitorilor din Lille aleg ura și foametea în locul rațiunii și al banilor. Ca să-l citez pe Baudelaire, oamenii aceștia sunt adepții mottoului *Cu mult mai bine corbii îi voi pofti pe rând, să-mi curețe de cărnuri, flămânzi, întreg scheletul,* decât să servească un neamț. Dar, cu un asemenea orgoliu, nu vei ieși victorios pe câmpul de luptă, a zis, mângâind cu degetul cotorul registrului. Vei fi stârvul din care se vor hrăni corbii.

Eve a dat aprobator din cap. Ce altceva putea face? Simțea cum îi îngheață sângele în vene și îi zvâcnește în urechi.

— Nu mă înțelege greșit. Și francezii pot da dovadă de spirit practic, a reluat el. Dacă privim în istorie, vedem că pragmatismul ne-a fost de mai mare ajutor decât orgoliul, atunci când am știut cum să-l folosim. Datorită pragmatismului, am scăpat de rege. Datorită orgoliului, ne-am ales cu Napoleon. Ceea ce, pe termen lung, a fost mult mai bine, n-am dreptate? a zis, studiind-o cu atenție. Dumneata pari o fată cu capul pe umeri. Să-ți falsifici actul de identitate, pentru un posibil avantaj mai mare, e o dovadă de pragmatism combinat cu îndrăzneală.

Eve nu voia ca Bordelon să se întrebe cât de bună mincinoasă e.

— Mai aveți t-t-treabă cu registrul, *monsieur*? a întrebat ea,

încercând să curme discuția.

Patronul n-a băgat-o în seamă.

— Te mai cheamă și Duval, dacă-mi aduc bine aminte. Avea și Baudelaire o *mademoiselle* Duval, dar pe a lui o chema Jeanne, nu Marguerite. O creolă pe care o adunase de pe străzi și o transformase într-o mare frumusețe. O numea Venus cea Neagră și a inspirat multe dintre obscenitățile și pasiunea din aceste pagini, a zis, mângâind volumul pe care îl pusese deoparte. E mai interesant să șlefuiești tu frumusețea decât să te mulțumești cu o frumusețe gata cizelată. „Câte nestemate dorm pe vecie îngropate, neștiute de târnăcoape și sonde…"

A fixat-o din nou cu acea privire încremenită a lui.

— Mă întreb ce-ar descoperi târnăcoapele și sondele în tine.

Știe, și-a zis Eve, într-un moment de panică absolută.

Nu știe nimic.

A expirat prelung și a lăsat ochii în pământ.

— Pare foarte interesant *monsieur* Baudelaire, a spus Eve. O să încerc să citesc câteva din p-poeziile sale. Mai aveți nevoie de ceva, *m-m-m…*

— Nu, a răspuns Bordelon și i-a întins registrul.

Eve a tras ușa după ea și s-a încovoiat de spate, imediat ce s-a văzut pe hol. Era lac de sudoare și, pentru prima oară de când se afla la Lille, își dorea să se poată lăsa pradă fricii. Să intre în panică, să se facă mică și *să fugă.* Orice, numai să scape de acolo.

Când s-a întors de la muncă, Violette era deja în apartament și își ascundea Lugerul, lângă pistolul lui Eve, pe fundul fals al poșetei.

— Emoții? a zis, ușor resemnată, după ce a aruncat o privire la chipul palid al lui Eve.

— N-nu.

Eve a așteptat până când au verificat ușa și fereastra, ca să fie sigure că nu e niciun curios prin preajmă, deși camera era înconjurată din toate părțile de ziduri din piatră ori de clădiri abandonate.

— Mă suspectează patronul, a șoptit după aceea.

Violette a ridicat imediat capul.

— Te-a luat la întrebări?

— Nu, dar vrea *să facă conversație.* Cu mine, o persoană pe care ar trebui s-o c-c-considere inferioară. Și-a dat seama că e ceva necurat la mijloc.

— Vino-ți în fire. Doar nu e cititor de gânduri.

Ba cred că e. Oricât părea de absurd, Eve nu-și putea alunga acest gând din minte.

— I-ai dat informații utile lui Lili, așa că nu-i momentul să te-apuce spaimele acum.

Violette s-a urcat în patul improvizat și și-a scos ochelarii rotunzi de la ochi. Eve și-a mușcat buzele, abia abținându-se să ceară transferul în altă parte, oriunde în Lille, numai să scape de privirile scrutătoare ale lui René Bordelon… Dar o îngrozeau disprețul pe care i l-ar fi arătat Violette și gândul de a o dezamăgi pe Lili. Atât Lili, cât și căpitanul Cameron aveau nevoie de ea la Le Lethe.

Treabă de mare clasă.

Vino-ți în fire, s-a mustrat. *Ai uitat când spuneai:* Sunt Evelyn Gardiner și aici mi-e locul? *L-ai mințit o dată pe René Bordelon, poți s-o faci și a doua oară.*

— Poate că nu stă cu ochii pe tine din cauză că te suspectează, s-a auzit, în beznă, vocea somnoroasă a lui Violette. Poate că îi place de tine.

— Nu, a râs scurt Eve, aplecându-se să își desfacă pantofii. N-n-nu sunt suficient de elegantă. Marguerite Le François e o țărăncuță. E prea necizelată pentru gustul lui.

Nu avea niciun dubiu în această privință, deși Violette nu părea deloc la fel de convinsă.

Capitolul 13
CHARLIE

Mai 1947

Iat-o în fața mea. Mama, mirosind a levănțică și frumoasă ca întotdeauna… atât că ochii, ascunși sub voaleta elegantei pălării albastre, erau înlăcrimați. Am rămas atât de năucită, încât am lăsat-o să mă îmbrățișeze, nefiind în stare să reacționez.

— *Ma chère,* cum ai putut să-mi faci așa ceva! Cum e posibil să pleci de lângă mine, într-o țară străină? Mă mustra, dar mă și strângea în brațe și mă mângâia pe spate, cu mâna ei înmănușată, ca pe un copil mic. După aceea a făcut un pas înapoi și m-a scuturat zdravăn. Cum să-mi dai asemenea emoții, fără niciun motiv?

— Am avut un motiv, am îngăimat, dar mama m-a strâns iar la piept.

Două îmbrățișări în tot atâtea minute, nici nu-mi aminteam să mă fi îmbrățișat în ultima vreme, cel puțin, de când apăruse Mica Problemă. Poate chiar dinainte de asta. Fără să vreau, m-am trezit că o cuprind și eu de talia încorsetată.

— Of, *chérie…*

Mi-a dat drumul și s-a șters la ochi. Între timp, mi-am recăpătat glasul.

— Cum m-ai găsit?

— Când m-ai sunat de la Londra, ai zis că o cauți pe Rose. Mi-am dat seama că o să treci pe la *tante* Jeanne, în Rouen. M-am urcat pe vapor și am sunat-o când am ajuns la Calais. Mi-a spus că ai fost pe la ea și te îndrepți spre Roubaix.

— De unde știa…

Bineînțeles că știa, doar eu îi spusesem. *Nu,* tante, *nu pot să mai stau. Trebuie să ajung la Roubaix.* Mă ținusem cu firea să nu țip la ea, când îmi zisese că a gonit-o pe Rose, încât mă dădusem singură de gol.

— Roubaix e un orășel, a zis mama, făcând semn spre curtea hotelului. Nici n-a trebuit să te caut prea mult. Am trecut pe la

trei hoteluri și, la al patrulea, te-am găsit.

Ce ghinion, mi-am zis, dar o parte din mine șoptea timid: *Te-a îmbrățișat.*

— Ceai, a hotărât mama pentru amândouă, așa cum făcuse și la hotelul Dolphin, cu nicio săptămână în urmă.

Mi se părea incredibil că, în decurs de câteva zile, îi cunoscusem pe Eve și pe Finn și aflasem atâtea lucruri despre Rose.

Mama a comandat ceaiul, apoi s-a uitat îngrijorată la mine, clătinând din cap.

— Arăți *groaznic!* Ai dus-o greu? *Mon Dieu…*

— Nu, am bani. Am… am amanetat perlele bunicii. Mă simțeam brusc rușinată. Îmi rămăsese un singur lucru de la mama mamei, iar eu îl vândusem dintr-un capriciu. Promit că o să le recuperez. Am păstrat chitanța. O să plătesc din economiile mele.

— Mă bucur doar că n-ai dormit prin șanțuri, a zis mama, fără să se sinchisească prea mult de perlele bunicii.

Am rămas din nou surprinsă. Cum de nu-i păsa de perle, când se plânsese toată viața că ea trebuia să le moștenească?

— Ce nesăbuință din partea ta să traversezi singură Canalul Mânecii! *Chérie,* îți dai seama la ce primejdii te-ai expus?

N-am fost singură, îmi stătea pe limbă să-i spun, dar nu credeam să se calmeze dacă știa că mă însoțiseră un fost pușcăriaș și o bețivă înarmată. Am mulțumit divinității că Finn și Eve urcaseră în camerele lor.

— Îmi pare rău că te-am speriat. N-am vrut să…

— Ești ciufulită, m-a mustrat și mi-a dat o șuviță după ureche.

Cum era posibil să mă simt atât de mică și neajutorată, după ultimele zile, în care dădusem buzna în casa lui Eve, fusesem amenințată cu pistolul, traversasem Canalul Mânecii…

Mi-am aranjat părul, căutând argumente solide. *Maman* nu m-ar fi ascultat decât dacă mă comportam ca o femeie matură, care știe ce vrea, nu ca un copil bosumflat și năzuros.

— Nu vreau să crezi că n-aș fi recunoscătoare pentru Consultație. A fost…

— Te înțeleg, a zis mama, ducând ceașca de ceai la gură. Eu și taică-tu am greșit să te zorim…

— Nu e vorba de asta. E vorba de Rose.

— …cu această… consultație în Elveția, a continuat, accentuând cuvântul „consultație". Ai intrat în panică când am debarcat la Southhampton.

Am ridicat din umeri. Era adevărat, dar…

— Nu vrem decât să-ți fie bine, a adăugat și m-a mângâiat pe mână. Toți părinții își doresc asta pentru copiii lor. Așa că te-am urcat pe vapor, înainte să te dezmeticești și să-ți dai seama ce se întâmplă.

— Am stricat totul? am bâiguit, îndrăznind să mă uit în ochii ei. E prea târziu acum să mai…

Nu știam ce înseamnă prea târziu și când devenea prea riscantă operația. Nu știam nimic.

— Facem altă programare, *chérie.* Încă nu e timpul pierdut.

Mi-a trecut un junghi prin inimă, de dezamăgire, dar și de ușurare. Simțeam în mine Mica Problemă, de parcă vibra, cu toate că stomacul meu era complet nemișcat.

Mama a pus o palmă caldă și moale pe mâna mea.

— E înfricoșător, știu. Dar în cazuri ca acesta, cu cât acționezi mai rapid, cu atât e mai sigur. După aceea, mergem acasă, unde o să ai timp să te refaci și să reflectezi…

— N-am nevoie de odihnă, am zis, înălțând capul. Am simțit un impuls familiar de furie, răzbătând din mintea mea confuză. Nu vreau să merg acasă. Vreau s-o caut în continuare pe Rose, în caz că trăiește. *Ascultă* ce-ți spun.

Mama a scos un oftat.

— Doar nu te mai agăți de speranța asta deșartă.

— Ba da, am răspuns, ferm. O să sper până o să *mă conving* că a murit. După ce s-a întâmplat cu James, nu pot s-o șterg, pur și simplu, cu buretele din viața mea și să uit că a existat. Nu fără să fi făcut tot ce depinde de mine.

Mama a răsucit marginea șervetului, cu expresia aceea încordată care îi apărea întotdeauna pe chip, când auzea numele fratelui meu.

— Încă există *speranță, maman,* am insistat, încercând să ajung

la inima ei. Nu mai putem face nimic pentru James, dar poate că o putem salva pe Rose. Am aflat de la *tante* Jeanne de ce a plecat de acasă.

Mama a avut o ușoară tresărire. Așadar, știa adevărul. M-a străfulgerat un nou impuls de furie la gândul că mama nu găsise de cuviință să îmi spună și mie, dar m-am ținut cu firea.

— Rose n-ar mai fi acceptat să se întoarcă la familie după așa ceva. Poate că e încă la Limoges. Iar dacă e acolo, trebuie s-o găsim.

— La tine nu te gândești? a spus mama. Nu poți să-ți lași de izbeliște viitorul de dragul ei. Charlotte St. Clair e la fel de importantă ca Rose Fournier. Rose ar fi prima care ți-ar spune asta.

Am aruncat o privire prin curtea hotelului, întrebându-mă dacă o să zăresc părul blond al lui Rose sau măcar o siluetă. Nimic.

— Să nu uităm de Consultație, a spus *maman*, pe un ton blând. Vino cu mine la clinică, *ma chère*.

— Și dacă nu mă interesează nicio Consultație? am zis brusc.

Am rămas la fel de surprinsă ca mama.

Ea s-a uitat câteva clipe la mine, apoi a oftat.

— Dacă aveai un inel pe deget, lucrurile stăteau altfel. Devansam data nunții și aveai ocazia să fii o mireasă frumoasă, iar, șase luni mai târziu, o mamă frumoasă. Se mai întâmplă, n-ar fi prima oară.

Chiar așa era. Măcar atâta matematică înțelegea orice femeie: o verighetă plus un copil prematur egal, ca prin magie, respectabilitate.

— Dar situația ta e diferită, Charlotte. Dacă nu ai logodnic…

A lăsat fraza neterminată și m-a trecut un fior. Știam care e soarta fetelor necăsătorite care fac copii. Nimeni nu vorbea despre ele, dar știam care este sentimentul unanim. Nimeni nu dorea să se însoare cu fetele neascultătoare ori să le angajeze. Familiilor le era rușine cu ele, iar prietenii nu le mai vorbeau. Erau distruse.

— Nu ai altă soluție, a insistat *maman*. E o operație simplă, după care revii la viața ta obișnuită.

N-aș fi putut spune că tânjeam după normalitate. Mi-am trecut degetul peste buza ceștii de ceai.

— Te rog, *chérie.*

Mama a dat deoparte ceaiul călâi și a întins ambele brațe peste masă, ca să mă apuce de mâini.

— O să reluăm căutările lui Rose, dacă asta vrei. Dar nu mai bine te gândești mai întâi la viitorul tău?

— Bine, merg la clinică, am zis, cu un nod în gât. După aceea, o căutăm pe Rose. Vreau să-mi promiți, mamă.

Mi-a strâns mâinile.

— Promit.

Nu reușeam să adorm. Mica Problemă mă doborâse cu un nou val de oboseală, deci ar fi trebuit să dorm buștean. Mama îmi schimbase camera cu una mai frumoasă, lângă a ei, iar, în locul obișnuitelor sendvișuri uscate, luasem o cină sănătoasă, adusă pe un platou de argint. Am înlocuit furoul de nailon, spălat de nenumărate ori, cu o cămașă de noapte împrumutată de la mama. Nu trebuia să-mi mai fac griji că o să aud iar zbieretele unei englezoaice nebune, în miez de noapte, nici cum o să mă descurc, dacă rămân fără bani, fiindcă se ocupa *maman* de tot.

Dar, după ce m-a sărutat pe frunte și s-a retras în camera ei, am început să mă zvârcolesc în cearșafurile răcoroase. După un timp, m-am ridicat, am pus pe mine un halat și am încălțat o pereche de papuci, mi-am luat țigările și am ieșit să iau o gură de aer.

Căutam un balcon, dar glasvandurile de la capătul culoarului erau încuiate. Am coborât la parter, unde era întuneric, prea nervoasă ca să-mi pese de privirea speriată pe care mi-a aruncat-o recepționerul din tura de noapte, când a văzut că ies în stradă.

Razele lunii și cele câteva felinare nu reușeau să risipească întunericul. La ora două dimineața – potrivit ceasului din curtea hotelului –, micuțul Roubaix era cufundat într-un somn adânc. Am scos o țigară Gauloise și, tocmai când mă scotoceam în buzunare după un chibrit, am zărit ceva, la nici patru metri de

mine. Un licăr de metal albastru-închis.

— Salutare! am spus către Lagonda și m-am apropiat să îi mângâi aripa lucioasă. O să-mi fie dor de tine.

— E măgulită, s-a auzit un accent scoțian de pe bancheta din spate.

Mi-a sărit inima din piept.

— Ce cauți aici?

Speram ca, din pricina întunericului, Finn să nu bage de seamă în ce hal eram de răvășită. De ce, *de ce* n-o rugasem pe mama să mergem la un alt hotel? Era jenant să rămân în același hotel cu Eve și cu Finn, de parcă așteptam ceva de la ei. Eram ca niște actori care nu observaseră semnalul că scena li s-a încheiat. Viața ar trebui să semene mai mult cu o piesă de teatru; intrările și ieșirile din scenă ar fi mult mai elegante.

Finn a scos pe geam capul lui brunet și ciufulit și am văzut capătul aprins al unei țigări.

— Nu puteam să dorm.

Am băgat repede mâinile în buzunare, cu țigară neaprinsă cu tot, ca să nu-mi vină ideea să-mi aranjez părul. Există oare ținută mai lipsită de eleganță decât un halat de baie și papuci?

— Stai în mașină ori de câte ori nu poți să dormi? l-am întrebat pe un ton înțepat.

Finn și-a rezemat cotul dezvelit de geamul coborât al mașinii.

— Mă liniștește. E un remediu excelent împotriva coșmarurilor.

— Credeam că doar Eve are coșmaruri.

— Le am și eu pe ale mele.

Eram curioasă ce îi apărea în ele. M-am abținut să întreb, în schimb, am mai mângâiat o dată aripa automobilului. Era un sentiment straniu să știu că, a doua zi, nu plecam cu ea. A doua zi, mă urcam în tren, până la Vevey, după care, habar nu aveam cum transportau elvețienii fetele programate la Consultație. În taxiuri cu ceasuri cu cuc? Conduse de șoferi cu saboți din lemn? M-a trecut un fior în aerul nopții văratice.

Finn a deschis portiera și s-a tras într-un capăt al banchetei.

— Urcă, dacă ți-e frig.

Nu-mi era, dar am urcat.

— Ai un foc?

A aprins un chibrit. În lumina scurtă a flăcării, i-am zărit profilul, apoi m-a învăluit din nou întunericul. Am tras un fum și l-am dat afară încet.

— Cum de te-ai ales cu o asemenea mașină? l-am întrebat, doar ca să spun ceva.

Când nu te aflai pe bancheta din spate a unei mașini, ca să te giugiulești, mi se părea de bun-simț să porți o discuție civilizată.

— Am moștenit niște bani de la un unchi, a răspuns el, spre surprinderea mea. Rareori răspundea la întrebările directe, și în niciun caz sincer. Voia să merg la școală, să-mi fac un viitor. Dar unui băiețandru cu ulei de motor sub unghii îi vin alte idei când pune mâna pe niște gologani.

— Îi cheltuie pe toți pe mașina visurilor, am zis, aproape auzindu-l cum zâmbește.

— Chiar așa. Nu-mi permiteam un Bentley, dar am dat peste frumoasa asta tocmai când o ducea un idiot la fier vechi. Am cumpărat-o, am reparat-o și m-a plăcut din prima clipă, a spus Finn, bătând afectuos cu palma în banchetă. Pe front, majoritatea soldaților pe care i-am cunoscut aveau la ei poze cu iubitele lor. Sau cu mamele, dacă abia ieșiseră de pe băncile școlii. Eu n-aveam iubită, așa că aveam o poză cu mașina.

Mi-l închipuiam pe Finn, în uniformă și cu caschetă pe cap, cum stă pe puntea vaporului și se uită la fotografia Lagondei. Am zâmbit amuzată.

A aruncat mucul de țigară și a aprins alta, luminând întunericul cu flacăra pâlpâindă a chibritului.

— Deci, pleci mâine?

— Da, am spus, încuviințând din cap. M-a găsit mama. Plecăm la Vevey de dimineață.

— Nu la Limoges? Parcă erai gata să răscolești tot Limoges-ul, ca să-ți găsești verișoara.

— O să mergem mai târziu. Asta, am zis, arătând spre Mica Problemă, deși era puțin probabil să-mi vadă gestul, nu mai așteaptă mult. Așa zice *maman.* În fond, eu sunt doar o fată neștiutoare, care a intrat în bucluc.

— Și la Vevey te duci ca să scapi… de bucluc?

— N-ai auzit niciodată de vacanțe în Elveția? am spus, zâmbind. Acolo se duc fetele ca mine.

— Credeam că merg la altar, în rochie albă.

— Numai dacă au pus mâna pe un băiat.

— N-ai cum să nu pui mâna pe un băiat, decât dacă ești Fecioara Maria, a replicat el, cu umorul lui negru, tipic scoțian.

Am pufnit în râs.

— Am pus mâna pe jumătate din băieții de la cămin, Finn. N-am cum să mă mărit cu toți.

Mă întrebam dacă o să mă condamne. Dacă o să plece de lângă mine. Dar a rămas în celălalt capăt al banchetei tapițate, privindu-mă în întuneric.

— Cum s-a întâmplat?

Dacă era ziua-n amiaza mare, n-aș fi reușit să-i spun. Era o poveste atât de ieftină și banală, și *prosteasc*ă. Dar întunericul îmi dădea curaj, așa că am întors capul, ca să-mi vadă doar profilul și vârful incandescent al țigării.

— Dacă ești fată, am zis pe un ton plat și lipsit de emoție, ești împărțită în trei părți. Fracțiile întâlnirilor amoroase, cum le numeam eu, și până și cele mai prostănace dintre colegele mele știau exact cum să le adune. Sunt părți pe care băieții le pot atinge, am reluat, părți pe care le pot atinge băieții, dacă ești logodită sau ai măcar o relație stabilă, și părți pe care nu le pot atinge până când nu vă căsătoriți. Toată lumea cunoaște regulile. Dar băieții încearcă oricum, fiindcă așa sunt ei, pentru că îi refuzăm. Băieții încearcă, fetele refuză. Ăsta-i ritualul.

M-am oprit și am aruncat scrumul afară pe geam. Aerul avea o mireasmă răcoroasă, parcă prevestea o ploaie de vară. Finn nu scotea o vorbă.

— Fratele meu s-a numărat printre soldații care n-au reușit să se readapteze, odată întorși acasă. Mai exact, și-a băgat țeava puștii-n gură și și-a pus capăt zilelor.

Sânge și creier împrăștiate peste tot, după cum se exprimase fără menajamente un vecin, neștiind că eu aud detaliile macabre pe care mama și tata se străduiseră să mi le ascundă. Fugisem în casă și vomitasem, neputând să-mi scot din minte imaginea aceea oribilă.

— Părinții mei au fost… Am plecat acasă de la cursuri, înainte de finalul semestrului, ca să am grijă de ei.

Îi aduceam flori mamei, îi legam nodul la cravată tatei, găteam fripturi arse, pentru că nimeni nu era în stare să pregătească mesele de duminică. Făceam tot ce-mi stătea în putere, numai să-i scot din starea jalnică în care ajunseseră.

— După vacanța de iarnă, m-am întors la școală și, pentru că nu mai aveam cui să port de grijă, m-am oprit, pur și simplu, ca un ceas stricat. Nu mai simțeam nimic. Eram *moartă* pe dinăuntru. Dimineața, nici nu-mi venea să mă dau jos din pat. Zăceam acolo și mă gândeam la James, la Rose, la părinții mei, și iar la James. Plângeam întruna.

Cam tot pe-atunci, începusem să o văd pe Rose pretutindeni. Fetițele care țopăiau cu codițele în vânt se transformau în adolescenta Rose; studentele înalte care alergau la cursuri, în Rose, mai matură – o vedeam peste tot, suprapusă pe chipurile unor necunoscuți. Mi-o imaginam atât de des, încât ajunsesem să mă tem că am înnebunit… Sau, poate, printr-o minune, nu murise.

— Mi-am pierdut fratele, am spus, gâtuită de emoție. L-am dezamăgit. Dacă aș fi reușit să-l ajut atunci când începuse să cedeze nervos, poate că nu ar fi avut parte de o asemenea moarte. Nu puteam să îmi pierd și verișoara, atâta vreme cât încă mai exista speranța să fie în viață. Chiuleam deja de la toate cursurile – algebra nu mă convingea să cobor din pat, dar, pentru Rose, eram dispusă s-o fac. Am trimis scrisori, am telefonat la tot felul de persoane, am luat legătura cu birourile pentru refugiați. Lucrasem atâtea veri la biroul de avocatură al tatei, încât știam unde trebuie să sun în Europa, ce documente să solicit. Ce era de găsit am găsit.

Un funcționar englez, plictisit m-a informat că de ultimul raport cu privire la Rose Fournier s-a ocupat o anume Evelyn Gardiner, domiciliată, la momentul respectiv, pe strada Hampson nr. 10. Așa am ajuns să descopăr indiciul inițial despre Le Lethe.

Finn tăcea. Țigara era pe terminate. Am tras un ultim fum și am aruncat mucul pe geam.

— Mă gândeam că cineva o să-i anunțe pe mama și pe tata că lipsesc de la cursuri, dar nimănui nu-i păsa. Toată lumea știe că fetele ca mine nu merg la colegiu ca să primească o diplomă. Mergem la facultate ca să ne fâțâim pe lângă băieții de la universitățile bune și să ne găsim un soț. Nu prea ieșeam la întâlniri; în general, mă târa după ea vreo fată al cărei iubit nu putea să scape de colegul de cameră. Dar, cam prin perioada asta, mi-au aranjat o întâlnire oarbă. Carl, parcă așa îl chema, dacă-mi aduc bine aminte. Am ieșit la cină și la un film în aer liber. Nici n-a început bine filmul, că el era deja cu mâna sub bluza mea. Știu cum stă treaba: ne sărutăm puțin, iar, când consider că depășește măsura, îl pun la punct. Numai că, de data asta, nu vedeam rostul pentru care să fac asta. Eram mult prea amorțită, ca să mai respect ritualul cunoscut. Mă întrebam ce s-ar întâmpla dacă… mă las purtată de val. Nu eram în limbă după Carl, dar mă gândeam că, poate, mă ajută să… simt ceva.

Altceva decât vinovăție și durere. N-a ieșit cum speram; am rămas cu aceeași senzație de deșertăciune și amorțeală.

— După aceea, Carl se tot uita la mine, șocat. Nu-i venea să creadă că nu l-am oprit. Fetele cuminți nu fac așa ceva, iar eu eram *fată cuminte..*

Nicio reacție din partea lui Finn. Mă întrebam dacă e dezgustat.

— M-a invitat în oraș săptămâna următoare. Am acceptat. Prima oară nu mi se păruse cine știe ce, dar toată lumea știe că prima oară e groaznic. Mă gândeam că, poate, o să fie mai bine, după un timp.

Tot nimic.

— Bănuiesc că le-a povestit pățania colegilor de cămin, fiindcă, deodată, se înghesuiau să mă scoată în oraș. M-am culcat cu toți. Nu era cine știe ce, dar tot am făcut-o, pentru că… M-am oprit, mi-am învins rușinea și am continuat:… pentru că mă simțeam *singură.*

Respiră. Respiră.

— Mă săturasem să mă simt amorțită și singură și preferam să mă-ntind pe bancheta din spate, cu Tom, ori cu Dick, ori cu Harry, decât să bocesc în camera mea și să-mi reproșez că nu l-

am împiedicat pe fratele meu să se sinucidă. Am mai luat o gură de aer. După o vreme, au ajuns să fie tot mai mulți Tom, Dick și Harry. Se dusese vestea că Charlie St. Clair se vinde ieftin. Nu era nevoie să-i faci cinste cu milkshake sau s-o inviți la cinema. Nu trebuia decât să te prezinți la ușa ei într-o mașină. Mă sugrumau suspinele înăbușite. Am scos palmele pe geam și am lăsat briza nopții să-mi mângâie degetele, neîndrăznind să mă uit în ochii lui Finn. Așa că, toată ziua, fie leneveam în pat, fie sunam la birourile pentru refugiați, fie mă culcam cu niște băieți pe care nici măcar nu-i plăceam. Prin primăvară, a trebuit să merg acasă și să le spun părinților că am rămas cu burta la gură, n-am logodnic și, cel mai probabil, o să rămân și repetentă. Printre zbieretele mamei, tata m-a întrebat cine-i băiatul – și cam asta a fost tot ce-a zis în tot tămbălăul iscat. A trebuit să-i spun: „Nu știu să-ți zic, tată. Pot fi șase sau șapte". De atunci, nu prea a mai vorbit cu mine.

Va trebui s-o facă, odată și-odată, mai ales după ce mă întorc acasă, fără Mica Problemă. Nu-i așa?

Finn și-a dres glasul. Așteptam zdrobită să mă condamne vehement, poate chiar să-i scape involuntar o replică de genul: „Slavă Domnului că nu m-am atins de tine".

— E dorința ta să mergi la Vevey? Sau a părinților tăi?

Am rămas stupefiată, într-atât încât, pentru prima dată, m-am uitat la el.

— Ți se pare ție că sunt în stare să cresc un copil?

— Nu e treaba mea să stabilesc asta. Am întrebat doar dacă ei își doresc asta sau tu.

Nu știu ce-mi doresc. Nu m-a întrebat nimeni. Eram minoră; părinții au hotărât în numele meu și nu și-au imaginat niciodată că le-aș ieși din cuvânt. Din cauza vocii mele interioare, nesuferită, care îmi repeta întruna că nu sunt bună de nimic, că nu i-am putut ajuta nici pe James, nici pe Rose, iar acum nu mă puteam ajuta nici pe mine; nici măcar nu încercasem să mă gândesc dacă îmi doresc altceva. Ce importanță aveau dorințele mele, dacă nu eram în stare să mi le împlinesc? O voiam pe Rose înapoi, îmi voiam viața înapoi, voiam ca, măcar o dată, să salvez o persoană dragă, în loc s-o văd cum e răpusă de durere, de

război sau de moarte, și habar nu aveam cum să realizez asta.

Începeam, deodată, să am îndoieli. Blândețea cu care îmi vorbise Finn aprinsese o flacără de furie în mine, fiindcă vorbele îmi pătrunseseră sub carapacea fragilă în care mă închisesem. Insultele ricoșau ușor din ea – *târfă, curvă, târâtură,* le auzisem pe toate și le foloseam chiar eu împotriva mea, ca să-i scutesc pe ceilalți de acest efort. Puteam să mă prefac că nu-mi pasă, pentru că *sensibilitatea* mă făcea vulnerabilă.

— De ce ești așa drăguț cu mine, Finn? Nu mă consideri o ucigașă, pentru că vreau să scap de sarcină?

— Am fost în închisoare, a răspuns el. N-am dreptul să jignesc pe nimeni.

— Ce ciudat ești! am zis, abia stăpânindu-mi lacrimile, iar Finn m-a tras lângă umărul lui.

Mi-am ascuns în cămașa lui ochii care mă ardeau, gâfâind. Înainte să apară Mica Problemă, plângeam întruna; din ziua în care le-am mărturisit părinților mei, n-am mai vărsat o lacrimă. Dacă o luam de la capăt, nu mă mai opream. Finn mirosea a tutun, și a ulei de motor, și a vijelie; stăteam cu obrajii lipiți de pieptul lui și îmi tremurau umerii, iar el și-a fumat țigara până la filtru.

În depărtare, se auzeau clopotele bătând ora trei dimineața. Finn a aruncat mucul de țigară pe geam. M-am așezat în capul oaselor, frecându-mă la ochi cu podul palmei.

Finn a ridicat brațul, și eu m-am tras către portieră.

— Charlie, fetițo, a zis, cu vocea lui profundă și blajină, făcându-mă să privesc peste umăr. Mă studia cu o privire intensă. Mă obișnuisem cu întunericul, pentru că îi distingeam limpede ochii de sub sprâncenele negre. Fă cum dorești tu. E viața ta și e copilul tău. Chiar dacă ești minoră, tot viața ta e. Nu a părinților tăi.

— Se gândesc la binele meu. Chiar și atunci când mă scot din sărite, știu că îmi vor binele. De ce vorbeam atât de deschis? Nu mai vorbisem cu nimeni despre Mica Problemă, cel puțin, nu în acest fel. Finn… am dat să-mi iau rămas-bun, dar o făcuserăm deja în curtea hotelului.

Tot acest interludiu nocturn era doar o iluzie.

Finn încă aștepta.

— Îți mulțumesc, am spus într-un final, cu voce răgușită.

Am coborât din mașină și am pornit spre hotel. Nu l-am auzit pe Finn să spună ceva în urma mea. Dar glasul lui continua să îmi răsune în mine.

Fă cum dorești tu.

Capitolul 14
EVE

Iulie 1915

Cel mai mare secret din Lille a ajuns, ca prin miracol, la urechile lui Eve. Comandantul Hoffman și generalul von Heinrich ședeau la masa lor obișnuită; ea tocmai venise pe nesimțite să le ia din față farfuriile cu resturi de mousse de ciocolată, când a auzit:

— …inspecție privată pe front, zicea generalul, pe un ton îngrijorat. Kaiserul urmează să treacă prin Lille, peste două săptămâni.

Eve și-a văzut, imperturbabilă, de treabă.

— Ar trebui să-i organizăm o primire cum se cuvine, chiar dacă e inspecție inopinată. Nu cumva să considere că suntem lipsiți de politețe. Mă gândeam la o mică delegație, care să îl întâmpine la tren… Pe ce rută vine?

Vă rog, a implorat Eve, în gând. *Numărul trenului și data!*

Generalul a enunțat ambele informații, uitându-se tacticos într-un carnet, ca să fie sigur că nu greșea. O trăsătură tipic germană, această atenție acordată până și celor mai mărunte detalii, s-a gândit Eve, mulțumind Proniei pentru asta. S-a retras înainte să trezească suspiciuni, abia atingând pământul cu tălpile. Aflase când sosea kaiserul – *kaiserul!* – pe front. Lili o să chiuie de bucurie. *„Parbleu,* micuță margaretă, bravo! O să aruncăm o bombă pe jigodia aia și-o să se termine războiul!"

— De ce zâmbești? a întrebat, în șoaptă, cealaltă chelneriță, o blondă nătângă, pe nume Christine, care o înlocuise pe nepriceputa Amélie. Ce motiv avem să zâmbim?

— Niciunul.

Eve și-a reluat locul, lângă perete, ștergându-și de pe chip orice emoție, dar inima îi tresălta ca unei îndrăgostite. Erau șanse să se încheie războiul. Tranșeele pline de soldați muribunzi și noroi cleios; înfometarea și umilința bietului Lille, mult încercat; zumzetul avioanelor și bubuiturile înfundate ale

artileriei, în depărtare – toate acestea se puteau sfârși. Eve se și vedea cum smulge plăcuța cu denumirea germană a străzii, prinsă peste cea franțuzească, și o calcă în picioare, în bătăile triumfătoare ale clopotelor.

Timpul parcă nu se scursese niciodată mai greu.

— Îi duci tu registrele lui *monsieur* René? a rugat-o pe Christine, după ce au terminat de debarasat toate mesele. Trebuie să a-ajung acasă.

— Mi-e frică de el, a zis Christine, cutremurându-se.

— Stai cu capul p-plecat și spui „da", până îți zice să pleci.

— Nu pot. Mă *sperie*!

Lui Eve îi venea să dea ochii peste cap. Ce conta că ți-e frică de un lucru, dacă erai obligat să-l faci? De ce erau majoritatea femeilor așa smiorcăite? se întreba ea, gândindu-se la curajul lui Lili, la dârzenia nestrămutată și feroce a lui Violette. Ele erau femei adevărate.

A trântit registrele în brațele șefului de sală și a ieșit pe ușa restaurantului. La miezul nopții, luna aproape plină era sus pe cer – o noapte nepotrivită să treci granița pe ascuns. Lili o să treacă prin Lille cât de curând…

— *Fraulein!* s-a auzit vocea răstită a unui neamț și tropăit de ghete germane în spatele ei. E trecut de ora stingerii.

— Am dispensă, a răspuns Eve, căutându-și actele și alte documente prin geantă. Lucrez la Le Lethe și abia am ieșit din tură.

Neamțul era tânăr și plin de zel, iar tenul îi era devastat de acnee.

— Să văd dispensa, *Fraulein.*

Eve a tras o înjurătură în gând, scotocind prin geantă. Nu o avea la ea – de dimineață, golise tot conținutul pe pat, ca să descoasă căptușeala și să facă o ascunzătoare mai bună pentru mesajele secrete. Cardul de dispensă rămăsese, probabil, pe plapumă.

— Îmi cer scuze, n-o am la mine. Restaurantul e la câțiva pași. Dacă mergem acolo, o să vă confirme că sunt…

— Știi care e pedeapsa pentru nerespectarea orei stingerii? s-a răstit neamțul, părând încântat că are ocazia să aplice o

sancțiune.

În clipa aceea, din spatele lui Eve, a răsunat o voce metalică.

— Te asigur că fata lucrează pentru mine. Are toate documentele în ordine.

René Bordelon a venit lângă ea. Măciulia din argint a bastonului său scânteia în razele lunii. Și-a înclinat pălăria, cu un gest curtenitor și nonșalant. Probabil renunțase să mai verifice registrele în seara aceea, ca să facă o plimbare sub clar de lună.

— *Herr* Bordelon…

René a zâmbit, cu o politețe disprețuitoare, și a luat-o pe Eve de braț.

— N-ai decât să îi raportezi comandantului Hoffman, dacă dorești. Noapte bună.

Eve a răsuflat ușurată, în momentul în care a tras-o după el.

— M-mulțumesc, *monsieur.*

— N-ai pentru ce. Nu mă deranjează să-i servesc pe nemți, când se comportă civilizat, dar îmi place să-i pun la punct pe bădărani.

Eve s-a desprins de la brațul lui.

— N-aș vrea să vă mai rețin, domnule. V-am deranjat și așa destul.

— Nu e niciun deranj. Te conduc până la ușă, pentru că n-ai actele la dumneata.

Se purta ca un gentleman. Dar nu era gentleman, prin urmare, ce voia de la ea? Trecuseră două zile de la discuția care o tulburase pe Eve; îi vâjâia capul, dar știa că n-are cum să-și refuze patronul. Și-a potrivit pasul cu el, pregătită să-și accentueze defectul de vorbire. Dacă Bordelon avea chef s-o interogheze, urma să aibă parte de cea mai lungă conversație din istorie.

— Ți-au sticlit ochii toată seara, a remarcat el. Ești cumva îndrăgostită, *mademoiselle* Le François?

— Nu, *m-m-m-monsieur.* N-am t-t-timp de asemenea lucruri.

Sunt ocupată să-l omor pe kaiser.

— Totuși, ceva te-a înveselit.

Ideea de regicid. Nu, nu te gândi la asta.

— Sunt recunoscătoare p-p-pentru tot ce am, *monsieur.*

Au luat-o în direcția opusă râului. Câteva străzi și am ajuns…

— Ești foarte tăcută, a stăruit el. Am cunoscut câteva femei tăcute la viața mea. Nu pot să nu mă întreb ce vă trece prin minte. Mi se pare extrem de curios. De obicei, nu-mi pasă ce gânduri îi trec prin minte unei femei, pentru că sunt banale. Dumneata ești banală, *mademoiselle*?

— Sunt o fată simplă, *m-m-m-monsieur.*

— Oare?

Nu-ți bate capul cu asta. Ar fi trebuit să trăncănească vrute și nevrute, așa cum făcea prostănaca de Christine. Să-i facă capul calendar cu tot soiul de inepții.

— De ce-ați ales numele L-L-L-Le Lethe, *monsieur*? a întrebat Eve primul lucru care i-a venit în minte.

— Tot din cauza lui Baudelaire, a răspuns el. *Cât patul tău nimic nu-mi prețuiește, / În gura ta uitarea locuiește/ și Lethe curge de pe buza ta.*

Eve nu și-ar fi dorit niciodată ca discuția lor să capete o notă atât de senzuală.

— D-d-drăguț, a murmurat ea, iuțind pasul.

Încă o stradă…

— Drăguț? Nicidecum. Dar foarte intens. O ținea de cot, ca să-i domolească ritmul, iar degetele lui lungi îi cuprindeau tot brațul. Lethe este fluviul uitării, care curge prin lumea de dincolo, după cum ne spun clasicii, și nu există nimic mai puternic decât uitarea. Asta oferă restaurantul meu în vreme de război – o oază de civilizație, în care omul să poată uita, pentru câteva ore, de ororile de afară. Nu există grozăvie care să nu poată fi dată uitării, *mademoiselle,* câtă vreme găsești drogul potrivit care să-ți amorțească simțurile. Mâncarea e unul dintre ele. Altul e băutura. Plăcerea dintre coapsele unei femei e al treilea.

Atât de dezinvolt a rostit obscenitatea aceea, cu vocea lui inexpresivă, încât Eve s-a făcut roșie ca racul. *Foarte bine,* și-a zis Eve.

Marguerite s-ar îmbujora. Dumnezeule mare, parcă nu mai ajung odată acasă!

— Ai roșit? a întrebat el, aplecând capul, ca să o vadă mai bine. Firele de păr argintii de la tâmple îi străluceau în lumina lunii. Eram curios dacă o să te rușinezi. Ochii tăi nu trădează prea multe emoții. Ferestrele sufletului? Nu s-ar spune, în cazul tău. *Adânci și mari sunt ochii copilei și ascund,* a recitat el, spre stânjeneala lui Eve, *lungi scăpărări de foc, cu Dorul și Credința-mpletite la un loc, ce, pătimaș ori candid, scânteie în străfund.* O privea în ochi, fără să clipească. Chiar mă întrebam cum ești dumneata, *mademoiselle* Le François. Pătimașă sau candidă? a adăugat, punând un deget pe obrazul ei fierbinte. Aș zice candidă, judecând după bujori.

— O doamnă nu d-d-discută despre asemenea lucruri, a bâiguit Eve.

— Nu fi prețioasă. Nu-ți șade bine.

Slavă Domnului, ajunseseră la ușa lui Eve. A intrat sub streașină lată și a scotocit după chei, simțind cum i se prelinge o dâră de transpirație pe șira spinării.

— N-noapte bună, *monsieur*, i-a urat, voioasă, dar patronul a intrat sub streașină, după ea, lipind-o cu spatele de ușă.

Nu îi vedea chipul, dar i-a simțit mirosul parfumului scump și al pomezii de păr, în momentul în care el a aplecat capul. Buzele lui subțiri au mângâiat-o ușor, nu pe gură, ci la baza gâtului, iar limba lui rece îi gusta pielea.

Eve era țintuită de ușă de atingerea delicată ca un fulg, prea uluită ca să mai schițeze vreun gest.

— Chiar mă întrebam ce gust ai, a spus el, după un timp, făcând un pas înapoi. De săpun ieftin, cu iz dulceag. Săpunul de lăcrămioare ți s-ar potrivi mai bine. Ceva ușor, dulce, parfumat, tineresc.

Nici cursurile de la Folkestone, nici sfaturile lui Lili, ori experiențele trăite la Londra *sau* la Nancy nu o învățaseră cum să reacționeze într-o asemenea situație. Tăcea și stătea nemișcată, ca o jivină sălbatică paralizată de o lumină puternică. O *să plece. O să plece, iar tu o să te așezi pe pat și-o să întocmești raportul pentru Lili. Vine kaiserul la Lille.* Deocamdată însă, își alungase din minte acea informație vitală. Nu îndrăznea să se gândească la ea, sub privirile sfredelitoare ale lui René

Bordelon.

Bărbatul și-a agățat de braț bastonul cu măciulie din argint și și-a ridicat pălăria în fața ei. Un gest de salut demn de un gentleman desăvârșit.

— Mi-ar plăcea să fii a mea, a spus el pe un ton degajat. O alegere ciudată în ceea ce mă privește; în general, nu-mi plac virginele nepricepute sau săpunul ieftin, dar dumneata ai o anume eleganță necizelată. Gândește-te la propunerea mea.

Doamne, apără și păzește! și-a zis Eve. Nu s-a clintit din loc, până când nu l-a văzut că își pune pălăria pe cap și se îndepărtează, cu pasul lui domol și grațios.

Unul dintre vecini nu dormea, pentru că s-a auzit scârțâitul unei ferestre, la două case mai încolo. Eve avea mare noroc cu streașină aceea lată – nu avea cum s-o fi văzut cineva cum e linsă pe gât de un bărbat cunoscut că bea coniac cot la cot cu comandantul german. I s-a făcut greață și și-a șters repede saliva de pe claviculă.

De la adăpostul întunericului, vecinul lui Eve a strigat în urma lui Bordelon.

— Trădătorule! a răsunat mârâitul dușmănos, și un scuipat a căzut pe caldarâm.

Bordelon s-a întors și a ridicat pălăria spre agresorul invizibil.

— *Bon soir,* a spus, cu o plecăciune scurtă, chicotind ușor în liniștea nopții.

— *Parbleu,* micuță margaretă, bravo! a exclamat Lili, rânjind de încântare, văzând raportul lui Eve. Dacă ne reușește raidul aerian, peste două săptămâni, sunt șanse să se încheie războiul.

Eve a zâmbit, dar, în acea seară, entuziasmul ei era reținut.

— Consilierii kaiserului, industriașii lui, toți cei care au de câștigat de pe urma războiului vor face presiuni să continue.

Războiul era o mașinărie complicată; odată pusă în mișcare, era greu s-o oprești, iar Eve știa prea bine asta.

— Dacă moare tartorul, începe declinul. Plec mâine-dimineață, imediat ce se poate circula pe străzi, a zis Lili, ascunzând bilețelul în căptușeala trusei de cusut – în seara aceea, era Marie, croitoreasa, și se înarmase cu toate

documentele, recuzita și gestica de rigoare după care și-a desfăcut ghetele. Ăsta nu-i un mesaj pe care să-l trimit prin curier. Îl duc chiar eu la Folkestone. Cu ocazia asta, poate-mi cumpăr și o pălărie scandaloasă, dacă tot ajung într-o țară unde o pot purta. Deși nu sunt sigură dacă englezii sunt în stare să facă ceva scandalos, fie doar și pălării…

— Poți să t-treci în Anglia? a întrebat Eve, mirată.

Depășea oricum puterea ei de înțelegere cum reușea Lili să treacă atât de ușor din Franța ocupată de germani în Belgia și înapoi. Distanța nu era mare, dar în zona aceea primejdiile erau la tot pasul. Totuși, Lili părea să se strecoare printre ele ca o nălucă. Acum era în stare să traverseze și Canalul Mânecii?

— *Bien sûr*, a răsunat vocea ei, înăbușită, în timp ce se schimba cu agilitate într-o cămașă largă de noapte. Doar anul ăsta, am trecut de trei sau patru ori.

Eve și-a stăpânit dorul de Folkestone care o cuprinsese brusc, de plajele și debarcaderele sale din lemn, de costumele de tweed ale căpitanul Cameron și ochii lui blânzi. Ochi care clipeau când și când și nu îi dădeau fiori reci, precum ochii fioroși ai unui anume francez… Eve a dat din cap și și-a alungat acel sentiment de gelozie față de Lili, pentru că îl revăzuse pe Cameron mai recent decât ea.

— Dacă pleci în Anglia mâine, te las pe tine să dormi în pat.

Aveau deja un scenariu stabilit pentru momentele în care Lili poposea la Lille, să se odihnească: era prietena lui Eve, o croitoreasă venită în vizită, care rămânea peste noapte, ca să nu încalce ora stingerii. Trecuseră astfel cu bine peste două percheziții, iar, pentru Eve, era fascinant să o vadă pe Lili cum se metamorfozează în Marie, care era chiar mai nătângă decât blonda Christine.

— Nu mă opun, a zis Lili.

A pus jos cămașa și fusta împăturite și s-a trântit pe saltea, povestind cum intrase în Lille de dimineață.

— Ascunsesem raportul unui agent din Lens între paginile unei reviste. Am scăpat-o din mână, când am coborât din tren, dacă-ți vine să crezi așa ceva, a spus, cu un hohot machiavelic de râs, în timp ce își despletea părut blond. Un soldat german a

luat-o de jos și mi-a înapoiat-o. Să-i dea Dumnezeu sănătate!

Eve a zâmbit, în timp ce își improviza o saltea din pături, la picioarele patului îngust. Dar era un zâmbet silit. Nu prea îi mai ardea să zâmbească, după cele întâmplate cu o seară în urmă, și, cu toate că era în toiul unei alte povești, Lili a observat că o frământă ceva.

— Ce-ai pățit?

Eve s-a uitat la conducătoarea Rețelei Alice. În cămașa aceea ponosită de noapte, Lili părea mult mai tânără decât cei treizeci și cinci de ani ai săi, cu podoaba aceea ciufulită de păr blond, ca o fetiță care se zbenguise o zi întreagă. Ochii ei însă erau bătrâni și înțelepți, iar pomeții ascuțiți îi ieșeau prin pielea subțire ca hârtia. *Nu o împovăra cu necazurile tale*, și-a zis Eve și a străpuns-o un junghi în piept. Deodată, înțelegea de ce Violette o proteja cu atâta înverșunare, pentru că și pe ea o încerca același sentiment. Lili ducea pe umeri atâtea poveri și le făcea să pară un fleac, dar se topea pe picioare din cauza lor.

— *Merde*, a spus, exasperată. Hai, spune odată!

— E neimportant…

— Lasă-mă pe mine să hotărăsc asta. Nu-mi ești de niciun folos dacă clachezi.

Eve s-a trântit pe salteaua improvizată de la marginea patului, cu mâinile strânse în pumni și ochii în pământ.

— René B-Bordelon încearcă să mă seducă.

Cuvintele o apăsau ca niște greutăți.

Lili a înclinat capul într-o parte.

— Ești sigură? Iartă-mă că-ți spun, dar nu pari foarte versată în arta seducției.

— M-a lins pe gât. A zis că vrea să fiu a lui. Da, sunt foarte sigură.

— *Quelle bête*, a spus Lili, cu blândețe. A scos portțigaretul din argint și a aprins două țigări. În mod normal, despre bărbații ticăloși se discută la un pahar de tărie, dar e bună și-o țigară. Ia-o! Limpezește mintea și taie foamea.

Eve a luat țigara cu două degete, imitând gestul lui Lili, după care s-a oprit și a citat vorbele mamei sale:

— Tutunul e viciu de d-domni, nu de doamne.

— *Tais-toi.* Noi nu suntem doamne. Suntem soldați în fuste și ne trebuie câte-o afurisită de țigară.

Eve a dus țigara la buze și a tras un fum. S-a înecat, dar i-a plăcut de îndată gustul. Amar; cunoscuse acest gust seara trecută, când o prinsese la înghesuială René.

— Deci, a reluat Lili, fără ocolișuri, Bordelon vrea să se culce cu tine. Întrebarea e, ce-o să se-ntâmple când începe să insiste? O să-ți facă necazuri, dacă refuzi? O să te raporteze nemților?

Era evident că aștepta o evaluare obiectivă din partea lui Eve. Luându-și un răgaz de gândire, Eve a mai tras un fum, înecându-se mai puțin de data asta. Simțea cum o înțeapă stomacul, nu din cauza țigării, ci la gândul la René.

— Nu i-ar d-d-deranja pe nemți pentru ranchiună personală. Nu vrea să abuzeze de bunăvoința lor. Dar, aproape sigur, m-ar concedia. Nu e obișnuit să fie refuzat.

— Îți găsim altă slujbă, dacă e nevoie, a zis Lili, dar Eve a clătinat din cap.

— Mai există alt loc ca Le Lethe? Unde să aflu informații utile de d-două ori pe săptămână? Unde să aflu că vine k-k-k… a spus, lovindu-se cu pumnul în genunchi, până când a reușit să pronunțe cuvântul, că vine kaiserul și trenul cu care ajunge? Eve a tras un fum până în plămâni, înecându-se atât de rău, că i-au dat lacrimile. Vă trebuie un om la Le Lethe.

— Așa e, a încuviințat Lili. Deci, crezi că te-ar concedia dacă-l refuzi?

— Bănuiesc.

— Atunci, ai o singură soluție, a spus Lili, suflând fumul spre tavan. Ești dispusă te culci cu René Bordelon?

Eve se uita la capătul incandescent al țigării.

— Dacă n-am încotro.

I s-a luat o piatră de pe inimă, odată ce a rostit cuvintele. De seara trecută, se tot gândise la asta și răsucise ideea pe toate fețele. O speria și o scârbea. Și ce dacă? Ce conta dacă îi era frică de cineva, din moment ce nu avea altă cale de scăpare?

— Când unul de vârsta lui alege o fată despre care crede că are șaptesprezece ani, își imaginează că e virgină, a spus Lili, fără înconjur. Tu ești?

Eve nu reușea să fie la fel de degajată, oricât și-ar fi dorit, așa că a încuviințat din cap, cu ochii în pământ.

— *Putain de merde!* a exclamat Lili, stingând țigara. Dacă te hotărăști să mergi până la capăt, ai grijă să-l satisfaci la pat, ca să poți scoate mai multe de la el. Altminteri, nu faci decât să plătești foarte scump doar ca să obții o amânare a momentului în care te va da afară.

Eve habar nu avea ce înseamnă să satisfaci un bărbat la pat – de fapt, imaginația ei se oprea la momentul în care și-l închipuia pe Bordelon că își descheie cămașa perfect croită. A simțit cum se albește la față, iar Lili a observat asta.

— Ai de gând s-o faci?

Eve a mai încuviințat o dată din cap.

— Mă d-d-d… Cuvântul refuza să îi iasă din gură, oricât ar fi izbit cu picioarele în podea. A scos un șuierat, după care a spus tare: *Rahat!*

Era prima oară în viața ei când înjura, dar, cu ocazia asta, a scăpat de acel nod dureros din gât.

Lili a încuviințat înțelegătoare din cap.

— Mai ia o țigară și hai să trecem la chestiuni practice. Un bărbat care-și ia o amantă virgină fie vrea s-o modeleze după gustul lui, fie vrea să știe că ea rămâne pasivă și inocentă, cât își face el mendrele. Trebuie să fii foarte atentă și să te iei după el. Sunt lucruri pe care le poți face, ca să satisfaci orice bărbat…

I-a detaliat câteva dintre ele, iar Eve s-a străduit să rețină cât mai multe, având obrajii în flăcări. *Trebuie să fac asta? Și* asta?

Da, dacă voia să-și păstreze slujba la Le Lethe. O să le facă pe toate.

Observându-i consternarea, Lili a bătut-o prietenește pe mână.

— Fii atentă ce-i place, și aia faci. Cam asta-i tot. Acum, că am lămurit această problemă, ai idee cum să te ferești să rămâi *enceinte*?

— Da.

Își amintea limpede cum, la vârsta de doisprezece ani, intrase, noaptea târziu, peste mama ei în baie și o găsise spălându-se între picioare. Pe jos, erau aruncate un tub și o

pungă de cauciuc. *Nu mai port în pântec copiii nenorocitului ăluia,* a mârâit mama ei, făcând semn din cap spre dormitorul în care sforăia tatăl lui Eve. Cum de atunci nu se mai născuse alt copil în familie însemna că tertipul cu spălatul dăduse rezultate.

— Nicio metodă nu e infailibilă, a spus Lili, parcă ghicindu-i gândurile lui Eve. Trebuie să fii prudentă. Nimeni nu-și dorește o spioană gravidă. O să te trimită pachet în Anglia de urgență, fiindcă francezii n-o să fie prea amabili, dacă află că te-a lăsat gravidă un trădător.

Atâtea gânduri negre. Eve și le-a alungat pe toate din minte și a pus o întrebare la obiect.

— A trebuit vreodată să… să faci asta?

— Au fost unul sau doi soldați germani care nu m-au lăsat să trec de punctul de control, până nu m-au văzut în genunchi.

Cu zece minute mai devreme, Eve n-ar fi înțeles prea bine sensul acestor cuvinte. Acum, datorită instruirii explicite pe care i-o făcuse Lili, era mult mai lămurită. S-a uitat la Lili, neputând să și-o imagineze în genunchi, descheind nasturii unui bărbat și…

— Cum… a fost?

— Sărat, a răspuns Lili, zâmbind amuzată de expresia nedumerită de pe chipul lui Eve. Nu-ți bate capul cu asta, *chérie.*

Zâmbetul i-a dispărut de pe buze lui Lili și au rămas uitându-se una la alta, cu figuri posomorâte.

Eve a ridicat capul spre tavan și a tras cu poftă un fum. A ajuns la concluzia că îi place să fumeze. Dacă era să ajungă iar în gazdă la vreo cucoană scorțoasă, care nu agrea viciul fumatului, o să-i spună să se ducă dracului.

— Lili, de ce nu ne-au avertizat că e p-posibil să se întâmple și asta? Am făcut atâtea cursuri la Folkestone, dar nimeni nu mi-a dat de înțeles că s-ar putea să mă confrunt cu așa ceva.

— Pentru că habar n-au. Iar, dacă ești fată isteață, nici n-o să le spui, a zis Lili, pe un ton serios. Fă ce știi că trebuie să faci, dar nu sufla o vorbă căpitanului Cameron, maiorului Allenton sau vreunuia dintre superiorii noștri.

Gândul de a-i mărturisi căpitanului Cameron că se culcase cu un colaboraționist, ca să obțină informații de la el, îi dădea fiori

lui Eve.

— Nu le-aș spune *nimic!*

— Foarte bine. Pentru că nu vor mai avea încredere în tine, dacă află.

Dintre toate câte discutaseră în acea seara, asta a lăsat-o pe Eve cu gura căscată.

— D-de ce nu?

— Bărbații sunt ciudați, a spus Lili, cu un zâmbet amar. Când o femeie își pierde castitatea în patul dușmanului, au impresia că același lucru se va întâmpla și cu patriotismul ei. Au foarte puțină încredere în capacitatea femeii de a nu se îndrăgosti de bărbatul cu care se culcă. În afară de asta, poziția orizontală nu e respectabilă, și oricum, meseria de spion nu se bucură de o reputație foarte bună. Nu avem voie să ne facem țara de rușine, pătându-ne reputația – chiar dacă ne îndeletnicim cu acte de spionaj, trebuie să ne comportăm ca niște *doamne.*

— Ce tâmpenie! a declarat Eve.

Lili a zâmbit.

— Așa este, micuță margaretă. Ai perfectă dreptate. Dar vrei să te trezești că te transferă de la Lille, pentru că li se pare că ți-ai pierdut căpșorul după un colaboraționist chipeș?

Eve a scrumat și a simțit din nou o înțepătură în stomac.

— Oare căpitanul Cameron chiar ar crede așa ceva despre mine?

— Poate că nu. E *flăcău de ispravă,* cum spuneți voi, englezii. Dar am auzit alți ofițeri spunând tot felul de răutăți despre femeile ca noi.

— Rahat, a zis Eve, din nou.

Înjura și fuma cu o ușurință tot mai mare. A ridicat ochii spre Lili, care o privea cu un zâmbet greu de deslușit. Pragmatism, regret, mândrie?

— *C'est ainsi,* a spus ea, cu oarecare amărăciune. Afurisită meserie, nu?

Da, a recunoscut Eve. Dar iubea această meserie; îi dădea o energie pe care nu o găsea în nimic altceva, așa că a ridicat sfidătoare din umeri, străduindu-se să-și ascundă teama.

— Cineva trebuie s-o facă. Noi ne pricepem. De ce să n-o

facem?

Lili s-a aplecat peste marginea patului și a sărutat-o pe frunte.

Eve și-a rezemat capul pe genunchii lui Lili, iar conducătoarea Rețelei Alice a mângâiat-o pe păr.

— Nu te-arunca în patul lipitorii, i-a spus cu blândețe. Te știu eu, ești gata să strângi din dinți și să termini odată și cu asta. Încearcă, totuși, să-l mai duci cu zăhărelul, dacă se poate. Dacă izbutim să trântim bomba în capul kaiserului, peste două săptămâni, se schimbă situația. Poți să te-ntorci acasă fără să-l vezi pe Bordelon în pielea goală.

Eve se ruga să se îndeplinească ambele lucruri, în timp ce Lili îi dezmierda părut, așa cum n-o făcuse niciodată mama ei. Se ruga cu mai mare ardoare ca niciodată, pentru că, în momentul acela, reușea să fie curajoasă, dar, de îndată ce închidea ochii, simțea gura lui René pe pielea ei și o apuca greața.

Capitolul 15
CHARLIE

Mai 1947

Mama se purta cu mănuși cu mine, de parcă eram o pisică cu blana zburlită, gata s-o rupă la sănătoasa, dacă o speriai. Mă tot atingea, ba pe mână, ba pe umăr, vrând parcă să verifice că n-am dispărut de lângă ea. De dimineață, a sporovăit puțin, în timp ce ne mâncam pâinea prăjită și ne beam cafeaua, pe care le comandase în cameră, apoi s-a apucat să-mi facă bagajul.

— Îți cumperi o garderobă nouă de la Paris, după ce ne întoarcem de la Consultație. Costumul roz e compromis…

Îmi molfăiam nervoasă pâinea prăjită. Nu eram prea vorbăreață cu noaptea-n cap, mai ales după ce aproape că făcusem o noapte albă, și mă dezobișnuisem să pălăvrăgesc despre toate nimicurile la micul dejun. Până pe la ora douăsprezece, Eve era, în general, prea mahmură, ca să mai fie în stare de altceva decât să se uite urât, iar Finn era posac la orice oră. Mai puțin, se pare, la trei dimineața. *Charlie, fetițo…*

— Nu sta cocoșată, *ma chère,* mi-a atras mama atenția.

Mi-am îndreptat spatele. Mi-a aruncat un zâmbet distrat și și-a reîmprospătat stratul de ruj de pe buze. Cu o zi în urmă, din cauza ochilor înlăcrimați și a îmbrățișărilor impulsive, părea mai blajină decât o știam. În această dimineață, odată scăpată de griji, părea să se ascundă din nou în spatele armurii de fard, redevenind aceeași persoană cochetă și dichisită dintotdeauna. Am întins brațul și am atins-o pe mână, în momentul în care a pus pudriera în geantă.

— Nu se poate să mai stăm un pic? Să mai comandăm ceva de mâncare?

Pentru prima oară, Mica Problemă nu-mi mai provoca grețuri, ci o foame de lup. Pâinea prăjită era mizilic, eu tânjeam după micul dejun la tigaie pregătit de Finn: șuncă, pâine și ochiuri moi. Șuncă…

— Nu mai avem grijă de siluetă? a spus *maman,* bătându-se

peste talie, cu un zâmbet forțat. Frumusețea cere sacrificii.

— Orice-aș face, oricum n-o să fiu niciodată frumoasă, am replicat. Așa că pot să mănânc un afurisit de croasant.

Mama s-a uitat la mine, sincer șocată.

— Unde-ai învățat să vorbești așa?

De la o hoașcă englezoaică, care a vrut să mă împuște. În mod inexplicabil, îmi era dor de Eve.

— Luăm croasanți în tren, a spus mama, închizând valiza. Nu vreau să întârziem.

Hamalul aștepta deja la ușă. Am înghițit și ultimul dumicat de pâine prăjită și m-am ridicat de la masă. Mama mi-a șters o firimitură din colțul gurii și mi-a aranjat gulerul. De ce oare mă simțeam ca un copil, în prezența ei?

Ești copil, mi-a șoptit vocea urâcioasă din mintea mea. *De-asta nu ești în stare* să crești *un copil. Nu știi nimic.*

Cine zice? a răspuns Mica Problemă.

Nu mai vorbi cu mine, am spus către stomacul meu. *Nu mă mai face să mă simt vinovată. N-am cum să te-ajut. Nu sunt în stare să am grijă de tine. Toată lumea spune asta.*

Dar tu ce crezi? a întrebat M.P.

Nu aveam un răspuns, doar un imens nod în gât.

— Charlotte?

— Vin acum.

Am ieșit după ea, în hol, și m-am dus la lift.

— Nu-l sunăm și pe tata, înainte să ne urcăm în tren? am murmurat.

Mama a ridicat din umeri.

— Nu-și face griji?

Nu știam dacă va mai vorbi vreodată cu mine, după ce reveneam acasă. Dacă mergeam la Consultație, și lui tot nu-i trecea supărarea? Tot mă considera o târfă? Nodul din gât mi s-a mărit.

— Nu i-am spus că ai fugit la Londra, ca o zănatică, a spus mama, uitându-se la mine. N-am vrut să-l neliniștesc.

— Dar presupun că i-ai spus *acum,* am insistat, urcând în lift. Am întârziat câteva zile. N-o să ajungem acasă la data fixată.

Mama a așteptat să urce și hamalul, după care a apăsat pe

buton.

— O să stăm la Paris cu o săptămână mai puțin decât prevăzusem. În felul ăsta, ne întoarcem la timp, fără să-l îngrijorăm pe taică-tu.

— Adică să mergem *mai devreme* acasă? Ai promis că, după ce terminăm la Vevey, discutăm despre Rose. Că mergem la Limoges…

— Discutăm când ajungem acasă, a zâmbit, și liftul a început să coboare. La momentul potrivit.

— Și când e momentul potrivit? am întrebat, uitându-mă fix la ea. Acum e, pentru că suntem deja *aici.*

— *Ma chère…*

A aruncat o privire spre hamal, care ne asculta cum bolborosim în engleză cu o curiozitate năucă. Nu i-am dat atenție.

— Nu putem să ne întoarcem acasă, după toate câte-am descoperit.

— Nu e treaba *noastră,* Charlotte. Îl lăsam pe taică-tu să se ocupe de asta.

— De ce? M-am descurcat foarte bine și de una singură. Chiar mai bine decât…

— E necuviincios, m-a repezit mama. Trebuie să mergi acasă, nu să alergi iar după cai verzi pe pereți. O să se ocupe taică-tu de toate. *Promit* că-l rog, dar mai târziu. După ce ajungem acasă.

Mai târziu. Mereu mai târziu. Îmi clocotea stomacul de furie.

— Ai promis.

— Știu, dar…

— *Maman,* înseamnă *enorm* pentru mine, am zis și i-am pus implorator o mână pe braț. Nu pot să renunț, până când nu…

— N-am spus că renunț, *chérie.*

— Mie așa mi se pare. Cât de presant o să fie, odată ce ne vedem de partea cealaltă a Atlanticului? am spus, ridicând tonul. Când n-o să mai fie o promisiune făcută în grabă, doar ca să mă convingi să-ți fac pe plac, și pe care s-o încalci când vrei tu?

S-a auzit un clinchet și ușile liftului s-au deschis. Mama i-a aruncat o privire nervoasă hamalului gură-cască; acesta ne-a

luat degrabă bagajele și s-a dus la recepție.

— Deci? am insistat.

— Nu e locul potrivit să purtăm o asemenea discuție. Vino și nu mai face atâta tărăboi, te rog, a zis, ieșind în curtea aglomerată.

— Fac *tărăboi*? Asta te deranjează? am zis, călcând apăsat în urma ei.

S-a întors spre mine cu un zâmbet crispat.

— Te rog să încetezi, Charlotte. Ai și așa destule necazuri cu taică-tu. O să se supere și pe mine, dacă mai tragem mult de timp, așa că lasă mofturile, te rog, și hai să mergem.

Mă uitam la ea, înmărmurită. Frumoasa mea mamă, atât de sigură de sine, își mușca buzele perfect rujate, de teamă că o să se supere tata pe ea. Nu îndrăznise să-i spună că am fugit în Franța de capul meu. Nu îndrăznise să-i spună că vom întârzia cam o săptămână. Ar fi în stare să spună orice, numai să mă convingă să urc în trenul de Vevey, ca o fetiță care minte de îngheață apele, ca să scape de bătaie. Dacă nu mă aducea acasă la timp, și cu abdomenul plat, dădea de *necaz.*

Maman m-a făcut dintotdeauna să mă simt ca un copil. Acum însă, mă uitam la ea și mă simțeam ca un adult.

— N-ai de gând s-o cauți.

Era mai mult o afirmație decât o întrebare.

— Rose a murit! a răbufnit ea, în cele din urmă. Știi și tu asta, Charlotte!

— E posibil. Chiar foarte posibil, am replicat, străduindu-mă să rămân obiectivă, deși spumegam de furie. Dar, pentru mine, nu e suficient, iar tu ai promis că mă ajuți până la capăt. Pentru liniștea mea sufletească măcar, am spus după o scurtă pauză. Dacă tata nu reia căutările, poți să-mi promiți cu mâna pe inimă că o să insiști pe lângă el?

A oftat prelung.

— Mă duc să achit camerele. Te rog să te calmezi între timp.

A plecat cu pași mărunți, tropăind nervoasă pe tocuri. Am rămas lângă bagaje, simțindu-mă straniu, ca un bibelou fragil, iar, când m-am uitat prin curtea hotelului, am zărit-o pe Rose. Nu în carne și oase, firește – doar o fată morocănoasă și plină de

coșuri, care stătea rezemată de fereastra lată și își aștepta părinții să termine formalitățile de cazare –, dar lumina soarelui forma un nimb în jurul capului ei blond, ascunzându-i trăsăturile feței, iar, preț de o clipă, chiar am crezut că *e* Rose. Rose care se uita la mine și clătina ușor din cap.

Nu mai ești copil, Charlie, mi-o imaginam spunându-mi. *Nici fricoasă.*

Rose fusese dintotdeauna curajoasă. Chiar și atunci când se temea că o să rămână singură, că o să fie abandonată, ca în ziua aceea, la bistroul din Provența, tot curajoasă era. Ce spaimă trebuie să fi trăit când a aflat că a intrat în aceeași belea în care mă aflam și eu acum, dar nu a cedat când părinții ei au încercat să „rezolve problema". A născut și a plecat în lume, pregătită să își poarte singură de grijă, oricât de rău o speria această perspectivă.

Mi-au răsunat în minte vorbele lui Finn, de seara trecută. *Tu ce-ți dorești?*

Să fiu curajoasă, am răspuns în gând.

Ai idee ce-nseamnă asta? m-a întrebat Mica Problemă. *Privește-o ca pe o ecuație. Calculează x, unde x = curaj.*

Am văzut-o pe mama cum își închide poșeta și vine spre mine. M-a luat cu leșin. Nu știam nimic despre creșterea copiilor. Niște ființe mici și neajutorate, lacome și delicate, care mă îngrozeau de moarte. Copilul din pântec mă îngrozea. Nu eram pregătită să-l aduc pe lume. Absolut deloc pregătită.

Când s-a apropiat mama, am tras aer în piept.

— Nu merg la Vevey.

— Poftim? a zis, ridicând din sprâncenele ei pensate.

În spatele ei, fetița cu coșuri, pe care o transformasem pentru câteva secunde în Rose, a plecat după părinții ei, spulberându-mi iluzia.

— Nu merg la Consultație, am anunțat-o.

— Charlotte, nu mai avem ce discuta. *Gata.* Ai spus că mergi…

— Nu, am spus și am avut senzația că altcineva rostește cuvintele. Nu renunț la el. Îl păstrez.

Te-ai gândi că o decizie de o asemenea importanță îți dă un

sentiment de ușurare sau catharsis. Nici vorbă. Îmi era greață și teamă. Și foame, pe deasupra. O foame de lup. *O să te hrănesc,* i-am spus șovăitor Micii Probleme.

Părea încântată de idee. *Șuncă,* mi-a transmis.

Ar fi cazul să-i găsesc alt nume decât M.P.

— Charlotte, știi bine că asta e singura soluție, așa că…

— Nu e singura soluție. Era prima oară când îi curmam vorba mamei. E soluția cea mai convenabilă pentru *tine,* am continuat. O intervenție discretă, și tata nu mai trebuie să le dea vreo veste jenantă partenerilor lui, iar tu nu te faci de râs în fața doamnelor din clubul de bridge. Știu că-mi vrei binele, dar asta *nu* e singura soluție. Nu sunt obligată s-o accept.

Am văzut cum i se crispează toată fața de nervi, iar glasul i-a devenit un soi de șoaptă veninoasă.

— Și ce viață o să ai, târfuliță ingrată ce ești? Niciun bărbat respectabil n-o să se-nsoare vreodată cu o femeie cu un copil din flori. Cum crezi c-o se te descurci?

— Am bani, *maman.* Bani *munciți* de mine, nu doar cei din fondul fiduciar. Pot să-mi port singură de grijă, nu sunt neputincioasă. O repetam cu obstinație, fiindcă acesta era adevărul, la dracu, chiar dacă, în capul meu, răsunau întruna cuvintele: *ratato ratato ratato.* Mă pricepeam să-mi țin socotelile mai bine decât mama și să o caut pe Rose mai bine decât tata și, dacă nu izbutisem să-l ajut pe James nu însemna că voi da greș în toate. Nu sunt neputincioasă.

— Ba ești! Cum îți închipui că o să ai grijă de copil?

— Presupun c-o să-nvăț. Se adunaseră deja un munte de lucruri pe care trebuia să le învăț, dar asta nu însemna că nu eram în stare doar pentru că mă speriau. Nu știu prea multe despre copii, dar am șase luni la dispoziție să învăț. Și mai știu un lucru. Știu că voi continua să o caut pe Rose, chiar aici și acum.

Mi-am luat geanta de voiaj. *Maman* a întins repede mâna și m-a prins de încheietură.

— Dacă pleci, nu mai ai ce căuta acasă.

Cuvintele ei m-au lovit ca un pumn în stomac. Dar am ridicat sfidătoare bărbia și am zis:

— Oricum nu mă băgai în seamă nici când *eram* acasă. N-o să fie cine știe ce schimbare.

Am dat să mă smulg din strânsoare, dar ea m-a prins și mai zdravăn.

— Nu pleci nicăieri, Charlotte St. Clair. Mergi cu mine la gară. Ești minoră, așa că te pot lua *cu forța.*

Începuse să țipe. Mama mea, atât de atentă și de preocupată de ce zice lumea, urla ca din gură de șarpe. Toți ochii erau îndreptați asupra noastră. Am țipat și eu.

— Adineauri m-ai alungat din casă, *maman.* Nu merg *nicăieri* cu tine.

M-am smucit, dar n-am reușit să scap.

— Nu ridica tonul la mine!

— E vreo problemă, domnișoară? s-a auzit o voce plăcută și furioasă, în spatele meu.

Vocea plăcută și furioasă a unui scoțian.

— Absolut niciuna, Finn.

Mi-am mai smucit o dată brațul și, de data asta, am reușit să scap. M-am uitat la el. Ținea geanta lui Eve pe un umăr și cheile decapotabilei în mână; probabil plecau și ei tot atunci.

— Aveți loc în mașină și pentru mine?

A zâmbit și mi-a luat bagajul.

Mama se uita lung la el, șocată de cămașa lui șifonată, cu mâneci suflecate, și barba neagră, nerasă.

— Cine… a dat să întrebe, dar, exact atunci, a apărut Eve.

— Ei, drăcia dracului, Finn! l-a apostrofat ea, morocănoasă ca întotdeauna înainte de amiază. Văd că ai dat iar peste americancă.

— Vine cu noi, altfel te las aici, a spus el.

— Lucrezi pentru mine!

— Dar mașina e a mea.

Am simțit un val plăcut de căldură în stomac. Intenționam să merg la Limoges cu trenul, dar gândul de a mă urca din nou în mașina aia minunată…! Doamne, cât îmi plăcea mașina aia. Mă alina mai mult decât casa din care tocmai fusesem alungată. M-am uitat la Finn și am zis cu vocea înecată de emoție:

— Mulțumesc.

— Eram sigură că n-am scăpat de tine, a zis Eve, spre surprinderea mea, părând mai degrabă mulțumită decât iritată. Voi, americanii, vă țineți ca râia de om.

— Cine e *dumneaei*? s-a interesat mama, reușind să rostească întrebarea până la capăt.

Eve s-a întors spre ea. Amândouă alcătuiau un tablou insolit: mama, cu talia ei de viespe, pălărie splendidă și mănuși imaculate; Eve, cu aspect neîngrijit, într-o rochie veche și cu mâinile acelea precum cleștii de rac. Eve a măsurat-o cu ochii ei de pasăre răpitoare, până când mama a lăsat privirea în pământ.

— Presupun că dumneata ești mama, a spus ea într-un final. Nu semănați.

— Cum îndrăznești…

— Eve, am intervenit. Mă duc să-mi caut verișoara, și undeva, în tot haosul ăsta, e un bărbat de care ți-e frică. Ar trebui să afli odată dacă a murit sau mai trăiește. Vino cu mine.

Nu știu ce m-a făcut să spun asta. Eve, cu toanele și pistolul ei, complica situația și mai rău; m-aș fi mișcat mai eficient fără ea. Dar astăzi, oricât de speriată eram, îmi găsisem curajul și voiam să fie și Eve curajoasă – să fie femeia hotărâtă, care înjura ca un birjar, care mințise cu nerușinare un angajat de la casa de amanet, ca să îmi pot amaneta perlele, și care nu se sfiise să o ia la întrebări pe proprietara unui magazin de antichități, care o ura de moarte. Nu voiam ca Eve să plece în Anglia cu coada-ntre picioare și să se ascundă iar în casa de pe strada Hampson nr. 10. Părea umilitor pentru ea.

Dar acesta nu era singurul motiv pentru care voiam ca Eve să mă însoțească. Voiam să aflu prin ce trecuse Eve în timpul ocupației orașului Lille, și nu doar ce se întâmplase cu mâinile, ci și cu sufletul ei.

M-am străduit să găsesc un mod elocvent de a-i mărturisi toate acestea, dar n-am reușit.

— Vreau să aflu și restul poveștii, a fost singurul lucru care mi-a trecut prin minte.

— Nu e o poveste plăcută, m-a avertizat Eve. În afară de asta, nu are final.

— Atunci, scrie-i finalul acum, am spus, punându-mi țanțoșă

mâinile-n șold. Nu ești pregătită, în niciun caz, lașă. Deci, ce părere ai? Te bagi sau nu?

— Cine sunt aceste persoane? *Charlotte?*

N-am băgat-o în seamă pe mama. Dacă până atunci îmi dirijase viața, acum am exclus-o definitiv din ea. Eve însă i-a aruncat o privire urâcioasă.

— Nu merg, dacă vine și mămica. Am stat doar treizeci de secunde în preajma ei, și e de două ori mai enervantă decât tine. Dacă o văd o zi întreagă, cred c-o împușc.

— Nu vine cu noi. M-am uitat la mama și m-a trecut un ultim fior de furie amestecată cu dragoste, un ultim impuls slab de a-i face pe plac, care a dispărut imediat. La revedere.

Trebuia, probabil, să mai fi adăugat ceva. Dar ce mai era de zis? Se uita speriată când la Finn, când la Eve.

— Nu poți să pleci cu… cu…

— Finn Kilgore, a spus Finn, pe neașteptate.

A întins mâna, iar mama i-a strâns-o mecanic.

— Domiciliat, până nu demult, în închisoarea Maiestății Sale din Pentonville.

Mama și-a retras mâna, ca arsă, și a deschis gura.

— Pentru acte de violență, dacă-mi permiteți să precizez, a adăugat Finn, politicos. Am aruncat niște americani nesuferiți în Tamisa. O zi bună vă doresc, doamnă!

Și-a pus pe umăr geanta mea de voiaj și a pornit spre ieșire. Eve și-a aprins o țigară, a făcut câțiva pași, după care s-a întors.

— Vrei să auzi povestea sau nu, americanco?

I-am aruncat mamei o ultimă privire. Rămăsese încremenită și se uita la mine, de parcă nu mă cunoștea.

— Te iubesc, i-am spus și am ieșit pe străzile aglomerate din Roubaix.

Eram ca beată. Tulburată. Extaziată. Copleșită. Îmi transpirau palmele și îmi vâjâia capul. Un lucru însă era clar.

— Mâncare, am zis, în momentul în care Finn a oprit Lagonda în dreptul meu, cu capota lăsată. Am urcat și am mângâiat bordul bătrânului automobil. Mergem la Limoges, dar, mai întâi, o să luăm cel mai copios mic dejun pe care-l găsim în Roubaix. Fetița cere mâncare.

— E fetiță? a întrebat Eve.

— Așa mi-a zis.

Ce de lucruri învățam într-o singură zi! Și câte mai aveam de învățat!

Capitolul 16
EVE

Mai 1915

Peste zece zile, kaiserul va muri. Asta își spunea Eve.

— Hai mai repede! a zis Lili, grăbindu-se.

Eve simțea cum i se lipește părul de gât, dar Lili nu părea deloc afectată de arșița de afară și își vedea de drum, cu poalele fustei ridicate și cu pălăria dată spre ceafă.

— Moșcăito!

Eve a luat pătura strânsă la subraț și a iuțit pasul. Lili știa împrejurimile Lille-ului ca-n palmă.

— *Mon Dieu,* ce plăcut e să colinzi pe dealuri la lumina zilei, nu prin beznă, și cu niște piloți slinoși pe urmele tale! Încă un deal și-am ajuns.

A luat-o la fugă pe pantă în sus. Asudată, Eve o privea cu invidie, realizând cât de mult îi slăbiseră puterile din pricina foamei pe care o îndura de șase săptămâni. S-a mai înveselit când a ajuns în vârful colinei. Era o zi senină, și iarba strălucea verde-aurie în lumina soarelui. Se aflau la doar câțiva kilometri de Lille, dar parcă ieșiseră de sub un nor negru, departe de indicatoarele în germană și de soldații nemți care patrulau pe străzi. Viața nu era ușoară nici la țară. Toate fermele micuțe pe lângă care trecuseră cunoșteau și foamea, și deznădejdea, căci porcii, untul și ouăle le erau confiscate de patrulele de rechiziție. Totuși, pe culmea acelui delușor, își putea imagina, fie și pentru o clipă, că invadatorii dispăruseră.

Și, poate, chiar *vor* dispărea în curând. Dacă forțele aeriene își făceau treaba.

Cele două femei stăteau în vârful colinei, cu mâinile-n sân, și se uitau la șinele de tren care mergeau spre Germania. Peste zece zile, kaiserul va fi într-un tren pe acele șine. Peste zece zile, lumea întreagă s-ar putea schimba.

— Uite-acolo, a arătat Lili, făcând un semn din cap.

Am cercetat zona, la fel și Violette, și Antoine.

Antoine era un librar, cu o față înșelător de blajină, care falsifica pentru Lili acte de identitate și bilete de liberă trecere. În afară de Violette, acesta era singurul membru al Rețelei Alice pe care îl cunoscuse Eve – o cunoștință utilă, în eventualitatea în care ajungea vreodată la ananghie și avea nevoie de documente noi.

— Am căzut de acord că ăsta e cel mai bun loc pentru un atac, a spus Lili, ridicându-și fusta și desfăcându-și jupa. Acum, Dumnezeu știe dacă ăia de sus o să țină cont de sfatul nostru.

— Trebuie să întindem p-pătura, i-a amintit Eve. Nu uita că suntem la picnic.

Își pregătiseră o poveste, în caz că le găseau acolo iscoadele germane: Marguerite Le François și prietena ei, croitoreasă, profitau de vremea frumoasă și își savurau în aer liber sendvișurile neîndestulătoare. Dar, odată ce Eve a întins pătura, Lili nu s-a obosit să scoată vreun sendviș. A luat o bucată de cărbune și s-a apucat să cartografieze zona, cu prescurtările ei obișnuite, pe jupa întinsă pe pământ.

— E tot mai greu să transmiți mesaje pe hârtie, a zis, făcând cu ochiul, deși era extrem de concentrată. Din fericire, soldații habar n-au câte informații încap pe jupa unei femei.

— De ce m-ai luat cu tine? N-ar trebuit să te-ajute Violette să întocmești r-raportul, pentru că știe regiunea mai bine?

— M-a ajutat, dar tu ești cea care-a auzit de vizita kaiserului, margareto. Ai tot dreptul să afli ce se-ntâmplă.

Mâna lui Lili lucra cu o viteză amețitoare, în timp ce marca terenul, neregularitățile, șinele de tren, copacii.

— Unchiul Edward m-a rugat să te iau cu mine când îi predau raportul.

— Pe m-mine?

— Vrea să discute cu tine, în speranța că mai poate obține anumite informații. Când e vorba de ceva important, nu lasă nimic la voia întâmplării. Plecăm peste două zile.

Peste două zile, avea să-l revadă pe căpitanul Cameron. Deși gândul acesta ar fi trebuit să o ungă pe suflet, pe Eve o încerca un sentiment straniu. Bărbatul părea atât de departe, aproape într-o altă lume. Iar pregătirile pentru o asemenea vizită îi

dădeau mai mari emoții decât ochii lui calzi.

— Nu pot să merg la Folkestone. Nu mă încumet să lipsesc de la muncă.

— Nu-i nevoie să mergem tocmai până la Folkestone, a spus Lili, calm, terminându-și însemnările. Unchiul Edward a acceptat să ne vedem peste graniță, la Bruxelles. Ne întoarcem în aceeași zi.

— Mă b-bâlbâi prea tare… o să mă ia la ochi, la punctul de control. O să te aresteze din c-cauza mea.

Dacă Lili era arestată, pentru că i se-ncurca ei limba-n gură, Eve era în stare să și-o taie singură, cu un cuțit ruginit.

— *Je m'en fou!* a răspuns Lili, ciufulindu-i părul. Mă lași pe mine să tratez cu ei. Știu eu cum să-i aburesc. Tu stai deoparte, cu figura aia de căprioară nevinovată, și-o să fie floare la ureche. Ciudate expresii mai aveți voi, englezii!

Eve își dădea seama că Lili încearcă să destindă atmosfera. Toată flecăreala aceasta, în timp ce-și trăgea pe ea jupa cu însemnările cartografice, era intenționată.

— Fii mai prudentă, a sfătuit-o Eve. Nu mai lua totul în g-glumă, că o să ajungi în fața plutonului de e-execuție.

— Aș, a spus Lili, fluturând nepăsătoare din mâna atât de slabă, încât părea aproape transparentă în lumina soarelui. Știu că o să mă prindă la un moment dat, dar cui îi pasă? Măcar știu că mi-am făcut datoria. Așa că hai să ne grăbim și să facem lucruri mărețe, cât mai avem timp.

— Tocmai, că nu prea mai avem timp, a bombănit Eve, în timp ce coborau panta colinei. Peste două zile, plecăm la Bruxelles. Cum naiba-mi iau liber o zi?

— Găsești tu o scuză, a zis Lili, aruncându-i o privire șireată pe când se îndreptau spre oraș. Ce mai face sadicul pretendent?

Eve n-avea chef să se gândească la René Bordelon. Din seara în care o condusese acasă, se străduia să îl ocolească; la Le Lethe, debarasa mesele, turna șnaps în pahare și trăgea cu urechea; izbutise chiar să întocmească un raport despre asul aviației germane, pilotul Max Immelmann, toate acestea în timp ce se ținea la distanță de patronul ei. Bordelon însă găsea mereu o cale să-i dea de înțeles că e cu ochii pe ea și așteaptă un

răspuns. Uneori, printr-o privire insistentă spre gâtul ei, acolo unde ea îi simțea încă atingerea limbii pe piele. Alteori, oferindu-i o înghițitură de vin dintr-un pahar mânjit de ruj, la ora închiderii. Ce lume stranie era aceea în care câteva sorbituri de vin din paharul unui necunoscut reprezentau un gest galant adresat unei tinere despre care se presupunea că e flămândă și disperată?!

— E insistent, a răspuns Eve.

Lili și-a dat după ureche o șuviță de păr.

— Ai reușit să te eschivezi?

— Până acum, da.

La drept vorbind, în lumea în care trăia, mai exista și altceva în afară de acest „până acum"? Reîntâlnirea cu căpitanul Cameron, peste două zile, sosirea kaiserului, peste zece zile, toate coexistau în același spațiu sumbru. Existau trecutul și clipa prezentă. Nimic altceva nu era sigur. Nimic altceva nu era real.

Seara, la Le Lethe, atmosfera părea mai animată decât de obicei, zarva ofițerilor mai gălăgioasă, chicotelile femeilor agățate la brațul lor, mai zgomotoase.

— Niște târfe, a mormăit Christine, în timp ce stătea cu Eve lângă perete și așteptau să li se facă semn de la mese. Aia de-acolo e Françoise Ponceau. Uită-te la ea cum se împăunează în rochia aia nouă, de mătase, și se lipește de căpitanul ăla. Știai că brutarul face pâini speciale pentru curve ca ea? Se pișă în aluat înainte să-l întindă…

— Așa le trebuie, a spus Eve, deși i se întorcea stomacul pe dos.

Printre zâmbete, tânăra arunca priviri speriate, și, de când venise, strecura pe ascuns chifle în geantă, ori de câte ori căpitanul se întorcea cu spatele. Avea și ea o gură flămândă acasă, sau, poate, chiar mai multe, iar pentru asta era răsplătită cu pâine cu urină și injurii. Dar nu o putea contrazice pe Christine, fiindcă majoritatea locuitorilor din Lille erau de aceeași părere.

René a aruncat o privire spre chelnerița lui. Îi sticleau ochii în lumina lumânărilor. *Uită-te la Christine,* se ruga Eve, în sinea ei. *E frumușică, blondă și proastă ca noaptea. De ce nu te uiți la*

Christine? Bordelon însă i-a făcut semn din deget lui Eve, care s-a dus să le toarne băuturi în pahare. René zâmbea, urmărindu-i satisfăcut mișcările delicate și arcul grațios al brațului.

— Îi d-duce altcineva registrul? i-a întrebat Eve pe ceilalți chelneri, la finalul programului, dar au râs cu toții de ea.

— E datoria ta acum, Marguerite! E mult mai binedispus când i-l duci tu, și toată lumea vrea ca *monsieur* René să fie binedispus.

Râdeau pe înfundate, semn că privirile pe care i le arunca Bordelon nu trecuseră neobservate.

— Sunteți niște p-porci, a mormăit ea și a luat-o pe scări.

A făcut o plecăciune scurtă, iar degetele lui i-au mângâiat ușor mâna, când i-a întins registrul.

— Te grăbești, *mademoiselle* Le François? a întrebat, uitându-se peste însemnările ordonate.

— Nu, *monsieur*.

Bordelon a studiat paginile pe îndelete. Era o noapte caldă, așa că își scosese sacoul și rămăsese în cămașa de un alb imaculat, iar părul pomădat îi lucea la fel de intens ca pantofii de piele. Butonii erau niște pete neașteptate de culoare, rubinii cu scânteieri aurii.

— Sticlă art nouveau, a spus el, observându-i privirea.

Chiar nu-i scăpa nimic?

— În stilul lui Klimt. Ai auzit de Klimt? Am avut șansa să admir câteva dintre picturile lui la Viena, înainte de război. Adevărate capodopere. Una se intitula *Danae*, femeia din mitologia greacă, în iatacul căreia se strecoară Zeus, sub forma unei ploi de aur… Klimt o arată excitată de aurul care i se prelinge între picioare.

În camera aceea, Eve nu avea deloc chef să discute despre niciun fel de excitație, fie ea artistică sau de altă natură.

— N-n-am auzit de acest tablou.

— Simbolizează pasiunea dezlănțuită, a explicat Bordelon, scoțându-și butonii și punându-i în palmă, ca să îi vadă mai bine.

Apoi și-a suflecat mânecile, dezvelindu-și brațele zvelte, albe și netede. Ca să evite imaginea aceea, Eve a ridicat butonii de

sticlă în lumină și le-a admirat irizațiile de culoare.

— Extazul aurului. Oamenii l-au acuzat de obscenitate. Și ce-i cu asta? Și despre Baudelaire au zis că e obscen.

Eve a așezat butonii cu grijă lângă bustul poetului, analizând profilul aspru, din marmură, și întrebându-se dacă amanta lui Baudelaire îl detesta la fel de mult pe cât îl detesta ea pe René.

— Pot să vă cer o favoare, *monsieur*?

— O favoare? Mă faci curios.

— Îmi permiteți să lipsesc de la muncă, peste două zile? I-am promis unei prietene că merg cu ea să își vadă unchiul, care locuiește destul de departe.

Nu era nimic neadevărat. În preajma lui René, Eve se străduia să mintă cât mai puțin.

— Așadar, vrei să lipsești de la muncă, a spus el, măsurându-și cuvintele. Sunt multe femei dornice să-ți ia locul și gata să promită că nu vor lipsi nicio zi.

— Știu, *monsieur,* a spus Eve, fixându-l cu privirea aceea imploratoare, de căprioară. Speram că sunteți suficient de mmulțumit de serviciile mele, încât să…

A ținut-o câteva clipe în tensiune, până când a închis registrul și l-a pus deoparte.

— Prea bine, a spus în cele din urmă, spre ușurarea lui Eve. Poți să-ți iei o zi liberă.

— Mulțumesc din…

— E târziu, i-a curmat el vorba. Ai luat dispensa la dumneata sau iar trebuie să te conduc acasă? a adăugat, desfăcându-și cravata de la gât. Poate te conduc oricum. Mi-ar face plăcere să ne cunoaștem mai bine, Marguerite.

Bărbatul a pus stăpânire pe numele ei, sau pe ceea ce credea a fi numele ei, și a renunțat cu nonșalanță la *mademoiselle.* Privindu-l cum își scoate cravata, Eve se îndoia că are de gând să facă vreo plimbare în acea seară. Dacă era să se cunoască mai bine, se vor cunoaște acolo, în biroul lui.

Pentru că i-am cerut o favoare.

Și-a înghițit înadins nodul din gât, ca să observe el. L-ar încânta să o vadă intimidată.

Bordelon a pus cravata pe brațul fotoliului.

— Te-ai gândit la propunerea pe care ți-am făcut deunăzi?

— M-a luat prin s-surprindere, *monsieur*.

— Serios?

— Nu sunt femeia p-potrivită pentru un bărbat rafinat. Sunt o simplă chelneriță. Nu-s nici frumoasă, nici educată, n-am m-m-ma- niere alese. Cum era să nu mă surprindă?

René s-a ridicat din fotoliul adânc, cu mișcări lente, și s-a dus la masa din lemn de satin, pe care ținea sticlele de cristal. A scos dopul uneia și a turnat într-un păhărel două degete dintr-un lichid gălbui cu bule. Strălucea precum nestematele.

— Gustă, a zis, întinzându-i-l lui Eve.

Fata a luat o înghițitură, pentru că nu avea de ales. Licoarea a ars-o pe gât: avea o aromă dulce și pișcătoare, ușor floral și foarte intensă.

— Lichior de soc, a explicat Bordelon, sprijinindu-și cotul de polița din abanos. Mi-l trimite personal un negustor de vinuri din Grasse. Splendidă regiunea Grasse: aerul miroase exact ca acest lichior, floral și îmbătător. E unic, așa că nu-l servesc la restaurant. Nemților le dau coniac, șnaps, șampanie. Tot ce e unic păstrez pentru mine. Îți place?

— Da. Nu avea rost să-l mintă pe René când nu era cazul. De ce-l împărțiți cu mine, dacă spuneți că nu împărțiți ce e unic?

— Pentru că și tu ești unică. Ai gusturi bune, Marguerite, chiar foarte bune, dar complet necizelate. Ești precum Eva în grădina Raiului.

Nici Eve nu știa cum de nu tresărise la auzul numelui ei adevărat. A reușit, totuși, să se stăpânească și a mai luat o sorbitură din focul de soc.

— Am apreciat mereu bunul-gust și eleganța la partenerele mele, a reluat el. Înainte preferam produsul finit în locul materialului brut, dar, în momentul de față, e tot mai greu să găsești femei elegante în Lille. Foamea și patriotismul le-au transformat în scorpii pe toate pe care le cunosc. Mi-am dat seama că, dacă vreau o parteneră pe gustul meu, trebuie să iau exemplul lui Pygmalion, din mitologia greacă, și s-o sculptez cu mâinile mele. A întins un deget lung și i-a dat la o parte câteva fire de păr de pe frunte. Nu mi-am închipuit niciodată că o să-

mi facă plăcere. Așa că și tu ai reușit să mă surprinzi pe mine.

Eve nu știa ce să răspundă. Bordelon nu părea să aștepte un răspuns, ci doar a făcut semn spre paharul din mâna ei.

— Îți mai torn?

— Da.

I-a turnat o cantitate generoasă. *Încearcă să mă îmbete,* s-a gândit Eve. Adolescenta Marguerite nu avea cum să reziste la tărie. După câteva pahare, o să fie docilă și maleabilă.

Eve se uita în pahar și vedea linia ferată pe care urma să vină kaiserul. Vedea siluetele lenețe ale comandantului și ale ofițerilor lui, cu șnapsuri în față, divulgând fără grijă tot felul de secrete. Vedea chipul radiind de fericire al lui Lili, în ziua în care îi dăduse prima informație. Ba chiar auzea glasul lui Lili: *Afurisită meserie, nu?*

Se poate, a răspuns Eve acum, ca și atunci. *Dar cineva trebuie s-o facă. Eu mă pricep. De ce să n-o fac?*

A dat paharul pe gât. În momentul în care l-a pus jos, a observat că René se apropiase de ea. Mirosea a parfum de la Paris, un iz subtil, civilizat. Se întreba dacă o s-o sărute în acel moment. Și-a amintit fugitiv de căpitanul Cameron și cum o privea acesta când erau pe plajă și o învăța să încarce pistolul. A alungat gândul în clipa în care René a aplecat capul.

Să nu te ferești.

Bărbatul s-a lăsat mai mult peste ea, adulmecându-i linia gâtului, după care s-a ridicat brusc, strâmbând ușor din nas.

— Poate-ar fi bine să te speli mai întâi. Baia mea îți stă la dispoziție.

Eve simțea furnicături în buzele neatinse și, preț de câteva secunde, nu a înțeles ce se petrece. Apoi și-a privit manșetele pătate de *beurre blanc* și vin roșu, deși se străduia să fie atentă, și a realizat că i se uscase pe sub rochie sudoarea de după plimbarea matinală cu Lili. *Miros urât,* i-a trecut prin minte și îi venea să plângă de rușine. *Miros a transpirație și a săpun ieftin, și trebuie să mă spăl bine, înainte de a fi dezvirginată.*

— Ai săpun înăuntru, a zis René, descheindu-și gulerul cu un gest firesc. L-am ales special pentru tine.

Aștepta o dovadă de recunoștință din partea ei.

— Mulțumesc, a îngăimat Eve, după ce el i-a arătat ușa din spatele lui.

În baie domnea același lux nerușinat ca în birou: gresie albă și neagră, o cadă mare, din marmură, o oglindă poleită cu aur. În savonieră, stătea un săpun nefolosit, cu parfum de lăcrămioare, fără îndoială confiscat din baia vreunei femei, cu ocazia unei percheziții. Eve și-a amintit că René spusese că i se potrivește. *Ușor, dulce, parfumat, tineresc.*

I-au revenit în minte toate învățăturile lui Lili despre metodele de a satisface bărbații. Pe moment, a crezut că o să vomite, dar s-a abținut. *Fii atentă ce-i place,* îi zisese Lili. Răspunsul i-a venit în timp ce se uita la săpun. *Ușor, dulce, parfumat, tineresc.* Nu voia doar să miroasă așa, ci așa *să fie.* Ce drăguț din partea lui să îi dea indicații!

A umplut cada, împroșcând apă fierbinte cu o nechibzuință dușmănoasă, apoi s-a scufundat tremurând în căldura plăcută. În ultimele două luni, se spălase la chiuvetă, frecându-se cu un prosop de mâini jerpelit. Acum i se învârtea capul de la aburul apei fierbinți și după cele două pahare de lichior de soc. N-ar mai fi ieșit niciodată din apa aceea fierbinte și parfumată, dar nu avea timp de pierdut.

Cel mai bine era să treacă la treabă și să isprăvească odată.

Și-a lăsat lenjeria și rochia ponosită pe jos, ca să nu le mai pună pe trupul curat, și s-a înfășurat în prosoapele albe ca zăpada. S-a uitat în oglindă și nu s-a recunoscut. Avea pomeții ascuțiți, consecința rațiilor de hrană insuficiente, dar era mai mult decât atât. Blânda Evelyn nu avusese niciodată trăsături așa de aspre. Marguerite Le François nu avea niciun strop de asprime, așa că Eve a exersat în oglindă, cu buzele întredeschise și gene tremurânde, până când a obținut imaginea dorită.

— Ah, a întâmpinat-o René, zâmbind, măsurând-o de la picioarele desculțe până la părut castaniu, despletit. Mult mai bine.

— Mulțumesc, a spus ea. N-am mai făcut o b-baie bună de câteva luni.

Recunoștință. Știa că e absolut necesară.

Bordelon i-a strecurat degetele în părul ud și a dus o șuviță la

nas.

— Minunat.

Nu era complet neatrăgător, cum stătea așa, elegant și suplu în halatul acela din mătase albastră. Mâna rece i-a urcat pe păr lui Eve și s-a înfășurat în jurul gâtului, cu degetele atât de lungi, încât i-l cuprindea aproape în întregime. Apoi a sărutat-o lent, experimentat, cu gura deschisă. Fără să închidă ochii vreo clipă.

— Rămâi aici peste noapte, i-a spus, mângâindu-i linia șoldului prin prosop. Mâine-dimineață, mă văd cu comandantul Hoffman destul de devreme. Vrea să organizăm o petrecere în cinstea celebrului lor pilot, Max Immelmann, acum că va conduce apărarea aeriană a Lille-ului. Dar nu mă deranjează dacă voi fi un pic mai obosit la întâlnire.

Iată motivul pentru care se afla Eve acolo. Într-un moment de slăbiciune, René făcuse imprudența de a-i dezvălui o informație importantă pentru forțele aeriene britanice. Eve a reținut-o și și-a calmat bătăile inimii, cuprinsă de un sentiment de spaimă amestecată cu hotărâre nestrămutată.

René s-a uitat la ea și a zâmbit.

— Deci, a spus, apucând prosopul înfășurat în jurul sânilor. Ia să vedem.

Rezistă, s-a îmbărbătat Eve. *Te poți folosi de asta. Te poți folosi de asta.*

A lăsat prosopul să cadă de pe ea și a înclinat capul pe spate, în așteptarea următorului sărut. Ce contează că ți-e frică de un lucru, dacă ești obligat să-l faci?

PARTEA A TREIA

Capitolul 17
CHARLIE

Mai 1947

Mai aveam de parcurs jumătate din distanță până la Paris și, spre surprinderea mea, nu ajunseserăm încă într-un șanț. În luna mai, peisajul rural francez era în plină floare, dar nici eu, nici Finn nu aveam ochi pentru el, fiindcă, de pe bancheta din spate, Eve ne povestea despre viața de spion.

Eve. *Spioană?* Stăteam întoarsă cu totul spre ea și îi sorbeam fiecare cuvânt. Până și Finn îi mai arunca câte o privire, din când în când.

— O să facem dracului accident, l-a apostrofat ea, nervoasă. Iar tu, americanco, mai închide gura, că-ți intră vreo muscă.

— Povestește mai departe, am rugat-o.

Toate lucrurile pe care le știam despre spioni le aflasem din filme și toate mi se păreau minciuni. Acum însă, o aveam lângă mine pe Eve și, cu toate că nu semăna deloc cu spionii din filmele hollywoodiene, ceva în vocea ei răgușită și rece, când vorbea despre Folkestone, despre limbaje codate și despre unchiul Edward, mă făcea o cred. Lagonda alerga pe șoselele șerpuite, iar Eve depăna povești. Un restaurant numit Le Lethe. Proprietarul elegant al acestuia. Nenumărate citate din Baudelaire. O colegă de breaslă cu ochelari rotunzi și nume de cod Violette…

— Femeia de la prăvălia de porțelanuri! am exclamat și am primit drept răspuns o privire tăioasă.

— Nu te poate duce omul de nas.

Am zâmbit larg, deja imună la sarcasmul ei. Eram încă ametită și nu-mi venea să cred că mă despărțisem de mama la hotel, de mama, de Consultație, de viața bine planificată. Ne ospătaserăm, în schimb, bine la micul dejun, iar acum, cu burta plină, neliniștea mi se preschimbase într-o sete de aventură. Goneam, alături de un fost pușcăriaș și de o fostă spioană, către un viitor incert; dacă nici astea nu erau niște variabile din care

să rezulte aventură, nu știu care să mai fi fost.

Eve povestea sporadic. Lille-ul în timpul războiului, lipsurile și rechiziționările. René Bordelon, un nume care revenea constant în acea poveste. Angajatorul ei, deși, judecând după ura din glasul ei, ai fi tras concluzia că fusese mai mult decât atât.

— Acest René, a zis Finn, cu un braț întins pe speteaza scaunului și cu capul întors spre Eve, crezi că mai trăiește?

Eve nu i-a răspuns, doar a mormăit ceva și a mai tras o dușcă din ploscă. Finn a mai încercat să afle de la ea câte ceva despre oamenii pentru care lucrase și dacă mai făcea cineva parte din rețea, în afară de Violette.

— Una sau două persoane, a răspuns Eve, după un răgaz de gândire.

Voiam să-i mai pun întrebări, *ardeam* să aflu mai multe, dar am întâlnit privirea lui Finn și am tăcut amândoi. Începea să se formeze un soi de triumvirat între noi – Eve nu mă însoțea pentru că o plăteam; mă însoțea din proprie inițiativă și nu mai aveam dreptul să mă amestec în viața ei. În afară de asta, o respectam mai mult acum, că aflasem ceva din povestea ei reală, așa încât mi-am înfrânat curiozitatea. Nu știam ce pățise la mâini, dar era limpede că se întâmplase în perioada când lucra ca spioană, fiind tot o rană de război, ca și piciorul beteag cu care se întorsese fratele meu de la Tarawa. Fusese decorat cu Inima Purpurie, medalie pe care o ținea în cutie, lângă el, în ziua în care și-a zburat creierii. Ce răni o fi purtând și Eve în sufletul ei?

Soarele de amiază o moleșea și vorbea cu tot mai multe întreruperi. În mijlocul propoziției, a început să sforăie.

— Las-o să se odihnească, mi-a zis Finn. Oricum, trebuie să oprim, ca să bag benzină.

— Cât mai avem până la Paris?

Căzusem de acord să dormim peste noapte la Paris, în drum spre Limoges.

— Câteva ore.

— Au trecut deja câteva ore. Nu e chiar *așa de* departe.

— Eram atent la ce povestea Eve despre descifrarea codurilor

și am greșit drumul, a spus Finn, cu un rânjet. Mai aveam puțin și ajungeam la Rheims.

În lumina sidefie a amurgului, am oprit la un hotel mohorât de la marginea orașului – adio cazare de lux când ești subțire la pungă. Dar, subțire sau nu, trebuia neapărat să cumpăr ceva, în timp ce Finn și Eve se instalau în hotelul care mirosea a ciorbă râncedă de pește. Am trecut prin dreptul câtorva prăvălii și am descoperit o casă de amanet. În câteva minute, am găsit ce doream, dar, în drum spre hotel, mi-a atras atenția un alt magazin. Îmbrăcăminte la mâna a doua. Mă săturasem să umblu în aceleași ținute, trei la număr, și să dorm în furou.

Vânzătoarea s-a uitat la mine, din spatele tejghelei: era una dintre acele franțuzoaice minione, cu buze strânse și costum impecabil croit, ca o maimuțică gătită.

— *Mademoiselle…*

— *Madame,* am corectat-o și am pus geanta pe tejghea, ca să îmi vadă verigheta de la mâna stângă. Am nevoie de câteva haine.

I-am spus de câți bani dispuneam și, dintr-o singură privire, a apreciat ce măsură port. Mă străduiam să nu-mi răsucesc pe deget verigheta cumpărată de la casa de amanet. Era puțin cam mare, la fel și apelativul *madame.* Dar trecuseră doi ani de când se încheiase războiul, iar văduvele tinere nu erau ceva neobișnuit. Hotărâsem să păstrez Mica Problemă și nu aveam chef să mă respingă lumea din cauză că eram nemăritată. Știam cum se procedează: făceai rost de o verighetă, născoceai o poveste despre un băiat mort în război (sau după, în cazul meu) și adăugai câteva detalii verosimile. Chiar dacă oamenii nu erau tocmai convinși, nu îndrăzneau să spună nimic, pentru că aveai toată recuzita necesară: o verighetă la mâna a doua și un soț decedat.

Donald, am decis, în momentul în care am intrat în cabina de probă. Donald… McGowan, așa se numea răposatul meu soț inexistent. Jumătate scoțian, jumătate american, brunet. Militar în trupele blindate; a luptat sub comanda lui Patton. Donald, dragostea vieții mele, decedat de curând într-un accident rutier.

Avea mania vitezei; l-am avertizat de nenumărate ori. Dacă e băiat, o să botez copilul după el…

Mi-o imaginam pe Rose cum strâmbă din nas. „Doar n-o să-i pui copilului numele *Donald,* Charlie! Zău așa!"

„Ai dreptate", i-am spus. „Oricum, cred că e fată. Așa că Donald e numai bun."

„Pare anost!"

„Nu vorbi urât de Donald al meu!"

— *Madame?* a spus vânzătoarea, cu voce bănuitoare.

M-am oprit din râs și am probat cele câteva ținute. Dincolo de toate aceste fantezii aiurite, începeam să-mi fac planuri, chiar dacă nu foarte clare. Mă gândeam că, dacă dau de urma lui Rose, am putea găsi un loc în care să locuim împreună. Poate chiar acolo, în Franța, cine știe? Aveam bani, economiile mele – de ce *n-am putea* să ne cumpărăm un nou început, în care două false *madames,* cu două verighete false, să ducă o viață cinstită? Mă gândeam la bistroul din Provența, unde petrecusem cea mai fericită zi din copilăria mea, alături de Rose. Mai aveam oare șansa să găsim un asemenea sanctuar și acum, când eram adulte?

O *cafenea,* m-a străfulgerat un gând, amintindu-mi cât de mult îmi plăcuse nu doar acea după-amiază în Provența, ci și scurta perioadă în care lucrasem la o cafenea din Bennington. Să servesc clienții, amestecul de arome apetisante, plăcerea măruntă de a lua comenzile și de a calcula restul în minte. O cafenea, aici, în Franța? Îmi imaginam o prăvălioară unde se vindeau vederi și sendvișuri cu brânză moale de capră și șuncă, unde, seara, cânta Edith Piaf și mesele erau împinse la margine, ca să danseze lumea. Unde vindeau două văduve tinere și flirtau cu francezii, dar niciodată fără să arunce o privire îndurerată la fotografiile soților. Trebuia să fac rost de niște fotografii false…

— *Bien,* a zis vânzătoarea când am ieșit din cabină, legănând aprobator din cap când m-a văzut îmbrăcată în pantaloni negri, strâmți și pulover pe gât, dar atât de scurt, încât aproape că nu îmi acoperea mijlocul. Nu ți se potrivește stilul modern, a adăugat brusc, triind mormanul de haine probate, din care a

păstrat doar cei mai strâmți pantaloni și cele mai mulate fuste și bluze. Te îmbraci ca Dior, dar ești făcută să porți Chanel. O cunosc – și ea e minionă, brunetă și urâțică.

— Mulțumesc frumos. Ești foarte amabilă, am spus, uitându-mă ofensată prin magazin. Mă îndoiesc profund că o cunoști pe Chanel.

— Am lucrat la atelierul ei, înainte de război! Dacă revine la Paris, merg să lucrez iar pentru ea, dar, până atunci, trebuie să supraviețuiesc cumva. Toate ne chinuim, dar nu în asemenea haine oribile, a spus vânzătoarea, arătând spre mine cu un deget manichiurat. Gata cu volănașele! Când mergi la cumpărături, ține minte trei lucruri: croială pe corp, dungi, pantofi fără toc. Și nu-ți mai chinui părul cu atâtea bucle. Tunde-l până la bărbie…

M-am privit în oglindă. Chiar dacă purtam haine la mâna a doua, arătam elegant. Puțin băiețoasă. Și mă simțeam atât de *confortabil,* eliberată din corsete și crinoline. Vânzătoarea mi-a pus o pălărioară împletită pe cap și mi-a tras-o șmecherește pe-o ureche. Am zâmbit, mulțumită. Era prima oară când îmi alegeam hainele singură; *maman* hotăra întotdeauna ce să port. Acum însă eram *madame,* femeie în toată firea, nu o fetiță neajutorată, și venise momentul să arăt ca atare.

— Cât costă?

A urmat tocmeala. Trebuia să-mi drămuiesc francii, dar observasem cu cât jind se uita vânzătoarea la costumul meu de călătorie, chiar dacă strâmba din nas când venea vorba de moda New Look.

— E creat după colecția Dior și mai am unul la hotel. Îl aduc mâine, dacă-mi dai pantalonii, două fuste, puloverele și rochia neagră.

— Nu-ți dau rochia decât dacă promiți s-o porți cu perle și un ruj roșu-aprins.

— N-am perle acum, dar fac rost de ruj.

— Batem palma.

M-am întors la hotel, cu coletul cu haine și mersul legănat, și am avut plăcerea de a-l vedea pe Finn că ridică surprins din sprâncene, când am intrat în bistroul hotelului, unde bea ceva în compania lui Eve.

— Îmi pare bine să vă cunosc, m-am prezentat, întinzând mâna cu verighetă. Sunt doamna Donald McGowan.

— Să fiu a naibii! a exclamat Eve, sorbind din martiniul care nu părea să conțină altceva decât gin.

— Am zis că se impune să-mi inventez o identitate falsă, am spus, mângâind Mica Problemă.

— Cine-i Donald McGowan? a întrebat Finn.

— Un bărbat brunet, tras la față, absolvent de Yale, militar în trupele de blindate, am răspuns, ștergându-mă la ochi cu o batistă imaginară, cu margini negre. Dragostea vieții mele.

— Nu-i rău pentru început, a opinat Eve. Cum îi plăcea să-și țină șosetele? Împăturite sau sul?

— Hm… împăturite.

— Fără *hm.* Cafea neagră sau cu lapte? Avea frați sau surori? A jucat fotbal în studenție? Detalii, americanco, a zis Eve, scuturând sever din deget. O poveste falsă e confecționată din detalii mărunte. Inventează o biografie a acestui Donald și repet-o pân-o înveți pe de rost. Și să nu-ți scoți verigheta până nu-ți lasă urmă pe deget, cum au toate femeile m-măritate de mult timp. Oamenii se uită după dunga aia, când văd tinere care împing cărucioare de bebeluși și se dau doamna cutare.

Am râs cu gura până la urechi.

— Da, să trăiți. Nu luăm cina?

— Ba da, și, de data asta, f-fac eu cinste. Tu ai tot plătit până acum.

Încă o dovadă că nu se afla acolo ca să profite de banii mei.

M-a impresionat, dar știam că nu e înțelept s-o spun cu glas tare.

— Cu condiția să mă lași pe mine să verific nota de plată, am răspuns. Ai fi în stare să accepți orice sumă ți se pune în față.

— Cum dorești, a zis, luând nota din mâna chelnerului și întinzându-mi-o. Tu ești bancherul.

— Nu-i așa?

Cum, necum, în această ultimă săptămână, toate chestiunile financiare căzuseră în sarcina mea, deși eram cea mai tânără din grup. Finn și Eve așteptau mereu să mă tocmesc cu recepționerii pentru prețul camerelor; toate facturile îmi erau pasate rapid, ca

să verific dacă sunt corecte; monedele și bancnotele ajungeau tot la mine, spre a fi puse în ordine, altminteri, ar fi sfârșit în debandada din buzunarele tovarășilor mei de călătorie, printre mărunțiș și cioturi de creioane.

— Sunteți ceva de speriat, i-am mustrat, în timp ce scriam în grabă pe nota de plată. Eve cunoaște toate secretele spionajului, tu, Finn, ești în stare să repari mașina cu scuipat și sârmă, dar niciunul din voi nu știe să calculeze bacșișul în mai puțin de zece minute, fără creion și hârtie.

— E mai simplu să te lăsăm pe tine, a zis Finn. Ești mașinuța noastră de calcul.

Am zâmbit din nou, amintindu-mi de bancherul londonez care mă credea prea tânără și prea nătângă, ca să îmi administrez singură banii. Și iată că ajunsesem să administrez banii a trei persoane. Eram curioasă ce altceva aș mai fi putut administra.

Mi-am învârtit verigheta falsă pe deget, imaginându-mi că stau în spatele unei case de marcat, cu un prosop băgat la betelia pantalonilor strâmți și o tunsoare modernă, până la bărbie. Mi-o închipuiam pe Rose, cu buclele ei blonde, într-o rochie neagră, elegantă, prezidând alături de mine, în acorduri de jazz francez și printre gânguririle a doi țânci – nu doar Mici Probleme, ci Probleme Mărișoare, cu picioruțe dolofane, care bolborosesc și-n franceză, și-n engleză…

Mi le imaginam pe doamna Donald McGowan și pe *madame* Etienne Fournier, ducând o viață tihnită. Cum nu se poate mai tihnită.

Capitolul 18
EVE

Iulie 1915

Eve n-o mai văzuse niciodată pe Lili atât de exasperată.

— *Concentrează-te,* margareta! Unde ți-e mintea?

— Mă c-concentrez, a promis Eve, dar în cap îmi răsuna întruna „Mă doare".

Nu era o durere insuportabilă. René Bordelon fusese atent să n-o rănească prea tare. Nu din cale-afară de atent – doar atât cât să nu-i știrbească propria plăcere –, dar, nimic de zis, atent. Sângerase puțin, dar nu o duruse rău. *A trecut și asta*, și-a zis Eve, când i s-a permis să se îmbrace și să plece acasă. Încă o tură de noapte la restaurant, după care, dimineață, o să se urce în tren, cu Lili, și-o să se întâlnească cu căpitanul Cameron, pentru a-i preda raportul despre vizita kaiserului la Lille. Pe urmă o să poată uita de René Bordelon.

Dar, spre uimirea ei, a reținut-o și seara următoare, după ce și-a încheiat tura.

— Știu c-ar trebui să-ți las mai mult timp de vindecare, a spus el, cu un zâmbet șters. Dar ești foarte ispititoare. Te superi?

— Nu, a răspuns ea.

Ce era să spună? Așa că s-a repetat povestea, după care Eve s-a ridicat din pat și s-a îmbrăcat, sub privirile lui René.

— Abia aștept să te întorci, a zis el.

Stătea în pat și mototolea între degetele-i neînchipuit de lungi cearșaful tras peste genunchi.

— Și… și eu, a bâiguit Eve, cu ochii la ceasul care arăta aproape patru dimineața. În mai puțin de patru ore, avea întâlnire cu Lili, la gara din Lille. T-trebuie să plec. Mulțumesc pentru ziua l-l-liberă, *monsieur,* a adăugat ea, amintindu-și să își exprime recunoștința.

Nu i-a cerut să îi spună René, cu toate că el pusese stăpânire pe numele *ei.* A zâmbit doar, privind-o cum își pune sacoul pe ea.

— Cât de puțin vorbești tu, Marguerite. Majoritatea femeilor cotcodăcesc ca niște găini. *Pe tine, ființă tăcută, te iubesc cu atât mai mult, pentru că fugi de mine…*

Nu era nevoie să mai întrebe cărui poet îi aparțin versurile. *Baudelaire,* și-a zis Eve. *Același blestemat de Baudelaire.* Și astfel, după nici patru ore, s-a dus la întâlnirea cu Lili, tulburată, precaută, concentrată la sarcina pe care o avea de îndeplinit, după ce dormise puțin și mirosind a René Bordelon.

Tot corpul o durea.

A avut grijă să nu o dea de gol mersul, în timp ce se grăbeau să ajungă la gară. Va veni momentul să-i spună adevărul lui Lili, dar nu acum, când era preocupată să treacă cu bine granița. Iar căpitanul Cameron nu trebuia să afle nimic. Eve Gardiner nu își vindea fecioria, ca să se întoarcă în Anglia și să fugă de luptă. Se întorcea în patul lui René, pentru că, după doar două nopți, știa deja despre ce-i place acestuia să discute în așternut. Îi scăpaseră o informație despre pilotul german Max von Immelmann și alte câteva amănunte cu privire la apropiata vizită a kaiserului. René devenea extrem de vorbăreț în pat, iar Eve intenționa să îl asculte cu cea mai mare atenție. Cât despre celelalte probleme… O să se obișnuiască și gata.

— Nu-i a bună, a bombănit Lili.

Eve a realizat că iar îi fugise gândul în altă parte. *Concentrează-te,* s-a mustrat singură, abia atunci observând ce o neliniștea pe Lili. Peronul era plin de ofițeri germani, soldați germani, oficiali germani. Eve simțea cum îi transpiră palmele în mănuși.

— Au prins pe cineva? a murmurat.

Cea mai mare temere în Rețeaua Alice era ca vreunul dintre agenții lui Lili să fie arestat și silit să divulge tot ce știa. De aceea, aveau grijă că toți cei implicați să știe cât mai puțin, dar…

— Nu, a șoptit Lili, uitându-se discret prin marea de uniforme. Au venit să-l întâmpine pe vreun șțab. Altă zi nu și-au găsit…

Au înaintat către santinelele care verificau biletele și actele de identitate, dar era o îmbulzeală de nedescris și trenul pufăia ca un armăsar gata s-o ia la goană. Santinelele însă își făceau treaba

meticulos, intimidate de mulțimea de ofițeri superiori de pe peron.

— Lasă-mă pe mine să vorbesc, a zis Lili.

Azi era Vivienne, negustoreasa de brânză, și purta pălărie de paie, o bluză cu guler înalt, dintr-o dantelă jerpelită; avea scenariul pregătit: o să intre în vorbă cu gărzile, iar Eve va sta deoparte, gata să scape mormanul de pachete din brațe, doar-doar le vor lăsa să treacă, ca să nu încurce și mai mult circulația. Dar toate figurile celor care nu purtau uniforme germane erau studiate cu excesivă scrupulozitate, iar cozile înaintau cu greu. *Trebuie neapărat să prindem trenul,* s-a gândit Eve, mușcându-și buzele, până când au ajuns în fața cozii. Tocmai când Lili își scotea actele de identitate, s-a auzit o voce cu accent german, care a strigat-o în franceză.

— *Mademoiselle* de Bettignies! Dumneata ești?

Eve a fost prima care l-a văzut pe neamț, peste umărul lui Lili – un bărbat mustăcios, în jur de patruzeci și cinci de ani, cu o pieptănătură fără cusur. Strălucea de atâtea medalii și grade: epoleți mari și două rânduri de decorații. Eve l-a recunoscut imediat: Rupprecht, prințul moștenitor al Bavariei, *Generalloberst* al Armatei a VI-a și unul dintre cei mai pricepuți generali pe care i-au avut vreodată nemții. Venise în vizită la Lille, cu trei săptămâni în urmă, își amintea Eve limpede, și cinase la Le Lethe, când îl complimentase atât pe René Bordelon, pentru a sa *tarte alsacienne,* cât și noul avion de luptă german, Fokker Eindecker. În timp ce îi turna coniac în pahar, Eve băgase la cap toate comentariile acestuia despre Fokker.

Iar acum, iată-l venind spre ele, prin mulțimea de militari germani, și punând o mână pe umărul lui Lili.

— Louise de Bettignies, chiar dumneata ești! a exclamat.

Lili a zăbovit câteva clipe, înainte de a se întoarce spre el, cât pe ce să scoată din geantă actele negustoresei de brânză Vivienne. Eve i-a observat privirea pierdută. Dar nu a durat decât o fracțiune de secundă, după care Lili a vârât documentele lui Vivienne înapoi în geantă, cu dexteritatea unui cartofor care face să dispară o mână proastă. S-a îndreptat de umeri și s-a întors spre el, preschimbând zâmbetul servil al lui Vivienne

într-unul mult mai radios, și a făcut o reverență, pe care Eve s-a grăbit s-o imite.

— Alteța Voastră! Cât de bine vă pricepeți să măguliți o femeie, recunoscând-o doar după ceafă, chiar și mascată de o pălărie deloc atrăgătoare.

Generalul i-a sărutat mâna lui Lili, scânteind tot de medalii și stele.

— Dumneata, *mademoiselle,* strălucești și fără a fi împodobită cu trandafiri de mătase.

Lili (*Louise?)* i-a zâmbit larg, făcând-o pe Eve să se minuneze din nou cum reușește conducătoarea Rețelei Alice să treacă peste surpriza de moment și să se metamorfozeze cu asemenea ușurință. Zâmbea încrezătoare, ținând fruntea sus, și, cu o atingere de deget, și-a înclinat cochet pălăria hidoasă pe un ochi, exact ca ghemotoacele mari de tifon pe care le lăsase prin compartimente de tren, pe tot cuprinsul Franței. Vorbea într-o franceză aristocratică – o aristocrată scăpătată, ce-i drept, dar pronunția princiară era inconfundabilă în momentul în care a spus:

— Așa mi-e norocul. Să mă întâlnesc cu prințul moștenitor al Bavariei, îmbrăcată în dantelele de anul trecut. A arătat spre bluza cu care era îmbrăcată. Prințesa Elvira nu mi-ar ierta-o în veci.

— Verișoara mea e foarte atașată de dumneata. Mai ții minte când am jucat șah, în salonul ei de la palatul din Holešov, în noaptea în care…

— Cum să nu! Ați câștigat. Mi-ați împresurat caii din spate și mi-ați răpit regele din castel. Nu e de mirare că Alteța Voastră a ajuns comandantul Armatei a VI-a.

Au continuat să pălăvrăgească o vreme. Nimeni nu-i dădea atenție lui Eve, nici generalul, nici aghiotanții lui, nici Lili. Stătea cu pachetele în brațe și se foia în spatele lui Lili, ca o cameristă.

Cu pălăria aceea ponosită pe cap, dar lipsită de șarmul lui Lili, chiar aducea a servitoare. Cu inima strânsă, a observat că pleacă trenul.

— Cu ce ocazie la Lille, *mademoiselle* de Bettignies? a întrebat generalul, uitând și de tren, și de aghiotanții care roiau în jurul

lui. Colțurile ochilor i s-au încrețit într-un zâmbet binevoitor. Dacă nu era unul dintre cei mai buni comandanți ai kaiserului, probabil că Eve l-ar fi plăcut. Mohorât oraș!

Din cauza voastră e mohorât, a zis Eve în gând, și orice șansă de a-l simpatiza vreodată s-a stins.

— Merg în Belgia, să-mi văd fratele. Dacă reușesc să trec granița. *Mon Dieu,* a plecat trenul… a exclamat Lili, cu o grimasă disperată de arlechin trist.

Generalul l-a chemat de îndată pe unul dintre aghiotanți.

— O mașină pentru *mademoiselle* de Bettignies și camerista sa. Vă va conduce chiar șoferul meu.

— Dacă *mademoiselle* are amabilitatea de a prezenta actele de identitate, a spus aghiotantul, și Eve a încremenit.

Singurele acte pe care le avea Lili asupra ei aparțineau unei negustorese imaginare de brânză, pe nume Vivienne, și, dacă era prinsă că circulă sub falsă identitate…

Lili însă a râs și s-a apucat să scotocească liniștită în geantă.

— Sunt pe-aici *undeva,* a zis și a scos o batistă, câteva chei, un pumn de agrafe. Marguerite, sunt cumva la tine actele mele?

Eve știa ce are de făcut: să se apuce și să desfacă meticulos fiecare pachet din brațe, legănând din cap, ca o țărăncuță prostănacă, toate acestea în timp ce generalul privea amuzat, iar aghiotanții lui se fâțâiau agitați de pe un picior pe altul.

— Alteța Voastră, a murmurat unul dintre ei, vă așteaptă comandantul…

— Nu-i nevoie de acte. Eu și *mademoiselle* de Bettignies ne cunoaștem bine, a spus generalul și i-a sărutat mâna lui Lili, cu o figură tristă. Din vremuri mai tihnite decât acestea.

— Și mai fericite, a adăugat Lili.

Generalul a condus-o până la mașina oprită în fața gării și a ajutat-o să urce. Încă nedumerită de cele întâmplate, Eve s-a ținut după ea, luptându-se cu pachetele pe care le căra. Bancheta avea o tapițerie somptuoasă; mirosul de piele scumpă îl masca pe cel de ulei de motor. Lili și-a fluturat batista pe geam către general, după care portiera s-a închis și au pornit la drum. Cu mult mai mare fast decât într-un vagon aglomerat de tren.

Lili era tăcută. L-a studiat pe șofer, după care s-a plâns de

câteva ori de căldura de afară, cum ar face orice aristocrată care călătorește vara. Se adunau tot mai multe întrebări în gâtul lui Eve, aproape sugrumând-o, dar ținea ochii plecați în poală, ca o servitoare cuminte. Au traversat granița cu Belgia într-o tăcere mormântală. Pentru că se aflau în mașina unui general – și prinț moștenitor, pe deasupra –, nu le-a oprit nimeni la punctele de control. Șoferul s-a oferit să le ducă până la destinație, dar Lili a refuzat, cu un zâmbet fermecător, și l-a rugat să le lase la cea mai apropiată gară. Una mult mai mică decât cea din Lille, cu un singur peron și câteva băncuțe.

— *Merde*, a spus ea, odată ce mașina lucioasă a dispărut în zare. Nu m-ar fi deranjat să ne fi dus până la Bruxelles. *Mon Dieu*, mi s-a urât de trenuri! Dar nu cred că eram privite cu ochi buni dacă ne prezentam la ușa unchiului Edward însoțite de aghiotantul unui general german.

Eve nu spunea nimic. Nici nu știa de unde să înceapă. Pe peron era praf și zăpușeală. Erau singure, cu excepția unei bătrâne care moțăia în partea opusă a peronului, prea departe ca să le poată auzi.

Lili s-a trântit pe cea mai apropiată bancă și a așezat valiza lângă ea.

— Ia spune, margareto, a întrebat fără ocoliș, ai de gând să mă acuzi că sunt spioană germană pentru că generalul Armatei a VI-a mă cunoaște din vedere?

— Nu.

Spre rușinea ei, îi trecuse asta prin minte, prima oară când zâmbise generalul. Acum însă, a clătinat vehement din cap. Chiar dacă nu știa prea multe, era convinsă că Lili nu este agent dublu.

— Acum îmi știi și numele adevărat, a zâmbit Lili, scoțându-și mănușile. Puțini îl știu. Doar Violette și unchiul Edward.

Violette, subalterna credincioasă, ar fi fost în stare s-o ucidă în chinuri pe Eve dacă ar fi divulgat identitatea conducătoarei și i-ar fi pus viața în pericol. Eve a primit secretul și a început să-l rumege.

— Cine e Louise de Bettignies?

— Fiica unui mărunt nobil francez, care trebuia să se facă

actriță, ținând cont cât de mult îi place să interpreteze tot felul de roluri. Lili a scos batista și s-a tamponat pe frunte. Numai că fiicele micilor nobili francezi *nu* se fac actrițe, scumpa mea.

— Dar ce fac?

— Când provin din familii sărace lipite pământului? Se fac guvernante pentru copiii unor conți italieni libidinoși sau ai conților polonezi și prințeselor austriece, a zis Louise, cutremurându-se. Îți dau cuvântul meu că prefer să mă feresc de gloanțe decât să-i învăț conjugarea verbelor în franceză pe niște mucoși îngâmfați care vor moșteni castelele dărăpănate și blazoanele defuncte ale familiilor din care provin.

Eve a continuat cu prudență discuția, dar o rodea curiozitatea.

— Și cum a ajuns Louise de Bettignies să-l cunoască pe prințul moștenitor al Bavariei? A fost guvernanta copiilor lui?

— Ai copiilor verișoarei lui, prințesa Elvira. O jigodie cu față de cartof și îmbufnată ca un paznic de închisoare. Odraslele ei fudule erau proaste ca noaptea, dar se credeau buricul pământului. Dar mi-a prins bine experiența; meseria de guvernantă te-nvață să stai la pândă și să tragi cu urechea. Dar, chiar și-așa, a oftat Lili, *muream* de plictiseală. Îmi spuneam întruna că sunt norocoasă că nu trudesc în mină sau nu-mi zdrelesc degetele opt ore pe zi într-o spălătorie. După un timp, mi s-a făcut atât de lehamite, încât nu vedeam decât două căi de scăpare: ori mă aruncam sub roțile unui tren, ca Anna Karenina, ori mă călugăream. Chiar m-am gândit serios să mă călugăresc, dar sunt mult prea frivolă.

Zumzăitul gâzelor se întețea; căldura devenea apăsătoare, iar bătrâna din partea opusă a peronului sforăia pe bancă.

— Pe scurt, cam asta ar fi Louise de Bettignies, a încheiat Lili. Dar nu mai sunt Louise. M-am transformat în Lili și-mi place de o mie de ori mai mult.

— Te înțeleg perfect.

Din descrierea aceea, Louise de Bettignies părea prețioasă și ușor caraghioasă, o femeie împopoțonată cu gulere de dantelă, al cărei unic talent era caligrafia. Nu aducea deloc cu micuța și delicata Lili, cu ochii ei ageri și poșeta cu fund fals, în care

stăteau ascunse jumătate din secretele armatei germane.

— N-o să suflu o vorbă nimănui, Lili.

— Am încredere în tine, micuță margaretă, a răspuns ea, zâmbind.

A zâmbit și Eve, sentimentul de încredere prelingându-i-se în tot trupul, ca o căldură plăcută.

— *Merde,* a oftat iar Lili. Nu mai ajunge odată blestematul ăla de tren?

Din ziua aceea, nu au mai deschis niciodată subiectul.

Călătoria cu trenul a fost dezagreabilă, dar scurtă. Emoția întâlnirii cu generalul s-a stins treptat, și gândul lui Eve a fugit din nou la René și la seara precedentă. Nu s-a obosit să rețină străzile pe care le traversau în drum spre punctul de întâlnire. Nu o interesa dacă va recunoaște sau nu casa cu ușă albastră, decolorată, în care au fost poftite în grabă.

Lili intrase prima în biroul unchiului Edward. Eve aștepta în anticameră, sub supravegherea unui locotenent tinerel și sfrijit. Când a ieșit Lili, i-a făcut cu ochiul.

— Poți să intri, i-a zis. Mă duc să văd pe unde găsesc niște coniac. Scumpul nostru unchi *arde* de nerăbdare să te revadă, a adăugat, aplecându-se la urechea lui Eve, ca să nu o audă locotenentul. Și nu cred că doar din motive profesionale…

— *Lili!* a bombănit Eve, uitându-se la locotenent.

— Dacă-l prinzi pe stimatul căpitan în pielea goală sau cu garda jos, întreabă-l de ce-a acceptat să intre la închisoare în locul nevesti-sii, a înțepat-o Lili, la despărțire. Mor de curiozitate!

Eve a intrat la sesiunea de discuții, trepidând de emoție.

— Domnișoară Gardiner.

Căpitanul s-a ridicat în picioare, și Eve a încremenit. Nu-și dădea seama dacă era din cauză că nu își mai auzise numele de multă vreme sau pentru că se găsea în fața lui. *Uitasem cum arată.* Credea că și-l amintește perfect: fața trasă, de englez, părul nisipiu, mâinile cu degete subțiri. Uitase însă detaliile minore, ca, de pildă, modul degajat în care se așeza picior peste picior, felul în care își împreuna mâinile zvelte și zâmbetul din

colțul ochilor.

— Ia loc, a invitat-o el.

Abia atunci a realizat Eve că rămăsese în pragul ușii. S-a așezat pe scaunul cu spătar drept, din fața lui, aranjându-și fusta pe îndelete.

— Mă bucur să te văd, domnișoară Gardiner, a spus el, zâmbind din nou, ceea ce a făcut ca gândul lui Eve să zboare la prima lor discuție din salonul pensiunii.

Trecuseră doar două luni de atunci? Câte se pot întâmpla în două luni. Cum ar fi două mâini reci de francez, care, nu mai departe de seara precedentă, îi mângâiau coastele, adânciturile cu piele catifelată ale coatelor și încheieturilor, interiorul coapselor… *Nu!* Nu-și permitea asemenea gânduri. Nu aici.

Cameron s-a uitat la ea pe deasupra mâinilor împreunate și a încruntat din sprâncene.

— Te simți bine? Arăți…

— Mai slabă? Nu prea avem ce mânca în Lille.

— Nu e doar asta.

Îi uitase accentul melodios, de scoțian.

— Cum te descurci, domnișoară Gardiner?

Degete ca niște păienjeni care îi trec domol peste lobii urechilor.

— Foarte bine.

— Ești sigură?

Buze subțiri care îi trec domol pe marginile buricului, prin golul dintre degete.

— Fac ce t-t-t… Fac ce trebuie.

— E sarcina mea să evaluez nu doar informațiile, ci și pe agenții noștri. Nu i se descrețise fruntea. Ai făcut o treabă minunată. Alice Dubois… Ce e?

— Nimic, domnule căpitan, doar că eu îi spun Lili. În ziua în care ne-am c-cunoscut mi-a zis că „Alice Dubois" e nume de directoare de școală slăbănoagă și cu față de t-t-tomberon.

Pe căpitan l-a pufnit râsul.

— Nu mă surprinde. Te-a lăudat mult în discuția de mai devreme. Ai făcut o treabă excelentă, dar, a spus, studiind-o cu atenție, uneori, plătești scump pentru asta.

— Nu e cazul meu. *Sărutări cu ochii deschiși, care te privesc fix.*

Eve s-a uitat în ochii lui Cameron, atentă să nu încleștеze pumnii. Mi se potrivește ca o mănușă.

Căpitanul continua să o studieze, analizând fiecare detaliu de pe chipul ei. Nu purta uniformă, ci un costum vechi, al cărui sacou zăcea aruncat pe scaun, iar mânecile suflecate ale cămășii îi scoteau la iveală încheieturile subțiri – chiar dacă arăta a profesor universitar, nu trebuia să uite că specialitatea lui erau interogatoriile. Scotea informațiile de la tine fără ca măcar să-ți dai seama.

Așa că Eve i-a aruncat un zâmbet senin, ca o fată jovială care-și păstrează buna dispoziție indiferent de situație.

— Credeam că ne-am întâlnit ca să discutăm despre vizita k-k-k…, a spus, lovindu-se cu pumnul peste genunchi, ca să-și dezlege limba, despre vizita kaiserului.

— Tu ești prima care-a aflat de ea, a zis căpitanul. Povestește-mi totul, de la cap la coadă.

Eve i-a relatat din nou amănuntele, clar și concis. Căpitanul o asculta și lua notițe. Din când în când, clipea. Ce plăcut era să vadă un bărbat care *clipește!*

Apoi s-a lăsat pe spătarul scaunului, uitându-se pe însemnări.

— Altceva?

— S-a modificat ora sosirii – ajunge cu o oră mai târziu decât era planificat.

— Nu știam. Cum ai aflat?

— Am auzit când debarasam mesele.

De la René, după ce-a terminat, dar înainte să iasă din mine. Îi place să mai rămână în mine până se răcorește, și, în timpul ăsta, se apucă să… trăncănească.

Căpitanul Cameron a surprins ceva în privirea ei.

— Ce s-a întâmplat, domnișoară Gardiner?

Îi plăcea nespus să-și audă din nou numele adevărat, mai ales rostit de gura lui. Îi plăcea atât de mult, încât realiza că nu-i face bine.

— Aș prefera să-mi spui M-Marguerite Le François, a spus Eve. E mai sigur așa.

— Prea bine.

Interogatoriul despre vizita kaiserului a continuat – căpitanul Cameron întorcea informațiile pe toate părțile, analizând fiecare detaliu pe care i-l oferea Eve. A extras unul sau două lucruri care nu-i trecuseră prin minte lui Eve și părea mulțumit.

— E suficient, a spus, ridicându-se de pe scaun. Mi-ai fost de mare ajutor.

— Mulțumesc, a zis Eve. Spune-le piloților să nu rateze ținta. Spune-le să facă trenul *fărâme.*

Vorbele ei pătimașe au aprins o flacără în privirea lui.

— Așa voi face.

În timp ce se îndrepta către ușă, accentul scoțian s-a făcut din nou auzit:

— Fii prudentă.

— *Sunt* prudentă, a răspuns Eve, cu mâna pe clanță.

— Sigur? Lili își face griji pentru dumneata. Pentru toți agenții ei, de altfel, fiindcă e ca o cloșcă. Dar, din ce mi-a spus, te joci mult cu focul.

Trupul zvelt al lui René, care își lasă greutatea pe ea, în beznă.

— Cum spuneai, Lili e ca o cloșcă care își apără puii.

Vocea căpitanului a răsunat mai aproape.

— Eve…

— Nu-mi mai spune așa, a spus ea și s-a răsucit, dând nas în nas cu el. Nu e numele meu. Sunt Marguerite Le François. Dumneata *m-ai transformat* în Marguerite Le François. N-o să mă mai cheme Eve, până când nu se termină războiul sau *mor.* Mă auzi?

— Nu trebuie să moară nimeni. Fii prudentă…

— *Oprește-te.*

Îi venea să se aplece spre el și să-și lipească buzele de ale lui. *N-ai voie. Ți-ar plăcea prea mult.* Ca atunci când își auzea numele rostit de glasul lui suav; i-ar fi dăunat atât lui Marguerite, cât și muncii ei.

A dat să se retragă, dar căpitanul a prins-o de talie.

— E dificil, a spus el, cu blândețe. Avem o meserie grea. E normal să ți se pară grea. Dacă vrei să discuți cu mine…

— Nu vreau să *discut*, s-a răstit ea.

— Ți-ar prinde bine, Eve.

Nu mai putea să-l audă că îi rostește numele. *Nu* mai putea. Și, bineînțeles, din cauza asta îl și folosea căpitanul – îi descoperise slăbiciunea, iar acum, ca orice instructor, punea presiune pe ea, ca să vadă dacă cedează. Intra în sarcina lui să o *evalueze.* Eve a ridicat fruntea și a schimbat subiectul, în așa fel încât să-l ia ea prin surprindere.

— Cameron, ori mă lași să ies din cameră, ori mă d-duci undeva unde nu stăm de vorbă.

Habar n-avea de unde îi ieșiseră acele cuvinte. *Idioato! Idioato!* Căpitanul Cameron o privea cu gura căscată, dar mâna lui o strângea încă de mijloc. Deși era conștientă că ar trebui să plece, o voce interioară îi șoptea să se apropie și mai mult și să nu se mai gândească la repercusiuni. Voia să se culce cu bărbatul acela, căruia nu trebuia să-i disece și să-i cântărească fiecare cuvânt ori reacție.

Cameron însă a făcut un pas în spate și și-a aranjat verigheta de aur de la mâna stângă, fără să scoată o vorbă.

— Ai ajuns la închisoare din cauza s-soției dumitale, a spus ea, pe neașteptate. Cel puțin, așa am auzit.

În realitate, voia să spună: *Ce datorie ai față de o asemenea soție?*

Căpitanul s-a tras și mai mult înapoi.

— Cine ți-a spus…

— Maiorul Allenton, când eram la Folkestone. De ce ai luat v-v-vina asupra dumitale, dacă soția a c-c-comis frauda?

De data aceasta, Eve reușise să-l prindă pe Cameron în defensivă și continua să atace.

— Nu e nimic de ascuns, a zis el, întorcându-se cu spatele și punându-și mâinile pe spătarul scaunului. Am crezut că o pot salva de închisoare. Soția mea… a fost dintotdeauna nefericită. Își dorea cu disperare un copil, dar nu putea avea. La fiecare câteva săptămâni, spera că, în sfârșit, va fi cu noroc… dar dezamăgirea pe care o trăia lună de lună o împingea la tot felul de gesturi ciudate. Fura lucruri, după care făcea scandal că au dispărut. Concedia cameristele, sub pretext că trăgeau cu urechea pe la uși, când, de fapt, ele erau în capătul celălalt al casei. A devenit obsedată de bani, ca să-i poate clădi un viitor copilului care nici măcar nu exista. La un moment dat, a afirmat

că i-a furat cineva perlele, ca să încaseze banii de pe asigurare, a explicat căpitanul, masându-și fruntea. Când s-a aflat adevărul, m-a implorat să iau vina asupra mea. Cineva trebuia să intre în închisoare și mi-a spus că ei îi e prea frică. Am vrut s-o cruț de chin. E atât de fragilă.

E o mincinoasă care te-a lăsat să plătești pentru fapta ei, fără nicio remușcare, și-a zis Eve. *Chiar dacă asta ți-a distrus viața și cariera.* Suna prea aspru și nemilos, așa că s-a abținut să spună ce gândește.

— Urmează să nască în primăvară, a continuat căpitanul, întorcându-se cu fața la ea. E mult mai calmă acum, că i s-a împlinit dorința. E mai… fericită.

— Nu și dumneata.

Căpitanul a clătinat din cap, fără prea mare convingere, dar Eve îl citea ca pe o carte deschisă. Era obosit și descurajat. Amândoi erau, și poate că aveau să-și găsească cât de curând sfârșitul în iadul acela de război și sânge. S-a dus spre el, deși știa că e o idee proastă, dar nu se putea stăpâni, atât de tare își dorea să uite de René, cu mâinile lui de păianjen și glasul inflexibil.

Cameron i-a luat mâna și a dus-o la buze. Gestul trist al unui cavaler rătăcitor, a cărui onoare îl împiedica să profite de o doamnă. Eve se abținea cu greu să îi spună că nu mai e neprihănită și că nu i-ar răpi nimic din ceea ce nu-i răpise deja René Bordelon. Dar nu-i putea mărturisi asta. Se temea să nu o transfere din Lille. Poate că ar fi transferat-o oricum, dacă se culca cu el, așa cum dorea. *Nechibzuito,* i-a șuierat glasul lui Marguerite în ureche. *Ce ți-a zis Lili, prostănaco? Nimeni n-are încredere în femeile care ajung la* orizontală, *și tu ce faci, te arunci în brațele lui, ca o curvă?*

N-o să mă judece, a răspuns Eve. *Nu e atât de îngust la minte.*

Marguerite însă era mai precaută. *Nu risca nimic.*

Eve s-a tras înapoi. Nu-i făcuse nicio propunere *foarte* directă – putea nega că îi făcuse avansuri, deși știau amândoi că asta se întâmplase.

— Îmi cer scuze, unchiule Edward. Mai avem ceva de d-discutat?

— Nu, am terminat, *mademoiselle.* Ai grijă de dumneata, la Lille.

— Lili are grijă de mine. Și Violette.

— Marguerite, Lili și Violette, a spus căpitanul, zâmbind, deși ochii îi trădau teama aproape dureroasă. Florile mele.

— *Fleurs du mal,* s-a auzit Eve spunând și s-a cutremurat.

— Poftim?

— Baudelaire. Nu suntem flori făcute să fie culese și ocrotite, domnule căpitan. Suntem flori care se hrănesc din rău.

Capitolul 19
CHARLIE

Mai 1947

Cele patru pahare de martini au trimis-o pe Eve de la masă direct la culcare, dar eu nu-mi găseam încă liniștea. Eram prea obosită ca să ies la plimbare – Mica Problemă mă sleia de energie; speram să treacă mai repede *această* perioadă a sarcinii –, dar, oricât aș fi fost de obosită, nu aveam chef să mă retrag în cameră. În momentul acela, Finn s-a ridicat de pe scaun și a băgat în buzunar gloanțele Lugerului pe care i le dăduse Eve.

— Mai am ceva de reparat la mașină. Poți să-mi ții tu lanterna?

Căzuseră câțiva stropi, în timp ce luam cina, și era o noapte caldă, cu parfum de ploaie. Trotuarul scânteia în lumina felinarelor, iar mașinile treceau în foșnet de cauciucuri ude. Finn a scotocit prin portbagajul mașinii, de unde a scos o lanternă și trusa de scule.

— Ține-o nemișcată, mi-a cerut, întinzându-mi lanterna, după care a ridicat capota.

— Acum, ce-a mai pățit băbuța? am întrebat.

Finn a băgat mâna în măruntaiele Lagondei.

— Are o scurgere mai veche. O dată la câteva zile, mai strâng câte un șurub, ca să nu se agraveze.

Stăteam pe vârfuri, atentă să nu mișc lanterna, când a trecut în viteză pe lângă noi un grup de franțuzoaice vesele.

— N-ar fi mai simplu să descoperi unde e scurgerea și s-o repari?

— Mă aștepți tu până-i demontez pacostea asta de motor și-l pun la loc?

— Nu cred.

Oricât de mult îmi plăcuseră drumul din acea zi, soarele cald și prietenia care începea să se înfiripeze între noi trei, ardeam de nerăbdare să ajung la Limoges. *Rose.* Cu cât mă apropiam mai mult de ultimul loc prin care trecuse, cu atât creștea în mine

speranța că e încă în viață și mă așteaptă. Și, odată ce eram din nou împreună, brat la brat împotriva lumii, nimic nu-mi mai stătea în cale.

— Hai odată, mormăia Finn, supărat pe un cap de șurub îndărătnic.

De câte ori încerca să convingă mașina să răspundă la comenzile lui, accentul de scoțian îi era mai pronunțat.

— Rablă ruginită, boscorodea el, trăgând de cheie dintr-o parte în alta. Ține lanterna mai sus, *domnișoară.*

— Finn, dacă-mi mai spui *domnișoară,* îmi strici acoperirea, cum ar zice spionii ca Eve, am spus și am arătat spre falsa verighetă de pe deget. Nu uita că sunt doamna Donald McGowan.

Într-un final, a reușit să desfacă sau să strângă șurubul.

— Excelentă ideea cu verigheta.

— Îmi mai trebuie o fotografie cu dragul meu Donald, am spus, gânditoare. Una la care să mă uit cu lacrimi în ochi când spun că mi-a murit și inima odată cu el.

— Donald și-ar dori să te bucuri de viață, a spus Finn. Ești tânără. Ți-ar spune că o să-ți găsești alt bărbat.

— Nu-mi trebuie alt bărbat. Vreau s-o găsesc pe Rose și, cine știe, poate deschid o cafenea.

— O cafenea? a întrebat Finn, scoțând capul de sub capota Lagondei, cu o șuviță de păr în ochi. De ce?

— Am petrecut cea mai fericită zi din viața mea, împreună cu Rose, la o cafenea din Franța. Mă gândeam că… cine știe… dac-o găsesc… E o idee a mea. Trebuie să mă-ngrijesc și de viitorul meu.

Acum, că o aveam pe Mica Problemă, îmi trebuia alt plan decât cel al mamei, și anume *Descurcă-te și tu cum poți la Bennington, până pui mâna pe un avocat.* Spre surprinderea mea, viitorul nesigur nu mă speria atât de mult pe cât m-aș fi așteptat. Aveam ocazia să fac ce doresc. Să mă angajez. Cu ce se ocupau absolvenții de matematică în lumea reală? Nu voiam să mă fac profesoară, iar contabil nu puteam fi, dar…

— Aș putea administra o mică afacere, gen cafenea, am spus, și deja vedeam în fața ochilor registrele aliniate, pline cu coloane

ordonate de cifre.

— Nu i-ar pica bine lui Donald, a zis Finn, cu un surâs, după ce mi-a întins cheia fixă. Cum să-i convină să-și vadă văduva că servește la mese și vinde la tejghea?

— Era un pic cam snob Donald, ce-i drept, am mărturisit.

— Dumnezeu să-l odihnească, a spus Finn, pe un ton cât se poate de serios.

Câte lucruri se schimbaseră în doar câteva zile. Înainte, Finn abia dacă scotea o vorbă, de parcă îl taxam cu un dolar pentru fiecare cuvânt care-i ieșea din gură. Acum, era pus pe glume.

— *Tu* ce-ai vrea să faci?

— Cum adică, doamnă McGowan?

— Doar n-o să lucrezi toată viața pentru Eve, să-i dregi mahmurelile și să-i iei gloanțele din pistol în fiecare seară. Am simțit mirosul brizei umede care anunța o nouă repriză de ploaie. Doi bătrânei, cu șepci mototolite, se grăbeau să ajungă acasă, aruncând priviri temătoare spre cer. Ce-ai alege, dacă ai putea face orice?

— Înainte de război, am lucrat la un garaj. Mereu mi-am dorit să-mi deschid unul. Să repar mașini, să le recondiționez… Finn a terminat de meșterit și a lăsat ușor capota Lagondei. Nu cred că mai am vreo șansă.

— De ce nu?

— Nu mă pricep la afaceri. În afară de asta, sunt o mulțime de foști soldați care-și caută de lucru și încă și mai mulți care vor să ia împrumuturi de la bănci. Cine-o să angajeze sau o să-i dea împrumut unui fost soldat și fost pușcăriaș, pe deasupra? a spus el, realist.

— De-asta mergi la Limoges, cu mine și Eve? Am stins lanterna și i-am înapoiat-o. Felinarele stradale împrăștiau o lumină difuză, dar părea foarte întuneric, fără raza strălucitoare a lanternei. Eu știu de ce merg și știu și de ce merge Eve. Tu știi? am adăugat.

— Nu am altceva de făcut, a zis, și parcă îi ghiceam un zâmbet în vocea blajină. Și îmi sunteți simpatice amândouă.

— Până la urmă, de ce-ai fost închis? am întrebat, după câteva clipe de șovăială. Te rog să nu-mi spui că ai furat o

lebădă din Kew Gardens sau bijuteriile Coroanei, am adăugat repede, răsucindu-mi pe deget verigheta falsă. Spune-mi sincer ce s-a întâmplat.

Și-a șters încet pe o cârpă mâinile mânjite de ulei.

— Eve ne-a spus că a fost spion în Primul Război Mondial. Eu ți-am spus că m-am culcat cu jumătate de cămin. Ne cunoști secretele.

A pus trusa de scule în portbagaj. A întors cârpa pe fața curată și s-a apucat să frece petele de ploaie de pe aripa albastră a automobilului. Ușierul din tura de noapte ne urmărea plictisit pe fereastra mare a hotelului.

— Am văzut multe grozăvii în ultimul an de război, a zis Finn. Apoi a făcut o pauză atât de lungă, încât nu credeam că o să continue. Mă aprind repede la mânie, a spus, în cele din urmă.

Am zâmbit.

— Nu pot să cred. Ești cel mai echilibrat om pe care-l cunosc…

A lovit cu palma în aripa mașinii. Am tresărit și am tăcut brusc.

— Mă aprind repede la mânie, a repetat, pe un ton plat. În primele luni, după ce-am părăsit regimentul, n-a fost ușor. Ieșeam în oraș, mă îmbătăm turtă și săream la bătaie. Până la urmă, m-au arestat. Și uite-așa am ajuns la Pentonville pentru loviri și alte violențe.

Loviri și alte violențe. Urâtă treabă. Mă uitam la Finn și nu mi-l puteam imagina în stare de așa ceva.

— Cu cine te-ai bătut? am întrebat, cu blândețe.

— Habar n-am. Nu-l mai văzusem în viața mea.

— De ce v-ați luat la bătaie?

— Nu-mi aduc aminte. Eram beat criță și pus pe scandal, a spus Finn și s-a rezemat de automobil, cu mâinile-n sân. Mi-a zis ceva, habar n-am ce. I-am tras un pumn și am continuat să-l lovesc. Au trebuit să mă țină șase oameni când am început să-l izbesc cu capul de tocul ușii. Slavă Domnului că n-am apucat să-i crăp țeasta.

Îl ascultam în tăcere. Începuse să burnițeze.

— S-a făcut bine, a reluat Finn. După un timp. Iar eu am ajuns la Pentonville.

— Ai mai lovit pe cineva de atunci? am întrebat, simțind că trebuie să spun ceva.

Privea înainte, fără țintă.

— Nu.

— Poate că nu temperamentul irascibil e problema ta.

Finn a izbucnit în râs.

— L-am bătut măr pe unul – i-am fracturat nasul, mandibula, pometele și patru degete – și tu spui că temperamentul meu irascibil nu-i o problemă?

— Înainte de război, săreai la bătaie?

— Nu.

— Atunci, poate că nu ești așa din fire, ci ai devenit așa, din cauza războiului.

Sau, mai bine zis, din cauza ororilor pe care le văzuse pe front. N-am îndrăznit să-l întreb, deși mă rodea curiozitatea.

— E o scuză ridicolă, Charlie. Dac-ar fi cum spui tu, toți soldații întorși de pe front ar fi în arest.

— Unii ajung la închisoare. Alții se întorc la muncă. Iar alții își pun capăt zilelor, am spus, gândindu-mă la fratele meu. Nu sunteți toți la fel.

— Mai bine intră în hotel, mi-a zis, pe neașteptate. Înainte să te faci ciuciulete.

— Ai uitat că sunt americancă. N-am idee ce-ai zis.

— Să nu te ude ploaia. Îi face rău pruncului, doamnă McGowan.

L-am ignorat și m-am rezemat de Lagonda, alături de el.

— Eve știe?

— Da.

— Și ce-a spus?

— „Am o slăbiciune pentru scoțienii chipeși, cu cazier, așa că îmi asum riscul.” De atunci, n-a mai pomenit de asta. A clătinat din cap și i-a căzut din nou părul pe ochi. Nu e genul care să judece oamenii.

— Nici eu.

— Chiar și așa, e mai bine să stai departe de o poamă ca

mine.

— Finn, eu am fost fată cuminte, la un moment dat, și uite că am ajuns și gravidă, și nemăritată. Eve a fost spion, și acum e o bețivă. Tu ai fost pușcăriaș, actualmente mecanic auto, șofer și bucătar de mic dejunuri. Știi de ce niciunul dintre noi nu-i judecă pe ceilalți? am zis, împungându-l cu umărul, până când s-a uitat la mine. Pentru că nu avem dreptul să privim cu dispreț păcatele altora.

S-a uitat la mine, cu un surâs invizibil, care începea și se termina în colțul ochilor.

Am pus mâinile sub mine și m-am cocoțat pe capota Lagondei. Eram aproape la același nivel cu Finn, când el s-a întors spre mine, și m-am aplecat în față, lipindu-mi gura încet, tandru, de buzele lui. Erau moi, iar obrajii lui, aspri, exact ca prima oară când încercasem să îl sărut. Și, tot ca prima oară, el m-a cuprins de talie, numai că, de data asta, eu am curmat sărutul, înainte să apuce el să se retragă. N-aș fi suportat să mă respingă din nou.

Totuși, nu m-a respins. A lăsat capul spre mine, mi-a prins buzele cu ale lui și am rămas așa. Îi simțeam palmele mari și calde pe talie, trăgându-mă tot mai aproape de el, pe capota mașinii. I-am trecut degetele prin păr, așa cum tânjeam de mult să fac, iar mâinile lui s-au strecurat pe sub noul meu pulover dungat. De acolo, nu s-a grăbit să înainteze mai sus, ci doar îmi mângâia încet mijlocul gol, în timp ce ne sărutam. Când ne-am dezlipit, tremuram din toate încheieturile.

— Te-am pătat de ulei, a zis, privindu-și mâinile unsuroase. Scuze.

— Se spală, am îngăimat.

Dar nu voiam să șterg de pe mine nici mirosul lui, nici gustul și nici măcar unsoarea de pe mâinile lui. Voiam să-l sărut în continuare, dar eram în plină stradă, iar burnița amenința să se transforme, cât de curând, în ploaie, așa că am coborât de pe capotă și am plecat amândoi spre hotel. *Hai în camera mea,* îmi venea să-i spun. *Urcă cu mine.* Ușierul însă se uita la noi cu privirea aceea tipică de francez, impasibilă, dar bănuitoare.

— *Bon soir, monsieur* Kilgore, l-a salutat pe Finn, uitându-se

iute în registrul hotelului, în care semnaserăm la cazare. *Madame* McGowan.

— Minunat, am bombănit, odată întoarsă în camera pustie. Nu era suficient că am pătat onoarea lui Charlie St. Clair, trebuia s-o pătez și pe-a doamnei McGowan.

Donald ar fi fost indignat.

Capitolul 20
EVE

Iulie 1915

Cadoul lui René pentru Eve, pe care i l-a oferit mândru la scurt timp după întoarcerea din călătorie, era un halat de mătase. Era rozaliu și atât de fin că încăpea printr-un inel, dar nu era nou-nouț. Mirosea vag a parfum feminin – cel mai probabil, al femeii de la care fusese confiscat –, iar acum ajunsese pe trupul lui Eve.

Și-a imaginat trenul kaiserului aruncat în aer și, cu chipul luminat de bucuria acelui gând, a dus halatul mătăsos la obraz și a zis:

— Mulțumesc, *m-monsieur*.

— Îți stă bine.

Patronul s-a lăsat pe spate, evident mulțumit să o vadă îmbrăcată adecvat pentru mediul în care se afla. Eve se uita cu o veselie sumbră la satisfacția care se citea pe fața lui René. Se aflau în biroul lui opulent; el purta unul dintre halatele lui elegante, ca de fiecare dată când o aștepta pe Eve să se spele de mirosurile de mâncare, după o seară de muncă. Acum, ieșind în halatul de mătase, și nu înfășurată într-un prosop, ori în uniforma neagră, nu mai era o priveliște deranjantă.

— Mă gândeam să plecăm undeva, a spus René. A scos dopul carafei cu lichior de soc, și-a turnat o cantitate moderată în paharul lui și una mai generoasă, care să o amețească pe Marguerite. Nu-mi plac escapadele astea nocturne, pe fugă. Am de făcut un drum până la Limoges și poate te iau cu mine.

Eve a sorbit din lichior.

— De ce tocmai Limoges?

— Lille e oribil, a spus el, cu o grimasă. E plăcut să te plimbi pe străzi care nu au denumiri germane. În afară de asta, mă gândeam să mai deschid un restaurant. Limoges-ul ar putea fi locul ideal. O să-mi fac timp într-un weekend ca să vizitez câteva spații care s-ar preta la o asemenea afacere.

Un weekend împreună cu René Bordelon. Nu nopțile îi dădeau fiori lui Eve, ci *zilele.* Prânzurile interminabile, ceaiurile, plimbările de după-amiază, alături de el, efortul de a-și măsura fiecare vorbă și reacție. O să fie epuizată cu mult înainte de a ajunge în așternuturi și de ceea ce urma să se întâmple în ele.

După o jumătate de partidă de șah și două pahare de lichior tare de soc, s-au retras în dormitor. Și-au încheiat treaba și, la momentul potrivit, Eve și-a pus uniforma, pregătită să plece acasă. René o privea cum se îmbracă și scotea sunete de nemulțumire.

— Nici nu apucă să se răcească așternuturile, că ai și fugit din pat, a spus. Nu e deloc politicos.

— Nu v-v-vreau să iasă vorbe, *monsieur.* În afară de asta, Eve se temea să adoarmă lângă el. Dacă spunea ceva în germană, sau în engleză, în somn, ori îi scăpa vreo vorbă care s-o dea de gol? Nici nu îndrăznea să se gândească la asta. *Dacă petreci noaptea cu el, la Limoges, va trebui să te gândești.* O să-mi iasă tot felul de vorbe în oraș, dacă nu merg noaptea acasă, a zis, trăgându-și dresul pe ea. B-brutarul se pișă pe pâinile pe care le vinde femeilor care… se culcă cu nemții.

— Eu nu sunt neamț, scumpo, a spus René, amuzat.

Ești mai rău. Un Iuda francez, care și-a trădat semenii de dragul înavuțirii – germanii erau detestați în Lille, dar cei ca René Bordelon erau urâți cu și mai mare patimă. *Când o să piardă nemții războiul, tu o să fii primul spânzurat de un felinar.*

— Tot o să mă disprețuiască, s-a eschivat Eve, și-o să mă amenințe.

— Îmi spui mie cum îi cheamă pe cei care te amenință, a zis René, ridicând din umeri. Îi raportez nemților și-o să se-aleagă cu o amendă strașnică, închisoare, sau mai rău. Comandantul o să-mi facă pe plac, fiindcă oricum vrea să reducă disensiunile din rândul civililor.

Ideea ca o persoană să fie aruncată într-o celulă, ori amendată fără milă, din cauza reclamației lui, nu părea să-l deranjeze câtuși de puțin pe René. Nu o dată, Eve îl auzise transmițându-le ofițerilor nemți diverse nume, la un pahar de coniac: oameni care îl incomodau, care strângeau bunuri rechiziționate, care îi

criticau pe invadatori. Dar să-l audă spunând asta cu o asemenea nonșalanță… Se uita curioasă la expresia de pe chipul lui. Nu se citea pe el nicio mustrare de conștiință.

— Așa de sfioasă ești, scumpo? a spus el, lăsând capul într-o parte. Ți-e rușine să le spui oamenilor că ești a mea?

— Nu vreau p-pâine cu urină, a murmurat Eve, prefăcându-se stânjenită.

În realitate, era îngrozită.

René o privea, parcă neștiind dacă să râdă sau să se supere din pricina sincerității ei. Spre ușurarea lui Eve, a ales să râdă.

— Odată și-odată, Marguerite, o să te-nvăț să nu-ți mai pese de ce crede lumea. E un sentiment eliberator să nu-ți pese decât de părerea ta. Își păstra eleganța chiar și dezbrăcat, întins pe cearșafurile de olandă. Nu uita de Limoges. Vii cu mine. N-ai decât să le spui celorlalți că mergi în vizită la o mătușă bolnavă. O să mă declar public nemulțumit de purtarea ta.

— Mulțumesc, *monsieur.*

Eve însă nu intenționa să îl însoțească la Limoges. Peste două zile, dacă totul decurgea cum trebuie, kaiserul va muri și lumea se va schimba.

N-o să fie așa simplu, și-a zis. Războaiele erau niște mașinării complexe; nu se opreau în clipa în care murea un om, fie el și regele. Totuși, chiar dacă nu se încheia războiul, oricum, lumea va suferi transformări imense. Iar, în lumea aceea, René Bordelon va fi prea ocupat să își numere prietenii și dușmanii, ca să-i mai ardă de plimbări prin Limoges.

Zilele dinaintea sosirii kaiserului au trecut cu viteza melcului, nopțile petrecute în așternuturile imaculate ale lui René, încă și mai lent, cu toate că a aflat o serie de informații și cifre despre aerodromurile din zonă, de mare interes pentru unchiul Edward. Într-un final, a sosit și ziua cea mare, toridă și sufocantă încă de le primele ore, iar *florile răului* s-au întâlnit într-o atmosferă tăcută. Aceeași expresie se citea în ochii ageri ai lui Lili și în cei vigilenți ai lui Violette: o speranță atât de sălbatică, încât trebuia strivită ca un șarpe. Au părăsit în grabă orașul, fără să-și adreseze vreun cuvânt, și au pornit către dealuri.

— N-ar trebui să mergem să ne uităm după tren, a zis Violette.

— *Tais-toi,* a răspuns Lili. Turbez dacă stau închisă-n casă și trag cu urechea după avioane. Oricum, nu pot să pregătesc raportul pentru unchiul Edward până când n-am rezultate concrete, așa că n-are rost să mă ocup de activitățile obișnuite.

— E o idee proastă, a bombănit Violette, dar niciuna n-a făcut cale-ntoarsă.

Au trecut de fermele localnicilor, micuțe și devastate, și s-au postat toate trei pe un delușor întins, de unde se zărea calea ferată. Același deal din vârful căruia Eve și Lili studiaseră terenul pentru atac. Violette molfăia un fir de iarbă, într-o tăcere încordată; Eve strângea și desfăcea degetele. Lili trăncănea, de parcă era la vreo petrecere.

— Mi-am cumpărat cea mai oribilă pălărie, ultima oară când am trecut prin Tournai. Cu trandafiri de satin albastru și voaletă cu picățele. Am uitat-o în tren și nu cred c-a luat-o careva. Nicio cocotă care se respectă n-ar fura hidoșenia aia de satin albastru…

— Taci, Lili, a spus Eve.

— Mulțumesc, a zis Violette, după două ore în care nu scosese un cuvânt.

Se uitau țintă la calea ferată, de parcă ar fi putut s-o arunce în aer doar concentrându-se. Soarele urcase mai mult pe cer.

Ochii lui Lili s-au dovedit a fi cei mai ageri.

— Mi se pare mie sau…

O dâră subțire de fum. Un tren.

A apărut agale la orizont, prea departe pentru a-și face auzit țăcănitul roților ori șuieratul aburilor locomotivei. Prea departe ca să se distingă vreun detaliu… Dar, potrivit informațiilor primite de la Eve, acela era trenul cu pricina. Trenul la bordul căruia kaiserul Wilhelm se îndrepta, în secret, către front.

Eve a ridicat ochii. Cerul senin se întindea la nesfârșit.

Lili și-a pus mâna micuță în iarbă, peste a ei, și a strâns-o cu putere.

— *Nique ta mère,* a zis, înălțând privirea după Eve. Aviația dracului…

Trenul se apropia tot mai mult. Lili îi strivea degetele ca într-o menghină. Eve a prins-o pe Violette cu cealaltă mână și a strâns-o la fel de tare. Violette i-a răspuns cu același gest.

În momentul în care Eve a auzit zumzetul avioanelor, a crezut că o să-i stea inima-n loc. La început, era doar un bâzâit vag, ca un roi de albine, după care au apărut două avioane în formație, ca niște vulturi. Nu știa dacă sunt monoplane sau biplane; nu știa nimic despre aviație, în afară de câțiva termeni tehnici pe care îi reținuse din discuțiile ofițerilor germani, în timp ce își savurau desertul. Avioanele acestea însă erau o frumusețe și i-au smuls o exclamație admirativă. Lili bolborosea înjurături pe ton de rugăciune, iar Violette încremenise.

— Habar n-am cum bombardează avioanele țintele, a spus Eve cu voce tremurândă. Aruncă explozibilul peste bord?

— Taci, a venit rândul lui Lili s-o admonesteze.

Trenul înainta, legănându-se pe șine. Avioanele brăzdau cerul albastru. *Dă, Doamne,* se gândeau toate trei. *Dă, Doamne, să nimerească.* Să se termine totul acum, într-o zi de vară, cu miros de iarbă caldă și ciripit de păsări.

Erau prea departe ca să vadă proiectilele ori focurile de armă, sau ce-or fi fost ele. Nu aveau cum să vadă decât explozia, focul și fumul. Avioanele pluteau pe deasupra trenului, ca niște păsări lenețe. *Acum,* a zis Eve, în sinea ei.

Dar nici urmă de explozie.

Nici de fum. Nici de foc. Nu s-a produs nicio deraiere care să arunce trenul de pe șine.

Kaiserul înainta netulburat înspre Lille.

— Au dat greș, a bâiguit Eve. Au d-dat greș.

În glasul lui Violette se simțea furia neputincioasă.

— Sau au fost defecți explozibilii.

Mai treceți o dată, urla Eve în sinea ei. *Mai faceți o încercare!* Dar avioanele s-au făcut nevăzute, nu ca doi vulturi mândri, ci ca niște vrăbii ciufulite și rușinate. *De ce?*

Ce mai conta de ce? Kaiserul era încă în viață. Va face turul frontului; își va inspecta trupele din tranșee; poate chiar, va da o raită prin Lille și va legăna mulțumit din cap, la vederea ceasurilor potrivite pe ora Berlinului și a bulevardelor

rebotezate cu denumiri germane. În cazul în care nu trecea pe la Le Lethe, ca să-i dea lui Eve ocazia de a-i înfige un cuțit în spate ori de a-i asezona mousse-ul de ciocolată cu otravă de șobolani, avea să se întoarcă teafăr și nevătămat în Germania și să avanseze cu mașinăria lui de război printre colinele pitorești la fel de lin pe cât avansa în trenul acela intact.

— Mai bine că s-a întâmplat așa, a zis Violette, cu vocea răgușită, și s-a ridicat în picioare. Dacă murea aici, Germania își îndrepta atenția asupra noastră. Ne prindeau pe toți.

— Și n-nu e ca și cum s-ar fi terminat războiul, a adăugat Eve, cu amărăciune. Nu se schimba m-m-m-m…

Nu reușea să pronunțe cuvântul și nici nu dorea să facă vreun efort în acest sens. A lăsat propoziția neterminată, s-a ridicat și și-a scuturat fusta cu gesturi mecanice.

Lili stătea neclintită. Urmărea în zare trenul, cu o figură îmbătrânită.

Violette s-a uitat la ea prin lentilele lucioase ale ochelarilor.

— Ridică-te, Lili.

— Blestemații ăia… a boscorodit Lili, clătinând din cap. Să vă ia naiba de nemernici!

— Te rog, *ma p'tite.* Ridică-te.

Lili s-a conformat. A lăsat ochii în pământ pentru câteva clipe, a lovit cu piciorul într-un smoc de iarbă, după care a înălțat fruntea. Zâmbea. Dușmănos, dar zâmbea.

— Nu știu ce planuri aveți voi, *mes anges,* dar, astă-seară am chef să mă îmbăt.

Eve însă nu avea cum să împartă cu ele coniacul sau whisky-ul prost de care reușise să facă rost Lili. *Mă întâlnesc cu René diseară,* s-a gândit ea. *Și mâine-seară. Și, cât de curând, dacă mă ia cu el la Limoges, o să petrec două zile și două nopți în compania lui.*

În fiecare seară, același ritual. Baia. Cele zece minute de liniște de după, foșnetul halatului de mătase pe pielea umedă, paharul mare cu lichior de soc. În timp ce Eve bea, René punea un disc și îi povestea despre vreo operă a lui Debussy, cum Impresionismul se exprima orchestral și cine erau ceilalți reprezentanți ai Iluminismului, atât în artă și literatură, cât și în

muzică. Asta era partea ușoară. Eve nu trebuia decât să-l asculte, cu o privire admirativă.

Apoi venea momentul în care René îi lua paharul din mână și o trăgea după el în dormitorul alăturat. Acolo, lucrurile se complicau.

Sărutările lui erau lungi și lente, și ținea ochii deschiși. Ținea în permanență ochii deschiși, ficși, cercetători, pândind cel mai mic zvâcnet ori icnet. O dezgolea tacticos de mătasea roz, o întindea agale în așternuturile imaculate, se dezbrăca de halat, apoi se lungea peste ea și își satisfăcea poftele pe îndelete.

Eve și-ar fi dorit nespus să termine cât mai repede și să se dea jos de pe ea. Ar fi fost mult mai ușor de suportat.

— N-am mai inițiat o virgină, a declarat el, la prima întâlnire. În general, prefer priceperea în locul inocenței. Rămâne de văzut cât de repede înveți. Nu mă aștept să te satisfac în primele dăți – așa sunt construite femeile. E nedrept, dacă mă-ntrebi pe mine.

Lui René îi făcea deosebită plăcere să exploreze fiecare părticică, să atingă fiecare adâncitură și cotlon al trupului lui Eve, să zăbovească cu limba pe porțiunile din spatele urechilor și în scobiturile genunchilor la fel de mult ca în zonele mai puțin neașteptate. Prelungea totul la nesfârșit, capabil să se joace cu orele, luându-i mâna și folosind-o spre a explora pielea palidă, imaculată de pe propriul său corp. O răsucea, o așeza în tot felul de poziții și o explora, privind și învățând în tot acest timp.

— De câte ori te surprind cu ceva, mărești puțin ochii, a remarcat el, într-o seară. Ca o căprioară… Apoi și-a îndreptat atenția spre sânul ei și l-a mușcat ușor, cu o agresivitate exersată. Exact ca acum, a zis el, trecându-și degetul mare peste genele ei.

Eve nu se gândise niciodată la asta; că intimitatea unui trup gol lângă alt trup gol îi dezbrăca pe oameni nu numai de haine, că era tot o cale de a se *cunoaște* unul pe celălalt. *Nu vreau să mă cunoască,* s-a gândit, deznădăjduită. Misiunea ei atârna de abilitatea de a *nu* se face cunoscută. Cu toate astea, noapte de noapte, René afla tot mai multe despre ea.

„Cel mai greu e să-i mințim pe cei care ne cunosc cel mai

bine", îi spusese căpitanul Cameron, pe vremea când era încă la Folkestone. Eve și-a alungat din minte imaginea lui, căci dorea s-o țină la distanță de nopțile petrecute în patul lui René, dar teama persista. Dacă René ajungea s-o cunoască suficient de bine, va mai reuși să-l păcălească?

Da, și-a zis ferm. *Va trebui să născocești minciuni mai multe și mai verosimile, dar poți s-o faci. De asemenea, nu uita: și tu afli multe despre el.*

Noapte de noapte, Eve îi învăța fiecare tresărire a mușchilor, fiecare expresie din priviri. Bărbatul ascuns în costume frumoase era mult mai ușor de citit acum, când îi știa mișcările mușchilor goi de sub haine.

După ce termina să se joace cu ea, împreunarea era de scurtă durată. Îi plăcea pe la spate sau deasupra, cu o mână înfiptă în părul ei, ca să-i întoarcă capul spre el și să-i vadă expresia de pe chip. Îi plăcea s-o vadă că se uită la el „Ține ochii deschiși, scumpo", îi poruncea frecvent, fără să-și iasă vreodată din ritm. Iar, după ce ajungea, în sfârșit, la orgasm, se prăvălea lent peste ea, folosind-o pe post de pernă, până se răcoreau, și relua conversația pe care o purtaseră mai devreme, în birou, despre Debussy, Klimt sau despre vinurile provensale.

În seara aceea, era vorba de kaiser.

— Am înțeles că a fost mulțumit de vizită. Aerodromul e pe placul lui, dar nu știu ce părere i-au lăsat tranșeele. Am auzit că sunt execrabile.

— L-ai c-c-c-cunoscut? Eve stătea nemișcată, cu degetele împreunate pe pernă, cu ale lui René, și picioarele încolăcite în jurul coapselor lui zvelte. În acele clipe, bărbatul uita de orice prudență. Am s-sperat că o să treacă pe la Le Lethe…

În ciuda măștii nevinovate, tresărirea de emoție de pe chipul ei nu a trecut neobservată de ochii lui René.

— Ca să-i scuipi în *vychissoise*?

Eve a luat-o ca pe o glumă, străduindu-se să nu mintă. Nu mințea niciodată când stăteau dezbrăcați, în pat, decât dacă nu avea încotro. Gândurile răzbăteau rapid prin piele.

— Nu i-aș scuipa în supă, a răspuns ea, cu sinceritate. Dar m-ar b-bate gândul.

René a pufnit în râs și s-a dat jos de pe ea. Eve și-a reprimat senzația obișnuită de înfiorare pe care i-o trezea atingerea alunecoasă a pielii lui.

— O fi el kaiser, dar am înțeles că e tare vulgar. Speram, totuși, să facă o vizită la restaurant. Ce lovitură ar fi fost să am oaspete un împărat.

Eve a tras cearșaful pe ea.

— A dat ordin să se s-s-schimbe ceva, după ce-a văzut Lilleul?

— Da, e chiar curios…

Și René i-a povestit.

— Ce de informații bune afli tu, a remarcat Lili, cu ocazia următoarei vizite, la câteva zile după plecarea kaiserului.

A trecut pe la ea, tocmai când Eve se pregătea să plece la muncă. Eve își peria părul, iar Lili copia ultimul raport. Apoi a ridicat hârtia de orez, legănând din cap, pe jumătate disprețuitoare, pe jumătate amuzată.

— Comandantul german chiar vorbește în gura mare despre noua artilerie, în timp ce se desfată cu înghețată și coniac?

— Nu, a răspuns Eve, cu ochii la lavoarul șubred cu oglindă. Vorbește René Bordelon… în pat.

Simțea cum privirea lui Lili îi sfredelește spinarea.

Se căznea să vorbească pe un ton cât mai cumpătat, dar tot s-a împotmolit la primul obstacol.

— Chiar înainte să ne vedem cu unchiul Edward, René m-m-a făcut…

Ce? *Amanta* lui? Îi plătea salariul, dar nu o *întreținea. Târfa* lui? Cu excepția lichiorului de soc și a halatului de mătase, pe care nu-l putea îmbrăca decât în apartamentul lui, nu primea altceva de la el în afară de salariu. *Iubita* lui? Nu exista iubire în relația lor.

Dar Lili a înțeles totul și fără să-și termine fraza.

— *Pauvre petite,* a spus și i-a luat peria din mână. Mi-e milă de tine. Te rănește?

— Nu, a zis Eve, strângând din pleoape. E mai rău decât atât.

— Adică?

— Sunt… a murmurat Eve, cu gâtul încleștat. Lili, m-m… mi-

e atât de rușine.

Peria trosnea în părul lui Eve.

— Știu că nu ești genul care să-și piardă capul ușor. Tocmai de-asta, m-am gândit că poți s-o faci fără să te compromiți. Dar situațiile de acest fel se pot complica mai mult decât ne așteptăm. Începi cumva să nutrești vreo *tendresse* pentru el?

— Nu, a răspuns Eve, legănând cu amărăciune din cap. Nici gând de așa ceva.

— Bun. Dacă observ că nu mai judeci limpede, aș fi obligată să raportez problema. Și aș face-o fără ezitare, a spus Lili, calm, continuând să îi perie părul. Țin enorm la tine, dar munca noastră e prea importantă ca s-o pun în pericol. Dacă nu e vorba de *tendresse,* de ce anume te rușinezi?

Eve a deschis cu greu ochii care îi ardeau în cap și s-a uitat în oglindă, la Lili.

— P-p-primele dăți când m-am culcat cu el, p-plăcerea nu era… obligatorie. Ba încă nici nu se aștepta la așa ceva. Dar acum…

Eve avusese suficient timp la dispoziție să se obișnuiască cu ceea ce se întâmpla în patul acela imaculat. Iar René Bordelon avea anumite pretenții de la partenerele sale. Se aștepta să primească *și* să ofere plăcere.

Din cauza asta, se ajunsese la ceva absolut inimaginabil.

— Poți să-mi spui, a zis Lili, imperturbabilă. Nu mă mai șochează aproape nimic.

— Începe să-mi placă, a răspuns Eve și a închis iar ochii.

Lili nu s-a oprit nicio clipă din periat.

— Îl detest, a reluat Eve, reușind să se stăpânească. Cum e posibil să-mi placă ce f-f-f… ce face omul ăsta cu m-m-m…

Cuvântul refuza să iasă de pe buzele ei, iar Eve s-a lăsat păgubașă.

— Bănuiesc că e versat, a zis Lili.

— E *dușmanul* nostru, a spus Eve, tremurând din toate încheieturile. Sunt colaboraționiști în oraș, de care ți-e milă – femei care se culcă cu ofițerii, ca să-și poată hrăni familiile; bărbați care cooperează cu germanii, ca să-și țină copiii la căldură. Dar René Bordelon e doar un *profitor.* E la fel de rău ca

nemțălăii.

— Se prea poate, a spus Lili. Dar să faci sex e un talent ca oricare altul. Un bărbat rău poate să fie un tâmplar bun sau un pălărier bun și chiar un amant bun. E un talent care nu are nimic de-a face cu sufletul.

— Of, Lili, a murmurat Eve, masându-și tâmplele. Vorbești exact ca o f-franțuzoaică.

— Așa e, și nu există persoană mai potrivită cu care să discuți aceste probleme decât o franțuzoaică, a replicat Lili, îndreptându-i capul lui Eve spre oglindă. Deci, domnul Profitor e bun la pat și te simți vinovată că-ți place?

Eve îl revedea pe René cum toarnă în pahar vinul de bună calitate și îi inspiră buchetul, îl revedea cum își toarnă o stridie în gură, cu mișcări lente.

— E foarte rafinat. Indiferent dacă se delectează cu un pahar de Bordeaux, cu un trabuc fin sau cu mine, îi place s-o facă pe îndelete.

— Faptul că talentul cuiva îți trezește o reacție fizică, a spus Lili, mai precaută decât de obicei, nu e relevant pentru ceea ce se petrece în mintea și în sufletul tău.

— Faptul că ai o reacție fizică, fără nicio legătură cu mintea, ori cu sufletul, dovedește că ești *târfă,* a replicat Eve pe un ton malițios.

— Pe naiba! Astea-s vorbe de femeie provincială. Nu pleca urechea la asemenea oameni, micuță margaretă. Nu numai că sunt niște trântorițe nefericite, dar se mai și îmbracă în rochii înflorate și au impresia că muncile casnice sunt o virtute.

— Tot ca o târfă mă simt, a șoptit Eve.

Lili s-a oprit din periat și și-a lăsat bărbia pe creștetul ei.

— Presupun că maică-ta ți-a zis că femeia care se simte bine cu un bărbat care nu-i e soț e o curvă?

— Cam așa ceva. Îi venea greu să nege adevărul unei asemenea afirmații. René îi displăcea profund, prin urmare, cum era posibil ca mâinile lui răbdătoare, agile și reci să-i trezească până și o fărâmă de plăcere? Femeile normale n-ar simți asta, a spus ea, dar Lili a fluturat disprețuitoare din mână.

— Dacă eram femei *normale,* eram acasă acum, refoloseam

frunzele de ceai, înfășuram bandaje, ca să contribuim la efortul de război, nu umblam înarmate cu pistoale și trimiteam mesaje codate, ascunse în agrafele de păr. Luptătoarele ca mine și ca tine nu sunt evaluate după aceleași standarde ca femeile normale, a zis Lili, ridicându-și bărbia de pe capul lui Eve. Ascultă-mă bine. Sunt mai bătrână decât tine și mult mai înțeleaptă. Crede-mă când îți spun că poți să urăști un bărbat și, în același timp, să te simți bine cu el în pat. *Merde*, uneori, e chiar mai plăcut așa. Aversiunea poate să amplifice dorința – „junghiurile iubirii ori junghiurile urii sunt totuna". Puccini a zis-o cum nu se poate mai bine în *Tosca.*

Marguerite Le François nu avea de unde să fi auzit de *Tosca,* dar Eve cunoștea opera.

— Tosca îl ucide pe bărbat înainte s-o siluiască.

— Poate că și tu o să-l ucizi pe Bordelon, la un moment dat. Gândește-te la asta când se urcă pe tine; să vezi ce junghi de plăcere o să simți atunci.

Eve a pufnit într-un hohot ușor de râs. Lili vorbea pe un ton degajat, dar trupul ei cald, neclintit acționa ca un scut în spatele ei.

— Așadar, ai acceptat să te culci cu *monsieur* Profitor pentru a-i satisface poftele și a-l spiona mai ușor.

Conducătoarea Rețelei Alice s-a îndepărtat, a turnat în două căni băutura dezgustătoare din frunze fierte de nuc și lemn-dulce, care nu avea nimic în comun cu ceaiul, după care s-a așezat pe un scaun, în fața lui Eve.

— Da.

— Informațiile pe care le obții de la el sunt bune, mult mai bune decât ce-ai putea afla servind la mese, a spus Lili. Și ai descoperit că o parte din plăcerea profitorului provine din faptul că îl lași să te satisfacă pe *tine.* Fă-i pe plac, dacă tot ai de gând să te mai culci cu el și să-l tragi de limbă.

— Mai bine m-mimez plăcerea, s-a trezit Eve spunând. Era atât de ciudat să poarte o asemenea conversație în cămăruța aceea sărăcăcioasă, bând o spălătură de ceai, o imagine la fel de prozaică precum două englezoaice care discută probleme bisericești având în față veselă de porțelan. Nu sunt o m-

mincinoasă foarte bună, Lili. Sunt o mincinoasă excepțională, dar nu pot și să-mi reprim p-p-plăcerea, și s-o mimez, în același timp. Mă citește deja f-foarte ușor.

— Și e mulțumit de ceea ce citește?

— Da. Cred că a prins puțin drag de mine. Vrea să merg cu el la Limoges, curând.

— Atunci, du-te și profită de el cât poți de mult, a zis Lili, pe un ton înflăcărat. Bucură-te de fiecare pahar cu vin, de fiecare *petite mort* în pat, de fiecare informație care-i iese din gură, după o partidă de sex. În meseria noastră, avem parte și așa de prea puține plăceri. Mâncarea e groaznică, lichiorul, aproape inexistent, țigările sunt tot mai greu de găsit, iar hainele, oribile. Avem coșmaruri, pielea ne e pământie și trăim veșnic cu spaima-n sân că vom fi arestate. Așa că nu te simți vinovată pentru puțina plăcere pe care-o găsești, indiferent unde-o găsești. *Bucură-te de ea.*

Eve a mai luat o înghițitură din lichidul acru.

— Nu-mi ții nicio predică despre păcate?

Lili era curios de pioasă, în ciuda comportamentului frivol pe care îl afișa. Purta mătăniile la ea ori de câte ori trecea granița și povestea cu multă afecțiune despre duhovnicul ei și despre măicuțele de la Anderlecht.

— Suntem oameni. E normal să păcătuim, a răspuns Lili, ridicând din umeri. Asta ne e menirea. *Le Grand Seigneur* ne iartă, fiindcă asta e menirea Lui.

— Dar menirea ta care e? Să ne scoți din m-mocirla în care ne afundăm?

Până și impasibila Violette avea momentele ei de deznădejde; Eve o văzuse abătută într-o seară, după ce un pilot britanic fusese doborât de o santinelă germană, pe la jumătatea graniței, iar Lili reușise să îi ridice moralul, exact cum făcea și acum, cu Eve.

— Tu te simți vreodată speriată și deprimată?

Lili a ridicat din umeri, într-un gest de nepăsare.

— Nu mă sperie pericolul, dar nici nu-mi place să îl înfrunt. Trecând peste asta, tu n-ai nimic de făcut? Eu nu-mi văd capul de treabă.

Zece minute mai târziu, a plecat cu biletul din hârtie de orez ascuns în bastonul umbrelei. Eve a pornit în direcția opusă, spre Le Lethe. Când a intrat în restaurant, chelnerii întindeau deja pe mese fețele de masă și argintăria. A trecut pe lângă Christine, care și-a ferit repede fusta de ea.

— Târfă, i-a șoptit, aproape imperceptibil.

Eve s-a oprit și s-a uitat la ea peste umăr. A ridicat din sprâncene și i-a aruncat privirea aceea tăioasă, învățată de la Lili.

— Nu știu despre ce vorbești.

— Te-am văzut. Glasul lui Christine era încărcat de ură, deși nu-și dezlipea ochii de la lumânările pe care le aprindea. Te-ai dus în apartamentul lui *monsieur* Bordelon, după ce ți-ai terminat tura. El e un profitor, iar tu ești o…

Eve a făcut iute un pas în față și a apucat-o de încheietura mâinii.

— Dacă mai scoți un cuvânt, ești concediată. O singură șoaptă, și-ți pierzi slujba unde primești resturi de *tartiflette* și supă de homar. Ai băgat la cap? Și-a implântat unghiile în carnea lui Christine, mutându-se în așa fel încât să nu bage de seamă chelnerii care cărau tăvile cu pahare de cristal. Pot să te dau afară, a repetat Eve, fără să se bâlbâie nici măcar o dată. Să te trec pe lista neagră. O să mori de foame, fiindcă n-o să te mai angajeze nimeni din oraș.

Christine s-a smucit din strânsoare.

— *Târfă,* a mai șuierat încă o dată printre dinți.

Eve a ridicat din umeri și s-a îndepărtat. De câteva zile, se blama pentru același lucru. Dar în acel moment, a realizat că nu accepta să fie făcută *târfă* de altcineva, mai ales de o femeie mai proastă și decât homarul din supă.

Capitolul 21
CHARLIE

Mai 1947

— Îmi aduc aminte de el, a spus Eve, arătând spre podul din piatră de peste râul albastru, care șerpuia lin prin Limoges. Un pod de pe vremea romanilor, mi-am zis, năruit și romantic, peste care goneau, în haosul claxoanelor, automobilele moderne, în totală discrepanță cu peisajul. Era pe înserat, nu după-amiază, a reluat Eve. René Bordelon a oprit chiar aici, lângă râu, și mi-a zis că, în afară de cafenele, restaurantele care au terasă sunt o monstruozitate, dar dac-ar avea o asemenea priveliște, poate că s-ar răzgândi. S-a răsucit, cu mâinile în buzunare, și s-a uitat la panta înverzită, la copacii și la clădirile care se întindeau de-a lungul malului. Nemernicului i s-a îndeplinit dorința. A deschis pe mal al doilea restaurant, cu priveliștea asta.

A luat-o pe strada pietruită. M-am uitat la Finn, am ridicat amândoi din umeri și am urmat-o. Eve se trezise devreme, în acea dimineață, așa că ajunseserăm neașteptat de repede de la Paris la Limoges. Își regăsise cheful de vorbă, așa că fiecare kilometru ne adusese noi povești de război, chiar dacă unele îmi păreau cam neverosimile (un atac eșuat asupra *kaiserului).* Ne-a dus la un hotel din apropierea catedralei medievale din oraș, l-a trimis pe Finn să parcheze mașina, apoi l-a luat la întrebări pe portar, într-o franceză cursivă, arătându-i adresa pe care o notasem – adresa celui de-al doilea restaurant Le Lethe, la care lucrase Rose. Imediat ce a revenit Finn, am pornit tustrei pe jos, printr-un labirint de străduțe întortocheate. Limoges-ul era un oraș plăcut: sălcii aplecate peste apele râului, turlele bisericilor gotice, care străpungeau bolta cerului, ghivece cu mușcate atârnate la balcoane; nu avea aspectul dezolant al localităților din nordul Franței, care suferiseră mai mult de pe urma invaziei naziste.

— E mai liniște aici decât la Paris, a comentat Finn, parcă

ghicindu-mi gândurile.

Călca apăsat, îmbrăcat doar în cămașă, atrăgând câteva priviri dezaprobatoare din partea francezilor gătiți în costume de vară. Dacă te luai după ocheadele doamnelor însă, acestea nu păreau deloc deranjate de ținuta lui neglijentă. Finn întorcea capul după necunoscuții care-i ieșeau în cale – tinere mame grăbite, cu pălării de paie pe cap, și bărbați care-și citeau ziarele, încruntați, pe terasele cafenelelor.

— Au bujori în obraji, a remarcat el. Nu sunt palizi și mohorâți ca ăia din nord.

— Asta a fost Zonă Liberă, am zis, reușind, în sfârșit, să țin pasul cu el, dat fiind că purtam sandale fără toc și pantaloni. Regimul de la Vichy n-a fost vreo minunăție, dar oamenii de-aici tot au dus-o mai bine decât cei din nord.

— Eh, am auzit-o pe Eve, pufnind înaintea noastră. Nu fi așa sigură. Aveau Miliția Franceză pe cap, și cu ăștia nu te jucai.

— Miliția? a întrebat Finn.

— Trupe create special pentru a-și vâna compatrioții în numele Germaniei. I-am urât din tot sufletul pe n-nemernici.

— Miliția nu exista pe timpul Primului Război, Eve, am spus, lăsând capul într-o parte, nedumerită. Tu n-ai participat la al Doilea Război.

— Asta spui tu, americanco.

— Stai o clipă. Ai lucrat și-n al Doilea Război? Ce-ai…

— E neimportant. Eve s-a oprit brusc și și-a lungit gâtul, la auzul dangătului de clopot care plutea prin aerul leneș de vară. Țin minte clopotele astea.

A luat-o iar țanțoșă la pas, pe malul râului, și am urmat-o, clătinând din cap.

— Când ai fost ultima oară la Limoges, Gardiner? a întrebat Finn.

— În august 1915, a răspuns Eve, fără să întoarcă privirea. René Bordelon m-a luat cu el, într-un weekend.

Aceste câteva cuvinte au fost suficiente ca să-mi confirme o bănuială mai veche cu privire la elegantul patron al restaurantului Le Lethe. Se simțea în vocea plină de ură a lui Eve că e important pentru ea; nu urăști pe cineva cu atâta

patimă decât dacă există implicații personale. Acum știam; Bordelon fusese amantul ei. Eve se culcase cu dușmanul, ca să-l spioneze.

M-am uitat la ea, la fața ei răvășită și mândră, la mersul soldățesc cu care umbla pe străduțele pietruite. Nu era cu mult mai în vârstă decât mine la vremea aceea. *Ai fi în stare să te culci cu un neamț, Charlie, doar ca să-l spionezi*? Să te prefaci că-l placi, să râzi la glumele lui, să-l lași să-ți descheie bluza, doar ca să-i răscolești prin sertare, în căutare de informații utile? Conștientă că poți sfârși cu un glonț în cap, dacă te prinde?

Mă uitam la Eve, cu un sentiment de imensă admirație. Nu voiam doar să mă aprecieze; voiam să semăn cu ea. Voiam să-i fac cunoștință cu Rose: „Ea e cotoroanța nebună care m-a ajutat să te găsesc, când toți ceilalți s-au lăsat păgubași". Mi le și imaginam pe Eve măsurând-o pe Rose cu privirea ei arogantă și pe Rose răspunzându-i cu aceeași monedă. Îmi imaginam cum stăm toate trei și bem pahar după pahar și vorbim câte-n lună și-n stele, cel mai straniu trio de prietene care s-a pomenit vreodată.

Mă întrebam dacă Eve a avut vreodată o prietenă la care să țină la fel de mult pe cât țineam eu la Rose. Singura femeie care apărea în poveștile ei de război era Violette, iar aceasta o scuipase în față, la Roubaix.

— Ce mutră serioasă ai! a zis Finn.

— Căzusem pe gânduri, a fost tot ce-am putut să-i spun. Mă bătea în cap soarele cald, iar brațul mi se atingea de al lui Finn, la fiecare pas, și din cauza asta mă trecea câte un fior. Cu fiecare pas, sunt mai aproape de Rose.

A ridicat o sprânceană.

— Ce te face să crezi că ea vrea să fie găsită?

— Nu știu, am zis, căutându-mi cuvintele. Dar, cu cât mă apropii mai mult, cu atât mă simt mai încrezătoare.

— Chiar dacă nu ți-a mai scris de… trei sau patru ani?

— Poate că mi-a scris. De multe ori, scrisorile se rătăceau pe drum, în timpul războiului. Pe lângă asta, aveam doar unsprezece ani când ne-am văzut ultima dată. Poate că s-a gândit că sunt prea tânără ca să aud ceva atât de rușinos ca…

Mi-am mângâiat pântecul. Am un sentiment tot mai puternic că e aici. Eve râde de mine când spun că o *simt,* dar…

Eve s-a oprit atât de brusc, încât era să mă ciocnesc de ea.

— Le Lethe, a murmurat.

Cu câțiva ani în urmă, fusese, probabil, un restaurant frumos. Se vedeau liniile grațioase ale clădirii, grinzile vechi, din lemn, gardul din fier forjat care împrejmuia terasa cu o priveliște superbă. Dar plăcuța pe care stătea gravat cu litere aurii numele de LE LETHE fusese stropită cu vopsea roșie, iar ferestrele mari erau acoperite cu scânduri. Trecuse mult timp de când nu se mai serviseră acolo *vichychoisse* și *mille-feuilles.*

— Ce s-a întâmplat? am întrebat, dar Eve ajunsese deja la porțile medievale, ferecate cu lacăte și grilaje.

Ne-a arătat literele sculptate în lemn, acoperite aproape în întregime cu vopsea: COLLABOR…

— *Collaborateur,* a zis încet. Nu te-ai dezbărat de vechile năravuri, ei, René? Trebuia să te-nveți minte de prima oară; jigodiile de nemți pierd întotdeauna.

— E ușor să vorbești acum, a spus Finn, cu blândețe. Pe vremea aia, nu era la fel de evident.

Eve însă o luase deja spre clădirea cealaltă. S-a dus la ușă și a ciocănit cu putere. Nu a deschis nimeni, așa că ne-am mutat la următoarea. După patru încercări și o conversație inutilă cu o gospodină care nu știa nimic despre vechiul restaurant, am găsit, în sfârșit, o franțuzoaică de o vârstă venerabilă, cu o țigară între degete și o privire respingătoare.

— Le Lethe? i-a răspuns lui Eve. S-a închis în ’44, ducă-se pe pustii!

— De ce?

Pe buzele bătrânei a apărut o grimasă de dezgust.

— Toți nemții se aciuaseră acolo. Ce de SS-iști mai veneau, în nopțile libere, cu câte-o târfă franțuzoaică la braț.

— Proprietarul permitea așa ceva?

Eve nu mai avea aceeași postură; se înmuiase și îi căzuseră umerii și vorbea pe un ton mult mai amical. Se transformase într-o altă persoană, exact cum făcuse și la casa de amanet din Londra. Eu și Finn ne țineam la distanță, ca s-o lăsăm să-și joace

rolul.

— Cum îl chema pe proprietar?

— René du Malassis, a răspuns bătrâna, scuipând disprețuitor. Un profitor. Unii zic că era informatorul Miliției, și n-ar fi de mirare.

Du Malassis. Am înregistrat numele.

— Ce s-a ales de *monsieur* du Malassis? a întrebat Eve.

— A dispărut fără urmă, în ziua de Crăciun, în '44. Și-a dat seama dincotro bate vântul. Nu știu unde s-a adus, dar aici nu și-a mai arătat mutra, a zis femeia cu un rânjet răutăcios. Dacă se-ntorcea, îl aștepta un ștreang agățat de un felinar.

— Din cauză c-a fost colaboraționist?

— E o diferență, *madame,* între colaboraționiști și indivizii ca el. Știi ce-a făcut du Malassis în '43? A târât un tânăr bucătar pe ușile alea, la sfârșitul programului, urlând din toți rărunchii că e hoț. L-a percheziționat chiar acolo, în stradă, în văzul tuturor – angajați, trecători, vecini, care s-au strâns, ca și mine, speriați de zarvă.

Parcă și vedeam imaginea aceea: ceața care se înălța în noapte din apele râului, trecătorii șocați, băiatul cu șorț de bucătar, care tremura din toate încheieturile. Eve nu scotea o vorbă. Stătea nemișcată, ca o stană de piatră, și asculta.

— Du Malassis a scos un pumn de argint din buzunarul băiatului și a zis că sună la poliție, a reluat bătrâna. A amenințat că pune să-l aresteze și să-l trimită în est. Nu știu dac-ar fi reușit, dar toată lumea știa că e în grațiile naziștilor. Băiatul a dat să fugă. Du Malassis ținea un pistol în sacoul lui elegant și l-a împușcat în spate, înainte să apuce să facă zece pași.

— Chiar așa? a murmurat Eve.

M-a trecut un fior.

— Chiar așa, a răspuns tăios bătrâna. Iar du Malassis s-a șters pe mâini cu batista, strâmbând din nas din cauza mirosului de praf de pușcă. L-a pus pe șeful de sală să cheme poliția, ca să facă curățenie în urma lui. După aceea s-a întors cu spatele la trupul băiatului și a intrat în restaurant, de parcă nu se-ntâmplase nimic. Asta e cu el. Nu e doar un trădător, ci și un ucigaș elegant.

— Naziștii n-au luat nicio măsură? a intervenit Finn.

— Din ce știu eu, nu. Bănuiesc că a apelat la protectorii lui, ca să scape de arest sau de mustrări, fiindcă afacerile i-au mers mai departe de minune. Oho, ce de oameni din Limoges ar fi fost bucuroși să-i pună ștreangul de gât, și o știa și el prea bine! De-aia a și fugit când și-a dat seama că germanii nu mai au cum să câștige. Bătrâna a tras un fum din țigară, studiindu-ne cu o privire iscoditoare. Dar de ce vă interesează? Vă e rudă du Malassis?

— Rudă cu diavolul, mai degrabă, a replicat Eve, cu oarecare venin în glas, și cele două femei au schimbat un zâmbet sarcastic. Mulțumesc pentru timpul acordat, a adăugat, dând să plece.

În momentul acela, am făcut un pas în față și m-am adresat bătrânei în franceza mea stâlcită.

— *Pardonnez-moi, madame.* Caut o rudă – o persoană care e posibil să fi lucrat la Le Lethe. Nu e vorba de o colaboraționistă, am adăugat numaidecât, văzând-o că se încruntă. E posibil s-o fi remarcat. Toată lumea o remarca pe Rose. Tânără, blondă, cu un râs cristalin.

Am scos fotografia jerpelită, pe care mi-o trimisese într-una din scrisorile din ’43. Fotografia în care privea peste umăr, ca Betty Grable, și zâmbea cu gura până la urechi. Mi-am dat seama că femeia a recunoscut-o pe Rose dinainte să spună ceva.

— Da. Frumușică fată. Jigodiile de SS-iști o tot ciupeau de șolduri când le aducea băuturile, dar n-o vedeai să le-arunce priviri languroase, cum făceau celelalte zdrențe angajate de du Malassis. Găsea ea o cale să verse băutura pe ei, după care ciripea niște scuze și îi îmbuna. Se vedea tot ce se întâmplă pe terasă.

Vorbele bătrânei m-au lăsat mută. Își mai amintea cineva de Rose, în afară de mine. Rose care vărsa bere pe soldații nemți. Mi s-au umezit ochii. O credeam în stare de așa ceva.

— Când ați văzut-o ultima oară? am întrebat, cu vocea sugrumată de emoție, și abia atunci am realizat că Finn mă prinsese de mână și mă strângea cu putere.

— Înainte să se-nchidă restaurantul. Probabil că și-a dat

demisia, a zis bătrâna și a mai scuipat o dată. Nu era un loc potrivit pentru fete cuminți.

Mi-a pierit tot entuziasmul. Speram din tot sufletul ca Rose să fie încă în viață și s-o găsesc *acolo,* în Limoges. M-am uitat la bătrână, silindu-mă să zâmbesc.

— Mulțumesc pentru ajutor, *madame.*

Nu îmi epuizasem încă toate ideile.

În acea noapte, Eve a avut din nou una dintre stările ei proaste. De data asta, n-a mai urlat, doar m-a trezit cu bufnituri în peretele despărțitor dintre camerele noastre. Am scos capul pe holul hotelului. Nici urmă de Finn. Eram singură.

Mi-am tras un pulover peste furou și am ciocănit la camera lui Eve, cu urechea lipită de lemnul ușii. Același *bufnet* înfundat, de parcă lovea cu ceva în perete. *Nu cu capul, sper,* m-am gândit, și am mai ciocănit încă o dată ușor.

— Eve?

Bufnetul continua.

— Vezi că intru! Să nu mă împuști.

Eve ședea pe podea, în colțul opus al camerei, dar, de data aceasta, avea privirea lucidă și nu bălmăjea ca atunci când visa urât. Se uita la tavan, cu Lugerul în mână, și izbea cu patul acestuia în perete. *Buf. Buf. Buf.*

Mi-am pus mâinile-n șolduri și i-am aruncat o privire nervoasă.

— Trebuie neapărat să faci asta?

— Mă ajută să gândesc.

Buf. Buf.

— E miezul nopții. Nu mai bine dormi decât să te gândești?

— Nici măcar n-am încercat. Coșmarurile stau la pândă. Mai aștept până-n zori.

Buf. Buf.

— Încearcă măcar să bați mai încet, am zis, căscând, și am dat să plec.

— Mai stai, m-a strigat Eve. Am nevoie de mâinile tale.

— Pentru ce?

— Știi să demontezi un Luger?

— Nu, au omis să ne învețe asta la Bennington.

— Și eu care credeam că toți americanii sunt înnebuniți după arme. Hai să-ți arăt.

M-am așezat turcește în fața ei și mi-a arătat părțile componente ale unui pistol. După aceea l-am demontat cu stângăcie.

— Țeava… platina laterală… percutorul… De ce învăț eu toate astea? am întrebat, cu în scâncet, în momentul în care m-a lovit peste degete, pentru că trăsesem greșit de recuperator.

— Când demontam un Luger, simțeam că mi se limpezește mintea. Am mâinile prea distruse, ca s-o mai fac așa cum trebuie, de-asta apelez la ale tale. Adu-mi uleiul din geantă.

M-am apucat să împrăștii pe jos componentele pistolului.

— La ce te gândești?

Avea un licăr meditativ în ochi, și nu din cauza whisky-ului, cu toate că avea lângă ea păhărelul obișnuit, pe jumătate băut.

— La René du Malassis, a răspuns. Sau, mai bine zis, René Bordelon. Mă întreb unde s-a dus.

— Deci, crezi că e încă în viață.

La Roubaix, negase vehement această ipoteză.

— Ar însemna să aibă șaptezeci și doi de ani, a spus Eve, cu blândețe. Dar bag mâna-n foc că trăiește.

Nu și-a putut ascunde grimasa de ură la adresa lui, dar și a ei. Rareori se întâmpla să nu-și poate stăpâni emoțiile. Părea aproape fragilă, și am simțit impulsul straniu de a o ocroti.

— Ce te face să crezi că du Malassis e unul și-același cu Bordelon? am întrebat, pe un ton precaut.

Mi-a aruncat un zâmbet șters.

— Malassis e pseudonimul celui care a publicat *Florile răului* de Baudelaire.

— Încep să-l detest pe Baudelaire. Nici măcar n-am citit vreo poezie de-a lui.

Nici nu era nevoie.

— Ești norocoasă, a replicat ea sec. René mi-a recitat toată blestemata lui de operă, din scoarță-n scoarță.

M-am oprit, cu țeava Lugerului într-o mână și cârpa plină de ulei în cealaltă.

— Deci, ați fost…

— Te șochează? a zis, ridicând o sprânceană.

— Nu. Nici eu nu sunt vreo sfântă, am spus, mângâind Mica Problemă, care părea mai binedispusă de câteva zile încoace.

Eram în continuare obosită, dar grețurile se mai potoliseră, și stomacul nu îmi mai transmitea tot felul de mesaje bizare.

— René m-a adus la hotelul ăsta, a continuat Eve, uitându-se prin cameră cu ochi goi. Nu în camera asta. N-ar fi suportat un loc atât de înghesuit. A cerut cea mai bună cameră din hotel: la etajul al patrulea, ferestre largi, draperii din catifea. Un pat imens…

M-am ferit să întreb ce s-a întâmplat în acel pat. Nu degeaba îi era frică să adoarmă.

— Ce fac acum? am murmurat.

Mi-a arătat cum să frec fiecare componentă în parte cu cârpa uleioasă.

— Deci, când Bordelon a fost nevoit să fugă din Lille, și-a luat numele de René du Malassis, am spus, după un timp. Și când a trebuit să fugă și din Limoges, a dispărut de pe fața pământului. Cum de-a reușit atât de ușor, când majoritatea colaboraționiștilor au fost prinși?

Mi-au venit în minte fotografiile publicate în ziare ale acestor oameni, bărbați și femei, umiliți și chiar mai rău de atât. Bătrâna franțuzoaică nu glumea când vorbea de oameni spânzurați de felinarele stradale.

— René nu era prost, a zis Eve, punând deoparte, cu mâini tremurânde, uleiul pentru armă. Se gudura pe lângă cei care erau la putere, dar știa că nu sunt invincibili. Iar, până să cadă ăștia, el avea deja planul pus la punct, să fugă cu bani și altă identitate și să-nceapă o viață nouă – și după Lille, și după Limoges. A căzut pe gânduri câteva clipe. Cred că punea deja ceva la cale, în 1915, când m-a adus aici. Nu mi-am dat seama atunci; zicea că vrea să găsească un loc bun pentru un cel de-al doilea restaurant. Mi-am imaginat că vrea să-și extindă afacerile, dar poate că nu asta-l interesa. Poate că, de fapt, căuta un loc în care, la nevoie, să înceapă o viață nouă. Și a reușit.

— Hm. Am pus jos și ultimele componente, bine unse. Eram

plină de ulei pe mâini, dar îmi plăcuse. Dacă la cursul de Artă Menajeră ne învățau să dezmembrăm pistoale, în loc să facem prăjituri, poate că aș fi fost mai atentă. Să știi că mai e o deosebire între René Bordelon și René du Malassis, nu doar cea legată de nume.

— Și care-i aceea, americanco?

— Ușurința de a apăsa pe trăgaci.

M-am uitat la trăgaciul Lugerului, care stătea cuminte, alături de celelalte piese.

— După cum l-ai descris că era în Primul Război, părea prea delicat ca să facă singur treburile murdare. Când l-a prins pe angajatul care fura din restaurant – predecesorul tău –, i-a chemat pe nemți și *ei* l-au împușcat. A doua oară, din ce ne-a spus bătrâna, a apăsat pe trăgaci fără să stea pe gânduri.

— E o diferență mare, într-adevăr, a recunoscut Eve.

În tonul ei se simțea faptul că reflectase îndelung la aceste aspecte.

— Ce anume l-a făcut să se schimbe? De ce s-a transformat, la sfârșitul Primului Război, dintr-un profitor pasionat de estetică într-un ucigaș elegant? am întrebat, citând vorbele bătrânei.

— Presupun că din cauza mea, a zis Eve, cu un zâmbet malițios.

Îmi lipsea acest element al ecuației, dar, înainte să apuc s-o întreb, Eve mi-a făcut semn să reasamblez pistolul, fără să scoată un cuvânt. Am schimbat tactica.

— Cum o să-l găsim? Sigur și-a luat alt nume, am zis, îmbinând chiulasa cu țeava. Unde s-a ascuns, după ce-a fugit din Limoges?

M-a străbătut un fior, la gândul că nu vânam doar un bătrân trădător și dușman… ci și un criminal.

— Știu un ofițer englez cu care aș putea să iau legătura, a zis Eve, lăsându-se purtată în direcția dorită de mine. E o veche cunoștință. Conducea rețele de spioni ca mine și a continuat activitatea și în al Doilea Război. În momentul de față, e detașat la Bordeaux. L-am sunat de la Londra, dar era plecat la vânătoare de rațe. Sigur s-a întors între timp. Dacă există vreun om care poate afla informații despre un fost colaboraționist, el e

acela.

Mă întrebam dacă e vorba de căpitanul Cameron, deseori pomenit în poveștile ei. Părea un om de treabă. Eram curioasă să-l cunosc și să văd dacă se potrivește cu imaginea mentală pe care mi-o construisem despre el, dar, mai întâi, trebuia să mă ocup de treburile mele.

— Sună-ți prietenul din Bordeaux, am zis. Eu și Finn luăm mașina și mergem s-o căutăm pe verișoara mea.

Eve a ridicat din sprâncene, tocmai când îmi arăta cum să apăs pe țeava Lugerului, astfel încât să nu mai preseze pe arc.

— Unde s-o cauți? Dacă e în viață, cine știe pe unde e.

— Mătușa mi-a zis că, inițial, au trimis-o să nască într-un sat de lângă Limoges. O văgăună unde oamenii își trimit fetele care-i fac de rușine. Începeam să deprind tainele pistolului. Piesele se îmbinau cu ușurință în degetele mele unsuroase. Rose a rămas acolo până a născut, iar, patru luni mai târziu, s-a dus la Limoges ca să-și caute de lucru. Poate că a lăsat copilul în grija vreunei familii din sat. Poate că s-a întors acolo, după ce a plecat de la Le Lethe. Cine știe? E un oraș mic, unde toți locuitorii se cunosc între ei. Cineva sigur o s-o recunoască pe Rose din fotografie, am zis, ridicând din umeri. E un punct de pornire.

— Te-ai gândit bine, a spus Eve, și eu am înroșit de mândrie la auzul acelei laude. Mai demontează pistolul o dată.

M-am conformat, iar Eve a început să depene o nouă poveste: weekendul petrecut acolo, împreună cu René Bordelon, în vara anului 1915.

— Am venit cu trenul și, cum am ajuns, ne-am dus să-mi cumpăr o rochie nouă. Una era să urc în apartamentul lui, în uniformă, dar nu putea ieși la plimbare, ori la teatru, cu mine, îmbrăcată într-o jerpelitură. Mi-a cumpărat o rochie creație Poiret, din mătase galben-verzuie, tivită cu catifea neagră și cu patruzeci și trei de nasturi îmbrăcați în catifea, la spate. I-a numărat în timp ce-i descheia…

Am montat percutorul, întrebându-mă ce avea de gând Eve să facă după ce dădea de urma dușmanului. Să-l dea pe mâna poliției?

Toată lumea știa că francezii nu aveau milă de

colaboraționiști. Ori, poate, să-și facă dreptate cu Lugerul? Era o posibilitate pe care nu o puteam exclude.

Ce ți-a făcut omul ăsta, Eve? Iar tu ce i-ai făcut lui?

Îmi povestea despre nuanța cenușie a râului, la ultima ei vizită, căci nu era albastru și limpede, ca în prezent. Cum îi foșneau frunzele pe sub tocurile pantofilor noi, din piele, asortați cu rochia galben-verzuie.

— Cât de bine îți amintești totul! am remarcat, întinzându-i pistolul curățat și uns.

— Cum altfel? a răspuns ea. În weekendul ăla, ar fi trebuit să-mi vină ciclul și m-am speriat că am rămas gravidă cu René.

Capitolul 22
EVE

Septembrie 1915

Era abia începutul toamnei, dar se lăsase un frig năprasnic. În Lille coexistau două lumi, iar temperaturile scăzute marcau granița dintre ele mai clar decât orice demarcație. Într-o parte, erau nemții, care aveau cărbuni, lumânări și cafea la discreție. În cealaltă, erau francezii, care nu aveau nimic din toate acestea. Cele două lumi fuseseră, până atunci, cunoscute drept *franceză și germană,* sau *cuceriți* și *cuceritori,* acum însă, scindarea viza doar *frigul* și *căldura.*

Eve nici nu băga de seamă. Era gravidă, iar gândul acesta îi alunga orice altceva din minte.

Sarcina era abia la început, dar simptomele erau evidente. Nu-i venise ciclul de două luni – unele femei șușoteau că li se dereglase menstruația din cauza înfometării, dar Eve se îndoia să aibă parte de un asemenea noroc. Era slabă ca un țâr, deși primea destule resturi de la Le Lethe, cât să nu moară de foame. Pe lângă asta, în curând, și-au făcut simțită prezența și alte simptome: au început să o doară sânii, era obosită tot timpul și o apuca greața când ieșea câte o friptură suculentă din bucătărie sau când trebuia să care vreun calup cu miros pregnant de Morbier, pentru platoul cu brânzeturi.

Eve nu avea niciun dubiu. René Bordelon o lăsase gravidă.

Ideea aceasta ar fi trebui s-o ducă în pragul disperării, dar nu avea timp de așa ceva. Rețeaua Alice era în plină activitate. Liniile franceze de la Champagne duceau un atac susținut; comandantul german și generalii lui vorbeau mult despre asta la cafea. Informații pe care Eve le notase și transmisese mai departe. Număra orele petrecute în restaurant, apoi orele, și mai numeroase, petrecute în patul lui René. Într-un fel sau altul, stătea la serviciu nouăsprezece ore pe zi. Transmitea informații despre amplasarea artileriei, despre listele de victime, despre orarul trenurilor și despre magaziile de provizii. Se obișnuise

într-atât să trăiască pe muchie de cuțit, încât i se părea aproape normal; își controla atât de bine fiecare gest și fiecare modulație a vocii, încât ajunsese să se întrebe dacă mai exista vreo reacție spontană în ea. Nu-și îngăduia să se lase cuprinsă de panică și deznădejde, doar pentru că propriul corp hotărâse să o trădeze. *Nu* își îngăduia și pace.

În sâmbăta aceea, când i-a deschis ușa lui Violette, aflată în misiunea obișnuită la Lille, a fost cât pe ce să izbucnească în lacrimi de ușurare. Toată săptămâna visase că Violette fusese arestată, tocmai *acum*, într-un moment cum nu se putea mai prost. Nu o simpatiza din cale-afară pe Violette, dar, Doamne, câtă nevoie avea de ea!

Probabil observându-i emoția, Violette i-a aruncat o privire mirată din spatele ochelarilor.

— Pari fericită să mă vezi, a zis ea, curățându-și noroiul de pe ghete. Ai vreo noutate? a adăugat, încruntându-se.

— Nu, nimic nou, a răspuns Eve. Dar am nevoie de ajutor, și tu ești singura la care pot apela.

Violette și-a scos mănușile și a început să-și frece mâinile înghețate, cu o figură nedumerită.

— De ce eu?

Eve a tras aer în piept.

— Lili mi-a z-z-zis că ai fost soră medicală.

— Da, la Crucea Roșie, dar n-am lucrat mult. Abia izbucnise războiul.

Eve și-a învins șovăiala și a continuat, pentru că nu avea de ales.

— Sunt gravidă, a spus fără înconjur, căznindu-se să se uite în ochii lui Violette. Poți să mă ajuți să scap de el?

Violette a studiat-o câteva clipe, după care a scos un pufnet zgomotos.

— *Merde,* ești atât de proastă încât să te complici cu o poveste de dragoste, când ai o asemenea meserie? Nu-mi spune că te-ai înamorat de Antoine, sau…

— Nu sunt o fetiță prostănacă, s-a răstit Eve. A trebuit să mă culc cu patronul meu, ca să obțin *informații,* Violette. Nu ți-a zis Lili?

— Bineînțeles că nu mi-a zis, a spus Violette, împingându-și ochelarii pe nas. De ce nu ți-ai luat măsuri de precauție?

— Am încercat, dar n-au d-d-dat rezultat.

Mai mult decât ceea ce se întâmpla în acel pat, o dezgusta să se furișeze jos din el, în miez de noapte, și să se spele în baia luxoasă, dar făcea asta cu o conștiinciozitate exemplară. Din păcate, nu-i folosise la nimic.

— Nici o altă metodă n-a dat rezultat. Am alergat pe trepte, am făcut băi fierbinți, am băut coniac. Nimic n-a mers.

Violette a oftat din nou, mai puțin zgomotos de data asta, și s-a așezat pe marginea patului.

— De cât timp?

— Două luni, cred.

După estimarea lui Eve, se întâmplase chiar la început. Probabil, a doua sau a treia oară.

— Bine că nu e prea avansată.

— Poți să m-ajuți sau nu? a îngăimat Eve, cu sufletul la gură.

— Am avut de-a face mai mult cu răni de război decât cu femei gravide, a răspuns Violette, punându-și mâinile-n sân. De ce nu-i spui adevărul lui Bordelon? Un bogătaș ca el te poate duce la un doctor bun.

Eve se gândise deja la această posibilitate.

— Și dacă vrea s-o păstrez?

Nu era sigură că așa se va întâmpla – René nu părea genul familist –, dar Eve îl bănuia că ar nutri anumite ambiții dinastice. Dacă își imagina că îi va face un băiat și-l încânta ideea?

— Chiar și-așa, tot se poate rezolva pe ascuns. Îi zici c-ai pierdut sarcina.

Eve a clătinat din cap. Îl știa prea bine pe René; nu-i plăceau complicațiile și cheltuielile. În viziunea lui, amanta era un obiect atrăgător, care nu crea niciodată probleme. Indiferent dacă pierdea copilul pe care el și-l dorea, ori îl băga la cheltuială, ca să scape de el, Eve era conștientă că dăduse de necaz. Risca să-și piardă slujba de la Le Lethe. Cea mai mare șansă de a-și continua munca în slujba lui Lili era ca situația să rămână neschimbată.

— Hm. Violette nu a sfătuit-o să-i spună căpitanului Cameron sau celorlalți ofițeri care coordonau Rețeaua Alice. E o procedură periculoasă. Ești sigură că vrei să mergi până la capăt?

— Da, a răspuns Eve, încuviințând categoric din cap.

— E posibil să faci hemoragie și să mori. E abia la început; dacă mai așteptăm puțin, poate o pierzi oricum, sau…

— *Fă-o*, a spus Eve, cu un șuierat disperat.

Era ceva mai presus de hotărârea ei de a-și păstra slujba și de a-și continua misiunea. Era vorba de faptul că, sub exteriorul calm, în sufletul lui Eve se instalase o spaimă vecină cu nebunia. Sacrificase atâtea de când venise la Lille – casa, siguranța, virginitatea, până și *numele* ei –, și o făcuse de bunăvoie, cu nădejdea că, dincolo de război și invadatori, se găsește o rază de lumină, un viitor nevăzut. Iar acum, invadatorul era în ea, voia să pună stăpânire pe ea, așa cum Germania pusese stăpânire pe Franța, și nu mai exista niciun viitor. Din spion și soldat – o persoană care lupta cu dușmanii și salva vieți – devenise, deodată, o banală gravidă, care avea să fie expediată acasă și tratată ca o târfă. Eve știa ce o așteaptă în următoarele șapte luni, dacă nu lua nicio măsură: nemăritată, căzută în dizgrație, șomeră, săracă, disprețuită, încătușată pe veci de un invadator, însămânțată de inamic, în iadul rece și mizer al zonei de război. Corpul o trădase cu desăvârșire: se abandonase plăcerii, în brațele profitorului, iar apoi păstrase o părticică din el, în ciuda eforturilor ei de a-i șterge urmele în fiecare seară. Trebuia să pună capăt acestei trădări.

Săptămâni la rând, stătuse ghemuită în patul înghețat, luptându-se cu accese de panică irațională, copleșitoare, conștientă că ar fi riscat *bucuroasă* să sângereze până la moarte, dacă asta era singura șansă de a se elibera din lanțurile invadatorului.

Violette a legănat scurt din cap.

— Avem un chirurg în rețea, care îi tratează pe oamenii noștri, a spus ea, abia stăpânindu-și propriile emoții. Nu s-ar atinge de tine nici în ruptul capului – e credincios și merge la biserică în fiecare zi –, dar găsesc eu o scuză să-i împrumut

instrumentele mâine.

— Mâine, a zis Eve, cu gura uscată. E bine mâine.

Duminica. Zi sfântă, zi binecuvântată, ironic, căci era ziua în care Eve hotărâse să comită o faptă pentru care majoritatea oamenilor ar fi acuzat-o că este o târfă criminală. Era obligată să aleagă acea zi, pentru că Le Lethe era închis. Așadar, avea la dispoziție o zi întreagă să sângereze și să moară, sau să sângereze și să-și revină.

— Ce se întâmplă dacă mor? a întrebat Eve, în momentul în care și-a făcut apariția Violette, cu trusa de instrumente. În timpul procedurii sau… sau după?

— Te las aici și nu mă mai întorc, i-a răspuns sec Violette. N-am încotro. Mă arestează dacă încerc să te înmormântez. Într-o zi, două, te găsesc vecinii, după care vei fi înmormântată la groapa comună, ca sărăntocii, și Lili o să-i dea de veste unchiului Edward.

Realitatea crudă a săgetat-o pe Eve ca un cuțit.

— Asta e. Hai să trecem la t-treabă.

Și să ne străduim să nu mor.

— Stai cuminte, i-a repetat Violette la nesfârșit, în acea după-amiază.

Eve nu pricepea de ce; stătea nemișcată, ca o statuie din marmură pe un sicriu. Poate ca s-o calmeze. Pe pat erau întinse cearșafuri curate; Violette purta un șorț petrecut în față, rămas, probabil, din perioada când lucra pentru Crucea Roșie, și avea în glas o severitate de soră medicală. Instrumentele străluceau pe o pânză, dar Eve nu îndrăznea să le privească prea atent. Și-a scos lenjeria intimă și dresul, tot ce purta de la brâu în jos, și s-a întins. Frig. Îi era îngrozitor de frig.

— Laudanum, a anunțat Violette, destupând un flaconaș, iar Eve a deschis ascultătoare gura și a înghițit picăturile. Îți spun de pe-acum c-o să te doară.

Îi vorbea pe un ton rece și poruncitor. Eve și-a adus aminte de cuvintele lui Lili: *Orice-ar face, asistentele nu se dezbară de obiceiul de a fi cicălitoare.* În momentul acela însă, acea cicăleală era reconfortantă.

Violette a șters instrumentele cu o soluție astringentă. Și-a dezinfectat mâinile cu aceeași substanță cu miros înțepător și a încălzit metalul în palme.

— Doctorii nu încălzesc niciodată instrumentele, a zis ea. Habar n-au cât de rece se simte metalul pe părțile intime ale femeii.

Laudanumul începea deja să-și facă efectul asupra lui Eve. Vedea camera ca prin ceață. Își simțea corpul amorțit și greu.

— Ai mai făcut asta? și-a auzit propria voce, undeva departe.

— O dată, i-a răspuns scurt Violette. Pe la începutul anului. Am ajutat-o pe Aurélie, sora mai mică a lui Antoine. Lucrează pentru noi. Conduce curierii, ca să nu trezească suspiciunile localnicilor. Au prins-o într-o noapte niște soldați nemți, puși pe distracție. Biata de ea, are doar nouăsprezece ani. Familia ei a venit la mine, când au aflat că jigodiile au lăsat-o *enceinte.*

— A scăpat cu viață? a întrebat Eve, uitându-se la instrumentele din mâna lui Violette.

— Da, și chiar s-a întors imediat la muncă. E o fată tare bună și curajoasă.

Dacă ea a scăpat, pot și eu, s-a îmbărbătat Eve. Dar nu și-a putut stăpâni o tresărire în momentul în care a simțit-o pe Violette că îi desface picioarele și a auzit-o spunând:

— Pregătește-te.

În ciuda eforturilor lui Violette de a încălzi instrumentele, acestea au străpuns-o pe Eve ca un țurțur de gheață. Durerea era intensă.

— Stai cuminte, s-a auzit ordinul, deși Eve nu făcea nicio mișcare. Nu știa ce face Violette, pentru că totul părea că se petrece atât de departe. Durerea se întețea și se domolea, se întețea și se domolea. Frig. Eve a închis ochii, încercând să se distanțeze de tot și toate. *Stai cuminte.*

Instrumentele au dispărut. Se terminase, și totuși nu. Violette bolborosea ceva.

— …o să mai curgă ceva sânge. Nu te sperie sângele, nu?

— Nu mă sperie nimic, a zis Eve, amorțită, iar Violette i-a aruncat un zâmbet silit.

— Așa e, trebuie să recunosc. Prima oară când te-am văzut,

eram sigură că o să fugi plângând înapoi la mami, în mai puțin de o săptămână.

— Doare, s-a auzit Eve, spunând. Doare.

— Știu, a spus Violette și i-a mai dat câteva picături de laudanum.

Amar. Cum de, în Lille, totul avea gust amar, mai puțin ce îi oferea René? El avea mâncăruri hrănitoare, vinuri delicioase, ciocolată caldă, în vreme ce tot ce împărțea cu Lille-ul și cu Violette era amar și dezgustător. În orașul acela, totul era cu susul în jos: răul era gustos, binele avea gust de fiere.

Violette strângea cârpele murdare de sânge și schimba tampoanele dintre picioarele lui Eve.

— Ești bine, i-a zis. Stai nemișcată.

Afară răsuna dangătul clopotelor, vestind vecernia. Oare se mai ducea cineva la slujbă? Își mai punea cineva speranța în rugăciuni?

— Lille-ul, a zis Eve, trezindu-se că citează din Baudelaire: *Cu negrele-i dorințidu ioase, / Cu-alaiul său drăcesc, o lavă, / Cu lacrimi-râu și cu otravă, / Cu scrâșnete de lanț și oase!*

— Vorbești în dodii, a spus Violette. Stai cuminte.

— Știu că vorbesc în dodii, a replicat Eve. Și mai cuminte de-atât nu pot să stau, zgripțuroaică tiranică ce ești.

— Halal mulțumire, a bodogănit Violette, în timp ce mai punea niște pături peste ea.

— Mi-e frig.

— Știu.

În acel moment, Eve izbucnit în hohote de plâns. Nu de durere, nici de tristețe. De ușurare. René Bordelon nu mai era stăpân pe viitorul ei și, odată cu sentimentul acela, au năpădit-o lacrimile, ca un șuvoi.

Spre dimineață, a început să-și revină.

Violette i-a lăsat o listă cu instrucțiuni.

— S-ar putea să mai sângerezi. Să ai multe cârpe la îndemână. Cârpe *curate.* Ține asta, în caz că te doare, a zis și i-a dat flaconul de laudanum. Aș mai rămâne, să te țin sub observație, dar trebuie să mă întorc la Roubaix azi. Mă așteaptă

o mulțime de rapoarte urgente, care trebuie să ajungă peste graniță.

— Bine. În definitiv, aveau o misiune de îndeplinit. Fii cu băgare de seamă, Violette. Mi-ai zis că, data trecută, te-au luat nemții la ochi.

— La nevoie, schimb traseul. Chiar dacă Violette se temea – și nu era om în rețea care să nu se teamă în momentul acela, căci nemții știau că sunt spioni în zonă, iar controalele deveniseră un coșmar –, nu ar fi arătat-o în veci. Din acest punct de vedere, semăna mult cu Eve. Vezi ce scuză găsești, să stai departe de profitor câteva zile. Ai nevoie de timp, ca să te vindeci.

— Îi zic că am o menstruație mai dificilă. Chestiile astea îl scârbesc la culme.

Cel puțin o săptămână, va scăpa de presiuni.

— Te-ai gândit ce să faci, ca să nu se mai repete povestea? a întrebat Violette, strângând din buze.

— N-am… nu știu, a spus Eve, cutremurându-se. E limpede că ce-am făcut până acum n-a dat rezultate.

Nu suporta să mai îndure așa ceva. În veci.

— Există niște dispozitive, dar trebuie introduse de un medic, și, în general, ei refuză procedura cu fetele nemăritate. Ia un burete înmuiat în oțet și bagă-l înăuntru, a zis Violette, arătându-i din gesturi cum să facă. Nu e o metodă infailibilă, dar e mai bine decât nimic.

— Mulțumesc, Violette, a spus Eve, încuviințând din cap.

Violette a fluturat nepăsătoare din mână.

— Am încheiat acest subiect. Definitiv. Știi ce pățesc femeile care fac asta. Nu doar tu o să ai probleme, ci și eu, pentru că te-am ajutat.

— Nu suflu o vorbă.

S-au uitat una la alta, preț de câteva clipe. Dacă erau prietene, s-a gândit Eve, s-ar fi îmbrățișat. S-au salutat scurt, după care Violette și-a înfășurat fularul peste nas și a ieșit. Poate că, totuși, erau prietene. În stilul în care erau prieteni bărbații – o relație rece, fără să stea la șuetă, bazată doar pe o înțelegere mutuală, nerostită.

— Mult noroc la Roubaix! a strigat Eve după silueta care se

îndepărta agale.

Violette i-a făcut semn cu mâna, fără să întoarcă privirea.

Mai târziu, Eve a regretat că nu a îmbrățișat-o. A regretat amarnic.

Efortul de a se ridica și de a merge la ușă o vlăguise pe Eve. I se învârtea capul. S-a ghemuit în pat, sub păturile subțiri; mai avea crampe din când în când. O durere surdă care venea și trecea. Nu putea face nimic decât să îndure și, din când în când, să se vaite. Și plânsul o podidea în răstimpuri; o răzbea și trecea, exact ca durerea.

Către seară, sângerările păreau să fi încetat, dar se simțea, în continuare, slăbită ca o pisică jigărită. A trimis vorbă la Le Lethe că s-a molipsit de o gripă urâtă. N-o să-i convină lui René, dar nu avea încotro. Nu putea sta în picioare o noapte întreagă și să care farfurii dintr-o parte în alta. O să rămână cuminte sub pături, și-o să-și țină de urât, demontând și reasamblând Lugerul. O liniștea mirosul de ulei de armă și atingerea rece a țevii, și, din când în când, îl ațintea în gol și își închipuia că îi trage un glonț în cap lui René. După trei zile de convalescență, nu exista pistol mai lustruit decât Lugerul ei în toată Franța, iar Eve îndrăznea, în sfârșit, să spere că nu va muri. A revenit la muncă, evitând-o pe ranchiunoasa Christine, care considera că trebuie concediată după ce absentase trei zile, deși știa că n-o să se întâmple așa ceva. I-a cerut scuze lui René, între patru ochi, conștientă că arăta atât de slăbită și trasă la față, încât nu i-ar pune la îndoială povestea despre gripă și ciclul dificil. La finalul serii, nu a invitat-o în dormitorul lui. *Bucură-te că n-a fost mai rău*, și-a zis Eve, în timp ce mergea spre casă, nerăbdătoare să se întindă în patul ei pustiu, deși nu avea pernele moi ale lui René.

Dar, când a intrat, era deja cineva în cameră.

— Ignoră-mă, a zis Lili, fluturând nepăsătoare din mână. Stau ghemuită aici și dârdâi.

— Credeam că mergi în Belgia, a zis Eve, încuind ușa. Parcă trebuia să-l însoțești peste graniță pe pilotul doborât.

— Am mers. Lili stătea pe podea, într-un colț al camerei, cu genunchii strânși la piept și cu mătăniile tocite, din fildeș, înfășurate în jurul pumnului încleștat. Pilotul a călcat pe o mină.

Am luat mesajele de la Bruxelles și m-am întors.

Era un frig cumplit în cameră, iar Lili tremura ca o frunză, în cămașa albă și fusta gri. Eve a luat o pătură de pe pat și i-a pus-o pe umeri.

— Ai sânge pe mânșete.

— De la pilot, a zis Lili, cu ochi sticloși, de parcă ea luase laudanum. Sau, poate, de la femeia care mergea în fața lui… sau de la bărbată-su… I-a sfârtecat pe toți trei.

Eve s-a așezat lângă ea și i-a rezemat capul cu păr blond pe umărul său. Existau nopți mai rele decât cele pline de instrumente reci, dureri sfâșietoare de burtă și coșmaruri provocate de laudanum, care îți bântuiau somnul.

— Reflectoarele de la graniță luminează de zici că-i ziuă, a spus Lili, mângâind cu degetul mare mărgelele din mătănii. După ce treci de graniță și de țintași, urmează o zonă împădurită. Nemții au împânzit mine peste tot. N-a fost chip să-l conving pe pilot să stea în spatele meu. A dat fuga la două persoane care mergeau înaintea noastră. I s-o fi părut frumoasă femeia… Bănuiesc că au călcat toți trei pe o mină, pentru că au sărit în aer, la nici cinci metri în fața mea.

Eve a închis ochii. Parcă și vedea explozia, lumina orbitoare.

— Pe urmă m-am dus să iau noile bilete de trecere de la Antoine, a continuat Lili, cu o voce calmă, deși Eve îi simțea umerii tremurându-i sub braț. M-a informat că…

— Sst, a zis Eve, lipindu-și obrazul de părul blond care mirosea a sânge. Nu e nevoie să-mi povestești. Închide ochii.

— Nu pot, a spus Lili, cu privirea goală și lacrimile șiroindu-i pe obraz. O văd întruna în fața ochilor.

— Pe femeia care a călcat pe mină?

— Nu, pe Violette, a spus Lili, îngropându-și fața în braț și plângând în hohote. Antoine mi-a dat vestea, micuță margaretă. Au arestat-o pe Violette. Au prins-o nemții.

Capitolul 23
CHARLIE

Mai 1947

— Nu sunteți invitați la cină, ne-a anunțat Eve pe mine și pe Finn.

Discuția telefonică cu ofițerul englez dăduse roade: venea chiar în seara aceea de la Bordeaux, și urmau să ia cina la restaurantul hotelului. Din momentul în care se confirmase întâlnirea, Eve își reluase mina dură, dar, după atâta vreme petrecută împreună, începeam să întrezăresc câte ceva în spatele acelei măști. O priveam destul de surprinsă de când aflasem că și ea fusese gravidă. *Gravidă.* Cam la aceeași vârstă ca mine, dăduse peste ea aceeași năpastă – numai că ea îndura foamea într-un oraș împânzit de inamici care ar fi dus-o în fața plutonului de execuție, dacă știau pentru cine lucrează. Deodată, Mica Problemă îmi părea mult mai mică. Învățasem în copilărie că fapta ei e de neiertat, dar nu puteam s-o condamn. Era prinsă în vâltoarea războiului; a făcut ce trebuia să facă. Sinceră să fiu, chiar o admiram pentru curajul de a-și continua munca, după ce trecuse prin așa ceva.

Știam că nu dă doi bani pe faptul că o admiram, așa că doar am zâmbit.

— Am o singură curiozitate. Te vezi cu căpitanul Cameron diseară?

Eve a ridicat din umeri, enigmatică ca întotdeauna.

— Nu ziceai că te duci în satul unde-a născut verișoara ta?

— Ba da.

Eram la Limoges de trei zile. M-aș fi dus mai curând, dar Finn a trebuit să mai mestereasc puțin la Lagonda, înainte de a se încumeta să pornească pe drumuri de țară. În acea zi, s-a declarat mulțumit de starea automobilului, așa că am plecat și am lăsat-o pe Eve să își aștepte misteriosul partener de cină.

— Ce crezi? l-am întrebat pe Finn, când am urcat pe scaunul din față. Se întâlnește cu căpitanul Cameron?

— Nu m-ar mira.

— Crezi că ne întoarcem la timp, să-l vedem și noi?

— Depinde, a răspuns el, făcând câteva reglaje la bord. Depinde dacă aflăm ceva despre verișoara ta sau nu.

M-a trecut un fior, și de nerăbdare, și de teamă, în clipa în care ne-am pus în mișcare.

— Poate că azi e ziua cea mare.

Finn a zâmbit, rulând agale cu Lagonda pe străzile orașului, cu o mână așezată relaxat pe volan. Era îmbrăcat cu aceeași cămașă veche, cu mânecile suflecate, dar se bărbierise și, pentru prima oară, îi vedeam pielea netedă, nu plină de peri mici, țepoși, ca până atunci. Îmi venea să-ntind mâna și să-l mângâi pe obraz. De teamă că nu mă pot stăpâni, mi-am pus mâinile în poală. Oare de ce îmi părea *mai* aglomerată mașina decât atunci când era și Eve cu noi?

— Ar trebui să ajungem curând, am zis, doar ca să spun ceva.

Potrivit hărții mototolite a lui Finn, destinația noastră se afla la doar vreo douăzeci și cinci de kilometri vest de Limoges.

— Așa zic și eu.

Am virat pe lângă o pășune îngrădită, plină de vaci. În depărtare, se profila o fermă cenușie, cu ziduri din piatră. Imediat ce ieșeai din Limoges, te întâmpina peisajul rural, cu șosele pustii și drumuri desfundate. Nici că-ți puteai imagina ceva mai pitoresc; eu stăteam țeapănă ca o scândură. Nu știu de ce eram agitată. Cu câteva seri în urmă, când l-am sărutat pe Finn, nu m-a respins, dar nici n-a mai pomenit de asta de atunci. Îmi doream să împing lucrurile mai departe, dar nu știam cum să procedez. Oi fi fost eu maestră la aritmetică, dar la seducție eram catastrofă.

— Cum ziceai că se numește satul? a întrebat Finn, curmându-mi noianul de gânduri care mi se învolburau prin cap.

— Oradour-sur-Glane.

Pe harta aceea veche, părea un punct minuscul. Nu reușeam să mi-o imaginez pe Rose trăind într-un cătun francez, atât de mic încât nu era demn să poarte nume de *oraș*. De mică, visa la bulevardele pariziene, la luminile Hollywoodului. *La nevoie, mă*

mulțumesc și cu New Yorkul, mi-o aminteam spunând. *E destul de elegant pentru gustul meu.* Dar iată că sfârșise la Oradour-sur-Glane, un cătun în mijlocul pustietății.

Automobilul a virat pe lângă gardul din piatră, presărat cu flori sălbatice. În vârful lui, am văzut o fetiță care se plimba în picioarele goale și cu brațele întinse. Avea părut negru, dar, în mintea mea, s-a transformat imediat în Rose, cu buclele-i blonde săltând pe umerii rochiei albastre, pe care o purta cu mult timp în urmă. Am avut o premoniție atât de puternică, încât o simțeam ca pe o certitudine. *Ești în Oradour-sur-Glane, Rosie,* mi-am zis. *Știu* sigur *că ești aici. Arată-mi drumul și te găsesc.*

— N-ajungem mai repede dacă împingi, mi-a zis Finn, și, abia când m-am uitat în jos, am observat că apăsam în podea cu tălpile de plută ale sandalelor, de parcă era pedala de accelerație. De ce stai ca la biserică?

— Ce vrei să spui?

Lagonda a ajuns la un pod; din sens opus venea o bicicletă. Finn a frânat, ca să dea prioritate bicicletei, m-a apucat de glezne și mi-a urcat picioarele pe scaun.

— Tu ții mereu picioarele sub tine.

M-am înroșit la față și am pornit din nou la drum. Degetele lui aproape că-mi cuprindeau toată glezna. Mi-aș fi dorit să nu am picioare atât de subțiri. Purtam o fustă roșie, strâmtă, cumpărată de la Paris, și o cămașă albă, lejeră, încheiată cu nasturi, ca de bărbat, căreia îi suflecasem mânecile până la cot și îi făcusem un nod în talie, în loc s-o îndes în fustă. Știam că-mi stă bine, dar tot mi-aș fi dorit să nu am picioare atât de subțiri. Rose avea picioare frumoase încă de la vârsta de treisprezece ani. Primul lucru pe care o să-l fac, dacă o găsesc, o s-o strâng în brațe până o sufoc, după care o întreb dacă-mi dă picioarele ei.

— Undeva am greșit drumul, m-a anunțat Finn după câteva minute. Mergem spre sud, nu spre vest. Atâtea drumuri fără indicatoare… Ah, uite-acolo. Stai o clipă.

A tras în fața unei prăvălii, a cărei vitrină era plină de vederi; pe trepte, era o pisică adormită. A căscat când Finn a pășit peste ea, ca să discute cu proprietarul, în franceza lui cu accent scoțian. *Când mă mut cu Rose, poate ne luăm și noi o pisică,* m-am

gândit, uitându-mă la mâța care își spăla coada. Scumpul meu Donald (Dumnezeu să-l odihnească) nu m-a lăsat să iau o pisică, fiindcă era alergic și strănuta. „Am ajuns la concluzia că nu-mi place Donald", a spus Rose, în imaginația mea. „Nu puteai măcar să inventezi un soț răposat simpatic?"

— Zâmbești, a remarcat Finn, urcând în mașina pe care o lăsase cu motorul pornit.

— Mă întrebam dacă o să-ți placă verișoara mea, când o s-o cunoști. De fapt, e greșit spus *mă întrebam.* Nu e om care să n-o placă pe Rose.

— Seamănă cu tine?

— Chiar deloc. E mai amuzantă, mai curajoasă. Mai frumoasă.

Finn tocmai se pregătea să reia itinerariul, dar s-a oprit și mi-a aruncat o privire lungă, cu ochii lui negri. Într-un final, a oprit motorul, a întins mâna și m-a tras spre el. Mi-a trecut degetele prin păr și și-a lipit buzele de urechea mea.

— Charlie, fato… Răsuflarea lui caldă îmi transmitea impulsuri pe toată pielea, în timp ce îmi săruta vena pulsândă de sub ureche. Tu… M-a sărutat în marginea maxilarului. Ești… Mi-a sărutat colțul gurii. Curajoasă. Mi-a sărutat buzele, ca o mângâiere ușoară. Și frumoasă, pe deasupra. Frumoasă ca o zi de primăvară.

— Știi ce se spune despre scoțieni, am reușit să îngaim. Mint de-ngheață apele.

— Îi confunzi cu irlandezii. Scoțienii nu se pricep la lingușeli.

Gura lui mi-a găsit buzele și m-a sărutat prelung. Am auzit vag soneria bicicletei, dar eram cu brațele încolăcite în jurul gâtului lui Finn și inima îmi bubuia, cum stăteam lipită de pieptul puternic.

În cele din urmă, s-a desprins de mine, dar nu mi-a dat drumul din brațe.

— Să știi că eu pot să stau aici toată după-amiaza, a zis, dar nu mai bine mergem s-o căutăm pe verișoara ta?

— Vrei să conduci?

— Da, am zis, cuprinsă de un sentiment de fericire cum de mult nu mai simțisem. M-am uitat la el și am zâmbit. Ai curaj să

lași mașina pe mâna mea?

— Treci încoace.

Am făcut schimb de locuri. Am întins picioarele, ca să ajung la pedale, zâmbind cu gura până la urechi. Finn mi-a explicat cum pornește.

În cele din urmă, am întors automobilul ca s-o iau spre vest. Îl simțeam cum toarce în mâinile mele.

— Curioasă treabă, a zis Finn. Bătrânul de la prăvălie, care mi-a dat indicații, s-a uitat ciudat la mine, când i-am zis că vreau să ajung la Oradour-sur-Glane.

— Adică?

— Pur și simplu, s-a uitat ciudat.

— Hm.

Mi-am trecut degetele peste volan și am simțit pânza moale de la mâneca lui Finn lipită de brațul meu. Soarele îmi încălzea capul și, în timp ce înaintam pe drumul noroios, am început să fredonez *La Vie en Rose.* N-aș mai fi coborât în veci din mașina aia.

— Uite, a zis Finn, arătând cu degetul, dar văzusem deja silueta amenințătoare a turlei unei biserici. Aia trebuie să fie.

Simțeam cum îmi clocotește sângele-n vine, de parcă se transformase în vin spumant. Când ne-am apropiat de Oradour-sur-Glane, am făcut din nou schimb de locuri, fiindcă eram mult prea surescitată ca să fiu atentă la drum. Șoseaua cotea spre capătul sudic al satului, peste râul Glane – deslușeam turla unei biserici, clădirile joase din jur, stâlpii de telegraf. Nu-mi explicam unghiurile extrem de ciudate ale acoperișurilor.

— Ce liniște e! a remarcat Finn.

Nu tu lătrat de câini, huruit de tramvaie ori claxoane de biciclete pe ulițele de la marginea localității. Finn a încetinit, deși nu era nici picior de copil pe stradă. Eram complet nedumerită, când, deodată, am observat niște dâre de fum pe zidurile din piatră ale casei din apropiere. Acoperișul era complet prăbușit.

— O fi fost un incendiu, am zis, dar petele erau vechi și decolorate de ploaie.

Finn a încetinit atât de mult, încât aveam senzația că ne târâm. Motorul Lagondei se tânguia, de parcă se temea de ceva. M-am uitat pe-o parte și alta a străzii. Nici țipenie de om. Doar urme de fum și foc. Am văzut un ceas pe trotuar, probabil scăpat din mână sau aruncat. Cadranul era pe jumătatea topit, iar limbile se opriseră în dreptul orei patru.

— Niciuna dintre case n-are acoperiș, a spus Finn, făcându-mi semn cu mâna.

Am văzut alte ziduri înnegrite și olane distruse. Nu era de mirare că păreau atât de ciudate de la depărtare. Sigur avusese loc un incendiu, dar clădirile erau construite din piatră, solide și cu spațiu între ele. Cum de se întinsese focul de la una la alta?

Îmi simțeam trupul greu.

În stânga, trona amenințătoare biserica masivă, clădită tot din piatră din zonă. Nici aceasta nu mai avea acoperiș.

— De ce n-or fi reconstruit nimic? am murmurat. Chiar dacă a fost un incendiu, nu s-a mai întors nimeni aici? Răspunsul m-a izbit ca un tren șuierător: *Poate că n-a mai rămas nimeni în viață.* Nu, am zis, cu glas tare, de parcă mă contraziceam cu mine însămi. Nu se poate să piară un oraș întreg într-un incendiu.

Oamenii au fugit. Și, evident, se făcuseră unele lucrări în Oradour-sur-Glane, după incendiu, pentru că nu vedeai moloz și dărâmături. Lumea venise să curețe clădirile și străzile.

De ce n-au rămas? De ce n-au reconstruit?

Lagonda înainta agale prin centrul orașului, pe lângă o poștă părăsită și o stație de tramvai. Șinele păreau noi-nouțe, ca și când tramvaiul avea să își facă apariția de după colț, în orice clipă. Dar peste tot domnea o tăcere deplină. Nu auzeai niciun foșnet de pași, ori vreun mieunat de pisică. De ce nu ciripea nicio pasăre?

— Oprește, am zis, tulburată. Trebuie să cobor… trebuie să…

Finn a oprit în mijlocul străzii pietruite. Cine-o să-l claxoneze, ca să se dea la o parte? Traficul era inexistent. M-am dat jos, cât pe ce să cad din picioare, și Finn m-a prins de un braț.

— Nu mă mir că omul de la prăvălie s-a uitat ciudat la mine.

Ce s-a *întâmplat* aici? Semăna cu o navă-fantomă, abandonată în largul mării, cu mâncarea încă pe masă. Semăna cu un sat în

miniatură, fără păpuși. *Unde ești, Rose?*

Ne-am întors pe unde am venit. Am aruncat o privire pe fereastra unui hotel ars din temelii. Am văzut mobila din interior – măsuțe acoperite cu un strat gros de praf, fotolii pentru oaspeți, recepția pustie, unde odinioară forfoteau angajații. Dacă intram, probabil găseam pe tejghea un clopoțel pe jumătate topit, gata să cheme hamalii, de mult dispăruți.

— Vrei să intri? m-a întrebat Finn.

Am clătinat virulent din cap.

În stânga, se întindea o piață sau un târg. O mașină cu portierele mâncate de rugină stătea abandonată. Finn și-a trecut palma peste aripa de pe care se cojea vopseaua.

— Peugeot, a zis. Modelul 202. Comoara cuiva.

— Atunci, de ce-a lăsat-o aici?

Niciunul din noi nu știa răspunsul. Dar spaima din sufletul meu se adâncea cu fiecare pas pe care-l făceam.

Ne-a reapărut în față biserica, în spatele zidului din piatră de pe marginea drumului, iar, dincolo de ea, o colină înverzită. Trei ferestre arcuite se căscau către noi, ca niște găvane goale. Finn și-a trecut mâna peste perete și s-a oprit brusc.

— Sunt găuri de gloanțe, Charlie, a spus.

— Găuri de gloanțe?

A mai atins o dată tencuiala ciuruită.

— Și n-au fost trase cu o pușcă de vânătoare. Uită-te la spațiile egale dintre ele. Soldații le-au tras.

— E un sătuc uitat de lume. Cine să…

— Hai să plecăm, a zis, albindu-se deodată la față. Întrebăm în satul următor. Sigur găsim pe cineva care să ne spună ce s-a întâmplat.

— Nu, am spus, smulgându-mă de lângă el. Rose a fost aici.

— Acum nu mai e, Charlie, a spus Finn, cercetând strada, cu priviri vigilente. Nu mai e nimeni aici. Hai să plecăm.

— Nu…

Dar mă furnica pielea, iar liniștea mormântală mă scotea din minți, așa că am pornit spre Lagonda. Nici eu nu voiam să mai zăbovesc o clipă în locul acela.

Atunci am zărit o mișcare fugitivă în colțul ochiului.

— Rose! am zbierat. Nu-i deslușeam fața, dar era indubitabil o siluetă de femeie, gârbovită și înfofolită într-un palton gros, în ciuda căldurii de afară, ghemuită pe costișa înverzită din spatele zidului bisericii. Am țâșnit de lângă Finn, am luat-o la fugă pe lângă zid, urcând panta colinei, apoi pe lângă un alt zid, fără să-mi dezlipesc ochii de la siluetă. *Rose!* am strigat încă o dată și l-am auzit pe Finn alergând după mine, dar silueta nu s-a uitat la mine. Rose! am urlat, aproape ca o incantație, ca o rugăciune, și i-am pus o mână tremurândă pe umăr.

S-a întors spre mine.

Nu era Rose.

Eve? era să întreb, deși femeia nu aducea câtuși de puțin cu Eve. Era dolofană, cu aspect de bunicuță, cu părul cărunt prins în coc – de ce mi-o fi zburat gândul la Eve, care era înaltă și uscățivă? În momentul acela, s-au uitat la mine doi ochi goi, și mi-am dat seama de unde provenea asemănarea. Avea aceeași privire răvășită de femeie care fusese torturată și sfâșiată până în măruntaiele ființei sale. Ca și Eve, era posibil să aibă între cincizeci și șaptezeci de ani. Nu părea să-i pese de ceva: asemenea ceasului topit, și ea se oprise definitiv la ora patru după-amiaza. Ora la care murise orașul… dintr-un motiv sau altul.

— Cine ești? am întrebat. Ce s-a întâmplat aici?

— Sunt *madame* Rouffanche, mi-a răspuns cu o voce clară, nicidecum de femeie bătrână. Au murit toți, în afară de mine.

Soarele îmi încălzea creștetul. Iarba foșnea. Pe fundalul acesta pastoral răsuna spaima reținută din glasul doamnei Rouffanche.

Nu s-a arătat câtuși de puțin curioasă cine suntem și nici surprinsă de prezența noastră. Era precum actorul care recită prologul și epilogul într-o piesă de Shakespeare: cortina se ridică și dezvăluie un decor atât de straniu și înfiorător, pe care publicul nu-l poate înțelege, până când nu intră el și explică scena, cu o voce calmă, lipsită de viață. Ce s-a întâmplat. Când s-a întâmplat. Cum s-a întâmplat.

Nu și de ce.

Nu știa de ce. Presupun că nimeni nu avea de unde să știe.

— Era în ’44, a început ea, în timp ce stăteam sub ferestrele căscate ale bisericii arse. Pe 10 iunie. Atunci au venit.

— Cine? am întrebat în șoaptă.

— Nemții. O divizie SS Panzer se instalase din februarie la nord de Toulouse. În iunie, după ce au debarcat Aliații, divizia a plecat spre nord. Pe 10 iunie, au ajuns aici, a continuat ea, după care a făcut o scurtă pauză. Abia mai târziu am auzit că cineva raportase că Oradour-sur-Glane ar adăposti membri ai Rezistenței… sau Oradour-sur-Vayres. Cine să mai știe. N-am aflat niciodată.

Finn mi-a strâns mâna între degetele lui reci ca gheața.

— Continuă, am murmurat, cu gura încleștată.

Madame Rouffanche nu avea nevoie de invitație. Povestea era deja începută; avea s-o relateze până la final și să iasă din scenă. Ochii ei priveau dincolo de mine și prin mine, până la ziua de 10 iunie 1944.

— Era în jur de două după-amiaza. Soldații germani au dat buzna la mine în casă și ne-au ordonat – mie, soțului, fiului, celor două fiice și nepoatei – să mergem în târg, a zis, arătând spre piața unde văzuserăm acel Peugeot. Se strânseseră acolo deja mai mulți oameni. De peste tot veneau bărbați și femei. Femeile și copiii au fost duși în biserică. A mângâiat piatra găurită și mânjită de funingine, așa cum mângâi un mort pe frunte. Mamele își duceau pruncii în brațe sau în cărucioare. Eram câteva sute.

Nu și Rose, m-am gândit, cu sufletul la gură. Rose nu avea cum să fie printre ele. Nu era din sat; locuia și lucra la Limoges. Eram atât de convinsă că o s-o găsesc aici, dar nu în felul ăsta. Nu putea să fi fost aici pe 10 iunie.

— Am așteptat ore în șir, a reluat *madame* Rouffanche, pe un ton calm. Toată lumea își dădea cu părerea și șușotea, din ce în ce mai speriată. Pe la ora patru…

Patru. Mi-a venit în minte ceasul topit.

— …au intrat câțiva soldați. Cărau o cutie din care atârnau funii. Au pus-o în naos, aproape de strana corului, și au dat foc la funii. Ei s-au retras și cutia a explodat. Biserica s-a umplut de un fum negru. Femeile și copiii alergau de colo colo, se

îmbrânceau, urlau, se sufocau.

Nu răzbătea nicio emoție din glasul ei. Îmi venea să-mi astup urechile cu palmele, ca să nu mai aud niciun cuvânt, dar eram paralizată de groază. Lângă mine, Finn nici nu îndrăznea să mai respire.

— Am spart ușa sacristiei și ne-am bulucit înăuntru. M-am așezat pe o treaptă, ca să fiu cât mai jos, unde era aer curat. Am văzut-o pe fiică-mea fugind spre mine și, în momentul ăla, nemții au început să tragă de la uși și ferestre. Au ucis-o pe loc pe Andrée, a zis, apoi s-a oprit, clipind. Avea optsprezece ani, a adăugat și s-a oprit iar, clipind. S-a prăbușit peste mine. Am închis ochii și am făcut pe moarta.

— Dumnezeule mare! a murmurat Finn.

— Au mai tras câteva focuri, după care nemții au aruncat înăuntru fân, vreascuri și scaune rupte, le-au făcut morman peste cadavrele întinse pe lespezi. Încă mai ieșea puțin fum. Am ieșit de sub trupul fiică-mii și m-am ascuns în spatele altarului. Erau trei ferestre pe peretele din spatele lui. M-am dus la cea din mijloc, cea mai mare, și am tras scăunelul pe care-l folosea preotul ca să aprindă lumânările. M-am săltat pe ea, cum m-au ținut puterile.

Femeia aceasta cocârjată, cu aspect de bunicuță, se cățărase pe un zid din piatră, printre cadavre și miros de fum și praf de pușcă. Nu știu ce a văzut *madame* Rouffanche pe chipul meu, dar a ridicat din umeri.

— Nu știu cum, dar parcă aveam o putere ieșită din comun.

— Se mai întâmplă, a spus Finn, aproape imperceptibil.

— Geamul era deja spart. M-am tras în sus și am izbutit să ies. Am căzut de la vreo trei metri înălțime. S-a uitat peste capetele noastre, la fereastra neagră, din mijloc, ce se căsca în zid. Uite pe-acolo.

Îmi venea să urlu, dar nu puteam. *Acolo*, îmi răsuna în minte, *acolo.* Acum trei ani, femeia din fața mea s-a aruncat de la fereastra *aia* și a căzut pe peticul *ăsta* de iarbă, pe care stăteam acum, în lumina înmiresmată a soarelui. *Acolo.*

— A mai încercat o femeie să vină după mine, dar nemții au deschis focul, imediat ce ne-au văzut.

Madame Rouffanche se deplasa cu pași lenți și greoi.

— Cinci gloanțe m-au nimerit. M-am târât încoace.

Am urmat-o în tăcere, pe lângă zidul bisericii.

— Am ajuns în grădina sacristiei. Pe vremea aia, plantele nu se veștejiseră; erau mari și frumoase.

Stăteam în mijlocul buruienilor strivite și ne uitam la grădina stearpă.

— M-am ascuns între vrejii de mazăre. Au urmat alte împușcături, urlete și țipete. Atunci au murit bărbații și băieții. Majoritatea dintre ei. I-au secerat. Apoi au dat foc la acoperișuri și a izbucnit incendiul. S-a lăsat întunericul și am auzit cum pocnesc dopurile sticlelor de șampanie. Nemții au rămas peste noapte și-au băut șampanie.

Am deschis gura, dar n-am scos niciun sunet. Nu știam ce ar mai fi fost de spus. Finn s-a întors deodată cu spatele, dar nu mi-a dat drumul la mână. Mă strângea cu asemenea forță, încât simțeam că-mi sfărâmă oasele; l-am strâns și eu. *Madame* Rouffanche privea senină prin noi și mișca din degete, de parcă pipăia un șirag de mătănii inexistente.

— Au mai rămas câteva zile… Au încercat să sape niște gropi, ca să ascundă cadavrele. N-am priceput de ce. Nu își puteau ascunde fapta. Duhoarea de carne arsă. Câini speriați care alergau care-ncotro, căutându-și stăpânii… Nemții ne-au ucis aproape pe toți, dar aveau o slăbiciune pentru câini și n-au împușcat niciunul. Au săpat o groapă pentru morți, aici, în grădina prezbiteriului, dar era așa de mică, încât ieșea mâna unui bărbat din ea, după ce-au umplut-o cu pământ.

M-am uitat la Finn. Era încă întors cu spatele și îi tremurau umerii. Nu pricepeam de ce nu mă pot mișca, de ce nu puteam scoate un sunet. Eram împietrită.

— Până să renunțe nemții la ideea de a-și șterge urmele și să se retragă, eram deja salvată. M-au găsit doi bărbați care se furișaseră înapoi în sat și-și căutau fiii… I-am implorat să mă ducă la râu și să mă înece, dar ei m-au dus la doctor. Un an întreg am stat în spital. Când am ieșit, se terminase războiul și nemții plecaseră. Dar satul era tot… A făcut o pauză. A clipit… așa. Am supraviețuit, a continuat, pe același ton placid. Și încă

câțiva. Bărbați care au reușit să iasă din hambarele incendiate, chiar dacă erau împușcați. Bărbați care lucrau pe câmp sau erau plecați în localitățile vecine în ziua aia. Câțiva copii care s-au ascuns printre ruine au scăpat de gloanțe.

Ceva ce se lupta să iasă la suprafață în privirea ei – părea că, încet-încet, părăsește acea insulă din trecut, care era 10 iunie 1944, și revine în prezent. S-a uitat la mine și, pentru prima dată, m-a văzut *pe mine.* A văzut-o pe Charlie St. Claire, cu fusta ei roșie și sandale cu talpă de plută, ridicându-se dintre ruinele atâtor fantome.

Finn s-a întors spre noi.

— De ce vii aici? a întrebat, arătând spre clădirile negre de funingine dimprejur. De ce mai rămâi?

— Aici mi-e casa, a răspuns *madame* Rouffanche. Încă e casa mea, iar eu sunt martorul ei viu. Nu sunteți primii care veniți aici, ca să caute ceva… E mai ușor dacă mă găsiți pe mine decât nimic. Pe cine căutați? Vă spun dacă au scăpat cu viață. În ochii ei se citea o milă fără de margini. Vă spun și dacă au murit.

Preț de câteva minute bune, nimeni n-a scos o vorbă. Stăteam încremeniți, în locul acela teribil, iar vânticelul blând îi răvășea părut lui Finn și flutura paltonul doamnei Rouffanche. După aceea am băgat mâna în poșetă și am scos fotografia jerpelită a lui Rose. Am pus-o în mâinile zbârcite ale femeii și m-am rugat cu toată ființa mea.

S-a uitat la ea și a apropiat-o de ochi.

— A, da, a zis; se vedea pe chipul ei că o recunoaște. Hélène.

— Hélène? a zis Finn, surprins, înainte să apuc eu să întreb.

— Hélène Joubert, așa s-a recomandat, când a venit aici ca să nască. Tânără văduvă. Cred că am ghicit cu toții despre ce e vorba, dar… a zis *madame* Rouffanche, ridicând din umeri. Încântătoare fată. Nimănui nu-i păsa. A lăsat copilul la familia Hyvernaud, cât s-a dus să muncească la Limoges. *Madame* Hyvernaud îmi zicea că fata venea în fiecare weekend, cu tramvaiul, a adăugat cu zâmbetul pe buze. *Hélène.* Frumos nume, dar nu-i spuneam niciodată așa. Ne-a explicat că, în copilărie, i se spunea Rose, din cauza bujorilor din obraji, și tot

așa i-am zis și noi. *La belle Rose.*

Simțeam cum zbiară o voce în mine.

— Te rog, am zis, cu glasul gâtuit de emoție, spune-mi că nu era aici. Spune-mi că era la Limoges. Spune-mi că nu era *aici.*

Răspunsul s-a lăsat îndelung așteptat. *Madame* Rouffanche s-a uitat la fotografie, la chipul senin al lui Rose, și am văzut-o cum dispare din nou în trecut – în bucla aceea nesfârșită a zilei de *10iunie10iunie10iunie.*

— În biserică, a spus ea, erau trei ferestre, sus, pe perete. Eu m-am dus la cea din mijloc și am tras scăunelul pe care-l folosea preotul ca să aprindă lumânările. M-am ridicat până la ea și am sărit. Am căzut de la vreo trei metri înălțime.

Am realizat îngrozită că erau aproape aceleași cuvinte pe care le rostise și prima dată. De câte ori și-o fi spus povestea unora ca mine, oameni care-și căutau prietenii și rudele, de își construise o poveste atât de exactă, folosind aceleași cuvinte, în aceeași ordine? Oare așa își păstra mintea întreagă, în timp ce răscolea zi de zi printre amintiri, de mila unora ca noi?

— *Madame*, te rog…

A pornit înapoi, pe același drum pe care veniserăm, cu pași împleticiți, mecanici. Am alergat după ea.

— A mai încercat o femeie să vină după mine pe fereastra aia.

A făcut o pauză. A clipit.

Când am revenit în dreptul ferestrei sparte de la care sărise *madame* Rouffanche, cu trei ani în urmă, povestea ei s-a schimbat.

— Când m-am uitat în sus… a zis. A înălțat privirea și m-am uitat și eu în aceeași direcție. Am văzut la ce se referă. Am văzut ce văzuse și ea. S-a ținut o femeie după mine și mi-a întins copilul pe fereastră.

Vedeam un cap blond, brațele palide care atârnau peste pervaz. *Acolo.*

— Am luat copilul care urla de frică.

Vedeam ghemotocul acela care scâncea, pumnulețiii care se zbăteau.

— Femeia a sărit și a căzut chiar lângă mine. Mi-a luat copilul din brațe și a dat să fugă.

Vedeam silueta subțire, grațioasă chiar și în acele clipe de coșmar, îi vedeam rochia albă pe fundalul ierbii, când s-a ridicat de jos, iarba pătată cu sânge. O vedeam cum își înșfacă pruncul și fuge la adăpost.

— Dar nemții au tras zeci de gloanțe spre noi. Ne-am prăvălit la pământ.

Vedeam rafala de gloanțe, pâcla de fum. Așchiile de piatră care săreau din zidul bisericii. Picăturile de sânge pe părul blond.

— De cinci ori m-au nimerit, și tot am izbutit să mă târăsc, a zis *madame* Rouffanche și mi-a pus încet fotografia în mâinile mele tremurânde. Dar prietena ta – *la belle Rose* și fetița Charlotte – au fost ucise.

Am auzit un foșnet atunci și am închis ochii. Foșnetul unei rochii vaporoase, care fremăta în adierea vântului. Rose era chiar în spatele meu – dacă m-aș fi întors, aș fi văzut-o. I-aș fi văzut rochia albă, mânjită de sânge, gloanțele care îi străpunseseră gâtul delicat, ochii strălucitori. Aș fi văzut-o chircită pe jos, zvâcnind din picioare, căznindu-se din răsputeri să fugă. I-aș fi văzut copilul din brațe, fetița pe care n-am cunoscut-o, fetița care nu va apuca să fie ca o soră mai mare pentru copilul meu. Fetița pe care o botezase *Charlotte.*

Rose stătea în spatele meu și respira. Sau nu. Era moartă de trei ani. Dusă de pe această lume, iar speranțele mele erau simple amăgiri.

Capitolul 24
EVE

Octombrie 1915

A pierit într-o ploaie de gloanțe. Detaliile erau trâmbițate în ziarele clandestine, și toată lumea le citea, oripilată și fascinată deopotrivă. A fost împușcată la zid, în Belgia: o soră medicală de la Crucea Roșie și spioană engleză, devenită peste noapte celebră. Eroina și martira tuturor. Numele ei era pe toate buzele.

Edith Cavell.

Nu Violette Lameron. Edith Cavell murise, dar, din informațiile strânse de Rețeaua Alice, Violette era încă în viață.

— Cavell seamănă cu Violette, a zis Eve, devorând pe ascuns ziarul interzis.

O arestaseră pe Cavell în august, dar abia acum o executaseră.

— E din cauza ochilor.

Majoritatea fotografiilor care o înfățișau pe Edith Cavell erau romanțate; se arăta cum o târau, vlăguită, în fața plutonul de execuție, în așa fel încât să pară fragilă și feminină. Ochii ei însă nu trădau nici urmă de fragilitate, se gândea Eve. Edith Cavell ajutase sute de soldați să fugă din Belgia; asta nu era treabă de femeie fragilă. La fel ca Violette, Lili, și chiar Eve, avea o privire neclintită în ochi. *Altă* fleur du mal, și-a zis Eve.

— E bine că s-a întâmplat așa. Nu vreau să fiu rea, dar moartea lui Cavell e în avantajul lui Violette, a zis Lili, plimbându-se agitată prin cameră. De la arestarea lui Violette, cu trei săptămâni în urmă, se dăduse la fund și stătea ascunsă în locuința lui Eve. Nu-i pria deloc genul acesta de viață. Se învârtea dintr-o parte în alta, ca un leu în cușcă, cu o expresie neliniștită pe chipul ei micuț. Nemții sunt atât de blamați pentru că au executat-o pe Cavell, încât nu vor îndrăzni să mai împuște încă o femeie.

Cine știe ce altceva îi fac, s-a gândit, îngrozită, Eve. Nemții nu își prea torturau prizonierii, nici măcar pe spioni.

Interogatoriile, bătăile, încarcerarea erau, într-adevăr, o practică frecventă și, firește, plana în permanență amenințarea plutonului de execuție. Dar, cel puțin, chiar dacă te împușcau, nu-ți smulgeau unghiile mai întâi. Toți membrii rețelei știau asta.

Totuși, dacă făceau o excepție în cazul lui Violette?

Eve nu și-a exprimat temerile, ca să nu potențeze chinul lui Lili. Nici ei nu-i era mai ușor, când se gândea la blândețea cu care o îngrijise Violette și cum încercase să încălzească instrumentarul rece. Dacă nu era Violette, purta și acum în pântec sămânța lui René. Sau era moartă, căci, fără priceperea lui Violette, ar fi fost îndeajuns de nebună cât să încerce orice poțiune, sau otravă, care s-o scape de sarcină. Îi datora enorm lui Violette.

— O s-o interogheze, a zis Lili, plimbându-se prin cameră, cu umerii căzuți. Din ce mi-a zis Antoine, nu au nicio informație concretă. N-au prins-o cu documente asupra ei. I-au aflat numele, când l-au arestat pe unul dintre băieții noștri din Bruxelles, dar nici el nu știa mai multe. Așa că o s-o ia la întrebări, dar, dacă speră să-i găsească vreun punct slab lui Violette, o să se lămurească că e tare ca piatra.

Eve parcă și-o imagina pe Violette, așezată la o masă șubredă, față în față cu un anchetator neamț, întorcând capul, în așa fel încât să i se reflecte lumina în ochelari și să îi ascundă privirea. Violette nu era genul care să cedeze ușor. *Câtă vreme n-o torturează.*

— Dac-aș putea *să fac* ceva, spumega Lili. Să ies de-aici și să adun informații. Sigur s-au mai strâns rapoarte între timp, a zis cu o voce hotărâtă. Nu vreau să mai pierd pe nimeni din cauza nemților. Mai bine mă pun pe mine la zid și mă împușcă, decât să mai pierd un om.

— Nu vorbi prostii, a spus Eve, adoptând tonul autoritar al lui Violette ca să-și tempereze conducătoarea. Ai răbdare să văd ce aflu de la Le Lethe.

S-ar putea să nu mai lucrezi mult la Le Lethe, i-a șoptit un glas. Acum, că rețeaua era compromisă, puteau fi transferate de la Lille în orice moment. Era soluția rațională, dar Eve nu avea

timp să viseze că va părăsi Lille-ul și nu-l va mai vedea niciodată pe René Bordelon. *Deocamdată, ești aici, așa că ciulește bine urechile.*

Dar în tot acel noian de bârfe nu se pomenea nimic despre Violette. Toată lumea vorbea doar despre execuția lui Edith Cavell. Ofițerii fie tăceau, cu o expresie sumbră pe chipuri, fie se încingeau de la șnaps și se luau la harță.

— Dă-o dracului de treabă, femeia era *spion!* a răbufnit un căpitan, iar Eve a surprins discuția. Ce-ar trebui, să bocim un nenorocit de spion doar pentru că era femeie?

— Nici războiul nu mai e ce-a fost, se plângea un colonel. Auzi tu, spioni în *fustă*…

— E o rușine pentru patria-mamă să târăști o femeie în fața plutonului de execuție. Noi nu luptăm așa…

— Spionajul e o meserie pentru lași. Sigur sunt spioni și în Lille. Toată zona asta e blestemată. Au mai prins unul, la Bruxelles, cu câteva săptămâni înainte s-o execute pe Cavell. Tot femeie…

Eve a ciulit urechile, dar n-au mai pomenit nimic altceva despre Violette. *Dă Doamne să nu sfârșească precum Cavell.*

În aceeași noapte, René stătea dezbrăcat în fața unei carafe cu un lichid verde ca peridotul și chicotea pe seama acelor discuții. De curând, o familiarizase pe Eve cu absintul.

— Mari visători mai sunt și nemții ăștia! De parcă poți purta un război cu onoare! Războiul e hazard. Tot ce contează la final e cine supraviețuiește și cine moare.

— Nu doar asta, a spus Eve, așezată turcește pe patul moale, cu un cearșaf pe umeri. Contează și cine sărăcește și cine se îmbogățește.

Replica aceasta i-a adus zâmbetul plin de satisfacție, scontat. Marguerite evoluase de la țărăncuța naivă, care îi căzuse cu tronc patronului său. Se rafinase oarecum; nu se mai îneca când sorbea din șampanie; ajunsese să prețuiască lucrurile fine cu care o răsfăța amantul ei. Era agilă și pasională în pat și chiar preluase multe dintre replicile cinice ale lui René, care se amuza copios să o audă cu câtă sinceritate le reproduce. Eve avusese grijă ca Marguerite să evolueze treptat, iar René părea încântat

de progresele făcute de cea pe care o considera creația lui.

— Nu văd de ce trebuie să fii blamat pentru că vrei să prosperi în timp de război, a continuat Eve pe un ton ușor arogant, însușindu-și parcă dorințele mercantile ale lui René și încercând să le găsească o justificare. Cui îi p-p-p-p… cui îi *place* să moară de foame? Cui *îi place* să se îmbrace în zdrențe?

René a așezat cu grijă o linguriță argintată cu absint și un cub de zahăr deasupra fiecărui pahar.

— Ești fată isteață, Marguerite. Dacă nemții își închipuie că femeile nu sunt îndeajuns de istețe și de viclene ca să fie spioni, sunt niște nătărăi.

Eve a deviat repede discuția de la istețimea ei.

— Am auzit că englezii sunt f-furioși din cauza execuției lui Cavell.

— Se poate, a zis René, picurând apă cu gheață peste zahăr, ca să se dizolve încet în absint. Dar cred că, mai degrabă, sunt bucuroși.

— De ce? a întrebat Eve, luând paharul.

La fée verte nu-i dădea halucinații și nici n-o făcea mai vorbăreață, așa cum se temuse inițial. René o asigurase că sunt pure aiureli născocite de viticultorii francezi, invidioși că își pierd clienții, dar tot era precaută și sorbea cu măsură.

— N-ai văzut încă ce listă de morți îi așteaptă pe englezi, mielușica mea. Toți soldații care le mor lunar în tranșee… Minunatul lor război a intrat în al doilea an, și lumea s-a săturat de atâta vărsare de sânge. Dar, în momentul în care nemții execută o englezoaică de neam bun și cu o reputație ireproșabilă – și ce e mai respectabil decât o soră medicală? –, se trezesc patriotismul și solidaritatea în piepturile celor de-acasă.

René a luat o gură de absint și s-a băgat în așternuturi.

— Crezi că o s-o execute și pe cealaltă s-spioană? s-a încumetat Eve să întrebe. Femeia pe care au p-prins-o la Bruxelles.

— Dacă sunt isteți, nu. Nu vor să alimenteze scandalurile din presă. Sunt curios dacă asta e tânără și frumoasă, a spus gânditor, uitându-se la lumină prin lichidul de smarald din pahar. Dacă e, englezii ar trebui să se roage s-o împuște nemții.

O martiră *frumușică* naște și mai multe emoții decât o martiră de vârsta a doua, precum Cavell. Nimic nu inflamează spiritele mai mult decât o femeie tânără, atrăgătoare și moartă. Termină-ți băutura, Marguerite, și vino-ncoace… N-ai luat niciodată opiu, nu-i așa? Ar trebui să încercăm într-o zi. E o senzație nemaiîntâlnită să faci sex când ești în transa pe care ți-o induce opiul.

Dar spectrul lui Edith Cavell încă plana deasupra lor. Când Eve s-a întors acasă, noaptea târziu, a găsit-o pe Lili așezată la masa șubredă, cu ochii încercănați.

— Am primit vești interesante de la unchiul Edward, micuță margaretă.

— Ne transferă? Încă îi mai vâjâia capul de la absint, dar, cel puțin, reușise să evite opiul. Nu-și permitea să ia *nicio* substanță care s-o facă prea guralivă în prezența lui René. Ne retrag din Lille?

Dar, mai cu seamă, îi vâjâia capul de nerăbdare, cu atât mai mult în momentul acela.

— Nu, a murmurat Lili, spre deznădejdea lui Eve. Dar nici nu e imposibil…

Eve și-a descheiat paltonul, exasperată.

— Nu mai vorbi în dodii.

— Antoine mi-a adus mesajul direct de la unchiul Edward. S-au gândit dacă e cazul să ne retragă, dar superiorul lui mustăcios, în speță flecarul și bârfitorul maior Allenton, pe care Eve îl cunoștea de le Folkestone, a hotărât să ne continuăm misiunea.

— Chiar dacă nemții o să caute să ne destrame rețeaua, acum că au pus mâna pe unul de-al nostru?

— Chiar cu riscul ăsta. Lili a scos un chiștoc de țigară dintr-o batistă și căuta chibriturile. Mustăciosul preferă să rișt, pentru că suntem excelent poziționați aici. Așa că trebuie să fim discreți și să ne vedem de treabă, cel puțin câteva săptămâni de acum încolo.

— E riscant, a recunoscut Eve. Chiar nesăbuit, și-a zis în sinea ei. Dar trebuie să rișt, ca să câștigi un război, iar soldații erau cei care se expuneau pericolelor. Din momentul în care Eve

acceptase slujba, își pusese viața în slujba Coroanei; ce rost avea să se plângă acum, oricât de mult și-ar fi dorit să scape de Lille și de René? S-a trântit pe marginea patului și s-a frecat la ochi. Deci, mergem înainte, a spus, cu un strop de amărăciune în glas.

Lili și-a aprins chiștocul.

— Sau poate nu.

— Vorbește *deslușit,* Lili.

— Unchiul Edward n-ar contrazice fățiș un superior, dar are… metodele lui de a-și face cunoscută nemulțumirea. E clar că s-a opus deciziei de a ne menține aici. S-a opus din răsputeri. Chiar dacă n-o exprimă deschis, e clar că i se pare mult prea periculos să ne continuăm operațiunea aici. Se teme că Violette o să fie executată, cum s-a întâmplat cu Cavell, că o să fim prinse și o să avem aceeași soartă.

— E posibil. Eve trăia de atâta vreme cu spaima aceasta în suflet, încât ajunsese să i se pară ceva normal. Nemții au devenit mult mai stricți. Era firesc să observe că, deși au aici zeci de kilometri de front, artileria lor nu rezistă mai mult de două săptămâni.

Lili a scos un oftat prelung, odată cu fumul de țigară.

— Unchiul Edward spune că Mustăciosul e un imbecil, dar n-are cum să se opună unui ordin direct. Mi-a sugerat, pe ocolite, că dac-ar fi *să cerem* transferul din Lille, pe motiv de epuizare și surescitare, se poate rezolva.

Eve o privea nedumerită.

— De parcă soldații pot cere să se sustragă ordinelor…

— Soldații obișnuiți nu pot. Dar cei din tagma noastră au parte de alt tratament. Nu te poți baza pe un spion care e la un pas de o cădere nervoasă. Am pune în pericol operațiunea; e mai sigur dacă ne detașează. Așa că…

— Așa că… Preț de câteva clipe, Eve s-a lăsat purtată de perspectiva îmbietoare. Gata cu foamea, cu ceasurile nemțești, cu atingerea mâinilor reci. Gata cu coșmarurile despre gloanțe în spate. Gata cu *primejdiile.* Dar pentru toate acestea exista un revers al medaliei. Dacă invocăm asemenea s-scuze, ne mai trimit în vreo misiune? În Belgia, sau…

— Probabil că nu, a răspuns Lili, scuturând scrumul din

țigară. O să fim acele femei care au cedat nervos din cauza presiunii. Nimeni nu pune o cană crăpată pe masă sperând că n-o să se spargă de tot.

Dacă pleca acasă acum, lupta se încheia. Indiferent cât avea să se prelungească războiul, Eve pierdea orice șansă de a mai participa la el.

— Eu zic că ar trebui s-o facem, a continuat Lili pe un ton neutru, îi rugăm să ne permită să ne retragem. Am mult mai mare încredere în instinctele unchiului Edward decât în ale Mustăciosului. Dacă până și el consideră că e prea riscant înseamnă că așa e.

— Ai dreptate, a încuviințat Eve. Dar am primit ordin direct să rămânem pe poziție. E *ordin.* Și, oricum, nu mai avem de așteptat decât câteva săptămâni. Dacă ținem capul la cutie, ne detașează în altă parte după ce ne terminăm misiunea aici.

— E drept că am fost norocoase până acum, a zis Lili, ridicând din umeri. Mai mult decât norocoase, am fost extrem de abile.

Eve a scos un oftat prelung și și-a alungat din minte visul întoarcerii acasă.

— Atunci, ne ținem tari. Măcar încă puțin.

— Eu asta aveam de gând să fac, dar nu voiam să te influențez. Ești convinsă?

— Da.

— Așa rămâne, a zis Lili, examinând mucul de țigară. Fir-ar al naibii! De două săptămâni îl păstrez și n-am apucat să trag decât două fumuri ca lumea din el. Of, ce-mi place viața asta primitivă!

Eve a prins-o de mână.

— Promite-mi că o să fii mai prudentă. Îmi fac griji pentru tine.

— Ce rost are să-ți faci griji? a spus Lili, strâmbând din nas. Prin septembrie, m-au cuprins grijile. Am avut o premoniție atât de puternică, încât m-am dus să-mi văd familia. Eram convinsă că trebuie să-i văd, cât încă mai pot, pentru ultima oară… Când am plecat, mă tot gândeam: „Pân-aici mi-a fost. O să fiu prinsă și împușcată”. Dar n-am pățit nimic, absolut nimic. E o pierdere

de timp să-ți faci griji, micuță margaretă.

Eve a ezitat câteva clipe, căutându-și atent cuvintele.

— Dar dacă Violette le divulgă numele tău?

— Chiar dacă o strâng cu ușa, până le spune cum mă cheamă, tot n-au cum să *mă găsească.* Le scap printre degete, ca apa, a spus Lili, zâmbind. Dar, ca să te liniștești, promit să-mi schimb programul și rutele. Zâmbetul i s-a șters de pe față. Mustăciosul are dreptate într-o privință: în mod sigur, nu va mai dura mult. Trupele noastre au lansat o ofensivă puternică în Champagne. Până de Anul Nou, străpung frontul. Nu trebuie să mai rezistăm decât puțin, a adăugat, apoi i s-a îndulcit tonul. Iar Violette va fi eliberată. Dacă o condamnă doar la închisoare, supraviețuiește până atunci.

— Dar dacă e vorba de mai m-mult de câteva luni? a întrebat Eve, care, deși se afla în Lille de doar câteva luni, avea senzația că trecuse o veșnicie. Dacă războiul se prelungește cu anii?

— Rezistăm cât e nevoie, a replicat Lili. Ce mare scofală?

Chiar așa, ce mare scofală? Și, din momentul acela, niciuna din ele nu s-a mai gândit să ceară să fie trimisă acasă.

Știrea a ajuns la urechile lui Eve câteva zile mai târziu, grație unei discuții purtate de comandantul Hoffmann cu doi colonei amețiți de coniac. Nu era tocmai o informație senzațională, ca atunci când aflase de vizita kaiserului, dar suficient de importantă cât să-i atragă atenția.

— Ești sigură?

Lili abia se întorsese din tururile ei obișnuite, cu acte noi, în caz că îi fuseseră deconspirate vechile identități.

Eve a încuviințat din cap, de pe masa șubredă pe care stătea cocoțată.

— Nemții au de gând să lanseze un atac de proporții în ianuarie sau februarie, anul viitor. E o informație confirmată.

— Ținta?

— Verdun, a spus Eve, cutremurându-se ușor.

Numele acelui oraș, pe care nu-l văzuse niciodată, avea o oarecare rezonanță fatidică. *Zici că e numele unui teren de execuție.* Dar poate că nu se ajungea până acolo, dacă îi avertizau pe

generali. Poate că Verdunul va marca sfârșitul masacrelor.

— E riscant să transmit informația asta, a spus Lili, gânditoare.

Nu putea transmite toate informațiile obținute de Eve, fără să trezească suspiciuni că există un spion la Le Lethe.

— E prea importantă ca să n-o comunici și celorlalți, a zis Eve. Pentru informații ca asta am ales să rămânem aici.

Lili a cumpănit bine și, în cele din urmă, a consimțit.

— Oricum, peste două zile mă văd cu unchiul Edward, la Tournai. Va trebui să vii cu mine. Când e vorba de lucruri de asemenea importanță, ne chestionează pe amândouă, cum a făcut și în cazul raportului despre vizita kaiserului.

Eve a dat din cap, în semn de încuviințare. Plecarea cu pricina pica într-o duminică, așa că nu trebuia să lipsească de la serviciu.

— Ai t-timp să mai faci rost de un bilet de liberă trecere?

— Până acum, omul meu nu m-a lăsat niciodată la greu. Să-l țină Dumnezeu sănătos.

Eve își rodea unghia de la degetul mare, de îi dăduse sângele. Poate din pricina arestării lui Violette ori a frigului pătrunzător de octombrie, dar toată săptămâna o bântuiseră tot soiul de spaime și presimțiri rele. Privirea lui Christine era bănuitoare sau sugera disprețul obișnuit? Locotenentul german care își curmase brusc vorba când îi adusese Eve cafeaua… și-o fi dat seama că trage cu urechea? Sau René, care era extrem de curtenitor în ultima vreme, o fi mirosind că îl minte și încerca s-o inducă în eroare, înainte de a-i da lovitura de grație?

Vino-ți în fire.

În seara aceea, a petrecut mai mult timp decât de obicei în compania lui René. Bărbatul a făcut focul în camera lui și i-a citit cu glas tare À *Rebours,* oprindu-se din când în când ca să pună în practică câteva dintre pasajele mai lascive din cartea lui Huysman. Eve era mai degrabă sătulă de desfrânare decât excitată, însă Marguerite era ingenuă și șovăitoare, lucru de care René părea încântat.

— Faci progrese, mielușica mea, a murmurat, mângâindu-i lobul urechii cu degetul. Poate-ar trebui să ne retragem la țară, o

vreme, ca personajul lui Huysman. Într-un loc mai cald decât Limoges-ul, unde să ne simțim bine și să scăpăm de mohoreala asta teutonă. E foarte plăcut la Grasse în perioada asta. Din orice direcție ar bate vântul, aduce cu el parfum de flori. Dintotdeauna am visat să mă retrag la Grasse, după ce mă satur să mă mai ocup de restaurante. Am o proprietate părăginită acolo; abia așteaptă să ridic pe ea o bijuterie de vilă. Ți-ar plăcea să mergi la Grasse, Marguerite?

— Oriunde-i c-c-c-cald, a răspuns Eve, cutremurându-se.

— În ultima vreme, ți-e mai mereu frig, a remarcat René, trecându-i degetul ușor peste piele. Doar nu ești gravidă.

Eve a fost cât pe ce să-și piardă cumpătul pentru prima oară, după mult timp. A reușit cu greu să nu facă o grimasă de repulsie.

— Nu sunt, a zis, însoțindu-și cuvintele de un râs fâstâcit.

— Nu e o tragedie dacă ești, mielușica mea. A așezat palma peste pântecul ei, întinzându-și degetele lungi de la un șold până la celălalt. N-am fost niciodată un mare iubitor de copii, dar vine o vreme în viața oricărui bărbat când trebuie să se gândească și la moștenirea pe care o lasă. Sau, poate, e de vină vremea asta posomorâtă care mă face melancolic. Răsucește-te.

Bine-am făcut că nu i-am spus, s-a gândit Eve și a început să se miște sub atingerea lui. Cine știe unde era acum, dacă o expedia ca pe o iapă de prăsilă?

Era aproape ziuă când a plecat de la el. Nu mai avea timp de somn; a ambalat iute un pachet fals, ca să aibă cu ce să-și ocupe mâinile la punctul de control, și a pornit spre gară. Lili se lăsa așteptată; când i-a văzut silueta cunoscută coborând din trăsură, Eve abia își mai stăpânea spaima. Era o dimineață rece și cețoasă, iar picăturile de brumă parcă se agățaseră de pălăria de paie și de paltonul albastru-închis pe care le purta Lili. Părea extrem de micuță, cum înainta prin pâcla subțire.

— Avem o problemă, a spus, aproape șoptit, ca să n-o audă trecătorii din jur. Am doar un bilet de liberă trecere. E valabil până la Tournai, dar e doar pentru o persoană.

— D-Du-te tu. Nu e musai să vin și eu.

— Ba pentru un raport de asemenea importanță este. O să

vrea neapărat să-l chestioneze pe agentul care-a obținut informația.

— Atunci, mă duc doar eu.

— N-ai mai trecut pe la punctul de control de una singură. Santinelele sunt cam irascibile de la o vreme încoace și nu te văd la fel de des ca pe mine. S-ar putea să le-atragi atenția cu bâlbâială ta. Vreau să fiu de față și să te-ajut, dacă îți fac probleme, a zis Lili, mușcându-și buza. Și e o veste prea importantă, ca s-o amânăm pe săptămâna viitoare. Dacă reușim să-i păcălim și să trecem cu un singur bilet, e ușor să mai facem rost de unul la Tournai, ca să avem cu ce ne întoarce acasă.

Eve s-a uitat la santinelele germane de la gara de peste drum. Bărbații erau uzi leoarcă și posaci. Probabil și puși pe harță din pricina asta, dar destul de înghețați și amărâți, cât să nu fie prea atenți.

— Eu zic să încercăm.

— Și eu. Ia biletul, micuță margaretă, și treci la coadă. Stai la trei persoane în fața mea și nu întoarce capul.

După câteva instrucțiuni succinte, Eve a traversat strada și și-a croit drum printr-o ceată de băieței care jucau leapșa, fără se le pese de vremea cețoasă. Cu pachetul în brațe, Eve a izbutit să arunce o privire furișă chiar în clipa în care Lili a apucat de capătul unui fular verde, care flutura în spatele unuia dintre copii. O șoaptă la ureche și o monedă strecurată agil în palma acestuia, și băiatul a rupt-o la fugă. S-a așezat și Lili la coadă, iar pe Eve a cuprins-o o asemenea teamă, că de-abia se mai ținea pe picioare. A spulberat-o de îndată.

Santinela, evident răcită, și-a suflat nasul într-o batistă imensă. Eve i-a întins biletul, cu o atitudine umilă și respectuoasă, fără să scoată o vorbă. Soldatul l-a examinat cu atenție și i-a făcut semn să-și vadă de drum. Cu sângele clocotindu-i în vene, Eve s-a întors cu spatele, prefăcându-se că pune biletul la loc în poșetă, când, de fapt, l-a împăturit și l-a ascuns între două degete. O secundă mai târziu, băiatul cu fular verde a țâșnit pe lângă nemți – nu îi băgau în seamă pe copii decât atunci când trebuiau să îi alunge din calea lor – și s-a izbit de Eve, prăvălindu-se pe jos și dărâmându-i pachetul din brațe.

— Hopa sus! a spus Eve, ridicându-l în picioare și scuturându-i noroiul de pe mânecă, timp în care i-a vârât biletul de liberă trecere în manșetă. Fii m-mai atent, l-a mustrat ea, pe ton atât de teatral, că îi zgâria timpanul.

A luat pachetul de jos, iar copilul a rupt-o din nou la fugă. După o tură în viteză dată în jurul pieței – pesemne Lili îl instruise să nu vină direct la țintă s-a ciocnit și de Lili, care l-a înșfăcat de mână și i-a tras o muștruluială zdravănă. Eve a urmărit întreaga scenă discret, dar oricât de atentă ar fi fost, nu a văzut-o când a luat biletul din mâneca băiatului. Cinci minute mai târziu însă, când i-a venit rândul, Lili îl avea în mână.

Inima lui Eve a început să bată iar ca un galop, cât timp santinela germană a studiat biletul. Nu avea nicio fotografie pe el, era doar un petic de hârtie ce oferea drept de trecere – toate erau identice, doar n-o să-și dea seama că l-a mai verificat o dată… A răsuflat ușurată când l-a văzut pe soldat că își suflă nasul și îi face semn lui Lili să treacă.

— Vezi c-am reușit? a șoptit Lili, acoperită de fluieratul ascuțit al trenului. Sunt prea proști. Dacă le bagi o hârtie sub nas, te lasă să treci.

Eve a pufnit în râs, ușurată.

— Pentru tine, totul e o g-glumă?

— Până acum, da, a răspuns Lili, cu seninătate. Oare o s-avem timp să ne cumpărăm niște pălării caraghioase de la Tournai? *Visez* la una din satin roz…

Eve încă râdea când s-a produs evenimentul. Mai târziu, avea să se întrebe dacă nu cumva chiar râsetele ei le atrăseseră atenția, atitudinea ei degajată și cam frivolă. Mai târziu, avea să se întrebe: *Ce puteam face?* Mai târziu, avea să își spună: *Mare greșeală…*

— Actele la control, *Fräuleins*, a răsunat o voce de neamț în spatele lor, curmându-i râsul lui Eve, ca un cuțit.

Lili s-a întors și a ridicat din sprâncenele ei blonde. Nu era santinela răcită, ci un tânăr căpitan în uniformă scrobită. Stropi de brumă îi atârnau de cozorocul chipiului și avea o expresie severă și bănuitoare pe față. Eve i-a observat rana din barbă, unde se tăiase cu briciul, i-a observat genele decolorate și a

amuțit. Dacă scotea un singur cuvânt, se poticnea, precum mitralierele Chauchat, care îi secerau pe soldații din tranșee…

— Actele? s-a grăbit Lili să spună, pe un ton degajat, dar tăios. Le-am prezentat deja la intrare.

Căpitanul a întins mâna.

— Vreau să le văd și eu.

Lili s-a zbârlit, ca o gospodină franțuzoaică ofensată.

— Cine ești dumneata…

Bărbatul i-a aruncat o privire încruntată.

— Arătați-mi pașapoartele, dacă aveți.

Pân-aici ne-a fost, și-a zis Eve, cuprinsă de teamă. Nu avea bilet de liberă trecere și era imposibil să iasă basma curată. O *să mă aresteze. O să mă ducă…*

A ridicat ochii exact când Lili îi întindea căpitanului biletul de liberă trecere. Când acesta a lăsat capul în jos, ca să-l verifice, Eve și Lili au schimbat o privire. *Când mă arestează, să pleci*, s-a străduit Eve să-i transmită. *Să pleci imediat.*

Lili a zâmbit – un zâmbet strengăresc, ce i-a străbătut fața ca fulgerul.

— E biletul ei, a declarat. L-am împrumutat ilegal, neamț tâmpit ce ești.

Capitolul 25
CHARLIE

Mai 1947

A murit.

Prietena mea cea mai bună a murit.

Nu era de ajuns că războiul sângeros își întinsese ghearele lacome și-mi răpise fratele. Același monstru o înghițise și pe Rose, o luase pe fata pe care o iubeam ca pe o soră și îi ciuruise trupul cu gloanțe.

Cred că aș fi rămas pe veci încremenită de groază acolo, pe peticul însângerat de iarbă, între zidul găurit al bisericii și silueta doamnei Rouffanche. Și ea era precum soția lui Lot, transformată într-un stâlp de sare schimonosit, din cauză că a văzut ce nu trebuia să vadă. Simțeam cum mă zgârie un țipăt pe gât, precum lama ruginită a unui cuțit, dar n-am apucat să-l eliberez, căci Finn m-a zgâlțâit cu putere. M-am uitat năucă la el. *Charlie*, îi citeam pe buze. *Charlie, fato,* dar nu-l auzeam. Parcă-mi explodase o bombă în urechi. Auzeam doar un zbârnâit oribil.

Madame Rouffanche mă fixa în continuare cu o privire calmă. Merita recunoștința mea, pentru că fusese martoră la toate cele întâmplate. Merita alinare pentru suferința îndurată și medalii pentru curajul de care dăduse dovadă. Dar nu mă puteam uita la ea. Fusese alături de Rose în ultimele clipe de viață, o văzuse când se stinsese din viață. De ce ea, și nu eu? De ce n-am fost eu aici, să-i înfrunt pe naziști, cot la cot cu Rose? De ce n-am fost lângă James, să-mi aplec urechea la strigătele lui disperate, să-i spun că-l iubesc, să-l ajut să înăbușe scrâșnetul acelor amintiri de coșmar? I-am iubit nespus pe amândoi și pe amândoi i-am dezamăgit. Mi-am lăsat fratele să plece, într-o noapte friguroasă, nu în căutarea unei beri, cum susținea el, ci a unui glonț. Speram să-mi răscumpăr greșeala găsind-o pe Rose, când toată lumea încetase să o mai caute, dar n-am răscumpărat nimic. Eram la un bistro provensal, când am promis să n-o părăsesc

niciodată, dar nu m-am ținut de cuvânt. Am lăsat un război și un ocean să ne despartă, iar acum a murit și ea. I-am pierdut pe toți.

Ratato, îmi repeta vocea nemiloasă din mintea mea. Litania vieții mele. *Ratato.*

Am apucat-o pe *madame* Rouffanche de braț, cu ambele mâini, și am strâns-o fără să spun un cuvânt; era singurul mod în care reușeam să-mi exprim recunoștința. După aceea am luat-o la fugă spre stradă, împleticindu-mă pe picioare. M-am împiedicat și am căzut peste un ghiveci abandonat, un vas spart, în care, probabil, creșteau cândva garoafe, la ușa unei gospodine franțuzoaice, ucisă pe 10 iunie. Mi-am julit palmele, dar m-am ridicat și am mers mai departe. Am zărit silueta unei mașini, printre lacrimile care-mi împăienjeneau ochii, și am luat-o spre ea. M-am lămurit repede că nu e Lagonda, ci Peugeot-ul abandonat, lăsat să ruginească din ziua în care proprietarul lui a fost smuls de la muncile câmpului și împușcat. M-am îndepărtat de biata mașină nevinovată, uitându-mă cu disperare în jur după Lagonda. În momentul acela, Finn m-a prins din urmă și m-a strâns la piept. Mi-am îngropat fața în cămașa lui aspră și am închis ochii.

— Ia-mă de-aici, am spus, sau, mai degrabă, am vrut să spun.

În realitate, nu am articulat niște cuvinte, ci niște suspine întrerupte de cuvinte neinteligibile, dar Finn părea să fi înțeles ce îi ceream. M-a luat în brațe și m-a dus la Lagonda, unde m-a așezat pe scaun, fără să deschidă portiera, apoi a urcat la volan. Am strâns pleoapele, inspirând mirosul reconfortant de piele și ulei de motor, și m-am făcut ghem, în timp ce Finn a pornit mașina cu gesturi repezite. Gonea, de parcă ne urmărea o armată de fantome… și, Dumnezeule mare, chiar așa era. În față, mintea îmi înfățișa o fetiță, puțin mai mare decât un țânc de-o șchioapă. Întindea mânuțele spre mine și cerea în brațe la *tante* Charlotte, dar tot creștetul îi era făcut zob. Rose o botezase după mine, și iată că s-a prăpădit.

Era moartă de aproape trei ani. Am mai scos un sunet nedeslușit în momentul în care mașina a început să se hurducăie pe pod. Toate speranțele care mă purtaseră acolo

erau o amăgire.

Odată ieșiți din Oradour-sur-Glane, Finn a tras la primul *auberge* care ne-a ieșit în cale și a luat o cameră peste noapte. Poate că patronul mi-a văzut verigheta de pe deget (doamna Donald McGowan, Rose n-o să mai aibă ocazia să râdă de Donald al meu), ori poate nici nu-i păsa. Am intrat în camera sărăcăcioasă și am încremenit, ametită și cu ochii încețoșați, la vederea patului.

— O să visez, i-am șoptit lui Finn, care era în spatele meu. Imediat ce adorm, o să înceapă visele. Vise cu ea și cu… M-am oprit și am strâns pleoapele, tânjind după carapacea protectoare de altădată, dar aceasta se sfărâmase complet. Îmi șiroiau lacrimile. Mă sufocam. Nu vedeam nimic. Să nu mă lași să visez, am implorat, și Finn mi-a luat capul în palmele lui mari.

— Promit că n-o să visezi la noapte, a zis, tot cu lacrimi în ochi.

A făcut rost de o sticlă de whisky și a adus-o în cameră. Am sărit peste cină, ne-am scos pantofii, am urcat în pat, rezemați de perete, și am început să golim sticla. Din când în când, plângeam, alteori, mă uitam pierdută pe fereastra dincolo de care lumina zilei se preschimbase în albastrul amurgului, iar acesta, în smoala înstelată a nopții. Uneori, mă apuca trăncănitul. Înșiram, precum mărgelele pe mătănii, povești despre Rose, apoi povești despre James, după care mă podidea din nou plânsul. Finn m-a lăsat să vorbesc, să jelesc, și iar să vorbesc, așezându-mi în așa fel corpul inert, încât să-mi sprijin capul în poala lui. Pe la miezul nopții, am ridicat ochii spre el și am văzut că îi curg lacrimi pe obraji.

— Locul ăla… a murmurat. Dumnezeule, ce *loc*…

Am întins mâna și i-am șters obrazul jilav.

— Ai mai văzut grozăvie mai mare ca asta?

Tăcerea lui se prelungea atât de mult, încât mă gândeam că n-o să-mi răspundă. Apoi a dat pe gât și ultima picătură de whisky din pahar și a zis:

— Da.

Nu eram convinsă că vreau să aflu ce putea fi mai cumplit decât Oradour-sur-Glane, dar era prea târziu ca să-l mai opresc.

— Artileria Regală, Regimentul 63 Antitanc, a spus, mângâindu-mi părul cu palma lui mare. Aprilie ’45. Eram în nordul Germaniei, aproape de Celle. Ai auzit de lagărele de concentrare?

— Da.

— Am eliberat și noi unul. Pe cel de la Belsen.

M-am ridicat, cu genunchii la piept. A făcut o scurtă pauză. A clipit de câteva ori.

— Noi, cei din Detașamentul C, am fost primii militari care-au intrat pe poartă, după personalul sanitar. Am găsit un oraș-fantomă, ca ăsta pe care l-am văzut azi. Numai că, la Belsen, fantomele erau vii. Vorbea pe același ton plat pe care îl avusese în acea după-amiază *madame* Rouffanche, cadența repetitivă a groazei impregnate în suflet. Mii de oameni, niște schelete umblătoare în uniforme gri, vărgate, rătăceau printre munții de cadavre. Pretutindeni, vedeai doar cadavre, trântite unul peste altul, ca niște grămezi de cârpe și oase. Nici măcar cei care se țineau pe două picioare nu păreau vii. Parcă… pluteau. Era o liniște mormântală. A mai făcut o pauză. Era o zi cu soare, exact ca azi…

M-au năpădit din nou lacrimile. Lacrimi zadarnice. La ce le foloseau lacrimile mele atâtor morți? Celor de la Oradour-sur-Glane, de la Belsen. Lui James și lui Rose. Lua-l-ar dracu de război.

— O țigăncușă zăcea pe jos, a reluat Finn. Abia mai târziu am aflat că e țigancă, de la cineva care mi-a explicat ce reprezintă însemnul de pe ecusonul de prizonier. Țigăncile purtau un triunghi negru, cu litera Z de la *Zigeuner…* Era o fătucă, nici măcar femeie în toată firea. Să fi avut în jur de cincisprezece ani. Dar arăta de o sută. Un sac minuscul de oase, cu capul chel și niște ochi imenși. Se uita la mine, cu niște ochi ca pietrele de pe fundul unei fântâni, și ținea o mână firavă, ca un păianjen alb, pe cizma mea. A murit chiar acolo, sub privirile mele. Ne uitam unul la altul și vedeam cum se scurge viața din ea. Am venit s-o salvăm… și tocmai acum ea moare. A îndurat atâtea, ca să moară *acum.*

Bănuiam că totul revenea întotdeauna în *prezent* când își

aducea aminte de țigăncușă. De câte ori se gândea la ochii ei goi, la mâna ca un păianjen alb de pe cizmă, în mintea lui, copila murea, iar și iar, în clipa prezentă.

— Mi-am reprimat multe dintre amintiri. I se înăsprise vocea și răzbătea mai puternic accentul scoțian. N-am făcut-o conștient. Pur și simplu… detaliile s-au estompat. Cum săpam gropi și căram cadavrele din barăci. Cum despăducheam oamenii și încercam să-i hrănim. Dar țigăncușă aia… mi-a rămas pe retină. Pe ea o văd foarte clar.

Nu aveam cuvinte pentru a-l consola. Poate că nici nu existau. Poate că singura alinare era căldura atingerii care spunea „Sunt aici". I-am luat mâna în palme și am strâns-o.

— Iar mirosurile… a zis, cutremurându-se din tot corpul. Duhnea a tifos, a moarte și a putreziciune, și a bălți de rahat apos. A întors spre mine ochii negri și adânci. Să zici mersi că am ajuns la Oradour-sur-Glane abia după trei ani, Charlie. Ai văzut soarele, liniștea și fantomele… dar ai scăpat de mirosuri.

Aici părea să se sfârșească povestea. Am mai turnat whisky în pahare. Le-am dat pe gât, disperați să uităm totul cât mai repede. *Salut!* a zis Rose, dar, de fapt, ea nu mai zicea nimic, pentru că era moartă, la fel și țigăncușă lui Finn. Când am simțit că începe să se învârtă camera cu mine, am pus din nou capul în poală la Finn, iar el mi-a mângâiat părul.

Luna s-a înălțat deasupra ferestrei, din ce în ce mai luminoasă, până când m-am dumirit că soarele era cel care-și trimitea razele în cameră, ca niște sulițe care-mi săgetau ochii.

Am clipit de câteva ori, ca să mă dezmeticesc. Stăteam încolăcită cu Finn, peste așternuturi, amândoi complet îmbrăcați. El îmi trântise un braț peste mijloc, iar eu țineam fața lipită de coastele lui, care se ridicau și coborau ritmic, în somn. Simțeam că-mi plesnește capul de durere. M-am desprins din strânsoare, cu o senzație de greață, și abia am reușit să cobor din pat și să ajung la chiuveta din capătul opus al camerei.

Mi-am vărsat mațele, rămânându-mi în gură cu un iz acru de whisky nedigerat. Finn s-a ridicat imediat în capul oaselor.

— Nu prea ești în apele tale, a constatat.

Printre spasme, am reușit să-i arunc o privire furioasă.

A coborât din pat și a venit spre mine, desculț și cu cămașa încheiată pe jumătate. Mi-a strâns părul la spate în momentul în care m-am aplecat iar peste chiuvetă.

— Ai visat ceva? m-a întrebat cu blândețe.

— Nu.

M-am îndreptat de spate, m-am șters la gură și am luat paharul cu apă, evitându-i privirea.

— Tu?

A clătinat din cap. Am început să ne facem toaleta, neîndrăznind să ne uităm unul la altul. Eram ca două membre amputate, încă nevindecate și dureroase, care se străduiau să nu se lovească unul de celălalt; nu puteam să întorc capul, fără să mă străpungă o durere intensă. *Rose,* mi-a venit în minte și mi-a mai trecut încă un junghi prin inimă, o durere surdă și profund tulburătoare. Nu fusese un coșmar. Am dormit, m-am trezit și totul se întâmpla aievea. Nimic nu fusese coșmar, erau orori reale. Îmi ardeau ochii, dar lacrimile îmi secaseră.

Tot ce-mi rămânea era o uriașă întrebare.

Ne-am spălat și ne-am aranjat, după care Finn a adus două cafele negre, obținute de la patron după multe lingușeli. Stomacul meu deranjat a primit anevoie cafeaua și, în scurt timp, am urcat în mașină și am pornit în tăcere spre Limoges. Purtam hainele șifonate și-mi masam tâmplele dureroase, meditând la întrebarea care nu mai suporta amânare.

Și acum, încotro, Charlie St. Clair?

Încotro?

Am parcurs drumul în tăcere. Mă uitam la splendoarea citadină, de parcă era un decor de teatru: sălciile de pe malul râului, fațadele ornate cu lemn ale caselor și încântătorul pod roman, pe care îl vedea și Rose când servea băuturi la Le Lethe. Nu mai aveam motiv să zăbovesc în acel oraș, dar nicio destinație anume pentru a da zor să plec.

— S-o fi întors Gardiner? a zis Finn.

Erau primele vorbe pe care le rostea de când mă întrebase dacă am visat.

— De unde să se-ntoarcă? am întrebat, cu o privire

nedumerită.

— De la întâlnirea cu ofițerul englez din Bordeaux. Ai uitat?

Uitasem.

— Nu trebuia să fie ieri?

— Poate c-a fost.

Nu prevăzuserăm să rămânem peste noapte la un han de țară. *Și acum, încotro?* Încă îmi răsuna în minte. *Încotro?*

Finn a parcat automobilul și am intrat în hotel. Holul era proaspăt spălat: în afară de parfumul florilor de la recepție, se simțea un miros de ceară. Trandafiri. Trandafiri roz, exact ca bujorii din obrajii lui Rose. Îmi zvâcneau tâmplele. O recepționeră țâfnoasă stătea la recepție, iar în fața ei, un englez din categoria celor care își imaginează că, dacă vorbesc în gura mare, se fac automat înțeleși de străini.

— EVELYN – GARDINER? Este *ICI*? *Ici,* aici, *comprenez*? GARDINER…

— *Oui, monsieur,* a spus recepționera, cu aerul exasperat al omului care repetă un lucru. *Elle este ici, mais elle ne veut pas vous voir.*

— Engleză, *anglais*? Știe cineva engleză?

S-a uitat în jur. Era un bărbat înalt, în vârstă de vreo cincizeci și cinci de ani, cu mustață căruntă și ditamai burdihanul, pe care și-l purta ca pe o medalie de onoare. Purta haine civile, dar comportamentul său trăda o asprime militărească.

Am schimbat o privire cu Finn, după care el a făcut un pas în față.

— Sunt șoferul domnișoarei Gardiner.

— Bun, a zis bărbatul, pe un ton cordial, deși părea profund nemulțumit de ținuta dezordonată a lui Finn. Anunț-o pe domnișoara Gardiner că sunt aici. O să vrea să mă vadă.

— Ba n-o să vrea, a replicat Finn.

Bărbatul s-a uitat fix la el, cu mustața zbârlită de iritare.

— Cum să nu vrea? Am luat cina împreună, aseară – fir-ar să fie de treabă – și ne-am înțeles de minune!

Finn a ridicat neputincios din umeri.

— E limpede că azi n-are chef să vă vadă.

— Ascultă, dom'le…

— Ea îmi plătește salariul, nu dumneata.

Recepționera franțuzoaică a dat ochii peste cap, în spatele englezului. M-am apropiat, mânată de curiozitatea care începea să răzbată prin durerea ce îmi încețoșa mintea.

— Ești cumva căpitanul Cameron?

Nu se potrivea cu imaginea pe care mi-o creasem despre Cameron, dar ce alt ofițer ar mai fi dat fuga de la Bordeaux, la chemarea lui Eve?

— Cameron? Infractorul ăla bătrân? a zis vizitatorul, pufnind disprețuitor. Sunt maiorul Allenton și n-am timp de pierdut, așa că, fată dragă, dă fuguța până sus și spune-i domnișoarei Gardiner că o aștept.

— Nu vreau.

Nu intenționam să fiu obraznică, dar eram mult prea obosită, ca să-mi mai controlez tonul. Și, sinceră să fiu, nu vedeam de ce m-aș fi deranjat pentru un mitocan. Mă bucuram că nu e căpitanul Cameron. Îmi plăcea cum îl descria Eve în poveștile ei.

Maiorul s-a uitat la mine, furibund, a deschis gura să spună ceva, dar a renunțat rapid.

— Bine, a zis, scotocindu-se prin buzunare. Spuneți-i acriturii sfrijite că Ministerul de Război nu-i mai datorează nimic, indiferent ce-a făcut pentru noi în trecut. Mi-a trântit în palmă o cutie neagră, turtită. N-are decât să arunce astea la gunoi. Eu nu i le mai țin.

— Când v-ați cunoscut? a întrebat Finn, după ce maiorul și-a pus pălăria pe cap.

— A lucrat pentru mine în ambele războaie. Bine era să nu fi fost recrutată în *primul,* ticăloasa bâlbâită și prefăcută.

Ne-am uitat după el cum se îndepărtează. Într-un final, am deschis cutia. Ce credeam că o să găsesc în ea? Bijuterii, documente, o bombă cu ceas? Cunoscând-o pe Eve, te puteai aștepta la orice. Dar nici gând de așa ceva. Erau patru medalii, perfect aliniate pe un cartonaș.

— La Médaillé de Guerre, la Croix de Guerre cu palmete, la Croix de la Légion d'Honneur… a zis Finn, scoțând un fluierat admirativ. Iar asta e Ordinul Imperiului Britanic.

Am oftat ușor. Eve nu a fost o simplă spioană. Era o eroină

decorată, o adevărată legendă, la apelul căreia ofițerii englezi cu state vechi încă răspundeau imediat, chiar dacă nu o simpatizau. Am atins cu degetul Ordinul Imperiului Britanic.

— Dacă i s-au acordat în urmă cu ani de zile, de ce n-a vrut să le primească?

— Habar n-am.

Capitolul 26
EVE

Octombrie 1915

Lili a reușit să-i șoptească o instrucțiune, în timp ce erau târâte cu forța în gară. Nemții urlau, alarmele țiuiau și, în toată hărmălaia aceea, Lili i-a suflat printre dinți: *Fă-te că nu mă cunoști. Te scap eu.*

Eve a legănat discret din cap, neîndrăznind să se uite la Lili. Erau târâte de două namile de soldați; pe Lili o luaseră practic pe sus, iar Eve avea brațele strânse ca într-o menghină, de nici nu-și mai simțea degetele. Groaza nu pusese încă stăpânire pe ea; gândurile îi alergau prin minte, precum șoarecii când se aprinde brusc o lumină. Dar decizia i-a venit automat: nu putea să plece și s-o lase pe Lili pe mâna nemților. Era de neconceput.

Urletele s-au întețit din nou, iar pe buzele lui Lili a apărut un singur cuvânt.

Verdun.

Eve a înghețat. Atacul plănuit asupra Verdunului, de anul viitor. Căpitanul Cameron, care aștepta vești la Tournai. Bilețelul care conținea toate detaliile atacului, ascuns pe interiorul inelului de la mâna dreaptă a lui Lili. Dumnezeule mare, dacă-l găseau nemții…

Dar nu aveau timp de stat pe gânduri, nici măcar să schimbe o privire disperată. Au intrat în gară, au trecut pe lângă un telefon și un grup de soldați germani, iar căpitanul neamț a început să dea ordine.

— Închideți-le separat. O să trimit un avertisment…

Eve s-a trezit aruncată într-o cămăruță îngustă, cu vedere la stradă. Înăuntru erau vreo șase soldați, pe jumătate îmbrăcați, care își făceau somnoroși toaleta de dimineață. Un sergent tinerel, blond, în maiou, se uita nedumerit la Eve. Altul se bărbierea într-o găleată cu apă. Îi privea și Eve, ferindu-se să caute prea insistent o cale de scăpare. Nu exista așa ceva. Era de ajuns să facă un pas spre fereastră și se repezeau toți asupra ei,

ca o haită de lupi. În stânga, mai era o ușă cu geam, care dădea într-o cameră și mai mică. I s-a pus un nod în gât, când a văzut-o pe Lili îmbrâncită înăuntru. Nu mai avea pălărie, iar părul blond îi atârna răvășit pe umeri; semăna cu o fetiță gătită în hainele mamei. S-a prins însă de masa lungă din încăpere, cu ochii sticlind și zâmbetul pe buze, și și-a scos mănușile, de parcă se pregătea să servească ceaiul.

— Nu p-p-puneți mâna pe mine! a strigat Eve, deodată, plimbându-și ochii de la un soldat la altul.

Niciunul nu schițase vreun gest; erau mult prea șocați, dar, chiar și așa, Eve a țipat la ei. Voia să le distragă atenția de la Lili, care tocmai își scotea inelul de la mâna dreaptă, ca să se descotorosească de bilețelul ascuns sub el.

— *Nu puneți mâna pe mine!* a zbierat Eve, și soldatul cel tânăr a dat să se apropie de ea, cu intenția, parcă, de a o liniști.

Eve a aruncat o privire peste umărul lui, către Lili, care încă zâmbea. Și-a văzut prietena cum bagă hârtiuța în gură și o înghite.

Căpitanul a dat buzna, urlând, în celula lui Lili, înainte ca Eve să răsufle ușurată. *A văzut-o, a văzut-o*… A apucat-o pe Lili de gât și a încercat să-i bage degetele în gură. Ea însă a încleștat fălcile și și-a dezvelit dinții, ca un câine furios. Bărbatul a împins-o cât colo, scârbit. Pe coridor, se auzea bocănit de cizme, iar Eve s-a prăbușit pe podea și a început să plângă. Nu numai pentru că o surprinseseră pe Lili când se descotorosea de mesaj, ci și pentru că așa ar fi reacționat Marguerite. Marguerite s-ar fi comportat ca o tânără speriată și nevinovată, care nu o cunoștea pe femeia din camera alăturată. Oricât de mult ar fi dorit Eve să se repeadă la porcii de nemții și să le smulgă beregata, avea o misiune de îndeplinit.

Verdun.

Așa că s-a ghemuit pe podea, tânguindu-se printre cizmele care forfoteau în jurul ei. Se prefăcea că nu observă privirile și șușotelile soldaților, pentru că Marguerite nu înțelegea mai mult de *ja* și *nein* în germană. Fiecare țipăt al ei se concentra asupra sălii vecine, unde conducătoarea Rețelei Alice nu scotea niciun sunet – absolut niciunul.

N-au de unde să știe că ea e șefa, s-a gândit Eve. *Habar n-au pe ce comoară au pus mâna.* Dar, în ciuda acestor îmbărbătări, nu-și putea scoate din minte imaginea de coșmar în care Lili era pusă la zid, ca Edith Cavell, legată la ochi și la mâini, cu un X pe piept, ca să le fie ușor pușcașilor să țintească. Lili prăbușită la pământ, probabil, cu zâmbetul încă pe buze.

Nu, a urlat sufletul lui Eve. Dar știa cum să se folosească de această spaimă și să-și provoace un nou șuvoi de lacrimi. Lacrimile și neputința o ajutau mai mult decât dacă s-ar fi arătat curajoasă. Nimeni nu se temea de o fată neajutorată și smiorcăită.

În scurt timp, și-a făcut apariția un polițist și, odată cu el, o femeie posomorâtă, îmbrăcată în serj verde, pe care Eve a recunoscut-o, pentru că o vedea deseori la punctele de control. Era o ființă haină, pe care Lili o poreclise Broasca, din cauza uniformei verzi și a degetelor molatice și lacome cu care percheziționa bagajele oamenilor. I-a aruncat o privire dușmănoasă lui Eve și a mârâit un singur cuvânt în franceză.

— Dezbrăcarea!

— A-A-Aici? a îngăimat Eve, ridicându-se în picioare, cu ochii umflați și brațele strânse în jurul corpului, ca pentru a se feri de privirile curioase ale bărbaților din cameră. Nu p-p-p…

— *Dezbrăcarea!* s-a răstit Broasca, dar polițistul părea ușor stânjenit și le-a ordonat soldaților să iasă din încăpere.

Eve a rămas singură cu Broasca, care s-a apucat să îi smulgă nasturii.

— Dacă și tu ai vreun mesaj la tine, ca nemernica cealaltă, a avertizat-o, ți-l găsesc și te trimit direct în fața plutonului de execuție.

A dezbrăcat-o de cămașă, scoțându-i la iveală furoul jerpelit de dedesubt, apoi Eve și-a scos fusta cu mâini tremurânde. *E ireal.* Cu doar câteva ore mai devreme, își trăgea aceeași fustă pe ea, în fața focului abia pâlpâind din camera lui René, care a strâmbat din nas la vederea lenjeriei sale.

— Arăți ca o sărăntoacă, în haine de căpătat, mielușica mea. Trebuie să-ți cumpăr un furou frumos, din mătase de Valenciennes.

Eve a simțit că o apucă amețeala și a profitat imediat de această senzație, prăvălindu-se la pământ, ca și când ar fi leșinat. S-a strâns ghem, gemând ușor, și a lăsat-o pe Broască să o dezbrace de tot și să o percheziționeze pe îndelete. *Verdun*, își repeta Eve, strângând din pleoape, în timp ce degetele nemiloase ale femeii o pipăiau pe sub sâni, printre degete și în păr. *Verdun*, își repeta, în timp ce femeia îi smulgea cu brutalitate agrafele din păr. Slavă Domnului că, de data asta, nu ascunsese niciun mesaj în ele!

N-a durat mult. Cam în zece minute, Broasca i-a examinat corpul și hainele – tivul fustei, după cocoloașe, tocurile pantofilor, după bilețele. În cele din urmă, Eve a simțit o palmă pe obraz și a deschis ochii, încă lăcrimând.

— Îmbracă-te, i-a poruncit Broasca, cu dezamăgire în glas.

Eve s-a ridicat în fund, ținând brațele în jurul corpului, ca să-și ascundă goliciunea.

— Se p-p-poate să-mi dai un pahar c-c-c…

— Un pahar cu ce, f-f-f-fata mea? a întrebat Broasca, ironizând bâlbâială ei.

— Cu apă, s-a smiorcăit Eve.

Mai că-i venea s-o pupe pe ticăloasa care-și bătea joc de ea. *Lasă-i să creadă că ești prostănacă. O neroadă care și-a împrumutat biletul de liberă trecere unei necunoscute.*

— Vrei apă? a zis Broasca, arătând spre un pahar plin cu un lichid tulbure, în care își clăteau soldații periuțele de dinți. Na de-aici.

A plecat, râzând încântată de gluma pe care-o făcuse.

Eve și-a tras hainele pe ea cu stângăcie. La exterior, Marguerite Le François tremura ca o frunză, dar, în interior, mintea lui Eve Gardiner analiza totul cu viteza fulgerului. S-a uitat în camera alăturată, unde tocmai intra Broasca, ca să o percheziționeze pe Lili, și se temea că știe ce pune la cale prietena ei.

Broasca i-a ordonat lui Lili să se dezbrace.

O să te împotrivești, s-a gândit Eve.

Lili stătea neclintită și refuza să facă vreo mișcare. Broasca a apucat-o cu putere pe femeia mult mai măruntă și a tras-o de

cămașă.

O să te ții bățoasă, s-a gândit Eve.

Lili a încercat să se zbată, dar Broasca era solidă și puternică și i-a smuls hainele de pe ea, una câte una. Într-un final, Lili a renunțat să mai opună rezistență, dar nici nu s-a ghemuit rușinată de propria goliciune, cum făcuse Eve. Stătea dreaptă și îndura cu stoicism pipăielile Broaștei. I se vedeau toate coastele, iar oasele sternului îi ieșeau prin piele, ca o scară. Era atât de micuță. Apoi Broasca și-a îndreptat atenția către mormanul de haine, aruncate peste poșetă. A îmbrâncit-o cu asemenea forță pe femeia mai firavă, încât a fost cât pe ce ca Lili să cadă, dar zâmbetul disprețuitor nu i-a dispărut de pe față, nici măcar când a văzut-o pe zdrahoancă scotocindu-i în poșetă.

Dă Doamne să nu găsească nimic, s-a rugat Eve, dar au răsunat strigăte imediat ce din poșeta lui Lili au ieșit la iveală cinci sau șase acte de identitate, pe care le avea la ea, în caz de nevoie. Broasca i-a fluturat actele pe sub nas, zbierând, dar Lili se uita la ea, impasibilă.

În cele din urmă, i-a dat voie să se îmbrace. Nici n-a terminat bine să își încheie și ultimul nasture de la gât, că a și intrat un bărbat, cu o cană în mână. Eve s-a răsucit în așa fel încât să vadă scena prin perdeaua de păr care-i cădea pe față, în timp ce stătea ghemuită și plângea. L-a recunoscut pe cel nou-venit: *herr* Rotselaer, șeful secției de poliție din Tournai, orașul vecin. În Lille, Eve îl văzuse doar de la distanță, dar întocmise un raport despre el, pe baza comentariilor auzite de la ceilalți ofițeri. Era un bărbat scund, brunet, îmbrăcat îngrijit, într-un sacou bine croit. Ochii lui pătrunzători o devorau pe Lili.

— Ți-e sete, *mademoiselle?* I s-a adresat în franceză.

I-a întins cana. Chiar și prin geam, Eve deslușea lichidul închegat, de culoare gălbuie. Ceva care să o facă să vomite mesajul pe care îl înghițise.

— Mulțumesc, *monsieur,* a spus Lili, politicos. Nu mi-e sete, cel puțin, nu de lapte. Aveți vreun strop de coniac? Am avut o zi de tot rahatul.

Aceleași cuvinte pe care le rostise la prima lor întâlnire, la Le Havre. Eve își amintea cum stăteau amândouă în cafeneaua

aglomerată, ploaia torențială, Lili purtând ditamai pălăria înzorzonată. Amintirea aceasta a străpuns-o ca un pumnal. *Bun venit în Rețeaua Alice!*

— Hai, nu face mofturi! a îndemnat-o *herr* Rotselaer, străduindu-se să pară glumeț, și i-a mai întins cana o dată. Bea, sau spune de ce refuzi!

Broasca a zgâlțâit-o de cot, dar Lili a zâmbit și a clătinat din cap.

Herr Rotselaer s-a năpustit asupra ei, încercând să-i toarne lichidul pe gât, în timp ce Broasca o ținea de cap, dar Lili i-a zburat cana din mână. Laptele galben s-a împrăștiat pe podea. Broasca i-a plesnit o palmă peste față lui Lili, dar *herr* Rotselaer i-a făcut semn să înceteze.

— O ducem la interogatoriu, a decis bărbatul, spre deznădejdea lui Eve. Și pe ea, și pe cealaltă.

— Pe aia? a pufnit Lili. E o vânzătoare prostănacă, nu-i spion. Am intrat în vorbă cu ea, fiindcă era singura de la coadă care părea suficient de tâmpă să-mi dea biletul de trecere.

Herr Rotselaer a aruncat o privire pe geam, în camera unde Eve stătea chircită și se tânguia.

— Adu-o încoace.

Broasca a intrat în camera alăturată, a luat-o pe Eve de braț și a târât-o în celula lui Lili. Eve a căzut în genunchi, la picioarele șefului de poliție, și a început să se jeluiască și mai abitir. Îi era surprinzător de ușor să joace rolul de femeie isterică. În interior era perfect calmă și se uita la ființa smiorcăită și sperioasă de la exterior. Printre pleoapele umflate, vedea picioarele desculțe ale lui Lili, la nici douăzeci de centimetri de ea.

— *Mademoiselle,* a zis *herr* Rotselaer, încercând s-o convingă să se uite la el, dar ea a început să tremure și mai rău. *Mademoiselle* Le François, dacă, într-adevăr, așa te cheamă…

— O știu eu, domnule, a răsunat o altă voce de neamț.

Nu era nimeni altul decât tânărul căpitan care le arestase. De-asta le ceruse încă o dată documentele la control? Pentru că o cunoștea pe Eve? *E vina mea, e vina mea.*

— Stă pe Rue Saint-Cloux. O țin minte de la o percheziție. E fată cuminte.

— Marguerite Le François, a zis *herr* Rotselaer, jucându-se cu actul ei de identitate, și a făcut semn din cap spre Lili. O cunoști pe această femeie?

— N-n… a bâiguit Eve, simțind că o trădează pe Lili, dacă rostește acel cuvânt. N…

Era ca sărutul lui Iuda pe obrazul lui Lili, greu, amar și metalic, ca treizeci de arginți pe limbă.

— Nu, a murmurat Eve.

— Normal că nu mă cunoaște, i-a întrerupt Lili, exasperată. N-am văzut-o în viața mea până azi. Chiar crezi c-aș încerca măcar să trec pe la punctul de control cu o prostănacă bâlbâită?

Herr Rotselaer a studiat-o pe Eve: i se lipise părul de obrajii uzi, iar mâinile îi tremurau atât de tare, de parcă era curentată.

— Unde voiai să mergi, fato?

— La T-t-t…

— Dumnezeule mare, nu poți să zici odată ce-ai de zis? *Unde voiai să mergi?*

— T-t-t…

Eve nu juca teatru. Era prima oară când i se împleticea limba în asemenea hal.

— La c-c-c… la c-comuniunea nepoatei mele. La Tour-tour…

— Tournai?

— Da, h-h-h… da, *h-herr* R-R…

— Ai rude acolo?

A durat minute bune până să răspundă. *Herr* Rotselaer se fâțâia nervos de pe un picior pe celălalt. Lili urmărea totul impasibilă, dar Eve o simțea cum vibrează din cauza tensiunii. Era la niciun metru distanță de ea, iar gândurile îi erau limpezi precum cristalul.

Bâlbâie-te mai departe, micuță margaretă. Bâlbâie-te cât poți tu de mult.

Herr Rotselaer a încercat să-i mai pună câteva întrebări, dar Eve s-a prăbușit pe jos și a izbucnit în hohote isterice de plâns. Dușumeaua avea un miros înțepător de dezinfectant. Tânăra scâncea precum un cățeluș bătut, dar inima îi bătea calm și perfect măsurat.

— Pentru Dumnezeu! a exclamat *herr* Rotselaer, făcând un

semn scârbit spre tânărul căpitan. Scrie-i fetei un bilet nou de liberă trecere, până la Tournai, și dă-i drumul, a zis, după care și-a reîndreptat atenția spre Lili, cu o privire sticloasă. Dumneata, *mademoiselle l'Espionne,* o să ai de răspuns la câteva întrebări. Am mai prins câțiva dintre prietenii dumitale…

Violette, s-a gândit Eve, în momentul în care căpitanul a ajutat-o să se ridice de jos.

— …și or să aibă de suferit, dacă refuzi să vorbești.

Lili s-a uitat la șeful poliției.

— Minți, a zis ea, într-un final. Pentru că ți-e frică. Foarte bine, *herr* Rotselaer. Asta-i tot ce-am avut de spus.

A aruncat o privire rapidă spre Eve și s-au salutat din ochi. Apoi s-a întors cu fața la perete și n-a mai scos un cuvânt.

Herr Rotselaer a prins-o de brațe și a început s-o zgâlțâie atât de tare, încât i se legăna capul dintr-o parte în alta.

— Ești spioană, o spioană abjectă, și-o să-ți dai drumul la gură…

Lili tăcea în continuare. Căpitanul a ieșit din încăpere, odată cu Eve, care plângea atât de tare, încât nu putea nici să mai vorbească. De data asta, lacrimile erau cât se poate de reale.

Căpitanul i-a ținut o predică despre pericolul de a împrumuta altora documentele oficiale și parcă s-a mai înmuiat, în fața văicărelilor ei interminabile. Pe de o parte, de exasperare, pe de alta, de milă.

— O fată ca dumneata n-are ce căuta aici, a zis el, dând ordin secretarilor să îi elibereze un nou bilet de trecere. Ai fost foarte nesăbuită, *mademoiselle,* și îmi pare rău că a trebuit să înduri asemenea neplăceri.

Eve nu își putea stăpâni lacrimile. *Lili,* se gândea, cu amărăciune în suflet, *of, Lili!* Îi venea să se smulgă din strânsoarea lui și să fugă înapoi în camera din care încă răzbătea vocea lui Rotselaer. Îi venea să-i sfâșie beregata cu dinții, dar a rămas pe loc, cu fața îngropată în palme, lângă căpitanul care nu știa ce să facă pentru a o liniști.

— Du-te acasă, i-a zis acesta din nou și i-a pus în mână noul bilet de trecere, evident abia așteptând să scape de ea. Du-te la Tournai, la familia ta. Du-te *acasă.*

Cu biletul în palmă și inima apăsată de vinovăție, Eve i-a întors spatele prietenei sale și a scăpat din ghearele nemților.

Casa de întâlnire de la Tournai era mică, sărăcăcioasă, identică cu toate celelalte case de pe stradă. Eve a urcat treptele, vlăguită, și a bătut la ușă, conform semnalului prestabilit. N-a apucat bine să își retragă mâna, că s-a și deschis ușa. Căpitanul Cameron a privit-o șocat o secundă, după care a tras-o înăuntru și a strâns-o în brațe.

— Slavă Domnului că ai avut înțelepciunea să vii! a murmurat el. Chiar și după ce-au arestat-o pe Violette, mă temeam că ești prea încăpățânată ca să pleci.

Eve a inspirat mirosurile de tweed, fum de pipă și ceai – Cameron mirosea a *britanic* get-beget. Era obișnuită cu îmbrățișările unui bărbat care mirosea a parfum franțuzesc, țigări Gauloise și absint.

Căpitanul și-a regăsit cumpătul și i-a dat drumul din brațe. Nu purta cravată, cămașa îi era descheiată la gât și ochii îi erau încercănați.

— S-a circulat bine? Ai avut probleme la punctul de control?

— Cameron, trebuie să vorbim despre Lili, a spus Eve, cu răsuflarea întretăiată.

— Pe unde umblă? încă se mai zbate să afle vești despre Violette? Riscă prea mult…

— Lili a fost *arestată*, a spus Eve, aproape țipând, cu un nod dureros în stomac. Nu mai vine. Au prins-o nemții.

— O, Doamne! a murmurat Cameron, ca o rugăciune.

Într-o clipită, chipul lui a îmbătrânit cu câțiva ani. Eve a început să-i dea lămuriri, dar el i-a făcut semn să tacă.

— Nu aici. Trebuie să dai o declarație oficială.

Firește. Totul trebuia să fie oficial, până și un dezastru absolut. Eve l-a urmat ametită în salonul aglomerat, ale cărui măsuțe înzorzonate erau aliniate de-a lungul peretelui, ca să facă loc mult mai utilelor fișete ticsite cu documente. Doi bărbați răsfoiau dosarele, unul, un secretar sfrijit, în cămașă, celălalt, un soldățoi, cu mustața ceruită, care o măsurase pe Eve din cap până-n picioare, când intrase. Maiorul George Allenton, zis și

Mustăciosul. Cel care ținuse morțiș să o informeze cu privire la condamnarea la închisoare a lui Cameron.

— Nu se poate ca ea să fie celebra Louise de B, a zis Allenton, cu o galanterie exagerată, evident neamintindu-și de Eve de la Folkestone. E prea tânără și frumușică…

— Nu-i momentul, domnule maior, i-a retezat-o Cameron, trăgându-i un scaun lui Eve și făcându-i semn secretarului să iasă. Rețeaua Alice a fost compromisă.

Cameron s-a răsucit la auzul ușii închise și s-a așezat la masă, în fața lui Eve, cu mișcări greoaie, de om bătrân.

— Povestește-mi.

Eve i-a relatat întâmplarea, în propoziții scurte și clare. Când a terminat, Cameron era pământiu la față. S-a întors spre Allenton, cu ochi sticlind de furie.

— Te-am avertizat, a spus el, pe un ton scăzut, că e prea riscant să le mai lăsăm pe fete aici.

Allenton a ridicat din umeri.

— În război, trebuie să-ți asumi riscuri.

N-a lipsit mult ca Eve să se întindă peste masă și să îi ardă o palmă peste ochi, dar s-a stăpânit când a văzut că și Cameron se abținea să exprime ce gândea. Allenton își curăța, senin, unghia de la degetul mare, în vreme ce Cameron își freca obrajii ridați între palme.

— Lili asta, a zis el, legănând din cap. Nici nu știu de ce mă mai miră. De când o știu, a riscat enorm. A scăpat basma curată din atâtea… a ajuns să se creadă invincibilă.

— De data asta, n-a mai scăpat. Eve se simțea atât de epuizată, încât nu știa cum se va ridica de pe scaun. Au pus mâna și pe ea, și pe Violette. Sper măcar să le închidă împreună. Dacă sunt împreună, nu le doboară nimic.

— Cum naiba te-or fi lăsat nemțălăii să pleci? a intervenit Allenton, clătind bănuitor din cap.

— M-au crezut grea de minte.

După toate acele jelanii teatrale, în sufletul lui Eve se instalase o durere sfâșietoare, dar, în momentul acela, n-ar mai fi putut vărsa nicio lacrimă. Nu-și dorea decât să se ghemuiască, ca un animal muribund, dar avea o misiune de îndeplinit. Așa

că a reprodus întregul raport despre Verdun, urmărind cum ochii lui Cameron își regăsesc vioiciunea. Lua notițe de zor, ca să mai uite de supărare. Spre enervarea lui Eve, maiorul Allenton o întrerupea cu tot felul de întrebări. Cameron o lăsa întotdeauna să termine ce avea de spus și abia apoi îi cerea amănunte, dar Allenton o întrerupea la fiecare două propoziții.

— *Verdun* ziceai?

— Da, Verdun, a răspuns Eve, imaginându-și cum îi smulge mustața cernită. Informația e confirmată.

Allenton i-a aruncat o privire disprețuitoare lui Cameron.

— *De-asta* am decis să le mențin pe poziții.

— Desigur, a oftat Cameron. Dar acum cred că ești de acord că domnișoara Gardiner se poate întoarce la Folkestone. Nu avem altă soluție decât să desființăm Rețeaua Alice.

— De ce? a întrebat Allenton, uitându-se la Eve. Cel mai bine e s-o trimitem înapoi la Lille.

Cu inima grea, Eve a încuviințat. Cameron a ridicat din sprâncene, cu o figură năucită.

— Cred că glumești.

Deși nu i se adresase niciunul din cei doi superiori, Eve a intervenit în discuția lor.

— Merg acolo unde mi se ordonă. Am o misiune de îndeplinit.

— Ți-ai încheiat misiunea, a zis Cameron, întorcându-se spre ea. Ai făcut o treabă a-ntâia, dar e mult prea periculos să mai ținem agenți în zona Lille-ului. Fără Lili, rețeaua o să se destrame.

— Poate s-o conducă altcineva, a spus Allenton, ridicând din umeri. Fata asta e tare zeloasă.

— Dă-mi voie să-mi exprim vehement dezaprobarea, domnule maior, a spus sec Cameron.

— Nu trebuie să mai reziste mult. Doar câteva săptămâni.

— Oricât e nevoie, a spus Eve, învingându-și teama.

Nu avea de gând să fugă cu coada între picioare, când erau atâtea vieți în joc, chiar dacă își dorea asta din tot sufletul.

— Mă întorc diseară cu trenul.

Cameron s-a ridicat în picioare. Strângând din dinți de furie,

a tras-o pe Eve de pe scaun, cu un gest nu tocmai delicat.

— Domnule maior, aș dori să discut între patru ochi cu domnișoara Gardiner. O să ne retragem la etaj, dacă nu te deranjează.

Eve s-a lăsat condusă din salon, în chicotelile lui Allenton. Au urcat într-un dormitor improvizat, în care nu se găseau decât un pat îngust, cu cadru metalic, și un morman de pături. Cameron a intrat în cameră împreună cu ea și a trântit ușa în urma lui.

— Intri neinvitat în c-camera unei doamne? a spus Eve. Chiar că ești supărat.

— Supărat? a zis el, aproape în șoaptă, iar glasul îi tremura de încordare. Normal că sunt supărat. Ai acceptat să te supui unui ordin care e o mare imbecilitate. Singura explicație pe care-o găsesc e că vrei să fii împușcată.

— Sunt spioană, a zis Eve, punând geanta jos. E o m-meserie în care riști să fii împușcat. Și o meserie în care trebuie să te supui ordinelor.

— E un ordin absurd. Ai impresia că nu există idioți în spionaj, că toți superiorii tăi sunt niște capete luminate, care înțeleg cum stau lucrurile? a spus Cameron, gesticulând nervos în direcția lui Allenton. Breasla noastră e *plină* de idioți. Se joacă cu viețile oamenilor și sunt niște neisprăviți, iar, când unii ca tine mor din cauza lor, ridică din umeri și spun: „În război, trebuie să riști". Ești dispusă să ajungi în fața plutonului de execuție pentru un imbecil ca el?

— Vreau să renunț, crede-mă, a zis Eve și i-a pus mâna pe braț, curmându-i accesul de furie. Dar nu pot să afirm că sunt terminată, dacă nu sunt. Dacă mă transferă din Lille, pe motiv că sunt surmenată fizic și psihic, nici c-o să mai găsesc de lucru în domeniu. A făcut o scurtă pauză. Cameron și-a trecut o mână prin păr, dar n-a contrazis-o. Mai sunt doar câteva săptămâni, a reluat ea. Pot să mai supraviețuiesc câteva săptămâni, după care…

— Știi ce-a zis când au executat-o pe Edith Cavell? a întrebat Cameron, coborând glasul, și a făcut din nou semn în direcția lui Allenton. Că e cel mai bun lucru care se putea întâmpla, pentru că i-a înfuriat pe toți cei de-acasă, exact la momentul

potrivit. Nu-mi face plăcere să vorbesc de rău un coleg, dar trebuie să mă înțelegi: nu-i pasă dacă sfârșești și tu arestată, ca Lili și Violette, pentru că moartea unor femei înseamnă mai multe ziare vândute și mai mult sprijin pentru băieții din tranșee. Dar eu n-am obiceiul să pun degeaba oamenii în pericol.

— Ce fac eu nu e degeaba…

— Vrei să le răzbuni pe Lili și pe Violette, pentru că le iubești. Vrei să te răzbuni și, dacă nu reușești, ești dispusă să mori încercând să faci asta. Crede-mă, cunosc foarte bine sentimentul.

— Dacă eram bărbat, ai fi zis că sunt patriot, fiindcă vreau să-mi fac datoria față de țară până la capăt, a spus Eve, punându-și mâinile-n sân. Dacă o femeie vrea să facă același lucru înseamnă că e sinucigașă.

— Un agent cu probleme emoționale nu e de niciun folos țării. Ești mult mai tulburată decât arăți. Oricine ar fi, în situația de față. Vrei să pari calmă, dar te *cunosc* eu.

— Atunci, știi că n-aș pune niciodată emoțiile mai presus de datorie, ca orice soldat care are de îndeplinit niște ordine. Ca orice bărbat care depune un jurământ.

— *Nu*, Eve. Îți interzic. I se adresase pe numele real, nici că se putea gafă mai mare. A zâmbit rece în sinea ei. La experiența lui, nu avea voie să se dea de gol așa ușor. O să-l convingi pe Allenton că nu ești aptă să revii la Lille, i-a ordonat Cameron, aranjându-și manșetele. Pe urmă te trimit la Folkestone. Nu-mi place să trec peste capul unui superior, dar n-am altă soluție. Și cu asta, am încheiat discuția.

S-a întors și a pornit spre ușă. Avea să coboare și să-l anunțe pe Allenton că e depresivă, iar Eve nu putea îngădui așa ceva. L-a apucat de mână și l-a oprit.

— Mai stai cu mine, i-a șoptit.

Cameron s-a tras înapoi și, în locul furiei, i s-a așternut pe chip o expresie ezitantă și precaută.

— Domnișoară Gardiner…

Eve a ridicat brațele și l-a prins de gulerul descheiat, lipindu-și buzele de adâncitura gâtului. Mirosea a săpun Lifebuoy.

— *Eve.*

— Nu se cade să fiu aici, domnișoară Gardiner, a zis, punându-și palmele peste mâinile ei.

Eve s-a ridicat pe vârfuri și i-a șoptit la ureche, cu o voce seducătoare:

— Nu mă lăsa singură. Era un gest josnic din partea ei și o știa prea bine. Cameron s-a oprit, fără a-și lua mâinile calde de pe ale ei. Eve a insistat, știind exact ce să spună, ca să-l înduioșeze. Am văzut-o pe Lili luată pe sus de nemți, azi-dimineață. Nu… Te rog, nu mă lăsa singură tocmai acum. Nu mai rezist.

Era tot un șiretlic al ei. Îi mergea cu căpitanul Cameron, pentru că era un gentleman și nu suporta să vadă o femeie aflată în suferință. Cu René nu i-ar fi mers nici într-o mie de ani.

— Și eu am pierdut o prietenă, Eve, a spus Cameron, cu voce sugrumată de emoție. Știu ce simți.

— Vreau să-mi fie cald, a șoptit ea, trecându-i degetele prin păr. De când își dorea asta? Vreau să mă-ntind în pat, și să-mi fie cald, și să *uit.*

— Eve… a spus Cameron și i-a pus o mână pe gâtul dezgolit, încercând din nou să se desprindă de ea.

Îi simțea verigheta caldă pe piele.

— Nu pot…

— Te rog.

Durerea o străpungea ca un organism viu. Voia să uite, fie și pentru doar câteva clipe. S-a întins și l-a sărutat. Patul era chiar în spatele ei.

— Nu vreau să profit de tine, a murmurat el, cu buzele lipite de gura ei.

— Ajută-mă să uit, a șoptit Eve. Ajută-mă să uit, Cameron.

Iar el a cedat. A cedat, precum un zid care se prăbușește, trăgând-o pe Eve după el, cu un geamăt. Eve l-a împins în pat, înainte ca el să se dezmeticească, și l-a dezbrăcat de cămașă. Nu era cinstit din partea ei, și o știa bine. Nu pasiunea o împinsese la un asemenea gest; scopul era să-l împiedice să se opună întoarcerii ei la Lille. Dar asta nu însemna că pasiunea era complet inexistentă. În definitiv, cele mai bune minciuni conțineau un sâmbure de adevăr. Iar adevărul era că Eve tânjea

de mult după Cameron, încă de la prima discuție, când el văzuse în ea o spioană, nu o secretară bâlbâită.

— Dumnezeule, Eve! s-a înfiorat el, cu tristețe în ochi, după ce i-a scos cămașa și furoul și i-a văzut vânătăile de pe brațe, lăsate de degetele aspre ale soldaților nemți. Ce brute nenorocite… I-a sărutat fiecare vânătaie, trecându-și degetele peste coastele ei. Ești prea slabă, a oftat, printre sărutări. Biet suflet curajos…

Eve și-a arcuit spatele, în întâmpinarea trupului său, și-a împletit picioarele cu ale lui și l-a tras adânc în ea. Ar fi putut, probabil, să-l păcălească că e prima ei experiență de acest fel – *ar fi trebuit,* probabil, să-l păcălească, să se comporte ca o fată sfioasă și neprihănită. Așa ar fi fost înțelept, dar în momentul și în locul acela, nu suporta să se mai prefacă. Nu se prefăcea în prezența lui René, când el își așeza trupul rece ca marmura peste al ei, și nu voia să se prefacă nici acum, când ținea în brațe un bărbat înalt, cu pistrui pe umeri și cu glasul precum negurile Scoției, un bărbat care închidea ochii când o săruta. S-a încolăcit în jurul trupului său, a închis ochii și s-a abandonat complet, iar, la final, a lăcrimat ușor în brațele lui.

— Te înțeleg, a murmurat el, mângâindu-i părul despletit. Crede-mă, Eve, știu ce simți. Știu ce înseamnă să ții la cineva și să-ți fie răpit.

Eve a ridicat ochii; lacrimile îi șiroiau pe obraji.

— Cine?

— Un băiat pe nume Léon Trulin, pe care eu l-am recrutat. N-a apucat să împlinească nouăsprezece ani… L-au arestat acum câteva săptămâni. Și au mai fost și alții înaintea lui, a spus Cameron, trecându-și degetele prin părul sur. Nici până acum n-am reușit să mă obișnuiesc. E o meserie infectă.

Era, într-adevăr, o meserie infectă, la care Eve avea să revină cât de curând. Spera, totuși, să-i mai abată gândul căpitanului de la asta, măcar câteva ore. S-a răsucit în brațele lui, atât de aproape, încât l-a atins pe obraz cu genele ude.

— Ai niște ceai? l-a întrebat sincer. De câteva luni, beau doar fiertură de frunze de nuc.

Cameron a zâmbit și parcă i-a dispărut de pe frunte povara

anilor. Eve știa că, nu peste mult timp, vor pune stăpânire pe el mustrările de conștiință și va regreta că a profitat de inocența unei subalterne și de absența soției, dar, deocamdată, era fericit.

— Da, a răspuns, zâmbind din nou. Am și ceai, și zahăr adevărat.

Eve a scos un geamăt și aproape că l-a îmbrâncit din pat.

— *Du-te fuga* și pune-l la fiert!

Și-a tras pantalonii pe el și a ieșit din cameră, lipăind în picioarele goale pe dușumea. Era cu totul altceva decât atmosfera cu care era obișnuită Eve după ce făcea sex: René, cu trabucurile și capotul lui de brocart, conversațiile lejere, pe care Eve le analiza și le înregistra… Nu era locul potrivit în care să se gândească la René, așa că a luat cana cu ceai adusă de Cameron, a sorbit și a scos un geamăt.

— Îmi vine să mor chiar aici.

O parte din ființa ei chiar își dorea asta. Să moară acolo, în vârful patului, cu capul pe pieptul lui Cameron, și să nu se mai gândească la Lille și la misiunea neterminată, care pândea implacabil, ca un trol, sub un pod. Și-a alungat gândul acesta din minte, dar se pare că superiorul ei i-l ghicise.

— La ce te gândești? a întrebat-o, dându-i o șuviță de păr după ureche.

— La nimic, a răspuns Eve, sorbind din ceai.

— Eve… cine-i bărbatul? a întrebat-o șovăitor, lăsându-și mâna pe gâtul ei.

Eve nu s-a prefăcut că nu înțelege. Era o fată inocentă când o trimisese la Lille, cu totul altă persoană decât cea care, nu cu mult timp înainte, se agățase pătimaș de trupul lui.

— Un oarecare, a răspuns sec. Unul care scapă informații utile în p-pat.

— Bordelon? a întrebat Cameron, aproape imperceptibil.

Eve a încuviințat din cap. Nu îndrăznea să-l privească în ochi și i se pusese un nod în gât. Cameron citise, cu siguranță, rapoartele despre René, cine e și cu ce se ocupă. Dacă pleca de lângă ea…

Conta prea puțin reacția lui. Ea avea o misiune de îndeplinit.

— Nu ești obligată să te mai întorci la el, a zis Cameron,

lăsând cana deoparte și strângând-o mai tare în brațe. Mâine-dimineață, te duc la Folkestone. Nu trebuie să-l mai vezi vreodată.

Evident, căpitanul Cameron își închipuia că, de vreme ce Eve renunțase să se mai contrazică cu el, va cere să fie transferată din Lille. Și, preț de o clipă, Eve chiar a fost la un pas să cedeze tentației. O ispitea gândul de a se întoarce acasă, în Anglia, unde era protejată. Și avea *ceai.*

După aceea Eve a oftat resemnată. A pus cana jos și și-a rezemat obrazul pe umărul lui. Cameron a mormăit că trebuie să se ridice, dar ea l-a tras înapoi în pat. Au făcut din nou dragoste, încet și tandru, iar Eve și-a înăbușit țipetele în umărul lui. La final, Cameron a adormit, doborât de oboseală. Eve a așteptat până când l-a auzit că respiră adânc, a ieșit tiptil din așternuturi și s-a îmbrăcat. L-a privit câteva clipe și s-a întrebat, cu inima strânsă, dacă o va ierta vreodată pentru fapta ei. *Poate că nu,* și-a zis. *Nu-și permite să mă iubească.* Chiar dacă ea îl iubea pe el. I-a dat părul nisipiu de pe fruntea încrețită chiar și când dormea, de parcă grijile nu-i dădeau pace nici în vis, și a coborât la parter.

Maiorul Allenton a rânjit când a văzut-o că intră în arhiva improvizată. Fără îndoială, bănuia ce se întâmplase la etaj, dar lui Eve nu-i păsa. Târfă sau nu, Allenton hotărâse deja s-o trimită înapoi.

— Îmi trebuie un bilet de trecere, a anunțat ea, fără niciun preambul. Sunt gata să urc în tren și să mă întorc la Lille.

Declarația ei l-a luat prin surprindere pe maior.

— Mă gândeam că o să încerce Cameron să te convingă să nu te supui ordinului. E un vulpoi bătrân. Așa pățesc militarii care fac prea mult timp o meserie murdară, cum e spionajul. Încep să umble cu tot soiul de șiretlicuri.

I-a apărut o grimasă scârbită pe față. După ce fusese nevoită să învețe și să interpreteze chiar și cele mai neînsemnate expresii faciale ale lui René, când se uita la maior, pe chipul căruia se citeau toate gândurile, parcă vedea un câine care se plimbă agale în lesă. Eve nu trebuia decât să lase ochii în pământ, ca o căprioară supusă, și să tragă ușor de lesă.

— Ești superiorul căpitanului Cameron. E normal să ascult de ordinele dumitale. Vreau să mă întorc, și asta o să f-fac.

— Da chiar că ești zeloasă, a spus maiorul, satisfăcut, întinzând mâna după stilou.

Secretarul sfrijit își terminase programul; afară, aproape se înnoptase. Lămpile ieftine scoteau în evidență petele decolorate de pe tapet.

— Înțeleg de ce e Cameron atât de… atașat de tine, a adăugat, măsurând-o din cap până-n picioare. Credeam că se dă de ceasul morții de grija fetelor din rețea, când, de fapt, e cu gândul la tine.

Eve a simțit un fior de plăcere amestecată cu vinovăție, fiindcă avea să-i dea din nou motiv de îngrijorare.

— E gata biletul, domnule? l-a zorit ea, conștientă că nu are timp de pierdut.

Dacă cumva Cameron dormea iepurește, se trezea și cobora la parter, o lua de la capăt cu cearta. Era mult mai ușor dacă se trezea și afla de la alții că a plecat.

Maiorul s-a apucat să scrie un bilet de trecere.

— Bag mâna-n foc că nu ți-a zis Cameron care e numele lui de cod.

Eve s-a abținut să strâmbe din nas la aerele lui de conspirator.

Slavă Domnului că nu lucra pe teren, fiindcă oricine putea scoate informații de la el. *Chiar că ești imbecil,* îi venea să-i spună, dar i-a oferit răspunsul așteptat.

— Nu, nu mi l-a zis. Care e?

Allenton i-a întins biletul cu un rânjet.

— Evelyn.

Capitolul 27
CHARLIE

Mai 1947

S-a mai lăsat o noapte, a doua de când am aflat că Rose a murit, încă mă temeam de ce-o să-mi apară în vis, dar nici că voiam să-mi mai beau mințile încă o dată. Abia îmi trecuse durerea de cap.

Trebuia să fiu împreună cu Eve și cu Finn, dar scotoceam prin bagaje după haine curate. Nu spălasem nimic după călătoria la Oradour-sur-Glane, și nu-mi rămânea decât rochia neagră, cea pentru care mă tocmisem cu vânzătoarea pariziană. Era dreaptă, pe corp, sobră, cu o croială geometrică, cu guler înalt și decolteu adânc la spate, și, în loc să-mi mascheze silueta lipsită de forme, parcă mai rău o scotea în evidență. *Très chic, o* auzeam pe Rose, râzând. Am închis ochii, pentru că spusese același lucru pe când aveam șapte ani și ne-am furișat în garderoba mamei sale, unde am început să probăm rochii de seară. Rose, într-o rochie Schiaparelli, cu paiete pe umărul bluzei cu guler marinăresc, târând după ea o trenă interminabilă din tafta neagră și chicotind *Très chic!,* în timp ce eu defilam într-o pereche de pantofi din satin, mult prea mari pentru mine.

Mi-am alungat amintirea din minte și m-am uitat în oglinda vălurită din camera de hotel. Lui Rose i-ar fi plăcut rochia neagră, mi-am zis, și am coborât la parter.

De regulă, luam masa cu Finn și cu Eve la bistroul din apropiere: un local micuț, intim, tipic franțuzesc, cu umbreluțe roșii și fețe de masă în dungi. Cineva a dat radioul mai tare. Cânta Edith Piaf. Cine altcineva? *Les trois cloches*, „Trei clopote", și m-am întrebat dacă bătuseră clopotele la Oradour-sur-Glanes în momentul în care femeile erau silite să intre în biserică…

Am văzut-o pe Eve, fluturând mâna mutilată de la masa cea mai îndepărtată, și mi-am croit drum prin mulțimea de chelneri cu tăvi pe brațe.

— Salut, americanco! mi-a zis. Finn tocmai îmi povestea că l-

ai cunoscut pe maiorul Allenton. Nu-i așa că e adorabil?

— Tâmpită mustață.

— O dată, a fost cât pe ce să i-o smulg, a zis Eve, legănând din cap, în timp ce învârtea o coajă de baghetă între degete. Păcat că n-am făcut-o.

Finn stătea în fața lui Eve, cu cotul sprijinit pe spătarul scaunului. N-a scos o vorbă, dar mi-am dat seama că rochia neagră nu a trecut neobservată. Mi-am amintit cum ne treziserăm în acea dimineață, răvășiți și duhnind a whisky, cum încercasem să-i surprind privirea, dar el refuzase cu obstinație să se uite la mine.

— Mi-a spus și despre Oradour-sur-Glane, a continuat Eve, uitându-se fix la mine. Și despre verișoara ta.

Edith Piaf ciripea în spatele meu. *Satul uitat, din inima văii…* Mă așteptam la Eve să jubileze, să-mi spună că ea știuse de la bun început că umblam după cai verzi pe pereți.

— Îmi pare rău, a spus, chiar dacă nu cred că te încălzește cu ceva. Regretele nu înseamnă nimic, când p-pierzi un prieten. Sunt vorbe goale. Dar îmi pare sincer rău.

Am descleștat dinții.

— Rose e moartă. Nu… nu știu… m-am poticnit și am luat-o de la capăt. Ce fac acum?

— Eu încă îl caut pe René Bordelon, a spus Eve.

— Mult noroc! am zis și am rupt o bucată de baghetă.

Finn învârtea paharul cu apă între degetele lui lungi, fără să scoată o vorbă.

Eve a ridicat din sprâncene.

— Parcă și tu voiai să-l găsești.

— Fiindcă speram să mă ajute s-o găsesc pe Rose.

Eve a scos un oftat. Băuse doar jumătate din băutura pe care o comandase, dar în ochi avea o strălucire visătoare.

— S-ar putea să fie interesantă căutarea. Allenton, așa imbecil cum e, mi-a spus câteva lucruri fascinante.

— *Tu* de ce ții morțiș să-l găsești pe René? m-am răstit. Mi-ai zis că era un profitor și că l-ai spionat. Că se culcase cu el, ca să obțină informații, că o lăsase gravidă și trebuise să scape de sarcină, dar nu puteam să aduc vorba de *așa ceva* la restaurant,

unde chelnerii mișunau dintr-o parte în alta. Ce rău ți-a făcut, de trebuie să hăituiești un bătrân de șaptezeci și trei de ani ca pe un câine?

I-au sticlit ochii.

— Nu e de-ajuns ce ți-am povestit?

— Nu. Are legătură cu decorațiile pe care le-ai primit? Cu toate Crucile de Război și Ordinul Imperiului Britanic? am zis, țintuind-o cu privirea. Spune-ne adevărul, Eve. Nu mai vorbi pe ocolite și povestește-ne tot.

Finn s-a ridicat brusc și s-a dus la bar.

— Nu-i în apele lui, a zis Eve, urmărindu-și șoferul prin mulțime. Cred că vizita la Oradour-sur-Glane i-a retrezit niște amintiri nu foarte plăcute, a adăugat, după care s-a întors spre mine, studiindu-mă cu atenție. Ești tare, americanco?

— *Poftim?*

— Vreau să știu. Ce-ai de gând acum, când știi că v-verișoară-ta a murit? Te duci acasă și te pui pe tricotat botoșei pentru copii? Sau vrei să-ncerci ceva mai provocator?

Era aproape aceeași întrebare care mă frământa și pe mine: *Și-acum încotro, Charlie St. Clair?*

— De unde să știu dacă vreau, dacă nu-mi spui despre ce e vorba?

— E vorba de o prietenă, a răspuns scurt Eve. O femeie blondă, cu râsul senin ca o zi cu soare și curaj cât să se ia la trântă cu o lume-ntreagă.

Rose? mi-a trecut prin mine.

— Lili, a zâmbit Eve. Louise de Bettignies, Alice Dubois, sau cum și-o mai fi zicând. Pentru mine e doar Lili. Cea mai bună prietenă pe care-am avut-o vreodată.

Lili. Eve o avea pe Lili, eu o aveam pe Rose.

— Atâtea flori.

— Sunt două tipuri de flori, când vine vorba de femei, a zis Eve. Cele care stau cuminți, protejate într-o vază frumoasă, și cele care supraviețuiesc în orice condiții… chiar și în ghearele răului. Lili făcea parte din cea de-a doua categorie. Tu în care te regăsești?

Mi-ar plăcea să cred că și eu fac parte tot din cea de-a doua.

Dar răul (oricât de melodramatic ar suna) nu m-a pus niciodată la încercare, așa cum le testase pe Eve, pe Rose sau pe această Lili, pe care nu o cunoșteam. Nu am înfruntat niciodată *răul*, ci doar tristețea, eșecul și deciziile proaste. Am mormăit un răspuns evaziv și am sărit la atac cu o întrebare.

— N-ai pomenit niciodată de vreo prietenă din timpul războiului. Absolut niciodată. Spui că Lili a fost prietena ta cea mai bună, dar e mai mult decât atât, nu-i așa? De ce e așa importantă?

Mi-a povestit despre întâlnirea cu Lili, la Le Havre. Cum o întâmpinase cu un călduros, dar ironic „Bun-venit în Rețeaua Alice". Cum urmăriseră, cu pumnii strânși de emoție, atacul ratat asupra kaiserului. Despre lacrimile vărsate, sfaturile înțelepte și despre arestare. Cuvintele ei o zugrăveau în culori atât de vii pe prietena sa, încât parcă o și vedeam în fața ochilor. În mintea mea, semăna cu Rose, dacă Rose ar fi apucat să împlinească treizeci și cinci de ani.

— Prietena ta a fost un om deosebit, a spus Finn, în momentul în care Eve s-a oprit. Revenise la masă la scurt timp după ce începuse Eve istorisirea și nu se atinsese de berea din față. Judecând după expresia mirată de pe chipul lui, îmi dădeam seama că era prima oară când auzea acele povești de război. Un soldat adevărat, după cum o descrii.

Eve și-a terminat băutură dintr-o înghițitură lungă.

— Chiar a fost. Mai târziu, oamenii au numit-o regina spionajului. Erau multe rețele de spionaj în Primul Război Mondial – abia ulterior am aflat de femeile care activau în ele –, dar niciuna la fel de rapidă și precisă ca rețeaua condusă de Lili. O singură femeie coordona aproape o sută de agenți, pe o rază de câteva zeci de kilometri… Toți șefii ăi mari au suferit când a fost arestată de nemți. Știau că fără ea n-o să mai primească informații la fel de bune, a zis cu un zâmbet amar. Ceea ce s-a și întâmplat.

Eu și Rose, Finn și țigăncușa lui, Eve și Lili. Toți trei umblam după fantome din trecut, femei pierdute în vâltoarea războiului? Eu o pierdusem pe Rose la Oradour-sur-Glane, Finn, pe țigăncușa lui, la Belsen, dar, cine știe, poate că Lili era

încă în viață. Oare reîntâlnirea cu ea îi va alina suferința lui Eve, remușcarea și tristețea? Am dat să întreb ce îi hărăzise soarta lui Lili, dar Eve reluase deja firul poveștii, cu ochii ațintiți la mine.

— Mai bine de treizeci de ani mi-am frământat mintea, să pricep ce s-a întâmplat la Lille. Tocmai de-asta te sfătuiesc să te împaci cât mai repede cu moartea verișoarei tale, americanco. N-ai idee cât de repede trece timpul și te trezești că săptămânile s-au transformat în ani. Jelește-o cum crezi tu de cuviință – devastează o cameră, îmbată-te, trage-ți-o cu un marinar, fă orice-ți trece prin cap și revino-ți. Îți convine sau nu, ea e moartă, și tu ești vie, a spus Eve și s-a ridicat de pe scaun. Hotărăște-te dacă ești *o fleur du mal* sau nu, și-ți spun de ce-ar trebui să vii cu mine în căutarea lui René Bordelon.

— *Trebuie tot timpul s-o faci pe misterioasa?* am bombănit, dar Eve trântise deja paharul gol pe masă și plecase.

M-am uitat după ea, clocotind de furie și deznădejde, ca două râuri care se ciocnesc. *Încotro, Charlie St. Clair?*

— Louise de Bettignies, a zis Finn, încruntându-se. „Regina spionajului". Dacă stau să mă gândesc mai bine, am auzit de ea. Probabil am citit în vreun articol mai vechi despre femeile eroine din timpul războiului…

A tăcut și a început să învârtă berea în mână. Îl vedeam cum se retrage din nou în starea aceea de neliniște tensionată, pe care i-o provocau poveștile lui Eve, corpul său relaxat, devenind, deodată, rigid.

— Ce s-a întâmplat, Finn?

— Nimic. Nu se uita la mine, ci la ringul de dans pe care cuplurile se legănau în acordurile muzicii. E ceva obișnuit pentru mine.

— Nu-i adevărat.

— Când m-am întors de pe front, așa mă simțeam tot timpul.

Fratele meu devenea agitat și-i sărea țandăra ori de câte ori îl întreba cineva cum a fost la Tarawa. Lua aceeași figură posacă, iar, dacă insistai prea mult, începea să înjure și pleca c-o falcă-n cer și una-n pământ. N-am îndrăznit niciodată să mă duc după el. Mi-era frică să nu mă apostrofeze și pe mine, dar acum regret amarnic că nu m-am dus nici măcar o dată după el ca să-l iau de

mână. Ca să știe că-i sunt alături, că îl iubesc și că înțeleg că suferă. Dar am înțeles toate astea abia după ce a murit, dar era prea târziu.

Mă uitam la chipul posac al lui Finn și-mi venea să-i spun: *Pentru tine nu e prea târziu.* Dar îmi dădeam seama că, în dispoziția în care se afla, cuvintele mele nu ar fi avut niciun efect, cum nici în sufletul lui James nu avuseseră ecou, așa că m-am mulțumit să îl iau de mână.

M-a respins.

— O să-mi treacă.

Reușește cineva să treacă peste aceste traume? M-am uitat la scaunul pe care îl ocupase Eve. Răscoleam toți trei printre amintiri dureroase, printre ruinele a două războaie, și niciunul nu părea să-și fi regăsit liniștea căutși de puțin. Mi-au venit în minte vorbele lui Eve. Poate că important nu era *să treci* peste suferință, ci *să încerci.* Altminteri, zilele se transformă în luni și te trezești, cum pățise Eve, că ai irosit treizeci de ani din viață.

Vocea lui Edith Piaf continua să răsune la radio. M-am ridicat în picioare.

— Vrei să dansezi, Finn?

— Nu.

Nici eu. Îmi simțeam picioarele grele ca plumbul. Dar Rose era înnebunită după dans. La fel și fratele meu. Mi-am amintit cum mă zbânțuisem cu el, pe ritmuri de boogie-woogie, cu o seară înainte să se înroleze în Infanteria Marină. Amândoi ar fi fost acum pe ringul de dans. De dragul lor, găseam puterea de a-mi târî picioarele grele până acolo.

M-am dus spre mulțimea de dansatori, și un francez binedispus m-a tras în mijlocul lor. L-am lăsat să mă cuprindă de mijloc și să mă conducă, iar, la următoarea melodie, l-am luat de braț pe prietenul lui. N-am dat atenție dulcegăriilor pe care mi le șopteau la ureche; am închis ochii, am mișcat picioarele și am încercat să… firește, nu să uit de norul de durere care plana deasupra mea, ci măcar să dansez sub el. Chiar dacă acum îmi simt picioarele grele, poate că, într-o bună zi, voi izbuti să ies de sub el în pași de dans.

Așa că m-am lăsat purtată de acordurile muzicii, melodie

după melodie, sub privirea lui Finn, care sorbea încet din bere, și, probabil, totul s-ar fi terminat cu bine, dacă nu apărea țiganca.

Am ieșit din ring, ca să-mi închei sandalele. Finn s-a ridicat ca să arunce sticla pe jumătate plină, și, atunci, am văzut-o amândoi pe femeia care împingea un cărucior, înzorzonată cu o sumedenie de șaluri în culori spălăcite. Poate nici nu era țigancă – era oacheșă și purta fuste multicolore, dar habar n-aveam dacă așa arată, de fapt, o țigancă. A bolborosit ceva, iar patronul bistroului a ieșit valvârtej la ea. Femeia a întins rugătoare mâna, dar el a început să gesticuleze scârbit, de parcă văzuse un șobolan în bucătărie.

— N-ai voie să cerșești aici! a zbierat el, îmbrâncind-o. Dă-i drumul de-aici!

Femeia și-a văzut de drum, evident, obișnuită să fie ocărâtă în acest fel. Patronul i-a întors spatele și și-a șters mâinile pe șorț.

— Țiganca dracului! a bombănit el. Păcat că nu i-au adunat pe toți ca să-i trimită în lagăr.

L-am văzut pe Finn cum se înnegrește la față de furie.

M-am dus spre el, dar își aruncase deja sticla într-un zăngănit de cioburi. Din trei pași, a traversat localul, l-a înșfăcat de guler pe patronul luat prin surprindere, l-a tras spre el și l-a culcat la pământ cu o lovitură puternică.

— Finn!

Strigătul meu s-a pierdut în vacarmul de farfurii sparte, în momentul în care patronul s-a prăbușit și a tras o masă după el. Încă nervos, Finn l-a împins cu piciorul și l-a răsucit cu fața în sus, după care a pus un genunchi pe pieptul bărbatului.

— Ești – un – rahat – ordinar, a spus apăsat, însoțindu-și fiecare cuvânt de un pumn.

Lovituri scurte și bine țintite, care se afundau în carne, precum ciocanul de șnițele.

— *Finn!*

Îmi bubuia inima în piept. M-am repezit printre femeile speriate și bărbații care se ridicau de la mese, cu șervetele la gât, toți agitați și șocați de scena la care asistau, dar un chelner mi-a

luat-o înainte și l-a prins de mână pe Finn. I-a tras și lui un pumn rapid în nas. Am văzut cum țâșnește sângele și se împrăștie în stropi roșii pe fața de masă căzută pe jos. Chelnerul s-a dat înapoi, iar Finn a continuat să îl lovească pe patronul care urla și încerca să-și protejeze fața cu mâinile.

A fost nevoie să mă țină șase oameni când am început să-l izbesc cu capul de tocul ușii, îmi povestise Finn despre încăierarea din cauza căreia ajunsese la închisoare. *Slavă Domnului că n-am apucat să-i crap țeasta.*

N-oi fi făcut eu cât șase, dar nu aveam de gând să-l las să spargă vreo țeastă în acea seară. L-am apucat de umărul încordat și l-am tras cu toată puterea.

— Oprește-te, Finn!

S-a răsucit și a ridicat pumnul la cel care avea îndrăzneala să-l oprească. I-au sticlit ochii, în clipa în care m-a recunoscut, și a reușit să reducă forța loviturii, dar își luase deja avânt și era prea târziu să se mai oprească. M-a nimerit în colțul gurii, îndeajuns de tare cât să simt o durere ascuțită. M-am clătinat pe picioare și am dus mâna la față.

S-a făcut galben ca ceara și a coborât pumnul.

— O, Doamne! a exclamat și s-a ridicat, fără să-i dea atenție bărbatului cu nasul plin de sânge, care gemea lângă el. Doamne, Charlie…

Mi-am pipăit buzele, șocată.

— N-am nimic. Să fiu sinceră, eram mai degrabă ușurată că l-a lăsat în pace pe patronul bistroului și nu mai avea pe chip expresia aceea de furie oarbă. Îmi bătea inima, de zici că alergasem la maraton. Am făcut un pas înainte și am întins mâna spre el. Nu-i nimic…

A tresărit. Avea o privire îngrozită în ochi.

— Doamne, a repetat și a fugit de lângă mine și din mulțimea de clienți șocați.

Câțiva chelneri îl ridicau de jos pe patronul ametit și nervos, dar nici n-am catadicsit să-i arunc vreo privire. Am luat-o la goană după Finn. Trecuse deja de hotel și o luase pe o alee. L-am văzut în garajul din fund. L-am urmat, printre șiruri de Peugeot-uri și Citroënuri, până la silueta lungă a Lagondei. Se

așezase pe bancheta din spate, ca în noaptea aceea, la Roubaix, când ne apucase pălăvrăgeala la ora trei dimineața. Stătea cu capul plecat și îi tremurau umerii. Nu m-a observat până când n-am deschis portiera și am urcat lângă el.

— Pleacă, mi-a zis, cu voce înăbușită.

L-am luat de mână.

— Te-ai rănit…

Avea degetele umflate și zdrelite. Nu aveam batistă la mine, așa că am atins cu blândețe pielea tumefiată.

Și-a smucit mâna și și-a trecut-o prin păr.

— Îmi pare rău că nu i-am făcut creierii terci jigodiei.

— Și ajungeai iar la pușcărie.

— Acolo mi-e locul, a zis, încovoiat de spate și cu degetele înfipte în păr. Am dat *în tine,* Charlie.

Mi-am pipăit buza și am realizat că nu e spartă.

— Nu știai că sunt eu. Când m-ai văzut, te-ai oprit.

— Dar tot te-am lovit. S-a întors spre mine, cu o privire încărcată de remușcare și furie. Tu voiai să mă împiedici să-l omor, și eu te-am lovit. Ce cauți *aici,* Charlie? De ce stai în beznă, cu o bestie ca mine?

— Nu ești o bestie, Finn. Ești o epavă, dar în niciun caz bestie.

— Ce știi tu…

— Știu că fratele meu nu era o bestie când lovea cu pumnii în pereți ori când intra în panică în aglomerație și începea să înjure! Nu era o bestie, era *distrus.* La fel ești și tu. Și Eve. La fel eram și eu când am luat-o razna, la școală, și fie zăceam în pat și plângeam, fie mă culcam cu băieți care nici măcar nu-mi plăceau, am spus, uitându-mă la Finn, în speranța că îl pot face să priceapă. Dar, chiar dacă ești distrus, asta nu înseamnă că trebuie să rămâi așa.

Îmi doream nespus să-l ajut. Să-l iau în brațe și să-i vindec rănile, așa cum nu reușisem în cazul lui James. Cum nu reușisem nici în cazul părinților mei, pe când erau năuciți de durerea pierderii lui.

— N-ai de căuta aici, mi-a zis cu o voce tăioasă.

Observam că i se încordează din nou umerii de furie.

— Du-te acasă. Crește-ți copilul, vezi-ți de viața ta. Ai doar de pierdut dacă mai stai mult lângă două epave ca mine și ca Eve.

— Nu plec nicăieri, am zis și am întins iar mâna spre el.

M-a respins.

— Nu mă atinge.

— De ce?

Cu o seară în urmă, băuserăm whisky împreună; îmi pusesem capul în poală la el și mă mângâiase pe păr, fără să fie stânjenit în vreun fel. Acum însă, Finn era ca un arici, și între noi plutea o tensiune teribilă.

— Dă-te jos din mașină, Charlie.

— De ce? am mai întrebat o dată, sfidătoare.

Nici în ruptul capului nu aveam de gând să cedez.

— Pentru că, atunci când sunt într-o stare ca asta, ori mă-mbăt, ori mă iau la harță, ori mi-o trag cu cine-apuc. Se uita fix, la bezna din față, în culmea furiei. Pe prima am făcut-o aseară, pe a doua, acum douăzeci de minute. În momentul ăsta, nu vreau decât să-ți rup rochia de pe tine, a zis și s-a întors spre mine, cu o privire care îmi ardea trupul ca fierul încins. Te sfătuiesc să cobori din mașină.

Dacă îl lăsam singur, stătea acolo toată noaptea, măcinat de ură și vinovăție, și de amintirea țigăncușei moarte.

— Îți convine sau nu, am zis, repetând vorbele lui Eve, ea e moartă, și tu ești viu. Amândoi suntem vii.

Am întins mâna, mi-am înfipt degetele în părul lui și i-am tras capul spre mine.

Gurile ni s-au ciocnit violent și nu ni s-au dezlipit nici măcar în clipa în care m-a ridicat și m-a așezat pe genunchii lui. Avea obrajii uzi. La fel și eu. Trăgea de umerii rochiei mele negre, eu, de nasturii de la cămașa lui, până când am rămas în pielea goală, fără să ne pese vreo secundă dacă ne vede cineva prin geamul mașinii. În drum spre Oradour-sur-Glane, mă sărutase cu nemărginită tandrețe. Acum, îi simțeam gura flămândă, devorându-mi pielea moale dintre sâni, genele care îmi gâdilau clavicula. Mi-am lipit obrazul de părul lui și mi-am strecurat mâna pe lângă pieptul lui zvelt, până jos, la curea. S-a oprit pentru o clipă, gâfâind și cu palmele încleștate pe spatele meu

gol.

— Fir-ar să fie, Charlie, a bombănit, nu așa speram să se-ntâmple!

E drept că nu aveam parte de vreo atmosferă romantică, cu trandafiri și lumânări aprinse. Dar, în momentul acela, *asta* ne trebuia amândurora. Cu o seară în urmă, fuseserăm copleșiți doar de durere și de dorința de uitare – dacă rămâneam acolo, mă înecam. Nu-l puteam lăsa nici pe Finn să se înece. Nu-i dădeam drumul de lângă mine, cum făcusem cu ceilalți pe care îi pierdusem.

— Rămâi cu mine, am murmurat, cu buzele strivite de ale lui și gâfâind la fel de tare ca el. Rămâi cu mine…

Ne-am întins pe bancheta din piele; rochia mea neagră, cămașa și cureaua lui Finn zăceau aruncate pe podea.

De regulă, acesta era momentul când mă abandonam departe de realitate. Când nu mă mai chinuiam să simt ceva, ci mă distanțam și eram dezamăgită că nu simt nimic, de faptul că cea mai simplă ecuație din lume, un bărbat plus o femeie, dă întotdeauna zero. Nu și de data asta. Mișcările trupurilor noastre, scârțâitul banchetei din piele, gemetele, toate erau aceleași pe care le mai experimentasem, dar, de data asta, mintea nu-mi mai zbura aiurea. Mă topeam, ardeam și tremuram de dorință. Și Finn tremura, întins peste mine, o umbră printre alte umbre, cu degetele înfipte atât de tare în părul meu, încât durerea îmi săgeta scalpul, iar gura lui îmi sorbea pielea gâtului, urechile și sânii, ca și când s-ar fi înfruptat din mine. L-am prins între brațe și coapse și l-am strâns, vrând parcă să pătrund cu totul în el, cu unghiile împlântate în spatele lui. Trupurile noastre asudate erau încleștate, dar mie tot nu mi se părea că nu suntem îndeajuns de aproape. Mă agățam de el, îl trăgeam mai adânc în mine și auzeam ca prin vis sunetele pe care le scoteam, în acea contopire dezlănțuită, disperată. A fost rapid, sălbatic și plăcut, într-un ritm haotic, epuizant; am trăit totul intens. În momentul climaxului, și-a lipit fața aspră de a mea, și am simțit cum se prelinge o lacrimă între obrajii noștri.

Nu știam de la care din noi e. Dar nici nu-mi păsa. Nu izvora din durere, și asta era tot ce conta.

Capitolul 28
EVE

Octombrie 1915

Dacă exista o zi din săptămână în care să fie arestată, aceea era duminica. Singura noapte din șapte în care Eve nu lucra, fiindcă până și desfrânatul patron de la Le Lethe închidea de ziua Domnului. Duminică noaptea, Eve s-a întors la Lille, fără să fie nevoită să lipsească de la muncă.

— Slavă Domnului că se mai întâmplă și lucruri bune! și-a zis cu glas tare.

În cameră, domnea un frig pătrunzător și, cu toate că era neschimbată – același pat îngust, aceeași poșetă cu fund fals, în care era ascuns Lugerul –, emana o atmosferă pustie. Violette n-o să mai dea buzna pe ușă, tropăind în cizmele ei grosolane și plângându-se de graba piloților englezi, care nici să se-ascundă cum trebuie nu erau în stare. Lili n-o să-i mai povestească cum a mituit vreo santinelă cu un cârnat afumat. Eve a aruncat o privire în camera tristă, amintindu-și de nopțile în care fumaseră și râseseră acolo, și a cuprins-o o asemenea deznădejde, încât a simțit că rămâne fără aer. Avea o misiune de îndeplinit, și o va duce la capăt – dar nu vor mai exista clipe de bucurie. Îi rămâneau zilele la Le Lethe și nopțile în patul lui René, dar nimic altceva. Nimeni, în afară de Eve, nu avea să mai stea în acea cameră.

O *s-o folosească Antoine,* s-a gândit. *Stabilim un program nou.* Tăcutul și neclintitul Antoine cunoștea cel mai bine informatorii lui Lili, căci el le făcuse acte false multora dintre ei, între zidurile librăriei sale. Poate că izbutea să reconstituie traseul lui Lili, astfel încât să-l preia altcineva. Cum, necum, trebuia să găsească o soluție. Vlăguită, Eve s-a întins în pat, cu paltonul pe ea. Ar fi trebuit să-i fie foame, dar i-a venit în minte parfumul scump al lui René – fără îndoială, o îngrozea ideea de a se întoarce la el, a doua zi –, iar mirosul acela imaginar i-a întors stomacul pe dos. Și-a îngropat fața în perna subțire și gândul i-a zburat la mirosul

de ceai și de tweed englezesc.

— Cameron, a murmurat și a străfulgerat-o amintirea tactilă a părului căpitanului sub mâinile ei, a buzelor lui pe pielea din spatele urechii ei.

Se întreba dacă el regreta orele petrecute împreună, în acea după-amiază. Se întreba dacă o urăște, pentru că l-a sedus și l-a părăsit, fără o vorbă. Se întreba…

Dar era prea epuizată de spaimă și de emoțiile arestării, de neliniște și de dragoste, iar somnul i-a coborât peste pleoape, ca o perdea neagră.

A doua zi, era senin și frig, iar Eve a pornit spre Le Lethe, înfofolită până la nas. În general, după-amiaza, era forfotă mare: chelnerii întindeau fețele de masă și argintăria, în așteptarea primilor clienți, bucătarii roboteau și înjurau de mama focului. În acea zi însă, restaurantul era cufundat în beznă, iar în bucătărie domnea o liniște deplină. Eve s-a oprit, nedumerită, și și-a descheiat haina. Nu era niciun afiș pe ușă, ori la bar, care să anunțe că e închis, iar René era mult prea avid de câștig, ca să întrerupă activitatea fără un motiv întemeiat.

— Tu ești, Marguerite? a răsunat o voce de la etaj.

Eve a stat câteva clipe la îndoială, tentată să se prefacă că n-a auzit nimic și să iasă înapoi, în ger. Era încordată ca un arc, dar știa că ar fi trezit și mai multe suspiciuni, dacă o lua la fugă pe ușă.

— Da, eu sunt, a strigat Eve.

— Urcă.

Biroul lui René era inundat de lumină, deși storurile erau trase. Focul din șemineu își revărsa căldura peste covorul Aubusson, iar abajurul multicolor de la Tiffany împrăștia scântei de safir și ametist pe mătasea verde de pe perete. René citea în fotoliul său obișnuit, cu un pahar de Bordeaux în mână.

— Ce bine c-ai venit, mielușica mea! a întâmpinat-o.

— Nu deschidem restaurantul? a întrebat Eve, cu o figură mirată.

— Azi, nu.

Bărbatul a introdus o fâșie de mătase brodată între pagini și a pus cartea deoparte.

Eve s-a înfiorat, în ciuda zâmbetului plăcut de pe chipul lui.

— Am vrut să-ți fac o surpriză.

Fugi, i-a șoptit vocea din mintea lui Eve.

— O surpriză? a spus ea, ducând mâinile la spate și atingând mânerul rotund.

A învârtit-o, fără să scoată vreun zgomot.

— P-plecăm iar în weekend? Ziceai că vrei să mergi la G-Grasse…

— Nu, e un alt gen de surpriză, a răspuns René, sorbind încet din paharul cu vin. Una pe care *tu* o să mi-o faci mie.

Eve a încleștat degetele pe mânerul ușii. Trebuia doar să tragă de ea și s-o rupă la fugă.

— Eu?

— Da, da. René a băgat mâna sub perne și a scos un pistol. L-a îndreptat spre Eve: un Luger P08 de 9 mm, identic cu al ei. Era conștientă că, de la distanța aceea, îi va face o gaură în frunte înainte să apuce să deschidă ușa. Ia loc, mielușica mea, a spus René, arătând spre scaunul din fața lui.

Când s-a așezat, a observat zgârietura micuță de pe țeavă. Cunoștea zgârietura; o lustruia ori de câte ori demonta și reasambla arma. René Bordelon nu ținea în mână un Luger *oarecare,* ci Lugerul *ei.* Și-a amintit deodată izul vag pe care îl simțise în cameră, noaptea trecută, și spaima a lovit-o ca un ciocan în moalele capului.

René Bordelon îi percheziționase camera. Îi găsise pistolul. Cine știe ce altceva mai descoperise?

— Marguerite Le François, a zis René, de parcă se pregătea să-i țină una dintre prelegerile lui despre artă, spune-mi cine ești cu adevărat.

— De ce nu mă c-crezi? a zis Eve, exagerându-și bâlbâială, tremurând și gesticulând, folosind toată recuzita de măști nevinovate de care dispunea. E pistolul t-tatei. L-am luat pentru că mi-e frică. Ai v-v-văzut cum se uită ofițerii germani la f-fetele de-aici…

René o studia cu o privire neîncrezătoare.

— Ai fost arestată împreună cu o femeie care avea la ea *șase* acte de identitate diferite. Nu încape îndoială că e spioană. Dar

ce căutai tu împreună cu ea?

— N-o c-cunosc! Am intrat în vorbă la gară și mi-a zis că și-a uitat b-b-b… biletul de liberă trecere. M-am oferit să i-l împrumut pe-al meu.

Mintea lui Eve alerga mai repede decât gura, țesând disperată o justificare – orice justificare – care să-l convingă pe René. Nici prin gând nu-i trecuse că el va afla că fusese arestată. Fusese pură întâmplare: un amic neamț al lui Bordelon îi povestise despre arestarea lui Lili, pomenind în treacăt de fata bâlbâită care o însoțea. O oarecare Marguerite, pe care o eliberaseră, pentru că, evident, nu avea niciun amestec în toată acea tărășenie.

Dacă nu i-ar fi menționat numele, René n-ar fi aflat niciodată despre cine e vorba. Dar respectivul amic îl menționase, și, probabil, speriat de urmări, patronul se dusese imediat la ea acasă. Nu găsise decât Lugerul; Eve nu păstra cifruri ori mesaje codate. Dar fusese suficient pentru a-i trezi suspiciuni și, din acest motiv, stăteau acum față în față.

— Mielușica mea, nu ești atât de proastă încât să-ți împrumuți biletul de trecere unei necunoscute, a spus el.

— Nu mi s-a p-părut nimic rău! a răspuns Eve, chinuindu-se să mai stoarcă niște lacrimi, dar le epuizase pe toate.

Plânsese în hohote cu o zi în urmă, ca să-l impresioneze pe *herr* Rotselaer, după care plânsese de mila lui Lili. I se uscaseră ochii tocmai acum, când trebuiau să fie înlăcrimați și triști. A plecat capul spășită. *Poți să te fofilezi,* s-a încurajat. *Sunt sigură că poți.*

René însă nu își muta nici atenția, nici pistolul dinspre ea.

— Unde-ai fost ieri? Ce căutai în tren?

— M-am dus la c-c-c-comuniunea n-nepoatei mele de la T-T-Tournai.

— Nu mi-ai spus niciodată că ai rude la Tournai.

— Nu m-ai întrebat n-niciodată!

— Chiar ești bâlbâită sau te prefaci, ca să te creadă oamenii înceată de minte? Isteț șiretlic din partea ta.

— Chiar s-sunt. Crezi că-mi place să vorbesc așa? a țipat Eve. N-nu sunt spion! Ai găsit ceva suspect în camera m-mea?

— Asta, a spus René, bătând cu țeava pistolului în brațul sculptat al fotoliului. De ce nu l-ai predat când nemții au interzis civililor să poarte arme de foc?

— Nu mă p-puteam despărți de el. A fost al t-t-t…

— *Termină cu bâlbâielile!* a răcnit René pe neașteptate, făcându-o pe Eve să tresară sincer. *Mă crezi imbecil?*

Asta era temerea lui cea mai mare, s-a gândit Eve. Că se lăsase dus de nas. Rememora oare toate discuțiile purtate după partidele de sex, toate bârfele pe care i le dezvăluise, fără nici cea mai mică precauție? Sau se întreba ce va păți dacă aflau nemții că amanta lui le furniza informații englezilor?

Mai degrabă, prima variantă, s-a gândit Eve. Teama lui cea mai mare nu era că va pierde încrederea și susținerea nemților, ci că orgoliul lui va fi terfelit. René Bordelon trebuia să fie întotdeauna cel mai deștept. Nu exista nimic mai dureros decât gândul că o fată neștiutoare, de două ori mai tânără decât el, se dovedise mult mai isteață.

Din nefericire, Eve nu se simțea deloc isteață în momentul acela. Se simțea doar îngrozită.

Poți să scapi din asta, și-a zis, pentru că alternativa era de neîndurat. *Dar ce urmează?* Chiar dacă izbutea să-l convingă pe René că e nevinovată, nu mai putea lucra la Le Lethe. Misiunea la Lille era compromisă, indiferent de ordinele lui Allenton, iar eșecul era dureros; totuși, dacă reușea să scape cu bine, poate va fi transferată altundeva.

Un gând o alina mai mult decât orice: *N-o să mai fiu nevoită să mă culc vreodată cu René Bordelon.*

Bărbatul s-a aplecat brusc în față, probabil văzându-i sticlirea din ochi.

— La ce te gândești? De ce ești…

Era foarte aproape de ea. Eve nu plănuise asta, dar a întins piciorul fulgerător și a nimerit țeava Lugerului. L-a atins doar în treacăt, dar suficient cât să-l zboare din mâna lui René, până aproape de șemineu. Nu avea timp să-l recupereze de jos; Eve s-a repezit în direcția opusă, spre ușă. Dacă reușea să iasă cât se întindea el după pistol și să ajungă la scări, avea o șansă să se facă nevăzută pe străzile Lille-ului. Nu putea risca să urce în

tren, așa că trebuia să traverseze pe jos granița cu Belgia. Toate aceste gânduri i-au trecut prin minte ca un țurțur de gheață, în momentul în care a țâșnit peste covorul luxos. A pus mâna pe măciulia argintie și sclipitoare a clanței și și-a zis: *O să reușesc.*

Dar René nu s-a întins după pistol. A venit după ea, iar când degetele lui Eve s-au strâns în jurul mânerului ușii, brațul lui s-a prăvălit într-un arc scurt și brutal. Bustul lui Baudelaire a căzut nemilos peste mâna lui Eve.

Forța impactului i-a săgetat brațul drept ca un fulger de durere intensă. A auzit un trosnet distinct, în momentul în care trei articulații de la primele două degete s-au zdrobit, prinse între mâner și bust. S-a prăbușit în genunchi, sufocată de miile de ace care îi străpungeau trupul. A văzut apropiindu-se pantofii lucioși ai lui René, micul bust din marmură legănându-i-se nonșalant în mână, când s-a oprit, gâfâind, între ea și ușă.

— Ei, drăcia dracului! a mârâit Eve printre dinți, ținându-se de mâna rănită.

A spus asta, fără să vrea, în engleză, nu în franceză, și l-a văzut pe René că tresare. Bărbatul s-a lăsat pe vine în fața ei. Se citea ceva în privirea lui, dar ce anume? Teamă, îndoială. Dar, mai presus de orice, furie.

— Ești spioană, a mârâit, și din glasul lui nu mai răzbătea nici urmă de îndoială.

Adevărul ieșise la iveală. Eve se dăduse de gol. După ce se temuse atât de mult de acest moment, deznodământul era curios de banal. Poate pentru că nu mai avea ce să-i spună în apărarea ei. În acest caz, de ce să nu-și recunoască vina?

René a prins-o de gât cu mâna liberă, ale cărei degete lungi îi ajungeau până aproape de ceafă. În cealaltă, ținea bine bustul, iar Eve își dădea seama cât de ușor i-ar fi fost să-i zdrobească tâmpla.

— Cine ești?

O durea mâna atât de tare, încât abia respira. Și-a înfipt dinții în urletul care i se ridica în gâtlej și l-a înăbușit. A reușit să-i arunce un zâmbet strâmb, fără să se zbată ca să scape, ci doar uitându-se în ochii lui. I-a arătat, pentru prima oară, adevărata ei privire, și nu pe cea a mielușicii lui sfioase.

Era posibil să moară acolo, în camera aceea opulentă și caldă. Dar voia ca, măcar o dată, să-i râdă în nas pentru felul în care căzuse în plasă. Își reproșa impulsul nechibzuit, izvorât din orgoliu, dar nu putea rezista tentației.

— Mă numesc Eve, a spus, fiecare cuvânt ieșindu-i din gură neted ca mătasea. *Eve,* nu Marguerite. Și, da, sunt spion!

René o privea înmărmurit. Eve a continuat în germană.

— Vorbesc germana fluent, parazit laș ce ești, și, luni de zile, am tras cu urechea la ce-au trăncănit prețioșii tăi clienți.

În ochii bărbatului era un amestec de groază, uluire și mânie. Eve a zâmbit din nou și a mai adăugat ceva în franceză, ca să se răcorească.

— N-o să-ți divulg absolut nimic despre munca mea, despre prietenii mei sau despre femeia cu care am fost arestată. Dar ascultă bine ce-ți spun, René Bordelon. Ești un nătărău. Ești un amant îngrozitor. Și îl *urăsc* pe Baudelaire.

Capitolul 29
CHARLIE

Mai 1947

— Du-te la hotel, Charlie. Odihnește-te puțin.

Finn ședea pe jumătate ascuns în întunericul din mașină și își încheia cămașa. Nu îndrăznea să mă privească în ochi. Tot corpul îmi fremăta în urma celor întâmplate puțin mai devreme și căutam cuvintele potrivite ca să îi spun cât de diferită fusese acea experiență față de tot ce trăisem până atunci. Dar Finn s-a uitat la mine și mi-am dat seama că s-a închis din nou în carapacea lui și nu mai pot ajunge la el.

— Du-te la culcare, fato.

— Nu te las singur, ca să rumegi tot felul de gânduri, am spus calm.

Eram hotărâtă să nu mai las pe nimeni niciodată să se lupte singur cu propriii demoni.

— N-aveam de gând să fac asta, mi-a răspuns. Dau o fugă până la bistro. Trebuie să-mi cer scuze de la câteva persoane.

Părea un început promițător, ceva care să-l ajute să își recapete echilibrul, așa că am încuviințat din cap. Am coborât fiecare pe partea lui și ne-am privit câteva secunde pe deasupra automobilului. Mi s-a părut că vrea să spună ceva, dar i-au căzut ochii pe buza mea umflată și a tresărit.

— Noapte bună.

— Noapte bună.

Stăteam singură în camera de hotel, lungită în pat, și nu mă lua somnul. Printre obloane, pătrundeau lumina galbenă a felinarelor și vuietul surd al traficului nocturn. Mi-am trecut de câteva ori vârfurile degetelor peste pântec. De când hotărâsem să nu mai merg la Vevey, Mica Problemă era extrem de tăcută. Ajunsese, probabil, la concluzia că e mai bine să se cumințească și să crească până venea sorocul să se nască. Abia atunci o să-și dea seama că lumea e rece și ostilă și că mama ei habar n-are cum să-i ofere o viață bună. Înainte de Oradour-sur-Glane,

aveam, cel puțin, o idee fantasmagorică, o ecuație magică, în care Charlie plus Rose garantau, ca prin minune, un viitor fericit pentru toți. Acum, nici măcar asta nu mai aveam.

— Îmi pare rău, m-am adresat cu blândețe pântecului, încă plat sub degetele mele exploratoare. Mămica ta e la fel de neajutorată ca tine, fetițo.

Nu știu de unde mi se năzărise că e fetiță, dar eram ferm convinsă de asta. *Micuța Rose,* mi-a venit în minte și, uite-așa, i-am găsit și nume. Cum altfel puteam s-o botez? Tot Rose, firește. Rose a mea.

Clopotul unei biserici a tulburat liniștea nopții. Mi-a chiorăit deodată stomacul, semn că proaspăt botezata Mică Problemă era nemulțumită că sărisem peste cină. E straniu cum se încăpățânează corpul să funcționeze chiar și atunci când mintea e copleșită de durere, remușcări și emoții.

— Știi să-ți faci simțită prezența, bobocelul meu de trandafir. Chiar dacă nu te arăți încă la față, mă trimiți la toaletă de două ori mai des decât înainte.

Am coborât din pat, mi-am pus puloverul pe umeri, m-am dus la toaletă, după care am luat-o ușor pe coridor. Nu se vedea nicio lumină pe sub ușa lui Finn. Speram că își ceruse scuze la bistroul de vizavi, iar acum dormea dus. Mă întrebam dacă regretă partida de sex din mașină. Eu nu regretam deloc. Am zăbovit câteva clipe în dreptul camerei lui, apoi m-am dus tiptil la ușa lui Eve. Se zărea o dâră galbenă de lumină, semn că era trează. Am deschis ușa, fără să bat, și am intrat.

Eve stătea la fereastră și se uita la strada întunecoasă. Lumina difuză îi ascundea imperfecțiunile feței – o femeie de vârstă nedefinită, înaltă, zveltă, un profil cu trăsături severe; ținea picioarele mari și desculțe strânse sub ea. Putea fi fata care plecase la Lille în 1915… dacă făceai abstracție de mâinile mutilate pe care le ținea în poală. Totul se reducea la acele mâini. Totul *începuse* de la acele mâini. Îmi aminteam ce greață mă apucase când le văzusem prima oară, în noaptea sosirii mele la Londra.

— Voi, americanii, nu știți să bateți la ușă?

Țigara lui Eve s-a înroșit în vârf în momentul în care a dus-o

la gură și a tras din ea.

Mi-am pus mâinile-n sân.

— Treaba e, am zis, ca și când reluam o discuție deja începută, că nu știu ce să fac de-acum încolo.

Eve a catadicsit, în cele din urmă, să se uite la mine. A ridicat din sprâncene.

— Aveam un plan, conceput ca o banală problemă de geometrie. Să aflu dacă Rose mai trăiește, să nasc, să învăț să mă descurc singură. Acum nu mai am niciun plan. Dar nici nu mă simt pregătită să mă întorc acasă. Nu pot să mă întorc la mama și s-o luăm de la capăt cu discuțiile despre ce am de gând să fac cu viața mea. Nu mă simt pregătită să zac pe o canapea și să tricotez botoșei.

Dar, mai mult decât orice, nu eram pregătită să renunț la acel trio, alcătuit din mine, Eve și Finn, într-o mașină bleumarin. O parte din mine suferise cât alții într-o viață, iar partea aceea voia să-și ia picioarele la spinare și să fugă acasă, în loc să riște să fie respinsă de Finn, a doua zi. Cealaltă parte însă – infimă, dar din ce în ce mai pretențioasă, exact ca Bobocelul – voia să meargă până la capăt, indiferent ce o aștepta la destinație. Nu știam ce anume ne adunase laolaltă și cum de toți trei căutam cam același lucru: moștenirile unor femei dispărute din războaie trecute. Nu mai aveam o destinație ori un scop la finalul acestui drum, dar ne îndreptam spre ceva și nu mă înduram să abandonez călătoria.

— Știu ce vreau, Eve. Vreau să am timp, să mă lămuresc care e următorul pas. Orbecăiam printr-un hățiș, iar Eve nu-mi dădea niciun semn dacă vorbele meu aveau vreun ecou în sufletul ei.

M-am uitat la mâinile ei și am tras aer în piept. Și mai vreau un lucru: să-ți termini povestea.

Eve a scos un nor de fum. Afară s-a auzit claxonul unui șofer întârziat.

— Când eram la bistro, m-ai întrebat dacă sunt tare, am zis și mi-am auzit inima bubuind ca o tobă. Nu știu dacă sunt sau nu. Când erai de vârsta mea, tu primeai decorații pentru fapte eroice în război. Eu n-am nicio realizare notabilă. Dar am tăria

de a nu mă întoarce acasă cu coada-ntre picioare. Am tăria de a-ți asculta povestea, oricât de cumplită ar fi. M-am așezat pe un scaun, în fața acelor ochi care ardeau la amintirea suferințelor trecute, plini de o ură de sine devastatoare. Termină-ți povestea. Dă-mi un motiv să rămân.

— Îți trebuie un motiv? a zis, întinzându-mi țigările. Răzbunarea.

Am pipăit pachetul alunecos.

— Pe cine să răzbun?

— Pe Lili, pentru că a fost arestată. În întuneric, vocea lui Eve răsuna adânc, răgușit, feroce. Și pe mine, pentru ce-am pătimit în noaptea în care m-a prins.

Și, astfel, pe măsură ce noaptea s-a preschimbat în zi, Eve mi-a istorisit întreaga poveste.

Capitolul 30
EVE

Octombrie 1915

Nu conta ce spunea sau nu spunea Eve. Fie că îl insulta pe René, că îi răspundea civilizat, ori nu-i răspundea deloc, el i-a trântit din nou bustul lui Baudelaire pe mână și i-a mai sfărâmat încheietura unui deget. În ciuda durerii agonizante, Eve a găsit puterea de a-și privi mâna și de a număra.

În total, avea douăzeci și opt de încheieturi ale degetelor.

Până acum, René îi zdrobise nouă.

— Te dau pe mâna nemților. Vocea lui metalică părea calmă, dar Eve îi simțea emoțiile clocotitoare din interior. Dar, mai întâi, noi doi o să purtăm o discuție și-o să-mi spui tot ce știi.

Stătea în fața ei și bătea cu degetul în capul bombat al lui Baudelaire. Marmura, nu demult imaculată, era acum mânjită de sânge. Îi zdrobise primele încheieturi cu mișcări stângace și chiar tresărise la auzul trosnetului de oase. Între timp, căpătase o îndemânare mai mare, deși încă strâmba din nas la mirosul de sânge. *Ești la fel de nepriceput la tortură ca mine,* s-a gândit Eve. Pierduse noțiunea timpului. Timpul se dilatase și se modela după fiecare zvâcnet de durere care o străbătea. Focul pâlpâia și ședeau amândoi în fotoliile de piele, despărțiți de masă, cum stăteau altădată și jucau șah, înainte de a merge în pat. Numai că acum mâinile lui Eve erau întinse pe masă și legate cu cordonul de mătase al unuia dintre halatele lui René. Legate atât de strâns, încât o dureau, atât de strâns, încât nu avea nicio șansă să se elibereze.

Nici nu a încercat. Era imposibil să scape în momentul acela. Nu-i rămânea decât să tacă și să braveze. Așa că stătea dreaptă, chiar dacă îi venea să se facă ghem în jurul mâinilor și să urle, și se silea să zâmbească. René nici nu-și imagina cât de mult o costa acel zâmbet.

— Nu vrei să facem o partidă? a propus ea. Te-am lăsat să mă-nveți cum se joacă, fiindcă Marguerite era mult p-prea

needucată ca să știe regulile de șah, dar eu sunt chiar bunicică. Mi-ar plăcea să jucăm o partidă corectă, nu ca înainte când mă lăsam b-bătută, ca să te simți tu superior.

Fața lui René s-a crispat de furie. Bustul de marmură s-a abătut fulgerător peste mâna ei, însoțit de acel trosnet de oase deja cunoscut.

Eve a scos un țipăt înăbușit, ceea ce l-a făcut pe René să ridice privirea. La început, își jurase că n-o să țipe, dar, la a cincea încheietură zdrobită, cedase. Asta era a zecea. Nu se putea preface că nu o doare. Nu mai putea nici măcar să-și privească mâna. Cu colțul ochiului, vedea balta de sânge, pielea vânătă și degetele grotesc deformate. Deocamdată, doar mâna dreaptă avusese de suferit; stânga stătea alături, nevătămată și cu pumnul încleștat.

— Cine-i femeia cu care-ai fost arestată? a întrebat René, pe un ton încordat. N-are cum să fie conducătoarea rețelei locale, dar sigur îl cunoaște pe individ.

Eve zâmbea în sinea ei. René și nemții încă o subestimau pe Lili. Ei subestimau toate femeile.

— O cheamă Alice Dubois și e neimportantă.

— Nu te cred.

Nu crezuse nimic din ce-i spusese până atunci. După ce-i explodase și cea de-a șasea încheietură într-o ploaie de sânge, Eve încercase să-i dea informații false, orice scorneală îi trecea prin minte, în speranța că asta îl va opri. Dar René nu s-a oprit nici măcar după ce Eve s-a prefăcut că cedează și și-a dat drumul la gură. N-o fi fost el prea priceput la tortură, dar era zelos.

— Care-i numele real al femeii? Spune-mi!

— De ce? a mârâit Eve. Oricum nu crezi nimic din ce-ți spun. Dă-mă pe mâna n-nemților și lasă-i pe ei să mă interogheze.

În clipa aceea, își *dorea* să ajungă într-o celulă germană. Chiar dacă o interogau, chiar dacă o băteau, cel puțin, nu îi purtau o ranchiună personală, ca René, trădat și umilit. *Predă-mă odată,* se ruga Eve, mușcându-și buza, ca să-și înăbușe un geamăt, și simțind gustul propriului sânge.

— Te predau, dar după ce scot de la tine toate informațiile pe

care le vreau, a spus René, parcă citindu-i gândurile. Ca să recâștig încrederea nemților, după ce mi-am făcut amantă o spioană, trebuie să le ofer ceva de valoare. Iar, dacă nu reușesc, mai bine te împușc cu mâna mea și scap de toate problemele, a adăugat, după care a făcut o pauză. De parcă o să-i pese cuiva de dispariția unei chelnerițe.

— Nu poți să mă omori. N-ai cum să ieși basma curată, dacă faci asta.

Bineînțeles că putea, dar Eve încerca oricum să-i strecoare îndoiala în suflet. Se gândise la asta din momentul în care îndreptase pistolul spre ea.

— Ai impresia c-o să ies de bunăvoie de-aici și-o să merg după tine în cine știe ce loc izolat, ca să mă împuști și să mă lași să putrezesc într-un șanț? O să mă zbat și-o să țip ca din gură de șarpe. O să ne vadă cineva.

— Pot să te omor chiar aici…

— Tot va trebui să te descotorosești de mine cumva și n-o să aibă cine să te-ajute. Amicii tăi nemți ți-or fi datori, dar n-o să accepte în veci să te scape de-un cadavru. Crezi că poți să scoți un cadavru din restaurant și să-l arunci undeva, fără să observe nimeni? Orașul ăsta *colcăie* de spioni, René, englezi, francezi, nemți, deopotrivă. Nimic nu trece neobservat. N-ai cum să scapi…

Ba avea cum. Cu bani, cu noroc și cu un plan bine pus la punct, puteai ucide pe oricine. Eve însă o ținea pe-a ei, iar îndoiala începea să prindă contur în ochii lui René. În ciuda maniei lui de a controla totul, în cazul de față, nu avea niciun plan și se ghida după instinct. *Faci niște planuri geniale,* s-a gândit ea, *dar, spre deosebire de mine, ești o nulitate când vine vorba să improvizezi.* René era rareori luat prin surprindere de alții, dar și când o păția, habar nu avea cum să reacționeze. Eve reținuse asta. Nu știa dacă îi va fi vreodată de folos informația aceasta, dar, din spirit de precauție, o reținuse.

— Pot să te omor, a zis el, într-un final, dar aș prefera să storc toate informațiile de la tine. Dacă le pun pe tavă nemților rețeaua de spioni care le-a făcut atâtea necazuri în zonă, o să-mi fie *extrem* de recunoscători. Mai ales că, în momentul de față, nu

au destule dovezi ca să le condamne la moarte pe cele două femei arestate.

Eve a băgat la cap și această informație.

René zâmbea și bătea darabana în capul de marmură al lui Baudelaire. Eve nu și-a putut stăpâni fiorul de gheață care a trecut-o prin întreg corpul, mai puțin prin mâna schilodită.

— Deci, Eve, cine e cealaltă femeie?

— E neimportantă.

— Mincinoaso!

— *Da,* a șuierat Eve. Sunt o m-mincinoasă și o știi foarte bine, așa că n-o să crezi nimic din ce-ți spun. Habar n-ai cum să m-mă interoghezi. Nu te interesează să scoți informații de la mine; te macină gândul că te-am tras pe sfoară. Mă distrugi, pentru c-am fost *mai deșteaptă* decât tine.

René o privea, cu gura încleștată și cu obrajii roșii ca focul.

— Ești o târfă mincinoasă, nimic mai mult.

— Aici ai mare dreptate, a spus Eve, aplecându-se peste mâna mutilată. Fiecare geamăt pe care l-am scos când eram în pat cu tine a fost o prefăcătorie.

René a trântit bustul și i-a zdrobit prima încheietură de la mâna dreaptă. De data asta, Eve nu și-a mai putut reține țipătul de durere. Chiar în clipa aceea, se întreba dacă țipătul ei putea să treacă de ferestrele închise, de draperiile de brocart și de zidurile groase. *N-au cum să te-ajute, chiar dacă te aude cineva.* Nu conta dacă orașul cufundat în beznă se afla la câțiva metri de ea sau la capătul lumii. *Dă Doamne să leșin,* se ruga Eve. *Dă Doamne să leșin.* Dar René a luat paharul cu apă de lângă el și a împroșcat-o în față. Totul s-a limpezit deodată.

— Ți-ai propus de la bun început să mă seduci? a întrebat el, cu voce încordată.

— Mi-ai căzut direct în cursă, ca un filfizon laș ce ești, a zis Eve, eliberând un hohot de râs, în timp ce apa i se prelingea pe bărbie. Dar să știi că mă bucur. Merita să gem și să gâfâi patru minute, ținând cont cât îți dădeai drumul la gură după aceea.

Mai avea trei încheieturi nevătămate la mâna dreaptă, iar René i le-a sfărâmat pe toate, într-o rafală de lovituri demne de un om nepriceput. Eve a scos un urlet. Un miros înțepător s-a

răspândit în biroul luxos. Cu mintea încețoșată de durere, Eve și-a dat seama că făcuse pe ea. Urina, și nu numai, se scurgea pe pielea moale a fotoliului scump până pe covorul Aubusson de dedesubt. În ciuda suferinței cumplite, Eve ar fi vrut să intre în pământ de rușine.

— Ești o curvă împuțită, a zis el. Bine că te puneam să te speli înainte să ți-o trag.

O nouă umilință, dar spaima era mai puternică. Nu trăise niciodată o asemenea groază. *Încolțită* – cuvântul îi alerga prin minte, ca un șoarece fugărit de o pisică. *Încolțită – încolțită.* Nu avea cine să-i sară în ajutor. Cel mai probabil, avea să moară acolo în momentul în care René se sătura s-o mai tortureze și ajungea la concluzia că e mai simplu s-o împuște decât s-o predea autorităților. De frică, gura i se făcuse iască de parcă mâncase nisip.

— Cu o mână am terminat, a anunțat René nonșalant, lăsând bustul deoparte.

Îi sclipeau ochii, poate de excitare, poate de propria rușine – rușinea de a se fi lăsat păcălit. Dar, oricare ar fi fost adevărul, amestecul de sânge, urlete și mirosuri nu-i mai stârnea nici tresăriri, nici repulsie.

— Ți-a mai rămas stânga. Te descurci doar c-o mână. Îți cruț celelalte degete, dacă vorbești. Spune-mi cine e femeia de la gară. Spune-mi cine e capul rețelei. Spune-mi de ce te-ai întors la Lille, dacă reușiseși deja să ajungi la Tournai.

Verdun, s-a gândit Eve. Cel puțin, a apucat să transmită mesajul. Nu putea decât să spere că merita sacrificiul, că mesajul din cauza căruia ea și Lili fuseseră arestate avea să salveze multe alte vieți.

— Răspunde-mi la aceste întrebări, și promit că-ți bandajez mâna, îți dau laudanum, ca să nu te mai doară, și te predau nemților. O să chem chiar și un chirurg să-ți repare degetele. René a întins mâna și a mângâiat-o pe obraz. Atingerea degetelor lui îi trezea o nouă durere și repulsie până-n măduva oaselor. Fii ascultătoare și răspunde.

— N-o să mă crezi orice-aș…

— Ba o să te cred, mielușica mea. O să te cred. Consider că te-

am dat pe brazdă și, de data asta, o să spui adevărul.

Lui Eve i s-au împăienjenit ochii. Partea proastă era că voia să-i mărturisească adevărul. Îi stăteau pe limbă cuvintele: *Am lucrat pentru Louise de Bettignies, nume de cod Alice Dubois. Ea coordona întreaga rețea.* Lili, al cărei nume real nu l-ar fi aflat niciodată, dacă nu ar fi dat nas în nas cu acel general neamț pe peronul gării. Ce bine era dacă nu s-ar fi întâmplat asta!

Am lucrat pentru Louise de Bettignies. Ea *conducea rețeaua – o femeie de niciun metru și jumătate înălțime, dar curajoasă ca o leoaică. Dacă era în locul meu, n-ar fi suflat o vorbă, indiferent dacă-și pierdea toate degetele.*

Chiar așa să fie? Cine știe cum reacționează un om, după ce i se zdrobesc paisprezece încheieturi?

Dar nu Lili ședea pe scaunul acela, cu mâinile imobilizate în față, ci Eve. Nu știa ce-ar fi făcut Lili, dar știa perfect ce va face Eve Gardiner.

— Cine-i femeia? a întrebat René în șoaptă. Cine e?

Eve și-ar fi dorit să-i poată răspunde cu un zâmbet batjocoritor. Dar nu mai avea putere. Și-ar fi dorit să găsească o replică tăioasă. Dar își epuizase toate insultele. Așa că s-a mulțumit să-i scuipe sânge pe obrazul perfect bărbierit.

— Du-te dracului, javră de colaboraționist ce ești!

— Mulțumesc, mielușica mea, a spus René, cu o privire sălbatică.

A apucat-o ușor de mâna stângă. Eve a strâns pumnul, încercând să i se opună, dar el a prins-o ca într-o menghină și i-a întins palma pe masă, după care a luat bustul de marmură. *Dracu să te ia, Baudelaire,* a blestemat Eve, în sinea ei, dezvelindu-și dinții însângerați. Spaima pusese cu totul stăpânire pe ea.

— Cine-i femeia? a repetat René, savurând momentul, ținând bustul ridicat deasupra degetului mic de la mâna stângă.

— Nu-ți spun, a zis Eve, nici dacă mă crezi.

— Ai paisprezece ocazii să te răzgândești, a replicat René și a trântit bustul.

După asta, timpul s-a rupt. Erau momente de durere cruntă

și momente binecuvântate de neagră inconștiență. Vocea metalică a lui René le străpungea pe ambele, ca un ac de oțel, prinzând laolaltă, cu un fir nevăzut, coșmarul stării de conștiență și alinarea celei de inconștiență. Când apa nu mai era suficientă pentru a o readuce în simțiri, bărbatul apăsa cu degetul pe una dintre încheieturile zdrobite, până când Eve se trezea urlând. Apoi își ștergea tacticos buricele degetelor pe o batistă curată și interogatoriul o lua de la capăt. La fel și trosnetul oaselor zdrobite.

Durerea era intermitentă, dar spaima, constantă. Uneori, se strângea ghem și plângea în hohote, alteori, reușea să stea dreaptă pe scaunul plin de urină și să înfrunte privirea lui René. Dar, indiferent de starea în care se afla, încetase să mai răspundă la întrebări. Agonia îi răpise puterea de a articula cuvinte.

A simțit o oarecare ușurare în clipa în care și-a văzut strivite și ultimele încheieturi. Și-a privit mâinile măcelărite, cu sentimentul că trecuse linia de finiș. *Poate-i cășună pe degetele de la picioare acum*, și-a zis ea, retrasă în străfundurile corpului suferind și tânguitor. *Sau pe genunchi…* Durerea însă era oricum atât de sfâșietoare, încât gândul acesta n-o mai speria. Ajunsese până aici; putea să mai îndure în tăcere.

René nu avea cum s-o țină acolo la nesfârșit, să-i umple de sânge covorul prețios, în timp ce restaurantul rămânea închis, câștigurile inexistente, iar vecinii aveau să se alarmeze din cauza zgomotele din apartamentul lui. La un moment dat, trebuia să se oprească. Ori o dădea pe mâna nemților, ori o omora. Pe Eve o interesa prea puțin ce urma. În ambele ipoteze, durerea se sfârșea.

Rezistă, s-a auzit o șoaptă. Era glasul lui Lili. Lili nu o va părăsi niciodată. *Rezistă, micuță margaretă.* Dar să reziste în fața nemților, odată ce ajungea pe mâna lor, era cu totul altă poveste. Spre deosebire de René, aceștia îi puteau verifica informațiile și stabili dacă spune adevărul sau minte. Nu avea forța să se gândească la chinurile viitoare, ci doar la cele prezente.

Rezistă. Era chiar simplu. Nu trebuia să se mai prefacă, să mai joace teatru, să trăiască pe muchie de cuțit. O dăduse în bară,

dar, cel puțin, nu mai trebuia să mintă. Doar să reziste.

Și asta a făcut.

S-a trezit dintr-un leșin – deveniseră tot mai frecvente – nu cu un țipăt, ci cu un firicel de foc care i se prelingea pe gât. René îi trăsese capul pe spate și îi ținea un pahar de coniac în dreptul gurii. Eve s-a înecat, a încercat să strângă buzele, dar René i-a băgat paharul cu forța între dinți.

— Bea, sau îți scot ochiul cu linguriță pentru absint.

Eve își închipuia că atinsese apogeul groazei, dar existau întotdeauna noi culmi, noi niveluri de spaimă, iar ea se îndrepta vijelios spre acestea. A deschis gura și a înghițit coniacul, o cantitate zdravănă care i-a ars stomacul. René s-a așezat din nou în fața ei și o devora din priviri.

— Eve, a spus el, delectându-se cu plăcerea de a i se adresa pe numele adevărat. Potrivit nume. Ce mai ispită! Nici n-a trebuit să mă ademenești cu un măr; te-am luat de mâna goală și te-am făcut muza mea. Uită-te în ce hal ai ajuns. *De ce trec laolaltă, pe fața ta-nghețată, fiorii nebuniei și-ai spaimei fără glas?*

— Mai lasă-mă dracului cu Baudelaire! a reușit să îngaime Eve.

— E din poemul „Muza bolnavă". Foarte potrivită în situația dată.

S-a așternut tăcerea. Eve aștepta alte întrebări, dar René nu părea să-și dorească altceva decât s-o privească. S-a cufundat din nou în genunile negre ale inconștienței, dar, de data asta, s-a trezit lent și a descoperit că durerea se estompase ca prin minune. Fotoliul lui René era gol. Desenele șerpuitoare de pe tapetul verde îi dansau prin fața ochilor, în timp ce se uita după el. A clipit de câteva ori, văzând cum pereții se dilată și se contractă, precum imaginea unui caleidoscop. A scuturat din cap, ca să se dezmeticească, și a fixat cu privirea abajurul de la Tiffany. Era pe el un păun, cu coada înfoiată într-o sumedenie de nuanțe verzi-albastre. Eve a scos un țipăt în clipa în care păunul a întors capul spre ea. O țintuia cu privirea iar, până și penele cozii se uitau la ea. Ochii diavolului, nu așa li se spunea ochilor din coada păunului? S-au zbârlit amenințători la Eve și

s-au înălțat din abajur, în clinchet de sticlă.

Ai vedenii, și-a zis Eve, ametită. A mai clipit o dată, dar păunul de cristal era tot acolo, cocoțat în vârful lămpii, cu coada răsfirată într-un evantai veninos și toți ochii îndreptați acuzator către ea. Au trecut-o toate nădușelile.

Păunul a început să vorbească, cu un glas la fel de rece precum sticla.

— Cine-i femeia cu care-ai fost arestată?

Eve a eliberat un țipăt. Își pierduse mințile; înnebunise complet. *Sau mi-a pus René ceva în coniac…* s-a gândit. Dar gândul acesta a dispărut repede, înainte să se dumirească ce e real și ce nu.

— Cine-i femeia, Eve? a mai întrebat o dată păunul.

— N… nu știu.

Nu mai știa nimic; se prăbușise într-o lume a coșmarurilor și nu mai era sigură de nimic. Bustul lui Baudelaire stătea pe masă, cu ochii de marmură deschiși și însângerați. Picături roșii i se prelingeau pe obraji.

— Cine-i femeia? a întrebat-o, și cuvintele i-au ieșit ca un scrâșnet din gâtlejul de marmură. O cunoști.

În vaza subțire, canelată, de pe polița șemineului, erau câțiva crini înalți, grațioși. Crini cu ochi diabolici, *fleur du mal,* păstrați pe vecie în sticlă. Eve se uita la apa rece care le împresura cozile verzi și simțea că îi arde gura.

— Sete, a murmurat.

Avea limba uscată ca piatra.

— Îți dau apă, după ce-mi spui cine-i femeia.

Eve nu-și putea dezlipi privirea de la crini, care, la rândul lor, o fixau cu ochi însângerați. *Mi-ar trebui atâta vin spre a-mi stinge setea, cât să încapă-n groapa ei.* Groapa lui Lili. Mormântul lui Lili. Eve a scos un țipăt. Groapa i se căsca la picioare, în mijlocul covorului Aubusson, scuipând pământ negru…

— *Le vin de l'assassin,* a zis păunul, indicând titlul poeziei. „Vinul asasinului". Bravo, Eve. Cine e femeia?

Chicotul semăna cu glasul lui René, dar Eve nu-l zărea niciunde. Dispăruse. Vedea doar pereții verzi și tremurători, care respirau în ritmul pulsului ei zbuciumat, păunul care-și

înfoia coada din sticlă și bustul cu obraji însângerați. Groapa căscată la picioarele ei. Era ceva pe fundul acesteia, un monstru lacom. A încercat să se elibereze din funia care îi strângea mâinile și a trezit-o durerea. Monstrul ieșise din groapă și îi devora mâinile, urcând, încet, încet, spre încheieturi. Eve a deschis ochii și i-a văzut colții lucioși, devorându-i degetele zdrobite. A țipat din nou și s-a smucit să dezlege funia, dar durerea era insuportabilă. Avea să moară în chinuri, mâncată de vie, conștientă până la ultima suflare. A izbucnit în lacrimi, legănând năucită din cap, în vreme ce dinții monstrului cocoșat îi rodeau languros încheieturile.

— Cine-i femeia, Eve?

Lili, s-a gândit ea. *Te-a ucis deja monstrul?* Nu știa. Nu-și mai amintea. Sudoarea îi șiroia pe gât, din părul ud.

— Cine-i femeia?

Eve s-a forțat să deschidă ochii. Voia să privească monstrul în față, când o omoară. S-a uitat la mâini, așteptându-se să le vadă prinse într-o gură plină de colți, după care a scos un urlet. Nu-i dispăruseră mâinile, dar, cumva, i se *preschimbaseră*, iar degetele mutilate dădeau să-i crească la loc. Avea de două ori mai multe degete, fiecare mânjit de sânge și terminat nu cu o unghie, ci cu un ochi. Toți ochii clipeau la unison și o priveau orbi și acuzatori.

Eu sunt monstrul, și-a zis, copleșită de suferință. *Eu sunt monstrul. Eu am ucis-o pe Lili? Eu am ucis-o?*

— Cine-i femeia, Eve?

Eu am ucis-o?

Eve a deschis gura orbește, iar lumea nebună și fremătătoare s-a cufundat în beznă. Valuri după valuri de întuneric și durere, de spaima și colți.

— Trezirea, mielușica mea.

Eve a deschis ochii și a săgetat-o lumina, dar nimic nu o săgeta mai tare decât acele de argint din glasul lui René. S-a îndreptat de spate și a trecut-o un junghi prin mâini. Era în continuare legată de scaun; avea gura uscată și tâmplele îi zvâcneau de durere. René a zâmbit și s-a aplecat peste pervazul

ferestrei ce dădea spre stradă. Purta un costum gri, de zi, părul îi era pieptănat și pomădat, iar în mână ținea o ceașcă cu ceai. Pe geam pătrundea o lumină intensă și strălucitoare. Se făcuse *dimineață,* dar Eve nu știa care dimineață, dacă trecuseră o zi, două sau o lună de când se dezlănțuise torentul acela de chinuri și…

Dinți. Pereți care pulsau, ochi diabolici, și *dinți.* S-a uitat speriată prin birou, dar totul era așa cum știa. Pereții de mătase verde nu respirau, păunul de pe abajurul de la Tiffany era închis în sticlă, crinii din vaza canelată erau niște banale flori.

Lili. *Lili.* I-a tresărit inima și s-a întors din nou spre René. Bărbatul a zâmbit și a luat o sorbitură din ceaiul fierbinte.

— Sper că te simți mai bine.

Pentru prima dată, Eve și-a privit mâinile. Erau pansate cu bandaje curate, ca niște mănuși amorfe, groase, ce ascundeau grozăviile de dedesubt. Purta aceleași haine murdare, dar fața și părul îi fuseseră spălate cu un burete. René se străduise pe cât posibil să îi dea un aspect prezentabil.

— Vine *herr* Rotselaer cu oamenii lui să te aresteze, i-a explicat René, cu ochii ațintiți spre stradă. Ar trebui să apară cam… într-o jumătate de oră. M-am gândit să nu te găsească chiar neîngrijită. Unii dintre ofițerii mai tineri sunt încă sensibili când vine vorba să facă rău unei femei. Fie ea și spion britanic.

Ușurarea s-a prăvălit peste Eve ca o avalanșă. *Vin nemții să mă salte.* Nu va muri în camera acea. Va ajunge într-o celulă germană. Poate că nu va ieși din ea decât pentru a da ochii cu plutonul de execuție, dar, deocamdată, se mulțumea cu gândul de a scăpa de René. Renunțase s-o mai tortureze. Se lăsase păgubaș.

M-am ținut tare, și-a zis, cu oarecare surprindere. *Am rezistat.*

Chipul lui Lili i-a apărut în minte, zâmbind. Poate că, odată ajunsă în închisoare, le va revedea pe Lili și pe Violette. Dacă erau împreună, nimic nu le dobora. Nici măcar un șir de soldați înarmați.

— Salută-ți prietena din partea mea, dacă o vezi în celula alăturată, a spus René, parcă ghicindu-i gândurile. Pare o femeie extraordinară, această Louise de Bettignies. Îmi pare rău că n-

am avut ocazia s-o cunosc.

Își sorbea tacticos ceaiul, sub razele soarelui. Eve se uita la el, la urmele de pieptene din părul lui, la obrajii proaspăt bărbieriți.

— Tu mi-ai povestit, a adăugat el, în caz că nu-ți mai amintești.

— Nu ți-am spus n-n… a încercat să zică, dar avea buzele amorțite. N-n… N…

Nimic. Rien. Cuvinte atât de neînsemnate, dar care nu voiau cu niciun preț să-i iasă din gură. Își simțea limba de piatră.

— Louise de Bettignies, alias Alice Dubois, alias alte câteva nume. Tu mi le-ai spus pe toate. Comandantul german va fi în culmea fericirii când va afla pe cine are *herr* Rotselaer în arest. Nimeni alta decât conducătoarea rețelei locale. E uimitor când te gândești că o femeie a făcut toate astea.

— Nu ți-am spus n-n… a repetat Eve.

I se împleticea limba exact când trebuia să rostească cel mai important cuvânt, cuprinsă de o panică atât de vie față de teama obișnuită, încât nici nu și-o mai simțea. Era o reacție pe care corpul ei nu o putea controla; plana, pur și simplu, deasupra ei, ca un munte zburător, gata s-o strivească în orice clipă. *Nu i-am spus nimic.*

Totuși, amintirea acelor vise febrile, a bustului însuflețit al lui Baudelaire…

René a încuviințat din cap, văzându-i mimica feței. Atâta vreme reușise să păstreze o figură impenetrabilă. Acum ieșise totul la lumină, iar René îi citea emoțiile și gândurile ca pe o carte deschisă.

— Ai avut dreptate într-o privință: nu aveam cum să discern ce e adevăr și ce e minciună în spusele tale. Opiul, însă, a continuat el, agitându-și ceaiul în ceașcă, provoacă halucinații, când e administrat într-o anumită cantitate. Și te face mai maleabil. Cred că ai avut niște vedenii pe cinste aseară… Ai fost extrem de docilă după aceea.

Eve nu putea decât să repete ca o placă stricată.

— Nu ți-am spus n-n…

— B-b-b-ba da, mielușica mea. Ai turuit ca o morișcă. Mi-ai povestit despre prietena ta, Louise, și pentru asta îți sunt

profund recunoscător, a zis René, ridicând ceașca de ceai, ca la un toast. La fel și nemții.

Trădare, răsuna în mintea lui Eve. *Trădare.* Imposibil, n-ar fi trădat-o în veci pe Lili.

Îi știe numele. De unde putea să-l afle, dacă nu de la mine?

Nu.

Trădătoareo.

Nu.

— Zău așa, a reluat René, ignorând tăcerea ei, dacă știam că opiul te face atât de agreabilă, aveai și acum mâinile întregi și scăpam de mirosul de pișat din birou. Nici n-am idee cum o să mai scot petele de pe covor. I-a aruncat un zâmbet larg, dar acesta vădea o oarecare neliniște și nervozitate. Poate că, totuși, a meritat să-mi sacrific covorul. Mi-a făcut plăcere să te strivesc, Marguerite. Sau Eve. Sincer să fiu, nu mi se pare că ți se potrivește vreunul.

Lili, cu spatele la zid, legată la ochi, în fața puștilor îndreptate spre ea…

Trădătoareo. Trădătoareo. *Evelyn Gardiner, ești o lașă de cea mai joasă speță.*

— Am eu un nume mai bun pentru tine, a zis René, lăsând ceașca jos, și s-a apropiat de ea. S-a aplecat și și-a lipit obrazul de fața lui Eve. Mirosea a parfum. Micuța mea Iuda.

Eve a întins capul, ca un șarpe care-și atacă prada. Era legată de scaun și avea mâinile bandajate, dar l-a prins pe René de buza de jos și a mușcat cu putere. I-a simțit gustul metalic de sânge, la fel de amar ca eșecul ei. Și-a înfipt dinții tot mai adânc în carnea lui, ignorându-i țipetele și degetele care o trăgeau de păr. Era ultimul sărut dintre țintă și spion, răpitor și prizonier, colaboraționist și trădător, iar gurile le erau încleștate prin sânge și dinți. René a trebuit să se smulgă din mușcătura ei. Eve s-a răsturnat cu scaunul și s-a izbit atât de tare cu capul de podea, încât i s-a încețoșat vederea.

— Javră nenorocită! a șuierat el. Avea gulerul stropit cu sânge, ochii, turbați de furie, iar vocea metalică își pierduse, în sfârșit, calmul și aroganța. Curvă spioană, vânzătoare corcită, târâtură escroacă și veninoasă…

René și-a continuat tirada, renunțând la vocabularul elevat în favoarea celor mai triviale expresii existente în limba franceză, cu gura plină de sânge, de parcă devorase suflete, ceea ce și făcuse. De câteva luni, René Bordelon devora suflete, inimi și vieți, orice numai ca să se înavuțească, iar acum își arăta adevărata față de bestie. Eve însă nu se simțea câtuși de puțin triumfătoare pentru că reușise să-l termine. Și ea era terminată. Zăcea legată de scaunul acela răsturnat, plângând în hohote, dar toate lacrimile din lume nu i-ar fi ajuns pentru a-i spăla rușinea și spaima. Era o Iuda; își trădase cea mai bună prietenă în fața celui mai cumplit inamic.

Vreau să mor, s-a gândit Eve, în timp ce René s-a retras nervos la fereastră, cu o cârpă la gură, încercând să-și recapete cumpătul.

Încă se gândea la asta și plângea, când au apărut nemții. Când au dezlegat-o și au luat-o cu ei.

Capitolul 31
CHARLIE

Mai 1947

— Dumnezeule! a murmurat Finn.

Eram atât de absorbită de istorisirea lui Eve, că nici nu am băgat de seamă că intrase.

— Te înșeli, a spus Eve, cu vocea ei dogită. Hristos n-a pus piciorul în biroul ăla cu pereți verzi. Doar Iuda. A întins mâna după pachetul de țigări, dar acesta se golise de mult. Am coșmaruri cu b-b-biroul ăla. Nu cu fața lui René, nici cu trosnetul degetelor, când mi le zdrobea. Văd și acum biroul, pereții care palpită, păunul de pe abajur, bustul lui B-Baudelaire…

S-a întrerupt. Îi deslușeam vag profilul cu trăsături severe. În depărtare, răsuna dangătul unui clopot. Ascultam cu toții sunetul tânguitor: Finn, rezemat de perete, cu mâinile în sân; eu, ghemuită pe pervazul ferestrei; Eve, în fața mea, nemișcată ca o statuie, cu mâinile împreunate în poală.

Mâinile acelea. Din primul moment, m-am tot întrebat ce păție la ele, iar acum știam. Erau prețul pe care îl plătise pentru că își slujise țara, cicatricile de război care-i aminteau, zi de zi, că cedase. O inimă neînduplecată ca a ei nu își putea accepta vinovăția. Vedea doar lașitatea, iar rușinea o obliga să refuze decorațiile pe care le câștigase. Mi-am privit mâinile întregi și mi-am imaginat bustul de marmură care cade, și cade, și cade… peste ele, până ce degetele mele ar arăta ca ale lui Eve, și m-a trecut un fior de gheață.

— Eve, am șoptit, ești cea mai curajoasă persoană pe care-am cunoscut-o vreodată.

A fluturat disprețuitor din mână.

— Am cedat. O picătură de opiu într-un pahar cu coniac, și-am dat pe gură tot ce știam.

Ceva nu-mi dădea pace. Ceva nu se lega în toată povestea. Am deschis gura, dar Finn vorbea deja, pe un ton încărcat de

furie, dar blajin.

— Nu fi tâmpită, Gardiner. Oricine cedează. Dacă știi unde să lovești un om, să-i găsești slăbiciunile sau dacă-l chinui suficient de mult, nu e om care să nu cedeze. Nu-i nimic rușinos în asta.

— Ba e, scoțian nerod ce ești. Lili a fost judecată din cauza asta. La fel și eu, și Violette.

— Atunci, dă vina pe René Bordelon, care te-a torturat până când n-ai mai rezistat. Dă vina pe nemții care-au pronunțat verdictul…

— O, nu-ți face griji. S-au strâns destule învinuiri în inima asta sleită, cât pentru o lume-ntreagă, a zis cu glas tăios, dar în continuare își ferea privirea de noi. René și nemții au avut partea lor de vină, dar nici eu nu-s mai puțin vinovată. Violette nu mi-a iertat-o niciodată, și pe bună dreptate.

— Ce s-a întâmplat cu Lili? am întrebat. Până la urmă, a ajuns în fața… plutonului de execuție?

O și vedeam, cu spatele la zid, micuță și semeață, legată la ochi, și mi s-a făcut rău. Datorită lui Eve, Lili îmi devenise la fel de reală și de dragă ca Rose.

— Nu, a răspuns Eve. Era prea curând după execuția lui Cavell. S-ar fi stârnit prea mare vâlvă, dacă nemții ar mai fi împușcat o femeie de la câțiva p-pași. Noi trei am avut cu totul altă soartă.

Eve s-a cutremurat.

— Dar tu ai scăpat cu viață, am zis, cu gura uscată. Violette a scăpat. Lili a…

— N-are rost să mai discutăm despre proces și ce-a urmat. Nu-i o poveste potrivită pentru o noapte neagră, și nici nu e importantă în momentul de față. Eve a făcut un gest, ca pentru a-și alunga gândul din minte, apoi s-a uitat la mine. Tot ce contează acum e René Bordelon. Ai aflat ce mi-a făcut și ce hram poartă. După ce s-a sfârșit războiul și m-am întors acasă, nu mă gândeam decât să mă întorc la Lille și să-i zbor creierii. Visam la asta de câțiva ani. Dar căpitanul Cameron mi-a stricat planurile. În ziua în care am pus piciorul în Anglia, m-a mințit în față că Bordelon a murit. Cu cât se îndepărta de amintirea torturii, cu atât vocea ei revenea la asprimea obișnuită. Își imagina probabil

că, în felul ăsta, o să-mi găsesc *liniștea.* Omul avea un suflet prea nobil ca să înțeleagă ce înseamnă răzbunarea. Cum te ține treaz noapte de noapte, tremurând de ură, visând că, dacă-i simți sângele în gură, o să poți, în sfârșit, scăpa de c-c-coșmaruri.

Finn a încuviințat frenetic din cap. O înțelegea. Și eu. Mă gândeam la soldații germani care le împușcaseră pe Rose și pe fiica ei, și mă cuprindea deodată o ură neîmpăcată.

— Or fi trecut aproape treizeci d-d-d… a spus Eve și a lovit tare cu pumnul diform în genunchi, ca să-și dezlege limba, treizeci de ani, dar tot o să mă răfuiesc cu el. René mi-e dator, a adăugat fără să mă slăbească din ochi. Și *ție,* de altfel.

— Mie? am întrebat, mirată.

— Ai zis că-ți trebuie un motiv ca să-ți continui căutările. Îți dau eu unul, dar trebuie să mă rogi. Ești sigură că vrei să auzi ce-am de zis?

Am clipit, nedumerită. Mă lăsasem atât de absorbită de trecutul lui Eve, încât mă simțeam ca un actor, forțat să iasă pe scenă în piesa greșită.

— Da, sunt. Dar nu pricep despre ce e vorba. Nu l-am întâlnit niciodată pe René Bordelon.

— Chiar și așa, tot îți e dator. N-a fost doar angajatorul verișoarei tale, a zis Eve, clar și la obiect, pe un ton milităros. Trebuia să aflu cu ce s-a ocupat René la Limoges, sub numele de René du Malassis, așa că l-am întrebat pe maiorul Allenton. La cât de imbecil e, îți dai seama că a tot avansat în grad de-a lungul anilor. A coordonat câteva operațiuni în cel de-al Doilea Război, la care e posibil să fi participat și eu, iar asta mi-a oferit ocazia să deschid o discuție care să ajungă și la René du Malassis. După o cantitate generoasă de vin și lingușeli, Allenton a început să trăncănească și mi-a dat o mulțime de informații, atât publice, cât și secrete. Slavă Domnului că există și idioți slobozi la gură. Allenton a condus câteva rețele ale Rezistenței Franceze. El stabilea destinația proviziilor, aduna informații. Toată lumea știa că René du Malassis e un profitor. Ca să obțină favoruri politice, le pasa informații naziștilor și Miliției, care lucra pentru jigodiile de la Vichy.

Eve a luat poșeta și a scos din ea un obiect pe care mi l-a

întins cu două dintre degetele ei mutilate.

— Uite-l pe René în 1944. Pentru că prezenta interes, Allenton trebuia să aibă o fotografie a lui.

M-am uitat la ea. Era făcută cu ocazia unui dineu, alături de oficialii locali și de câțiva oficiali naziști. Bărbatul din extrema stângă era încercuit, așa că l-am studiat cu atenție. În sfârșit, îl vedeam pe dușmanul lui Eve; dar nu era colaboraționistul rafinat pe care mi-l închipuiam din poveștile ei. Ci un bătrân tras la față, cu părul cărunt pieptănat pe spate și frunte lată. Își pierduse robustețea odată cu vârsta, și era mai degrabă sfrijit, dar nicidecum nu emana fragilitate. Bastonul cu măciulie din argint îi atârna pe braț, pe post de ornament. M-am uitat la zâmbetul șters de pe chipul lui ridat, la felul în care ținea piciorul paharului cu două degete, și m-am întrebat dacă eram încă sub imperiul emoțiilor stârnite de povestea lui Eve sau privirea lui chiar exprima o răceală de gheață.

Finn a aruncat un ochi peste umărul meu și a scos o înjurătură. Știam ce-i trece prin cap. Bătrânul acela o distrusese pe Eve în biroul lui cu pereți verzi. Ea se transformase într-o acritură care-și îneca coșmarurile în whisky, în vreme ce el se îmbogățise mai mult, se împrietenise cu mai mulți invadatori germani și năruise mai multe vieți. Împușcase în spate un tânăr bucătar pentru că furase de la el. Dar iată-l cum stă la masa încărcată de cristaluri și zvastici și zâmbește către obiectivul aparatului de fotografiat…

Mă uitam la el și îl uram.

— În al Doilea Război, știa toată lumea că e profitor, a continuat calm Eve. Ce *nu* știu mulți e că se face parțial vinovat de un m-m-m… de un masacru. Prin intermediul unor surse din cadrul Miliției, Allenton a aflat că un informator civil din Limoges transmitea informații despre activitatea Rezistenței Franceze dintr-un orășel vecin. Mai exact, a furnizat Miliției numele unei fete și a declarat că ea și alți membri ai Rezistenței au răpit și ucis un ofițer german. Ofițerul cu pricina era prieten apropiat al SS *Sturmbahnführerului* Diekmann din Regimentul Der Führer, divizia Das Reich. În momentul în care Miliția a transmis informația mai departe și s-a dovedit că ofițerul

capturat a fost, într-adevăr, ucis, toată lumea se aștepta ca Diekmann s-o aresteze și s-o spânzure pe fata respectivă. Dar el a hotărât s-o pedepsească nu doar pe ea, ci întregul oraș, a spus Eve, cu ochii ațintiți la mine. Pe fată o chema Hélène Joubert, iar orașul era Oradour-sur-Glane. René i-a trădat pe amândoi.

Am încremenit de groază. Mi-am amintit vorbele doamnei Rouffanche: Zicea că o cheamă Hélène Joubert… *noi îi spuneam Rose.*

— Nu se știe clar dacă verișoara ta a făcut parte din Rezistență, a reluat Eve. Dar sigur a avut legături cu rețeaua, de vreme ce tatăl copilului ei era membru. Nu figurează ca agent în niciuna dintre rețelele cunoscute de Allenton, dar nu e relevant. Se prea poate să fi rupt legăturile cu ei după nașterea copilului sau să fi continuat să le transmită informații de la locul de muncă din Limoges. Cine știe? Indiferent dacă îi spiona sau nu pe naziștii care veneau la Le Lethe, cred că René a luat-o la ochi. Bănuiesc că era destul de suspicios în privința chelneriței, a adăugat cu un zâmbet amar. Dar, chiar dacă făcea parte din Rezistență, verișoara ta nu ar fi putut fi implicată în răpirea și uciderea unui ofițer german, fiindcă asta e treabă de luptător cu experiență. Din păcate, René voia să scape de ea, așa că…

— Așa că a avut grijă ca numele *ei* să apară în raport? am murmurat. Nu putea s-o concedieze?

— Probabil i s-a părut mai sigur să scape de ea în felul ăsta. Putea s-o împuște cu mâna lui – nu cred că mai avea vreo reținere să apese pe trăgaci. Dar i-o fi fost frică, după incidentul public cu bucătarul. Nu putea abuza de bunăvoința nemților. Așa că le-a dat numele ei și al orașului unde știa că merge în fiecare weekend și s-a descotorosit de ea, a spus Eve, lăsând capul într-o parte. Adevărul e că n-avea de unde ști că naziștii vor masacra toată populația de acolo. Dar, chiar dacă am presupune că nemții ar fi fost miloși și i-ar fi cruțat pe ceilalți, pe verișoara ta cu siguranță ar fi arestat-o și executat-o din cauza lui René Bordelon.

M-a trecut un fior. Fotografia îmi ardea mâna. M-am mai uitat o dată la figura arogantă a bătrânului.

— Pe nemții care-au omorât-o nu mai avem cum să ne

răzbunăm, a continuat Eve. *Sturmbannführerul* Diekmann, cel care a ordonat masacrul, a murit câteva săptămâni mai târziu, în timpul ofensivei Aliaților – documentele armatei atestă asta și mi-a confirmat-o și Allenton. Soldații care i-au îndeplinit ordinul fie au murit odată cu el, fie s-au întors în Germania, după război, fie zac și acum în vreun lagăr de prizonieri. Niciunul n-a fost nominalizat și judecat pentru cele întâmplate la Oradour-sur-Glane, nici în procesul de la Nürnberg, nici în cele ulterioare. În lipsa unui proces colectiv, n-ai cum să afli cine a tras gloanțele care ți-au omorât verișoara. N-ai cum să ajungi la oamenii ăia. Dar poți să ajungi la René. Chiar dacă n-a apăsat el pe trăgaci, el a pus la cale uciderea verișoarei tale.

Nu mă puteam clinti din loc. Nu puteam vorbi. Nici să respir nu eram în stare. Stăteam și mă uitam la figura aceea arogantă. *Of, Rose…*

— Charlie St. Clair, o să-i dau de urmă lui René Bordelon și-o să plătească cu vârf și-ndesat pentru faptele lui, a declarat Eve, strângându-și în pumn mâinile mutilate. Vii cu mine?

PARTEA A PATRA

Capitolul 32
EVE

Martie 1916
Bruxelles

Procesul s-a încheiat într-o singură zi.

Pentru Eve, orele apăsătoare din încăperea maiestuoasă s-au scurs ca prin ceață. Când au fost conduse înăuntru, Violette privea drept înainte, Lili studia totul cu privirea ei ageră, de la cupola de sticlă la jilțurile judecătorilor și până la mândrii lei belgieni; Eve, în schimb, nu își ridica ochii de la degetele vineții, pe jumătate vindecate, pe care le ținea împreunate în poală. Durerea era încă vie, deși trecuseră câteva luni, și parcă mai importantă decât murmurul de cuvinte nemțești din jur.

Pe măsură ce se adunau oficialitățile, urmau noi și noi formalități. Ochii lui Eve treceau peste fiecare chip în parte. Soldați germani, oficiali germani, funcționari germani… Nici un francez, nici un civil care să privească spectacolul. Spre ușurarea lui Eve, René Bordelon nu își putea admira opera sângeroasă. Ideea de a-i revedea chipul o îngrozea mai rău decât verdictul în sine. Era conștientă că, dacă îl vede, o să se prăbușească pe covorul gros.

Înainte, nu eram așa slabă și speriată, s-a gândit în timp ce unul dintre judecători le ținea o predică. De câteva luni, se transformase într-o ființă neputincioasă, care tremura în celula ei și plângea din orice, și încă nu se obișnuise cu asta. Singura flacără care mai ardea în Eve era ura de sine.

Trădătoareo. Șoapta aceasta făcea parte din trupul ei acum; palpita odată cu inima, otrăvită și rece. *Trădătoareo.*

Lili știa că o trădase. În cele câteva luni, de când erau închise la Saint-Gilles, abia dacă apucaseră să schimbe câteva vorbe, dar Eve îl mituise pe unul dintre paznici ca să-i povestească lui Lili despre fapta ei. Nu se simțea în stare să poarte pe umeri și povara unei minciuni. Acum privea spre capătul opus al sălii, iar inima îi bătea mai să-i spargă pieptul, căznindu-se să se uite

dincolo de profilul împietrit al lui Violette, spre locul unde ședea Lili. *Scuipă-mă,* o implora în gând. *O merit.*

Lili însă zâmbea. Pe chipul său micuț, avea acea expresie de copil poznaș, de parcă era liberă, nu înconjurată de paznici ostili. A dus două degete la buze și i-a trimis lui Eve un sărut.

Eve a tresărit, ca și când ar fi încasat un pumn.

Au fost interogate pe rând și nu li s-a permis să asculte mărturia celorlalte. Prima a fost interogată Violette, pe numele ei adevărat Léonie van Houtte, pronunțat pentru întâia oară la audierea lui Eve, cu toate că nu și-o putea închipui pe locotenenta lui Lili sub alt nume decât Violette. Ea, cel puțin, o privea pe Eve ca pe o trădătoare și i s-au umplut ochii de ură în clipa în care Eve a fost scoasă din sală, sub pază. Era rândul ei să fie interogată, dar nici nu s-a obosit să se apere. *Toată lumea știe care va fi deznodământul.* A ascultat în tăcere predica nemților, simțind cum îi zvâcnesc mâinile de durere și inspirând mirosul rânced de pomadă de păr și ceară de pantofi. Au isprăvit repede cu ea. Pe Lili o voiau de fapt; emoția vibra ca o undă electrică peste sala cufundată într-o așteptare încordată, aproape sălbatică, iar Eve se întreba dacă aceeași emoție se propaga și printre spectatorii din Colosseum, înainte de a fi se da drumul leilor în arenă. Leii din sala actuală erau niște sculpturi poleite cu aur, dar, chiar și așa, puteau fi fatali.

Completul s-a retras; s-a scurs o jumătate de oră, potrivit ceasului, care ticăia implacabil, după care totul s-a terminat. Eve, Lili, Violette și alți câțiva inculpați mai puțin importanți au fost aliniați în fața curții, într-o tăcere mormântală. Eve avea gura iască și simțea că tremură. A tras cu ochiul la Violette, văzând-o cum strânge nervoasă din degete, de parcă voia să o apuce pe Lili de mână. Lili stătea nemișcată ca o statuie.

Verdictul a răsunat într-o germană fonfăită.

— Louise de Bettignies, condamnată la moarte.

— Léonie van Houtte, condamnată la moarte.

— Evelyn Gardiner, condamnată la moarte.

Sala fremăta de emoție, iar Eve avea senzația că primise un pumn în piept. Nu de teamă.

De ușurare.

Și-a coborât privirea încețoșată spre mâinile ei schilodite și s-a gândit, așa cum se gândea când plângea pe podeaua din biroul cu pereți verzi al lui René: *Vreau să mor.*

Să se termine odată cu singurătatea și monotonia din închisoare, cu durerea, morfina și remușcarea. Să vadă mai repede țevile puștilor îndreptate spre ea. Era o imagine frumoasă. O rafală de gloanțe, apoi… neantul.

Dar, n-a apucat bine să răsufle ușurată, că Lili a făcut un pas în față. A început să vorbească într-o germană cursivă, prima oară când vorbea limba dușmanului, de când începuse procesul.

— Domnilor, am rugămintea să nu îmi împușcați prietenele. Sunt tinere și vă rog să fiți îndurători cu ele, a zis, înclinându-și capul blond. Eu sunt gata să înfrunt moartea.

— Îmi accept sentința, a declarat Violette, cu o voce clară și disprețuitoare, întrerupându-și superioara. Mă puteți împușca. Am o singură rugăminte, înainte de a muri, și nu mi-o puteți refuza: nu mă despărțiți de Lili… de Louise de Bettignies.

— Nici pe mine, s-a auzit Eve spunând.

Judecătorii germani se uitau la ele cu figuri nedumerite. Aceeași expresie pe care Eve o văzuse pe chipurile paznicilor de la Saint-Gilles: uluirea provocată de faptul că o făptură delicată ca Lili, o bâlbâită ca Eve și o individă ca Violette, cu ochelarii ei de profesoară, puteau fi spioane.

Nemții ne țin prizoniere de câteva luni, s-a gândit Eve, *și tot nu știu ce să creadă despre aceste* les fleurs du mal. A străbătut-o un fior de mândrie, ceea ce a ajutat-o să ridice capul din pământ, preț de câteva clipe, înainte ca rușinea să o cuprindă din nou și să îl plece la loc.

Celor trei femei li s-a permis să aștepte în picioare, cât timp oficialii germani s-au consultat în șoaptă. Cu chiu, cu vai, s-a mai scurs o oră. Eve își simțea mâinile zvâcnind. A urmat un alt anunț, încă un pumn în pieptul lui Eve, dar nu de ușurare. De data asta, de deznădejde.

Procesul se încheiase.

— Deci, a zis Lili, nu ne împușcă.

Violette tremura, încă șocată de cele întâmplate, în timp ce

așteptau în curte, înconjurate de paznici. Eve stătea dreaptă și înmărmurită, însă vestea părea s-o fi zdruncinat profund pe Violette, care se pregătise sufletește de a fi executată chiar în acel moment și în acel loc.

— Ne trimit în… *Germania,* a mormăit ea.

Judecătorii își schimbaseră verdictul: erau condamnate la cincisprezece ani de muncă silnică, la penitenciarul din Siegburg.

— Cincisprezece ani? a spus Lili, strâmbând din nas. Nu prea cred. O să muncim până câștigă Franța, atâta tot.

— Preferam p-p-plutonul de execuție, s-a auzit Eve spunând.

Ochii roșii ai lui Violette s-au oprit asupra ei, sfredelind-o cu o privire acuzatoare și tăioasă.

— Tu meritai plutonul de execuție, a zis și a scuipat-o în față pe Eve. *Iuda.*

Au intervenit paznicii și au târât-o pe Violette câțiva pași mai încolo. Eve a rămas nemișcată, lăsând saliva să i se prelingă pe obraz. Alți paznici au lăsat-o pe Lili să se apropie de ea, după care s-au tras puțin înapoi. O infimă oază de intimitate, dar, ca prizonier, nici nu te puteai aștepta la mai mult.

— Îmi pare rău, micuță margaretă.

Eve a simțit atingerea cătușei aspre pe obraz, în momentul în care Lili a început să o șteargă, și aproape a tresărit. Trecuse atât de mult timp de când nu mai avusese parte de mângâieri.

— Violette e foarte afectată.

— Mă urăște, a zis Eve, fără niciun strop de ranchiună. P-pentru că te-am trădat.

— Aiurea. Cine știe de unde mi-au aflat nemții numele și că am fost conducătoarea rețelei? Cu opiu sau fără opiu, tu nu-ți amintești să le fi zis asta, a spus Lili, ridicând nepăsătoare din umeri. M-au identificat și basta. Cum au reușit, nu mai are nicio importanță.

— Ba are, a spus Eve.

— Nu pentru mine, a răspuns Lili, zâmbind.

Nu mult a lipsit ca Eve să izbucnească în lacrimi. *Nu mă ierta,* îi venea să strige. *Nu mă ierta, te rog!* Iertarea era mai dureroasă chiar decât ura.

Paznicii i-au îngăduit lui Violette să li se alăture. Era încruntată, dar calmă, iar Eve îi accepta cu bucurie aversiunea nerostită. Stăteau toate trei în tăcere și așteptau mașina care urma să le transporte înapoi la închisoare. De acolo, peste câteva zile, aveau să plece spre penitenciarul din Siegburg.

Siegburg. Eve auzise o mulțime de grozăvii despre locul acela. A întors capul spre est, în direcția Germaniei, și le-a văzut pe camaradele sale că se uită tot într-acolo, parcă întrezărind deja zidurile reci și umede ale închisorii.

— Nu vă mai gândiți la asta, *mes anges,* a spus Lili, așezându-se între Eve și Violette și cuprinzându-le pe amândouă în brațe. Bucurați-vă de clipa prezentă. Sunteți aici, iar eu sunt lângă voi.

Eve a lăsat capul pe umărul lui Lili. Stăteau lipite una de alta, în lumina palidă a soarelui de martie, și așteptau să fie urcate în mașină și duse de acolo.

Capitolul 33
CHARLIE

Iunie 1947

În orele următoare, n-am făcut altceva decât să mă uit la fotografia monstrului și să încerc să găsesc o explicație pentru gestul lui. *Din cauza ta a murit Rose,* îmi repetam la nesfârșit. *Din cauza ta a murit Rose.* Un ofițer SS a dat ordin să se tragă, și un soldat german a apăsat pe trăgaci, dar verișoara mea n-ar fi intrat în vizorul lor dacă nu și-ar fi băgat nasul bărbatul acela în costum elegant și cu baston cu măciulie din argint.

N-am putut să-i dau un răspuns lui Eve. Eram prea șocată, așa că am luat fotografia și m-am dus împleticindu-mă în camera mea, fără un cuvânt. Zăceam inertă pe pat, de parcă îmi apăsa un bolovan pe piept.

René Bordelon, îmi tot răsuna în minte. *Din cauza ta a murit Rose.*

El a fost legătura dintre mine și Eve, de la bun început. Rose a lucrat pentru el, Eve a lucrat pentru el – două femei, probabil din câteva mii, care au lucrat pentru același patron, în decurs de câteva decenii –, și, din pricina acestei banale coincidențe, numele lui ajunsese pe o bucată de hârtie, care mă condusese la Eve, și de la Eve aici. Dar nici prin gând nu mi-a trecut vreodată că legătura aceea se va concretiza cumva.

În zori, eram îmbrăcată și cu bagajele făcute, așa că am ieșit în fața hotelului. Nu m-a surprins s-o găsesc pe Eve acolo, cu geanta de voiaj la picioare, fumându-și țigara de dimineață, cu o ținută semeață și hotărâtă. Când s-a întors, am observat că are ochii la fel de roșii și de congestionați ca ai mei.

— Vin cu tine, am zis. Te ajut să-l găsești.

— Bun, a spus ea sec, de parcă mă oferisem să-i cumpăr o cafea. Finn s-a dus după mașină.

L-am așteptat în lumina trandafirie a dimineții.

— De ce ai nevoie de ajutorul meu? nu m-am putut abține să întreb. Una dintre întrebările care mă frământaseră cu o seară în

urmă. De treizeci de ani, visezi să-l aduci în fața justiției. Nu ți-ar fi mai ușor, fără să târăști după tine o studentă gravidă? N-ai *nevoie* de mine.

O parte din mine își dorea să mă înșel. Îmi doream să am grijă de ea, chiar dacă era atât de respingătoare.

— Într-adevăr, n-am nevoie de tine, mi-a replicat prompt. Dar nemernicul ne-a făcut rău amândurora, nu doar mie, și ai tot dreptul să te răzbuni pe el, dacă vrei, a adăugat, fixându-mă cu o privire impenetrabilă. Mi-am pierdut încrederea în multe, de-a lungul anilor, dar niciodată în asta. Stătea în fața mea, dreaptă și neclintită, ca un obelisc, și mă întrebam cum plănuia să își pună în practică răzbunarea. M-a trecut un fior la gândul acesta, dar, tocmai atunci, am văzut automobilul apărând după colț. Nu-i numai asta, a reluat, cu voce scăzută, în timp ce îl așteptam pe Finn să încarce valizele în portbagaj. Poate că n-am nevoie de tine, dar sigur am nevoie de el. M-am gândit că sunt șanse jumi-juma ca unde mergi tu, să meargă și el.

Am clipit nedumerită.

— De ce crezi asta?

A pus un deget pe pata roșie de pe gâtul meu, pe care o văzusem și eu în oglindă de dimineață și îmi lăsasem părul despletit, ca s-o ascund – o urmă lăsată de gura lui Finn, seara trecută.

— Știu și eu cum arată o pișcătură de țânțar și cum arată o mușcătură pasională, americanco.

— Ați terminat cu poveștile, doamnelor? a spus Finn, ducându-se la portiera șoferului. Grozavă dimineață pentru plimbare.

— Mda, am mormăit, simțind cum îmi ard urechile de rușine.

Eve a urcat pe bancheta din spate, zâmbind. Finn n-a observat zâmbetul, dar mi-a văzut obrajii îmbujorați și s-a oprit, înainte de a urca la volan.

— Te simți bine, drăguțo?

Nu existau cuvinte care să exprime starea mea după ziua de ieri și noaptea petrecută cu el. Îndurerată și optimistă, profund șocată și extrem de furioasă, tot mai furioasă cu fiecare privire aruncată la fotografia bătrânului pe care căzuserăm de acord să-

l vânăm. Iar, dacă mă uitam la Finn, mă înfioram toată la gândul celor întâmplate între noi cu mai puțin de douăsprezece ore în urmă.

— Sunt bine, am zis, în final.

A legănat din cap. Nu-mi dădeam seama ce-i trece prin minte, dacă regretă sau nu cele întâmplate. Așa că l-am lăsat să bage mașina în viteză și m-am întors către Eve.

— Am o singură nelămurire: *cum* îl găsim pe René Bordelon? Nu mai folosește numele ăsta, nici pe cel de René du Malassis. Nu știm nici măcar unde s-a dus, după ce-a fugit din Limoges. Cum îi dăm de urmă?

Eve a tras un ultim fum din țigară, apoi a aruncat mucul pe stradă.

— Habar n-n-n… n-am. Mi-a zis de mai multe ori că, la pensie, vrea să se retragă la Grasse. A și cumpărat o moșie acolo, o vilă veche pe care s-o renoveze la un moment dat. Are șaptezeci și trei de ani acum; alt restaurant nu mai deschide. Cred că e deja la pensie. Bag mâna-n foc că s-a dus să-și renoveze vila, să citească, să asculte muzică și să stea la soare. Cred că ar trebui să mergem la G-G-Grasse.

— Și acolo ce facem? am întrebat, ridicând din sprâncene. Cutreierăm cu mașina pe străzi și ne uităm pe geam?

— Ai un strop de încredere în mine, americanco. René nu mi-a spus unde se află proprietatea din Grasse, dar știu cum am putea s-o găsim.

— Dar dacă nu-i acolo? a întrebat Finn, neîncrezător. Ne bazăm pe niște vorbe aruncate aiurea, acum mai bine de treizeci de ani.

— Aveți voi o idee mai b-b-bună?

Trebuia să recunosc că nu aveam. Am ridicat din umeri. Finn a adunat hărțile mototolite de la picioarele mele.

— Dacă mergem încetișor, în două zile ajungem la Grasse. Oprim la Grenoble peste noapte…

— La Grenoble. Ne-am înțeles, a convenit Eve și a lăsat capul pe spate, închizând ochii. Dă-i bice, scoțianule.

Lagonda a pornit agale spre sud-est. Toți trei eram cufundați în gânduri. M-am mai uitat o dată la fotografia lui René. Mă

întrebam cum o fi arătând ofițerul SS care ordonase masacrarea satului. Mă întrebam cum or fi arătat soldații care văzuseră o tânără fugind din biserică, cu pruncul în brațe, și nu ezitaseră să apese pe trăgaci. M-a trecut un val de furie, lent și fierbinte, și mi-am amintit ce îmi spusese Eve, și anume că nu-i voi găsi, probabil, niciodată pe soldații care au ucis-o pe Rose.

Cine știe, poate voi reuși într-o bună zi. Sigur figurau pe undeva, prin vreo arhivă. Poate că soldații supraviețuitori încă puteau fi aduși în fața justiției, nu doar pentru Rose, ci și pentru *madame* Rouffanche și pentru toți consătenii ei uciși. Oradour-sur-Glane merita să se facă dreptate la fel de mult ca oricare dintre atrocitățile anchetate la Nürnberg.

Dar pentru asta mai aveam de așteptat. Deocamdată, dacă tot nu puteam ajunge la naziștii implicați în moartea lui Rose, măcar să ajung la Grasse. Și, cu puțin noroc, la René Bordelon.

În vreme ce mașina șerpuia printre coline, lacuri superbe și pajiști, meditam la o nouă ecuație: Rose plus Lili, împărțit la Eve plus eu, egal René Bordelon. Patru femei și un bărbat. Mă uitam la fotografia neclară și căutam remușcare, vinovăție, cruzime. Dar e imposibil să distingi asemenea sentimente într-o fotografie. Era doar un bătrânel ieșit la o cină, în oraș.

Am încercat să o bag la loc în geanta lui Eve, dar mi-a dat peste mână cu degetele ei schilodite.

— Păstreaz-o.

Am băgat-o în poșetă, dar, chiar și prin piele, simțeam privirea goală a bărbatului ațintită asupra mea, așa că am întors capul spre Eve. Părea calmă, mai destinsă decât silueta gârbovită și măcinată de vinovăție, care stătea la fereastră noaptea trecută și își depăna povestea încărcată de suferință și ură de sine. I-am mângâiat ușor mâna.

— Nu ne-ai spus nimic despre proces aseară, am zis. Nici despre ce s-a întâmplat cu Violette și Lili.

— Nu-i o poveste potrivită pentru nopți negre.

Am înclinat capul, sub razele soarelui care ardea pe cer.

— E lumină acum.

— Ai dreptate, a spus ea, oftând adânc.

Ne-a povestit detaliile procesului: leii belgieni, interogatoriile

interminabile, reducerea pedepsei. Violette, care a scuipat-o în față. Mi-am amintit-o pe această Violette, mai vârstnică, făcând același gest la Roubaix, și m-a trecut un fior. Violette… era ceva ce nu-mi dădea pace, un gând stăruitor care mă străfulgerase și noaptea trecută – o ecuație care nu ieșea la socoteală –, dar l-am alungat din minte, pentru moment.

— După aceea am ajuns la Siegburg, a spus Eve.

Capitolul 34
EVE

Martie 1916

După ce s-a încheiat războiul, Eve a constatat cu surprindere cât de puține îi rămăseseră întipărite în memorie din zilele nesfârșite petrecute la Siegburg. Misiunea la Lille nu durase nici șase luni, dar își amintea totul cu o claritate uluitoare. Cei doi ani și jumătate la Siegburg s-au scurs ca printr-o pâclă deasă, fiecare zi fiind identică cu precedenta.

— Du-o-n celulă.

Așa a fost întâmpinată la Siegburg, în primăvara lui 1916 – un ordin scurt, apoi o mână grea trântită pe spate, care o împingea prin coridorul întunecos, în urma lui Violette și a lui Lili. Niciuna nu apucase să vadă zidurile exterioare ale închisorii; era o beznă desăvârșită când furgoneta a intrat în curte, hurducăindu-se.

— Nu-i bai, a șoptit Lili. O vedem noi, în ziua în care ne eliberează.

Dar nu-ți prea venea să te gândești la eliberare, când erai îmbrâncit pe un culoar care duhnea a urină, a sudoare și a deznădejde. Eve și-a dat seama că dârdâie și a strâns din dinți, ca să nu-i clănțăne. A auzit scrâșnetul cheii în broască, scârțâitul balamalelor, după care ușa masivă s-a deschis.

— Gardiner, s-a răstit paznicul, și aceeași mână brutală a îmbrâncit-o înăuntru.

— Stați puțin, a murmurat Eve, căutându-le disperată pe Violette și pe Lili, dar ușa s-a trântit în spatele ei.

Întunericul era de nepătruns, o perdea de beznă apăsătoare și înghețată.

Toți clachează în prima noapte, avea să audă mai târziu de la colegele de suferință. Eve însă era deja cu moralul la pământ când sosise la Siegburg. Bezna nu era nici pe departe la fel de înfricoșătoare precum gândurile care îi bântuiau mintea, așa că și-a descleștat dinții și a început să bâjbâie prin celulă, cu

degetele mutilate. Pereți din piatră, o încăpere mai mică decât celula de la Saint-Gilles. Un pat infect, tare ca scândura, care duhnea a transpirație veche, a vomă veche, a spaimă veche. Eve se întreba câte femei or fi dormit, or fi plâns și și-or fi înăbușit suspinele pe patul acela. La un moment dat, s-au auzit niște țipete vagi, chiar un hohot de râs strident, dar n-a apărut niciun paznic. După cum avea să afle curând, odată încuiate, celulele de la Siegburg nu se mai deschideau până dimineața. Puteau să moară de febră ori de infecție, puteau să urle de durere, din cauza vreunei fracturi – ușa rămânea închisă până în zori. Multe femei muriseră în acest fel. Acesta era și scopul, a realizat Eve, dezolată.

Nu se putea întinde pe patul acela infect. S-a ghemuit într-un colț și a așteptat, zgribulită, să se lumineze de ziuă. Odată cu zorii, și-a făcut apariția un paznic sever, cu un maldăr de haine în brațe – șosete aspre, de culoare albastră, o rochie albă, murdară, cu crucea de deținut pe piept – și astfel a început nesfârșitul șir al zilelor de captivitate.

Foamete. Frig. Păduchi. Palme încasate de la paznici. Munca zilnică: coseau cu degete însângerate, lustruiau zăvoare cu soluții caustice, montau căpăcele metalice. Discuții șoptite cu celelalte femei: E adevărat că s-a dat o luptă la Mont Sorrel? Pe Somme? E adevărat că englezii au cucerit La Boisselle? Contalmaison? Mai presus de mâncare, prizonierele jinduiau după vești. De la paznici auzeau doar despre victoriile Germaniei.

— Minciuni! a pufnit Lili. Minciuni gogonate! Pierd, și o știu prea bine. Nu trebuie decât să mai rezistăm o vreme.

Rezistă, și-a zis Eve. S-a scurs un an – aceleași zile cenușii, aceleași palme, aceiași păduchi și aceleași urlete în fiecare noapte. Lili însă părea tot mai încrâncenată și mai încrezătoare pe măsură ce i se usca trupul. Nopți negre, fără vise pe patul împuțit. Femei galbene ca ceara răpuse de febră ori care se topeau de foame și de frig între zidurile din piatră. Le vedea cum merg șontâc-șontâc spre infirmerie, sala imensă, cu pereți văruiți într-un verde oribil, care mirosea a rahat și a sânge.

Unele o numeau *lazaret,* altele *infern.* Nimeni nu mergea la infirmerie ca să se trateze; mergeau acolo ca să moară. Nemții nu mai iroseau gloanțele pe deținute, câtă vreme le răpuneau nepăsarea și bolile. Bună strategie, s-a gândit Eve, impasibilă. La nivel internațional, opinia publică nu se scandaliza la fel de mult dacă femeile mureau pe un pat de spital, și nu în fața plutonului de execuție.

Și ce femei erau acestea! Schelete identice, cu aceleași cruci de prizonier în piept și părul soios, fiecare o *fleur du mal* cu ochii adânciți în orbite: apriga Louise Thuliez care îi ajuta să treacă granița pe soldații trimiși de Edith Cavell; belgianca *madame* Ramet, al cărei fiu fusese împușcat, iar cele două fiice ale sale o urmaseră în închisoare; stoica prințesă de Croy, care înființase o rețea de spionaj în Belgia… Înainte să ajungă la Siegburg, Eve nici nu-și închipuia cât de multe femei riscaseră totul pentru război. Chiar și acum, continuau lupta, așa cum le stătea în putință.

— Din ce-am înțeles de la *madame* Blankaert, căpăcelele alea pe care ni le-au dat să le asamblăm sunt focoase de grenadă, a șoptit Lili. N-ar trebui să facem ceva?

— Nu-i întârâta, Lili, a spus Violette, obosită.

— *Ta gueule.* E incredibil că ne-au pus să facem muniție pe care o vor folosi împotriva compatrioților noștri.

A doua zi, au răsunat următoarele cuvinte: *În numele Angliei, al Franței, al Belgiei și al tuturor statelor aliate, le rog pe camaradele mele să refuze categoric să lucreze la muniție. Germania nu are dreptul să ne ceară să desfășurăm această muncă letală împotriva patriilor noastre, să ne silească să facem cu mâinile noastre armele care îi vor lovi pe tații, frații, soții și fiii noștri. Toate cele care suntem aici vom continua să luptăm și să îndurăm vitejește, pentru rege, drapelele și patriile noastre…*

Și astfel, în întregul penitenciar, scheletele cu chipuri pământii s-au trezit, deodată, la viață și au început să urle, precum walkiriile, în timp ce paznici alergau de colo colo, îmbrâncindu-ne, lovindu-ne și zbierând. Eve a țipat, până când a rămas fără voce, chiar și după ce a primit un pumn în obraz, de i-a trosnit gâtul. Preț de o clipă, a coborât lumina peste lume,

iar culoarea a înghițit cenușiul mohorât. Eve a țipat, până când a fost târâtă înapoi în celulă, iar Lili nu s-a oprit din râs nici măcar în momentul în care paznicii au luat-o pe sus, împreună cu *madame* Blankaert, și le-au închis în izolare pentru instigare la grevă.

— A meritat din plin, a zis ea, când a fost eliberată, o lună mai târziu.

Eve nu-i împărtășea optimismul – Lili era numai piele și os, o umbră străvezie. Și-a luat pătura de pe umeri și a învelit-o. *Rezistă. Nu trebuie decât să rezistăm.*

A mai trecut un an cenușiu, nesfârșit. În 1918, primăvara geroasă a venit mai târziu decât de obicei, și, odată cu ea, sămânța speranței a început să încolțească timid în sufletele deținutelor. „Nemții pierd", era zvonul care circula pe buzele tuturor. „Sunt înfrânți și se retrag de pe toate fronturile." Dar nu doar zvonurile despre victoriile englezilor și incursiunea francezilor pe teritoriul Germaniei hrăneau nădejdea. Toate deținutele îi vedeau pe paznicii cu umerii căzuți și auzeau laudele tot mai stridente și mai silite aduse triumfului Germaniei. Se simțea un freamăt în aer: calvarul războiului se apropia de final.

De s-ar fi sfârșit mai curând, avea să cugete Eve mai târziu, în nopțile acelea albe, când se uita deznădăjduită pe țeava Lugerului. De s-ar fi sfârșit doar cu câteva luni mai devreme…

Septembrie 1918

— Mulțumesc că ai venit, micuță margaretă.

Lili stătea întinsă în infirmeria rece, abia dacă se vedea de sub păturile soioase. Eve ședea pe margine și tremura în halatul de prizonieră. În mod normal, ar fi fost la muncă, alături de celelalte femei, dar izbucnise o epidemie de tifos de curând, iar, când s-a plâns de febră și dureri de cap, au trimis-o numaidecât la infirmerie. În felul acesta, îi era mult mai ușor să dea o fugă la patul lui Lili.

— Cum te simți? a întrebat-o.

— Binișor, a răspuns Lili, bătându-se pe o parte. De ceva

timp, suferea de abces pulmonar între două coaste, dar nu se văitase nicio clipă. Bagă bisturiul și gata.

Operația era programată să aibă loc la ora patru după-amiază. Nu mai avea mult de așteptat.

— Au chemat un chirurg de la Bonn? a întrebat Eve, încercând să-și stăpânească emoțiile.

Extirparea unui abces nu era o intervenție minoră, cu atât mai mult în cloaca aceea, cu personal insuficient și făcută pe o femeie subnutrită…

Lili nu se teme, s-a îmbărbătat Eve. *Nu te teme nici tu.*

Poate, totuși, Lili se temea, fiindcă se uita la Eve cu o privire neobișnuit de serioasă. Ochii ei aprigi erau adânciți în fundul unui cap ce aducea mai degrabă a craniu.

— Să ai grijă de Violette, dacă eu…

A ridicat grăitor din umeri.

— O să fie bine, a întrerupt-o Eve, înainte de a-și duce ideea la capăt. Trebuie să fie bine.

De mai bine de doi ani, se agăța de această speranță. Evelyn Gardiner își trădase prietenele, cedase nervos și, din cauza slăbiciunii ei, ajunseseră în locul acela oribil. Dacă reușea să le salveze de acolo, poate că trădarea îi putea fi, într-o oarecare măsură, uitată, chiar dacă nu iertată. La asta se gândea zi de zi, când îi dădea lui Lili jumătate din rația ei de pâine, când încerca să-i ofere păturile ei lui Violette, chiar dacă aceasta încă o privea cu ochi de gheață. *Salvează-le și îți vei ispăși vina.*

Era la un pas să reușească – războiul nu se mai putea prelungi prea mult. *Mai e puțin. Încă puțin, și mergem acasă.*

Probabil observând disperarea din ochii lui Eve, Lili a pus mâna descărnată peste degetele ei schilodite.

— Ai grijă de tine, micuță margaretă. Dacă nu mai sunt lângă tine, să-ți sar în ajutor…

— Nu spune asta, a zis Eve și i-a strâns mâna, sugrumată de panică. Nu suporta gândul să o piardă pe Lili, mai ales din cauza unui abces. Nu acum. Nu după doi ani de detenție, când mai aveau atât de puțin și scăpau. E o simplă operație de extirpare. O să supraviețuiești!

— *Ma petite*, nemții n-au niciun interes să mă țină în viață, a

spus Lili, pe un ton calm.

Pe Eve au podidit-o lacrimile, căci acesta era un adevăr pe care nu-l putea tăgădui: oficialii de la Siegburg o detestau profund și fățiș pe Lili, din pricina firii ei răzvrătite.

— Nu trebuia să pornești greva aia, nici…

Nici ce? Să nu fi sărit la ceartă din prima zi în care a pus piciorul la Siegburg? Să nu fi urzit planuri de evadare și să nu fi menținut buna dispoziție cu tot soiul de povești și glume? Dacă era genul de femeie cuminte și la locul ei, n-ar fi reușit să conducă cea mai eficientă rețea de spionaj din Franța.

— O să fie *bine,* a repetat Eve cu îndârjire, și ar mai fi avut multe de spus, dacă nu apăreau două infirmiere.

— Ridică-te, Bettignies. A sosit chirurgul.

Lili abia se ținea pe picioare. Eve a cuprins-o de umeri și a ajutat-o să coboare din pat. Purta un halat lăbărțat și spălăcit.

— *Quelle horreur,* s-a strâmbat ea. Ce n-aș da să am o rochie din moar roz!

— Și o pălărie scandaloasă? a glumit Eve, cu prefăcută veselie.

— M-aș mulțumi cu un săpun scandalos. Am un păr îngrozitor de *slinos.*

Eve a simțit că i se ridică un nod în gât.

— Lili…

— Să te rogi pentru mine, cât sunt acolo, a spus Lili, făcând semn din bărbie către sala de operații. Am nevoie de oameni care să se roage pentru mine. I-am trimis o scrisoare și fostei mele stareț de la Anderlecht, dar cel mai mult m-ar bucura să te rogi tu pentru mine, Evelyn Gardiner.

Era prima oară când i se adresa pe numele adevărat. Chiar și după proces, continuaseră să-și folosească vechile nume de cod. Cele pe care le simțeau ca fiind mai reale.

— Nu mă pot ruga pentru tine, a murmurat Eve. Nu mai cred în Dumnezeu.

— Dar eu cred, a răspuns Lili, sărutând mătăniile înfășurate pe degete, exact în momentul în care infirmierele au apucat-o de coate.

Eve a legănat din cap în semn de încuviințare.

— O să mă rog. Ne vedem peste câteva ore. Ne vedem *sigur.*

Infirmierele au scos-o pe Lili din salon, și Eve s-a luat după ele. Din sala de operații de la capătul holului, a ieșit o asistentă, iar Eve a apucat să îl vadă în fugă pe chirurgul de la Bonn, care fuma o țigară. Nici urmă de agitație – nu steriliza nimeni instrumentele, nu pregătea nimeni eterul sau cloroformul…

Lili, s-a gândit, năpădită de spaimă. *Nu intra acolo, Lili.*

În față, răsuna vocea lui Lili, care își rostea rugăciunile.

— Roagă-te pentru noi păcătoșii, acum și în ceasul morții…

Holul era ticsit de femei. Louise Thuliez, prințesa de Croy, Violette – atâtea *fleurs du mal* câte izbutiseră să se sustragă de la muncă, toate îngrijorate și rugându-se în șoaptă pentru regina spionajului. Cele două infirmiere au iuțit pasul, trăgând-o pe Lili după ele. S-a simțit un tremur în glasul ei calm. Preț de o clipă, Eve s-a gândit că Lili o să clacheze – că se va prăbuși în lacrimi pe jos și va trebui cărată pe brațe până pe masa de operație.

Dar n-a fost așa. S-a îndreptat de spate, flancată de infirmiere, a ridicat fruntea, cu obișnuita ei figură strengărească, și s-a uitat spre prietenele aliniate în hol. Lumina slabă îi cădea pe părul înfășurat în jurul capului în cozi împletite, ca o coroană.

— *Mes amies,* a spus când a ajuns în dreptul lui Violette, punându-i mătăniile în mâinile tremurânde, *je vous aime…*

Apoi s-a îndepărtat, micuță ca un copil, între cele două infirmiere, aproape plutind, în timp ce se îndrepta cu pași mici și inima ușoară spre sala de operații. Eve își auzea inima într-un ritm monoton și sumbru, ca o tobă. *Lili…*

Chiar înainte să dispară, Lili a întors capul ultima dată și le-a aruncat o ocheadă poznașă. Le-a trimis un sărut, care a lovit-o pe Eve ca un pumn. Apoi Lili s-a făcut nevăzută în sala de operații, dar vocea încă îi răsuna, senină și voioasă.

— Bănuiesc că dumneata ești chirurgul. Ești amabil să-mi dai un păhărel de cloroform? Am avut o zi de tot rahatul.

În momentul acela, lui Eve i s-au înmuiat genunchii. În momentul acela, și-a dat seama ce va urma.

— O să fie bine, spunea Louise Thuliez. Nu se lasă Lili doborâtă de un amărât de abces…

— Nimic n-o doboară…

S-a auzit un cor de murmure aprobatoare și îmbărbătări rostite cu figuri pământii din pricina îngrijorării. Violette strângea atât de tare mătăniile în palmă, încât mărgelele îi intrau în carne.

— Într-o săptămână, se pune pe picioare. Mai puțin de o săptămână…

Dar, spre deosebire de Eve, Violette nu a fost în infirmerie în cele patru ore care au urmat. Paznicii le-au gonit pe deținute, dar ea era încă ținută sub observație, fiind suspectă de tifos. Un hol și o ușă o despărțeau de sala de operații, auzind gemetele, scâncetele și țipetele înăbușite. Sunetele unei femei operate fără eter, fără cloroform, fără morfină. Eve stătea ghemuită în pat, simțind cum i se stinge din suflet și ultimul licăr de speranță, și plângea atât de amarnic, încât aproape acoperea zgomotul agoniei lui Lili. Aproape, dar nu în întregime. Eve a auzit totul, de la început până la sfârșit. Până în zori, rămăsese fără glas de atâtea lacrimi vărsate.

Lili se dusese și ea.

Citat din *La Guerre des Femmes*, monografie a muncii depuse în război de Louise de Bettignies, realizată de Antoine Redier, după relatările soției sale, Leonie van Houtte, nume de cod Violette Lameron:

A murit așa cum a trăit, ca un adevărat soldat.

Capitolul 35
CHARLIE

Iunie 1947

Mă durea sufletul.

Speram nespus ca regina spionajului să fie încă în viață și ca, într-o bună zi, să o întâlnim, în peregrinările noastre, așa cum am întâlnit-o pe Violette. O femeie căruntă acum, dar tot minionă, amabilă și veselă. O persoană pe care îmi doream enorm s-o cunosc; dar nu avusese șansa să ajungă la vârsta senectuții.

Eve, îmi venea să-i spun siluetei ghemuite pe bancheta din spate, *îmi pare rău,* dar cuvintele erau goale, inutile după o asemenea poveste. Finn oprise mașina, cu douăzeci de minute mai devreme, pe când ea încă ne povestea, iar acum stăteam sub razele soarelui de vară, într-o tăcere deplină.

Am întins mâna spre degetele noduroase ale lui Eve, când și le-a îndepărtat de la ochi, dar a reînceput să vorbească, cu o figură palidă și schimonosită, în lumina nemiloasă a zilei.

— Asta a fost. Acum știți tot. Lili a avut parte de cea mai oribilă moarte care-i poate fi hărăzită unei femei c-c-curajoase. Numai și numai din vina mea. Din cauza mea, a ajuns la închisoare, iar eu n-am fost în stare s-o scot de acolo.

Mă stăpâneam cu greu să o contrazic. *Nu, n-ai avut tu nicio vină. Nu se poate să crezi asta.* Dar asta credea, și orice-aș fi spus nu i-ar fi domolit ura de sine. Măcar atâta lucru știam și eu despre Evelyn Gardiner. Oricât de mult îmi doream să repar ce este defect, pe Eve nu aveam șanse să o repar.

Oare așa să fi fost?

Și-a trecut mâna schilodită peste gură; amândouă îi tremurau.

— Pornește mașina, scoțianule, a zis cu glas răgușit. Nu mai ajungem la Grenoble, dacă stăm pe marginea drumului.

Lagonda a intrat din nou pe șosea și ne-am încheiat călătoria în tăcere, mult prea abătuți din cauza deznodământului

dezolant și teribil al mărturisirii lui Eve. Ea stătea în spate, cu ochii închiși. Finn conducea ca un șofer adevărat, cu privirea ațintită în față, și nu deschidea gura decât atunci când avea nevoie de hartă. Eu eram adâncită în gânduri.

Încântător oraș, Grenoble: case compacte și bisericuțe frumoase, unduirile albastre și lenețe ale râurilor Drac și Isère, încadrate din toate părțile de culmile învăluite în nori ale îndepărtaților Alpi. Am poposit la un *auberge.* Finn, care o luase pe scări, împreună cu Eve și cărând bagajele, a întors capul și s-a uitat la mine.

— Am de dat un telefon, am zis, iar el și-a imaginat, probabil, că îmi sun părinții.

Dar telefonul pe care l-am dat de la recepție, după o dispută interminabilă cu operatorul francez, nu era către America. Am cerut să mi se facă legătura cu o prăvălie de porțelanuri din Roubaix, al cărei nume, din fericire, îl reținusem.

— *Allo?*

O întâlnisem o singură dată, dar i-am recunoscut imediat vocea. Mi-o și imaginam cum întoarce capul și îi sticlesc în lumină lentilele ochelarilor.

— Violette Lameron, am zis.

— Cine ești? a întrebat ea după un lung moment de tăcere.

— Charlotte St. Claire, *madame.* Ne-am cunoscut în urmă cu ceva timp; am venit la prăvălie împreună cu Evelyn Gardiner – Marguerite Le François, cum ai cunoscut-o dumneata. Nu închide, te rog, m-am grăbit să îi spun, simțind că e pe punctul să-mi trântească telefonul în nas; îmi dădeam seama de asta după pufăielile stăpânite de la capătul celălalt al firului.

— Ce dorești? m-a întrebat, pe un ton vădit mai rece. N-aș ajuta-o pe trădătoarea aia împuțită nici dac-ar fi să ardă de vie, așa că, dacă vrei să-mi ceri vreo favoare pentru ea…

Mi-am reprimat cu greu furia, impulsul de a-i spune că Eve nu se făcea vinovată de *nimic.* Impulsul de a o întreba cât de tare s-ar fi ținut *ea,* după un pahar cu opiu și zece degete zdrobite. Dar Violette era la fel de convinsă de vinovăția lui Eve pe cât era Eve însăși, și, indiferent ce-aș fi spus, nu le-aș fi schimbat părerea. Doar adevărul putea face asta, iar, pentru a-l scoate la

lumină, aveam nevoie de Violette.

— Trebuie să citească cineva dosarul procesului în care ați fost condamnate dumneata, Eve și Lili, am zis, coborând tonul și întorcându-mă cu spatele la recepționerul curios. Cred că s-a strecurat o minciună în acte.

Îmi venise ideea aceea de când aflasem despre schimbul de informații care dusese la condamnarea lui Lili. Ceva nu avea noimă. *Găsește-l pe X din ecuație.*

— Ești o copiliță americancă, mi-a replicat Violette, cu dispreț. Ce știi tu despre dosarul unui proces judecat în Europa, acum treizeci de ani?

Mai multe decât își închipuia ea. Ce bine îmi prindeau acum acele stagii de practică la biroul de avocatură al tatei, specializat în drept internațional: indexasem și catalogasem tratate de drept francez și german, depusesem documentația pentru procese, îl ascultasem pe tata cum ne explica, la cină, diferențele dintre dreptul european și cel american…

— Procesul a trei spioane, în plin război, sigur a fost temeinic documentat, i-am spus lui Violette. Voi trei erați eroine, erați celebre. Toată lumea era cu ochii pe voi – ofițerii germani, presa franceză, funcționarii belgieni, diplomații englezi. *Totul* a fost arhivat – fie doar și pentru a dovedi ulterior că nu s-a comis nicio ilegalitate. Dacă există o minciună în acte, se poate descoperi. Singura problemă e să obținem acces la documente. Mă ajuți?

— Despre ce minciună e vorba?

Îi simțeam curiozitatea din glas, oricât încerca să se controleze.

Aha, te-am prins. I-am explicat.

A urmat un moment de tăcere și mai lung.

— De ce apelezi la mine? Nici măcar nu mă cunoști, *mademoiselle*.

— Știu de ce ești în stare. Eve mi-a povestit totul despre dumneata. N-o să ai liniște până nu afli adevărul. Habar n-am dacă dosarele sunt publice sau secretizate, după atâta vreme, dar, în cazul în care sunt secretizate, cred că dumneata poți pune mâna pe ele mult mai ușor decât mine. Pentru că *dumneata*

erai inculpată în ziua aceea și poți susține că e dreptul dumitale să afli totul în legătură cu acel proces. Nici dumneata, nici Eve nu știți totul, pentru că n-ați asistat la toate deliberările. Ești eroină de război, Violette, am adăugat, gândindu-mă că nu strică să-i mai arunc o momeală. Sunt convinsă că încă există oameni care te respectă, care îți sunt datori și dispuși să tragă niște sfori ca să te ajute. Dacă există vreo informație ascunsă în documentele alea, îi dai dumneata de urmă.

— Și dacă, într-adevăr, există?

— Mă anunți. Dă-mi de știre dacă m-am înșelat. Te rog.

A tăcut un răstimp atât de lung, încât m-am speriat că s-a întrerupt legătura. Stăteam la recepție și așteptam, cu gura uscată de emoție. *Te rog*, imploram în gând.

Când, în sfârșit, femeia de la celălalt capăt al firului a vorbit, părea oarecum buimacă, dar și înflăcărată, de parcă spioana care zăcea în negustoreasa aceea respectabilă deschidea ochii pentru prima oară, după ani de zile. Partea aceea din ființa ei nu avea cum să moară vreodată, cel puțin, nu în cazul unor femei ca Eve și Violette.

— Unde te contactez, *mademoiselle* St. Clair, în caz că descopăr ceva?

Am promis să-i telefonez a doua zi, de la Grasse, ca să-i comunic numele hotelului. După aceea am închis, tremurând de emoție. Lansasem plasa la apă; acum nu-mi mai rămânea decât să aștept și să văd dacă se prinde ceva în ea. În timp ce urcam în camera mea, m-am întrebat dacă era oportun să-i spun și lui Eve ce făcusem, dar răspunsul a fost categoric negativ. Părea atât de fragilă în mașină, atât de plăpândă, încât risca să se frângă la cea mai mică atingere. Nu voiam să-i dau speranțe deșarte.

Imediat ce am intrat în liniștea camerei cochete, am ridicat transperantele și m-am uitat la amurgul care cădea rapid. Cuplurile se plimbau la braț și mi-am amintit cum chicoteam împreună cu Rose la gândul că, într-o zi, vom ajunge și noi la vârsta la care să ieșim la întâlnire în patru. Am văzut o blondă înaltă ținându-se de mână cu un băiat care râdea, dar mintea mea nu s-a mai încăpățânat să îi suprapună femeii chipul lui Rose. Era doar o fată necunoscută. Toate viziunile cu Rose

încetaseră după vizita la Oradour-sur-Glane. *Vino înapoi,* m-am gândit, uitându-mă la mulțimea de oameni. *Vino înapoi, Rosie.* Dar, firește, nu avea să se mai întoarcă vreodată. La fel ca fratele meu, și ea era moartă.

Cineva a ciocănit la ușă. M-am gândit că e Eve, care vine să mă anunțe cum procedăm odată ajunși la Grasse, dar era Finn. Arăta schimbat și a durat câteva secunde până să mă dumiresc asupra motivului. Se bărbierise, purta sacou (tocit la coate, ce-i drept, dar de un bleumarin plăcut), iar pantofii lui străluceau de cât îi lustruise.

— Vino cu mine la cină, a zis, fără niciun preambul.

— Credeam că Eve nu coboară la masă astă-seară. Părea mai degrabă dornică de whisky.

Orice, numai să uite mai repede. Acum, că aflasem cum murise Lili și de ce o bântuia într-atât, o înțelegeam mult mai bine.

— Gardiner e aranjată pe seara asta, a zis Finn, bătându-se peste buzunarul în care zornăiau gloanțele din pistolul lui Eve. Suntem doar noi doi. Ia cina cu mine, Charlie.

Ceva în tonul lui m-a făcut să adopt o postură dreaptă. Judecând după cât era de spilcuit, mă îndoiam că mă invita să luăm masa, în grabă, la prima braserie care ne ieșea în cale.

— Îmi dai… întâlnire? am întrebat, abținându-mă să-mi trec mâna prin părul lui ciufulit.

— Da, a răspuns fără să clipească. Așa face un bărbat când îi place o fată. Își pune sacou, își lustruiește pantofii și o invită la masă.

— Nu cunosc niciun bărbat care să facă asta. În niciun caz, după ce ne-am…

M-a străfulgerat amintirea celor întâmplate deunăzi, geamurile aburite și gâfâielile noastre.

— Problema ta e că ai avut de-a face doar cu băiețandri, nu cu bărbați.

Am ridicat din sprâncene.

— Am trăit să aud vorbe de duh din gura unui bărbat de nici treizeci de ani.

— N-are legătură cu vârsta. Există băieți de cincizeci de ani și

bărbați de cincisprezece. Nu contează câți ani au, contează ce fac, a spus, după care a făcut o scurtă pauză. Un băiat o bagă pe fată în belea și dă bir cu fugiții, fără să îndrepte lucrurile. Când comite o greșeală, bărbatul o repară. Își cere iertare.

— Să înțeleg că regreți ce s-a întâmplat? am zis, amintindu-mi atingerea mâinilor lui pe spatele meu gol și murmurele lui: *Nu așa speram să se întâmple.*

Am avut o strângere de inimă. Eu nu regretam câtuși de puțin.

— N-am niciun regret, a spus, calm. Îmi pare rău doar pentru că n-am luat-o mai… ușurel. Să fi făcut asta după ce te invitam să luăm cina în oraș, nu după o încăierare și o buză spartă. Așa începi o relație cu fata care-ți cade cu tronc, iar tu, Charlie, mi-ai căzut cu tronc. Ești mai isteață decât toate femeile pe care le-am întâlnit, un fel de mașinărie de socotit în rochie neagră, și-mi place mult asta. Și-mi mai place faptul că ai limba ascuțită. Încerci să-i salvezi pe toți cei care-ți ies în cale, de la verișoara și fratele tău până la epave ca mine și Gardiner, iar asta-mi place cel mai mult. Așa că vreau să-mi cer scuze. Am venit să te scot la masă. Mi-am pus până și sacou, a zis și a făcut o pauză. Urăsc sacourile.

Am încercat să-mi ascund zâmbetul, dar n-am izbutit. A zâmbit și el, dar numai atât cât să i se încrețească colțurile ochilor, iar mie mi s-au înmuiat genunchii. Am tușit ușor, ca să-mi dreg vocea, trăgând stânjenită de jerseul dungat de pe mine, și am zis:

— Așteaptă-mă zece minute să mă schimb.

— Nicio problemă, a spus și a închis ușa după el. Câteva secunde mai târziu, i-am auzit glasul din hol. Se poate să-ți pui tot rochia neagră?

— N-am zis c-o să fie cine știe ce cină, a spus.

Stăteam rezemați de balustrada din piatră a unui pod vechi peste Isère, cu un pachet de sendvișuri între noi. Finn le cumpărase de la un bistro de lângă Place Saint-André și le mâncam direct din ambalaj.

— Sunt un pic strâmtorat.

— N-aveam parte de o așa priveliște frumoasă dacă mergeam la un restaurant scump.

Un cer de smoală, spuzit cu stele, susurul apei care lucea sub razele lunii, înconjurați de murmurul și forfota orașului.

— Care-i mâncarea ta preferată? m-a întrebat.

M-a pufnit râsul.

— De ce?

— E unul dintre lucrurile pe care nu le știu despre tine. Multe nu știu despre dumneata, domnișoară St. Clair. A întins mâna și mi-a luat o firimitură de pe buză. Așa se face la prima întâlnire. Deci: mâncarea preferată?

— Înainte, erau hamburgerii. Cu ceapă, salată verde, puțin muștar, fără brânză. Dar, de când cu Bobocelul aici de față, am zis, mângâindu-mă pe burtă, prefer șunca afumată. Crocantă, un picuț arsă. La cât mă îndop, n-o să mai rămână picior de porc în Franța până nasc. Care-i mâncarea dumitale preferată, domnule Kilgore?

— Pește cu cartofi prăjiți, dar numai dacă-s făcuți așa cum trebuie, cu mult oțet de malț. Culoarea preferată?

M-am uitat la sacoul lui, care-i făcea ochii să pară mai negri și umerii, mai lați.

— Albastru.

— Și a mea. Ultima carte pe care-ai citit-o?

Și tot așa, ne-am adresat unul altuia tot soiul de întrebări, prostindu-ne ca niște copilandri. Finn m-a întrebat despre viața la colegiu și i-am povestit despre Bennington și despre cursurile de algebră. Eu l-am întrebat cum a ajuns să fie așa priceput la mașini și mi-a povestit că a lucrat la garajul unchiului său, pe când avea unsprezece ani. Tot felul de nimicuri, care însă ne ajutau să ne cunoaștem mai bine. În mod normal, discuțiile acestea se purtau mult mai devreme, înainte să ne despuiem pe bancheta unei mașini, dar noi făceam lucrurile pe dos.

— Primul lucru pe care l-ai cumpăra, dacă ai avea zece mii de lire sterline în buzunar?

— Aș răscumpăra perlele bunicii. Îmi plăceau la nebunie. Tu?

— Un Bentley Mark VI din ’46, a răspuns Finn, fără să stea pe gânduri. Prima mașină fabricată de Bentley și Rolls-Royce. E o

minunăție. Deși, dacă tot am zece mii de cheltuială, cred c-aș merge până la un Ferrari 125 S. Abia s-a lansat. A câștigat șase din cele treisprezece curse de pe circuitul din Piacenza…

S-a apucat să-mi povestească despre motoarele V12, ceea ce mi se părea absolut adorabil. N-aș fi putut spune *de ce* era adorabil – când Trevor Preston-Greene mi-a făcut cinste cu un milkshake, după cursul de literatură engleză, și mi-a turuit o oră despre Chevroletul lui Stylemaster, îmi venea să-i torn ciocolata în cap. Acum însă, îl ascultam fascinată pe Finn care îmi explica cu lux de amănunte despre suspensia spate de tip De Dion.

— Ți-am făcut capul calendar, s-a oprit el într-un final, observând că zâmbesc.

— Așa e, am zis. M-ai plictisit de moarte. Mai povestește-mi despre cutia de viteze cu cinci trepte.

— Datorită ei, mașina scoate zgomotul ăla de turație, a spus el pe un ton serios. E rândul tău să-mi povestești ceva plictisitor.

— Teorema lui Pitagora, am zis, alegând un subiect ușor. A pătrat plus B pătrat egal C pătrat. Asta înseamnă că, la toate triunghiurile dreptunghice, pătratul ipotenuzei este egal cu suma pătratelor catetelor…

Finn s-a prefăcut că își smulge părul din cap.

— Termină. Geometria euclidiană nu-i chiar atât de grea.

Am pufnit amândoi în râs și am început să aruncăm dumicați de pâine la gâștele care făceau zarvă sub noi. După aceea, ne-am rezemat de marginea din piatră și am privit apa într-o tăcere liniștitoare. Nu eram obișnuită să tac la întâlniri. Fetele nu aveau voie să tacă; trebuiau să întrețină conversația, ca să nu le creadă băieții toante. *Fii interesantă! Fii vioaie! Altminteri, nu mai iese cu tine a doua oară!* Dar, în momentul acela, tăcerea era la fel de plăcută ca vorbăria.

Finn a curmat-o, vorbind pe un ton meditativ.

— Crezi că are dreptate Gardiner în privința faptului că Bordelon e la Grasse? Stă liniștit și așteaptă să fie găsit? Sau s-a țicnit de tot femeia asta?

Am șovăit câteva clipe, nedorind să tulbur liniștea aceea alinătoare cu realitatea crudă.

— Cred că ne hazardăm. În același timp, Eve a avut de multe

ori dreptate. Dar ce se întâmplă dacă într-adevăr îl găsim acolo? am pus întrebarea care mă măcina de multă vreme. Cum o să reacționeze Eve?

— Dacă are dovada că e René du Malassis, care a trăit la Limoges, a colaborat cu naziștii și a fost informatorul Miliției, care și-a împușcat un angajat în spate, pentru un simplu furtișag, poate să-l dea pe mâna autorităților, a zis Finn, scuturându-și firimiturile de pe mâini. De Gaulle nu e deloc indulgent cu ucigașii trădători, indiferent cât de bătrâni ar fi. Bordelon riscă să fie condamnat la pedeapsa cu închisoarea, mai ales dacă se dovedește că relația lui cu naziștii a dus la… evenimentele de la Oradour-sur-Glane. Și-ar pierde și reputația, și libertatea.

— Oare asta o s-o mulțumească pe Eve?

Finn se uita la mine, iar eu la el.

— Nu, am răspuns amândoi într-un glas.

Și-a pus mâna peste a mea, pe parapetul din piatră al podului.

— Trebuie s-o împiedicăm să facă un gest ireparabil, Finn.

Viața reală nu era cea zugrăvită în filme. În lumea reală, răzbunarea nu rămânea nepedepsită. Intrai la închisoare și, chiar dacă Eve supraviețuise în tinerețe la Siegburg, mă îndoiam că ar mai fi supraviețuit acum, dacă era condamnată pentru vătămare corporală, sau cum i-or fi zicând francezii acestei infracțiuni.

— N-o las să-și distrugă toată viața, doar ca să-l omoare pe ticălos.

— E viața ei, nu? a zis Finn, strecurându-și degetele printre ale mele. O cunosc de ceva vreme pe Gardiner și înțeleg de ce e dispusă să riște tot, dacă poate să îndrepte ceva.

— Și ce îndreaptă dacă omoară un boșorog? Nu pot să fiu părtașă la așa ceva, chiar dacă e vorba de un criminal laș. M-am cutremurat, pe de o parte, din cauza acelui gând oribil, pe de alta, pentru că Finn își plimba degetul mare în sus și-n jos în palma mea, înfiorându-mă. Trebuie să avem grijă să nu o ia razna.

Asta da misiune grea.

— Să nu ne batem capul cu asta acum, a spus Finn, trăgându-mă de lângă balustradă. Vreau să-mi promiți ceva, Charlie.

— Ce anume?

— Nu te mai uita la fotografie mâine. Relaxează-te și bucură-te de călătorie.

Ne-am întors la hotel, ținându-ne de mână, fără să schimbăm prea multe cuvinte. Finn mi-a deschis ușa, lăsându-și degetele să zăbovească pe spatele meu dezgolit de decolteul adânc, și am simțit cum îmi freamătă pielea. M-a condus politicos până la ușa camerei, ca un tată care mă așteaptă să mă întorc acasă, cu ochii pe ceas.

— M-am simțit minunat, a spus el, ceremonios. Te sun mâine.

— Băieții nu sună niciodată.

— Dar bărbații sună.

— Nu mă pricep la chestii de-astea, Finn, am zis, în cele din urmă.

O americancă în rochie neagră plus un scoțian în sacou înmulțit cu o noapte de vară și un pachet cu sendvișuri, împărțit la o tăcere stânjenitoare și la pruncul din pântecul americancei… habar nu aveam care e rezultatul.

— Ce urmează acum?

— De tine depinde ce urmează, mi-a răspuns, cu glas răgușit.

— Ah.

M-am uitat la el câteva secunde, apoi m-am ridicat pe vârfuri. Buzele ni s-au întâlnit, moi ca două pene purtate de vânt, și m-am topit în îmbrățișarea lui când m-a cuprins de mijloc. Ne-am sărutat, lent, interminabil, Finn presându-mă cu blândețe între ușa dură și pieptul lui puternic, în timp ce eu bâjbâiam disperată după mâner. Ușa s-a deschis și am năvălit înăuntru, sărutându-ne și împletindu-ne. Pantofii mei au aterizat peste sacoul lui aruncat pe jos. M-a ridicat în brațe și m-a sărutat din nou, smulgându-mi un țipăt în momentul în care m-a trântit pe pat, de la o înălțime care mi s-a părut foarte mare. A mai rămas câteva clipe în picioare și s-a uitat la mine. Nu-mi venea să cred cât sunt de agitată. O mai făcuserăm o dată, ce-i drept nu pe *pat* și nu cu lumina aprinsă…

S-a prăbușit cu un geamăt, întinzându-se voluptuos peste

mine.

— Patul, a zis, sărutându-mă pe gât, cu un accent scoțian tot mai pregnant, e un mare pas înainte față de bancheta unei mașini.

— Eu încap foarte bine pe amândouă, am zis, chinuindu-mă să-l dezbrac de cămașă.

— Pentru că ești o pitică, a replicat, lăsându-mă să-i trag cămașa peste cap, după care m-a răsucit la loc, pe spate, și a rânjit. Nu te mai grăbi atât. Nu suntem la sprint.

— Credeam că-ți place în viteză, am bâiguit, admirându-i în lumină trupul zvelt, cafeniu, frumos. Tu și cutiile tale de viteză în cinci trepte…

— Mașinile trebuie să fie rapide. Paturile trebuie să fie lente.

Mi-am înfipt degetele în părul lui și mi-am arcuit spatele, când l-am simțit descheindu-mi fermoarul centimetru cu centimetru.

— Cât de lent?

— Foarte… foarte… lent, a murmurat, cu gura lipită de a mea. Ce facem noi aici e treabă de-o noapte-ntreagă.

— O noapte-ntreagă? am zis, prinzându-l între picioare, și m-am uitat la ochii lui negri, atât de aproape de ai mei, încât ni se atingeau genele.

Mă îndrăgostesc de tine, m-am gândit, ametită. *Mă îndrăgostesc rău de tot.*

— Ai de condus până la Grasse mâine, am șoptit. Nu mai bine dormim?

— Să dormim? M-a apucat atât de tare de păr, încât mă durea, și mi-a mârâit la ureche: Lasă trăncăneala.

Capitolul 36
EVE

Martie 1919

Eve punea piciorul în Anglia pentru prima oară de când își începuse cariera de spion. Folkestone, locul în care își luase la revedere de la Cameron și se îmbarcase pe vaporul care mergea la Le Havre. Locul în care o aștepta acum, cu pardesiul fluturându-i în vânt pe chei.

— Domnișoară Gardiner, a întâmpinat-o când a coborât de pe feribot.

Trecuseră câteva luni de când scăpase din închisoare – luni pe care le petrecuse în cadă, spălându-se și frecându-se ca o apucată, în așteptarea zilei în care avea să plece către Anglia din locuința provizorie din Louvain.

— Domnule căpitan Cameron, i-a răspuns Eve. Ah, ba nu, cred că ești maior Cameron acum, s-a corectat, observându-i tresele.

În afara tresei de maior, purta, prinsă pe partea stângă a tunicii, panglica roșie și albastră a Ordinului pentru Merite Deosebite.

— S-au întâmplat m-m-multe cât am lipsit.

— Speram să reușesc să te aduc mai repede în Anglia.

Eve a ridicat din umeri. Femeile de la Siegburg fuseseră eliberate înainte de semnarea armistițiului, scoase din celule de angajații cu figuri înfrânte ai închisorii. De acolo, se năpustiseră într-un potop de lacrimi și chiote de bucurie asupra trenurilor care urmau să le ducă acasă. Ar fi plâns și Eve de bucurie, dacă ar fi urcat în tren la braț cu Lili. De când murise Lili, nu-i mai păsa când scapă de la Siegburg.

Cameron o măsura cu atenție, observând toate schimbările pe care le suferise. Eve știa că e încă slabă moartă, că are părul distrus din cauza substanțelor de despăduchere și tuns foarte scurt. Ținea mâinile în buzunare, ca să nu-i vadă degetele mutilate, dar nu-și putea ascunde ochii agitați. Eve scruta lumea

cu o privire vigilentă, imaginându-și pericole la tot pasul. Chiar și în locul acela, pe cheiul vast, se așezase cu spatele la cel mai apropiat stâlp, ca să se simtă protejată. Eve a remarcat stupoarea din ochii calmi ai lui Cameron, iar el a observat urmele adânci pe care i le lăsaseră evenimentele din ultimii ani.

Timpul nu fusese îndurător nici cu maiorul; riduri adânci îi încadrau gura, fruntea îi era brăzdată de vinișoare sparte, iar părul îi încărunțise la tâmple. *Te-am iubit cândva,* i-a trecut prin minte lui Eve, dar era un gând lipsit de substanță, steril. Avea multe simțăminte, înainte să moară Lili. Acum, îi rămăseseră doar durerea, furia și remușcarea, fiecare devorând-o pe cealaltă, ca un șarpe care-și mănâncă propria coadă. Și vocea sângelui ei, care șoptea încontinuu: *Trădătoareo.*

— Mă așteptam să fiu primită cu surle și t-t-trâmbițe, a spus Eve, arătând spre cheiul pustiu.

În afară de ea, nu debarcase aproape nimeni. Odată cu încheierea războiului, Folkestone redevenise orășelul adormit de altădată și nu se zărea nici picior de aghiotant sau de atașat militar.

— Am ținut legătura cu maiorul Allenton. M-a tot amenințat că-mi face o p-primire triumfală.

Se vede treaba că Eve Gardiner era eroină națională acum. La fel ca multe dintre celelalte prizoniere. Auzise că, la Roubaix, se organizase o sărbătoare în cinstea lui Violette. Ar fi fost sărbătorită și ea, dacă și-ar fi dat acordul. Ceea ce nu s-a întâmplat.

— L-am convins pe Allenton să nu-ți facă o primire fastuoasă, a zis Cameron. Voia să te întâmpine cu o droaie de generali și ziariști. Și cu fanfara militară.

— Slavă Domnului că nu l-ai lăsat! Deși mi-ar fi plăcut să-i sparg timpanele cu o tubă.

Eve și-a pus geanta pe umăr și a luat-o în josul cheiului.

— Mă așteptam să te văd în Franța, a zis Cameron, prinzând-o din urmă. La înmormântarea lui Louise de Bettignies.

— Am vrut să vin.

Ajunsese până la Köln, unde urma să fie deschis mormântul inițial, spre a-i fi repatriat trupul, dar nu reușise să iasă din

camera de hotel. Se îmbătase și fusese cât pe ce s-o împuște pe camerista care-i aducea cina – o fată îndesată și cu față lată, pe care, într-un moment de panică, a confundat-o cu Broasca, femeia aceea odioasă de la arestul din Lille, care le percheziționase pe ea și pe Lili până la piele.

Simțea că i se învârte capul la amintirea aceea și a trebuit să ia o gură de aer sărat.

— De ce n-ai venit? a întrebat-o Cameron, pe un ton scăzut.

— Era mai m-m-m-mult decât puteam îndura.

Își luase adio de la Lili pe acel coridor care duhnea a tifos și a sânge. Nu era nevoie s-o mai conducă încă o dată pe ultimul drum, în ropot de aplauze și înconjurată de o cohortă de generali francezi. Nu i-a mărturisit acest lucru lui Cameron. Doar a iuțit pasul, simțind deodată nevoia de a se îndepărta de el.

Cameron a prins-o din urmă, cu pasul lui mare.

— Te așteaptă cineva? Ai unde să stai?

— Mă descurc eu cumva.

A prins-o de cot.

— *Eve.* Oprește-te puțin. Lasă-mă să te ajut, ce Dumnezeu!

Eve s-a smuls din strânsoare. Nu suporta să fie atinsă, deși știa că maiorul nu vrea să-i facă rău. Odată ieșită din închisoare, descoperea tot mai multe lucruri pe care nu le mai suporta. Ferestrele deschise. Aglomerația. Spații deschise fără cotloane în care să se refugieze. Somnul…

— Prefer să mi te adresezi cu *domnișoara Gardiner,* Cameron. E mai bine așa, a spus Eve, uitându-se la ocean, ca să-și abată privirea de el.

Cameron o sorbea din priviri, iar Eve nu-și permitea să dea dovadă de slăbiciune. Nu în momentul acela.

— Am o întrebare, a zis ea, schimbând subiectul. În închisoare, nu p-prea ne p-parveneau vești despre război, iar acum nimeni nu mai vrea să rememoreze ce-a fost. Ultimul mesaj al lui Lili, cel despre asaltul asupra Verdunului… Se întrebase, în nenumărate rânduri, cum decursese asaltul. Ce schimbări surveniseră datorită acelei informații. Cum s-a desfășurat?

— Comandantul francez a recepționat informația, a zis Cameron, dând semne că ar vrea să se oprească acolo cu explicațiile, dar privirea lui Eve l-a forțat să continue. S-a trimis raportul cu privire la atac, dar nu l-a crezut nimeni. Pierderile au fost… însemnate.

Eve a închis ochii, simțind cum îi urcă în gâtlej un hohot de râs sau un urlet, nu știa bine ce anume.

— Deci, totul a fost în zadar.

Lili își sacrificase libertatea, ca să transmită mesajul. Eve plecase din brațele lui Cameron și se întorsese în gura leului, fiindcă merita să își riște viața pentru astfel de informații. Totul fusese în zadar, în ciuda eforturilor depuse de Eve, Lili și Violette, nu reușiseră să evite măcelul.

— Toată munca pe care am depus-o în Franța a fost inutilă.

— Nu-i adevărat, a replicat Cameron, vehement. Nici pe departe.

Ar fi apucat-o de umeri, dar îi percepea teama.

— Rețeaua Alice a salvat *sute* de vieți, Eve. Poate chiar mii. Ați fost cea mai bună rețea de spionaj. Niciuna dintre cele din Franța ori din Belgia nu a avut vreodată reușitele voastre.

Eve i-a aruncat un zâmbet amar. Cui îi păsa de laude, când înfrângerile erau mult mai însemnate decât victoriile? Șansa unică pe care o avuseseră în 1915 de a-l ucide pe kaiser – eșuată. Prevenirea atacului asupra Verdunului – eșuată. Menținerea în funcțiune a rețelei, după arestarea lui Lili – eșuată.

— Nu știu dacă ai citit înștiințările maiorului Allenton, a continuat Cameron. Am înțeles că nu i-ai răspuns la niciuna. Ți s-au acordat niște decorații. Voia să ți le înmâneze la înmormântarea lui Louise. I-au fost acordate și ei, postum.

Eve a refuzat să ia caseta, așa că, după o pauză stânjenitoare, Cameron a deschis-o. Cu ochii împăienjeniți, Eve a văzut patru medalii scânteietoare.

— La Médaillé de Guerre. La Croix de Guerre cu palmete. La Croix de la Légion d'Honneur. Și Ordinul Imperiului Britanic. Pentru merite deosebite în timpul războiului.

Tinichele. Într-un final, Eve a scos o mână din buzunar și le-a împrăștiat pe jos, tremurând.

— Nu vreau nicio decorație.

— Ți le păstrează Allenton, atunci…

— N-are decât să și le bage-n fund!

Cameron a adunat medaliile de pe jos și le-a pus la loc în casetă.

— Crede-mă, nici eu nu le-am vrut pe ale mele.

— Dar a trebuit să le accepți, pentru că încă lucrezi în armată, a replicat Eve cu un râs strident. *Eu* nu mai sunt dorită în armată. Mi-am îndeplinit misiunea, iar acum, că s-a terminat războiul, îmi atârnă niște tinichele în piept și mă trimit înapoi la arhivă. Zi-le să-și păstreze tinichelele de rahat.

De data asta, Cameron a tresărit auzind limbajul folosit de ea. A coborât ochii, și Eve a realizat că uitase să mai bage mâna în buzunar. Maiorul își tot plimba privirile de la degetele la chipul ei, de parcă o avea în față pe fata sfioasă și tăcută, pe care o trimisese în Franța, cu poșeta aceea din cârpă, mâinile fine și sufletul inocent. Între timp, cunoscuse războiului, tortura și pe René Bordelon, iar fata aceea dispăruse de mult. Acum, era o epavă, spurcată la gură, cu mâini mutilate și fără strop de inocență. *Nu-i vina ta,* îi venea să-i spună, văzându-i căința din ochi, dar știa că n-ar fi crezut-o. Eve a oftat și și-a îndoit degetele distruse.

— E imposibil să n-n-nu fi știut, a spus ea. E totul menționat într-un raport.

— Una e să știi, alta e să vezi cu ochii tăi. A dat să o apuce de mâna mutilată, dar, spre ușurarea lui Eve, s-a oprit. Nu voia să-l respingă mai mult decât o făcuse deja; Cameron nu merita asta. A oftat. Hai să bem ceva.

În port, era o speluncă infectă, genul de birt în care femei cu glasuri dogite toarnă gin în paharele slinoase ale bărbaților deja beți criță, la ora zece dimineața. Dar, pentru Eve, era ideal: obscur, ieftin și fără ferestre, astfel încât să nu se poată apropia nimeni de ea pe furiș. După două păhărele de gin și o halbă de bere amară, i-a mai scăzut pulsul. Înainte, se mândrea cu stăpânirea de care dădea dovadă în momentele critice, dar trecuse mult timp de când nu mai reușise să-și păstreze sângele-rece într-o situație tensionată. Ultima oară, se întâmplase,

probabil, în biroul cu pereți verzi al lui René Bordelon.

René. A mai luat o gură de bere, simțind, pe lângă acea amăreală, și gust de ură. La Siegburg, ura avea gust amar; acum era chiar dulce. Pentru că acum putea face ceva în această privință. În gentuța de la picioare, avea un Luger. Nu vechiul Luger, cu țeava zgâriată, pe care i-l luase René, dar era bun și acesta.

În ciuda aerului de gentleman, Cameron a dat pe gât paharul cu gin la fel de repede ca Eve, toastând în șoaptă pentru o anume *Gabrielle.*

— Tot o recrută a mea, a explicat el, văzând-o că ridică din sprâncene. A fost împușcată în aprilie 1916. Eu îi înlocuiesc pe cei pe care i-am pierdut.

A ridicat berea și a rostit numele *Léon,* înainte de a lua o înghițitură.

— Am fost și eu pe lista de înlocuiri?

— Nu, doar cei al căror deces era confirmat, a răspuns Cameron, cu aceeași privire de o tulburătoare blândețe. După proces, n-a trecut săptămână în care să nu mă gândesc că o să aflu că ai murit la Siegburg.

— N-am fost departe, după ce-a murit Lili.

S-au privit îndelung, apoi au mai comandat încă un rând de gin.

— Pentru Lili.

După câteva momente de liniște, Cameron a pomenit brusc de pensia pe care urma s-o primească Eve.

— E mult mai utilă decât decorațiile. Știam că n-ai rude, așa că am insistat la Ministerul de Război să ți te acorde o pensie. Nu e cine știe ce, dar suficient cât să ai din ce trăi. Poate chiar să-ți cumperi o casă în Londra.

— Mulțumesc.

Eve nu voia decorațiile, dar pensia îi prindea bine. Doar nu era să revină la munca de dactilografiere, cu mâinile acelea mutilate. Trebuia să se întrețină cumva.

— Te bâlbâi mult mai puțin, a remarcat Cameron, studiind-o cu atenție.

— Când ești în închisoare, descoperi că există probleme mult

mai mari decât o limbă împleticită, a replicat Eve și a mai luat o înghițitură de bere. Iar *asta* mă ajută mult.

Cameron a lăsat paharul pe masă.

— Eve, dacă te pot…

— Ce planuri ai de-acum încolo? l-a întrerupt ea, înainte ca el să spună ceva ce avea să regrete ulterior.

— Am fost în Rusia o perioadă, în timpul revoluției. În Siberia, mai exact. Doamne, ce mi-a fost dat să văd acolo… A rămas o vreme cu o figură lipsită de orice expresie, iar Eve se întreba ce vede prin perdeaua amintirilor zăpezilor rusești. Nu l-a întrebat. Acum plec în Irlanda, a reluat Cameron, unde-o să conduc o școală de instruire.

— Pentru cine?

— Pentru persoane ca tine.

— Cine mai are nevoie de p-persoane ca mine? S-a terminat războiul.

Cameron a slobozit un hohot de râs amar.

— După orice război, vine altul, Eve.

Eve nu avea chef să se gândească la următorul război ori la noua generație de proaspeți spioni care vor fi aruncați în gura lui monstruoasă. Cel puțin, vor avea un instructor pe cinste.

— Când pleci?

— În curând.

— Merge și soția ta?

— Da, și copilul.

— Mă bucur că ați… Știu că soția ta își dorea mult un copil.

Cât de obositoare erau toate acele politețuri. Eve avea senzația că o apasă un bolovan.

— Ce nume ați ales să…

— Evelyn, a răspuns Cameron, cu voce tandră.

Eve nu ridica ochii de la masa lipicioasă.

— De ce nu Lili? a întrebat ea, pe neașteptate. De ce nu Gabrielle, sau alt nume? De ce tocmai *al meu*, Cameron?

— Dacă te-ai putea vedea, ai înțelege.

— Mă văd foarte bine și sunt o epavă.

— Nimic nu te dărâmă pe tine, Eve. Ești tare ca oțelul.

Tulburată, Eve a tras aer în piept.

— Îmi pare rău că te-am p-păcălit. Am fugit când dormeai și m-am întors la Lille, deși știam că nu ești de acord, a spus ea cu voce adâncă. Îmi pare rău.

— Știu.

Eve s-a uitat la mâna lui, așezată pe masă lângă a ei. O mișcase puțin, astfel că degetul lui mare îl atingea ușor pe cel mai apropiat al ei.

— Aș vrea… a dat ea să spună, dar s-a oprit.

Ce voia? Ca el să nu fi fost însurat? Eve era mult prea zdruncinată ca să joace rolul de soție, chiar dacă locul ar fi fost disponibil. Să găsească un pat și să se ghemuiască unul în altul? Eve nu suporta să împartă camera cu cineva; coșmarurile erau mult prea îngrozitoare. Să dea timpul înapoi și să revină la ce era înainte? Înainte de ce? De Siegburg? De Lili? De război?

— Aș vrea să fii fericit, a spus ea în cele din urmă.

Cameron nu i-a luat mâna ca să i-o sărute, cum făcea altădată. A aplecat capul și și-a pus buzele pe degetele ei mutilate.

— Sunt un ofițer terminat, cu povara multor recruți morți pe conștiință, Eve. Nu mai am puterea să fiu fericit.

— Dă-ți demisia din armată.

— Nu pot. Fiindcă oricâți morți am lăsat în urmă, sunt mai mulți cei vii care așteaptă să fie instruiți în Irlanda… Și știu că o să-i tratez mai bine decât o fac nemernicii de teapa lui Allenton.

Eve își dădea seama că maiorul se îmbătase. Nu-l mai auzise vreodată insultând cu glas tare un ofițer superior.

— Încă pot fi de folos, a reluat Cameron, pronunțând atent cuvintele. Pot să merg în Irlanda și să instruiesc următoarea generație de carne de tun, și asta o să fac. O să muncesc până la epuizare. După care presupun că o să mor.

— Sau te pensionezi.

— Viața de pensionar e moarte curată pentru unii ca noi, Eve. Asta ne ucide, dacă nu ne lovește vreun glonț, a spus el cu un zâmbet amar. Gloanțe, plictiseală sau coniac – așa se curăță cei ca noi, fiindcă numai Dumnezeu știe că pacea nu ne prieste.

— Așa e, a zis Eve și s-a aplecat peste masă, punându-și buzele pe mâna lui.

Au continuat să bea, până când a sosit trenul lui Cameron. Maiorul ținea la băutură ca un englez sadea; avea ochii sticloși, dar se ținea drept ca lumânarea, în timp ce se îndreptau spre peron.

— Peste o săptămână, plec în Irlanda, a spus cu o voce sumbră, de parcă mergea în iad. Tu ce faci?

— Mă întorc în Franța. Cât mai repede cu putință.

— Ce cauți în Franța?

— Un dușman. Eve a înălțat fruntea și și-a dat din ochi câteva fire uscate de păr, gândindu-se la pistolul care îi atârna greu în geantă. René Bordelon. O să-l omor, Cameron, chiar dacă-i ultimul lucru pe care-l fac în viața asta.

Așa se făcea Eve *de folos,* odată cu sfârșitul războiului.

A rămas perplexă observând privirea din ochii lui Cameron, un amestec de durere și șovăială. Mai târziu, Eve avea să mediteze profund la privirea aceea și să-și dea seama cu câtă iscusință reușise s-o inducă în eroare.

— Eve, a spus el, într-un final, n-ai aflat? René Bordelon a murit.

Capitolul 37
CHARLIE

Iunie 1947

A doua zi, m-am pregătit sufletește pentru ironiile lui Eve, fiindcă nu era chip să se uite cineva la mine și la Finn și să nu-și dea seama ce se întâmplase. Ne cădeau amândurora ochii de somn, eu zâmbeam întruna, iar Finn îmi arunca atâtea ocheade, încât m-am și mirat că nu ne-am răsturnat în vreun șanț înainte să ieșim din Grenoble.

Eve a urcat în automobil fără să scoată o vorbă. Când m-am întors spre ea, se uita la dealurile din zare. Era mai plăcut decât s-o aud că râde de mine și de Finn, pentru că ne țineam pe ascuns de mână.

— Ce facem când ajungem la Grasse? am încercat s-o iscodesc.

Mi-a aruncat un zâmbet enigmatic.

— Ești de-a dreptul exasperantă, am bombănit.

Dar mi-a trecut repede supărarea. Degetele lui Finn erau atât de aspre și calde și mă simțeam atât de fericită, încât nici mie nu-mi venea să cred. Atâta vreme, simțisem doar amorțeală, după care amorțeala se preschimbase în durere, remușcare și furie – toate aceste sentimente erau încă vii în inima mea, dar învăluite într-o lumină suavă și liniștitoare. Motivul nu era neapărat o seară nedormită, pe care o petrecuserăm împreună, cât mai degrabă faptul că Finn plecase după cafea, în timp ce eu mă pieptănam, și se întorsese nu doar cu cafea, ci și cu o farfurie cu șuncă prăjită, obținută cu multe lingușeli de la bucătăreasă, fiindcă știa că poftesc la așa ceva. Era felul în care mă priveam în oglindă și nu o mai vedeam pe fata furioasă, cu bărbia ridicată sfidător către lume, nici mesajul *Nu-mi pasă*, ci o tânără fericită, bronzată de soarele Franței și cu obraji pistruiați. Fața unei persoane căreia îi păsa și care găsise, la rândul ei, pe cineva căruia să-i pese de ea.

Am scuturat ușor din cap, ca să-mi limpezesc gândurile. Nu

voiam să-mi analizez fericirea prea profund; mi-era frică să nu se năruie totul. Mă mulțumeam s-o las să-și urmeze cursul, fără să dau nicio clipă drumul mâinii lui Finn. Abia când ne-am apropiat de Grasse, m-am întors în scaun și am mai făcut o încercare de a afla ceva de la Eve.

— Gata cu secretele. Care-i planul să-l găsim pe René Bordelon?

— Încă îl întorc pe toate fețele, ca să nu existe puncte slabe, americanco. Sunt conștientă că o iau razna când vine vorba de Bordelon…

— Vrei să spui că nu ești foarte *zdravănă la minte,* a bombănit Finn.

— Te-am auzit, scoțianule, a spus ea, deloc supărată. Știu că-mi lipsesc câteva doage – toată lumea o știe –, tocmai de-asta vreau să fiu sigură că planul nu are hibe. Lucrurile pot lua rapid o întorsătură urâtă, și nu vreau să risc.

— Cu ce pot să te-ajut? am întrebat, dar l-am auzit pe Finn bombănind, exact când Eve se pregătea să răspundă. Ce s-a-ntâmplat?

— Iar pierde ulei, a zis, dându-mi drumul la mână și arătând spre cadranul de bord. Trebuie să strâng niște șuruburi…

— Mai avem doar o oră până la Grasse, am spus și am tras un pumn în bordul mașinii decapotabile. Vechitura naibii!

— Fii respectuoasă, domniță. E și ea bătrâioară și, dacă vrea să-și tragă sufletul, o lăsăm să-și tragă sufletul.

— Să știi, Finn, că mașina asta nu e *vie.*

— Așa crezi tu, drăguțo.

În toiul acelei ciorovăieli, Finn a intrat pe un drum secundar și a încetinit. Cine și-ar fi închipuit că e așa plăcut să te ciondănești? Din toate părțile ne împresurau dealuri înverzite, iar aerul avea un miros îmbătător, pe care nu-l mai simțisem vreodată. La sud, nu foarte departe, era marea, m-am gândit. Atmosfera lenevoasă a Mediteranei se răspândea rapid în jurul nostru.

Am scos o exclamație de uluire în momentul în care Lagonda a virat și s-a oprit. Preț de câteva secunde, am amuțit toți trei. Costișa care cobora până la picioarele noastre era acoperită cu

un covor magnific de snopuri violete, din care se înălța un parfum amețitor de dulce. Zambile – mii și mii de zambile.

M-am aplecat atât de mult pe geam, încât era să cad din mașină, și am inspirat adânc.

— Cred că am intrat pe terenul unei ferme floricole.

Știam că Grasse-ul e capitala parfumierilor, dar era prima oară când vedeam câmpurile de flori din care își recoltau materia primă. Am coborât, lăsând portiera întredeschisă, și mi-am îngropat nasul în cel mai apropiat pâlc înmiresmat. Am amețit. În josul pantei, se zăreau întinderi imense de trandafiri roz. De la distanță și mai mare, venea parfumul intens al iasomiei. Am întors capul și i-am văzut pe Eve care inspira mirosurile, neclintită ca o statuie, și pe Finn care scotea trusa de scule din portbagaj, cu zâmbetul pe buze. Nu m-am putut abține să nu mă arunc în marea aceea de albastru, mângâind în treacăt florile bogate. Aveam senzația că intru într-un lac parfumat, de safir.

Când am revenit la mașină, Finn tocmai închidea capota.

— Eve! am strigat și i-am pus în poală un braț de zambile. Sunt pentru tine.

S-a uitat la buchetul de flori și și-a trecut degetele mutilate peste petalele delicate. Imaginea m-a emoționat până la lacrimi. *Cotoroanță îndărătnică și țâfnoasă, chiar te iubesc,* am zis în sinea mea.

A ridicat ochii și mi-a aruncat un surâs. M-am întrebat atunci dacă o să-mi facă o declarație la fel de afectuoasă.

— Uite care e planul când ajungem la Grasse, a zis ea.

M-a pufnit râsul. O cunoșteam suficient de bine cât să știu că nu mă pot aștepta la o efuziune sentimentală din partea lui Eve.

— Îți trebuie un costum elegant, scoțianule, a zis, când s-a apropiat și Finn, și niște cărți de vizită. Tu, americanco, o să joci rolul nepoatei devotate. Și trebuie să ne înarmăm toți trei cu răbdare, fiindcă o să dureze ceva timp.

Ne-a explicat planul pe scurt. Am ascultat-o amândoi, după care am încuviințat din cap.

— Da, s-ar putea să meargă, a zis Finn. Dacă Bordelon e în Grasse.

— Ce facem, dacă-l găsim?

Eve a zâmbit rece.

— De ce întrebi?

— Fă-mi plăcerea și răspunde. Mă gândeam la discuția pe care o purtasem noaptea trecută, pe pod, și la temerea mea că Eve e însetată de sânge. Nu voiam să fiu complice la crimă. Ce-ai de gând să faci când îl găsim?

Eve mi-a răspuns în franceză:

— *În patul tău am să revin, cu noaptea-n vălurile-i moi… Sărutul meu, frumoasă brună, va fi mai singur ca o lună, și-n alintări reci ca de șarpe, te voi cuprinde ca un mormânt!*

— Tot Baudelaire, presupun, am bombănit.

— Poezia mea p-preferată, *Le Revenant*, „Strigoiul", dar sună mai bine în franceză. *Revenant* vine de la verbul *revenir.*

A se întoarce.

— Nu și-a imaginat că o să mă-ntorc. O să-și dea seama că s-a-nșelat amarnic.

Am schimbat o privire cu Finn, iar Eve și-a reluat tonul autoritar.

— Hopa-n mașină, copii. Nu-i timp să căscăm ochii la flori.

Am intrat în Grasse pe înserat: un oraș plin de turnuri pătrățoase, străduțe întortocheate, acoperișuri galben-portocalii și nuanțe mediteraneene, toate învăluite în parfumul câmpurilor de flori. Eve s-a dus la recepționer și a dat să vorbească, dar i-am luat-o eu înainte.

— Două camere, am zis, uitându-mă la Finn. Una pentru *grand- maman* și una pentru noi. E bine așa, dragule?

Am vorbit fără nici cea mai mică șovăială și am pus nonșalantă o mână pe brațul lui, în așa fel încât recepționerul să-mi vadă verigheta. Așa cum mă învățase Eve, ca să construiești o poveste verosimilă, trebuie să poți înșira până și cele mai neînsemnate detalii fără să te bâlbâi.

— Două camere, a confirmat Eve, cu vocea ușor gâtuită.

Recepționerul a rămas impasibil. Mai târziu, am sunat-o pe Violette, la Roubaix, și am anunțat-o unde mă poate contacta. Eram la Grasse, gata să pornim la vânătoare.

Cărțile de vizită pentru Finn erau tipărite cu litere în relief și aveau un aspect luxos.

— Când le împarți, să ai un aer de superioritate, l-a învățat ea. Ce Dumnezeu v-a apucat, de chicotiți întruna?

Donald McGowan, Apărător

— Scumpul meu Donald! am zis, într-un final. De când visa mama să pun mâna pe un avocat.

— Apărător, m-a corectat Eve. În Anglia, se numesc apărători și nu le-ajungi cu prăjina la nas. Trebuie neapărat să-ți compui o uitătură încruntată.

Patru zile mai târziu, când i-a întins cartea de vizită șefului de sală, Finn afișa o figură de-a dreptul impresionantă. Avusese timp să exerseze.

— Fac cercetări în numele unei doamne, a murmurat el. E o chestiune destul de delicată.

Șeful de sală l-a măsurat dintr-o privire. Finn Kilgore, bărbatul cu părul ciufulit și cămașa mototolită, nici n-ar fi fost băgat în seamă la Les Trois Cloches, unul dintre cele mai elegante restaurante din Grasse, dar Donald McGowan, în costumul lui gri-închis și cravata cu dungi subțiri, impunea mult mai mult respect.

— Cu ce vă pot fi de ajutor, *monsieur*?

Era acel moment al zilei dintre prânz și cină, când aveau puțini clienți. Eve ne cronometra întotdeauna sosirea, în așa fel încât angajații să aibă timp de bârfă. Ori să răspundă la întrebări.

— Clienta mea, doamna Knight, a zis Finn, uitându-se spre locul în care stătea Eve – îmbrăcată în rochie neagră, de mătase, pălărie cu boruri largi și mâinile ascunse în mănuși de năbuc –, care se tot ștergea la ochi cu o batistă tivită cu negru, ca o femeie neajutorată, a emigrat la New York cu mulți ani în urmă, dar mare parte a familiei sale a rămas în Franța. Și, cum au murit atâția oameni în război…

— Foarte mulți, a întărit șeful de sală, făcându-și cruce.

— Am găsit certificatele de deces ale tatălui, mătușii și a doi

unchi. Dar n-am reușit să dăm de urma unui văr.

Dacă tu poți să bați toată Franța, ca să-ți găsești verișoara dispărută, eu de ce n-aș putea? ne explicase Eve de unde îi venise această idee. *Arată-mi un singur european care* nu *are unul sau doi veri despre care nu mai știe nimic.*

— Am aflat că a fugit de la Limoges la Grasse, în '44, chiar înainte ca Gestapoul să…

Finn a coborât tonul și a strecurat câteva aluzii subtile despre activitatea Rezistenței și dușmanii de la Vichy. După aceea a zugrăvit un portret al prietenului din copilărie al lui Eve (brav patriot, care reușise să scape la mustață de arestare) îndelung căutat de Eve (singura supraviețuitoare dintr-o familie masacrată).

— Crezi c-o să pice cineva în plasă? am întrebat când am revenit în câmpul de zambile. Parcă e un scenariu de la Hollywood.

— O să pice în plasă, *tocmai* pentru că seamănă cu un scenariu de la Hollywood. După un război atât de crunt, toată lumea visează la f-finaluri fericite, chiar dacă e vorba de viața altora.

Și iată că șeful acesta de sală, ca de altfel toți predecesorii lui, îl asculta, legănând din cap, vădit emoționat.

— René du Malassis, a zis Finn, pregătindu-se să încheie. Dar e posibil să-și fi schimbat numele. Era căutat de Miliție… O grimasă a apărut numaidecât pe chipurile celor doi bărbați; chiar și după doi ani de la încheierea războiului, lumea încă se cutremura când auzea de Miliție. Acest lucru ne-a îngreunat mult căutările, dar avem o fotografie…

A scos fotografia lui René, îndoită și decupată, astfel încât să nu se vadă comesenii cu zvastici pe uniforme, și i-a întins-o discret. Șeful de sală a studiat-o cu atenție. Eve scutura umerii, pre- făcându-se că suspină, iar eu am bătut-o ușor pe spate, cu o figură îngrijorată.

— Nu-ți face sânge rău, *grandmaman.*

Rolul meu: să stârnesc compasiune. Am luat-o pe Eve de mâini și i le-am strâns între palme, cu inima cât un purice, văzându-l pe șeful de sală că șovăie.

— Nu, a zis el, clătinând din cap, spre deznădejdea mea. Nu-l recunosc pe dumnealui.

Am tăiat și Les Trois Cloches de pe listă, în vreme ce Finn i-a strecurat o bancnotă bărbatului, șoptindu-i:

— Dacă-l vezi pe acest domn, te rog să mă anunți…

Grozav, mai aveam doar vreo sută de locuri de verificat.

— Nu mai fi tristă, mi-a zis Eve după ce am ieșit. Am zis de la bun început că treaba o să necesite efort și noroc. Asta-i partea care *nu* are nimic de-a face cu Hollywoodul. Când cauți o persoană, nu-ți iese în cale ca iepurele din pălăria magicianului.

— Ești sigură că asta e cea mai bună metodă de a-l găsi? a întrebat Finn, punându-și pălăria pe cap.

Gata cu zilele în care hoinărea pe străzi fără pălărie; Donald McGowan (apărător) era bărbat serios.

— Undeva, a zis Eve, lovind cu palma peste lista mototolită din geantă, o să-l recunoască cineva.

Raționamentul ei era simplu: René Bordelon aprecia lucrurile de calitate. Poate că se schimbaseră multe, dar asta în niciun caz. Sigur frecventa în continuare cele mai bune cluburi și cafenele, mergea la cele mai bune teatre și era genul de client care se făcea remarcat, pentru că lăsa bacșișuri generoase și se îmbrăca elegant și era capabil să discute despre vinuri cu orice somelier și despre Klimt cu orice ghid de muzeu. În afară de asta, aveam o fotografie destul de recentă. Dacă cercetam cele mai bune obiective culturale din Grasse, susținea Eve, cineva îl identifica. Și atunci, îi aflam numele.

— Cam cât o să dureze? am întrebat în ziua aceea însorită, printre zambile.

— Dacă era vorba de Paris, o veșnicie. Dar Grasse-ul nu-i chiar atât de mare.

Grijile lui Finn erau ceva mai negre.

— Dacă află că îl caută o femeie? O femeie cu mâini mutilate, cam de vârsta la care ar fi micuța lui Marguerite?

Eve l-a străfulgerat cu privirea.

— Știu ce fac, Finn. Ai puțină încredere în mine. Ai impresia că o să mă vânzolesc prin Grasse și-o să-mi vestesc sosirea la megafon?

Astfel, apăruseră *doamna Knight* și *domnul McGowan* și mănușile care îi mascau mâinile.

— Cu o singură condiție, a zis Finn. Lași Lugerul la hotel.

— Crezi că dacă-l văd pe Bordelon pe stradă, mă duc la el și-i trag un glonț în cap?

— Nu sunt prost. Nu vreau să risc nimic.

De patru zile căutam încontinuu. Nici nu apucaserăm bine să ne despachetăm bagajele, că Eve strângea deja informații și făcea liste. Imediat ce au fost gata cărțile de vizită și costumul lui Finn, iar Eve și-a cumpărat o pereche de mânuși și o pălărie de văduvă, sub care să-și ascundă fața, fără să dea impresia că o face cu un anume motiv, am pornit la atac.

În prima cafenea de lux în care intrasem, aproape că nu reușisem să vorbesc din pricina emoțiilor. Acum, după șase restaurante, trei muzee, un teatru, cinci cluburi și patru zile, devenise chiar o rutină plictisitoare. Mai puțin în momentele când așteptam cu sufletul la gură ca un ușier sau ospătar să se uite la fotografia lui René, în speranța că, poate, de data asta…

— Asta-i munca de spion, a zis Eve, după ce am ieșit de la Les Trois Cloches, transformându-se, sub ochii mei, din bătrânica șontoroagă în Eve cea dreaptă ca bradul. În general, anostă și, din când în când, palpitantă.

Îi străluceau ochii și m-a frapat faptul că arăta mult mai bine față de ziua în care am cunoscut-o. Atunci, părea o femeie între șaizeci și șaptezeci de ani, palidă și cu fața brăzdată de riduri. Acum, scăpase de povara durerii și a lipsei de activitate, care îi dădea un aspect fragil și bătrânicios, iar transformarea era uluitoare. Își recăpătase culoarea în obraji, chiar dacă avea încă riduri adânci în jurul ochilor și al gurii; avea mișcări agile și nu mai stătea gârbovită, ca un om aflat permanent în defensivă; iar părul cărunt avea aceeași strălucire ca ochii. Arăta din nou ca o femeie energică, de cincizeci și patru de ani.

— De când am ajuns aici, n-a mai avut niciun coșmar, i-am zis lui Finn, seara, după cină, privind-o pe Eve cum urcă treptele. Și nici nu mai trage la măsea la fel de mult.

— Îi prinde bine acțiunea, a zis Finn, terminându-și cafeaua. E un vânător înnăscut. De treizeci de ani, nu face nimic. Pentru

ea, lipsa unui țel e ca o moarte lentă. Poate că n-ar fi rău să se prelungească cât mai mult căutările.

— Mie, una, sigur mi-ar plăcea.

Mi-a aruncat zâmbetul lui invizibil care-mi înmuia genunchii.

— M-au doborât toate plimbările astea. Tu cum te simți?

— Epuizată. Ar fi bine să ne culcăm mai devreme.

Dar somnul nu era activitatea principală în cămăruța noastră, cu obloane albastre și un pat lat cu saltea moale. Nici eu, nici Finn n-am avut nimic de obiectat în momentul în care căutările lui Eve au depășit o săptămână, apoi zece zile. Dimineața, luam micul dejun toți trei: croasanți fragezi și cafea neagră ca smoala, la o masă atât de mică, încât ne ciocneam genunchi în genunchi. După aceea ieșeam la vânătoare și repetam scenariul nostru de-acum perfect pus la punct: opream la o cizmărie de lângă Place aux Aires, apoi la un atelier de parfumuri scumpe. Colindam străduțele întortocheate ale orașului vechi, în căutare de cluburi și teatre care să-și recunoască clientul preferat, iar, spre final, la ora aceea de toropeală dinainte de cină, intram prin restaurantele unde tacâmurile din argint scânteiau în lumina nenumăratelor lămpi cu abajur. Apoi ne întorceam la hotel, ca să luăm cina, prilej cu care savuram o sticlă de roze provensal și devoram farfurii pline ochi cu cartofi pai. În felul acesta se scurgeau zilele, iar eu și Finn o lăsam bucuroși pe Eve să le organizeze, știind că nopțile ne aparțineau numai nouă.

— Ți-am zis, am spus, într-o seară, când stăteam cu capul rezemat pe brațul lui Finn, că arăți sublim în costum din trei piese?

— Da, mi-ai zis.

— Nu strică s-o repet.

M-am aplecat și am turnat ultima picătură din vinul pe care îl adusesem în cameră. Eram goală pușcă, dar nu mă mai simțeam deloc stânjenită în prezența lui. Finn stătea cu mâinile sub cap și mă admira.

— Când luăm Lagonda?

— Peste vreo săptămână, probabil.

Când ne-am lămurit că șederea la Grasse se va prelungi, Finn a dus mașina la un atelier, pentru a-i repara scurgerea aceea

misterioasă. Ca o mamă grijulie, suna în fiecare zi și se interesa de odorul său.

— Trebuie să ne luăm o mașină nouă, Finn.

— Ai idee cât costă mașinile noi, după cât fier a-nghițit războiul?

— Atunci, în sănătatea Lagondei, am închinat și i-am întins cana pe care o foloseam pe post de pahar de vin. Ar fi mai plăcut să circulăm cu mașina decât să tot batem străzile pe jos. Mă omoară picioarele; speram să mai dureze câteva luni până ajung atât de grăsană, încât să nu mă mai țină picioarele.

De la venirea la Grasse, îmi trecuseră și grețurile, și starea permanentă de oboseală. Nu știam dacă era din cauza aerului parfumat sau a faptului că făceam sex întruna, ori, pur și simplu, pentru că Bobocica avea deja patru luni, dar, brusc, mă simțeam minunat, plină de energie și gata de orice – chiar și de plimbările interminabile prin Grasse. Dar tot îmi era dor de mașină.

Finn a dat vinul pe gât, după care s-a ridicat, s-a răsucit și s-a rezemat cu spatele de tăblia de la picioare. S-a apucat să-mi maseze degetele, pe sub cearșaf, făcându-mă să mă zvârcolesc de plăcere. Era o noapte caldă, toate ferestrele erau deschise, iar, în cameră, pătrundea parfumul de iasomie și trandafiri. Patul era învăluit în lumina veiozei, ca o navă care plutește în derivă pe o mare de întuneric. Hotărâserăm de comun acord să nu pomenim în acel spațiu de René, nici de război ori de lucrurile oribile care se întâmplaseră din cauza unuia sau a celuilalt. Noaptea era dedicată unor discuții mai vesele.

— Așteaptă să intri în luna a opta, m-a avertizat Finn, masându-mi arcada piciorului. Atunci o să vezi ce înseamnă să te doară picioarele.

— De unde știi dumneata cum e luna a opta de sarcină, domnule Kilgore?

— Le-am văzut și eu pe nevestele amicilor mei. Cred că am rămas singurul holtei. Când s-au întors acasă, primul lucru pe care l-au făcut majoritatea tovarășilor mei din Regimentul 63 a fost să-și găsească câte-o fată și să se însoare. Le-am născut cel puțin trei copii.

— Parcă nu te văd în fața cristelniței, cu un ghemotoc urlător în brațe.

— Urlător? Nici pomeneală. Am talent la bebeluși. Cum îi iau în brațe, adorm, a zis, după care a făcut o scurtă pauză. Îmi plac copiii. Mi-am dorit dintotdeauna vreo câțiva.

Au trecut câteva clipe, înainte să evit cu prudență subiectul abordat de el.

— Ce altceva îți mai place? am întrebat, dându-i și celălalt picior. În afară de Bentley-uri.

Cu o seară înainte, îmi citise cu voce tare, din revista auto, toată prezentarea mecanismului unui Bentley Mark VI, ironizându-mi accentul american, până când am început să arunc cu perna în el.

— Dacă ai un Bentley, nici că-ți mai trebuie ceva, drăguțo. Poate doar un atelier bun, ca să știi că are cine să se ocupe de mașină. Ăla unde am dus Lagonda are niște meseriași grozavi.

L-am gâdilat pe piept cu degetele de la picioare.

— Ai putea să-ți deschizi și tu unul.

— Nu e suficient să te pricepi la mașini pentru asta, a spus, cu o privire tristă. Știi cum sunt eu. Sigur pun gresorul pe carnetul de cecuri și nu se mai distinge ce scrie pe cotor din cauza unsorii. În scurt timp, mă trezesc că vine banca și-mi ia totul.

Nu dacă țin eu contabilitatea… Nu mi-am dus gândul până la capăt, ci l-am alungat cu blândețe și m-am apucat să-i povestesc despre bistroul din Provența, pe care mi-l aminteam atât de limpede, și cum, din pricina acelei zile, paradisul pe pământ pentru mine însemna copertine în dungi, Edith Piaf și sendvișuri cu brânză de capră.

— Deși micul dejun englezesc n-ar trebui să lipsească din niciun bistro care se respectă.

— Adevărul e că fac o prăjeală pe cinste.

Știam amândoi care e rostul acelor discuții lenevoase purtate în miez de noapte. Ne conturam un viitor și începeam timid, aproape temător, să ne proiectăm în el, după care ne retrăgeam, cu zâmbete stinghere, din fața cuvintelor nerostite. Din când în când, noaptea îi rezerva coșmaruri unuia din noi, dar erau mult

mai ușor de îndurat, când aveai lângă tine două brațe calde, în care te puteai refugia.

Ori de câte ori se abătea mâhnirea asupra vreunuia, se împrăștia în noapte și se contopea cu plăcerea.

Te cunosc de prea puțin timp ca să fiu atât de îndrăgostită de tine, m-am gândit, uitându-mă la profilul lui Finn, în lumina difuză. *Și totuși, sunt.*

— Poate că René nu-i aici, a zis Eve, într-o după-amiază, la două săptămâni și jumătate de la sosire, în timp ce savuram o cafea, după masa de prânz.

Am schimbat o ocheadă cu Finn, amândoi gândindu-ne, probabil, la toți cei care clătinaseră din cap atunci când văzuseră fotografia. Trei șefi de sală și un croitor de lux declaraseră că, parcă, l-ar cunoaște de undeva, dar niciunul nu ne putuse oferi un nume. În rest, nimic.

— Poate ar fi mai b-bine să renunț. O lăsăm pe Charlie să-și vadă de tricotatul botoșeilor, iar tu, a zis, arătând spre Finn, mă duci înapoi în țara peștelui cu cartofi prăjiți.

— Nu mă simt încă pregătită să mă întorc acasă, am zis, încercând să păstrez un ton degajat.

Finn mi-a strâns mâna, și l-am strâns și eu.

— Hai să mai așteptăm o săptămână, sau două, a sugerat el, și Eve a încuviințat din cap. Dar facem o pauză după-amiază, fiindcă vreau să trec pe la atelier, să văd cum stă treaba cu Lagonda.

— O să-i scoată din minți pe bieții mecanici, a chicotit Eve după plecarea lui.

Am mai zăbovit o vreme la masă, ca să ne terminăm cafelele, după care Eve s-a uitat la mine.

— Nu știu ce să fac în timpul liber. Hai să alegem câteva restaurante. Putem să descoasem și noi niște chelneri, fără să avem un avocat cu noi.

M-am uitat la ochii ei cenușii care străluceau pe fața bronzată, în momentul în care și-a tras pălăria pe-o sprânceană.

— De data asta, ar fi bine să mă prezinți drept fiica ta. Nu mai ești credibilă în rol de bunică.

— Pfui!

— Vorbesc serios! Aerul ăsta înmiresmat este elixirul tinereții.

În timp ce colindam prin zona veche a orașului, ale cărei clădiri își întindeau boltele deasupra noastră și se sprijineau prietenește una pe alta, mi-am dat seama că iubesc Grasse-ul. Imaginea celorlalte orașe prin care trecuserăm – Lille, Roubaix, Limoges – era învăluită în ceață, din cauză că mă gândeam pe atunci doar la Rose. Dar la Grasse, aveam, în sfârșit, timp să-mi trag sufletul, iar orașul mi se dezvăluia în toată splendoarea lui, precum câmpurile de iasomie. *Nu vreau să mai plec de-aici*, mi-am zis înainte de a-mi îndrepta din nou atenția spre misiunea pe care o aveam de îndeplinit.

După vizita la două restaurante, fără niciun rezultat, Eve a scos harta, ca să caute altul. În timp ce molfăiam niște flori de dovlecel pane, la care Bobocica poftea aproape la fel de mult ca la șuncă, am remarcat vitrina unei prăvălii. Erau expuse haine de copii: costume de marinar, fustițe cu volănașe, iar, întinsă peste un cărucior, o rochiță din dantelă, brodată cu lujeri de trandafir. Mă uitam la rochița aceea și m-a cuprins o dorință de nestăpânit. Mi-o și imaginam pe Bobocica îmbrăcată cu ea la botez. O *simțeam* acum – în doar câteva zile, trecusem de la un abdomen perfect plat la unul un pic rotunjor. Nu se vedea prin haine, dar era acolo o mică umflătură. Finn nu spunea nimic, dar, noaptea, își trecea mereu degetele peste pântecul meu, ca pe niște sărutări delicate.

— Cumpăr-o, a zis Eve, observând la ce mă uit. Grămada aia de mătase după care ți se scurg ochii. C-cumpăr-o.

— Nu cred că-mi permit, am răspuns și am înfulecat, melancolică, și ultima floare de dovlecel prăjită. Sigur costă mai mult decât toate hainele mele la mâna a doua, la un loc.

Eve a băgat harta în geantă, a intrat în prăvălie și a ieșit, după câteva minute, cu un pachet maro în brațe, pe care mi l-a aruncat cu bruschețe.

— Poate acum nu mai stai pe gânduri.

— Nu trebuia să te…

— Mă enervează când îmi mulțumește lumea. Hai odată, americanco.

Am urmat-o.

— Cheltuiești cam mult în ultima vreme, Eve.

Banii obținuți din amanetarea colierului de perle se epuizaseră, iar Eve acoperea acum toate cheltuielile, dar am jurat să-mi plătesc datoria imediat ce aveam acces la contul de la banca din Londra.

— Pe ce altceva să-i cheltuiesc? Pe țigări, whisky și rochițe de bebeluși.

Am strâns pachetul în brațe, zâmbind cu gura până la urechi.

— Vrei să fii nașa ei?

— Mai ține-o tu mult că e fetiță, și-o să vezi că iese băiat, doar ca să-ți facă-n ciudă.

— Nașa lui, atunci? M-am oprit și am luat o mină serioasă, deși îi făcusem propunerea pe un ton frivol. Serios, Eve, vrei?

— Nu mă comport prea frumos în biserică.

— Chiar contam pe asta.

— Bine, a acceptat, cu un zâmbet stângaci, după care a pornit mai departe, țanțoșă ca un cocostârc. Dacă insiști.

— Insist, am spus, profund emoționată.

Restaurantul pe care-l căutam era aproape de Place du Petit Puy și de catedrala sa cu fațadă albă. Era trecut bine de amiază; în scurt timp, aveau să apară primii clienți, dornici să servească ceva de băut. Intrând de la lumina orbitoare a soarelui, a trebuit să clipesc de câteva ori, ca să-mi obișnuiesc ochii cu interiorul întunecos. Am intrat în rolul rudei devotate, iar Eve s-a rezemat de mine, prefăcându-se prea slăbită pentru a se ține singură pe picioare.

M-am dus la șeful de sală și i-am înșirat discursul lui Finn, pe care-l știam pe de rost. I-am întins fotografia, și Eve s-a șters cu batista la ochi. Îmi stătea gândul doar la rochiță, nicidecum la ținta căutărilor noastre.

Dar, în clipa aceea, s-a produs minunea, căci șeful de sală a legănat din cap în semn că recunoștea persoana. Gestul lui a fost pentru mine ca un ciocan în moalele capului.

— *Bien sûr, mademoiselle.* Îl cunosc bine pe domnul. E unul dintre clienții noștri preferați. Monsieur René Gautier.

Pe moment, am încremenit. *René Gautier.* Numele îmi

reverbera în cap, ca un glonț care ricoșează. *René Gautier…*

Eve s-a apropiat de mine. Nu pricepeam cum reușea să-și păstreze înfățișarea de bătrânică fragilă, dar, ce-i drept, primise patru decorații pentru spionaj. Înțelegeam acum de ce, văzând-o cum tremură, fără să se bâlbâie ori să se trădeze.

— Ah, *monsieur,* nici nu știi ce bucurie mi-ai adus! Doamne, câți ani au trecut de când nu l-am mai văzut pe René! René Gautier, așa îl cheamă acum?

— Da, *madame,* a zâmbit șeful de sală, vizibil încântat că avusese șansa să-i dea vești bune.

Eve avea dreptate. După război, toată lumea își dorea povești cu final fericit.

— Are o vilă superbă la marginea Grasse-ului, dar vine deseori aici. Pentru *rillette*-ul nostru de rață. Facem cel mai gustos *rillette* de pe toată Riviera, fără nicio lipsă de modestie.

Puțin îmi păsa de afurisitul lor de *rillette.* M-am tras mai aproape de el, inima bătându-mi mai să-mi sară din piept.

— Știți cumva adresa?

— E imediat ce ieșiți de pe Rue des Papillons și treceți de câmpurile de mimoze, *mademoiselle.* Îi trimitem, din când în când, câte o ladă cu vin, un Vouvray pe care nu-l găsiți altundeva în Grasse.

Eve își îndrepta deja pălăria pe cap.

— Mulțumesc, *monsieur.* Ne-ai adus o mare bucurie, am bolborosit și am dat s-o iau pe Eve de braț.

Dar șeful de sală se uita în spatele nostru, cu un zâmbet larg.

— Ah, ce noroc! Iată că vine și *monsieur.*

Capitolul 38
EVE

În momentul în care Eve s-a întors spre dușmanul ei, timpul parcă a devenit o spirală. Era și 1915, și 1947; Eve era când o tânără de douăzeci și doi de ani, într-o baltă de sânge, distrusă, când o femeie de cincizeci și patru de ani, tremurândă și încă distrusă; René Bordelon era când un om de lume brunet și curtenitor, când un bătrân cu postură rigidă, păr cărunt și costum impecabil croit. În clipa în care cele două bule temporale s-au ciocnit, ambele versiuni erau adevărate.

Apoi trecutul și prezentul s-au contopit cu un pocnet, și eram în 1947, într-o seară frumoasă de vară, în Grasse, și numai câțiva metri de dale o despărțeau pe o fostă spioană de vechiul ei dușman. În timp ce Eve se uita la bărbatul înalt și zvelt, la măciulia de argint a bastonului atârnat pe braț, groaza i-a căscat o ușiță secretă în stomac și tot curajul ei a plesnit într-un singur țipăt prelung și mut.

El n-a recunoscut-o. Își învârtea pălăria neagră în mâini și se uita nedumerit la șeful de sală.

— Eram așteptat, din câte observ.

Eve s-a cutremurat la auzul vocii lipsite de inflexiuni care îi bântuia coșmarurile. O junghiau mâinile în mănuși, privindu-l încremenită de uluire pe bărbatul care i le mutilase. Nu se gândise nicio clipă că îl va întâlni inopinat. Își imagina că prima întâlnire va avea loc în condițiile alese de ea, că îl va lua prin surprindere când se va simți ea pregătită. Soarta însă îi pregătise o surpriză exact când nu era deloc pregătită.

René era neschimbat. Părul cărunt și ridurile de pe frunte erau simple ornamente. Degetele subțiri, vocea plată, sufletul meschin, de torționar, care se întrezărea sub masca scumpă a rafinamentului, toate acestea rămâneseră la fel.

Mai puțin cicatricea de la buză. Semnul lăsat de Eve când îl mușcase într-un ultim sărut plin de venin.

Șeful de sală explica de zor ce se petrece. Eve a simțit vag că Charlie o atinge pe braț, dar n-a auzit ce-i șoptea din cauza

țiuitului din urechi. Își dădea seama că trebuie să spună ceva, să facă ceva, dar ea stătea încremenită.

René a fixat-o cu ochii săi negri și s-a apropiat de ea.

— Doamna Knight? Nu recunosc numele, *madame…*

Cumva, Eve a reușit să facă un pas spre el și i-a întins mâna. René i-a strâns-o, reamintindu-i repulsia pe care i-o trezea atingerea degetelor lui lungi. Îi venea să-și smulgă mâna și să fugă precum o lașă, jelindu-și spaima de altădată și durerea.

Prea târziu. Erau amândoi acolo. Iar Evelyn Gardiner se săturase să fugă.

I-a strâns mâna cu putere și l-a văzut cum se schimbă la față, când i-a simțit degetele noduroase, ascunse în mănuși. S-a aplecat puțin, în așa fel încât doar el să audă ce spune. Apoi cuvintele i-au ieșit de pe buze, șoptite, calme, perfect măsurate.

— Poate îți e mai cunoscut numele Marguerite Le François, René Bordelon. Sau mai bine zis Evelyn Gardiner?

Restaurantul s-a animat brusc. Sub acoperișul său avea loc o reîntâlnire fericită – ospătarii radiau de fericire, iar șeful de sală le-a oferit cea mai bună masă din local. Iar, în mijlocul acestui freamăt, Eve și René se sfredeleau cu niște priviri tăioase ca săbiile.

Într-un final, ticălosul i-a dat drumul la mână și a făcut semn spre masa pe care ospătarii le-o pregăteau cu nespusă voioșie.

— Mergem?

Eve a reușit să încuviințeze din cap. Apoi s-a întors, parcă ea însăși mirată că reușește să se țină pe picioare. Charlie a venit imediat lângă ea, ca un scutier credincios, și a apucat-o de braț, lividă la față. Mânuța ei fermă era un reazem de nădejde.

— Eve, a murmurat ea, aruncând o privire bărbatului care venea în urma lor, cu ce te pot ajuta?

— Stai deoparte, a mormăit Eve.

Charlie St. Clair nu avea ce căuta în duelul lor; René ar fi strivit-o la fel de ușor pe cât îi strivise și mutilase pe mulți alții care-i ieșiseră în cale. Eve era în stare să-l sfarme în bucăți decât să-i permită să îl mai rănească pe vreunul dintre oamenii la care ținea.

Îl sfarmi tu în bucăți? a râs batjocoritor o voce în mintea ei. *Nu vezi că nu ești în stare nici măcar să-l privești în ochi?* A alungat-o repede din minte, la fel și spaima care pusese stăpânire pe ea, și s-a așezat în fața lui; îi despărțea doar fața albă de masă. Charlie, neobișnuit de tăcută, ședea pe scaun lângă Eve. Ospătarii erau bine instruiți, postându-se la o distanță decentă, pentru a nu deranja fericita reîntâlnire.

René s-a lăsat pe spate și și-a împreunat palmele. Eve a avut o viziune lugubră, amintindu-și acele degete strânse pe bustul mânjit de sânge al lui Baudelaire – amintindu-și-le cum îi mângâiau sânii în pat.

— Bun, a spus el, în franceză. Marguerite.

A crezut că îi sare inima din piept la auzul acelui nume rostit de gura lui. Dar, odată cu vechea identitate, i-a revenit și sângele-rece, revărsându-i-se prin vene ca un șuvoi. I s-a domolit pulsul și, pentru prima oară de când îl văzuse în ușa restaurantului, a izbutit să se uite la bătrânul veninos cu o urmă de calm.

— René Gautier, a spus ea. După Théophile Gautier, presupun. Poetul căruia Baudelaire i-a dedicat *Florile răului*? La Limoges, te numeai du Malassis, după editorul lui Baudelaire. Văd că nu ți-ai mai găsit alt poet.

René a ridicat nonșalant din umeri, de parcă purtau o conversație banală.

— De ce să-l schimb, dacă e cel mai bun?

— Ăsta-i un mod mai frumos de-a spune că ai o minte leneșă.

A apărut un ospătar și le-a arătat o sticlă de șampanie.

— Mă gândeam că nu strică, *monsieur*, dacă tot e un eveniment care merită sărbătorit.

— Așa e, a murmurat René. De ce nu?

— Aș bea ceva, a spus Eve.

Ar fi preferat o găleată de whisky, dar se mulțumea și cu șampanie. A strâns pumnii în poală și și-a dat seama – văzându-l pe René că tresare la pocnetul dopului – că nu e chiar atât de calm pe cât voia să dea impresia. Excelent.

Și-au luat simultan paharele, iar chelnerul s-a retras. N-a propus nimeni un toast.

— Ce de riduri ți-au apărut pe față, a constatat René. Ce-ai făcut în toți acești ani?

— M-am luptat cu viața. Eu n-am nevoie să te-ntreb cu ce te-ai ocupat. Cam tot cu ce te ocupai și când ne-am văzut ultima oară: ai huzurit și ți-ai sacrificat compatrioții, ca să-i slujești pe nemți. Doar că acum am înțeles că nu te mai dat în lături să apeși chiar tu pe trăgaci. Ți-au mai trecut grețurile odată cu vârsta?

— Grație ție mi-au trecut, mielușica mea.

Lui Eve i s-a făcut pielea de găină, la auzul acelui apelativ.

— N-am fost niciodată mielușica ta.

— Ți se potrivește mai bine *Iuda*?

Insulta își atinsese ținta, și Eve a reușit cu greu să-și stăpânească tresărirea.

— Cam tot cât ți se potrivește ți*e prostănac.*

René i-a aruncat un zâmbet încordat. Privindu-l cum stă nonșalant, în costumul acela scump, iar nasul său lung adulmecă buchetul șampaniei perfect răcite, Eve simțea cum îi clocotește furia în vine. Muriseră atâția – Lili, în închisoarea aceea sordidă, verișoara lui Charlie și copilul ei, sub o ploaie de gloanțe, un tânăr ajutor de bucătar, cu buzunarele pline de argintărie furată –, iar omul ăsta ce făcuse atâta amar de ani? A băut șampanie și-a dormit liniștit ca un prunc.

Eve începuse să aibă coșmaruri după experiența de la Siegburg. În celula în care dârdâia de frig pe patul infect de scânduri, nu visa nimic, dar, după aceea, îi reveniseră în minte cumplitele imagini ale biroului cu pereți verzi, crinii cu ochi diabolici și bustul care-i cădea peste mâini. Camera, nu și omul din ea. Din pricina coșmarurilor în care îi apărea acea încăpere în care o îngenunchease Bordelon îi apăruseră ridurile pe care fostul patron le studia acum cu ochi disprețuitori. El arăta ca un om care se odihnise foarte bine în ultimii treizeci de ani.

Eve a aruncat o privire spre Charlie, care, în ciuda voioșiei obișnuite, era palidă și tăcută, și s-a întrebat dacă americanca se gândește la același lucru. Și-a amintit momentul în care Charlie i-a spus că n-a cunoscut niciodată răul pe care-l cunoscuse Eve.

Îl cunoști acum.

René a mai sorbit din șampanie, a scos un mic oftat de plăcere, și s-a șters la gură cu șervetul.

— Mărturisesc că m-a surprins să te văd, Marguerite. Pot să-ți spun Marguerite? Nu mi te-am imaginat niciodată cu alt nume.

— Mă surprinde că te-ai gândit vreun pic la mine. Nu ești genul care să se uite la dezastrul pe care îl lasă în urmă.

— Ai fost unică. După Primul Război, mi-a trecut prin minte că s-ar putea să mă cauți la Limoges.

Dacă n-ar fi mințit-o Cameron…

— Ți-ai șters urmele destul de bine când ai fugit de la Lille la Limoges.

— Nu-i greu să faci rost de acte false, când ai deja relații pe piața neagră, a zis René, scuturând din mână. Exista, totuși, riscul să mă găsești, după ce-ai scăpat de la Siegburg. Așa că am urmărit toate știrile, ca să aflu când vei fi eliberată. De ce-a durat atât de mult să vii după mine?

— Are vreo importanță? a zis Eve, dând pe gât jumătate din șampanie, dintr-o înghițitură.

Cuvintele îi veneau mai ușor, își regăsise abilitatea de a jongla cu replicile, îndelung exersată în conversațiile cu René.

— Am venit acum.

— Ca să-mi tragi un glonț în cap? Bănuiesc că ai fi făcut-o de când m-ai văzut în ușă, dacă ai fi avut arma la tine.

Dar-ar dracii-n Finn Kilgore, s-a gândit Eve. Din cauza lui, nu avea Lugerul la ea.

— Presupunând, firește, că ești în stare să ții pistolul în mâna aia beteagă, a spus René și i-a făcut semn ospătarului să vină. *Rillette* de rață. Mă cam roade foamea.

— Desigur, *monsieur.* Același lucru și pentru *madame*?

— Nu, mulțumesc.

— Ți s-a ameliorat semnificativ bâlbâială, a remarcat René după plecarea chelnerului. Îți trece când ți-e frică?

— Când sunt furioasă, a răspuns Eve, zâmbind. Ție, când ești furios, îți apare un mic zvâcnet în colțul ochiului. Ia uite-l.

— Cred că ești singura femeie, Marguerite, care a reușit vreodată să mă scoată din fire.

— E și asta o realizare. Mai ai bustul lui Baudelaire?

— Îl păstrez ca pe-o comoară. Uneori, noaptea, aud cum îți trosnesc degetele și adorm cu zâmbetul pe buze.

Eve a avut o străfulgerare a biroului cu pereți verzi, a mirosului de sânge și de frică, dar a alungat-o numaidecât.

— Eu, când vreau să adorm ușor, îmi aduc aminte ce față ai făcut când ți-ai dat seama că ți-a tras-o o spioană.

René nici n-a clipit, dar se vedea o vagă tensiune în spatele măștii imperturbabile. Deși simțea că o strânge pielea scalpului, Eve a zâmbit din nou, a dat pe gât șampania și și-a mai turnat un pahar. *Știu eu cum să am ac de cojocul tău, boșorogule.*

— Presupun că vrei să te răzbuni, a zis René, brusc. Răzbunarea e premiul de consolare al taberei învinse.

— Tabăra mea a câștigat.

— Dar *tu* ai pierdut. Cum dorești să te răzbuni, Marguerite? Nu cred că ești capabilă de crimă. Amărâta aia, pișată pe ea, care se smiorcăia pe covorul meu Aubusson, nu era în stare nici să ridice capul, darămite un pistol.

Eve a simțit un fior trecându-i prin oase. Mai bine de treizeci de ani, își dusese viața ca o amărâtă pișată pe ea. Până când, într-o noapte ploioasă, cu nicio lună în urmă, îi bătuse cineva la ușa casei din Londra. Până azi, când intrase în acel restaurant, iar prezentul și trecutul se contopiseră cu un *pocnet.* Până acum.

N-o să mai fie acea amărâtă pișată pe ea. Niciodată.

René vorbea în continuare.

— Îți imaginezi că poți să-mi distrugi reputația? Să mă denunți autorităților că am făcut contrabandă? Sunt respectat la Grasse. Am prieteni sus-puși. Tu ești o cotoroanță bătrână care și-a pierdut mințile de durere. Care din noi inspiră mai multă încredere?

— I-ai informat pe nemți despre Oradour-sur-Glane, a răsunat glasul lui Charlie, rece ca un cub de gheață.

Eve i-a aruncat o privire îngrijorată. *Nu vorbi, nu-i atrage atenția.* Dar Charlie a continuat, cu ochii strălucitori ca doi tăciuni încinși.

— Ești vinovat de masacrarea a șase sute de suflete. Nu-mi pasă câți prieteni sus-puși ai, sceleratule. Franța n-o să te ierte.

René a măsurat-o îndelung, dar i s-a adresat tot lui Eve.

— Cine-i micuța, Marguerite? Nu cred să-ți fie fiică sau nepoată. Nu putea să iasă o asemenea frumusețe din fofoloanca aia veștedă a ta.

Eve nu i-a răspuns. S-a uitat la Charlie și a simțit o emoție neobișnuită în suflet. Poate chiar iubire.

— E un fel de Mercur, René. Mesagerul înaripat care mi-a bătut la ușă. Datorită ei, mă aflu aici. Datorită ei, n-o să mai scapi. Ea o să te distrugă, a spus Eve, ridicând paharul cu șampanie. Ți-o prezint pe Charlie St. Clair.

— Nu cunosc numele, a spus René, încruntat.

— O cunoști pe verișoara mea, a replicat Charlie, strângând atât de tare paharul între degete, încât Eve se mira că nu l-a spart. Rose Fournier, cunoscută și sub numele de Hélène Joubert. Era blondă și frumoasă și a lucrat pentru tine, la Limoges. Și, din cauza ta, nenorocitule, a murit. Tu ai turnat-o Miliției, fiindcă-ți era teamă că te spionează, și a murit odată cu majoritatea locuitorilor din Oradour-sur-Glane.

În momentul acela, ospătarul a adus *rillette*-ul de rață. René o studia gânditor, în timp ce își despăturea șervetul pe genunchi și își întindea pateul de rață pe o felie de pâine prăjită, pe care a mâncat-o cu un geamăt de încântare.

— Îmi aduc aminte de ea, a zis el, după ce a plecat ospătarul. Afurisitei îi plăcea să tragă cu urechea. Nu tolerez chelneriţele care-și bagă nasul unde nu le fierbe oala, a adăugat, aruncându-i o ocheadă lui Eve. Am învățat multe din greșeli.

— Nu puteai s-o concediezi? a întrebat Charlie, cu voce gâtuită de emoție. De ce-a trebuit s-o denunți?

— Din prudență. Și de plăcere, între noi fie vorba. Am o mare aversiune față de spioane, a zis el, ridicând din umeri. Sper, totuși, că nu mă consideri vinovat de moartea tuturor sătenilor. Ar fi o dovadă de lipsă de logică. Nu e vina mea că un general neamț a hotărât să fie mai zelos decât era cazul.

— Te consider vinovat de moartea *ei*, a murmurat Charlie. Habar n-aveai dacă făcea sau nu parte din Rezistență, dar tot ai denunțat-o. Nu ți-a păsat dacă era nevinovată. Ticălos ordinar…

— Taci, copilă. Asta-i discuție de oameni mari, a spus René,

întinzând mâna după încă o felie de pâine prăjită. Îți mai torn șampanie, Marguerite?

— Cred că am încheiat discuția, a zis Eve, golindu-și paharul, și s-a ridicat de la masă. Hai să mergem, Charlie.

Fata a înlemnit. Eve o vedea că tremură, știa că e furioasă, că îi vine să se repeadă la bătrân și să-i taie beregata cu cuțitul de unt. Nimeni nu înțelegea acel sentiment mai bine decât Eve.

Nu încă, americanco. Nu încă.

— *Charlie,* a repetat Eve, pe un ton tăios.

Tânăra s-a ridicat, vizibil tulburată. S-a uitat la René, ale cărui buze erau unsuroase de la grăsimea de rață, și a șoptit printre dinți:

— Ne mai răfuim noi.

— Nu cred, a spus el, uitându-se la Eve. Ascultă la mine, cotoroanță zbârcită, dacă aud că încerci să afli unde locuiesc sau să-mi pătezi reputația, pun să fii arestată pentru hărțuire. O să putrezești în închisoare, uitată de lume, iar eu o să-mi văd de viața mea, fără să mă mai gândesc vreodată la tine.

— Te gândești mereu la mine, a replicat Eve. Te macină în fiecare zi. Pentru că sunt dovada vie că nu ești atât de deștept pe cât te crezi.

— Ești o lașă, care și-a trădat tovarășii, grație unei linguriță de opiu, a spus René, cu ochii sticlind de ură.

— Dar tot te-am păcălit ca pe un prost. Iar asta te roade de treizeci de ani încoace.

Masca de pe chipul bărbatului a căzut, în sfârșit, dezvăluindu-i furia nestăvilită. Îi luceau ochii, de parcă ar fi vrut s-o omoare acolo, pe loc, dar Eve i-a răspuns cu un zâmbet disprețuitor. Niciunul nu schița vreun gest, ci doar își aruncau priviri dușmănoase, într-o tăcere otrăvită, spre nedumerirea ospătarilor. Evident, nu avea loc reîntâlnirea fericită pe care și-o închipuiseră ei.

— *Au revoir,* a spus Eve și a luat o felie de pâine prăjită din farfuria lui, savurând-o pe îndelete. *Acum mă-ntind pe cea mai de jos treaptă, printre-ale inimii putreziciuni.*

— Nu e din Baudelaire, a remarcat el.

— E din Yeats. Ți-am spus să mai cauți și un alt poet, a

răspuns Eve, luându-și pălăria. Uită-te-n inima ta putredă, René, și recunoaște că ți-e frică. Pentru că s-a întors a ta *fleur du mal.* A prins-o pe Charlie de braț, într-o strânsoare de fier, și au pornit spre ieșire. Să vedem cât de bine mai dormi acum.

Capitolul 39
CHARLIE

M-am oprit în fața restaurantului și am tras aer în piept, de parcă ieșisem dintr-un nor toxic. Încă îmi răsuna în urechi tonul acela metalic și placid, pe care îmi declarase că o denunțase pe Rose *din prudență.* Și de plăcere.

Eve mi-l descrisese în nenumărate rânduri. Privire neclintită, degete lungi, înfățișare elegantă. Dar descrierile ei erau departe de realitate. Nu stătusem la masă cu un om. Ci cu o viperă cu înfățișare umană.

Îmi venea să vomit. Dar Eve a trecut pe lângă mine, aproape în fugă, așa că m-am pus în mișcare.

— Eve, n-avem de ce să alergăm, am spus, prinzând-o din urmă. Nu vine după tine.

— Așa e, a zis Eve, fără să încetinească pasul. Eu mă duc după el.

Preț de o clipă, mi-am auzit inima urlând de bucurie. Mă gândeam la bărbatul acela și nu mai simțeam nervozitatea care mă cuprinsese când realizasem, prima oară, că Eve e însetată de sânge. După o jumătate de pahar de șampanie în compania lui René Bordelon, oricine se convingea că până și bătrânii merită să moară.

Dar rațiunea a reușit să străpungă pâcla de furie oarbă și am avut o strângere de inimă.

— Stai, Eve. Nu te hazarda. Ești…

— Hai mai repede!

Își vedea de drum, cu pași mari și ochi scânteietori, pe străduțele întortocheate. Un francez înalt i-a văzut expresia de pe față și s-a dat imediat din calea ei. Gândurile îmi alergau prin minte, scindate în două direcții. *Oprește-o,* îmi spunea rațiunea. *De ce?* țipa furia.

Într-un final, am zărit Lagonda, albastră și lucioasă, parcată în fața hotelului. Am răsuflat ușurată. Aveam nevoie de Finn: de calmul lui, de logica lui simplă, și, în cazul în care acestea nu dădeau rezultat, de brațele lui puternice, care să o împiedice pe

Eve să-și pună viața în primejdie. Dar nu era lângă mașina lui adorată, iar recepționerul mi-a înmânat un bilet, cu scrisul lui înclinat spre stânga.

— A ieșit să bea ceva cu mecanicul, am zis, văzând-o pe Eve că mă privește curioasă. I-au oferit o slujbă, ceva legat de recondiționarea motoarelor…

— Foarte bine, a zis Eve, urcând treptele câte două.

Am băgat biletul în buzunar și m-am dus după ea.

— *Madame*, a sosit o telegramă de la Roubaix, a strigat recepționerul în urma mea.

— Vin imediat s-o iau.

Până să intru în camera lui Eve, ea scosese deja Lugerul din sertar. Am înlemnit când l-am văzut.

— *Rahat*, am zis, pentru prima dată în viața mea.

Eve mi-a aruncat un zâmbet sinistru și și-a scos mănușile.

— Nu pricep de ce ești așa mirată.

Am dus mâinile la tâmplele care îmi zvâcneau cu putere. Încetul cu încetul, furia se transforma în frică.

— Te duci acasă la el și-l omori? îl aștepți până-și termină *rillette*-ul de rață, după care îi bați la ușă și-i tragi șapte gloanțe în cap?

— Da, a răspuns, punând primul glonț în încărcător. O vilă superbă, după cum a zis chelnerul. Cum ieși de pe Rue des Papillons și treci de câmpurile de mimoze. Nu cred să fie greu de găsit.

Mi-am pus mâinile-n sân.

— Lasă pistolul și ascultă-mă. Indiferent dacă reușești sau nu, ajungi la închisoare. Nu pricepi?

— Nu-mi pasă.

— Mie-mi pasă, am zis și am apucat-o de braț. Vreau ca fiica mea să aibă nașă.

Eve a băgat și ultimul glonț în încărcător.

— Iar eu vreau să-l văd mort pe individul ăsta.

Într-o oarecare măsură, eram de acord cu ea. Dar nu merita ca Eve să-și sacrifice viața pentru asta. René Bordelon îi răpise suficient din trecut. Și nici nu intenționam să-mi periclitez viitorul – tocmai acum, când lucrurile începeau să se aranjeze –,

devenind complice la crimă.

— Eve, stai o clipă și gândește-te.

— M-am gândit destul, a răspuns ea, verificând țeava Lugerului. Dacă îl ucid pe René în locuința lui, n-ar trebui să existe martori. N-am văzut nicio verighetă pe degetul lui, deci n-are soție ori copii care să mă încurce. Îi las corpul blestemat să putrezească și plec, liberă ca pasărea cerului.

— Oamenii de la restaurant știu că îl căutăm și că ne-am interesat de adresa lui. Și nu e vorba doar de restaurantul la care am fost azi. De câteva săptămâni, tot umblăm prin Grasse și întrebăm de el. Mă străduiam să invoc cât mai multe argumente, în speranța că rațiunea o va face să se răzgândească. Dacă-l găsesc mort acum…

— E posibil să ne caute poliția. Dar cum ne găsesc? Peste tot, ne-am prezentat sub nume false. Plus de asta, n-am de gând să rămân în Grasse mai mult decât e cazul.

— Cum pleci din Grasse fără Finn? Și, în primul rând, cum ajungi acasă la René?

— Iau taxiul, dacă e nevoie.

Vorbea atât de calm, de parcă organizam vreun ceai dansant. La restaurant, îi simțisem teama sub carapacea de gheață, îi văzusem mâinile tremurându-i în poală. Acum însă, părea s[se fi înălțat mai presus de teamă, solitară și implacabilă, ca un vultur în zbor. A băgat pistolul în geantă, după care și-a scos pantofii pe care-i purta ca să joace rolul respectabilei doamne Knight și s-a încălțat cu vechile ei sandale.

— Vino să mă ajuți să-l omor, dacă vrei. E dreptul tău să-i dorești moartea.

— Nu te ajut să-l ucizi.

— Nu crezi că merită să moară?

— Ba da, dar îi doresc o pedeapsă mai cruntă decât moartea. Vreau să fie demascat, să-l văd umilit și băgat la închisoare. Vreau să fie arătat lumii, ca să vadă toți cine e. Vreau să-l omor încet, Eve. Nu există pedeapsă mai groaznică pentru un om atât de orgolios ca el. Am tras aer în piept și am continuat pe un ton autoritar: Hai să mergem la poliție. Avem fotografia în care e înconjurat de naziști, avem mărturia ta, putem s-o chemăm și pe

femeia din Limoges, care a fost martor când l-a împușcat pe ajutorul de bucătar. O avea René Bordelon prieteni sus-puși, dar și tu ai un cuvânt de spus. Ești *eroină de război;* oamenii te vor crede. Denunță-l și fă-i viața un calvar.

Eu, una, aș fi fost mai mult decât satisfăcută. Să-l văd aruncat într-o celulă, să știu că a ajuns acolo datorită mie și lui Eve, că va trebui să îndure oprobriul Franței condusă de De Gaulle, care-i trata pe colaboraționiști și pe profitori ca pe niște paraziți ce erau. Adio șampanie și *rillette* de rață. Îi rămâneau doar umilința și aceeași existență sumbră de deținut pe care o cunoscuse și Eve.

— N-o să ajungă la închisoare, americanco, a spus Eve, cu voce înverșunată. Toată viața, René Bordelon n-a făcut altceva decât să fugă de consecințe. Dacă acuzăm un bogătaș respectat, care are prieteni influenți, va dura mult timp până dovedim acuzațiile pe care i le aducem. Iar el, în timpul ăsta, o s-o șteargă, fiindcă așa face el mereu: fuge. A fugit și-a scăpat basma curată din două războaie, o să fugă și acum, pentru că știe că o să-l urmăresc câte zile-oi avea. Dacă mă bazez pe un mandat de arestare, o să dispară înainte să-i bată polițiștii la ușă, și-o să se stabilească undeva unde nu mai dau de el. Așa că prefer să mă bizui pe un glonț, a adăugat, luându-și geanta în care se afla Lugerul.

Îmi venea s-o strâng de gât.

— Chiar nu realizezi câte se pot întâmpla? Poate te împușcă el *pe tine* sau cheamă poliția și ajungi în cătușe…

— Îmi asum riscul. Dă-te la o parte din calea mea, Charlie St. Clair, a răspuns, văzându-mă că mă postez între ea și ușă.

M-am uitat hotărâtă în ochii ei.

— Nu mă dau.

A venit spre mine. N-am încercat s-o resping. Am cuprins-o în brațe și m-am agățat de ea.

— Ai de gând să mă târăști după tine în urlete și zbierete? am zis, abia atunci realizând că mă bufnește plânsul. Nu te las să pleci, Eve. Nu te las.

Îmi pierdusem fratele. O pierdusem pe Rose. Nu puteam să mai pierd încă o persoană dragă.

Am simțit-o pe Eve cum se crispează în brațele mele, parcă pregătită să riposteze, după care s-a înmuiat. Am auzit icnetul unui suspin rupt din gâtlej și geanta i-a căzut pe jos. Am rămas multă vreme așa. Am lăsat-o să plângă, uitându-mă pe fereastra deschisă din spatele ei, la cerut care căpăta nuanțele violacee ale crepusculului. O strângeam la piept și inima îmi tresălta de ușurare.

N-a scos o vorbă după ce s-a liniștit. M-a lăsat s-o întind pe pat, fără să opună rezistență, a luat whisky-ul pe care i-l turnasem, tremurând când și când sub pătura cu care o învelisem. M-am așezat pe marginea patului, rozându-mi unghiile și rugându-mă în gând să apară Finn. Se pricepea mult mai bine să aibă grijă de ea în astfel de momente. Când am auzit-o că respiră adânc, am coborât tiptil la recepție, dar nimeni nu știa unde s-au dus Finn și amicul lui, mecanicul.

— Telegrama de la Roubaix, *madame,* mi-a reamintit recepționerul.

Uitasem cu desăvârșire. Nu putea fi decât de la Violette. Am luat hârtia, cu inima tresăltându-mi din cu totul alte motive. Mesajul era extrem de succint, chiar și pentru o telegramă.

Minciuna confirmată. Responsabilă o anume dră Tellier.

O explozie de coruri triumfale s-a produs în capul meu. Eram în al nouălea cer. Bănuielile mele se adeveriseră; avusesem dreptate. Pentru prima oară, aveam ocazia de a îndrepta ceva. Asta – *asta* – era exact ce-i trebuia lui Eve.

Am luat-o la fugă spre cameră, cu inima bubuindu-mi de emoție.

— Eve, uite…

Am deschis ușa. Patul era gol. Geanta în care se găsea Lugerul dispăruse.

Nu lipsisem nici cinci minute. Fugise, probabil, imediat ce ieșisem din cameră, tot atât de calmă și stăpână pe sine pe cât de tulburată și înlăcrimată era cu câteva clipe înainte. M-a cuprins din nou spaima, săgetându-mi tâmplele ca niște țepușe de gheață. M-am dus la fereastra deschisă și am aruncat o privire

pe stradă, dar n-am zărit nicio siluetă înaltă și slabă. *Ticăloasă vicleană,* m-am gândit, într-un acces de furie. Eram supărată pe ea, fiindcă mă păcălise, și pe mine, fiindcă mă lăsasem păcălită.

Știam unde merge. Nu puteam suna la poliție, dar nici pe Finn nu-l puteam aștepta. Lagonda stătea parcată în fața hotelului.

Am băgat telegrama de la Violette în buzunar, am luat cheile mașinii de pe noptiera din cameră și am luat-o la fugă.

Capitolul 40
EVE

Recursese la un șiretlic josnic, se gândea Eve.

— Mai repede, i-a cerut taximetristului, aruncând o mână de franci pe scaunul din față.

Nu o interesa dacă risipește și ultimii bani pe care-i avea. La întoarcere, nu-i mai trebuiau.

Taxiul gonea, în vreme ce Eve stătea liniștită, încântată să simtă greutatea Lugerului în poală. Pe cât de ușor vărsase toate acele lacrimi de crocodil, tot atât de ușor și le șterse. Un gest necinstit și lipsit de scrupule din partea ei, dar altă soluție nu găsise ca să scape de Charlie, care se postase între ea și ușă, cu o figură hotărâtă. Eve a zâmbit. Cât de schimbată era față de făptura pusă pe harță și nesigură pe ea care îi apăruse în pragul ușii.

Îmi pare rău că n-o să te mai văd niciodată, s-a gândit. *Îmi pare nespus de rău.*

— *Madame* este extrem de serioasă astă-seară, a remarcat taximetristul, pe un ton glumeț. Parcă ziceai că mergi în vizită la un prieten.

— Așa e.

— O vizită lungă?

— Foarte.

Veșnică, mai exact. Odată intrată în casa lui René Bordelon, Eve nu intenționa să mai iasă. *De-asta* nu se temea de închisoare. Morții nu ajungeau în spatele gratiilor.

Avea șapte gloanțe în Luger. Șase pentru René, și nu era exclus să le folosească pe toate – nu scapi de monștri cu una, cu două. Pe ultimul îl păstra pentru ea.

— Exact ca tine, Cameron, a murmurat ea, fără să vadă străzile întunecate pe lângă care trecea cu mașina.

Vedea doar titlul șters al unui articol de ziar: „Moarte de soldat". Când se întâmplase? În '22? Nu, în '24. Deși o prinseseră în stare de mahmureală, cuvintele o străpunseseră pe Eve ca un pumnal. *Referitor la decesul maiorului C.A. Cameron…*

Lumea se oprise în loc. Într-un final, Eve luase din nou articolul decupat – publicat într-un ziar de peste ocean și trimis de un avocat – și îl citise, cu ochi uscați și fierbinți. S-a auzit un sunet sugrumat, și a durat câteva secunde până să-și dea seama că din gâtul ei ieșise.

…decesul maiorului C.A. Cameron, din Artileria Regală de Câmp, care a încetat din viață în garnizoana din Sheffield, ca urmare a unei răni provocate prin împușcare. Medicul legist confirmă că este vorba de sinucidere.

Cameron murise. Cameron, cu ochii lui blânzi și accentul melodios de scoțian. Cameron care îi sărutase rănile, murmurând, *Biata mea fată curajoasă…*

Câți ani se împlineau, în '24, de când nu se mai văzuseră? Cinci? Ultima oară, se întâlniseră în ziua în care Eve sosise la Folkestone. Dar își telefonau câteodată, de regulă la ore târzii din noapte, când unul din ei era beat. Eve știa că se întorsese din Irlanda; Cameron îi povestise în treacăt despre școala de instrucție și, cu ceva mai mult entuziasm, despre numirea în funcția de atașat militar la Riga…

Iar acum afla că își zburase creierii.

Dovezile arată că decedatul era de mai mult timp deprimat din cauză că i-a fost revocată numirea pe postul de atașat la Riga, detalia articolul, *motivul acestei decizii fiind condamnarea penală pe care a executat-o superiorul.*

Armata îl pedepsea pentru greșelile din trecut, se gândise Eve cu amărăciune. Cât era război, nu-i deranja un ofițer cu reputația pătată, dar, după aceea, le era rușine cu el.

O să muncesc atât timp cât mă țin pe picioare. Vorbele lui îi răsunau din nou în urechi, atât de clar de parcă era lângă ea. *După aceea presupun că o să mor. Gloanțe, plictiseală sau coniac – așa se curăță cei ca noi, fiindcă numai Dumnezeu știe că pacea nu ne priește.*

— Mare dreptate ai, a murmurat Eve.

Abia a doua zi, când s-a trezit cu avocatul la ușă, Eve s-a prăbușit de tot. Același avocat, care îi trimisese articolul despre moartea lui Cameron, îi aducea acum niște documente juridice și o asigura de discreția lui absolută… mărturisindu-i că pensia

pe care o primise în ultimii cinci ani nu venea de la Ministerul de Război, ci din buzunarul lui Cameron. Și că maiorul avusese grijă ca aceasta să continue și după moartea lui, printr-un legat inserat în testament, fără știrea familiei și distinct de fondurile care îi reveneau văduvei sale. Tot onorabilul avocat a informat-o că banii sunt bine investiți și că Eve va continua să beneficieze de ei până la finalul vieții.

L-a gonit pe avocat, cu țipete isterice, apoi s-a târât în pat, ca un animal rănit, și acolo s-a ascuns luni în șir. *Cum ai făcut-o, Cameron?* se întrebase în nenumărate rânduri, uitându-se la Lugerul ei. Ai pus țeava la tâmplă? Sub bărbie? În gură, pentru ca ultimul lucru pe care-l simți să fie sărutul oțelului rece și gustul uleiului de armă? În anii ce au urmat, Eve cochetase deseori cu ideea suicidului, în nopțile negre, când vinovăția îi răpea somnul. Lua Lugerul și urma toate etapele sinuciderii… dar n-a apăsat niciodată pe trăgaci.

De javră căpoasă ce sunt, se gândea Eve. Spre deosebire de Cameron, în sufletul *ei,* nu exista acea propensiune spre tragic, izvorâtă din romantism sau din noblețe. Acum însă, când taxiul alerga pe lângă câmpurile de mimoze, se întreba dacă nu cumva destinul, nu încăpățânarea, o împiedicase să își ia viața. Poate că vinovăția și durerea nu-și găseau alinare până când nu se făcea dreptate. Poate că, după zeci de ani în care crezuse minciuna lui Cameron, mintea ei de spion îi șoptea că dușmanul e încă în viață și poate fi pedepsit. Până atunci, nu-și putea trage un glonț în gură.

În seara aceea, dușmanul avea să moară. Pentru Lili, pentru Rose, pentru Charlie și pentru Eve. În seara aceea, lupta lui Evelyn Gardiner lua sfârșit. Cu o întârziere de treizeci de ani, dar mai bine mai târziu decât niciodată.

Se gândea la ultimul glonț, conștientă că nici Charlie, nici Finn n-o s-o ierte dacă îl trage; dar, cu timpul, vor înțelege că a făcut-o și spre binele lor. Dacă ucigașa era găsită moartă, alături de victimă, îi punea și pe ei la adăpost de orice suspiciune. Singurul pedepsit era vinovatul. Ei doi puteau să-și trăiască liniștiți viața.

— Am ajuns, *madame.*

Taxiul a oprit la capătul unui drum de acces ce se întindea, probabil, pe vreo patru sute de metri, până la o bijuterie de vilă. Zidurile albe străluceau în lumina lunii, iar acoperișul se contura pe cerul întunecat. La câteva ferestre, se zărea lumină prin draperii. René era acasă. Eve se întreba cât o mai fi zăbovit la restaurant, după plecarea ei și a lui Charlie. Bănuia că nu prea mult. Ceea ce dovedea un singur lucru: încă îi era frică de ea.

Așa și trebuie, s-a gândit Eve.

— Te duc până la ușă? a întrebat taximetristul.

— Nu, merg pe jos, a răspuns Eve și a coborât din mașină.

Capitolul 41
CHARLIE

Îmi pare rău, Finn, îmi spuneam, de câte ori auzeam scârțâitul schimbătorului de viteze. Nu prea condusesem în ultimul an, era deja întuneric și abia ajungeam cu picioarele la pedale. *Jur că, dacă apare o zgârietură cât de mică pe comoara ta, găsesc o cale să mă revanșez.* Frânele au scos un scrâșnet iritat și am făcut o grimasă.

Nu eram o șoferiță foarte abilă, dar conduceam cu viteză. Am ieșit rapid din Grasse, și atunci a început distracția. „Imediat ce treceți de câmpurile de mimoze" nu era tocmai cea mai exactă indicație, într-un oraș înconjurat de hectare de flori. Secera lunii a urcat pe cer în timp ce goneam, știind că Eve mi-o luase înainte și nu aveam timp de pierdut. Mi-am amintit cum stătea în fața mea și-mi cerea să mă dau la o parte din calea ei. Arăta ca un cavaler vlăguit, care-și lasă viziera pentru un ultim atac, șubred, calm și senin.

Am realizat că aceeași expresie o avea și fratele meu, ultima oară când l-am văzut în viață, o expresie care spunea: „Sunt gata să mor".

Nu Eve, am implorat. *Te rog, n-o lua și pe Eve!* Dacă o pierdeam în timpul când trebuia să am grijă de ea, nu mi-aș fi iertat-o niciodată.

Din Rue des Papillon porneau mai multe alei care duceau la vilele de vacanță ale bogătașilor. Prima pe care am luat-o ducea la o casă, în fața căreia era postat un mare afiș „De vânzare", a doua, la locuința unei familii, ai cărei copii, șase la număr, tocmai se adunau la masă. Evident, nu era reședința lui René. M-am aplecat în față și am zărit acoperișul întunecat al unei alte vile. Tremurând de emoție, am tras cât mai aproape de marginea șoselei și am oprit. Era acolo o cutie poștală, iar razele lunii împrăștiau suficientă lumină cât să deslușesc literele ondulate: GAUTIER.

Asta era casa. Nici urmă de taxi, nici urmă de Eve. *Dă Doamne să nu fi ajuns prea târziu,* m-am rugat și am luat-o la fugă

spre vilă. Parfumul mimozelor plutea discret și dulceag în aer, așa cum îmi imaginam că miroase părul de bebeluș. Am dus instinctiv mâna la pântece și m-a trecut un fior de groază, nu pentru viața lui Eve, ci pentru a mea, căci nu doar eu riscam să fiu rănită în acea seară.

N-o să pățească nimeni nimic. Găseam eu cumva o soluție.

Am cotit pe lângă casă și m-am dus la ușa din spate.

Capitolul 42
EVE

Pe timp de pace, majoritatea bucătăriilor de la țară stau descuiate. Nu și cea a lui René Bordelon. Eve prevăzuse asta; a lăsat geanta jos și și-a scos din coc două agrafe. Trecuse mult timp de când învățase să spargă încuietori la Folkestone, dar nu era dificil: îți trebuia doar o agrafă pe care s-o fixezi în broască și încă una cu care să forțezi mecanismul.

Dar, chiar și așa, i-a luat câteva minute chinuitoare să mânuiască agrafele cu degetele ei schilodite. Dacă nu ar fi fost o broască veche și foarte simplă, poate că nici n-ar fi izbutit. După ce a auzit păcănitul, a mai rămas câteva clipe în pragul ușii, ca să-și tragă sufletul și să se calmeze. Avea o singură șansă și nu voia să tragă copleșită de emoții. În cele din urmă, a scos Lugerul din geanta pe care o lăsase în ușă și a intrat.

O bucătărie spațioasă și goală. Doar câteva mese din lemn și ghivece suspendate, care scânteiau în lumina lunii. Eve a traversat camera întunecoasă și a apăsat pe clanța ușii din capătul opus. S-a auzit un scârțâit ușor, și Eve a înțepenit, cu auzul încordat.

Nimic.

A ieșit într-un coridor, de-a lungul căruia, pe pereți, stăteau înșirate o mulțime de tablouri în ulei și sfeșnice. Covorul gros înăbușea zgomotul pașilor ei, pasiunea lui René pentru lux înlesnindu-i planul ucigaș. De undeva, răsunau acordurile vagi ale unei muzici.

Eve a lăsat capul într-o parte, a ascultat puțin, după care a dispărut într-un holișor ce ducea undeva în dreapta. Muzica răsuna tot mai tare; o compoziție cu unduiri exuberante și sinuoase. *Debussy*, și-a zis Eve, zâmbind.

Capitolul 43
CHARLIE

— Nu, am șoptit. Nu…

Ușa de la bucătăria vilei era larg deschisă. Geanta lui Eve zăcea în prag. Am scotocit în ea. Nici urmă de Luger. Ajunsesem prea târziu.

Cu toate astea, nu se auzeau nici împușcături, nici larmă de glasuri. Casa era tăcută ca o grenadă nedetonată.

Îmi venea să dau buzna în casă și s-o strig, dar mă aflam pe proprietatea lui René Bordelon și nu aveam chef să trezesc năpârca, în caz că nu bănuia ce îl așteaptă. Era un mare semn de întrebare. Poate că nu se mai putea face nimic pentru el. L-o fi omorât oare Eve? Îmi simțeam sângele clocotind în vene, o voce îmi striga să fug, să mă protejez pe mine și pe Bobocica, nu să mă arunc în gura lupului. Dar prietena mea era acolo, așa că am mers mai departe.

O bucătărie întunecoasă. Ușa deschisă. Un coridor lung, ce emana opulență, tăcut. Îmi tremura inima în piept. Muzică în surdină. Am auzit pași sau mi s-a părut? Întunericul parcă pulsa. Am urmat sunetul muzicii și, imediat ce am cotit, i-am văzut, încadrați de arcada largă a ușii, asemenea unei picturi.

Eve, o siluetă neagră în lumina strălucitoare ce se revărsa din biroul care arăta exact cum mi-l descrisese pe cel din Lille: pereții îmbrăcați în mătase verde, gramofonul care învârtea o placă, o veioză Tiffany ce împrăștia nuanțe de păun. René, îmbrăcat într-o cămașă imaculată, stătea absent în fața unei valize deschise, cu spatele la ușă. Eve a ridicat Lugerul. Nu îndrăzneam să intervin în momentul acela. Am înmărmurit de frică.

Nici eu, nici Eve nu scoteam un sunet, dar René s-a răsucit brusc, probabil avertizat de instinctele-i de reptilă, îndelung exersate. Mișcarea lui părea s-o fi luat pe Eve prin surprindere. A apăsat pe trăgaci, înainte ca țeava armei să fie perfect orizontală. Glonțul a ricoșat din polița de marmură, asurzindu-mă. René scotocea de zor în valiză. Nici mirare, nici teamă nu se

citea pe chipul său – doar o ură nemărginită, în clipa în care a îndreptat un obiect către Eve, care a ridicat din nou brațul. Scena s-a derulat atât de încet, de parcă era capturată într-o piatră de chihlimbar: două pistoale Luger îndreptate spre țintă, două trăgace apăsate, două gloanțe trase.

Un singur corp prăbușit.

Cel al lui Eve.

După momentul acela interminabil, totul s-a întâmplat cu rapiditate. Lugerul lui Eve a căzut zdrăngănind pe podea, iar trupul ei sfrijit s-a prăvălit moale pe covor. M-am năpustit în coridor, dar nu suficient de repede. René ajunsese deja lângă ea și îi aruncase pistolul în colțul camerei. Voiam să-l atac înainte să apuce să mai tragă o dată, dar s-a retras din calea mea, cu pistolul îndreptat spre mine.

— În genunchi, mi-a zis.

Atât de repede. Totul se întâmplase atât de repede. Eve a scos un geamăt la picioarele mele, ținându-se cu mâinile betege de umărul stâng. Am îngenuncheat lângă ea. Am simțit șiroiul fierbinte de sânge când am apucat-o de degete.

— Eve, nu, nu, nu…

Avea ochii deschiși, stinși și clipea rar.

— Fir-ar să fie, a zis, cu o voce plată.

Placa gramofonului s-a oprit cu un fâsâit. Auzeam corul răsuflărilor noastre, a mea, gâfâită, a lui Eve, înăbușită și sacadată, a lui René Bordelon, rapidă și greoaie, în timp ce ne studia prin aerul din birou, îmbâcsit de fum de pușcă. Pe gulerul alb, i se prelingea un firicel de sânge stacojiu. Jumătate de ureche îi atârna de o fâșie de piele. Un urlet mut m-a străbătut prin tot corpul.

Cât pe ce. Era cât pe ce să-i vină de hac Eve. Asta-mi trecea prin minte în timp ce mă uitam în gaura neagră a Lugerului ațintit între ochii mei.

— Dă-te mai încolo, fato, mi-a zis, făcându-mi semn cu țeava pistolului. Pleacă de lângă jigodia bătrână.

— Nu.

Apăsam cu ambele mâini pe rana lui Eve. Nu eram soră

medicală, dar îmi dădeam seama că trebuie s-o panseze cineva pentru a opri sângerarea. *René n-o să îngăduie să primească îngrijiri, preferă s-o lase să moară…* dar tot am zis „Nu".

A mai tras un glonț. Am țipat, în momentul în care au sărit așchii din tocul ușii.

— Pleacă de lângă ea și treci acolo, lângă perete.

— Fă ce-ți cere, americanco, a zis Eve, cu voce răgușită, dar clară.

O strângeam atât de tare de degete, încât a trebuit să-mi descleștez pumnul cu forța. Avea mâinile năclăite de sânge, iar din trunchi îi curgea și mai mult sânge, lent, implacabil. Pistolul lui René m-a urmărit cât m-am tras deoparte și m-am așezat cu spatele la biblioteca înaltă, dar privirea i-a rămas fixată la Eve, care reușise să se ridice puțin în capul oaselor și să se rezeme de tocul ușii. Ochii ei erau ca două pietre netede, încărcate de suferință, dar nu rana o durea cel mai tare. O durea să-l vadă pe René încă viu.

Am dat greș, se citea în privirea ei, plină de ură de sine. *Am dat greș.*

Dar eu eram cea care dăduse greș. Eu nu fusesem în stare să am grijă de ea.

— Ia mâinile de pe rană, Marguerite, a spus René, cu un glas care-și pierduse calmul imperturbabil de la restaurant. O să mori sub ochii mei și nu vreau să prelungească ceva momentul.

— S-ar putea să ai de așteptat, a replicat Eve, examinându-și umărul. În umăr nu-i niciun organ v-v-vital.

— O să s-s-s-sângerezi până mori, mielușica mea. Mie-mi convine așa. Suferi mai mult.

Eve a îndepărtat mâinile de pe pata tot mai mare de sânge. Mi s-a pus un nod în gât când am văzut-o. Era o simplă rană la umăr, dar avea s-o ucidă. Aveam să stăm în biroul acela elegant, sursa coșmarurilor lui Eve, și aveam s-o privim cum se stinge.

Fascinat de mâinile ei noduroase și însângerate, René nici nu se uita la rana lui Eve.

— Azi după-amiază, purtai mănuși, a zis el. Chiar eram curios cum mai arată, după atâta vreme.

— Nu prea atrăgător.

— O, ba sunt minunate. Mi-a ieșit o capodoperă.

— Jubilează cât vrei, dar lasă fata să plece, a spus Eve, arătând din cap spre mine. N-are niciun amestec în toată povestea asta. Nici nu trebuia să fie aici…

— Dar e aici, a întrerupt-o René. Și, pentru că n-am de unde ști ce i-ai spus și ce necazuri poate să-mi facă, o să moară și ea, împreună cu tine. Imediat ce dai ortul popii, mă ocup și de ea. Ai la ce te gândi până se scurge tot sângele din tine, Marguerite. Se vede că ții la ea.

Stăteam încremenită de groază, cu brațele încrucișase strâns peste pântec. Viața mea avea să se sfârșească la nici douăzeci de ani. Iar viața Bobocicăi nici măcar nu apuca să înceapă.

— Nu-ți permiți s-o omori, René, a spus Eve, pe un ton calm, degajat, pentru care nici nu îndrăzneam să-mi imaginez ce preț plătea. Oi fi eu o cotoroanță zbârcită, fără familie și p-p-prieteni cărora să le pese de mine, dar ea le are pe amândouă, și sunt numai oameni cu bani. Omoar-o, și nici măcar tu nu mai scapi din beleaua în care te bagi.

René a căzut pe gânduri câteva secunde, timp în care am crezut că-mi stă inima în loc.

— Nu, a zis el, într-un final, ducând o mână la urechea sfâșiată și strâmbându-se de durere. Ați intrat în casa mea, ca să mă jefuiți, fiindcă știați că sunt un bătrân neputincios, care locuiește singur. Am reușit să trag; firește, pe întuneric, nici nu mi-am dat seama că sunteți femei, cu atât mai puțin femeile care m-au abordat chiar azi la restaurant. După ce-am tras, am avut nevoie de câteva minute, ca să-mi trag sufletul, și, din nenorocire, până să apuc sa sun la poliție, ați murit amândouă. Oamenii simpli de la țară nu sunt deloc îngăduitori cu hoții.

Mi s-au năruit toate speranțele. Nu eram convinsă că va scăpa atât de ușor; angajații restaurantului aveau să confirme că ne cunoștea… dar era capabil să țească un scenariu atât de încâlcit, încât, la nevoie, să se poată face nevăzut. Evident, era deja pregătit să fugă, sau, cel puțin, asta sugera valiza aceea. Eve avea dreptate: René Bordelon fugea întotdeauna de consecințele faptelor sale. Scăpase basma curată din două războaie și, cu bani și noroc – două lucruri de care nu părea să ducă vreodată lipsă

–, avea să scape și din încurcătura aceasta.

Peste cadavrul meu, mi-am zis, și era cât pe ce să izbucnesc într-un râs isteric, pentru că exact asta urma să se întâmple. Eve o să moară, după ea, o să mor și eu, iar el o să treacă nestingherit peste cadavrele noastre. Probabil m-ar fi împușcat deja, dacă avea mintea limpede; eram tânără, puternică și reprezentam o amenințare fizică la adresa lui. Dar nu gândea limpede. Femeia care îl umilise și îl păcălise trăgea să moară sub ochii lui. Cât timp nu dispărea Eve, ea îi ocupa toate gândurile, iar eu eram doar un amănunt neimportant. O devora din priviri.

— Ești în s-s-stare să te uiți în ochii unei fete necunoscute și să-i tragi un glonț în cap, René? Eve se străduia în continuare să-l tulbure, să-l intimideze, dar sângele îi țâșnea tot mai abundent din umăr. Singura dată când ai apăsat pe trăgaci, ai împușcat un om în spate…

Eu nu aveam nicio îndoială că e capabil să mă ucidă fără să clipească. Absolut niciuna. Poate că, atunci când o cunoscuse pe Eve, era mult prea delicat ca să-și rezolve singur treburile murdare, dar acum era cu totul alt om.

— Nu mai vorbi, Eve, am spus, cu glas firav. Nu-ți mai risipi energia.

— De ce? a întrebat René, disprețuitor. Speri să vă salveze cineva? Crede-mă, n-a auzit nimeni împușcăturile. Cel mai apropiat vecin e la vreo cinci kilometri distanță.

Salvarea. Gândul mi-a zburat în altă direcție, la Finn, căruia îi lăsasem un mesaj scurt la recepție, în care îl informam unde m-am dus și de ce, în caz că lucrurile luau o întorsătură urâtă. Ceea ce se și întâmplase. Într-un scurt moment de frenezie, mi l-am imaginat pe Finn cum se năpustește în noapte ca să ne sară în ajutor, dar mă îndoiam că soarta va fi atât de îndurătoare.

— Te asigur că n-am scrupule să-ți împușc micuța prietenă, aici de față. René a scos o batistă din buzunar și a dus-o la urechea sfâșiată. Biroul e deja devastat. Ce mai contează câțiva stropi de sânge pe pereți?

Rose, m-am gândit și am simțit un junghi în inimă. *Ce mă fac, Rose?* Nu știam dacă îmi întrebam verișoara sau fiica. Mă uitam cu disperare după vreo armă, dar pistolul lui Eve era în capătul

celălalt al camerei. Am ridicat ochii spre biblioteca din spatele meu – în vârf, erau două sfeșnice din argint; prea departe; mă împușca înainte să mă ridic în picioare. Dar mai aproape, pe raftul din mijloc…

— N-o omorî, René. Te implor.

Am auzit vag rugămintea lui Eve. Pe raftul din mijloc, chiar deasupra capului meu, se vedea o siluetă albă. Un bust micuț care se uita cu ochi goi spre capătul opus al biroului. Nu-l mai văzusem niciodată, dar îl recunoșteam.

Baudelaire.

— Mărturisesc că nu mă așteptam să-mi afli adresa atât de repede. René se plimba prin cameră, cu mișcări rigide, ca și când, odată depășit momentul de șoc, bătrânețea se reinstala în trupul lui. Cine ți-a dat adresa, Marguerite?

— Pot să scot informații de la oricine, René. Nu ți-am dovedit-o deja?

Un fulger de furie i-a străbătut fața. Cât de caraghios să fii să te lași măcinat de ură, din cauza unei greșeli comise cu zeci de ani în urmă? Dar furia aceea era utilă. O puteam folosi împotriva lui. Am aruncat o ultimă privire la bustul de deasupra mea. Dintr-un salt și cu o lovitură abilă, puneam mâna pe el.

— *Dușmanul ascuns, care ne roade sufletele, își trage seva din sângele pe care-l pierdem*, a citat René. Se vede treaba că dușmanca ascunsă nu e chiar atât de puternică pe cât se credea ea.

— Ba este, am spus. Dușmanul tău ascuns nu e Eve, ticălosule. Dușmanul ascuns sunt eu.

S-a întors brusc spre mine, cu o figură mirată. Parcă și uitase că sunt și eu în cameră. O parte din mine voia să țipe și să se ferească de ochii lui și de pistolul îndreptat spre mine, dar am ridicat bărbia în cel mai sfidător mod, ca pentru a spune *Nu-mi pasă.* Dar îmi păsa mai mult ca oricând.

— Tacă-ți gura, americanco, a mârâit Eve.

Transpira și era galbenă ca ceara la față. Cât mai rezista? Habar nu aveam.

Fă-l să se apropie. Eve îi precizase cândva că René ticluia

planuri geniale, dar era o nulitate când trebuia să improvizeze. Trebuia să-l aduc în stare să facă un gest necugetat și eram convinsă că pot s-o fac. Chiar dacă îl întâlneam pentru prima oară, îl cunoșteam prin prisma lui Eve. Îl cunoșteam până-n străfundurile sufletului.

I-am aruncat o privire profund disprețuitoare.

— Dușmanul aici de față sunt eu, am repetat. Eu ți-am găsit restaurantul din Limoges. Eu am găsit-o pe Eve. Eu am târât-o după mine pân-aici. *Eu.* Te-ai crezut deștept, ai crezut că poți începe o nouă viață, dar te-a găsit până și o studentă care-a știut să dea câteva telefoane.

— Taci, mi-a zis, pe un ton glacial.

Mi-aș fi dorit nespus să tac. Dar tăcerea nu ne salva nici pe mine, nici pe Bobocica. Ori profitam de ocazie și îl întărâtam, ori așteptam resemnată să mor, imediat după Eve.

— Nu primesc ordine de la un imbecil ca tine, am zis, simțind cum mi se prelinge sudoarea pe șira spinării. Obsesia asta a ta pentru Baudelaire nu numai că e *foarte* plictisitoare, dar te face și foarte ușor de găsit. Nu ești deștept, ești previzibil. Dacă nu-ți denumeai restaurantul după același poet, de două ori la rând, acum beai liniștit șampanie, nu-ți strângeai catrafusele. Pentru *a treia* oară în viața ta de o jalnică banalitate.

— Ți-am zis să taci.

— De ce? Ca să vorbești tu? Doamne, ce-ți mai place să te-auzi vorbind! Câte secrete i-ai dezvăluit lui Eve, doar pentru că s-a uitat la tine cu niște ochi mari de căprioară. Tare guraliv mai ești, René! Era prima dată când mă adresam unui bărbat în vârstă pe numele mic, fără apelativul domnule sau *monsieur,* dar consideram că nu era momentul pentru politețuri. Gloanțe plus sânge plus amenințări cu moartea egal o oarecare familiaritate. Nici să nu te gândești să mă împușți, i-am zis, văzându-l că strânge din buze și îi tremură mâna pe pistol. Soțul meu s-a întors chiar acum la Grasse și te îngroapă de viu, dacă mă omori. I-am lăsat un bilet. E deja pe drum încoace. E posibil să scapi nepedepsit că ai lăsat-o pe Eve să moară, dar nu mă poți omorî și pe mine cu bună știință.

Normal că putea. Voiam doar să-l zăpăcesc, să-l fac să-și

piardă cumpătul. I-a tresărit din nou pistolul în mână și am înlemnit de frică, până când mi-am dat seama că se uită la verigheta de pe degetul meu. După aceea mi-a studiat atent fața, încercând să-și dea seama dacă spun adevărul.

— E adevărat, a spus Eve, care, muribundă sau nu, încă era în stare să mintă de înghețau apele. Bărbată-su e un scoțian iute la mânie. E avocat și are colegi și de-o parte, și de alta a Atlanticului.

— Situația ți-a scăpat de sub control, am insistat. Degeaba stai acolo țanțoș, de parc-ai fi victorios. Ai pierdut. Ești depășit de situație. Lasă-mă să plec. Dă-mi voie s-o pansez pe Eve…

René și-a reîndreptat atenția spre ea.

— Treizeci de ani am așteptat să moară, americancă tâmpită ce ești. Nu renunț la bucuria asta pentru nimic în lume. După ce se curăță, o să beau șampanie peste leșul ei și-o să mă gândesc cum bocea pe covorul meu, după ce mi-a divulgat toate secretele…

— Nu ți-a dezvăluit niciun secret, mincinosule.

— Habar n-ai tu, mi-a replicat glacial René. Smiorcăita era o turnătoare și jumătate.

Cu colțul ochiului, am văzut-o pe Eve ridicând capul. René îi zgândărise cea mai veche și mai adâncă rană: trădarea față de Lili. Am dus mâna la telegrama de la Violette, care ardea în buzunarul meu. Dacă ar fi sosit cu câteva zile mai devreme, poate că aș mai fi avut o șansă să previn toate astea.

Poate că era prea târziu s-o mai salvez pe Eve, dar nu era prea târziu să afle adevărul.

— Ai mințit-o, am zis. Eve nu ți-a spus nimic, nici măcar după ce-ai drogat-o cu opiu. Altcineva ți-a dat informațiile care au dus la condamnarea lui Louise de Bettignies. O anume *mademoiselle* Tellier.

Violette făcuse descoperirea, după ce studiase mărturiile ascunse inculpatelor la momentul respectiv. Nimeni nu știa cine era acea *mademoiselle* Tellier, dar, dacă scăpăm cu viață în seara aceea, aveam ocazia să aflăm.

— Amicii tăi nemți au declarat că dețineau deja toate informațiile necesare s-o condamne pe Louise de Bettignies, așa

că știai foarte bine că n-avea niciun sens s-o mai torturezi pe Eve. Dar, înainte s-o predai autorităților, ai avut grijă să dai de veste că *ea* e turnătorul, am spus și am tras aer în piept. Recunoaște, René. Eve te-a învins. A câștigat. Ai mințit-o, ca să creadă că a pierdut.

Se citea o umbră de șovăială în privirea lui străpungătoare. În ciuda spaimei nemărginite, mă încerca un sentiment de triumf. Cu mari sforțări, Eve a izbutit să se îndrepte de spate și să se rezeme mai bine de perete. Nu-mi dădeam seama dacă înțelesese tot ce spusesem eu. Lugerul lui René s-a întors înspre ea. *Nu, nu. Uită-te la mine.*

— Cum e să știi că te-ai făcut de râs? l-am tachinat. Ai încercat s-o distrugi și n-ai reușit. Nu ți-a mai ieșit nimic din ziua în care-ai aflat că te-a păcălit. Ea a ajuns eroină de război decorată, tu a trebuit s-o iei de două ori de la capăt, fiindcă erai atât de *prost,* încât ai ales tabăra greșită în două războaie consecutive…

În clipa aceea, fostul patron a clacat. Fiind prea surescitat ca să mă împuște de la distanță, René s-a repezit la mine: bărbatul care o omorâse pe Rose venea spre mine, cu Lugerul ridicat. Dar eu țâșnisem deja în picioare, cu mâna întinsă spre etajeră, și, după câteva secunde chinuitoare în care am bâjbâit după bustul lui Baudelaire, l-am apucat în mână. L-am trântit violent peste brațul lui René, chiar înainte să tragă. Cu sufletul la gură, l-am urmărit cum se retrage, împleticindu-se, spre birou. *Scapă pistolul, scapă-l…* dar, cu toate că s-a prăbușit într-un cot, lângă veioză, degetele lui bătrâne se încleștau cu obstinație pe patul pistolului.

— Charlie, a zis Eve, cu voce clară.

Știam ce vrea și mă năpustisem deja spre el, cu un urlet plin de ură, legănând amenințător bustul din marmură. A ridicat celălalt braț, ca să-și protejeze capul, dar eu nu țintеam capul. Bustul lui Baudelaire s-a prăvălit cu un trosnet oribil peste degetele lungi și subțiri care țineau Lugerul. Am auzit cum îi pârâie oasele sub marmură, și René a scos un țipăt – a țipat cum țipase Eve când îi zdrobise încheietură după încheietură, cum țipase Lili pe masa de operație de la Siegburg, cum țipase Rose

când gloanțele nemților trecuseră prin trupul copilului și se opriseră în al ei. Am țipat și eu și am mai trântit o dată bustul, transformând degetele acelea lungi într-o masă informă de carne și sânge.

A dat drumul Lugerului, care a căzut pe podea.

M-am repezit să-l iau, dar René, încă urlând de durere, a întins mâna nevătămată și m-a apucat de păr, încercând să mă tragă înapoi. În loc să mă zbat, am lovit pistolul cu piciorul, trimițându-l până la Eve.

A ridicat mâinile însângerate și a luat Lugerul lui René de pe podeaua înroșită. A fixat ținta, scrâșnind din dinți de durere, iar eu am apucat să-mi smulg părul din strânsoarea aceea plină de ură și să mă trântesc pe jos…

Exact în momentul acela, Eve a tras calm un glonț în fruntea lui René.

Capul i-a fost spulberat într-o ploaie roșie. Am auzit din nou păcănitul pistolului, și Eve a mai tras trei gloanțe în pieptul bărbatului.

René s-a prăbușit pe spate, întinzând surprins mâna schilodită. Surprins până în ultima secundă că există durere de care nu poate fugi, răzbunare de care nu poate scăpa, consecințe cărora nu li se poate sustrage. Femei care nu puteau fi înfrânte.

În aer pluteau mirosul înecăcios de terebentină și duhoarea grețoasă de sânge. S-a lăsat o liniște ca de plumb. M-am ridicat cu greutate de jos, încă strângând în mână bustul lui Baudelaire. Nu reușeam să-mi dezlipesc ochii de la trupul inert al lui René. Ar fi trebuit să-mi pară mic, neputincios, demn de milă. Dar vedeam doar vipera bătrână, cu capul desprins de trup, veninoasă până la ultima picătură de viață. Am simțit deodată că îmi vine să vomit. M-am întors cu spatele și, cu un braț întins protector peste pântec, m-am dus spre Eve, care încă ținea pistolul în mâna distrusă. Arăta sfâșiată, era plină de sânge, sublimă și înfricoșătoare, iar pe buze avea un zâmbet crunt, ca o walkirie care galopează triumfătoare peste cadavrele dușmanilor.

— Mai am un glonț, a zis ea, cu ochii la trupul lui René, și a dus pistolul la tâmplă, sub privirile mele îngrozite.

Capitolul 44
EVE

Degetul lui Eve se strângea tot mai mult pe trăgaci, când o durere cumplită a săgetat-o până în măduva oaselor. Nu durerea surdă de la umărul care îi sângera, ci o durere ascuțită ca o arsură, care i se propaga prin degete. Cu același urlet sălbatic care îi ieșise din gâtlej când se năpustise asupra lui René, Charlie St. Clair aruncase bustul lui Baudelaire direct în mâna lui Eve. Arma s-a descărcat, asurzind-o și mai tare pe Eve, iar glonțul s-a înfipt în perete în momentul în care lovitura i-a abătut mâna de la țintă. Cu un țipăt sugrumat, Eve a dus mâna și pistolul gol la piept.

— Ticăloaso, a mârâit, printre dinți, cu ochii înlăcrimați. Am mâna ferfeniță. Din nou.

— O meriți cu vârf și-ndesat, după ce m-ai păcălit și ai fugit de la hotel. Charlie s-a lăsat în genunchi și, cu o mișcare rapidă, a smuls Lugerul dintre degetele lui Eve și l-a azvârlit cât colo. Nu te las să te împușți.

— N-am nevoie să mă împușc ca să m-mor.

Lugerul ar fi fost varianta mai plăcută, un fel de justiție poetică: când îndreptase țeava zgâriată spre figura mirată a lui René, își dăduse seama că e același pistol pe care i-l luase din cameră, cu mulți ani în urmă. Lugerul primit de la Cameron. Dar Eve nu avea nevoie de un glonț ca să moară. Nu trebuia decât să aștepte să i se scurgă și ultima picătură de sânge din corp.

— Lasă-mă-n pace, s-a răstit la Charlie, care încerca să-i examineze rana mai bine. Durerea mușca din ea ca un animal, lent, constant. Nu te mai agita, fato. N-are rost.

— Nu vreau, a răcnit Charlie.

Se învârtea prin cameră, căutând lucruri care îi puteau fi de folos, fără să acorde nici cea mai mică atenție cadavrului întins pe jos. S-a întors cu un teanc de cămăși din valiza lui René și cu o sticlă cu coniac.

— Lasă-mă să-ți dezinfectez rana. Până ajungi la un doctor, e

bun și alcoolul.

Eve a împins-o cu mâna ruptă. Durerea era insuportabilă. Aceeași senzație de nisip fierbinte care îi măcina oasele degetelor. Voia să se ghemuiască și să plângă, și să moară. Era slăbită, zdruncinată, sfârșită. Nu mai avea ce dușmani să omoare. Ura era stâlpul din oțel care o ținuse pe picioare în toți acești ani; acum, se simțea ca un melc fără carapace, flasc și neajutorat. Fata asta chiar nu înțelegea că îi sunase ceasul?

Bineînțeles că nu înțelegea. Charlie se agita de colo colo, refuzând să se dea bătută. În momentul în care fata îi spusese în față lui René că fusese atât de prost, încât alesese tabăra greșită de două ori la rând, Eve ar fi vrut să sară în picioare și să aplaude. Parcă o vedea din nou pe Lili, mică de statură și aprigă, ca o nevăstuică, sfidând pericolele cu o agilitate de acrobat și păcălind moartea grație inteligenței. Până la urmă, Lili fusese învinsă, dar nu și Charlie.

— Nu e obligatoriu să mori, a spus Charlie, pansându-i umărul cu o fâșie de pânză, ca să oprească sângerarea. Nu e obligatoriu să mori, Eve.

Bineînțeles că nu era obligatoriu. Dar Eve *voia* să moară. Era o invalidă bețivă, bâlbâită și fără viitor. Mare parte a vieții îi fusese distrusă de sentimente de vinovăție, de durere și de un individ diabolic. Iar Eve era îndeajuns de lucidă cât să înțeleagă că moartea lui René nu îi va readuce bucuria de a trăi.

Rostise, probabil, toate acestea cu glas tare, fiindcă Charlie se chinuia s-o convingă de contrariul:

— N-ai auzit ce i-am zis? N-ai trădat-o pe Lili. Nemții au primit informația de la altcineva. De când mi-ai spus că te-a drogat, ca să nu mai opui rezistență, mi s-a părut…

Eve a clătinat din cap și a simțit cum îi tremură lacrimile pe obraz.

— Nu, eu am fost de vină.

Era absolut convinsă de acest lucru. Nu crezuse o iotă din acuzațiile pe care Charlie i le aruncase în față lui René. Trăise atât amar de vreme cu vina în suflet, încât aceasta făcea parte din ființa ei. Câteva vorbe aruncate în vânt nu aveau cum să-i zdruncine convingerea aceasta.

— Opiul nu este un drog al adevărului, Eve! Ai avut halucinații din cauza lui, dar asta nu înseamnă că ai vorbit mai mult decât trebuia. Am rugat-o pe Violette să cerceteze documentele de la proces, tot ce s-a discutat în absența inculpatelor, și bănuielile mele s-au adeverit. Femeia asta, Tellier, tot o deținută, din ce-am înțeles, le-a…

Eve continua să clatine din cap.

— Nu ești curioasă să afli ce s-a întâmplat? Să vezi cu ochii tăi toate documentele? Ești spioană, ești decorată cu Ordinul Imperiului Britanic, și te poți baza pe sprijinul unor persoane importante, cum e maiorul Allenton. Sun-o pe Violette, află mai multe detalii…

— Nu.

Se legăna înainte și înapoi, înainte și înapoi.

— Ființă căpoasă și nesuferită, chiar nu vrei să scapi de povara asta pe care o duci de atâția ani? Vrei să stai tot ca boul în jug? Charlie și-a aplecat fața la nivelul ochilor lui Eve și a răcnit: *N-a fost vina ta!*

Lacrimile îi șiroiau pe obraji lui Eve. Cu câteva ore mai devreme, vărsase lacrimi de crocodil, ca să scape de fată, dar cele de acum erau sincere. Plângea în hohote. Charlie a strâns-o în brațe și a lăsat-o câteva minute să se tânguiască pe umărul ei.

După aceea a început s-o îndemne să se ridice în picioare.

— Trebuie să plecăm de-aici. Sprijină-te pe mine și apasă bine pe rană.

Eve ar fi preferat să-și lase trupul să cadă și, odată cu el, să i se scurgă din el și ultimele picături de sânge. Să vină poliția în zori și să găsească două cadavre: ținta și spionul, răpitorul și prizonierul, colaboraționistul și trădătorul, nedespărțiți până în ultima clipă. Totuși…

N-a fost vina ta.

Sângele îi șiroia pe haine, în timp ce Charlie, mai în brațe, mai pe jos, a târât-o din coridor în bucătăria întunecoasă și, de acolo, în aerul cald al nopții. Eve încă se zguduia de plâns, iar mâna o durea cumplit.

— Stai aici până aduc mașina, a zis Charlie. N-ai cum să mergi patru sute de metri pe jos.

În momentul acela însă, pe șosea, chiar lângă silueta neagră a Lagondei, și-au făcut apariția niște faruri. Faruri suficient de puternice cât să răzbată până în ochii încețoșați de durere și lacrimi ai lui Eve. Să fi fost mașina poliției?

— P-p-p-p…

Se bâlbâia rău. Nu reușea să articuleze nici măcar un cuvânt.

A dus o mână tremurândă la umăr și și-a smuls pansamentul. Prefera să moară în loc să se întoarcă în închisoare.

Dar Charlie a strigat *Finn!*, și, în scurt timp, l-a auzit pe scoțian bombănind nervos, cu accentul lui inconfundabil. Un braț puternic a cuprins-o de mijloc, susținându-i toată greutatea. Încet-încet, Eve a leșinat, sperând că moartea venise s-o ia și totul se sfârșea.

Dar, chiar și în acele clipe, creierul ei iscoditor, curios îi șoptea: „N-a fost vina ta”.

Capitolul 45
CHARLIE

Douăzeci și patru de ore mai târziu, eram la Paris.

— Trebuie s-o consulte un doctor, a fost primul lucru pe care i l-am zis lui Finn, pe aleea de lângă vila lui René, după ce i-am explicat în grabă tot ce se întâmplase. Dacă o ducem la spital, o arestează poliția. Orice persoană care se prezintă cu o rană prin împușcare e cercetată, iar, când o să descopere și… Am aruncat o privire spre vilă. O bandajez eu cât să reziste până ieșim din Grasse.

Finn a mai înmuiat o dată pansamentele improvizate în coniac și le-a strâns bine în jurul umărului lui Eve, care zăcea leșinată pe bancheta din spate a Lagondei.

— Nu pare să-i fi rupt ceva. A pierdut mult sânge, dar dacă o leg bine…

O *să fim arestați,* era gândul care nu-mi dădea pace. O *să fim arestați.* L-am lăsat pe Finn să se ocupe de Eve și am dat fuga în biroul plin de sânge. Mi-am înfășurat poalele cămășii în jurul mâinii, am ocolit cu grijă bălțile de sânge, ca să nu las vreo urmă de pantof de damă, după care am dărâmat veioza și gramofonul și am deschis sertarele, ca și când cineva răscolise încăperea în căutare de bani. Poate că poliția o să suspecteze un jaf. Poate… Apoi, tot cu mâna înfășurată în cămașă, am scos din buzunar fotografia lui René, pe care o arătasem prin toate localurile din Grasse, îndoită în așa fel încât să i se vadă doar fața. Am despăturit-o, ca să se vadă ofițerii naziști aliniați lângă el, și am pus-o pe cadavrul ciuruit de gloanțe.

M-a apucat greața, dar mă striga Finn și nu aveam timp de pierdut, așa că am băgat ambele pistoale și bustul lui Baudelaire în geanta lui Eve, am șters repede clanțele și alte obiecte pe care era posibil să le fi atins, și am fugit. M-am urcat la volanul Lagondei, pe bancheta căreia era întinsă Eve, iar Finn m-a urmat în mașina împrumutată de la directorul hotelului.

Prima noapte a fost cea mai grea. Eve s-a trezit din leșin, atât cât să intre în hotel, cu umărul rănit ascuns sub sacoul lui Finn,

și să treacă de recepționerul somnoros, dar și-a pierdut cunoștința chiar în capul treptelor. Finn a întins-o pe pat, i-a curățat și pansat rana cu niște cearșafuri șterpelite din magazia hotelului; după asta, nu ne rămânea altceva de făcut decât s-o veghem. Stătea atât de nemișcată, încât mă speria, și, în timp ce o priveam cu ochi încețoșați, am simțit brațele lui Finn încolăcindu-se în jurul meu.

— Îmi vine s-o omor, mi-a șoptit. În ce pericol te-a pus…

— Eu m-am dus după ea, am răspuns. Am vrut s-o opresc. Dar lucrurile au luat-o razna. Mi-e teamă să n-o aresteze poliția, Finn.

M-a strâns și mai tare în brațe.

— Avem noi grijă să nu pățească nimic.

Da. Aveam noi grijă. Dumnezeu mi-era martor că încercasem s-o împiedic să-l omoare pe René, dar, odată săvârșită fapta, n-o puteam lăsa să ajungă pe mâna poliției. Îndurase destule la viața ei.

O priveam cum zace pe pat, fragilă și inconștientă, și m-au podidit lacrimile.

— A vrut să se s-sinucidă, Finn.

M-a sărutat pe creștet.

— Avem noi grijă și de asta.

Am părăsit hotelul dis-de-dimineață. O țineam pe Eve de mijloc, ca să nu cadă din picioare. Recepționerul căsca, fără să se sinchisească de noi, și, o oră mai târziu, am ieșit din Grasse. Finn forța automobilul mai mult decât de obicei.

— Gardiner, a bombănit, auzind cum scârțâie schimbătorul de viteze, îmi datorezi o mașină nouă. Nu mai scot petele de sânge de pe tapițerie, iar motorul n-o să-și mai revină în veci.

Eve n-a scos o vorbă pe toată durata călătoriei; doar a stat ghemuită pe bancheta din spate, ca un sac de oase uscate. Nici măcar când am intrat în Paris și am luat-o pe lângă apa întunecată a Senei și m-a văzut că arunc bustul lui Baudelaire în ea, nu a spus nimic. Dar am văzut-o că tremură convulsiv.

Numai Dumnezeu știe cum a izbutit Finn să găsească un doctor dispus să o consulte pe Eve, fără să pună întrebări.

— Sunt o mulțime ca el, mi-a explicat, după ce respectivul

medic i-a dezinfectat și i-a suturat rana, apoi a plecat. Militari bătrâni cărora li s-a retras licența. Cine crezi că-i tratează pe pușcăriașii eliberați care nu vor să se afle că s-au bătut cu cineva?

Acum, că Eve avea degetele prinse în atele, umărul, bandajat, i se administraseră analgezice și antibiotice, am hotărât să fim cât mai discreți.

— O să dureze până se vindecă, am spus, pentru că Eve oscila între stări de apatie îngrijorătoare și simplă indispoziție. E ușor să ne pierdem urma într-un oraș atât de mare ca Parisul, în caz că…

În caz că vine cineva să ne caute, după ce descoperă cadavrul lui René, ne-am gândit amândoi. Nu pomeneam numele lui René nici în prezența lui Eve, nici în discuțiile noastre. Am închiriat camere ieftine în cartierul Montmartre și am lăsat-o pe Eve să doarmă, să-și ia pastilele și să ne înjure pentru că nu-i dădeam whisky. Abia după cinci zile, Finn a văzut anunțul într-un ziar.

Fost patron de restaurant găsit mort la marginea Grasse-ului.

I-am smuls ziarul din mână și am citit articolul cu sufletul la gură. Cadavrul fusese găsit de menajera care venea o dată pe săptămână. Decedatul era un bărbat bogat, care locuia singur; camera era răscolită… Din cauză că trecuseră câteva zile de la deces, sarcina poliției de a recolta probe era mult îngreunată…

M-a apucat brusc amețeala și am lăsat capul pe ziar. Nu se menționa nimic despre bătrâna și avocatul care se interesaseră de el în tot orașul. Poate că poliția știa de ei, poate că nu, cert este că nimeni nu pomenea de vreo anchetă în acest sens. Nimeni nu făcea legătura între o văduvă americancă bogată și avocatul ei respectabil, pe de o parte, și o englezoaică bolnavă și șoferul ei dubios, aflați la Paris, pe de altă parte.

— Le-a luat cinci zile să-l găsească, a spus Finn, gânditor. Dacă avea rude sau prieteni, îl găseau mai curând. L-ar fi sunat cineva și și-ar fi făcut griji că nu răspunde. Dar el nu și-a făcut prieteni. Nu ținea la nimeni, nu era apropiat de nimeni.

— I-am lăsat fotografia pe piept. Aia în care apare cu amicii lui naziști, am zis, răsuflând prelung, după care am recitit articolul. Mă gândeam că, dacă autoritățile aflau că fusese

colaboraționist, nu se străduiau prea mult să identifice criminalul. Că era jaf, că era răzbunare… nu aveau să depună eforturi să mai descâlcească ițele.

— Isteață fată, a spus Finn, sărutându-mă pe ceafă.

Am împins ziarul cât colo. Fotografia lui René – în care zâmbea politicos – îmi întorcea stomacul pe dos.

— Știu că nu l-ai cunoscut, dar, crede-mă, era un monstru.

Venise rândul meu să am coșmaruri cu biroul acela cu pereți verzi, în care răsunau urlete îngrozite.

— Mă bucur că nu l-am cunoscut, a răspuns Finn, calm. Am văzut destui monștri la viața mea. Dar tot regret că n-am fost acolo, ca să vă apăr.

Mă bucuram că nu fusese. Avea cazier judiciar; dacă eram prinși, risca cu atât mai mult să ajungă din nou în spatele gratiilor. Până la urmă, eu și Eve reușiserăm singure să-i venim de hac lui René. Nu i-am spus asta lui Finn, ca să nu-i rănesc orgoliul.

— S-o anunț și pe Eve că a scăpat de pericol? am sugerat.

— Poate-așa nu ne mai înjură întruna.

Eve m-a ascultat, fără să comenteze. Dar, în loc s-o calmeze, vestea parcă a agitat-o și mai rău. Își tot zgândărea atelele de la degete și se plângea că o incomodează pansamentele de la umăr. Mă așteptam să mă sufoce cu întrebări despre procesul din 1916, despre dovezile pe care le descoperise Violette la insistențele mele, dar nici măcar n-a deschis subiectul.

Într-o dimineață, la zece zile după ce a fost împușcată, am intrat în cameră, să-i aduc un croasant, dar n-am găsit decât un bilet pe pernă.

Finn înjura de mama focului, iar eu mă uitam încremenită la mesajul succint: *Am plecat acasă. Fiți liniștiți.*

— Să fim *liniștiți*? a strigat Finn, trecându-și degetele prin păr. Unde naiba a plecat hoașca nebună? Crezi că s-a dus la Violette, să afle mai multe despre proces?

A coborât în goană la parter, ca să dea telefon la Roubaix, dar eu mă uitam la biletul lui Eve și în minte îmi încolțeau alte bănuieli. Am scotocit prin cameră; ambele pistoale dispăruseră.

Finn s-a întors rapid.

— Violette jură că nu știe nimic de Eve.

— Nu cred că s-a dus nici la Lille, nici la Roubaix, am murmurat. Cred că s-a dus acasă, ca să moară. S-a dus acolo unde n-o putem opri să apese pe trăgaci.

Îmi făcusem atâtea iluzii că, odată ce află că n-o trădase pe Lili, i se va vindeca rana pe care o purtase în suflet zeci de ani. Aflase că n-o trădase și îl ucisese cu mâna ei pe cel vinovat – speram ca asta să fie suficient. Speram ca, de acum încolo, să privească spre viitor, nu tot spre trecutul obsedant. Dar poate că Eve s-a uitat în oglindă și n-a găsit un motiv să trăiască, chiar și după ce ura și vinovăția s-au stins. Nimic, în afară de țeava pistolului.

Exact ca fratele meu.

— Trebuie să plecăm, Finn, am spus cu un geamăt. Trebuie să ne întoarcem imediat la Londra.

— Poate că nici nu s-a dus la Londra. Dacă vrea să-și pună capăt zilelor, e posibil să fi închiriat altă cameră, la două străzi de-aici. N-avem cum să știm unde e. Ori poate s-a dus la mormântul lui Lili, sau…

— Pe bilet scrie *acasă.* Londra i-a fost singura casă în ultimii treizeci de ani. Dacă acolo vrea să moară…

Te rog, nu. Nu.

A doua călătorie prin Franța a fost complet diferită de prima. Mașina părea goală fără pasagera țâfnoasă de pe bancheta din spate, și n-am mai făcut niciun ocol prin Rouen sau Lille. Am urmat itinerariul drept și, în câteva ore, am ajuns de la Paris la Calais, unde ne-am îmbarcat pe feribot și ne-am întors pe țărmurile înnegurate ale Angliei. A doua zi dimineață, Lagonda gonea spre Londra. Mi s-a pus un nod în gât când am realizat că azi împlineam douăzeci de ani. Uitasem cu desăvârșire.

Douăzeci.

La nouăsprezece ani, cu nici două luni în urmă, coborâsem din tren, într-o noapte ploioasă, cu fotografia lui Rose în mână și multe speranțe deșarte. Evelyn Gardiner era doar un nume pe o bucată de hârtie. Nu-i cunoșteam nici pe Eve, nici pe Finn, nici pe René Bordelon. Nu mă cunoșteam nici pe mine.

Nu trecuseră nici două luni de atunci. Câte lucruri se pot

schimba într-o perioadă atât de scurtă. Mi-am mângâiat pântecul rotunjor, întrebându-mă când va începe să miște Bobocica.

— Strada Hampson nr. 10, a mormăit Finn, manevrând Lagonda pe străzile pline de gropi.

Londra purta încă cicatricile războiului, dar oamenii care colindau pe străzile sale crăpate aveau mersul mai sprinten și chipurile mai vesele, în această zi caldă de vară, decât la prima mea vizită. Eu și Finn eram singurele figuri posomorâte.

— Să nu te pună sfântul să nu fii acasă, Gardiner, a zis el.

Să fie acasă și să fie vie și nevătămată, m-am rugat eu, pentru că, dacă intram și-o găseam întinsă pe jos, cu pistolul în mâna țeapănă, nu mi-aș fi iertat-o niciodată. *Nu te las singură,* îi spusesem la Grasse. *Nu vreau să te pierd.* Dacă mi se întâmpla așa ceva…

Dar casa din strada Hampson nr. 10 era goală. Nu numai că era goală, dar la ușă apăruse un afiș. DE VÂNZARE.

Șase săptămâni mai târziu

— Ești gata? a întrebat Finn.

— Nu chiar, am zis și am făcut o piruetă, ca să mă vadă mai bine. Arăt destul de elegant pentru Park Lane?

— Ești ca o păpușă micuță și frumoasă.

— Ei, nu mai sunt chiar așa micuță.

Se vedea de la o poștă că sunt gravidă, îmbrăcată cum eram în rochia aceea neagră ce se mula pe burta rotundă. În curând, nu aveam să mai încap în ea, dar azi ținusem neapărat să o port, ca să-mi poarte noroc. Îmi dădea un aer elegant și matur, exact cum voiam să arăt în acea după-amiază. Mama și tata sosiseră la Londra și mă așteptau la hotelul Dorchester din Park Lane.

De când ne întorseserăm la Londra, vorbeam deseori la telefon cu mama. Indiferent ce-mi spusese la ultima noastră întâlnire, era, totuși, mama și știam că își face griji pentru mine.

— *Chérie,* trebuie să ai vreun *plan,* îmi spusese cu câteva săptămâni înainte. Ne întâlnim și stăm de vorbă…

— Îmi pare rău, dar nu mă întorc la New York.

Faptul că nu a protestat dovedea că era foarte neliniștită.

— Atunci, venim noi la Londra. Oricum, taică-tu are de făcut un drum acolo cât de curând. Vin și eu cu el. Stăm la masă, discutăm și ne facem un plan de bătaie.

Eu aveam deja planurile mele. În săptămânile de când locuiam în cămăruța lui Finn, avusesem timp să le întorc pe toate fețele. Ne făceam amândoi griji pentru Eve și mergeam aproape zilnic la ea acasă, ca să îi batem la ușă. Dar Eve nu era singurul nostru subiect de discuție, dimineața, când mă înfruptam cu șunca prăjită a lui Finn. Discutam despre Bobocica, căreia îi pregăteam, încet-încet, un trusou în toată regula. Discutam despre viitor și cum ne vom descurca; Finn venea cu ideile, iar eu făceam calcule, ca să văd în ce fel se pot concretiza acele idei (toți bancherii mă lăsau să retrag bani, când mă vedeau cu verigheta falsă pe deget). Nu știam însă cât de interesați vor fi mama și tata de planurile mele. Mă așteptam să-mi explice care e planul ales de ei și eram pregătită să îl resping. Minoră sau nu, aveam să le demonstrez în curând că nu mai sunt fata docilă de dinainte. Când scapi cu viață de un criminal care vrea să te împuște, *părinții* nu te mai sperie prea tare.

Mă temeam, totuși, că se putea isca un conflict în momentul în care puneam piciorul în prag, și nu voiam asta. În ciuda a tot ceea ce se întâmplase, îmi era dor de părinții mei. Voiam să le cer iertare că le pricinuisem atâtea necazuri, să le spun că înțeleg mult mai bine acum de ce îi doborâse într-atât moartea lui James. Voiam să le mărturisesc cât de mult îi doresc din nou lângă mine.

— Ești sigură că vrei să vin și eu? a întrebat Finn. Era îmbrăcat în costumul gri-petrol, pe care îl purtase la Grasse, în rolul avocatului Donald McGowan. (Scumpul meu Donald!) Nu i-am lăsat o impresie prea grozavă mamei tale, când ne-am întâlnit la Roubaix.

— Nu scapi tu așa ușor, Finn Kilgore. Hai să mergem.

El a zâmbit.

— Mă duc să chem un taxi.

Lagonda era din nou la atelier, iar, când nu repara mașinile altora, Finn muncea de zor să îi recondiționeze motorul. Din

nefericire, bătrânica cedase după ultimul maraton de la Paris încoace. M-aș fi simțit mult mai încrezătoare dacă mergeam la Dorchester cu Lagonda. Chiar dacă sub capotă era o rablă, mașina aceea avea stil.

Mi-am luat pălăria, o bijuterie neagră, pe care o cumpărasem, în ciuda prețului exorbitant, pentru că mi-o aminteam pe Eve cum clătina nemulțumită din cap când povestea despre pasiunea reginei spionajului pentru pălării scandaloase. Vârtejul acela de voal negru și pene era, indiscutabil, scandalos. Am tras pălărioara pe un ochi și am zâmbit. *Bravo, americanco,* mi-am imaginat că spune Eve și mi s-a format din nou un nod în stomac. Firma care îi scosese casa la vânzare nu ne-a putut furniza nicio informație despre ea, doar că primiseră instrucțiuni printr-o telegramă. Nu ne rămânea altceva de făcut decât să lăsăm un bilet cu adresa lui Finn, în care o imploram să ia legătura cu noi, și să trecem pe la locuința ei ori de câte ori aveam ocazia, doar-doar o găseam. Dar, singurul lucru pe care l-am găsit, cu o săptămână în urmă, a fost un anunț lipit pe ușă, potrivit căruia casa se vânduse.

Unde ești? Eve parcă ne ținea înadins în acea stare de incertitudine. În zilele când nu mă îngrozea gândul că era moartă, aș fi vrut s-o omor cu mâna mea pentru toate spaimele prin care treceam din pricina ei.

— Charlie, drăguțo, ia vino și te uită la asta, a zis Finn, pe un ton straniu, din ușa deschisă.

Mi-am luat poșeta și am ieșit în prag. Am amuțit instantaneu, în clipa în care m-am uitat afară. Parcată lângă trotuar, stătea cochetă o minunăție de mașină. Lucea în lumina soarelui: o decapotabilă argintie.

— E un Bentley Mark VI din ’46, a bolborosit Finn, apropiindu-se de ea, ca un somnambul. Motor de 4,5 litri… suspensie frontală independentă pe arcuri elicoidale… arbore de transmisie cu două secțiuni…

Și-a trecut mâna peste aripa automobilului, nevenindu-i parcă a crede.

Deși superbă, totuși, nu mașina m-a făcut să tresar de emoție. Introdus sub ștergătorul de parbriz, se afla un plic mare, alb,

care avea mâzgălite pe el, cu un scris cunoscut, numele noastre. Am desfăcut plicul cu sufletul la gură. Era ceva la fund, dar primul lucru pe care l-am scos a fost foaia de hârtie. Scrisoare începea abrupt. Cum altfel?

Tu ai început toată tărășenia cu Violette, americanco, dar trebuia să văd cu ochii mei, ca să mă conving. Cea care a dezvăluit numele lui Lili și implicarea ei în Rețeaua Alice a fost o mai veche colegă de celulă, mademoiselle *Tellier, care, în schimbul unei sentințe mai blânde, le-a dat nemților cinci scrisori și o mărturisire chiar în timp ce eu eram interogată de René Bordelon. Am găsit cu greu confirmarea prin dosarele de la proces, printre documente secrete și alte surse anonime, dar am găsit-o. Tot informație confirmată: Tellier s-a otrăvit după semnarea Armistițiului.*

René m-a mințit. N-a fost vina mea.

Ai avut dreptate.

Am realizat abia atunci că plâng ca o neputincioasă. Dar nu eram nici pe departe așa. Atâta vreme ascultasem vocea aceea nesuferită din mintea mea, care încerca să mă convingă de faptul că sunt neputincioasă, încât îmi dezamăgisem fratele, părinții, pe Rose și pe mine însămi. Dar n-am dezamăgit-o pe Eve. Și, poate, nici pe ceilalți nu i-am dezamăgit atât de crunt pe cât credeam. Am făcut tot ce mi-a stat în putință pentru Rose și pentru James – nu i-am putut salva, dar nici nu au murit din vina mea. Și încă mai puteam repara relația cu mama și tata.

Cât despre Charlotte St. Clair, aveam eu grijă de ea. Fata aceea pasionată de matematică a redus totul la cea mai simplă dintre ecuații – ea plus Finn plus Bobocica, știind exact care va fi rezultatul.

Scrisoarea de la Eve continua astfel:

Mi-a scris Violette. Sunt în drum spre Franța, ca să mergem amândouă la mormântul lui Lili. După aceea, mi-am propus să călătoresc. Mă întorc înainte să faceți botezul. Deocamdată, ție îți sunt datoare cu niște perle, și lui Finn, cu o mașină.

Finn a luat plicul și l-a întors cu fundul în sus. I-a căzut ceva în palmă: cheile mașinii încâlcite într-un șirag de perle lăptoase – perlele *mele.* Imediat ce revenisem la Londra, trecusem pe la casa de amanet, dar expirase termenul de răscumpărare și nu le mai găsisem. Dar iată că se întorseseră la mine. Aveam ochii atât de încețoșați de lacrimi, încât abia le vedeam.

Scrisoarea se încheia cu următoarea propoziție:

Considerați-le darul meu de nuntă.
EVE

S-a oprit toată circulația la Dorchester când am apărut noi. Ușieri, hamali, bărbați cu pălării elegante și soțiile lor cu mănuși albe în mâini – toată lumea a întors capul în momentul în care Bentley-ul a fost tras în fața hotelului. Torcea ca o pisicuță și alerga ca vântul, iar scaunele de un gri-perlat mă cuprindeau ca într-o îmbrățișare. Finn s-a îndurat cu greu să-i încredințeze cheile valetului.

— Du-o în parcare, a cerut, ocolind mașina, ca să-mi deschidă portiera. Eu și doamna am venit să luăm prânzul.

Sub marchiza hotelului, i-am văzut pe mama, într-o rochie albastră, cu volănașe, și pe tata care scruta strada dintr-un capăt în celălalt. Mama a aruncat o privire admirativă la costumul lui Finn, tata a sorbit din ochi silueta grațioasă a mașinii, apoi au rămas cu gura căscată de uimire când am coborât din mașină, cu superba mea pălărie și cu perlele la gât.

— *Maman,* am zis, luându-l zâmbitoare pe Finn de braț. Tată. Da-ți-mi voie să vi-l prezint pe domnul Finn Kilgore. Nu, nu ne-am căsătorit încă, am adăugat, văzând cum îi fug ochii mamei la mâna mea stângă, dar intenționăm să o facem cât mai curând. Avem multe planuri de viitor și mi-ar face plăcere să vă includă și pe voi doi.

Mama a început să jubileze. Și tata jubila, dar mai reținut, în momentul în care Finn i-a întins mâna. După ce am încheiat cu prezentările, am pornit toți patru spre ușile hotelului, care dădeau într-o curte interioară de o eleganță desăvârșită. Am întors capul și am văzut-o pentru o ultimă oară. Rose stătea sub

marchiză, într-o rochie albă vaporoasă, iar părul blond îi flutura în bătaia vântului. Mi-a aruncat privirea aceea strengărească pe care mi-o aminteam atât de limpede și mi-a făcut cu mâna.

I-am făcut și eu, înghițindu-mi cu greu nodul din gât. Am zâmbit. Și am intrat.

Epilog

1949, vara

Era o explozie de flori pe câmpurile de la marginea Grasse-ului, val după val de iasomie, trandafiri și zambile. În aer, plutea un parfum îmbătător și era o plăcere să stai pe terasa bistroului. Copertinele dungate te îmbiau să nu fugi imediat spre Cannes sau Nisa, ci să te relaxezi, să mai comanzi o sticlă de rozé și să mai zăbovești o oră printre acele coline. Femeia zveltă, cu părul argintiu împletit în coadă, golise mai multe sticle în cele câteva ceasuri de când stătea acolo. Era foarte bronzată la față, purta ghete, pantaloni kaki și niște brățări din sidef la una din mâini. Se așezase la masa din colț, ca să stea cu spatele la perete și să țină sub observație toate direcțiile din care puteau apărea primejdii. Dar nu se gândea la primejdii în momentul acela; privea doar cum se perindă mașinile pe șoseaua din vale.

— O să ai de așteptat, o avertizase chelnerița când intrase în bistro și ceruse să vorbească cu patronii. *Monsieur* și *madame* merg la picnic pe câmp în fiecare duminică. Se întorc abia peste câteva ore.

— Aștept, a zis Eve.

Era obișnuită să aștepte. Așteptase mai bine de treizeci de ani să-l împuște pe René Bordelon, iar, de atunci, petrecuse mult timp sub un soare ucigător, în așteptarea vânatului. Uciderea lui René îi arătase cât de mult îi place să stea la pândă, să vâneze și să ucidă animale periculoase. Nu o interesau gazelele sperioase ori girafele grațioase, dar mistreții uriași din Polonia ori grupurile de lei mâncători de oameni care terorizau satele din estul Africii se dovediseră ținte demne de cele două pistoale Luger, care stăteau unse și curate în geanta de sub scaun.

Niciunul dintre participanții la vânătoare nu se arăta deranjat că înjură prea mult, că bea prea mult și că se trezește în toiul nopții urlând din cauza coșmarurilor, căci majoritatea tovarășilor ei purtau răni asemănătoare. Poate nu pe mâini, ci în ochi – ochi care văzuseră prea multe orori și își căutau acum liniștea în unele dintre cele mai îndepărtate și mai periculoase colțuri ale lumii. La ultimul safari, cunoscuse un colonel cărunt și rigid, care nu pomenise nimic despre degetele ei mutilate câtă vreme nici ea nu îl întrebase de ce își părăsise regimentul, după El Alamein, și care, într-o noapte, după multe sticle de whisky, o întrebase pe Eve dacă vrea să viziteze piramidele împreună cu el, în aceea iarnă. O bătea gândul să-i accepte invitația. Mâinile cu degete lungi ale bărbatului îi aduceau aminte de Cameron.

O mașină a trecut în trombă pe lângă bistroul-garaj – un Bugatti cu capota coborâtă, plin de italieni gălăgioși care se îndreptau către plajă. Judecând după garajul spațios, Eve bănuia că localul are mult de câștigat de pe urma șoferilor vitezomani, care goneau pe șoselele Rivierei. Înăuntru era Bentley-ul argintiu pe care i-l dăruise lui Finn, iar, lângă el, stăteau un Peugeot cu capota deschisă și un Aston Martin săltat pe platformă. Nu era deloc greu să-și imagineze oamenii care veneau la atelier și așteptau la bistroul alăturat, unde ronțăiau fursecuri cu dulceață de trandafiri, beau mai mult vin decât ar fi trebuit și fredonau pe acordurile muzicii de la radio. Chiar în acel moment cânta Edith Piaf – *Mon Legionnaire,* o veche piesă de suflet.

Spre finalul după-amiezii, a apărut în zare o mașină: Lagonda care urca tacticos; aripile albastre ale automobilului erau încă lucioase ca oglinda. A tras în garaj, și Eve a așteptat, zâmbitoare. Câteva secunde mai târziu, a ieșit Charlie, într-o pereche de pantaloni negri, strâmți și bluză albă, cu pielea arămie și părul tuns într-un bob cochet. Într-o mână, legăna un coș de picnic, iar, cu cealaltă, ținea bine de salopeta prăfuită a unei fetițe. Eve se întreba ce vârstă o fi având fina ei, dar nu avea nici cea mai vagă idee.

Un an și jumătate? N-o mai văzuse de la botez, iar ghindocul acela blond, cu bărbia ascuțită și privirea încruntată nu semăna

deloc cu ghemotocul gânguritor, înfășurat în volănașe cu lujeri de trandafiri, pe care îl ținuse Eve deasupra cristelniței. Cu acea ocazie, își pusese decorațiile, aliniate cu mândrie pe umăr, acolo unde le era locul, și a fost cât pe ce ca micuța Evelyn Rose Kilgore să smulgă Crucea de Război cu pumnișorul ei de bebeluș.

— Finn, a strigat Charlie în urmă. Lasă meștereala. E duminică. N-ai voie să meșterești duminica.

— Termin acum, s-a auzit vocea bărbatului. Iar pierde ulei…

— Bine că nu mai folosim Lagonda decât la picnicuri. E un hârb.

— Fii respectuoasă, Charlie, drăguțo.

A ieșit și Finn, ciufulit și cu trup atletic, cu gulerul descheiat cât să i se vadă gâtul bronzat. Toate fetele din bistro îl sorbeau din priviri, dar el și-a cuprins soția de mijloc cu o mână, iar cu cealaltă a ridicat copilul în brațe.

— Ce ștrengăriță frumoasă ești, Evie Rose! a spus Finn cu accentul lui scoțian. Gâgâlicea lui tata.

— E tare urâcioasă, a zis Charlie, în momentul în care fiica ei a scos un țipăt de s-au zguduit geamurile. Un copil țâfnos minus somnul de după-amiază egal crize la puterea a zecea. Trebuie s-o culcăm devreme diseară…

N-o observaseră încă pe Eve, care ședea pitită la masa cea mai retrasă, sub o copertină. A ridicat o mână deasupra capului și le-a făcut semn. Degetele ei noduroase încă atrăgeau multe priviri curioase și nici nu-i erau de mare folos, în afară de a mânui pistolul, dar se împăcase cu ideea. Orice *fleur du mal* care ajungea la o vârstă venerabilă avea dreptul să sufere mici stricăciuni.

Văzând silueta care le făcea cu mâna, Charlie și-a pus mâna streașină la ochi, după care a scos un țipăt și a luat-o la fugă spre Eve.

— Vrei să mă îmbrățișezi, nu? a spus Eve, fără a se adresa cuiva anume. A oftat, s-a ridicat de pe scaun și s-a dus zâmbind spre îmbrățișare. Fir-ar ai naibii de americani!

Nota autoarei

Louise de Bettignies este, în mod nedrept, o figură istorică puțin cunoscută astăzi, căci curajul, ingeniozitatea și abilitățile femeii supranumite regina spionajului nu au nevoie de exprimări exagerate pentru a crea o scriere captivantă. Recrutată de un anume căpitan Cecil Aylmer Cameron, care pusese deja bazele operațiunilor de spionaj la Folkestone și era înzestrat cu o abilitate deosebită de a descoperi talente, fosta guvernantă, Louise de Bettignies, și-a luat numele de cod Alice Dubois (printre multe altele, deși pseudonimul de *Lili* a fost invenția mea) și și-a folosit aptitudinile lingvistice și flerul organizatoric în slujba spionajului. Rezultatul a fost una dintre cele mai de succes rețele de spionaj din timpul războiului.

Rețeaua Alice primea informații de la multiplele surse ale lui Louise, din împrejurimile orașului Lille, și elabora rapoarte cu privire la linia de front locală a nemților, cu o rapiditate și o acuratețe care au stârnit admirația serviciilor secrete și a armatei britanice. „Munca depusă de Louise de Bettignies este de neprețuit.” „O adevărată Ioana d’Arc a zilelor noastre.” „Ar fi un dezastru dacă i s-ar întâmpla ceva.” Nemții erau deopotrivă impresionați (deși nu mai puțin înfuriați) de acuratețea extraordinară a fluxului de informații, atât de eficient, încât pozițiile artileriei erau bombardate la doar câteva zile după ce erau amplasate. Rețeaua Alice a descoperit, de asemenea, multe alte informații esențiale: vizita kaizerului, al cărui tren a scăpat ca prin urechile acului de a fi bombardat, și atacul de la Verdun, unul dintre ultimele rapoarte redactate de Louise (care, din nefericire, nu a fost luat în seamă la nivelul comandamentului suprem).

Liderul Rețelei Alice era în continuă mișcare între zona franceză ocupată de Germania, zona franceză liberă, Belgia,

Anglia și Olanda, predând rapoarte, adunând informații și verificând situația agenților, iar metodele de transmitere a informațiilor (mesaje codate înfășurate pe inele sau agrafe, ascunse în cutii de torturi sau între paginile unor reviste) menționate în carte sunt conforme cu realitatea. Curajul ei era impresionant – deseori trecea granița, furișându-se pe sub lumina reflectoarelor și ferindu-se de santinele, pe pământul acoperit de cadavrele refugiaților care fuseseră descoperiți și împușcați, și nu s-a descurajat nici măcar atunci când, la doar câțiva pași în fața ei, un cuplu a fost aruncat în aer de o mină. Dar și mai impresionantă era capacitatea ei de a lua decizii rapide în situații critice: Louise de Bettignies avea o abilitate extraordinară în a păcăli gărzile de la punctele de control, fie prefăcându-se neîndemânatică la manevrarea coletelor, până când o santinelă exasperată îi făcea semn să treacă mai departe, fie folosindu-se de niște copii care jucau leapșa ca să strecoare altcuiva un bilet de liberă trecere (ambele întâmplări reale). La fel de reală este și împrejurarea memorabilă în care a fost recunoscută, în timp ce se îndrepta către o întâlnire, de un general german, care o cunoștea de la o partidă de șah din perioada în care fusese guvernantă, și care i-a oferit politicos mașina personală.

Eve Gardiner este un personaj fictiv, dar două aspecte sunt cât se poate de adevărate în ceea ce o privește. Unul este bâlbâiala – soțul meu s-a luptat cu acest defect toată viața, zbuciumul lui este și al Evei: dificultatea permanentă de a purta conversații banale, momentele de furie sau de mare intensitate emoțională care îi eliberau discursul de poticneli, deznădejdea și iritarea, atunci când era întreruptă, când cineva vorbea în același timp sau o considera automat a fi mai puțin inteligentă. A fost ideea soțului meu să o fac bâlbâită pe tânăra mea spioană din Primul Război Mondial și s-o vedem cum o transformă într-o calitate, cum o slăbiciune devine o armă pe care s-o folosească împotriva celor care o subestimează. Al doilea aspect inspirat din viața reală și care are legătură cu personajul Evei este numele ei de cod. În toamna anului 1915, când lui Louise de Bettignies nu i-a mai surâs norocul, o tânără pe nume

Marguerite Le François a fost arestată în același timp. În cele câteva ore de interogatoriu ce a urmat arestării, nemții au ajuns repede la concluzia că tânăra și înspăimântată Marguerite nu era spion, ci doar o fată care îi împrumutase din naivitate biletul de liberă trecere unei necunoscute prietenoase. A fost eliberată, mustrată și trimisă acasă, în timp ce Louise era arestată și transportată la închisoare. Adevărata Marguerite Le François, din punctul de vedere al atestărilor istoriografice, a fost foarte probabil doar o fată naivă nevinovată… dar dacă n-a fost așa? Când am citit raportul arestării, în care cele două femei au fost dezbrăcate, percheziționate și torturate, iar tânăra Marguerite a reușit să stârnească mila nemților plângând și leșinând, iar Louise i-a înfuriat înghițind un mesaj codat și apoi cerând un coniac, nu m-am putut abține să nu mă întreb dacă cele două femei arestate nu cumva reușiseră să ducă la bun sfârșit ultima și cea mai impresionantă ispravă a lor chiar sub nasul nemților. Astfel s-a născut Eve Gardiner, pe care am introdus-o în mare măsură ca un terț personaj fictiv în realitatea istorică a legăturii dintre Louise și locotenentul ei.

Ochelarista Leonie van Houtte a fost un personaj istoric real, care și-a desfășurat activitatea sub numele de cod Charlotte Lameron (pe care l-am schimbat în Violette Lameron, pentru că aveam deja o Charlotte). Leonie s-a înrolat mai întâi ca asistentă medicală la Crucea Roșie, pentru ca apoi să fie recrutată ca prietena devotată și ajutor de nădejde a lui Louise de Bettignies. „Eram gata să o urmez oriunde", scria Leonie ceva mai târziu, „pentru că mi-am dat imediat seama că era o fată capabilă de lucruri măreațe." Deși Leonie a fost arestată cu puțin timp înaintea lui Louise, cele două au fost judecate împreună, condamnate împreună și și-au ispășit pedeapsa împreună la Siegburg. Louise a murit la penitenciarul Siegburg în urma unui abces pulmonar, dar Leonie a supraviețuit, o spioană veterană decorată care, după război, s-a căsătorit cu un jurnalist și a deschis un magazin de porțelanuri în Roubaix. Ulterior, soțul ei a scris *La Guerre des Femmes,* o monografie a activității depuse de Louise de Bettignies în timpul războiului, așa cum i-a fost prezentată de soția sa. Relatările precise, bazate pe experiența

proprie, ale lui Leonie s-au dovedit de neprețuit, incluzând în acestea descrieri detaliate ale activităților rețelei de spionaj, arestarea lui Louise, procesul ei și anii petrecuți la Siegburg, plini de abuzuri îngrozitoare și de rare momente de triumf – ca atunci când Louise le-a convins pe celelalte deținute să facă grevă și să nu mai fabrice muniție. Multe dintre vorbele de duh ale lui Louise sunt preluate întocmai din *La Guerre des Femmes.*

Un alt personaj istoric real de pe lista rețelei de spionaj este Antoine, menționat în treacăt în această carte drept cel care falsifica documente pentru Lili. Adevăratul Antoine Le Four a fost un librar cu suflet de poet, expert în falsificarea de obiecte antice – și așa cum abia în prezent află descendenții lui din scrisorile din arhive, este foarte posibil ca el să-și fi folosit calitățile de falsificator într-un alt scop și să fi plastografiat documente pentru Rețeaua Alice. Se pare că și alți membri ai familiei sale au făcut parte din rețea, printre care sora lui mai mică, Aurélie Le Four, care îi însoțea pe curieri și care a rămas însărcinată, după ce a fost violată de un grup de soldați germani, așa cum menționează Violette în capitolul 22. Procedura de avort ulterioară, de asemenea confirmată de arhiva familiei, a fost efectuată de o soră medicală, prietenă a lui Louise de Bettignies, deși nu se știe sigur dacă acea soră medicală a fost Violette/Leonie. După toate informațiile, Antoine și Aurélie au continuat să lucreze pentru rețea chiar și după arestarea lui Louise, din fericire, reușind să nu fie arestați. Scrisorile lor oferă o perspectivă amară și tulburătoare asupra suferinței populației franceze și a forței patriotismului francez.

Patriotismul britanic nu este mai puțin pregnant reprezentat în persoana personajului istoric real a căpitanului (ulterior maior) Cecil Aymel Cameron. Omul cunoscut de agenții săi drept unchiul Edward a recrutat-o nu doar pe Louise de Bettignies, dar și pe Leon Trulin, un alt spion francez care a devenit martir, după ce a fost arestat și împușcat de nemți. Trecutul straniu al lui Cameron – arestarea sa sub acuzația de fraudă cu asigurări, perioada petrecută în închisoare, aparent din dorința de a-și proteja soția, reprimirea lui în serviciul de spionaj în timpul războiului și sinuciderea de după război – este

complet adevărat, deși orice ipoteză emisă de mine, cu privire la motivele fraudei, starea căsniciei sau caracterul soției lui, este pură invenție, pentru a face povestea mai incitantă. Trebuie precizat, totuși, că unul dintre numele de cod ale lui Cameron din timpul războiului a fost „Evelyn", iar acesta este și numele pe care i l-a dat unicului său copil.

René Bordelon, ca și Eve, este un personaj fictiv, bazat pe o fărâmă de adevăr istoric. Profitori ca el au existat cu siguranță și el a devenit puntea mea de legătură între cele două războaie și perioade. A devenit, de asemenea, și informatorul anonim care a transmis Miliției numele de Oradour-sur-Glane, informația ajungând astfel la naziști în timpul celui de-al Doilea Război Mondial.

Masacrul locuitorilor din Oradour-sur-Glane rămâne un mister și o tragedie. Sunt multe rapoarte confuze și contradictorii: se pare că un informator a raportat Miliției că activitatea Rezistenței Franceze din zonă s-a soldat cu capturarea și executarea unui ofițer neamț, dar nu se știe dacă Rezistența acționa în zona localității Oradour-sur-Glane sau a localității vecine Oradour-sur-Vayres, ori dacă măcar exista. Nu se va ști probabil niciodată de ce ofițerul SS care conducea investigația a decis să masacreze un sat întreg drept represalii (a fost apoi mustrat aspru de superiori) sau dacă a urmărit de la bun început masacrul asupra sătenilor – există bănuieli că Rezistența ar fi depozitat deja explozibil în biserica din Oradour-sur-Glane, ceea ce a dus la explozia și la incendiul care au ucis atâtea suflete. Singura certitudine, în vâltoarea războiului, este că mare parte dintre bărbații din Oradour-sur-Glane au fost adunați și împușcați în hambare și în alte clădiri din jurul satului, în timp ce femeile și copiii au fost duși în biserică și uciși. În zonele mai periferice, au existat câțiva supraviețuitori ai execuțiilor, însă doar unul singur a scăpat viu din infernul din biserică: *madame* Rouffanche. Am preluat povestea evadării ei, aproape cuvânt cu cuvânt, din declarația pe care a dat-o la procesul din 1953, în care ofițerii SS, despre care se știa că au participat la masacru și au supraviețuit războiului, au fost judecați și condamnați pentru crimele lor.

Este adevărat că o tânără mamă și copilul ei au încercat să se cațăre pe fereastra bisericii după doamna Rouffanche și au fost împușcați, dar era vorba de o localnică pe nume Henriette Joyeux și băiețelul ei, nu de personajul fictiv Rose Fournier. Localitatea Oradour-sur-Glane este și astăzi pustie, un înfricoșător oraș-fantomă, ca un memorial închinat victimelor. Clădiri ciuruite de gloanțe și fără acoperișuri, ceasuri arse indicând ora patru după-amiaza pe vecie, Peugeot-ul ruginit parcat pentru totdeauna lângă târg. Doamna Rouffanche a locuit în apropiere până la finalul vieții.

Finn Kilgore este un personaj inventat, deși experiențele trăite la eliberarea lagărului de concentrare de la Belsen sunt inspirate direct din mărturiile soldaților Regimentului 63 Anti-Tanc din Artileria Regală, care au luat parte la eliberare. Charlie St. Clair și membrii familiei sale sunt tot personaje fictive, deși realitatea sumbră cu care se confruntau tinerele însărcinate necăsătorite era aproape la fel de disperată în vremea ei ca și pe timpul lui Eve. Avorturile erau ilegale, dar accesibile femeilor îndeajuns de bogate (ca Charlie) cât să plătească pentru a fi operate în condiții de siguranță, sau îndeajuns de disperate (ca Eve) cât să prefere să își riște moartea decât să ducă sarcina la bun sfârșit. Multe femei din zonele ocupate de armata germană au fost puse în situația de a face astfel de alegeri dramatice în timpul Primului Război Mondial – scrisorile lui Aurélie le Four, în care le cere iertare lui Dumnezeu și propriei familii pentru că a ales să lepede copilul violatorului, sunt sfâșietoare. Eve s-ar fi confruntat cu consecințe și mai dezastruoase, nu doar cele pe care le înfruntă o mamă necăsătorită, ținând cont de felul diferit în care erau tratate femeile din lumea spionajului. Spionajul acelor vremuri nu avea aura fascinantă pe care i-au creat-o mai târziu filmele cu James Bond și Hollywoodul; nu era privit ca o profesie nobilă, și cu atât mai puțin demnă de o doamnă. Dacă o femeie era nevoită să se pângărească pentru a-și îndeplini misiunea, trebuia neapărat să-și păstreze reputația curată, și s-au făcut eforturi deosebite pentru a sublinia că agentele precum Louise de Bettignies au rămas neprihănite. „Poate că erau frivole, dar niciodată prostituate” scria fără ocolișuri un biograf

al lui Louise despre femeile din Rețeaua Alice. Femeile precum Eve sau Louise se confruntau cu realități mai dure, dar știau prea bine că spioanele erau privite fie ca niște sfinte, fie ca niște târfe: simboluri ale purității, precum martira Edith Cavell, sau cocote nestatornice, demne de dispreț, precum Mata Hari.

Ca întotdeauna, mi-am permis să mă abat de la însemnările istorice, modificând unele evenimente și comprimându-le pe altele, cu scopul de a crea o lectură cât mai cursivă. Ambarcațiuni precum aceea care a transportat în Franța Lagonda adorată a lui Finn existau în 1947, dar n-am reușit aflu dacă exista o asemenea cursă de la Folkestone la Le Havre. Louise de Bettignies și Marguerite le François au fost duse cu mașina la Tournai pentru a fi interogate, înainte de eliberarea lui Marguerite și de arestarea oficială a lui Louise. După procesul de la Bruxelles, a existat o perioadă de câteva zile înainte de a fi anunțate că pedeapsa cu moartea a fost comutată în pedeapsa cu închisoarea.

În ceea ce privește condamnarea lui Louise și dovezile de care dispuneau nemții, rămân încă semne de întrebare. Ea a refuzat să ofere orice gen de informație pe durata încarcerării; într-un final, nemții au reușit să o convingă pe colega ei de celulă, domnișoara Tellier, să le dea câteva scrisori scrise de Louise, dar este greu de spus dacă au descoperit ceva incriminator în ele. Am organizat rapoartele contradictorii existente în așa fel încât să creez un punct culminant cât mai clar, dar e foarte posibil ca Louise de Bettignies să fi fost condamnată fără alte dovezi în afara faptului că a fost prinsă cu mai multe acte de identitate asupra ei, în timp ce încerca să treacă de un punct de control cu un bilet de trecere împrumutat.

Succesiunea de evenimente care au dus la moartea lui Louise sunt un alt punct în care am comprimat narațiunea. Operația ei de abces pulmonar a avut loc cam pe la începutul acelui an și nu a murit imediat după operație, ci a mai supraviețuit invalidă câteva luni – un alt exemplu al rezistenței sale remarcabile, căci, potrivit celor scrise în *La Guerre des Femmes*, operația ei a durat patru ore, într-o încăpere neîncălzită și prost dezinfectată, din vestita infirmerie de la penitenciarul Siegburg, care trecuse

recent printr-o epidemie de tifos. E greu de spus dacă cei care conduceau închisoarea au avut intenția de a o omorî prin acea operație; lipsa igienei și a îngrijirilor medicale corespunzătoare din infirmerie a omorât mulți pacienți, fără să existe la mijloc vreo intenție criminală. Dar Louise era, cu siguranță, o deținută care le crea probleme nemților și i-au arătat puțină compasiune în ultimele zile de viață, refuzându-i ultima rugăminte de a fi trimisă să moară în grija mamei sale, pentru ca, într-un final, să o trimită să moară singură, la Köln, departe de prietenii ei loiali și de colegii de suferință din închisoare. Mi-am dorit din toată inima să fi putut schimba istoria și să-i ofer o soartă mai bună; mărturisesc că am realizat doar un rezumat al suferinței postoperatorii a lui Louise. Funeraliile ei s-au ținut mai degrabă în 1920 decât în 1919, când corpul i-a fost, în cele din urmă, repatriat.

Spioanele din Primul Război Mondial sunt, în mare parte, uitate astăzi. Deși le-a fost apreciată contribuția în timpul războiului, exista o oarecare reticență cu privire la modul în care ar fi trebuit tratate la finalul acestuia. Femeile care au participat activ în zona de război erau, în general, privite de public în două feluri: femei care au renunțat la feminitate și au devenit dure ca niște bărbați, din cauza pericolelor iminente, sau femei micuțe de statură și cutezătoare, forțate de imperativul datoriei să înfrunte primejdiile, dar încă niște flori delicate în suflet. Louise de Bettignies a fost admirată, elogiată și acoperită cu medalii, dar contemporanii ei s-au concentrat mult mai puțin pe dârzenia și curajul ei, cât pe statura ei minionă, feminitatea sau patriotismul ei. „Louise era cea mai feminină femeie pe care și-o poate imagina cineva… Nu era nicidecum o amazoană.” Lucrurile au stat la fel și după al Doilea Război Mondial, când Charlie St. Clair ar fi auzit apelurile adresate femeilor de a lăsa munca în fabrici și uzine și de a se întoarce la treburile casnice, unde le era locul. Este evident că femeile care participau activ în teatrele de război le trezeau un sentiment de neliniște contemporanilor și, cu toate astea, au lăsat o moștenire importantă. Tinerele din anii ’30 și ’40, care s-au înscris în Direcția de Operațiuni Speciale, pentru a deveni spioni

împotriva naziștilor, au fost însuflețite de cărțile și poveștile despre femei precum Louise de Bettignies, și nu de farmecele ei feminine. Au fost însuflețite de curajul, rezistența și ambiția de neclintit, așa cum îmi imaginez că Charlie a fost însuflețită de calitățile lui Eve. Asemenea femei au fost, cu adevărat, *fleurs du mal* – prin voință de fier, tenacitate și fler, au răzbit într-un mediu infernal și i-au inspirat și pe alții să le urmeze exemplul.

Mulțumiri

Datorez mii de mulțumiri multor oameni care au ajutat la scrierea acestei cărți. Mamei mele, cu care am dezbătut nenumăratele ițe ale intrigii, în lungi plimbări și în și mai lungi conversații telefonice. Soțului meu, care a „acordat" bâlbâitul lui Eve în fiecare scenă și mi-a spus deseori: „Vezi-ți de scris, că pregătesc eu cina". Minunaților mei colegi scriitori, Stephanie Dray și Sophie Perinot, ale căror creioane roșii și isteține s-au dovedit a fi de neprețuit. Agentului meu, Kevan Lyon, și redactorilor, Amanda Bergeron și Tessa Woodward, susținătoare fervente prin excelență. Prietenei mele, Lisa Christie, și soțului ei, Eric, pentru că mi-au răspuns la întrebările despre mașini de colecție, au verificat detaliile tehnice și mi-au oferit un tur al superbei colecții de mașini a lui Henry Petronis. Și, nu în ultimul rând, lui Annalori Ferrell, al cărei talent lingvistic a fost de un ajutor imens la traducerea documentelor din limba franceză și care m-a învățat unele dintre cele mai colorate înjurături franțuzești, oferindu-mi totodată o imagine mai clară asupra ocupației germane din nordul Franței în timpul Primului Război Mondial, sub care au trăit generații din familia ei. Cu permisiunea Annei și a familiei sale, Antoine Le Four și curajoasa lui soră, Aurélie, sunt menționați în carte ca membri ai Rețelei Alice.

KATE QUINN s-a născut în sudul Californiei și a urmat cursurile Boston University, de unde a obținut diploma de licență și diploma de master în canto clasic. Pasionată de istorie, ea a scris patru romane din seria „Empress of Rome" și două cărți a căror acțiune se petrece în perioada Renașterii, în Italia, descriind începuturile familiei Borgia.
Au urmat romanele *Rețeaua Alice* (*The Alice Network*, 2017) și *The Huntress* (2019), cu acțiunea plasată în secolul XX.
În prezent, trăiește în San Diego, împreună cu soțul ei.

1947. În haosul de după al Doilea Război Mondial, Charlie St. Clair, o studentă americană însărcinată, necăsătorită și pe punctul de a fi alungată de propria familie, nutrește speranța disperată că verișoara ei iubită, Rose, care a dispărut în Franța ocupată de naziști în timpul războiului, ar putea să fie încă în viață. Prin urmare, când părinții o trimit în Europa ca să-și rezolve „mica problemă", Charlie fuge și se îndreaptă spre Londra, hotărâtă să afle ce s-a întâmplat cu verișoara ei.

1915. La un an de la începutul Marelui Război, Eve Gardiner arde de nerăbdare să se alăture luptei împotriva germanilor și primește această șansă atunci când este recrutată să lucreze ca spioană. Trimisă în Franța ocupată de inamic, ea se alătură fascinantei Lili, „regina spionilor", conducătoarea unei vaste rețele de agenți secreți chiar sub nasul inamicului.

Treizeci de ani mai târziu, bântuită de trădarea care, în cele din urmă, a destrămat Rețeaua Alice, Eve își petrece zilele izolată în casa ei din Londra, înecându-și amintirile în alcool. Până când o tânără americană dă buzna pronunțând un nume pe care Eve nu l-a mai auzit de zeci de ani și pornesc împreună într-o misiune al cărei scop este acela de a descoperi adevărul... indiferent care ar fi acesta.

✣

„*Rețeaua Alice* aduce în prim-plan curajul trecut sub tăcere al spioanelor din Primul Război Mondial, reușind să creeze un echilibru perfect între intriga plină de forță, detaliile istorice descrise cu minuțiozitate și personajele viu creionate... O ficțiune istorică desăvârșită – palpitantă, tulburătoare, o adevărată revelație."

Jennifer Robson

Tradiție din 1989
www.litera.ro
ISBN 978-606-33-3981-3
9 786063 339813
eBook disponibil